

බුද්ධිජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථලා 2 (1)

විනය පිටකයෙහි

02 වන ග්‍රන්ථය
(ප්‍රථම භාගය)

පාවිතනිය පාලී

ලඛනා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
ශ්‍රී ලංකා රාමකෂ්ණතිකායේ මහානායකධුර්වර
විද්‍යාවිඤ්චාරද, රාජකීය පණ්ඩිත
ඉදුරුවේ උත්තරානන්ද, භික්ෂාන
මහාසථවිරයන්වහන්සේ විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනය

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සමපාදක මණ්ඩලය විසින්
සංශෝධිත වූ

ශ්‍රී බු. ව. 2549
රාජ්‍ය ව. 2005

Buddha Jayanti Tripitaka Series Volume 2 (i)

The second book in the
Vinaya-Pitaka

2

PĀCITTIYAPĀLI (I)

With the Sinhala translation by

Venerable Vidyāvisārada Pandita
Induruwe Uttarānanda
Mahānāyaka Thera of
Sri Lanka Ramañña Nikāya

Revised and Edited by
The Editorial Board of
The Tripitaka Translation Committee

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පටිභතඤාණචාරස්ස දසබලධරස්ස
චතුර්වේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තුත්තමස්ස ධම්මීස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමීස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍යවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි ඥානචාර සහිත වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වේශාරදත්තව විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්වාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානමය පුණ්‍යකර්මය

**“අපාරුතා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතවන්තෝ පමුඤ්ඤන්තු සද්ධං”**

**“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදත්වා
ඔවුන්ට අමා දොර විවෘත කරන ලදී”**

අප භාග්‍යවත් අර්භත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැභීම ය.

සෑම කල්හි ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සළකා හිදිත් ද ? චතුර්වේශාරදත්තව සහිත වූ දශ බල සහිත වූ අනාවරණ ඥාන සහිත වූ
සඵඤ වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුළ ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෞකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිධ වීත්තං
පුරිසස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
වීර්යයෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සති, විරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුළ
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවණයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධර්ම දේශණාමය සහ ධර්ම සවනමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ගෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අජර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහඟු පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළුවා !
බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී චිරස්ථිතික වේවා !
ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමතං දඳෝ ව සෝ භෝති, යෝ ධම්මනුසාසති"
(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, හේ අමෘතය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය
මෝහ නිමිඵ්‍ර විධිවංසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කාරුණික වූ
සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සවිඥා ඥානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද
පූජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවාද්ධිකාමී,
සමීන්ද රණසිංහ.
2009.06.28

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුළුවන. වම් පසින් පාළු පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:14 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

විනයපිටකෙ
පාවිතනියපාලී
හි කච්ඡවිගඛෙහා

විනයපිටකයෙහි
පාවිතනියපාලී
හි කච්ඡවිගඛය

**“තරාගතපසවෙදීමො භික්ෂුවෙ ධර්මවිනයො විවචො විරොචති
නො පටිච්ඡනෙනා.”**

**“මහණෙනි, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි. වෑසුණේ නො ම බබළයි.”**

(අධ්‍යක්ෂකර්මකාය; තිකතිපාත-හරණවග්ග, 8 සූත්‍රය)

පටුන CONTANTS

	80
සංස්කාරක නිවේදනය	xi-xii
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xiii
සංකීර්ණ නිරූපණය	xv
පාළි භෝධිය	xvii
පාවිඤ්ඤා පාළි - භික්ෂුවිභවන විසය සූචිය	xix-xxiv
පෙළ හා පරිච්ඡේදය	2-559
ගාලාදිපාද - අනුකතමණිකා	561
සංඥානාම - අනුකතමණිකා	563-564
විසෙසපදනු කතමණිකා	565-575
ඉඤ්ඤාභිකා නිරූපණය	577-579

සංස්කාරක නිවේදනය

මහාකාරුණික වූ තරාගත සමාජමධ්‍යස්ථරණත්වහන්සේ විසින් පන්සාළිස්වියක් මුළුල්ලෙහි සඳවන ලෝකයාට ලෝකනිකුරණයෙන් අමාමහනිවන්සුව සාධාලනු සඳහා දේශනා කර වදළ කෙටිලා දහමිහි හික්සුන්ගේ කාය වාක් සංවරය පිණිස ප්‍රඥප්ත වූ ද අනුඥාන වූ ද ශික්ෂාසංග්‍රහ ලත් විනයසද්ධමිය විනයපිටක නම් විය. විභඩා බන්ධක පරිවාර විසින් ක්‍රිවිධ වූ විනයපිටකය ධර්මසංග්‍රාහක මහරහතුන් විසින් පරිච්ඡි, පච්චි, මහවග, සුඵවග, පරිවාර, යයි පාළි විසින් ග්‍රන්ථ පසෙක ලා සංගාහිත වෙයි. මහා විභඩායෙහි පාවිච්ඡා කාණ්ඩය පටන් හිතබුච්ඡාය හා හිතබුනි-විභඩාය අවසන් කොට ප්‍රඥප්ත ශික්ෂාපද බැසගෙන සිටි පාළි-ප්‍රදේශය පාවිච්ඡාපාළි නම් වේ.

බුද්ධපරිනිර්වාණයෙන් දෙදහස්පන්සිය වසක් පිරුණු ජයන්ති අනුස්මරණ උත්සවය නිමිත්ත කොටගෙන ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලය මගින් පුරාබඩ වූ ක්‍රිපිටක බුද්ධවචනය හෙළබසින් තබාලීමේ මහඟු කායභිය සිදුකිරීමෙහි ලා පාවිච්ඡාපාළිය සිංහලයෙන් පරිවර්තනය සඳහා ආරාධනා ලැබුවාහු ශ්‍රී ලංකාරාමඤ්ඤනිකායේ මහානායකපදප්‍රාප්ත විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත ඉදිරුවේ උත්තරානන්දගුණධරා මහාඥානපාදයන් වහන්සේ යැ. ධර්මවනයෙහි ආවරිත බුද්ධි ඇති, සිංහල ජනව්‍යවහාරයෙහි දු කිපුණ වූ මහානායක ඥානපාදයන් වහන්සේ සාධකාරය මැනවින් ඉටුකළහ. අවුරුදු එකුත්විස්සකට පමණ පෙර මුද්‍රණයට යොමු කොට තුබූ පාවිච්ඡාපාළිය තන්මුද්‍රණාලයෙහි අකමිණ්‍යභාවයෙන් අතරමං වූයේ සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන්ගේ කායභික්ෂම සැලසුම් හේතුවෙන් මෙසේ පළකරවන්නට හැකිවූ බව පවසමහ.

ක්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි දෙවැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සලකන ලද පාවිච්ඡාපාළිය අර්ථාවබෝධයට පහසු වන සේ යථාසාධනයෙහි ඡේද වෙන්කරමින් සිංහල පරිවර්තනය සමග මුද්‍රණය කැරැවීමේදී පරිහරණයට පුකර නො වන සේ ග්‍රන්ථය මහත් වැ යන බව පෙනුණු හෙයින් හිතබුච්ඡාය තෙක් ප්‍රඵම භාගය වශයෙන් ද හිතබුනිවිභඩාය අවසාන කොට ඇති ශේෂය දව්නිය භාගය වශයෙන් ද මුද්‍රණය කරවන්නට සිදුවූ බව ද පවසමහ. වකිමාන ක්‍රිපිටක සමපාදක මණ්ඩලයේ බහුග්‍රාහ මහතෙරවරුන් විසින් උන වැ තුබූ තැන් සපුරාලමින් තව දුරටත් සංස්කරණය කොට

ආවශ්‍ය ක වූ ශබ්දසූචි ආදිය ද සමාජාදානය කොට අපගේ ද පරිශ්‍රමයෙන් පාඨශෝධනාදිය කොට පාචිතකියපාළි ප්‍රථම භාගය මෙසේ පළකරවන්නට හැකි වූ බව පවසමහ.

මෙ මැ උදරතර ධර්දනමය කුශලභේතුයෙන් මෙ සදහා සූඡ් අනුග්‍රහය දෙන ශ්‍රීලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය ද, බෞද්ධමණ්ඩලයේ සුධිහු ද ගරු සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ඇමතිතුමාණන් ප්‍රමුඛ සංස්කෘතික අධිකාරියෙහි පින්වත්හු ද මෙහිලා උපසාමහක වූ හැම සත්පුරුෂයෝ ද ලොවී ලොවුතුරු සුව ලබන්නවා'යි ආශංසනය කරමහ.

පරිවනික මහානායක සථවීරයන් වහන්සේ ලියූ විනය පිළිබඳ දීඝ ප්‍රකාචනාව දවිනීය භාගයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

මේවගට, ශාසනෝදයකාරී,
ලබුගම ලඛිතානඤ්ඤ සථවීර
ත්‍රිපිටකමණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සමාජාදක

1981 ජූලි 10 දින
කොළඹ 7, විජේරාම මාවතේ
අං: 115 දරන, මහානායකවාචිකාරාමයේ
ත්‍රිපිටකමණ්ඩලය.

ත්‍රිපිටක සම්පාදන මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අඤ්චානපණ්ණාසක, බ්‍රහ්මචරියාදියානි ආනන්දමානවර්ණය මහානායක මහාසථවිචාර්යවරයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අභංගම විද්‍යාවනද්‍රපරිචේතනාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චරාචාර්ය, කෝදුගොඩ ශ්‍රී භානාලොක දක්ෂිණලංකායෙති ප්‍රධාන සභනායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රචචනොදය පරිචේතනාධිපති ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චර, ලබ්බුගම ශ්‍රී ලංකානන්ද-කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසභනායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කීර්තිමත් පූර්වාරාමාධිපති හා අනුරාධපුර බුද්ධාග්‍රාමක ධර්ම පීඨාධිපති ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිඤ්චර, රාජකීය පණ්ණාසක, රද්දලලේ ශ්‍රී ප්‍රභාලොක-කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසභනායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිඤ්චර, රාජකීය පණ්ණාසක වේදිකාවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී අනුනායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

හිඟුලේ-මාකඩවරවිහාරාධිපති, රාජකීය පණ්ණාසක, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

කොළඹ තිඹිරිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති රාජකීය පණ්ණාසක කරදන ශ්‍රී ප්‍රභාලංකාර නායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධාග්‍රාමක ධර්මපීඨයෙහි, ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාචාර්ය, ශාස්ත්‍රාචාර්ය රාජකීය පණ්ණාසක උඩුවේ ජනානන්ද සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ණාසක, දෙරහමුවේ සිරි ධම්මපාල-කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සභනායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

සී: සිංහලාඥර, පුස්තකාල පොත්

සීච්ච. 1, 1910 මුද්‍රණය. බෙන්තර සඤ්ඤාතිසස සඵචීර සංස්කරණය

සීච්ච. 2, ඛු: 2472 මුද්‍රණය. බෙරුවල මෙඛාසිරි මහාසඵචීර සංස්කරණය

මජසං: බුරුමරඵ ඵඤ්ඤාතිසස සංස්කරණය

සපා: තායාඥර මුද්‍රිත පාචිකතිය පාළි

THE PALI ALPHABET
IN SINHALA CHARACTERS
VOWELS

අ ා ආ ා ඉ ා ඊ ා උ ා ඌ ා ඒ ා ඔ ා

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	චචා	ඡඡා	ඣඣා
	චca	ඡcha	ජja	ඤjha	ඤඤා	ඤඤා	ඤඤා
	ටa	ඨtha	ඩඳා	ඨඨා	ඨඨා	ඨඨා	ඨඨා
	තta	ඵtha	දda	ධdha	ධධා	ධධා	ධධා
	පpa	ඵpha	ඞba	ඞbha	ඞඞා	ඞඞා	ඞඞා
යya	රra	ලla	චva	ඝsa	හha	ළla	ආආ
කka	කාක්	කීki	කීච්	කුku	කුඝ්	කච්ඡ	කඡාක්
ඛkha	ඛාඛ්	ඛීkhi	ඛීච්	ඛුkhu	ඛුඝ්	ඛච්ඡ	ඛඡාඛ්
ගga	ගාග්	ගීgi	ගීච්	ගුgu	ගුඝ්	ගච්ඡ	ගඡාග

CONJUNCT-CONSONANTS

කකka	කඤකීka	ත්‍රtra	චම්ප්පා
ඛඛkha	ඛඤඵkha	දදdda	චම්, චම් mba
කඤකya	කඤචca	දධddha	චම්ඞඞා
ත්‍රීtrī	ඤඡඡචcha	දුdra	චම්ඞඞා
කචkva	ඤඡඡචja	ඤ, චdva	චම්ඞඞා
චාකභya	ඤඤචඤjha	ධධdhva	චච, චචyya
චචkhva	චචlha	චචnta	චචyya
චචggā	චච, චචjha	චචnthā	චචlla
චචgggha	ධධddā	චචnda	චචyya
චචඤka	චචඵdha	චචndha	චචlha
චචgga	චචඞඞpā	චචanna	චචvha
චචඤkha	චචඞඞā	චචnha	චචssa
චචඤga	චචඞඞtha	චචppa	චචama
චචඤgha	චච, චචda	චචppha	චචsva
චචcca	චචtta	චචbba	චචhna
චචccha	චචttha	චචbbha	චචhva
චචjja	චචtva	චචbra	චචjha
චචjjha		චචmpa	

අ ා ආ ා ඉ ා ඊ ා උ ා ඌ ා ඒ ා ඔ ා

පාවිතරීයපාළි

විසය සූචි

හිතවූ විභවෙතා 2—559

පාවිතරීයා 2—463.

1. මුසාවාදවග්ගො 2—105

1. මුසාවාද සිකඛාපදං	2— 13
2. ඔමසවාද සිකඛාපදං	14— 41
3. පෙසුඤ්ඤ සිකඛාපදං	42— 51
4. පදසොධමම ,,	52— 55
5. පඨමසභසෙය්‍ය ,,	56— 59
6. දුතීය සභසෙය්‍ය ,,	60— 65
7. ධම්මදෙසනා ,,	66— 73
8. භුතාරොචන ,,	74— 97
9. දුට්ඨලොරොචන ,,	98—103
10. පඨවිමණන ,,	102—105

2. භුතගාමවග්ගො 106—145

1. භුතගාම සිකඛාපදං	106—109
2. අඤ්ඤවාදක ,,	110—117
3. උජ්ඣාපනක ,,	116—121
4. සඨමසෙනාසන ,,	120—125
5. දුතීයසෙනාසන ,,	124—129
6. අනුපමජ්ජ ,,	128—131
7. නිසංඛර්න ,,	132—135
8. වෙභාසකුටී ,,	136—139
9. මහලොක විහාර ,,	138—143
10. සප්පාණක ,,	142—145

3. හිකුන්තොවාදවග්ගො 146—199

1. ඔවාද සිකඛාපදං	146—159
2. අත්ඛගන ,,	158—163
3. හිතවුනුපසස්ස ,,	162—167
4. ආමීස ,,	168—171
5. චීවරදන ,,	172—175
6. චීවරසිඛන ,,	176—179
7. සංචිධාන ,,	180—185
8. නාවාහිරුහන ,,	184—189
9. ඡරිපාචික ,,	190—195
10. රහොනිසජ්ජ ,,	194—199

විසය සූචි

4. භෞචනවග්ගො 200—251

1.	ආවසරපිණඩ සිකඛාපදං	200—205
2.	ගණභෞචන ,, .. .	204—213
3.	පරමපරභෞචන ,, .. .	212—221
4.	කාණමානු ,, .. .	220—227
5.	පටමපචාරණ ,, .. .	228—233
6.	දුතියපචාරණ ,, .. .	232—237
7.	විකාලභෞචන ,, .. .	238—241
8.	සන්ධිකාර ,, .. .	240—245
9.	පණිතභෞචන ,, .. .	244—249
10.	දතෘපොන ,, .. .	248—251

5. අවෙලකවග්ගො 252—295

1.	අවෙලක සිකඛාපදං	252—255
2.	උයෙයාචන ,, .. .	256—259
3.	සභෞචන ,, .. .	260—263
4.	පටම රභොනිසජ්ජ සිකඛාපදං	262—267
5.	දුතිය රභොනිසජ්ජ ,, .. .	266—269
6.	වාග්ගික ,, .. .	270—277
7.	මහානාම ,, .. .	276—283
8.	උයගුණකසෙනා ,, .. .	284—289
9.	සෙනාවාස ,, .. .	288—291
10.	උයෙයාධික ,, .. .	290—295

6. සුරාපානවග්ගො 296—335

1.	සුරාපාන සිකඛාපදං	296—301
2.	අඬුලිපතොදක සිකඛාපදං	302—303
3.	භක්ඛධමම ,, .. .	304—307
4.	අනාදරිය ,, .. .	306—309
5.	භිංසාපනක ,, .. .	310—313
6.	පොභි ,, .. .	312—317
7.	නභාන ,, .. .	316—325
8.	දුධධණ්ණකරණ ,, .. .	324—327
9.	විකපන ,, .. .	328—331
10.	වීචාරපනිධාන ,, .. .	330—335

විසය සූචි

7. සප්තාණකවග්ගො 336—379

1.	සඤ්චිච්ඡාණ සිකඛාපදං	336—337
2.	සප්තාණක	338—339
3.	උග්ගකාටන	340—343
4.	දුට්ඨලල	342—345
5.	උනව්විසතිවසාස	346—351
6.	ඵය්‍යසඤ්ච	350—353
7.	සංවිධාන	354—357
8.	අරිට්ඨ	358—367
9.	උකච්ඡන සමෙහාග සිකඛාපදං	368—371
10.	කණටක	370—379

8. සහධමමිකවග්ගො 380—421

1.	සහධමමික සිකඛාපදං	380—383
2.	විලෙඛන	384—387
3.	මොහන	388—393
4.	පහාර	392—395
5.	තලසන්ඤ්ච	394—397
6.	අමුලක	398—401
7.	සඤ්චි චල	400—403
8.	උපසංග්ගති	404—407
9.	කම්මපට්ඨාහන	406—409
10.	ජන්දං අද්දකාගමන	410—413
11.	දම්බ	412—417
12.	පරිණාමන	416—421

9. රාජවග්ගො 422—463

1.	රාජනෙතපුර	422—431
2.	රකන	432—437
3.	විකාලෙහාමප්පඵලෙක සිකඛාපදං	438—443
4.	සුච්චි	444—447
5.	මෙඤ්ච	446—449
6.	තුලොනඤ්ච	448—451
7.	නිසිදන	452—455
8.	කඤ්චිපට්ඨාදි	454—457
9.	වසසිකසාචික	458—461
10.	නන්දපුර	460—463

විසය සූචි

පාච්ඤසනීයකමයො 464—487

1.	පඨම පාච්ඤසනීය සිකාබපදං	464—469
2.	දුතීය පාච්ඤසනීය	468—471
3.	තතීය පාච්ඤසනීය	472—479
4.	චතුසු පාච්ඤසනීය	480—487

කෙතීයා—488—555

පරිමණධර්මයො 488—495

1.	පඨම සිකාබපදං	488—489
2.	දුතීය	490—491
3.	තතීය	490—491
4.	චතුසු	490—491
5.	පඤ්චම	492—493
6.	ඡට්ඨ	492—493
7.	සත්තම	492—493
8.	අට්ඨම	494—495
9.	නවම	494—495
10.	දසම	494—495

උප්පත්තිකමයො 496—503

1.	පඨම සිකාබපදං	496—497
2.	දුතීය	496—497
3.	තතීය	496—497
4.	චතුසු	498—499
5.	පඤ්චම	498—499
6.	ඡට්ඨ	498—499
7.	සත්තම	500—501
8.	අට්ඨම	500—501
9.	නවම	500—501
10.	දසම	502—503

බලහතකමයො 504—511

1.	පඨම සිකාබපදං	504—505
2.	දුතීය	504—505
3.	තතීය	504—505
4.	චතුසු	506—507
5.	පඤ්චම	506—507
6.	ඡට්ඨ	506—507
7.	සත්තම	508—509
8.	අට්ඨම	508—509
9.	නවම	508—509
10.	දසම	510—511

විසය සූචි

සත්තවච්චග්ගො 512—521

1.	පටම සිකුබාපදං	512—513
2.	දුතිය	512—513
3.	තතිය	512—513
4.	චතුසු	514—515
5.	පඤ්චම	514—515
6.	ඡට්ඨ	514—515
7.	සත්තම	516—519
8.	අට්ඨම	518—519
9.	නවම	518—519
10.	දසම	520—521

කබ්භවග්ගො 522—529

1.	පටම සිකුබාපදං	522—523
2.	දුතිය	522—523
3.	තතිය	522—523
4.	චතුසු	524—525
5.	පඤ්චම	524—525
6.	ඡට්ඨ	524—525
7.	සත්තම	526—527
8.	අට්ඨම	526—527
9.	නවම	526—527
10.	දසම	528—529

සුරුසුරුවග්ගො 530—541

1.	පටම සිකුබාපදං	530—531
2.	දුතිය	530—531
3.	තතිය	532—533
4.	චතුසු	532—533
5.	පඤ්චම	534—535
6.	ඡට්ඨ	534—537
7.	සත්තම	536—539
8.	අට්ඨම	538—539
9.	නවම	540—541
10.	දසම	540—541

විසය සූචි

පාදකාවග්ගො 542—555

1.	පටම සිකඛාපදං	542—543
2.	දුතිය "	542—543
3.	තතිය "	542—543
4.	චතුසු "	544—545
5.	පඤ්චම "	544—545
6.	ඡට්ඨ "	544—545
7.	සක්කම "	546—547
8.	අට්ඨම "	546—547
9.	නවම "	548—549
10.	දසම "	550—551
11.	එකාදසම සිකඛාපදං	550—551
12.	ද්වාදසම "	550—551
13.	තෙරසම "	552—553
14.	චූර්දසම "	552—553
15.	පණණරසම "	552—553

සෙවියා උඤ්ඤානං — 556—557

අධිකරණසමථා 558—559

විනයපිටකෙ

පාච්ඤානියපාලි

පාටිඤ්ඤාසාදි

භික්ඛු විභවෙ ධර්මා

නමො තසස භගවතො අරහතො සමමාසමඛුදධස්ස.

ඉමෙ ධො පනායසමනෙතො දෙවනචුති පාටිඤ්ඤාසාදි ධර්මො
උදෙසං ආගච්ඡන්ති.

6.1.1

මුසාවාදසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන ඛුදෙඛා භගවා සාවකීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාඨසිකඛිකසස ආරාමෙ. තෙන ධො පන සමයෙන භස්සකො සක්කා පුත්තො වාදකඛිතො හොති. යො තිස්සියෙහි සද්ධිං සලලපනො අවජානිතො පටිජානාති. පටිජානිතො අවජානාති. අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරති. සමපජානමුසා භාසති. සචෙයනං කඛා වීසංවාදෙති. තිස්සියා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: කථං හි නාම භස්සකො සක්කාපුත්තො අචෙහෙහි සද්ධිං සලලපනො අවජානිතො පටිජානිසසති පටිජානිතො අවජානිසසති, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරිසසති, සමපජානමුසා භාසිසසති, සචෙයනං කඛා වීසංවාදෙසසති''ති.

2. අසෙසාසුං ධො භික්ඛු තෙසං තිස්සියානං උජ්ඣායනනං වීයනනං විපාවෙනනං අථ ධො තෙ භික්ඛු යෙන භස්සකො සක්කාපුත්තො තෙනුපසංකමිංසු. උපසඤ්ඤාමිතො භස්සකං සක්කාපුත්තං එතදවොචුං. ''සචං කිර තං ආචුසො භස්සක, තිස්සියෙහි සද්ධිං සලලපනො අවජානිතො පටිජානාසි, පටිජානිතො අවජානාසි, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරසි, සමපජානමුසා භාසසි, සචෙයනං කඛා වීසංවාදෙසි''ති. එතෙ ධො ආචුසො තිස්සියා නාම යෙන කෙනවි ජෙතඛො, නෙව තෙසං ජයො දතංසාති. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා සන්තුට්ඨා ලජ්ජො කුකකුච්චකා සිකඛාකාමා,¹ තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති ''කථං හි නාම භස්සකො සක්කාපුත්තො තිස්සියෙහි සද්ධිං සලලපනො අවජානිතො පටිජානිසසති, පටිජානිතො අවජානිසසති, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරිසසති, සමපජානමුසා භාසිසසති, සචෙයනං කඛා වීසංවාදෙසසති''ති.

1. සන්තුට්ඨා ලජ්ජො කුකකුච්චකා සිකඛා කාමා—ඉපසං නස්

පාචිතරියපාලි

තිසුච්චිතසාධන

ඒ භාග්‍යවත් අතීත සමාස සම්බන්ධයන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා

ආයුෂ්මත්ති, මේ දෙඅනු පච්චි ඇවැත්තු උදෙසිමට පැමිණෙත්.

6.1.1

මුසාවාද ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි සැහැදුරු වූ හස්සක මහණ වාදයෙන් (පරවාදීන් වෙත) මෙහෙයන ලද්දේ වෙයි. හේ තොටුවන් සමඟ සල්ලාප කරනුයේ අවමන් කොට ගිවිසගනියි. ගිවිසගෙන අවමන් කරයි, අනෙකෙකීන් අනෙකක් වසාදමයි. දූත දූත ම මුසා බෙණෙයි. සලකුණු කොට වරද්දපියයි. තොටුවෝ ලමු කොට සිතති. නුගුණ කියති. දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් සැහැදුරු හස්සක මහණ අප හා සමඟ සල්ලාප කරනුයේ අවමන් කොට ගිවිසගත්තේ ද, ගිවිසගෙන අවමන් කෙළේ ද, අනෙකෙකීන් අනෙකක් වසා දමමේ ද, දූත දූත බොරු කීවේ ද, සලකුණු කොට වරද්දපී ද"යි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන්නා වූ නුගුණ කියන්නා වූ දෙස් පතුරුවන් වන්නා වූ ඒ තොටුවන්ගේ (වචනය) ඇසුහ. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු සැහැදුරු හස්සක මහණ තෙම යම්තැනෙක ද එතෙතට එළැඹියාහු යැ. එළැඹූ හස්සක මහණහට තෙල වචනය කීහු: "සැබෑද ඇවැත්ති හස්සකයෙනි, තෙපි තොටුවන් හා සමඟ කතාබහ කරනුවහු අවමන් කොට ගිවිසගනිවු ද, ගිවිසගෙන අවමන් කරවු ද අනෙකෙකීන් අනෙකක් වසා දමවු ද, දන්තේ ම බොරු කියවු ද, සලකුණු කොට වරද්දපියවු ද යි. ඇවැත්ති, තෙල තොටුවෝ වනාහි යම්කිසි අයුරෙකින් දිනිය යුතුවෙන්, ඔවුන්ට දිනුමක් නො දිය යුතු මැ යි යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවාහු සන්තොස්ගුණ ඇත්තාහු ලජ්ජී වුවාහු කුකුස් ඇත්තාහු ශික්ෂාකාමීහු වෙද්ද, ඔවුහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ කියති. දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් සැහැදුරු හස්සක මහණ තොටුවන් හා සමඟ සල්ලාප කරනුයේ අවමන් කොට ගිවිසගත්තේ ද, ගිවිසගෙන අවමන් කෙළේ ද, අනෙකෙකීන් අනෙකක් වසා දමමේ ද දූත දූත බොරු කීවේ ද, සලකුණු කොට වරද්දපී ද" යි.

පාවිතකීයපාළි- හිතඛු විභවෙයා

3. අථ ඛො තෙ හිතඛු හත්තං සත්තපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිතො¹ භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං, අථ ඛො භගවා එතස්මීං නිදනෙ එතස්මීං පකරණේ හිතඛුසධිසං, සන්තීපාතාපෙත්වා හත්තං සත්තපුත්තං පටීදුච්ඡි. “සච්චං කීර ත්ථං හත්තං, තිත්ථීයෙහි සද්ධිං සලල පනෙතා අවජානිතො පටිජානාසි, පටිජානිතො අවජානාසි, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිචරසි, සමපජානමුසා භාසසි, සවෙයනං කත්වා විසංවාදෙසී”ති. සච්චං භගවාති. විගරහි බුද්ධො භගවා අනනුවච්චියං මොසපුරිස, අනනුලොචීකං අපපතිරුපං අසසාමණකං අකපපියං අකරණියං කථං හි නාම ත්ථං මොස පුරිස, තිත්ථීයෙහි සද්ධිං සලලපනෙතා අවජානිතො පටිජානියසසි, පටිජානිතො අවජානිත්තසි, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිචරිත්තසි, සමපජානමුසා භාසිසසසි, සවෙයනං කත්වා විසංවාදෙසසසි. නෙතං මොසපුරිස අපසනනානං වා පසාදය පසනනානං වා හියෙතාභාවාය අථඛෙවනං මොසපුරිස, අපසසනනානං වෙච අපසසාදය පසනනානං ච එකවචානං අඤ්ඤථතතායාති.

4. අථ ඛො භගවා තං හිතඛුං අනෙකපරියායෙන විගරහිතො දුගරතාය දුපෙයාසතාය මහිච්චතාය අසනතුට්ඨියා සඛණ්ණිකාය කොසජ්ජසය අචණණං භාසිතො අනෙකපරියායෙන දුගරතාය දුපෙයාසතාය අපභිච්චසස සනතුට්ඨසස සලලෙචසස ධුතසස පාසාදිකසස අපචයසස චිරියා රමහසස චණණං භාසිතො හිතඛුනං තදනුවච්චිකං තදනුලොචීකං ධමමීං කථං කත්වා හිතඛු ආමනෙතසි, තෙන හි හිතඛවෙ හිතඛුනං සිසඛාපදං පඤ්ඤාපෙණාමී දස අත්ථවසෙ පටිච්ච: සඛකපුච්චුතාය සඛකථාසුතාය, දුමමඤ්ඤානං පුගහලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං හිතඛුනං ඵාසුචිභාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය, සමපරාසිකානං ආසවානං පටිසාතාය, අපසසනනානං පසාදය පසනනානං හියෙතාභාවාය, සද්ධිමමච්චිතියා, චිතයානුග්ගහාය. එවඤ්ඤා පන හිතඛවෙ ඉමං සි සඛාපදං උද්දියෙයාතථ:

“සමපජාන මුසාවාදෙ පාවිතකීය”න්ති.

5. සමපජානමුසාවාදෙ නාම: විසංවාදනපුරෙකාරසස වාචා ශීර්ශා වාපථො වචිභෙදෙ වාවසිකා විඤ්ඤන්, අධං අනරියවොභාරා: අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති, අසුතං සුතං මෙති, අමුතං මුතං මෙති, අච්ඤ්ඤානං විඤ්ඤානං මෙති, දිට්ඨං අදිට්ඨං මෙති, සුතං අසුතං මෙති, මුතං අමුතං මෙති, විඤ්ඤානං අච්ඤ්ඤානං මෙති.

1. “හත්තං සත්තපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිතො” ඉති පාඨො සිහල මුද්දිත පොත්තෙ න දියතෙ.

3. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු සැහැදරු හඤ්ඤා මහණහට නොයෙක් කරුණෙන් වෙසෙසින් ගරහා භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ සැලකළහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණෙහි ලා මේ අවසරයෙහි ලා විස්සතුන් රැස් කරවා සැහැදරු හඤ්ඤා පුළුවන්සේක: "සබ්බද්ධ භඤ්ඤායෙනි, තෙපි තොටුවන් හා සමඟ සල්ලාප කරනුවහු අවමන් කොට ගිවිසගනිවු ද, ගිවිසගෙන අවමන් කරවු ද, අනෙකෙකින් අනෙකක් වසාපියවු ද, දන දන බොරු කියවු ද, සලකුණු කොට වරද්දපියවු ද" යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්සැයි. භාග්‍යවන් බුදුහු (කුලුණු සිතින්) වෙසෙසින් ගැරහුහ: භික්ෂුපුරුෂය, (තොප විසින් මේ කරන ලද්ද) නොනිසි යැ නො අනුලොම යැ නුසුදුසු යැ, නොමහණකම් යැ නො කැප යැ නො කළයුතු මැ යි. "භික්ෂුපුරුෂය, කෙසේ නම් තෙපි තොටුවන් හා සමඟ කතාබහ කරනුවහු අවමන් කොට ගිවිසගන්වු ද, ගිවිසපියා අවමන් කළහු ද, අනෙකකින් අනෙකක් වසාපියවු ද දන දන බොරු කියවු ද, සලකුණු කොට වරද්දපියවු ද, භික්ෂුපුරුෂය, තෙල කරුණ අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ ප්‍රසන්නයන්ගේ අතිරෙක ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙ මැ යි. භික්ෂුපුරුෂය, මෙකරුණු වැලින් අප්‍රසන්නයන්ගේ අප්‍රසාදයටත් ප්‍රසන්නයන් අතුරෙහිදී ඇතැමුන්ගේ වෙනස් බවටත් වැටෙ මැ යි.

4. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එමහණහට නොයෙක් කරුණෙන් වෙසෙසින් ගරහා දුබරබැවිහි දුපුස්නා බැවිහි මහිස් බැවිහි නොසතුටු බැවිහි මුළුබැඳගැනුමිහි අලසබැවිහි ක්‍රමය වදරා නොයෙක් කරුණෙන් දුබරබැවිහි දුපුස්නාබැවිහි අපිස්බැවිහි සතුටුබැවිහි සලේපැවැත්මිහි කෙලෙස් කැපුමිහි පැහැදුමිහි නිවනෙහි වැරැද්මුමිහි ගුණ වදරා මහණන්හට එයට සරිලන එයට අනුලොම වන දෑහැමි බණ වදරා මහණන් අමතා වදළුසේක. එකරුණෙන් මහණෙකි, මහණන්හට කරුණු දසයක් පිණිස සිකපද පනවන්නෙමි. (එනම්) සඟුන්ගේ මනා පිළිගැනුම, සඟුන්ගේ පහසු බව, දුසිල් පුතුලනට නිගැන්ම, සුසිල් මහණන් ගේ පහසු විසුම, මෙලෝ ගැහැට වැළකීම, පරලෝ ගැහැට වැනැයිම, නො පැහැදුණු වුන්ගේ පැහැදීම, පැහැදුණුවුන්ගේ අධිරා පැහැදීම, සසුන් පැවැත්ම, විනයට රැකුල්දීම පිණිස යැ. මෙසේත් මහණෙකි, මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු "දන දන මුසා බිණිමෙහි පවිති ඇවැත් වෙ" යයි.

5. සම්පජන මුසාවාද නම්: රැවටීම පෙරටු කොට ඇතියහුගේ වාචා යැ ගිරා යැ වාක්පට යැ වාග්ගෙද යැ වාග්විඤ්ඤිකි යැ. අදිට්ඨය මා විසින් දිට්ඨ (දක්නා ලද ය) අසුතය මා විසින් සුත (අසන ලද) යැ, අමුතය මා විසින් මුත (විදුනා ලද) යැ අවිඤ්ඤාත ය මා විසින් විඤ්ඤාත (දන්නා ලද) යැ දිට්ඨය මා විසින් අදිට්ඨ (නොදක්නා ලද) යැ සුතය මා විසින් අසුත (නො අසන ලද) යැ මුතය මා විසින් අමුත (නො විදුනා ලද) යැ විඤ්ඤාතය මා විසින් අවිඤ්ඤාත (නොදන්නා ලද) ය යන අට අන්තර්‍ය බැවහරහු යි.

පාච්ඤායපාළි භික්ඛු විභවෙහා

අදිට්ඨං නාම: න චන්ඛුනා දිට්ඨං. අසුතං නාම: න යොතෙන සුතං. අමුතං නාම: න සාතෙන සාධිතං, න ජීව්භාය සාධිතං, න කායෙන ජුට්ඨං. අවිඤ්ඤාතං නාම: න මනසා විඤ්ඤාතං. දිට්ඨං නාම: චන්ඛුනා දිට්ඨං. සුතං නාම: යොතෙන සුතං. මුතං නාම: සාතෙන සාධිතං ජීව්භාය සාධිතං කායෙන ජුට්ඨං. විඤ්ඤාතං නාම: මනසා විඤ්ඤාතං.

ත්භාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤායස්ස: පුඤ්ඤවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති.

චතුර්භාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤායස්ස: පුඤ්ඤවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්ති.

පඤ්චභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤායස්ස, පුඤ්ඤවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං විනිධාය ඛන්ති.

ජභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජාන මුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤායස්ස; පුඤ්ඤවස්ස හොති මුසා හණියන්ති හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රුචිං.

සත්භාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤායස්ස; පුඤ්ඤවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං.

ත්භාකාරෙහි අසුතං සුතං මෙති -පෙ- අමුතං මුතං මෙති -පෙ- අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤායස්ස, පුඤ්ඤවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති,

අදිට්ඨ නම: ඇසින් නො දක්නා ලද යැ. අසුක නම: කනින් නො අසන ලද යැ. අමුක නම; නැහැයෙන් ඉව කොට නො ගන්නා ලද යැ දිවෙන් රස නො විඳින ලද යැ කයින් නො පහස්නා ලද යැ. ඓක්ෂාක නම: මනසින් නො දන්නා ලද යැ. දිට්ඨ නම: ඇසින් දක්නා ලද යැ. සුක නම: කනින් අසන ලද යැ. මුක නම: නැහැයෙන් ඉව කොට ගන්නා ලද යැ දිවෙන් රසවිඳින ලද යැ කයින් පහස්නා ලද යැ. වික්ෂාක නම: මනසින් දන්නා ලද යැ.

අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි; පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට බොරු කියන් නෙමැ යි සිත් වෙයි, කියන්නාහට බොරු කියමි යි සිත් වෙයි, කීවහුට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට සතර අයුරෙකින් පවිති වෙයි: පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි, කියන්නාහට බොරු කියමි යි සිත් වෙයි, කීවහුට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

දාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට පස් අයුරෙකින් පවිති වෙයි: පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය පිහිටුවා ඉවසීම තබා, බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි, කියන්නාහට බොරු කියමි යි සිත් වෙයි, කීවහුට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ටයැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට සඅයුරෙකින් පවිති වෙයි; පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය තබා, ඉවසීම තබා, රුචිය තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි, කියන්නාහට බොරු කියමි යි සිත් වෙයි, කීවහුට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට සත් අයුරෙකින් පවිති වෙයි: පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය පිහිටුවා ඉවසීම තබා රුචිය තබා, අදහස තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි, කියන්නාහට බොරු කියමි යි සිත් වෙයි, කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

අග්‍රාතය මා විසින් ශ්‍රාත යැ යි... අමුතය මා විසින් මුක යැ යි ...අවිඤාතය මා විසින් විඤාත යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි: පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට බොරු කියන් නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

සතර අයුරෙකින්... පස් අයුරෙකින්... ස අයුරෙකින්... අග්‍රාතය මා විසින් ග්‍රැත යෑ යි අමුතය මා විසින් මුත යෑ යි... අවිඤාතය මා විසින් විඤාත යෑ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට සත් අයුරෙකින් පවිති වෙයි: පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය බහාතබා, ඉවසීම තබා, රූපීය පිහිටුවා අදහස තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමිසි සිත් වෙයි, කීවා හට මා විසින් බොරු කියන ලද්දි සිත් වෙයි.

අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට ද ග්‍රැත දෑ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට හට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි:...අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට ද මුත දෑ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි... අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට ද විඤාත දෑ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි... අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට ද ග්‍රැත ද මුත දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට ද ග්‍රැත ද විඤාත දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට ද ග්‍රැත ද මුත ද විඤාත දෑ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ.

අග්‍රාතය මා විසින් ග්‍රැත ද මුත දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අග්‍රාතය මා විසින් ග්‍රැත ද විඤාත දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අග්‍රාතය මා විසින් ග්‍රැත ද දාෂ්ට දෑ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි. අග්‍රාතය මා විසින් ග්‍රැත ද මුත ද විඤාත දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අග්‍රාතය මා විසින් ග්‍රැත ද මුත ද දාෂ්ට දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අග්‍රාතය මා විසින් ග්‍රැත ද මුත ද විඤාත ද දාෂ්ට දෑ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ...

අමුතය මා විසින් මුත ද විඤාත දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අමුතය මා විසින් මුත ද දාෂ්ට දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අමුතය මා විසින් මුත ද ග්‍රැත දෑ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වෙයි...අමුතය මා විසින් මුත ද විඤාත ද දාෂ්ට දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අමුතය මා විසින් මුත ද විඤාත ද ග්‍රැත දෑ යි තුන් අයුරෙකින්...අමුතය මා විසින් මුත ද විඤාත ද දාෂ්ට ද ග්‍රැත දෑ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ...

අවිඤාතය මා විසින් විඤාත ද දාෂ්ට දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අවිඤාතය මා විසින් විඤාත ද ග්‍රැත දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අවිඤාතය මා විසින් විඤාත ද මුත දෑ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි... අවිඤාතය මා විසින් විඤාත ද දාෂ්ට ද ග්‍රැත දෑ යි ... අවිඤාතය මා විසින් විඤාත ද දාෂ්ට ද මුත දෑ යි තුන් අයුරෙකින්... අවිඤාතය මා විසින් විඤාත ද දාෂ්ට ද ග්‍රැත ද මුත දෑ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ...

පාච්චිකාලී ගිතියු විභවෙනා

තීහාකාරෙහි දිට්ඨං අදිට්ඨං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තසස ආපත්ති පාච්චිකාලීසස: පුබ්බවසස හොති මුසා හණිසසනති, හණන්තසස හොති මුසා හණාමීති, හණිතසස හොති මුසා මයා හණිතනති. චතුහාකාරෙහි -පෙ- පඤ්චාකාරෙහි -පෙ- ඡහාකාරෙහි -පෙ- සත්තහාකාරෙහි දිට්ඨං අදිට්ඨං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තසස ආපත්ති පාච්චිකාලීසස: පුබ්බවසස හොති මුසා හණිසසනති, හණන්තසස හොති මුසා හණාමීති, හණිතසස හොති මුසා මයා හණිතනති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛනති, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

තීහාකාරෙහි සුතං අසුතං මෙනි -පෙ- මුතං අමුතං මෙනි -පෙ- විඤ්ඤතං අවිඤ්ඤතං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තසස ආපත්ති පාච්චිකාලීසස; පුබ්බවසස හොති මුසා හණිසසනති, හණන්තසස හොති මුසා හණාමීති, හණිතසස හොති මුසා මයා හණිතනති. චතුහාකාරෙහි -පෙ- පඤ්චාකාරෙහි -පෙ- ඡහාකාරෙහි -පෙ- සත්තහාකාරෙහි සුතං අසුතං මෙනි -පෙ- මුතං අමුතං මෙනි -පෙ- විඤ්ඤතං අවිඤ්ඤතං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තසස ආපත්ති පාච්චිකාලීසස: පුබ්බවසස හොති මුසා හණිසසනති, හණන්තසස හොති මුසා හණාමීති, හණිතසස හොති මුසා මයා හණිතනති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛනති, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

තීහාකාරෙහි දිට්ඨං සුතං මෙනි -පෙ- ඡහාකාරෙහි දිට්ඨං මුතං මෙනි -පෙ- තීහාකාරෙහි දිට්ඨං විඤ්ඤතං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තසස ආපත්ති පාච්චිකාලීසස; -පෙ- තීහාකාරෙහි දිට්ඨං සුතඤ්ඤ මෙ මුතඤ්ඤාති -පෙ- තීහාකාරෙහි දිට්ඨං සුතඤ්ඤ මෙ විඤ්ඤතඤ්ඤාති -පෙ- තීහාකාරෙහි දිට්ඨං සුතඤ්ඤ මෙ මුතඤ්ඤ විඤ්ඤතඤ්ඤාති සමපජාන මුසා හණන්තසස ආපත්ති පාච්චිකාලීසස: -පෙ-

තීහාකාරෙහි සුතං මුතං මෙනි -පෙ- තීහාකාරෙහි සුතං විඤ්ඤතං මෙනි -පෙ- තීහාකාරෙහි සුතං දිට්ඨං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තසස ආපත්ති පාච්චිකාලීසස; -පෙ- තීහාකාරෙහි සුතං මුතඤ්ඤ මෙ විඤ්ඤතඤ්ඤාති -පෙ- තීහාකාරෙහි සුතං මුතඤ්ඤ මෙ දිට්ඨඤ්ඤාති -පෙ- තීහාකාරෙහි සුතං මුතඤ්ඤ මෙ විඤ්ඤතඤ්ඤාති දිට්ඨඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තසස ආපත්ති පාච්චිකාලීසස -පෙ-.

තීහාකාරෙහි මුතං විඤ්ඤතං මෙනි -පෙ- තීහාකාරෙහි මුතං දිට්ඨං මෙනි -පෙ- තීහාකාරෙහි මුතං සුතං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තසස ආපත්ති පාච්චිකාලීසස -පෙ- තීහාකාරෙහි මුතං විඤ්ඤතඤ්ඤ මෙ දිට්ඨඤ්ඤාති -පෙ- තීහාකාරෙහි මුතං විඤ්ඤතඤ්ඤ මෙ සුතඤ්ඤාති -පෙ- තීහාකාරෙහි මුතං විඤ්ඤතඤ්ඤ මෙ දිට්ඨඤ්ඤාති සුතඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තසස ආපත්ති පාච්චිකාලීසස -පෙ-.

දෘෂ්ටය මා විසින් අදෘෂ්ට යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ: පළමුකොට ම ඒ පුභුල් හට බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද්දී සිත් වෙයි. සතර අයුරෙකින්... පස් අයුරෙකින්... ස අයුරෙකින්... දෘෂ්ටය මා විසින් අදෘෂ්ට යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට සත් අයුරෙකින් පවිති වෙයි. පළමුකොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය තබා, ඉවසීම තබා, රූපීය තබා, අදහස තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද්දී සිත් වෙයි.

ශ්‍රැතය මා විසින් අශ්‍රැත යැයි... මුතය මා විසින් අමුත යැයි... විඥානය මා විසින් අවිඥාන යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ. පළමු කොට ඒ පුභුල්හට බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද්දී සිත් වෙයි. සතර අයුරෙකින් ... පස් අයුරෙකින් ...සඅයුරෙකින් ...ශ්‍රැතය මා විසින් අශ්‍රැත යැයි ...මුතය මා විසින් අමුත යැයි ...විඥානය මා විසින් අවිඥාන යැයි දන දන බොරු කියන්නා හට සත් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වෙයි: පළමුකොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය තබා, ඉවසීම තබා, රූපීය තබා අදහස තබා බොරු කියන්නෙ මැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියනලද්දී සිත් වෙයි.

දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත යැයි තුන් අයුරෙකින් ...දෘෂ්ටය මා විසින් මුත යැයි තුන් අයුරෙකින්... දෘෂ්ටය මා විසින් විඥාන යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වෙයි... දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත ද මුත ද යි තුන් අයුරෙකින්... දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත ද විඥාන ද යි තුන් අයුරෙකින්... දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත ද මුත ද විඥාන ද යි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වේ:...

ශ්‍රැතය මා විසින් මුත යැයි තුන් අයුරෙකින් ... ශ්‍රැතය මා විසින් විඥාන යැයි තුන් අයුරෙකින් ... ශ්‍රැතය මා විසින් දෘෂ්ට යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වෙයි...ශ්‍රැතය මා විසින් මුත ද විඥාන ද යි තුන් අයුරෙකින් ...ශ්‍රැතය මා විසින් මුත ද දෘෂ්ට ද යි තුන් අයුරෙකින්... ශ්‍රැතය මා විසින් මුත ද විඥාන ද දෘෂ්ට ද යි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වේ...

මුතය මා විසින් විඥාන යැයි තුන් අයුරෙකින් ... මුතය මා විසින් දෘෂ්ට යැයි තුන් අයුරෙකින් ... මුතය මා විසින් ශ්‍රැත යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වෙයි... මුතය මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද යි තුන් අයුරෙකින් ... මුතය මා විසින් විඥාන ද ශ්‍රැත ද යි තුන් අයුරෙකින්... මුතය මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද යි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වේ...

පාචිකය පාළි-භික්ඛු විභවෙයා

නීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨං මෙති -පෙ- ජීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං සුතං මෙති -පෙ- නීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං මුතං මෙති සමචරානමුසා හණනතසස ආපතති පාචිතනියසස -පෙ- නීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨංඤ්ඤානං මෙ සුතඤ්ඤානං -පෙ- නීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨංඤ්ඤානං මෙ මුතඤ්ඤානං -පෙ- නීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨංඤ්ඤානං මෙ සුතඤ්ඤානං මුතඤ්ඤානං සමචරානමුසා හණනතසස ආපතති පාචිතනියසස -පෙ-

නීභාකාරෙහි දිට්ඨං වෙමතිකො දිට්ඨං නො කපෙතති දිට්ඨං නසරති දිට්ඨං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති දිට්ඨං මෙ සුතඤ්ඤානං සමචරානමුසා හණනතසස ආපතති පාචිතනියසස -පෙ- දිට්ඨං මෙ සුතඤ්ඤානං මුතඤ්ඤානං විඤ්ඤානඤ්ඤානං සමචරානමුසා හණනතසස ආපතති පාචිතනියසස -පෙ- සුතෙ වෙමතිකො සුතං නො කපෙතති සුතං නසරති සුතං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති -පෙ- මුතෙ වෙමතිකො මුතං නො කපෙතති මුතං නසරති මුතං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති -පෙ- නීභාකාරෙහි විඤ්ඤානෙ වෙමතිකො විඤ්ඤානං නො කපෙතති විඤ්ඤානං නසරති විඤ්ඤානං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති විඤ්ඤානඤ්ඤානං මෙ දිට්ඨංඤ්ඤානං -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති විඤ්ඤානඤ්ඤානං මෙ සුතඤ්ඤානං -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති විඤ්ඤානඤ්ඤානං මෙ මුතඤ්ඤානං -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති විඤ්ඤානඤ්ඤානං මෙ දිට්ඨංඤ්ඤානං සුතඤ්ඤානං මුතඤ්ඤානං සමචරානමුසා හණනතසස ආපතති පාචිතනියසස, පුච්චෙවසස හොති මුසා හණසනති, හණනතසස හොති මුසා හණසනති, හණසස හොති මුසා මයා හණසනති.

වතුභාකාරෙහි -පෙ- පඤ්ඤානාකාරෙහි -පෙ- ජභාකාරෙහි -පෙ- සභාභාකාරෙහි -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති විඤ්ඤානඤ්ඤානං මෙ දිට්ඨංඤ්ඤානං සුතඤ්ඤානං මුතඤ්ඤානං සමචරානමුසා හණනතසස ආපතති පාචිතනියසස, පුච්චෙවසස හොති මුසා හණසනති, හණනතසස හොති මුසා හණසනති, හණසස හොති මුසා මයා හණසනති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛනතී, විනිධාය රූචි, විනිධාය භාවි.

අනාපකති: දවා හණති, රවා හණති. දවා හණති නාම: සහසා හණති. රවා හණති නාම:අඤ්ඤං හණසනතී අඤ්ඤං හණති, උමමනත කසය, ආදිකමමිකසානති.

මුසාවාදසිකධාපදං පඨමං

1. පමුට්ඨො-සිදු.

විඥානය මා විසින් දෘෂ්ට යැ යි තුන් අයුරෙකින්... විඥානය මා විසින් ශ්‍රැත යැ යි තුන් අයුරෙකින්... විඥානය මා විසින් මුත යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වෙයි... විඥානය මා විසින් දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද යි තුන් අයුරෙකින්... විඥානය මා විසින් දෘෂ්ට ද මුත ද යි තුන් අයුරෙකින් ... විඥානය මා විසින් දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද මුත ද යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වේ:...

දෘෂ්ටයෙහි විමති ඇතියේ දෘෂ්ටය නො ද අදහයි. දෘෂ්ටය නො සිහි කරයි. දෘෂ්ටයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත ද යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ... දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත ද මුත ද විඥාන ද යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වේ.... ශ්‍රැතයෙහි විමති ඇතියේ ශ්‍රැතය නො ද අදහයි. ශ්‍රැතය නො සිහි කරයි. ශ්‍රැතයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි.... මුතයෙහි විමති ඇතියේ මුතය නො ද අදහයි. මුතය නො සිහි කරයි. මුතයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි.... තුන් අයුරෙකින් විඥානයෙහි විමති ඇතියේ විඥානය නො ද අදහයි. විඥානය නො සිහි කරයි. විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද යි... විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද ශ්‍රැත ද යි ... විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද මුත ද යි... විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද යි... විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද මුත ද යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට පවිති ඇවැත් වේ: කැලම ඔහුට බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

සතර අයුරෙකින් ... පස් අයුරෙකින්... සඅයුරෙකින්... සත් අයුරෙකින්... විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද මුත ද යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට පවිති ඇවැත් වේ: කැල ම ඔහුට ලබ්ධිය තබා, ඉවසීම තබා, රූපීය පිහිටුවා අදහස තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත්වෙයි. කියන්නා හට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි, කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

ලාභෙළා බෙණේ නම්, පැකිල බෙණේ නම්, ඇවැත් නැති: ලාභෙළා බිණීම නම් යුහුවැ කීම යි. පැකිලෑ බිණීම නම් අනෙකක් කියන්නෙමැයි අනෙකක් කීම යි. උන්මත්තකයහුට ද, ආදිකාර්මිකයහුට ද ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි මුසාවාද ශික්ෂාපද යි.

ඔමසවාදසිකවාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවතීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස සාරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බඝනියා භික්ඛු පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං හණ්ණවතනි,¹ පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසනති; ජාතියාපි නාමෙනපි ගොඤ්ඤනපි කමමනපි පුජෙතපි ආබාධෙනපි ලිඛෙතපි කිලෙසෙනපි ආපකතියාපි භීතෙනපි අකෙකාසෙන චුංසෙතනි වලෙභනනි. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡාං -පෙ- තෙ උජ්ඣායනනි ධියනනි විපාවෙනනි; "කථං හි නාම ජබ්බඝනියා භික්ඛු පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං හණ්ණවතනා පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසියසනනි; ජාතියාපි නාමෙනපි ගොඤ්ඤනපි කමමනපි සිපෙතපි ආබාධෙනපි ලිඛෙතපි කිලෙසෙනපි ආපකතියාපි භීතෙනපි අකෙකාසෙන චුංසෙසනනි වලෙභනනනි"ති

2. අථ ටො තෙ භික්ඛු ජබ්බඝනියෙ භික්ඛු අනෙකපරියායෙන විගරහිතා හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. -පෙ- සච්චං කිරි කුමෙභ භික්ඛුවෙ පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං හණ්ණවතනා පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසථ: ජාතියාපි -පෙ- භීතෙනපි අකෙකාසෙන චුංසෙථ වලෙභථාති.

සච්චං හගවාති.

විගරහි බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම කුමෙභ මොසපුරියා පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං හණ්ණවතනා පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසියසථ: ජාතියාපි -පෙ- භීතෙනපි අකෙකාසෙන චුංසෙසථ වලෙභනනථ. තෙනං මොස පුරියා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිතා ධලමීං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතපි.

3. භුතපුබ්බං භික්ඛුවෙ, තකකසිලායං අඤ්ඤතරසං බ්‍රාහ්මණසං නාන්දිවියාලො නාම බලිවද්දෙ² අහොසි. අථ ටො භික්ඛුවෙ නාන්දිවියාලො බලිවද්දෙ තං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච: "ගච්ඡන්ති බ්‍රාහ්මණ සෙට්ඨනා සද්ධිං සහසෙත අබ්භුතං කරොහි, මයං බලිවද්දෙ සකටසතං අතිබද්ධං පච්චෙට්ඨසනති"ති. අථ ටො භික්ඛුවෙ සො බ්‍රාහ්මණො සෙට්ඨනා සද්ධිං සහසෙත අබ්භුතං අකාසි, "මයං බලිවද්දෙ සකටසතං අතිබද්ධං පච්චෙට්ඨසනති"ති. අථ ටො භික්ඛුවෙ සො බ්‍රාහ්මණො සකටසතං අතිබන්ධිතා නාන්දිවියාලං බලිවද්දං යොජෙතා එතදවොච: "අඤ්ඤ³ කුට්ඨං, වහස්සු කුට්ඨං"ති. අථ ටො භික්ඛුවෙ නාන්දිවියාලො බලිවද්දෙ තසෙට්ඨ අට්ඨාසි. අථ ටො භික්ඛුවෙ සො බ්‍රාහ්මණො සහසෙත පරාජිතො පජ්ඣාසි.

1. හණ්ණවතනා-මජ්ඣං.
2. බලිවද්දෙ-මජ්ඣං.
3. ගච්ඡ-මජ්ඣං.

මමසවාද ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ, අනෙපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙති. එකල්හි සවග මහණහු ප්‍රියශීල භික්ෂූන් සමග ධබර කරමින් ප්‍රියශීල භික්ෂූන් (රඵබස් නැමැති හුල් වලින් විනි විදිත්) විද බෙණෙත්: ජාතියෙනුද නාමයෙනුද ගොත්‍රයෙනුද කර්මයෙනුද ශිල්පයෙනුද ආබාධයෙනුද ලිඛයෙනුද ක්ලේශයෙනුද ආපත්තියෙනුද හීන වූ ආත්‍රෝශයෙනුද ආත්‍රෝශ කෙරෙත් ගරහත්. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔවුහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු ප්‍රියශීල භික්ෂූන් සමග ධබර කරමින් ප්‍රියශීල භික්ෂූන්හට සටා බෙණෙත් ද, ජාතියෙනුද නාමයෙනුද ගොත්‍රයෙනුද කර්මයෙනුද ශිල්පයෙනුද ආබාධයෙනුද ලිඛයෙනුද ක්ලේශයෙනුද ආපත්තියෙනුද හීන වූ ආත්‍රෝශයෙනුද ආත්‍රෝශ කෙරෙත් ද, ගරහත් ද"යි.

2. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු සවග මහණුන්හට නොයෙක් කරුණෙන් වෙසෙසින් ගරහා භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ සැලකළහ...සැබැද මහණෙනි, තෙපි ප්‍රියශීල භික්ෂූන් සමග ධබර කරමින් ප්‍රියශීල භික්ෂූන්හට සටා බෙණනහු ද, ජාතියෙනුද... හීන වූ ආත්‍රෝශයෙනුද ආත්‍රෝශ කරවු ද, ගරහවු ද යි.

සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගැරහුහ..., "භිස් පුරුෂයෙනි, කෙසේ නම් තෙපි ප්‍රියශීල භික්ෂූන් සමග ධබර කරමින් ප්‍රියශීල භික්ෂූන්හට සටා බෙණෙවු ද, ජාතියෙනුද...හීන වූ ආත්‍රෝශයෙනුද ආත්‍රෝශ කරවු ද, ගරහවු ද"යි භිස්පුරුෂයෙනි, තෙල කරුණ අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ... නො වේ යැ යි වෙසෙසින් ගරහා දැහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමැතුහ.

3. මහණෙනි, මේ පෙර වූ දයෙකි: තක්සලායෙහි එක්තරා බමුණකුට නැදිවිසාල නම් වෘෂභයෙක් විය. එකල්හි මහණෙනි, නැදිවිසාල වෘෂභ එබමුණුහට තෙල බස කී ය. බමුණ, තෝ යා, සිටුහු සමඟ දහසෙකින් පරදු තබව, "මාගේ වෘෂභ තෙමේ එකට බැදී ගැල් සියයක් (පෙරගැල කුඩු තැනට පසුගැල) අදනේ යැ"යි. ඉක්බිති මහණෙනි, එබමුණු සිටුහු සමඟ දහසෙකින් පරදු තැබී ය. "මාගේ වෘෂභ එකට බැදී ගැල් සියයක් අදනේ යැ යි" ඉක්බිති මහණෙනි, එ බමුණු ගැල්සියයක් එකට බැද නැදිවිසාල ගවයා යොදලා අදු කළ, උසුල කළා යි කී ය. එකල්හි මහණෙනි, නැදිවිසාල බලිවර්ද තෙමේ එහිම සිටියේ ය. එකල්හි මහණෙනි, එබමුණු දහසෙකින් පැරදුණේ (දෙමනසින්) සිතමින් සිටියේ ය.

පාච්ඡන්දිය පාළි-භික්ඛුච්ඡේදය

4. අඵඛො භික්ඛවෙ නන්දිවීසාලො ඛලිවද්දෙ තං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච:
 “කිසස තං බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඛායසී”ති. තථාහි පනාහං භො තයා සහසෙසන
 පරාජිනොති. කිසස පන මං තං බ්‍රාහ්මණ අකුටං කුටවාදෙන පාපෙසී.
 ගච්ඡ තං බ්‍රාහ්මණ සෙට්ඨිනා සද්ධිං දච්ඡි සහසෙසහි අබ්බුතං කරොහි,
 “මඤ්ඤං ඛලිවද්දෙ සකච්ඡතං අනිබ්බං පච්චෙට්ඨසතිති. මා ච මං
 අකුටං කුටවාදෙන පාපෙසී”ති. අඵ ඛො භික්ඛවෙ සො බ්‍රාහ්මණො
 සෙට්ඨිනා සද්ධිං දච්ඡි සහසෙසහි අබ්බුතං අකාසී. “මඤ්ඤං ඛලිවද්දෙ
 සකච්ඡතං අනිබ්බං පච්චෙට්ඨසති”ති.

5. අඵ ඛො භික්ඛවෙ සො බ්‍රාහ්මණො සකච්ඡතං අනිබ්බිකා
 නන්දිවීසාලං ඛලිවද්දං යොජෙතො එතදවොච: “අඤ්ඤං හද්ද වහස්සු හද්දා”ති.
 අඵ ඛො භික්ඛවෙ නන්දිවීසාලො ඛලිවද්දෙ සකච්ඡතං අනිබ්බං
 පච්චෙට්ඨි.

6. “මනාපමෙව භාසෙය්‍ය නාමනාපං කුදවනං
 මනාපං භාසමානස්ස ගරුච්ඡාරං උදබ්බතී,
 ධනඤ්ඤා නං අලබ්භෙහසී තෙන වනනමනො අහු”ති

තදපි මෙ භික්ඛවෙ අමනාපා බ්‍රාහ්මණා වම්භනා, කිම්බො පන එතරහි
 මනාපා හවීසති බ්‍රාහ්මණා වම්භනා තෙනං භික්ඛවෙ අපසන්නානං වා
 පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, ඉමං සි කඛ.පදං උද්දිසෙය්‍යාථ:
 “ඔමසවාදෙ පාච්ඡන්දිය”නති

7. ඔමසවාදෙ නාම: දසහි ආකාරෙහි ඔමසති: ජාතියාපි නාමෙනපි
 ගොතෙනපි කලෙමනපි සි පෙපනපි දාඛාධෙනපි ලිඛෙනපි කිලෙසෙනපි
 ආපනන්දියාපි අකෙකාසෙනපි.

ජාති නාම: දෙව ජාතියො, භීනා ච ජාති උක්ඛට්ඨා ච ජාති,
 භීනා නාම ජාති: වණ්ඤාලජාති වෙණුජාති තෙසාදජාති රථකාරජාති,
 පුක්ඛසජාති, එසා භීනා නාම ජාති. උක්ඛට්ඨා නාම ජාති: ඛත්තිය
 ජාති බ්‍රාහ්මණජාති, එසා උක්ඛට්ඨා නාම ජාති.

නාමං නාම: දෙව නාමානි, භීනඤ්ඤා නාමං උක්ඛට්ඨඤ්ඤා නාමං.
 භීනං නාම නාමං: අවකණ්ණකං ජවකණ්ණකං ධනිට්ඨකං සවිට්ඨකං
 කුලවධ්දකං, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු ඔඤ්ඤාතං අවඤ්ඤාතං භීළීතං
 පරිභූතං අච්ඡිකකං, එතං භීනං නාම නාමං. උක්ඛට්ඨං නාම නාමං:
 බුද්ධපට්ඨසඤ්ඤාතං ධම්මපට්ඨසඤ්ඤාතං සධ්ධපට්ඨසඤ්ඤාතං, තෙසු තෙසු වා
 පන ජනපදෙසු අනොඤ්ඤාතං අනවඤ්ඤාතං අභීළීතං අපරිභූතං චිත්තිකං,
 එතං උක්ඛට්ඨං නාම නාමං.

1. පුඤ්ඤාතං - මඤ්ඤං

4. එකල්හි නැඳිවිසාල වෘක්ෂ නෙමේ එබමුණුහට බමුණ, තෙපි කුමකට පිනිවිලිපර වැ සිටියාව යි. තෙල කී ය. හවන, මම තා විසින් දහසෙකින් පරදවන ලද්දෙමි ද එහෙයිනැයි කී ය. බමුණ, කුමකට තෙපි නො කුළු මා කුළෙහි යන බසින් (අවමනට) පමුණුවාලුහු ද, යව බමුණ, තෙපි සිටුහු සමඟ දෙදහසෙකින් පරදු තබව, "මාගේ වෘක්ෂ එකට බැඳී ගැල් සියයක් අදනෝ යැ"යි. නො කුළු මා කුළෙහි යන බසින් නො ද (අවමනට) පමුණුවාලව යි කී ය. එකල්හි මහණෙනි ඒ බමුණු සිටුහු සමඟ දෙදහසෙකින් පරදු තැබී ය; 'මාගේ වෘක්ෂ එකට බැඳී ගැල් සියයක් අදනෝ යැ'යි

5. ඉක්බිති මහණෙනි, ඒ බමුණු ගැල් සියයක් එකට බැඳ නන්දිවිසාල ගවයා යොදවා "අදු හදය, උසුල හදය"යි මෙසේ කී ය. එකල්හි ම මහණෙනි, නැඳිවිසාල වෘක්ෂ එකට බැඳී ගැල් සියය ඇදලී ය.

6. මනවධන බස් ම කියන්නේ ය, කිසි කලෙක අමනාපබස් නො කියන්නේ ය, මනාප බස් බණන්තහුගේ මහත් බර ඉසිලී ය, ඔහු ලවා ධනය ද ලබවාලී ය, එයින් සතුටු සිතැත්තේ ද වී" යැයි. එදවස් මහණෙනි, හෙළා දැකීම ගැරහීම මට අමනාප වී යැ. දැන් හෙළාදැකීම ගැරහීම මනාප වෙතියි කියනු කිම? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ ...නො වේ. මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය ද උදෙසවු:

ඔමසවාදයෙහි පවිත්‍රී වේයයි.

7. ඔමසවාද නම: දස අයුරෙකින් සටා බෙණෙයි: ජාතියෙනුදු නාමයෙනුදු ගෝත්‍රයෙනුදු කර්මයෙනුදු ශිල්පයෙනුදු ආබාධයෙනුදු ලිඛනයෙනුදු ක්ලේශයෙනුදු ආපත්තියෙනුදු ආත්‍රොශයෙන ද යි.

ජාති නම: භීන ජාති ද උත්කෘෂ්ට ජාති ද යි ජාති දෙකෙකි. භීන ජාති නම; සැඬොල් ජාති යැ කුළුපොකු ජාති යැ වැදී ජාති යැ සොම්මර ජාති යැ පුප්පඬු ජාති යි. තෙල භීන ජාති වෙයි. උත්කෘෂ්ට ජාති නම: ක්ෂත්‍රීය ජාති යැ බ්‍රාහ්මණ ජාති යි. තෙල උත්කෘෂ්ට ජාති නම.

නාම නම: භීන නාම හා උත්කෘෂ්ටනාම හා නාම දෙකෙකි. භීන නාම නම: අවකණ්ණක යැ ජවකණ්ණක යැ, ධනිට්ඨක යැ, සච්චික යැ, කුලවඩ්ඨක යි. ඒ ඒ දනවු හි පහත් කොට දන්නා ලද අවමන් කොට දන්නා ලද පිළිකල් කරන ලද පරිභව කරන ලද ගරු නො කරන ලද හෝ නාම යි. තෙල භීන නාම වෙ යි. උත්කෘෂ්ට නාම නම: බුද්ධ ප්‍රතිසංයුක්ත වූ ධර්මප්‍රතිසංයුක්ත වූ සඛ්‍යප්‍රතිසංයුක්ත වූ නාම හෝ ඒ ඒ දනවු හි පහත් කොට නොදන්නාලද අවමන් කොට නොදන්නා ලද පිළිකල් නොකරනලද පරිභව නොකරන ලද ගරු කරන ලද හෝ නාම යි. තෙල උත්කෘෂ්ටනාම නම.

පාරිඤ්ඤාපාලි භික්ඛුච්ඡෙදය

10. ගොතතං නාම: දෙව ගොතනානි, භීනඤ්ඤා ගොතනං උක්කධංඤ්ඤා ගොතනං. භීනං නාම ගොතනං: කොසියගොතනං භාරද්වාරගොතනං, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු ඔඤ්ඤානං අවඤ්ඤානං භීළීතං පරිභුතං අචිත්තිකතං, එතං භීනං නාම ගොතනං. උක්කධං නාම ගොතනං: ගොතම ගොතනං මොග්ගලලානගොතනං කච්චානගොතනං වාසෙධංගොතනං, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු අනොඤ්ඤානං අනවඤ්ඤානං අභීළීතං අපරිභුතං චිත්තිකතං, එතං උක්කධං නාම ගොතනං.

11. කමමං නාම: දෙව කමමානි, භීනඤ්ඤා කමමං උක්කධංඤ්ඤා-කමමං. භීනං නාම කමමං: කොට්ඨකකමමං පුප්ඵලධංකකමමං, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු ඔඤ්ඤානං අවඤ්ඤානං භීළීතං පරිභුතං අචිත්තිකතං, එතං භීනං නාම කමමං. උක්කධං නාම කමමං: කසි වණ්ඤා ගොරකඤ්ඤා, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු අනොඤ්ඤානං අනවඤ්ඤානං අභීළීතං අපරිභුතං චිත්තිකතං, එතං උක්කධං නාම කමමං.

12. සිප්පං නාම: දෙව සිප්පානි, භීනඤ්ඤා සිප්පං උක්කධංඤ්ඤා සිප්පං. භීනං නාම සිප්පං: නළකාරසිප්පං කුම්භකාරසිප්පං පෙසකාරසිප්පං වම්බකාරසිප්පං නභාපිතසිප්පං, තෙසු තෙසු වා ජනපදෙසු ඔඤ්ඤානං අවඤ්ඤානං භීළීතං පරිභුතං අචිත්තිකතං, එතං භීනං නාම සිප්පං. උක්කධං නාම සිප්පං: මුඤ්ඤා ගණනා ලෙඛා, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු අනොඤ්ඤානං අනවඤ්ඤානං අභීළීතං අපරිභුතං චිත්තිකතං, එතං උක්කධං නාම සිප්පං.

13. සඤ්ඤාපි ආබාධා භීනා, අපි ව මධුමෙභො ආබාධො උක්කධෙධා.

14. ලිඛිතං නාම: දෙව ලිඛිතානි, භීනඤ්ඤා ලිඛිතං උක්කධංඤ්ඤා ලිඛිතං. භීනං නාම ලිඛිතං: අතිදීඝං අතිරක්ඛං අතිකණ්ඨං අච්චාදානං, එතං භීනං නාම ලිඛිතං. උක්කධං නාම ලිඛිතං: නාතිදීඝං නාතිරක්ඛං නාතිකණ්ඨං නාච්චාදානං, එතං උක්කධං නාම ලිඛිතං.

15. සඤ්ඤාපි කිලෙසා භීනා.

16. සඤ්ඤාපි ආපකම්මො භීනා. අපි ව සොකාපකම්මොපකම්ම උක්කධා.

10. ගොතක නම්: භීන ගෝත්‍රය හා උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍රය හා ගෝත්‍ර දෙකෙකි. භීන ගෝත්‍ර නම්: කොසිය ගෝත්‍ර යැ හාරද්වාජ ගෝත්‍ර යැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට දන්තා ලද අවමන් කොට දන්තා ලද පිළිකුල් කරන ලද පරිභව කරන ලද ගරු නොකරන ලද හෝ ගෝත්‍ර යි, තෙල භීන ගෝත්‍ර නම් වෙයි. උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍ර නම්: ගොතම ගෝත්‍ර යැ මොග්ගලොත ගෝත්‍ර යැ කච්චාන ගෝත්‍ර යැ වාසෙටිය ගෝත්‍ර යැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට නොදන්තා ලද අවමන් කොට නොදන්තා ලද පිළිකුල් නො කරන ලද පරිභව නො කරන ලද ගරු කරන ලද හෝ ගෝත්‍ර යි. තෙල උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍ර නම් වෙයි.

11. කමම නම්: භීන කර්මය හා උත්කෘෂ්ට කර්මය හා කර්ම දෙකෙකි. භීන කම් නම්: තක්ෂක කම් යැ, පුජ්‍යවු කම් යැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට දන්තා ලද අවමන් කොට දන්තා ලද පිළිකුල් කරන ලද පරිභව කරන ලද ගරු නො කරන ලද හෝ කර්ම යි. තෙල භීන කම් නම් වෙයි. උත්කෘෂ්ට කම් නම්: කෘෂි වණික් ගොරක්ෂයැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට නො දන්තා ලද අවමන් කොට නොදන්තා ලද පිළිකුල් නොකරන ලද පරිභව නොකරන ලද ගරුකරන ලද හෝ කම් යි. තෙල උත්කෘෂ්ට කම් නම් වෙයි.

12. ශිල්ප නම්: භීන ශිල්ප හා උත්කෘෂ්ට ශිල්ප හා ශිල්ප දෙකෙකි. භීනශිල්ප නම්: නළකාර ශිල්ප යැ, කුම්භකාර ශිල්ප යැ පෙෂකාර ශිල්ප යැ, චම්මකාර ශිල්ප යැ, නහාපිත ශිල්ප යැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට දන්තාලද අවමන් කොට දන්තා ලද පිළිකුල් කරන ලද පරිභව කරන ලද, ගරු නොකරන ලද හෝ ශිල්ප යි. තෙල භීන ශිල්ප වෙයි. උත්කෘෂ්ට ශිල්ප නම්: මුද්‍රා යැ ගණනා යැ ලෙඛා යැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට නොදන්තා ලද අවමන් කොට නොදන්තා ලද පිළිකුල් නො කරන ලද පරිභව නො කරන ලද ගරු කරන ලද හෝ ශිල්ප යි. තෙල උත්කෘෂ්ට ශිල්ප වෙයි.

13. සියලු ම ආබාධයෝ භීනයහ. එහෙත් මධුමෙහාබාධය උත්කෘෂ්ට යි.

14. ලිඛිත නම්: භීනලිඛිතය හා උත්කෘෂ්ට ලිඛිතය හා ලිඛිත දෙකෙකි. භීන ලිඛිත නම්: ඉතා දිගු යැ ඉතා මිටි යැ ඉතා කළු යැ ඉතා සුදු යැ තෙල භීන ලිඛිත වෙයි. උත්කෘෂ්ට ලිඛිත නම්: ඉතා නොදිගු යැ ඉතා නොමිටි යැ ඉතා නොකළු යැ ඉතා නොසුදු යැ. තෙල උත්කෘෂ්ට ලිඛිත වෙයි.

15. සියලු ම ක්ලේශයෝ භීනයහ.

සියලු ම ආපත්තිහු භීනයහ. එහෙත් සෝතාපත්ති සමාපත්ති උත්කෘෂ්ට යි.

පාච්ඡතියපාළි භික්ඛුච්ඡෙදනා

17. අකෙකාසො නාම: දො අකෙකාසා, භීනො ච අකෙකාසො උක්කට්ඨො ච අකෙකාසො. භීනො නාම අකෙකාසො: ඔට්ඨාසි මෙණ්ඩාසි ගොණොසි ගද්දහොසි තිරව්ජානගතොසි නෙරයිකොසි; නඤ්ඤාසං සුගති, දුගතියෙව තුඤ්ඤා පාටිකඤ්ඤාති, යකාරෙන චා භකාරෙන චා, කාටකොට්ඨිකාය චා, එසො භීනො නාම අකෙකාසො. උක්කට්ඨො නාම අකෙකාසො: පණ්ඨිතොසි ව්‍යන්තොසි මෙධාට්ඨි ඛුඤ්ඤාතොසි, ධම්මකරීතොසි, නඤ්ඤා දුගතී, සුගතියෙව තුඤ්ඤා පාටිකඤ්ඤාති, එසො උක්කට්ඨො නාම අකෙකාසො.

18. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නා චූසෙතුකාමො චම්මෙහතුකාමො මඩකුක්කතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදං රථකාරං පුක්කුසං. “වණ්ඩාලොසි වෙණොසි නෙසාදෙසි රථකාරොසි පුක්කුසොසි” ති භණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡතියසං.

19. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නා චූසෙතුකාමො චම්මෙහතුකාමො මඩකුක්කතුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙති ඛත්තියං බ්‍රාහ්මණං, “වණ්ඩාලොසි වෙණොසි නෙසාදෙසි රථකාරොසි පුක්කුසොසි” ති භණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡතියසං.

20. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නා චූසෙතුකාමො චම්මෙහතුකාමො මඩකුක්කතුකාමො උක්කට්ඨෙන භීනං වදෙති, වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදං රථකාරං පුක්කුසං, “ඛත්තියොසි බ්‍රාහ්මණොසි” ති භණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡතියසං.

21. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නා චූසෙතුකාමො චම්මෙහතුකාමො මඩකුක්කතුකාමො උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති, ඛත්තියං බ්‍රාහ්මණං. “ඛත්තියොසි බ්‍රාහ්මණොසි” ති භණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡතියසං.

22. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නා චූසෙතුකාමො චම්මෙහතුකාමො මඩකුක්කතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති, අවකණ්ණකං ජවකණ්ණකං ධනිට්ඨකං සට්ඨකං කුලට්ඨකං, “අවකණ්ණකොසි ජවකණ්ණකොසි ධනිට්ඨකොසි සට්ඨකොසි කුලට්ඨකොසි” ති භණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡතියසං.

17. අනෙකුත් ආයතනවලින් හා උත්කෘෂ්ටානුමානව හා ආනුමානව දෙකෙකි. භික්ෂුවෙහි නම: ඔටුයෙහි, මැඩයෙහි, ගොන්හි, ගුණියෙහි නිරිසන්තියෙහි, නිරිසන්ති තට සුගතියෙක් නැත, තා විසින් දුගතිය ම කැමැති විය යුතු, යකාරයෙන් ද හකාරයෙන් ද යුතු කොට කරන ආනුමාන යැ. කාටකොටවිකායෙන් (ස්ත්‍රී පුරුෂ නිමිති සුවක වචනයෙන්) කරන ආනුමාන යි. තෙල භික්ෂුවෙහි වෙයි. උත්කෘෂ්ටානුමාන නම: පණ්ඩිතයෙහි, ව්‍යාකෘතයෙහි, මෙධාවියෙහි, බහුශ්‍රැතයෙහි, ධර්ම කවිකයෙහි, තට දුගතියෙක් නැති. තා විසින් සුගතිය ම කැමැති විය යුතු, තෙල උත්කෘෂ්ටානුමාන වෙයි.

18. උපසම්පන්න උපසම්පන්න හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භික්ෂුවෙහි භික්ෂුවෙහි කියයි. සැඟවුණු, කුළුපොත්තකුට වැද්දකුට සොම්මරයකුට, පුජ්‍යවූවකුට 'සැඟවුණු, කුළුපොත්තෙහි, වැද්දෙහි, සොම්මරයෙහි, පුජ්‍යවූවෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති වෙයි.

19. උපසම්පන්න උපසම්පන්න හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භික්ෂුවෙහි උත්කෘෂ්ට ජාතියකුට (මෙසේ) කියයි: ක්ෂත්‍රියකුට, බ්‍රාහ්මණයකුට, සැඟවුණු, කුළුපොත්තෙහි, වැද්දෙහි, සොම්මරයෙහි, පුජ්‍යවූවෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

20. උපසම්පන්න උපසම්පන්න හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ජාතියකුට භික්ෂුවෙහි කියයි: සැඟවුණු, කුළුපොත්තකුට, වැද්දකුට, සොම්මරයකුට පුජ්‍යවූවකුට 'ක්ෂත්‍රියෙහි බ්‍රාහ්මණයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

21. උපසම්පන්න උපසම්පන්න හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ තෙද රහිත කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ජාතියකුට උත්කෘෂ්ට ජාතියකුට (මෙසේ) කියයි: ක්ෂත්‍රියකුට බ්‍රාහ්මණයකුට 'ක්ෂත්‍රියෙහි බ්‍රාහ්මණයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති වෙයි.

22. උපසම්පන්න උපසම්පන්න හෙළා දකිනු කැමැත්තේ, ගරහනු කැමැත්තේ, මතු කරනු කැමැත්තේ, භික්ෂුවෙහි නාමයෙන් භික්ෂුවෙහි කියයි. අවකනකුට ජවකනකුට දනිටුවකුට සවිටුවකුට, කුලටුවකුට 'අවකනකුට, ජවකනකුට, දනිටුවකුට, සවිටුවකුට, කුලටුවකුට' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාච්ඡන්දියපාළි හිතවුම්භවෙනා

23. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වලේහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙති බුද්ධිරක්ඛිතං ධම්මරක්ඛිතං සම්ඝරක්ඛිතං “අවකණ්ණකොසි ජවකණ්ණකොසි ධනිට්ඨකොසි සච්චට්ඨකොසි කුලවඩ්ඪකොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

24. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වලේහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කට්ඨෙන භීනං වදෙති අවකණ්ණකං ජවකණ්ණකං ධනිට්ඨකං සච්චට්ඨකං කුලවඩ්ඪකං, “බුද්ධිරක්ඛිතොසි ධම්මරක්ඛිතොසි සම්ඝරක්ඛිතොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

25. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වලේහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති බුද්ධිරක්ඛිතං ධම්මරක්ඛිතං සම්ඝරක්ඛිතං, “බුද්ධිරක්ඛිතොසි ධම්මරක්ඛිතොසි සම්ඝරක්ඛිතොසි”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

26. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වලේහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති කොසියං භාරදාජං, “කොසියොසි භාරදාජොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

27. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වලේහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙති ගොතමං මොඤ්ඤානං කච්චානං වාසෙට්ඨං “කොසියොසි භාරදාජොසි”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

28. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වලේහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කට්ඨෙන භීනං වදෙති, කොසියං භාරදාජං “ගොතමොසි මොඤ්ඤානොසි කච්චානොසි වාසෙට්ඨොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

29. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වලේහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති, ගොතමං මොඤ්ඤානං කච්චානං වාසෙට්ඨං “ගොතමොසි මොඤ්ඤානොසි කච්චානොසි වාසෙට්ඨොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

1. වාසිචේදානං - 088.

23. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ, භීත නාමයෙන් උත්කෘෂ්ට නාමික යකුට (මෙසේ) කියයි: බුද්ධකියකුට, දම්මකියකුට, සහරැකියකුට 'අවකනහි, ජවකනහි දනිටුයෙහි, සවිටුයෙහි, කුලවටුයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

24. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකුකරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට නාමයෙන් භීතනාමික යකුට (මෙසේ) කියයි: අවකනකුට, ජවකනකුට දනිටුවකුට සවිටුවකුට කුලවටුවකුට 'බුද්ධකියෙහි, දම්මකියෙහි, සහරැකියෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

25. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට නාමයෙන් උත්කෘෂ්ට නාමිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: බුද්ධකියකුට, දම්මකියකුට සහරැකියකුට 'බුද්ධකියෙහි, දම්මකියෙහි, සහරැකියෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

26. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ භීත ගෝත්‍රයෙන් භීතගෝත්‍රික යකුට (මෙසේ) කියයි: කෝසියකුට භාරද්වාජයකුට කෝසියයෙහි භාරද්වාජයෙහි'යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති වෙයි.

27. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ භීත ගෝත්‍රයෙන් උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍රිකයකුට (මෙසේ) කියයි: ගෝතමයකුට මොග්ගල්ලානයකුට කච්චානයකුට වාසෙට්ඨයකුට 'කෝසියයෙහි භාරද්වාජයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

28. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍රයෙන් භීත ගෝත්‍රික යකුට (මෙසේ) කියයි: කෝසියකුට භාරද්වාජයකුට 'ගෝතමයෙහි මොග්ගල්ලානයෙහි කච්චානයෙහි වාසෙට්ඨයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

29. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍රයෙන් උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍රිකයකුට (මෙසේ) කියයි: ගෝතමයකුට, මොග්ගල්ලානයකුට කච්චානයකුට වාසෙට්ඨයකුට 'ගෝතමයෙහි මොග්ගල්ලානයෙහි කච්චානයෙහි වාසෙට්ඨයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

30. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන භීනං වදෙනී කොට්ඨකං පුප්ඵ්ඵකං “කොට්ඨකොසි පුප්ඵ්ඵකොසී”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසා.

31. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙනී, කසසකං වාණිජං ගොරක්ඛං “කොට්ඨකොසි පුප්ඵ්ඵකොසී”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසා.

32. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්කට්ඨෙන භීනං වදෙනී කොට්ඨකං පුප්ඵ්ඵකං “කසසකොසි වාණිජොසි ගොරක්ඛොසී”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසා.

33. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙනී කසසකං වාණිජං ගොරක්ඛං “කසසකොසි වාණිජොසි ගොරක්ඛොසී”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසා.

34. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන භීනං වදෙනී නළකාරං කුමහකාරං පෙසකාරං වමමකාරං නභාපිතං “නළකාරොසි කුමහකාරොසි පෙසකාරොසි වමමකාරොසි නභාපිතොසී”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසා.

35. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙනී මුද්දිකං ගණකං ලෙඛකං “නළකාරොසි කුමහකාරොසි පෙසකාරොසි වමමකාරොසි නභාපිතොසී”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසා.

36. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්කට්ඨෙන භීනං වදෙනී නළකාරං කුමහකාරං පෙසකාරං වමමකාරං නභාපිතං “මුද්දිකොසි ගණකොසි ලෙඛකොසී”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසා.

30. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීතකථයෙන් භීතකාර්මිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: තක්ෂකයකුට, පුජ්ජසඩුවකුට තක්ෂකයෙහි පුජ්ජසඩුවෙහි'යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

31. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීතකථයෙන් උත්කෘෂ්ට කාර්මිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: ගොවියකුට, වෙළෙඳකුට, ගෙරිරක්කකුට 'තක්ෂකයෙහි පුජ්ජසඩුවෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

32. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට කථයෙන් භීත කාර්මිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: තක්ෂකයකුට පුජ්ජසඩුවකුට 'ගොවියෙහි, වෙළෙඳෙහි, ගෙරිරක්කෙහි'යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

33. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට කථයෙන් උත්කෘෂ්ට කාර්මිකයකුහට -(මෙසේ) කියයි: ගොවියකුට වෙළෙඳකුට ගෙරිරක්කකුට 'ගොවියෙහි වෙළෙඳෙහි ගෙරිරක්කෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

34. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත ශිල්පයෙන් භීත ශිල්පියකුහට (මෙසේ) කියයි: කුළුපොත්තකුට කුඹලකුට පෙහෙරකුට සොම්මරකුට කරනැවැතියකුට 'කුළුපොත්තෙහි කුඹලෙහි පෙහෙරෙහි සොම්මරෙහි කරනැවැතියෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

35. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත ශිල්පයෙන් උත්කෘෂ්ට ශිල්පියකුහට (මෙසේ) කියයි: මුද්දිකයකුට ගණකයකුට ලේඛකයකුට 'කුළුපොත්තෙහි, කුඹලෙහි පෙහෙරෙහි සොම්මරෙහි කරනැවැතියෙහි'යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

36. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ශිල්පයෙන් භීත ශිල්පියකුහට (මෙසේ) කියයි: කුළුපොත්තකුට, කුඹලකුට, පෙහෙරකුට සොම්මරකුට කරනැවැතියකුට 'මුද්දිකයෙහි ගණකයෙහි ලේඛකයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි භික්ඛුච්චවෙඩ්‍යා

37. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කටෙධන උක්කටං වදෙති: මුද්දිකං ගණකං ලෙඛකං “මුද්දිකොසි ගණකොසි ලෙඛකොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

38. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති කුට්ඨිකං ගණිකං කිලාසිකං සොසිකං අපමාරිකං “කුට්ඨිකොසි ගණිකොසි කිලාසිකොසි සොසිකොසි අපමාරිකොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

39. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන උක්කටං වදෙති මධුමෙහිකං “කුට්ඨිකොසි ගණිකොසි කිලාසිකොසි සොසිකොසි අපමාරිකොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

40. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කටෙධන භීනං වදෙති කුට්ඨිකං ගණිකං කිලාසිකං සොසිකං අපමාරිකං “මධුමෙහිකොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

41. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කටෙධන උක්කටං වදෙති මධුමෙහිකං “මධුමෙහිකොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

42. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති අතිදීසං අතිරසං අතිකණං අවෙචාදනං “අතිදීසොසි අතිරසොසි අතිකණොසි අවෙචාදනොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

43. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන උක්කටං වදෙති නාතිදීසං නාතිරසං නාතිකණං නාවෙචාදනං “අතිදීසොසි අතිරසොසි අතිකණොසි අවෙචාදනොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

37. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ශිල්පයෙන් උත්කෘෂ්ට ශිල්පියකුහට (මෙසේ) කියයි: මුද්‍රිකයකුට ගණකයකුට ලේඛකයකුට 'මුද්‍රිකයෙහි ගණකයෙහි ලේඛකයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

38. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ භීතාබාධයෙන් භීතා බාධිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: කුෂ්ඨිකයකුට ගණඨිකයකුට කිලාසිකයකුට ශ්වාසිකයකුට අපස්මාරිකයකුට 'කුෂ්ඨිකයෙහි ගණඨිකයෙහි කිලාසිකයෙහි ශ්වාසිකයෙහි අපස්මාරිකයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

39. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ භීතාබාධයෙන් උත්කෘෂ්ටාබාධිකයකු හට (මෙසේ) කියයි: මධුමෙහිකයකුට 'කුෂ්ඨිකයෙහි, ගණඨිකයෙහි, කිලාසිකයෙහි ශ්වාසිකයෙහි අපස්මාරිකයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

40. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ටාබාධයෙන් භීතාබාධිකයකු හට (මෙසේ) කියයි: කුෂ්ඨිකයකුට ගණඨිකයකුට කිලාසිකයකුට ශ්වාසිකයකුට අපස්මාරිකයකුට 'මධුමෙහිකයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

41. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකුකරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ටාබාධයෙන් උත්කෘෂ්ටාබාධිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: මධුමෙහිකයකුට 'මධුමෙහිකයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

42. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළාදකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ භීතලිඛනයෙන් භීතලිඛිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: ඉතාදිගුවකුට, ඉතා මීථිටකුට, ඉතා කඵඵකුට ඉතා සුද්දකුට 'ඉතා දිගුයෙහි ඉතා මීථියෙහි ඉතා කඵයෙහි ඉතා සුදුසුයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

43. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළාදකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ භීතලිඛනයෙන් උත්කෘෂ්ටලිඛිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: ඉතා නොදිගුවකුට ඉතා නොමීථියකුට ඉතා නොකඵඵකුට ඉතා නොසුදුවකුට 'ඉතා දිගුයෙහි ඉතා මීථියෙහි ඉතා කඵයෙහි ඉතා සුදුසුයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාවිතය පාළු හිතකු විභවය

44. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උකකට්ඨන හීනං වදෙති අතිදීඝං අතිරඝං අතිකණ්ඨං අවෙවාදනං “නාතිදීඝොසි නාතිරඝොසි නාතිකණ්ඨොසි නාවෙවාදනොසි”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතනියස්ස.

45. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උකකට්ඨන උකකට්ඨං වදෙති නාතිදීඝං නාතිරඝං නාතිකණ්ඨං නාවෙවාදනං “නාතිදීඝොසි නාතිරඝොසි නාතිකණ්ඨොසි නාවෙවාදනොසි”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතනියස්ස.

46. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො හීනෙන හීනං වදෙති රාගපරියුට්ඨිතං දෙසපරියුට්ඨිතං මොහපරියුට්ඨිතං “රාගපරියුට්ඨිතොසි දෙසපරියුට්ඨිතොසි මොහපරියුට්ඨිතොසි”ති භණති ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතනියස්ස.

47. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො හීනෙන උකකට්ඨං වදෙති චීතරාගං චීතදෙසං චීතමොහං “රාගපරියුට්ඨිතොසි දෙසපරියුට්ඨිතොසි මොහපරියුට්ඨිතොසි”ති භණති ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතනියස්ස.

48. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උකකට්ඨන හීනං වදෙති රාගපරියුට්ඨිතං දෙසපරියුට්ඨිතං මොහපරියුට්ඨිතං “චීතරාගොසි චීතදෙසොසි චීතමොහොසි”ති භණති ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතනියස්ස.

49. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උකකට්ඨන උකකට්ඨං වදෙති චීතරාගං චීතදෙසං චීතමොහං, “චීතරාගොසි චීතදෙසොසි චීතමොහොසි”ති භණති ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතනියස්ස.

44. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ලිඛිතයෙන් භීතලිඛිතකයකුහට (මෙසේ) කියයි: ඉතා දිගුවකුට ඉතා මිටියකුට ඉතා කළුවකුට ඉතා සුදුවකුට 'ඉතා නොදිගුයෙහි ඉතා නොමිටියෙහි ඉතා නොකළයෙහි ඉතා නොසුදුයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති වෙයි.

45. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ලිඛිතයෙන් උත්කෘෂ්ට ලිඛිතකයකුහට (මෙසේ) කියයි: ඉතා නොදිගුවකුට ඉතා නොමිටියකුට ඉතා නො කළුවකුට ඉතා නොසුදුවකුට 'ඉතා නොදිගුයෙහි ඉතා නොමිටියෙහි ඉතා නොකළයෙහි ඉතා නොසුදුයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

46. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත ක්ලේශයෙන් භීත ක්ලේශිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: රාගයෙන් මධිනා ලද්දකුට ද්වේෂයෙන් මධිනා ලද්දකුට මෝහයෙන් මධිනා ලද්දකුට 'රාගයෙන් මධිනාලද්දෙහි ද්වේෂයෙන් මධිනා ලද්දෙහි මෝහයෙන් මධිනා ලද්දෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

47. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත ක්ලේශයෙන් උත්කෘෂ්ට නික්ලේශිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: විතරාගියකුට විතද්වේෂිකයකුට විතමෝහිකයකුට 'රාගයෙන් මධිනාලද්දෙහි ද්වේෂයෙන් මධිනා ලද්දෙහි, මෝහයෙන් මධිනා ලද්දෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

48. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට නික්ලේශ භාවයෙන් භීත ක්ලේශිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: රාගයෙන් මධිනා ලද්දකුට ද්වේෂයෙන් මධිනා ලද්දකුට මෝහයෙන් මධිනා ලද්දකුට 'විතරාගියෙහි විතද්වේෂියෙහි විතමෝහියෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

49. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ටභාවයෙන් උත්කෘෂ්ටයකුහට (මෙසේ) කියයි: විතරාගියකුට විතද්වේෂියකුට විතමෝහියකුට 'විතරාගියෙහි විතද්වේෂියෙහි විතමෝහියෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡෙදකා

50. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති පාරාජිකං අජක්ඛාපන්නං සධ්දසාදිසෙසං අජක්ඛාපන්නං ථුල්ලවච්චයං අජක්ඛාපන්නං පාචිත්තියං අජක්ඛාපන්නං පාචිදෙසනීයං අජක්ඛාපන්නං දුක්ඛචං අජක්ඛාපන්නං දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපන්නං “පාරාජිකං අජක්ඛාපන්නොසි සධ්දසාදිසෙසං අජක්ඛාපන්නොසි ථුල්ලවච්චයං අජක්ඛාපන්නොසි පාචිත්තියං අජක්ඛාපන්නොසි පාචිදෙසනීයං අජක්ඛාපන්නොසි දුක්ඛචං අජක්ඛාපන්නොසි දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපන්නොසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

51. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන උක්ඛච්චං වදෙති සොතාපන්නං “පාරාජිකං අජක්ඛාපන්නොසි -පෙ- දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපන්නොසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

52. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උක්ඛච්චෙන භීනං වදෙති පාරාජිකං අජක්ඛාපන්නං -පෙ- දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපන්නං, “සොතාපන්නොසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

53. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උක්ඛච්චෙන උක්ඛච්චං වදෙති සොතාපන්නං “සොතාපන්නොසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

54. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති ඔට්ඨං මෙණ්ඩං ගොණං ගදුභං තීරවජානගතං නෙරධිකං “ඔට්ඨොසි මෙණ්ඩොසි ගොණොසි ගදුභොසි තීරවජානගතොසි නෙරධිකොසි නඤ්ඤී කුය්භං සුගති දුග්ගතිසෙව කුය්භං පාචිකඩ්ධා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

55. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන උක්ඛච්චං වදෙති පණ්ඩිතං ව්‍යාතතං මෙධාචිං බහුසසුතං ධම්මකච්චිකං “ඔට්ඨොසි මෙණ්ඩොසි ගොණොසි ගදුභොසි තීරවජානගතොසි නෙරධිකොසි, නඤ්ඤී කුය්භං සුගති දුග්ගතිසෙව කුය්භං පාචිකඩ්ධා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

50. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ භීතාපත්තියෙන් භීතාපත්තිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: පරිච්ඡි අවනකුට සහවෙසෙස් අවනකුට තුලැයි අවනකුට පච්චි අවනකුට පිළිදෙස්නී අවනකුට දුකුළා අවනකුට දුබැයි අවනකුට 'පරිච්ඡි අවන්හි සහ වෙසෙස් අවන්හි තුලැයි අවන්හි පච්චි අවන්හි පිළිදෙස්නී අවන්හි දුකුළා අවන්හි දුබැයි අවන්හි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

51. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ භීතාපත්තියෙන් උත්කෘෂ්ටාපත්තිකයකුහට (මෙසේ) කියයි. සෝචන් චූචකුට 'පරිච්ඡි අවන්හි ... දුබැයි අවන්හි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

52. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට සෝතාපත්තියෙන් භීතාපත්තිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: පරිච්ඡි අවනකුට ... දුබැයි අවනකුට 'සෝචන් වෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

53. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ආපත්තියෙන් උත්කෘෂ්ට ආපත්තිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: සෝචන් චූචකුට 'සෝචන් වෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

54. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ තෙද රහිත කරනු කැමැත්තේ භීතාත්රෝශයෙන් භීත චූචකුහට (මෙසේ) කියයි: ඔටුචකුට බැටඵචකුට ගොනකුට ගදුබුචකුට නිරිසන්තියකුට නිරිසනකුට 'ඔටුචකුට බැටඵකුට ගොන්හි ගදුබුචකුට නිරිසන්තියහි නිරිසන්ති තට සුගති නැති තට දුගතිය මැ කැමැති විය යුතු' යැයි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

55. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ භීත චූ ආත්රෝශයෙන් උත්කෘෂ්ටයකුහට (මෙසේ) කියයි: පණ්ඩිතයකුට වෘක්තයකුට නැණැතියකුට බහුශ්‍රැතයකුට ධර්මකර්මයකුට "ඔටුචකුට බැටඵකුට ගොන්හි ගදුබුචකුට නිරිසන්තියහි නිරිසන්ති තට සුගති නැති තට දුගතිය මැ කැමැති විය යුතු" යැයි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

පාචිකතිය පාළු හිතවුවහදෙනා

56. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකනතුකාමො උකකටෙට්ඨන හීනං වදෙති ඔට්ඨං මෙණ්ඩං ගොණං ගද්දං තීරව්ජානගතං තෙරයිකං “පණ්ඩිතොසි ව්‍යානොසි මෙධාවීසි බහුසසුනොසි ධම්මකථීකොසි නත්ථී තුය්‍යං දුග්ගති සුගතියෙව තුය්‍යං පාචිකධිබ්බා”ති හණති ආපනති වාචාය වාචාය පාචිකතියස්ස.

57. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකනතුකාමො උකකටෙට්ඨන උකකට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතං ව්‍යානං මෙධාවිං බහුසසුනං ධම්මකථීකං “පණ්ඩිතොසි ව්‍යානොසි මෙධාවීසි බහුසසුනොසි ධම්මකථීකොසි, නත්ථී තුය්‍යං දුග්ගති සුගතියෙව තුය්‍යං පාචිකඛිබ්බාති හණති ආපනති වාචාය වාචාය පාචිකතියස්ස.

58. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකනතුකාමො එවං වදෙති “සනථී ඉධෙකවෙව වණ්ඩාලා වෙණා නොසාදු රථකාරා පුකකුසා”ති හණති ආපනති වාචාය වාචාය දුක්ඛටස්ස.

59. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකනතුකාමො එවං වදෙති “සනථී ඉධෙකවෙව ඛනතියා බ්‍රාහමණා”ති හණති ආපනති වාචාය වාචාය දුක්ඛටස්ස.

60. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකනතුකාමො එවං වදෙති: “සනථී ඉධෙකවෙව අවකණ්ණිකා ජවකණ්ණිකා ධනිට්ඨකා සචිට්ඨකා කුලවඩ්ඨකා”ති හණති -පෙ- “සනථී ඉධෙකවෙව බුද්ධිකඛිනා ධම්මරකඛිනා සඛ්ඛරකඛිනා”ති හණති -පෙ- “සනථී ඉධෙකවෙව කොසියා භාරද්ධාජා”ති හණති -පෙ- “සනථී ඉධෙකවෙව ගොනමා මොග්ගලානා කච්චානා වාසෙට්ඨා”ති හණති -පෙ- “සනථී ඉධෙකවෙව කොට්ඨකා පුප්ඵඡධිකා”ති හණති -පෙ- “සනථී ඉධෙකවෙව කසසකා වාණිජා ගොරකකා”ති හණති -පෙ- “සනථී ඉධෙකවෙව නළුකාරා කුමභකාරා පෙසකාරා වම්මකාරා නභාපිතා”ති හණති -පෙ- “සනථී ඉධෙකවෙව මුද්දිකා ගණකා ලෙඛකා”ති හණති -පෙ- “සනථී ඉධෙකවෙව කුට්ඨිකා ගණ්ඨිකා කිලාසිකා සොසිකා අපමාරිකා”ති හණති -පෙ- “සනථී ඉධෙකවෙව මධුමෙහිකා”ති හණති -පෙ- “සනථී

56. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට වූ ආත්‍රෝශයෙන් භීතයකු හට, (මෙසේ) කියයි: ඔටුවකුට මැඩකුට ගොනකුට ගදුඳුවකුට තිරිසන්ගියකුට නිරිසතකුට "පණ්ඩිතයෙහි ව්‍යක්තයෙහි නැණැතියෙහි බහුශ්‍රැතයෙහි ධර්මකථිකයෙහි, තට දුගති නැති තට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිනි ඇවැත් වෙයි.

57. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට වූ ආත්‍රෝශයෙන් උත්කෘෂ්ටයකුහට (මෙසේ) කියයි: පණ්ඩිතයකුට ව්‍යක්තයකුට නැණැතියකුට බහුශ්‍රැතයකුට ධර්මකථිකයකුට "පණ්ඩිතයෙහි ව්‍යක්තයෙහි නැණැතියෙහි බහුශ්‍රැතයෙහි ධර්මකථිකයෙහි, තට දුගති නැති. තට සුගතිය මැ කැමැති විය යුතු" යැයි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිනි ඇවැත් වෙයි.

58. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සැබොලිහු කුළුපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුප්පඩුවෝ වෙති" යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

59. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ක්ෂත්‍රීයයෝ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙති" යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

60. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් අවකණ්ණ ජවකණ්ණ දනිටු සවිටු කුලට්ඨ වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් බුද්ධකී දම්ඳකී සහඳකී වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් කොයිය භාරද්වාජ වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ගෞරිය භාරද්වාජ වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ගෞතම මොද්ගලායන කාන්‍යායන වාශිට්ඨ වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් තක්ෂක පුප්පඩු වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ගොවියෝ වෙළෙඳෝ ගෙරික්තෝ වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් කුළුපොතු කුඹුල් පෙහෙර සොම්මරු නැහැවි වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් මුද්‍රික ගණක ලේඛක වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් කුෂ්ට ගණ්ඩ කිලාස ශ්වාස අපස්මාර ඇත්තෝ වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් මධුමෙහික වෙති" යි

පාවිතයපාළි හිතකුට්ඨමොයා

ඉධෙකවෙව අතිදීසා අතිරසසා අතික්ඡණා අචෙව්වාදනා'ති හණති -පෙ- සනති ඉධෙකවෙව නාතිදීසා නාතිරසසා නාතික්ඡණා නාවෙව්වාදනා'ති හණති -පෙ- "සනති ඉධෙකවෙව රාගපරිශුට්ඨිතා දෙසපරිශුට්ඨිතා මොහපරිශුට්ඨිතා'ති හණති -පෙ- "සනති ඉධෙකවෙව චිතරාගා චිතදෙසා චිතමොහා'ති හණති -පෙ- සනති ඉධෙකවෙව පාරාජිකං අජ්ඣාපණනාති හණති -පෙ- දුබ්බාසිතං අජ්ඣාපණනා'ති හණති -පෙ- "සනති ඉධෙකවෙව සොකාපණනා'ති හණති -පෙ- "සනති ඉධෙකවෙව ඔට්ඨා මෙණ්ඩා ගොණා ගද්දහා තීරවජානගතා තෙරසීකා නත්ථී තෙසං සුගති දුග්ගතියෙව තෙසං පාවිකඛ්ඛා'ති හණති ආපතති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

61. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මධිකුක්ඛතුකාමො එවං වදෙති "සනති ඉධෙකවෙව පණ්ඩිතා වාතනා මෙධාවිනො' බහුසස්සතා ධම්මකථීකා, නත්ථී තෙසං දුග්ගති, සුගතියෙව තෙසං පාවිකඛ්ඛා'ති හණති ආපතති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

62. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මධිකුක්ඛතුකාමො එවං වදෙති "යෙ නුත වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්ඛසා'ති හණති ආපතති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

63. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මධිකුක්ඛතුකාමො එවං වදෙති, "යෙ නුත පණ්ඩිතා වාතනා මෙධාවිනො බහුසස්සතා ධම්මකථීකා'ති හණති ආපතති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

64. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මධිකුක්ඛතුකාමො එවං වදෙති, "න මයං වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්ඛසා'ති හණති -පෙ- "න මයං පණ්ඩිතා වාතනා මෙධාවිනො බහුසස්සතා ධම්මකථීකා නත්ථීහොකං දුග්ගති සුගතියෙව අමොකං පාවිකඛ්ඛා'ති හණති ආපතති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

65. උපසම්පනෙතා අනුපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මධිකුක්ඛතුකාමො භීනෙන භීතං වදෙති -පෙ- භීනෙන උක්ඛට්ඨං වදෙති -පෙ- උක්ඛට්ඨෙන භීතං වදෙති -පෙ- උක්ඛට්ඨෙන උක්ඛට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතං වාතනං මෙධාවිං බහුසස්සතං ධම්මකථීකං, පණ්ඩිතොසි, වාතනොසි මෙධාවිසි බහුසස්සතොසි ධම්මකථීකොසි, නත්ථී තුඤ්ඤං දුග්ගති සුගතියෙව තුඤ්ඤං පාවිකඛ්ඛා'ති හණති ආපතති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

1. මෙධාවි - මෙසා;

බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ඉතා උස් ඉතා මිටි ඉතා කළු ඉතා සුදු වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ඉතා නො උස් ඉතා නො මිටි ඉතා නො කළු ඉතා නො සුදු වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් රාගයෙන් මැඩුණෝ ද්වේෂයෙන් මැඩුණෝ මෝහයෙන් මැඩුණෝ වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් විතරාභී විතද්වේෂී විතමෝහී වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් පරිච්ඡි අවන්හු ... දුබ්බයි අවන්හු වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සෝචන් චූචෝ වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ඔටු බැටළු ගොන් ගදුබු තිරිසන් නිරිසන් වෙති. ඔටුනට සුගති නැති ඔටුනට දුගති මැ කැමැති විය යුතු" යැයි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

61. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුග්‍රහ ධම්කථීක වෙති, ඔටුනට දුගති නැති ඔටුනට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැයි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

62. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: "යම් කෙනෙක් එකැනින් සැඩොල් කුළුපොතු වැදී සොම්මර පුජ්සඬු වෙති" යි බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

63. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: "යම් කෙනෙක් එකැනින් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුග්‍රහ ධම්කථීක වෙති"යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

64. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි. "ඇපි සැඩොල්හු කුළුපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුජ්සඬුවෝ නො වම්හ"යි බෙණේ නම් ... "ඇපි පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුග්‍රහයෝ ධම්කථීකයෝ නො වම්හ. අපට දුගති නැති අපට සුගති මැ කැමැති විය යුතු" යැයි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

65. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ භීතභාවයෙන් භීතයකුහට කියයි ... භීතභාවයෙන් උත්කෘෂ්ටයකුහට කියයි ... උත්කෘෂ්ටභාවයෙන් භීතයකුහට කියයි ... උත්කෘෂ්ටභාවයෙන් උත්කෘෂ්ටයකුහට (මෙසේ) කියයි: පණ්ඩිතයකුට ව්‍යක්තයකුට නැණැතියකුට බහුග්‍රහයකුට ධම්කථීකයකුට 'පණ්ඩිතයෙහි ව්‍යක්තයෙහි නැණැතියෙහි බහුග්‍රහයෙහි ධම්කථීකයෙහි, තට දුගති නැති, තට සුගති මැ කැමැති විය යුතු' යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

පාවිතය පාළි භික්ෂුවීභවෙතො

66. උපසම්පනෙතො අනුපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඬිකුකතතුකාමො ඵවං වදෙති “සනති ඉධෙකවෙච්ච වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුකකුසා”ති භණති -පෙ- සනති ඉධෙකවෙච්ච පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනො බහුසසුතා ධම්මකථිකා, නත්ථි තෙසං දුග්ගති සුගතියෙව තෙසං පාවිකඛ්ඛා”ති භණති ආපතති වාචාය වාචාය දුකකචසය.

67. උපසම්පනෙතො අනුපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඬිකුකතතුකාමො ඵවං වදෙති “යෙ නුන වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුකකුසා”ති භණති -පෙ- “යෙ නුන පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනො බහුසසුතා ධම්මකථිකා”ති භණති ආපතති වාචාය වාචාය දුකකචසය.

68. උපසම්පනෙතො අනුපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඬිකුකතතුකාමො ඵවං වදෙති, “න මයං වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුකකුසා”ති භණති -පෙ- “න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනො බහුසසුතා ධම්මකථිකා, නත්ථිමහාකං දුග්ගති සුගතියෙව අලහාකං පාවිකඛ්ඛා”ති භණති ආපතති වාචාය වාචාය දුකකචසය.

69. උපසම්පනෙතො උපසම්පනතං න චූංසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මඬිකුකතතුකාමො දවකම්‍යතා භීතෙන භීතං වදෙති වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදං රථකාරං පුකකුසං, “වණ්ඩාලොසි වෙණොසි නෙසාදෙසි රථකාරොසි පුකකුසොසි”ති භණති ආපතති වාචාය වාචාය දුඛ්ඛාසිතසය.

70. උපසම්පනෙතො උපසම්පනතං න චූංසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මඬිකුකතතුකාමො දවකම්‍යතා භීතෙන උකකචස්ථං වදෙති ඛන්තියං බ්‍රාහ්මණං, “වණ්ඩාලොසි වෙණොසි නෙසාදෙසි රථකාරොසි පුකකුසොසි”ති භණති ආපතති වාචාය වාචාය දුඛ්ඛාසිතසය.

71. උපසම්පනෙතො උපසම්පනතං න චූංසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මඬිකුකතතුකාමො දවකම්‍යතා උකකචස්ථෙන භීතං වදෙති වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදං රථකාරං පුකකුසං “ඛන්තියොසි බ්‍රාහ්මණොසි”ති භණති ආපතති වාචාය වාචාය දුඛ්ඛාසිතසය.

66. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි: “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සැබොල් කුළපොතු වැදී සොම්මර පුජ්සඬු වෙති”යි බෙණේ නම් ... “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුශ්‍රැත ධම්මචීක වෙති, ඔවුනට දුගති නැති, ඔවුනට සුගති මැ කැමැති විය යුතු”යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

67. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි: “යම් කෙනෙක් එකැතින් සැබොල් කුළපොතු වැදී සොම්මර පුජ්සඬු වෙති”යි බෙණේ නම් ... යම් කෙනෙක් එකැතින් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුශ්‍රැත ධම්මචීක වෙති”යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

68. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි: “අපි සැබොල්හු කුළපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරු පුජ්සඬුවෝ නො වම්හ”යි බෙණේ නම් ... ඇපි පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුශ්‍රැතයෝ ධම්මචීකයෝ නො වම්හ, අපට දුගති නැති අපට සුගති මැ කැමැති විය යුතු”යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

69. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකු කරනු කැමැත්තේ කෙලි රිසියෙන් භීතජාතිවචනයෙන් භීතයකුහට (මෙසේ) කියයි: සැබොලකුට කුළපොත්තකුට වැද්දකුට සොම්මරකුට පුජ්සඬුවකුට ‘සැබොලෙහි කුළපොත්තෙහි වැද්දෙහි සොම්මරයෙහි පුජ්සඬුයෙහි’යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

70. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකු කරනු කැමැත්තේ කෙලි රිසියෙන් භීතජාතිවචනයෙන් උත්කාෂ්ට ජාතිකයකුහට මෙසේ කියයි: ක්ෂත්‍රීයයකුට බ්‍රාහ්මණයකුට ‘සැබොලෙහි කුළපොත්තෙහි වැද්දෙහි සොම්මරයෙහි පුජ්සඬුයෙහි’යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

71. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකු කරනු කැමැත්තේ කෙලි රිසියෙන් උත්කාෂ්ට ජාතිවචනයෙන් භීත ජාතිකයකුහට මෙසේ කියයි: සැබොලකුට කුළපොත්තකුට වැද්දකුට සොම්මරකුට පුජ්සඬුවකුට ‘ක්ෂත්‍රීයයෙහි බ්‍රාහ්මණයෙහි’ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

පාච්ඤාසාදි හිතබුද්ධිවිභවයා

72. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න විමෙහතුකාමො න මධිකුකන්තුකාමො දවකම්පනා උක්කට්ඨන උක්කට්ඨං විදෙනි ඛන්තියං බ්‍රාහ්මණං “ඛන්තියොසි බ්‍රාහ්මණොසි”ති හණති. ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

73. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න විමෙහතුකාමො න මධිකුකන්තුකාමො දවකම්පනා හීනෙන හීනං විදෙනි -පෙ- හීනෙන උක්කට්ඨං විදෙනි -පෙ- උක්කට්ඨන හීනං විදෙනි -පෙ- උක්කට්ඨන උක්කට්ඨං විදෙනි පණ්ඩිතං ව්‍යතනං මෙධාචීං බහුසුසුතං ධම්මකථීකං, “පණ්ඩිතොසි ව්‍යතනොසි මෙධාචීසි බහුසුසුතොසි ධම්මකථීකොසි නස්සී තුඤ්ඤාං දුග්ගතී, සුගතියෙව තුඤ්ඤාං පාච්ඤාසාදි”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

74. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න විමෙහතුකාමො න මධිකුකන්තුකාමො දවකම්පනා එවං විදෙනි, “සතථී ඉඛෙකච්චි වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්කසා”ති හණති -පෙ- සතථී ඉඛෙකච්චි පණ්ඩිතා ව්‍යතනා මෙධාචීනො බහුසුසුතා ධම්මකථීකා, නස්සී තෙසං දුග්ගතී සුගතියෙව තෙසං පාච්ඤාසාදි”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

75. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න විමෙහතුකාමො න මධිකුකන්තුකාමො දවකම්පනා එවං විදෙනි, “යෙ නුත වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්කසා”ති හණති -පෙ- “යෙ නුත පණ්ඩිතා ව්‍යතනා මෙධාචීනො බහුසුසුතා ධම්මකථීකා”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

76. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න විමෙහතුකාමො න මධිකුකන්තුකාමො දවකම්පනා එවං විදෙනි, “න මයං වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්කසා”ති හණති -පෙ- “න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යතනා මෙධාචීනො බහුසුසුතා ධම්මකථීකා, නස්සොකං දුග්ගතී, සුගතියෙව අමහාකං පාච්ඤාසාදි”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

72. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකු කරනු කැමැත්තේ කෙලී රිසියෙන් උත්කෘෂ්ටභාවිවනගයෙන් උත්කෘෂ්ටභාවයකුහට මෙසේ කියයි; ක්ෂත්‍රිය-කුට බ්‍රාහ්මණයකුට 'ක්ෂත්‍රියෙහි බ්‍රාහ්මණයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැයි ඇවැත් වේ.

73. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකු කරනු කැමැත්තේ කෙලී රිසියෙන් භීතත්වයෙන් භීතයකුහට මෙසේ කියයි ...භීතත්වයෙන් උත්කෘෂ්ට-යකුහට (මෙසේ) කියයි; ...උත්කෘෂ්ටත්වයෙන් භීතයකුහට (මෙසේ) කියයි; ...උත්කෘෂ්ටත්වයෙන් උත්කෘෂ්ටයකුහට මෙසේ කියයි; පණ්ඩිතයකුට ව්‍යක්තයකුට නැණැතියකුට බහුශ්‍රැතයකුට ධර්මකථිකයකුට 'පණ්ඩිතයෙහි ව්‍යක්තයෙහි නැණැතියෙහි බහුශ්‍රැතයෙහි ධර්මකථිකයෙහි තට දුගති නැති තට සුගති මැ කැමැති විය යුතු' යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැයි ඇවැත් වෙයි.

74. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකු කරනු කැමැත්තේ කෙලී රිසියෙන් මෙසේ කියයි: "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සැබොල්හු කුච්චොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුප්පඬුවෝ වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුශ්‍රැතයෝ ධර්මකථිකයෝ වෙති. ඔවුනට දුගති නැති, ඔවුනට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ" යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැයි ඇවැත් වෙයි.

75. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකු කරනු කැමැත්තේ කෙලී රිසියෙන් මෙසේ කියයි: "යම් කෙනෙක් එකැතින් සැබොල්හු කුච්චොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුප්පඬුවෝ වෙති" යි බෙණේ නම්...යම් කෙනෙක් එකැතින් පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුශ්‍රැතයෝ ධර්මකථිකයෝ වෙති" යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැයි ඇවැත් වෙයි.

76. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකු කරනු කැමැත්තේ කෙලී රිසියෙන් මෙසේ කියයි: "ඇපි සැබොල්හු කුච්චොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුප්පඬුවෝ නො වම්හ" යි බෙණේ නම්...ඇපි පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුශ්‍රැතයෝ ධර්මකථිකයෝ නො වම්හ. අපට දුගති නැති, අපට සුගති මැ කැමැති විය යුතු" යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැයි ඇවැත් වෙයි.

පාච්ඤායසාලී භික්ඛුවිභවෙනා

77. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූ-සෙතුකාමො න විමෙහතුකාමො න මධ්දකතතුකාමො දවකමානා භීතෙන භීතං වදෙති -පෙ- භීතෙන උක්කට්ඨං වදෙති -පෙ- උකෙකට්ඨෙන භීතං වදෙති -පෙ- උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතං වානනං මෙධාවිං බහුසුත්තං ධම්මකථීකං, 'පණ්ඩිතොසි වානනොසි මෙධාවිසි බහුසුත්තොසි ධම්මකථීකොසි, නත්ථී තුඤ්ඤං දුග්ගති. සුගතියෙව තුඤ්ඤං පාච්ඤා'ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්භාසිතස්ස.

78. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූ-සෙතුකාමො න විමෙහතුකාමො න මධ්දකතතුකාමො දවකමානා එවං වදෙති, "සනති ඉධෙකච්ච වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කුසා"ති භණති -පෙ- සනති ඉධෙකච්ච පණ්ඩිතා වානනා මෙධාවිනො බහුසුත්තා ධම්මකථීකා, නත්ථී තෙසං දුග්ගති සුගතියෙව තෙසං පාච්ඤා'ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්භාසිතස්ස.

79. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූ-සෙතුකාමො න විමෙහතුකාමො න මධ්දකතතුකාමො දවකමානා එවං වදෙති, "යෙ නුන වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කුසා"ති භණති -පෙ- "යෙ නුන පණ්ඩිතා වානනා මෙධාවිනො බහුසුත්තා ධම්මකථීකා"ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්භාසිතස්ස.

80. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූ-සෙතුකාමො න විමෙහතුකාමො න මධ්දකතතුකාමො දවකමානා එවං වදෙති, "න මයං වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කුසා"ති භණති -පෙ- "න මයං පණ්ඩිතා වානනා මෙධාවිනො බහුසුත්තා ධම්මකථීකා නත්ථීභොකං දුග්ගති සුගතියෙව අමභොකං පාච්ඤා'ති" ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්භාසිතස්ස.

81. අනාපකති: අත්ථපුරෙකඛාරස්ස ධම්මපුරෙකඛාරස්ස අනුසායනී පුරෙකඛාරස්ස උමන්තකස්ස ඛිනෙච්ඡතස්ස වෙදනට්ඨස්ස¹ ආදිකම්මිකස්සාති.

මමසවාදසික්ඛාපදං දුතියං

1. වෙදනාට්ඨස්ස - මජ්ඣ.,

77. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකු කරනු කැමැත්තේ කෙලී රිසියෙන් භීතයකුහට භීතත්වයෙන් (මෙසේ) කියයි: ...උත්කෘෂ්ටයකුහට භීතත්වයෙන් (මෙසේ) කියයි ...භීතයකුහට උත්කෘෂ්ටත්වයෙන් (මෙසේ) කියයි ...උත්කෘෂ්ටයකුහට උත්කෘෂ්ටත්වයෙන් (මෙසේ) කියයි: පණ්ඩිතයකුට ව්‍යක්තයකුට නැණැතියකුට බහුශ්‍රැතයකුට ධර්ම-කථීකයකුට "පණ්ඩිතයෙහි ව්‍යක්තයෙහි නැණැතියෙහි බහුශ්‍රැතයෙහි ධර්මකථීකයෙහි තට දුගති නැති, තට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

78. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකු කරනු කැමැත්තේ කෙලී රිසියෙන් මෙසේ කියයි: "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සැබොල් කුළපොතු වැදී සොම්මර පුජ්සඩු වෙති"යි බෙණේ නම් ..."මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුශ්‍රැත ධර්මකථීක වෙති. ඔවුනට දුගති නැති, ඔවුනට සුගති මැ කැමැති විය යුතු "යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

79. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකුකරනු කැමැත්තේ කෙලී රිසියෙන් මෙසේ කියයි: "යම් කෙනෙක් එකැතින් සැබොල් කුළපොතු වැදී සොම්මර පුජ්සඩු වෙති"යි බෙණේ නම්..."යම් කෙනෙක් එකැතින් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුශ්‍රැත ධර්මකථීක වෙති"යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

80. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මකු කරනු කැමැත්තේ කෙලී රිසියෙන් මෙසේ කියයි: "ඇපි සැබොල්හු කුළපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුජ්සඩුවෝ නො වම්හ"යි බෙණේ නම් ...ඇපි පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුශ්‍රැතයෝ ධර්මකථීකයෝ නො වම්හ, අපට දුගති නැති. අපට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ"යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වේ.

81. අර්ථය පෙරටු කොට කියන්නහුට, ධර්මය පෙරටු කොට කියන්නහුට, අනුශාසනය පෙරටු කොට කියන්නහුට, උම්මත්තකහට චක්ෂිප්තචිත්තහට වේදනාර්ත්තහට ආදිකාර්මිකහට ඇවැත් නැති.

දෙවෙනි මමසවාද ශික්ෂාපද යි

පෙසුඤ්ඤාසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවකීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාඨචිකිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙභියා භික්ඛු භික්ඛුනං හණ්ඩනඡාතානං කලහඡාතානං විවාදපනානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරන්ති. ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුඤ්ඤ අකඛායන්තී ඉමස්ස හෙදය. අමුඤ්ඤ සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකඛායන්ති අමුඤ්ඤ හෙදය තෙන අනුප්පනානි වෙච්ච හණ්ඩනානි උප්පජ්ජන්ති. උප්පනානි ච හණ්ඩනානි භියොගාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා-පෙ-තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාලොගි: කථං හි නාම ජබ්බෙභියා භික්ඛු භික්ඛුනං හණ්ඩන ඡාතානං කලහඡාතානං විවාදපනානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරිස්සන්ති ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුඤ්ඤ අකඛායිස්සන්ති ඉමස්ස හෙදය, අමුඤ්ඤ සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකඛා-යිස්සන්ති අමුඤ්ඤ හෙදය. තෙන අනුප්පනානි වෙච්ච හණ්ඩනානි උප්පජ්ජන්ති උප්පනානි ච හණ්ඩනානි භියොගාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති.

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං-පෙ-සච්චං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුනං හණ්ඩනඡාතානං කලහඡාතානං විවාදපනානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරථ ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුඤ්ඤ අකඛායථ ඉමස්ස හෙදය, අමුඤ්ඤ සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකඛායථ අමුඤ්ඤ හෙදය. තෙන අනුප්පනානි වෙච්ච හණ්ඩනානි උප්පජ්ජන්ති උප්පනානි ච හණ්ඩනානි භියොගාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති. සච්චං හගවා, චිහරති බුද්ධො හගවා-පෙ-කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා භික්ඛුනං හණ්ඩනඡාතානං කලහඡාතානං විවාදපනානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරිස්සථ ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුඤ්ඤ අකඛායිස්සථ ඉමස්ස හෙදය, අමුඤ්ඤ සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකඛායිස්සථ අමුඤ්ඤ හෙදය, තෙන අනුප්පනානි වෙච්ච හණ්ඩනානි උප්පජ්ජන්ති. උප්පනානි ච හණ්ඩනානි භියොගාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති. තෙන මොසපුරිසා අප්පසනානං වා පසාදය පසනානං වා භියොගාභාවාය-පෙ-ඵව්ඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ.

“භික්ඛු පෙසුඤ්ඤා පාවිතකිය”න්ති

3. පෙසුඤ්ඤා නාම: දච්චාකාරෙහි පෙසුඤ්ඤාං හොති. පියකමාස්ස වා හෙදධියායස්ස වාති. දසභාකාරෙහි පෙසුඤ්ඤාං උපසංහරති ඡාතිකොපි නාමතොපි ගොතතතොපි කම්මතොපි සිප්පතොපි ආබාධතොපි ලිඛිතතොපි කිලෙසතොපි ආපත්තීතොපි අකෙකාසතොපි.

6.1.3

පෙසුසුසු ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්හි ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිච්චි වැඩෑ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු උපන් හණ්ඩන (කලහ පෙරටු බිණුම්) ඇති උපන් කලහ ඇති විවාදයට පැමිණි මහණුන්හට පෙහෙසුන් බස් එළවත්. මොහුගෙන් අසා මොහුගේ බිඳීමට ඔහුට කියත්. ඔහුගෙන් අසා ඔහුගේ බිඳීමට මොහුට කියත්. එයින් නුපන් හණ්ඩනයෝ ද උපදිත්. උපන් හණ්ඩනයෝ ද බහුල බවට විපුල බවට වැටෙත්. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු ...ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ කියති. දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු උපන් හණ්ඩන කලහ ඇති විවාදයට පැමිණි මහණුන්හට පෙහෙසුන් බස් එළවුහු ද, මොහුගෙන් අසා මොහුගේ බිඳීමට ඔහුට කීහු ද, ඔහුගෙන් අසා ඔහුගේ බිඳීමට මොහුට කීහු ද, එයින් නුපන් හණ්ඩනයෝ ද උපදිත්. උපන් හණ්ඩනයෝ ද බහුල බවට විපුල බවට වැටෙත්" යැයි.

2. එකල්හි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට මෙ කරුණ දැන්වූහ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි උපන් හණ්ඩන කලහ ඇති විවාදයට පැමිණි මහණුන්හට පෙහෙසුන් බස් එළවවු ද? මොහුගෙන් අසා මොහුගේ බිඳීමට ඔහුට කියවු ද? ඔහුගෙන් අසා ඔහුගේ බිඳීමට මොහුට කියවු ද? එයින් නුපන් හණ්ඩනයෝ ද උපදිත්. උපන් හණ්ඩනයෝ ද බහුල බවට විපුල බවට වැටෙත් යැ යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි උපන් හණ්ඩන කලහ ඇති විවාදයට පැමිණි මහණුන්හට පෙහෙසුන් බස් එළවවුහු ද? මොහුගෙන් අසා මොහුගේ බිඳීමට ඔහුට කීවහු ද? ඔහුගෙන් අසා ඔහුගේ බිඳීමට මොහුට කීවහු ද, එයින් නුපන් හණ්ඩනයෝ ද උපදිත්. උපන් හණ්ඩනයෝත් බහුල බවට විපුල බවට වැටෙත්. හිස්පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ ප්‍රසන්නයන්ගේ අතිරෙක ප්‍රසාදයට හෝ නො වේ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු;

මහණුන්ගේ පෙහෙසුන් බස්හි පවිති ඇවැත් වේ යයි.

3. පෙසුසුසු නම්: දෙ අයුරෙකින් පෙහෙසුන් වෙයි. ප්‍රිය භාවය කැමැත්තාහට හෝ බිඳුවන අදහස ඇතියාහට හෝ යි. දස අයුරෙකින් පෙහෙසුන් බස් එළවයි. ජාතියෙහුද නාමයෙහුද ගෝත්‍රයෙහුද කම්-යෙහුද ශිල්පයෙහුද ආබාධයෙහුද ලිඛිතයෙහුද ක්ලේශයෙහුද ආපත්තියෙහුද ආක්‍රොශයෙහුද යි.

පාචිකයපාළි හිතවුම්භවෙහා

4. ජාති නාම: දෙව ජාතියො භීනා ව ජාති උක්කට්ඨා ව ජාති භීනා නාම ජාති: වණ්ඩාලජාති වෙණජාති නෙසාදජාති රථකාරජාති පුක්කුසජාති, එස, භීනා නාම ජාති. උක්කට්ඨා නාම ජාති: බන්තියජාති බ්‍රාහ්මණජාති එසා උක්කට්ඨා නාම ජාති - පෙ -

5. අනෙකාසො නාම: දෙව අනෙකාසා භීනො ව අනෙකාසො උක්කට්ඨො ව අනෙකාසො. භීනො නාම අනෙකාසො: ඔදෙධ්‍යයි මෙණ්ඩායි ගොණොයි ගද්‍රහොයි තිරට්ඨානගනොයි නොරධිකොයි නන්ථී කුයාං සුගති දුගතියෙව කුයාං පාවිකඛිබාති. යකාරෙන වා හකාරෙනවා කාටකොට්ඨිකාය වා, එසො භීනො නාම අනෙකාසො, උක්කට්ඨො නාම අනෙකාසො: පණ්ඨිකොයි වානෙකොයි මෙධාවීයි බ්‍රහ්මසුතොයි ධම්මකථිකොයි නන්ථී කුයාං දුගතී සුගතියෙව කුයාං පාවිකඛිබාති, එසො උක්කට්ඨො නාම අනෙකාසො.

6. උපසම්පනෙහා උපසමඤ්ජනසං සුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉක්කමො තං වණ්ඩාලො වෙණො නෙසාදෙ රථකාරො පුක්කුසොති හණ්ඨි"ති. ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතතියසං.

7. උපසම්පනෙහා උපසමඤ්ජනසං සුඤ්ඤා උපසංහරති. "ඉක්කමො තං බන්තියො බ්‍රාහ්මණොති හණ්ඨි"ති ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතතියසං.

8. උපසම්පනෙහා උපසමඤ්ජනසං සුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉක්කමො තං අවකණ්ණො ජවකණ්ණො ධනිට්ඨොකො සච්චිට්ඨොකො කුලවච්චිකොති හණ්ඨි"ති. ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතතියසං.

9. උපසම්පනෙහා උපසමඤ්ජනසං සුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉක්කමො තං බුච්චිරකච්චිකො ධම්මරකච්චිකො සධ්ධරකච්චිකොති හණ්ඨි"ති ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතතියසං.

10. උපසම්පනෙහා උපසමඤ්ජනසං සුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉක්කමො තං කොසියො භාරදවාජොති හණ්ඨි"ති ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතතියසං.

11. උපසම්පනෙහා උපසමඤ්ජනසං සුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉක්කමො තං ගොතමො මොණ්ඩොනො කච්චානො වාසෙවච්චාති හණ්ඨි"ති ආපනති වාචාය වාචාය පාවිතතියසං.

4. ජාති නම: ජාති දෙකෙකි, භීත ජාති ද උත්කෘෂ්ට ජාති දූ යි. භීත ජාති නම: සැබොල්ජාති යැ කුඵපොතුජාති යැ වැදිජාති යැ සොම්මරජාති යැ පුජ්සඩුජාති යි. තෙල භීතජාති නම. උත්කෘෂ්ට ජාති නම: ක්ෂත්‍රීය ජාති යැ බ්‍රාහ්මණ ජාති යි. තෙල උත්කෘෂ්ට ජාති නමු....

5. ආත්‍රෝශ නම: ආත්‍රෝශ දෙකෙකි භීතආත්‍රෝශ ද උත්කෘෂ්ට ආත්‍රෝශ දූ යි. භීතාත්‍රෝශ නම: ඔටුයෙහි මැඩයෙහි ගොන්හි ගදුසුයෙහි තිරිසන්ගියෙහි නිරිසන්හි තට සුගති නැති, තට දුගති මැ කැමැති වියයුතු යි, යකාරගකාරයන් යොද කරන ආත්‍රෝශ යැ කාටකොට. විකායෙන් (ස්ත්‍රී පුරුෂ නිමිත්ත කරුණු කොට) කරන ආත්‍රෝශ යි. තෙල භීතාත්‍රෝශ නම. උත්කෘෂ්ටාත්‍රෝශ නම: පණ්ඩිතයෙහි ව්‍යක්තයෙහි නැණැතියෙහි බහුශ්‍රැතයෙහි ධම්කථිකයෙහි තට දුගති නැති තට සුගති මැ කැමැති වියයුතු යි. තෙල උත්කෘෂ්ටාත්‍රෝශ නමි.

6. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට "මෙ නම ඇතියේ තට සැබොල් යැ කුඵපොතු යැ වැදි යැ සොම්මර යැ පුජ්සඩු යැ යි බෙණේ" යි පෙහෙසුන් එළවා නම තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

7. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට "මෙ නම ඇතියේ තට ක්ෂත්‍රීය යැ බ්‍රාහ්මණ යැ යි බෙණේ" යි පෙහෙසුන් එළවා නම තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

8. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙ නම ඇතියේ තට අවකණ්ණක යැ ජවකණ්ණක යැ ධනිට්ඨක යැ සචිට්ඨක යැ කුලවඩ්ඨක යැ යි බෙණේ" යි පෙහෙසුන් එළවා නම තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

9. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට "මෙ නම ඇතියේ තට බුද්ධිරක්ෂිත යැ ධම්රක්ෂිත යැ සභිසරක්ෂිත යැ යි බෙණේ" යි පෙහෙසුන් එළවා නම තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

10. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙ නම ඇතියේ තට කොසිය යැ ගාරද්වාප යැ යි බෙණේ" යි පෙහෙසුන් එළවා නම තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

11. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙ නම ඇතියේ තට ගෞතම යැ මොග්ගල්ලාන යැ කච්චාන යැ වාසෙට්ඨ යැ යි බෙණේ" යි පෙහෙසුන් එළවා නම තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාචීක්ෂිතපාළි භික්ෂුවිභවෙතා

12. උපසම්පනෙතා උපසම්පනානං සුඤ්ඤා උපසම්පනානං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං කොට්ඨකො පුපඵඡඛිඤ්ඤාති භණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචීක්ෂියංසං.

13. උපසම්පනෙතා උපසම්පනානං සුඤ්ඤා උපසම්පනානං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං කංසකො වාණිජො ගොරකෙඛාති භණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචීක්ෂියංසං.

14. උපසම්පනෙතා උපසම්පනානං සුඤ්ඤා උපසම්පනානං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං නළකාරො කුම්භකාරො පෙසකාරො වම්මකාරො නභාපිකොති භණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචීක්ෂියංසං.

15. උපසම්පනෙතා උපසම්පනානං සුඤ්ඤා උපසම්පනානං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං මුද්දිකො ගණකො ලෙට්ඨකොති භණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචීක්ෂියංසං.

16. උපසම්පනෙතා උපසම්පනානං සුඤ්ඤා උපසම්පනානං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං කුට්ඨිකො ගණ්ඨිකො කිලාසිකො සොසිකො අපමාරිකොති භණ්ඨි”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචීක්ෂියංසං.

17. උපසම්පනෙතා උපසම්පනානං සුඤ්ඤා උපසම්පනානං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං මධුමෙභිකොති භණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචීක්ෂියංසං.

18. උපසම්පනෙතා උපසම්පනානං සුඤ්ඤා උපසම්පනානං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං අතිදීසො අතිරසො අතිකණො අට්ඨොදා-කොති භණ්ඨි”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචීක්ෂියංසං.

19. උපසම්පනෙතා උපසම්පනානං සුඤ්ඤා උපසම්පනානං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං නාතිදීසො නාතිරසො නාතිකණො නාට්ඨොදාකොති භණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචීක්ෂියංසං.

20. උපසම්පනෙතා උපසම්පනානං සුඤ්ඤා උපසම්පනානං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං රාගපරිපුට්ඨිකො දෙසපරිපුට්ඨිකො මොභපරිපුට්ඨිකොති භණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචීක්ෂියංසං.

12. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙ නම් ඇතියේ තට කොටයක යැ පුප්ඵඵක යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

13. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට කර්ෂක යැ වාණිජ යැ ගොරක්ෂක යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

14. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට නළකාර යැ කුම්භකාර යැ ජේයකාර යැ වම්මකාර යැ කුභාපිත යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

15. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට මුද්දික යැ ගණක යැ ලේඛක යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

16. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙනම් ඇතියේ තට කුට්ටික යැ ගණ්ඨික යැ කිලාසික යැ පොසික යැ අපමාරික යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

17. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට මධුමෙහික යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

18. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට අතිදීර්ඝ යැ අතිත්‍රය්ව යැ අතිකෘෂ්ණ යැ අතාවදන යැ යි බෙණේ'' යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

19. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙ නම් ඇතියේ තට නාතිදීර්ඝ යැ නාතිත්‍රය්ව යැ නාතිකෘෂ්ණ යැ නාතාවදන යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

20. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට රාගපර්යුත්ථිත යැ ද්වේෂපර්යුත්ථිත යැ මෝහපර්යුත්ථිත යැ යි බෙණේ'' යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ඛුච්ඡවෙධො

21. උපසම්පනො උපසම්පනාසං සුඤ්ඤා උපසම්පනාසං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො නං චිතරාගො චිතදෙසො චිතමොහොති භණ්ති”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

22. උපසම්පනො උපසම්පනාසං සුඤ්ඤා උපසම්පනාසං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො නං පාරාජිකං අජ්ඣාපනො සධ්ධාදියෙසං අජ්ඣාපනො චුල්ලංචයං අජ්ඣාපනො පාච්ඡන්දියං අජ්ඣාපනො පාවිදෙසන්දියං අජ්ඣාපනො දුක්ඛං අජ්ඣාපනො දුඛාසිතං අජ්ඣාපනොති භණ්ති”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

23. උපසම්පනො උපසම්පනාසං සුඤ්ඤා උපසම්පනාසං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො නං යොතාපනොති භණ්ති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

24. උපසම්පනො උපසම්පනාසං සුඤ්ඤා උපසම්පනාසං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො නං ඔධො මෙණ්ඩා ගොණො ගද්දො තීරච්ඡානගතො තොරසිකො නජී තස්ස සුගති දුගතන්දෙව තස්ස පාවිකඛිධාති භණ්ති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

25. උපසම්පනො උපසම්පනාසං සුඤ්ඤා උපසම්පනාසං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො නං පණ්ඩිතො වාතො මෙධාවී ඛුසුසුතො ධම්මකරීකො නජී තස්ස දුගතති සුගතන්දෙව තස්ස පාවිකඛිධාති භණ්ති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

26. උපසම්පනො උපසම්පනාසං සුඤ්ඤා උපසම්පනාසං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො සන්ති ඉධෙකවෙච්ච වණ්ඤාලා වෙණා නොසාද රච්ඡාරා පුකඤ්ඤාති භණ්ති න යො අඤ්ඤං භණ්ති තඤ්ඤෙව භණ්ති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛං.

27. උපසම්පනො උපසම්පනාසං සුඤ්ඤා උපසම්පනාසං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො සන්ති ඉධෙකවෙච්ච ඛන්දියා මුඛමණාති භණ්ති න යො අඤ්ඤං භණ්ති තඤ්ඤෙව භණ්ති”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛං.

28. උපසම්පනො උපසම්පනාසං සුඤ්ඤා උපසම්පනාසං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො සන්ති ඉධෙකවෙච්ච පණ්ඩිතා වාතො මෙධාවීතො ඛුසුසුතො ධම්මකරීකො නජී තෙසං දුගතති සුගතන්දෙව තෙසං පාවිකඛිධාති භණ්ති න යො අඤ්ඤං භණ්ති තඤ්ඤෙව භණ්ති”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛං.

21. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ තට චීතරාග යැ චීතද්වේෂ යැ චීතමෝහ යැ යි බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

22. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ තට පරිච්ඡි අවනැ යහවෙසෙස් අවනැ කුලසි අවනැ පවිති අවනැ පිළිදෙස්නි අවනැ දුකුලා අවනැ දුබැසි අවනැ යි බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

23. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ තට සෝතාපත්තයෙකැ යි බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

24. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ තට ඔටු යැ මැඩ යැ ගොන් යැ ගදුටු යැ නිරිසන්ඟියෙ යැ නිරිසන් යැ තට සුගති නැත, තට දුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ යි බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

25. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ තට පණ්ඩිත යැ ව්‍යක්ත යැ මේධාවී යැ බහුශ්‍රැත යැ ධර්මකර්මක යැ තට දුගති නැති තට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ යි බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

26. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ “මෙහි ඇතැම් සැඩොල් කෙනෙක් කුච්චොතු කෙනෙක් වැදි කෙනෙක් සොම්මර කෙනෙක් පුජ්සඩු කෙනෙක් වෙති යි බෙණේ නම් හේ අනෙකකුට නො බෙණේ, තට මැ බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුලා ඇවැත් වෙයි.

27. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ මෙහි ඇතැම් ක්ෂත්‍රිය කෙනෙක් බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් වෙති යි බෙණේ නම් හේ අනෙකකුට නො බෙණේ, තට මැ බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුලා ඇවැත් වෙයි.

28. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ මෙහි ඇතැම් පණ්ඩිත කෙනෙක් ව්‍යක්ත කෙනෙක් මේධාවී කෙනෙක් බහුශ්‍රැත කෙනෙක් ධර්මකර්මක කෙනෙක් වෙති ඔටුතට දුගති නැති ඔටුතට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ යි බෙණේ නම් හේ අනෙකකුට නො බෙණේ තට මැ බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුලා ඇවැත් වෙයි.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්චෙධනා

29. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නාසස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාසස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤානාමො යෙ නුත චණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුකකුසාති භණති න සො අඤ්ඤා භණති තඤ්ඤාදච භණති”ති. ආපනති වාචාය වාචාය දුකකචසස.

30. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නාසස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාසස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤානාමො -පෙ- යෙ නුත පණ්ඩිතා ව්‍යතනා මෙධාවිනො බහුසසුතා ධම්මකථිකා නාථී තෙසං දුගහති සුගතියෙව තෙසං පාච්ඤානියාති¹ භණති න සො අඤ්ඤා භණති තඤ්ඤාදච භණති”ති ආපනති වාචාය වාචාය දුකකචසස.

31. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නාසස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාසස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤානාමො න මයං චණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුකකුසාති භණති න සො අඤ්ඤා භණති තඤ්ඤාදච භණති”ති ආපනති වාචාය වාචාය දුකකචසස.

32. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නාසස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාසස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤානාමො න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යතනා මෙධාවිනො බහුසසුතා ධම්මකථිකා නාථමහාකං දුගහති සුගතියෙව අමහාකං පාච්ඤානියාති භණති න සො අඤ්ඤා භණති තඤ්ඤාදච භණති”ති ආපනති වාචාය වාචාය දුකකචසස.

33. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නාසස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාසස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඤානියසස.

34. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නාසස සුඤ්ඤා අනුපසම්පන්නාසස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති ආපනති දුකකචසස.

35. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නාසස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාසස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති ආපනති දුකකචසස.

36. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නාසස සුඤ්ඤා අනුපසම්පන්නාසස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති ආපනති දුකකචසස.

37. අනාපනති න පියකමාසස න හෙදධිපතායස උම්මත්තකසස ආදිකමීකසසාති.

පෙසුඤ්ඤාසිකචාපදං තතියං

1. ‘නාථී තෙසං දුගහති සුගතියෙව තෙසං පාච්ඤානියාති’ පාඨොයං න දීඤ්ඤා මරණපඨොසසීති පිටකෙ.

29. උපසපනෙන් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුහට "මෙ නම් ඇතියේ යම් කෙනෙක් ඒකාන්තයෙන් සැඩොල්හු කුචපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුප්පධුහු යැ යි බෙණේ නම් හේ අනෙකකුට නො බෙණේ තට මැ බෙණේ" යයි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

30. උපසපනෙන් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුහට "මෙ නම් ඇතියේ...යම් කෙනෙක් ඒකාන්තයෙන් පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ මේධාවීහු බහුග්‍රාහයෝ ධම්කථිකයෝ වෙද්ද, ඔවුනට දුගති නැති, ඔවුනට සුගති මැ කැමැති වියයුතු යැයි බෙණේ නම් හේ අනෙකකුට නො බෙණේ තට මැ බෙණේ" යයි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

31. උපසපනෙන් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුහට "මෙ නම් ඇතියේ ඇපි සැඩොල්හු කුචපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුප්පධුහු නො වම්හ යි බෙණේ ද හේ අනෙකකුට නො බෙණේ, තට මැ බෙණේ" යයි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

32. උපසපනෙන් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුහට "මෙ නම් ඇතියේ ඇපි පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ මේධාවීහු බහුග්‍රාහයෝ ධම්කථිකයෝ නො වම්හ අපට දුගති නැති, අපට සුගති මැ කැමැති වියයුතු යැයි බෙණේ ද, හේ අනෙකකුට නො බෙණේ. තට මැ බෙණේ" යයි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

33. උපසපනෙන් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුහට පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

34. උපසපනෙන් උපසපනකුගෙන් අසා අනුපසපනකුහට පෙහෙසුන් එළවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

35. උපසපනෙන් අනුපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුහට පෙහෙසුන් එළවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

36. උපසපනෙන් අනුපසපනකුගෙන් අසා අනුපසපනකුහට පෙහෙසුන් එළවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

37. ප්‍රියභාවය නොකැමැතියාහට ද බිඳුවන අදහස නැතියාහට ද උමමත්තකයාහට ද ආදිකම්මිකයාහට ද ඇවැත් නැති.

තෙවැනි පෙසුසුකුඤ්ඤාපදය යි

6. 1. 4

පදයොධමමසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා යාවතීයං. ඒහරතී ජෙතවනෙ අනාටමිණධිකසස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගභියා හිතඤ්ඤා උපාසකෙ පදයොධමමං වාවෙනතී. උපාසකා හිතඤ්ඤා අගාරවා අපඤ්ඤා අසභාගවුතතිකා ඒහරතී. යෙ තෙ හිතඤ්ඤා අපච්චිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනතී ටීසෙනතී විපාවෙනතී. කථං හි නාම ජබ්බගභියා හිතඤ්ඤා උපාසකෙ පදයොධමමං වාවෙසෙනතී, උපාසකා හිතඤ්ඤා අගාරවා අපඤ්ඤා අසභාගවුතතිකා ඒහරිසෙනතී.¹

2. අථ බො තෙ හිතඤ්ඤා හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං-පෙ-සව්වං කීර තුලෙහ හිතඤ්ඤා උපාසකෙ පදයොධමමං වාවෙථ, උපාසකා හිතඤ්ඤා අගාරවා අපඤ්ඤා අසභාගවුතතිකා ඒහරතී. සව්වං හගවා. ඒගරහි බුද්ධා හගවා-පෙ-කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා උපාසකෙ පදයොධමමං වාවෙසෙථ, උපාසකා හිතඤ්ඤා අගාරවා අපඤ්ඤා අසභාගවුතතිකා ඒහරිසෙනතී. නෙතං මොසපුරියා අසුසනනානං වා පසාදය පසනනානං වා හීයොභාවාය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන හිතඤ්ඤා ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

‘යො පන හිතඤ්ඤා අනුපසම්පනනං පදයොධමමං වාවෙය්‍ය පාවිතිය’ නති.

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හිතඤ්ඤා: -පෙ- අයං ඉමසමී. අනෙ අධිපෙතො හිතඤ්ඤා. අනුපසම්පනනො නාම : හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා නිඤ්ඤා යපෙතො අවසෙයො අනුපසම්පනනො නාම.

පදයො නාම: පදං අනුපදං අනවකඛරං අනුඛ්‍යඤ්ඤං. පදං නාම: එකතො පට්ඨපෙතො එකතො ඔසාපෙනති. අනුපදං නාම: පාටෙකකං පට්ඨපෙතො එකතො ඔසාපෙනති. අනවකඛරං නාම: රූපං අනිච්චනතී වුවච්චානො රූකී ඔපානෙති. අනුඛ්‍යඤ්ඤං නාම: රූපං අනිච්චනතී වුවච්චානො වෙදනා අනිච්චනතී සද්දං නිච්චරෙනතී. යඤ්ඤා පදං යඤ්ඤා අනුපදං යඤ්ඤා අනවකඛරං යඤ්ඤා අනුඛ්‍යඤ්ඤං සබ්බමෙතං පදයො³ නාම.

ධමමො නාම: බුද්ධභාසිතො යාවකභාසිතො ඉසිභාසිතො දෙවභාසිතො⁴ අනුපසම්පනනො ධම්මපසම්පනනො.

1. විහරනතී- මජ්ඣ. 3. පදයො ධමමො- සී i
2. රූපනතී- සිඞ්ගි රූකතී- මජ්ඣ. 4. දෙවභාසිතො- මජ්ඣ, යා,

6. 1. 4

පදසොධම්මසික්ඛාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්හි ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිති වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු උච්ඡුවනට පද විසින් එක් වැ ධම්ම කියවති. උච්ඡුවෝ හික්ෂුන් කෙරෙහි ගරු නැති වැ බුහුමන් නැති වැ ඒසම පැවැතුම් ඇති වැ වෙසෙති. යම් ඒ-හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වුවාහු ද ඔහු ලමු කොට සිතති. නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු උච්ඡුවනට පද විසින් ධම්ම කියැවුහු ද, උච්ඡුවෝ හික්ෂුන් කෙරෙහි ගරු නැති වැ බුහුමන් නැති වැ ඒසම පැවැතුම් ඇති වැ වෙසෙන්නාහ"යි.

2. එකල්හි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දැන්වූහ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි උච්ඡුවනට පද විසින් එක් වැ ධම්ම කියවුහු ද උච්ඡුවෝ හික්ෂුන් කෙරෙහි ගරු නැති වැ බුහුමන් නැති වැ ඒසම පැවැතුම් ඇති වැ වෙසෙන්නාහයි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... "කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි උච්ඡුවනට පද විසින් ධම්ම කියවුහු ද උච්ඡුවෝ හික්ෂුන් කෙරෙහි ගරු නැති වැ බුහුමන් නැති වැ ඒසම පැවැතුම් ඇති වැ වෙසෙන්නාහ. හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ ප්‍රසන්නයන්ගේ අතිරේක ප්‍රසාදයට හෝ නොවේ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් අනුපසපනක්හට පද විසින් ධම්ම කියවා නම් පවිති වේ" යයි.

3. යොපන: යම් යම්බදු... හික්ඛු... මෙතෙම මෙ අරුතෙහි ලා අදහස් කරනලද හික්ඛු යි. අනුපසම්පන්න නම්: මහණ ද මෙමහණ ද තබා අවශෙෂ වූයේ අනුපසම්පන්න නම් වේ.

පදසො නම්: පද යැ අනුපද යැ අන්වක්ෂර යැ අනුව්‍යඤ්ජන යි. පද නම්: එක් වැ පටන් ගෙනැ එක් වැ නිමවති. අනුපද නම්: වෙන වෙන පටන් ගෙනැ එක් වැ නිමවති. අන්වක්ෂර නම්: "රූපං අනිච්චං"යි කියනු ලබන්නේ 'රූ' යි එක් වැ කියා නිමව යි. අනුව්‍යඤ්ජන නම්: "රූපං අනිච්චං" යි කියනු ලබන්නේ 'වෙදනා අනිච්චා'යි ශබ්දය නිකුත් කෙරෙයි, යම් පදයෙකුදු යම් අනුපදයෙකුදු යම් අන්වක්ෂරයෙකුදු යම් අනුව්‍යඤ්ජනයෙකුදු වේ ද මේ හැම පදසො නම් වේ.

ධම්ම නම්: බුද්ධභාෂිත යැ ශ්‍රාවකභාෂිත යැ සෘෂිභාෂිත යැ දේවභාෂිත යැ අර්ථොපසංහිත යැ ධර්මාපසංහිත යි.

පාචිකත්වය පාළු හිතවුවන්ගෙන්

විවේචනයක් පදනම් වුවහොත්, පදනම් පදනම් ආපනති පාචිකත්වය, අනුකූලය වුවහොත්, අනුකූලය ආපනති පාචිකත්වය.

අනුපයමිකයන් අනුපයමිකයන්ගෙන් පදනම්වීම වුවහොත් ආපනති පාචිකත්වය. අනුපයමිකයන් වුවහොත් පදනම්වීම වුවහොත් ආපනති පාචිකත්වය. අනුපයමිකයන් උපයමිකයන්ගෙන් පදනම්වීම වුවහොත් ආපනති පාචිකත්වය.

උපයමිකයන් අනුපයමිකයන්ගෙන් ආපනති දුකකටය, උපයමිකයන් වුවහොත් ආපනති දුකකටය, උපයමිකයන් උපයමිකයන්ගෙන් අනුපයමිකයන්.

අනුපයමිකයන්: එකතො උද්ඝෝෂණය, එකතො සජ්ඣායා කමරණය, යෙහෙයන පදනම් ගතවී හිතනම්, ඔපානති, ඔපානති, උපයමිකයන් ආදිකමිකයන්.

පදනම්වීම සිතියම් පදනම් වුවහොත්.

වාචෙය්‍ය නම: පදයෙන් කියවා නම් පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. අක්ෂරයෙන් කියවා නම් අකුරෙහි අකුරෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්ඛ කෙරෙහි අනුපසපනා යි සන් ඇතියේ පද විසින් ධර්මය කියවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ඛ කෙරෙහි විමති ඇතියේ පද විසින් ධර්මය කියවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ඛ කෙරෙහි උපසපනා යි සන් ඇතියේ පද විසින් ධර්මය කියවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්ඛ කෙරෙහි අනුපසපනා යි සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ඛ කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ඛ කෙරෙහි උපසපනා යි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

එක් වැ උදෙසවා ගනුයේ නම්, එක් වැ හදරනුයේ නම්, බෙහෙවින් පුහුණු ශ්‍රන්ථයක් කියන්නහු අනු වැ කියා නම්, උසුරුවන්නහු අනු වැ කියා නම්, උමමත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සිව්වැනි පදසොධමමඝික්ඛාපද යි.

සහසෙය්‍යසිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආලවීයං විහරති අභ්‍යාලවෙ වෙතියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන උපාසකා ආරාමං ආගව්‍යන්ති ධම්මසවණාය.¹ ධම්ම භාසිතෙ ථෙරා භික්ඛු යථාචාරං ගව්‍යන්ති. නවකාභික්ඛු තඤ්ච උපට්ඨානසාලායං උපාසකෙභි යද්ධිං මුට්ඨස්සති අසම්ප- ජානා නග්ගා විකුජමානා කාකච්ඡමානා සෙය්‍යං කප්පෙත්ති. උපාසකා උජ්ඣායන්ති ඛියගාති විපාවෙන්ති, කථං හි නාම හදනකා මුට්ඨස්සති අසම්පජානා නග්ගා විකුජමානා කාකච්ඡමානා සෙය්‍යං කප්පෙත්තන්ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තෙසං උපාසකානාං උජ්ඣායන්තානාං ඛියන්තානාං විපාවෙන්තානාං. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්ජා - පෙ - තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියගාති විපාවෙන්ති කථං හි නාම භික්ඛු අනුපසම්පනෙනන සහසෙය්‍යං කප්පෙත්තන්ති.

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං - ශ්‍රෙ - සවං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු අනුපසම්පනෙනන සහසෙය්‍යං කප්පෙත්තන්ති. සවං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා - පෙ - කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරියා අනුපසම්පනෙනන සහසෙය්‍යං කප්පෙත්තන්ති. තෙනං භික්ඛවෙ අපසන්නානාං වා පසාදය - පෙ - එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනුපසම්පනෙනන සහසෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය පාවිත්තිය”න්ති.

එවඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනා සිකබාපදං පඤ්ඤන්තං හොති.

3. අථ ඛො භගවා ආලවීයං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන කොසමඛි තෙන වාරිකං පකකාමී. අනුපුඤ්ඤන වාරිකං වරමානො යෙන කොසමඛි තදවසරී. තත්‍ර සුදං භගවා කොසමඛියං විහරති ඛදරිකාරාමෙ. භික්ඛු ආයසමන්තං රාහුලං එතදවොචුං භගවතා ආචුසො රාහුල සිකබාපදං පඤ්ඤන්තං න අනුපසම්පනෙනන සහසෙය්‍යං කප්පෙත්තන්ති, සෙය්‍යං ආචුසො රාහුල ජානාහීති. අථ ඛො ආයසමා රාහුලො සෙය්‍යං අලභමානො වච්චකුටීයං² සෙය්‍යංකප්පෙසී. අථ ඛො භගවා රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය යෙන වච්චකුටී තෙනුපසඤ්ඤාමී. උපසඤ්ඤාමීත්වා උකකාසී. ආයසමාපි රාහුලො උකකාසී. කො එත්ථාති. අහං භගවා රාහුලොති. කිංඤ්ඤං ච රාහුල ඉධ නිසින්නොසීති. අථ ඛො ආයසමා රාහුලො භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසී.

1. ධම්මසවනාය- මජ්ඣං 2. වච්චකුටීයා- ජෙසං, සීචු

සහයෝගය ශික්ෂා පදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු අලවුපුරු අග්ගාලව සැයෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි උවසුවෝ බණ ඇසීමට ආරාමයට පැමිණෙති. බණ දෙසූ කල්හි ස්ඵරීර් භික්ෂුහු තමන්තමන්ගේ චිහාරයට යෙති. නවක භික්ෂුහු එහි මැ උවටන්හල්හි උවසුවන් හා සමග මුළාසිහි ඇති වැ මනා නුවණ නැති වැ නග්න වැ නන් දෙඩමින් නැහැ හඩවමින් ශයනය කෙරෙත්. උවසුවෝ ලුමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් වහන්දෑ මුළාසිහි ඇති වැ මනා නුවණ නැති වැ නග්න වැ නන් දෙඩමින් නැහැ හඩවමින් ශයනය කොළෝ" දෑ යි. භික්ෂුහු උමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ උවසුවන්ගේ (අකීර්ත්ති ශබ්දය) ඇසුහු යැ. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ... ඔහු උමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් භික්ෂුහු අනුප-සපනක්හු සමග එක් වැ ශයනය කොළෝ" යි.

2. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ දුන් වූහ... සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු අනුපසපනක්හු සමග එක් වැ ශයනය කෙරෙද්දෑ යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ අනුපසපනක්හු සමග එක් වැ ශයනය කොළෝ ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙ යි... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් අනුපසපනක්හු සමග එක් වැ ශයනය කරන්නේ නම් පවිත් වේ" යැයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අලවුපුරු කැමැති තාක් කල් වැස කොසඹෑ නුවරට වාරිකාවෙහි නික්මුණු සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරනුවෝ කොසඹෑ නුවර යම් තැනෙක ද එතනට පැමිණි සේක. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ ඒ කොසඹෑපුරු වෙබර අරමෙහි වසන සේක. භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් රාහුලයනට මේ කීහු: 'ඇවැත්නි, රාහුලයෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුපසපනක්හු සමග එක් වැ ශයනය නො කළුහු යැ යි සිකපද පනවන ලද. ඇවැත්නි, රාහුලයෙනි, හෝනා තැනක් දනුව යි. එකල්හි ආයුෂ්මත් රාහුල හෝනා තැනක් නොලබන්නේ වස්කිළියෙහි ශයනය කෙළේ ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රෑ පසොස්සල්හි තැහි සිට වස්කිළියට එළැඹි සේක. එළැඹෑ උකැසිසේක. ආයුෂ්මත් රාහුල ද උකැසී ය. මෙහි කවරෙක් දෑ යි? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම රහල්මි. රාහුල කුමකට තෙපි මෙහි හුන්නවු ද? එකල්හි ආයුෂ්මත් රාහුල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ දුන්වී ය.

පාචිතනියපාළි භික්ඛුච්චබෙයා

4. අථ ඛො භගවා එතසමී නිදුනෙ එතසමී පකරණෙ ධම්මී කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසි. "අනුජානාමී භික්ඛුවෙ අනුපසම්පනෙන දිරතනතිරතනං සහසෙයාං කප්පෙතං", එවංඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උඤ්ඤෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු අනුපසම්පනෙන උතථරිං¹ දිරතනතිරතනං සහසෙයාං කප්පෙය්‍ය පාචිතනිය"නති.

5. යො පනාති: යො යාදිසො - පෙ - භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමී අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති. අනුපසම්පනො නාම: භික්ඛුං යපෙඤ්ඤා අවසෙයො අනුපසම්පනො නාම. උතථරිං දිරතනතිරතනනති: අතිරෙකදිරතනතිරතනං. සහාති: එතතො. සෙය්‍යා නාම: සබ්බච්චන්තා සබ්බපරිච්චන්තා යෙභුයෙයනච්චන්තා යෙභුයෙයනපරිච්චන්තා. සෙය්‍යං කප්පෙය්‍යාති වතුපෙ දිවසෙ අක්ඛයනෙ පුරියෙ අනුපසම්පනෙන නිපනෙන භික්ඛු නිපජ්ජති ආපතති පාචිතනියසස. භික්ඛු නිපනෙන අනුපසම්පනො නිපජ්ජති ආපතති පාචිතනියසස. උභො වා නිපජ්ජනති ආපතති පාචිතනියසස. උට්ඨභිඤ්ඤා පුනපපුනං නිපජ්ජනති ආපතති පාචිතනියසස.

අනුපසම්පනො අනුපසම්පනාසඤ්ඤා උතථරිං දිරතනතිරතනං සහසෙයාං කප්පෙති ආපතති පාචිතනියසස. අනුපසම්පනො වෙමනිකො උතථරිං දිරතනතිරතනං සහසෙයාං කප්පෙති ආපතති පාචිතනියසස. අනුපසම්පනො උපසම්පනාසඤ්ඤා උතථරිං දිරතනතිරතනං සහසෙයාං කප්පෙති ආපතති පාචිතනියසස.

උපධම්ච්චනො උපධම්පරිච්චනො ආපතති දුකකට්ඨසස. උපසම්පනො අනුපසම්පනාසඤ්ඤා ආපතති දුකකට්ඨසස. උපසම්පනො වෙමනිකො ආපතති දුකකට්ඨසස. උපසම්පනො උපසම්පනාසඤ්ඤා අනාපතති.

අනාපතති: ඉච්ච කිසෙසා රතනියො වසති, උනකඉච්චකිසෙසා රතනියො වසති, ඉච්ච රතනියො වසිඤ්ඤා කතියාය රතනියා පුරාරුණා නිකම්ච්චා පුන වසති, සබ්බච්චන්තො සබ්බපරිච්චන්තො² යෙභුයෙයන අච්චනෙන යෙභුයෙයන අපරිච්චනෙන අනුපසම්පනෙන නිපනෙන භික්ඛු නිසීදති, භික්ඛු නිපනෙන අනුපසම්පනො නිසීදති උභො වා නිසීදනති. උමමනකසස ආදිකමම්කසසාති.

පයමසහසෙය්‍යසික්ඛාපදං පඤ්චමං

1. උතථරිං- මජ්ඣං,
3. සබ්බච්චන්තො සබ්බපරිච්චන්තො, සබ්බපරිච්චන්තො සබ්බ අච්චනො මජ්ඣං

4. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල කරුණෙහි ලා තෙල අවසරයෙහි ලා දහම් බණ වදාරා මහණුන් ඇමතුයේක. මහණෙනි, අනුපසපනක්හු සමග දෙතුන් රැයක් එක් වූ ශයනය කරන්නට අනුදනිමි. මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් අනුපසපනක්හු සමග දෙතුන් රැයකින් මත්තෙහි එක්වූ ශයනය කරන්නේ නම් පවිත්‍රී වේ.

5. යොපනා: යම් යම්බඳුහික්වු මෙතෙම මෙ අරුතෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්වු යි. අනුපසපනන නම: හික්වුහු තබා අවශේෂ වූයේ අනුපසපන නම් වේ. උත්තරිං දිරත්තතිරත්තං යනු: අධිරා දෙතුන් රැයක්. සහ යනු: එක් වූ. සෙය්‍යා නම: හැම පිළියන් යෑ, හැම පයින් පිළියන් යෑ, බෙහෙවින් පිළියන් යෑ, බෙහෙවින් හැම පයින් පිළියන් යෑ. සෙය්‍යං කපෙය්‍යා යනු: සතර වන දිනයෙහි හිරු අස්තයට ගිය කල්හි අනුපසපනක්හු හොත් කල්හි මහණ නිද නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. මහණහු හොත් කල්හි අනුපසපන නිද නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. දෙදෙනා මැ හෝ හොවින් නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. නැතිට පුත පුතා හොවින් නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපනැයි සන් ඇතියේ දෙතුන් රැයකින් මත්තෙහි එක් වූ ශයනය කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ දෙතුන් රැයකින් මත්තෙහි එක්වූ ශයනය කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපනැයි සන් ඇතියේ දෙතුන් රැයකින් මත්තෙහි එක් වූ ශයනය කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

අධික් පිළියන් වූයෙහි, අධික් අවචින් පිළියන් වූයෙහි, දුකුලා ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපනැයි සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපනැයි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

දෙතුන් රැයක් වෙසේ නම්, උනු දෙතුන් රැයක් වෙසේ නම්, දෙරැයක් වෑය තෙවන රැයෙහි අරුණට පෙර නික්ම නැවත වෙසේ නම්, හැම නොසන් වූයෙහි, හැම නො පිළියන් වූයෙහි, බෙහෙවින් නො සන් වූයෙහි, බෙහෙවින් නොපිළියන් වූයෙහි නම්, අනුපසපනක්හු හොත් කල්හි හික්වුතෙමෙ හිදී නම්, හික්වුහු හොත් කල්හි අනුපසපන වූයේ හිදී නම්, දෙදෙනාම හෝ හිදිත් නම්, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි පටමසහසෙය්‍යාශික්ෂාපද යි.

දුතියසහසෙය්‍යසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථිං ඒභරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකය්‍ය ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මි අනුරුද්ධො කොසලෙසු ජනපදෙසු¹ සාවස්ථිං ගව්ඡන්තො සායං අඤ්ඤතරං ගාමං උපගඤ්ඡී.² තෙන ඛො පන සමයෙන තස්මිං ගාමකෙ³ අඤ්ඤතරිඤ්ඤා ඉත්ථිසා ආවසරාගාරං පඤ්ඤන්තං හොති. අථ ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො යෙන සා ඉත්ථි තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා තං ඉත්ථි එතදවොච: "සචෙ තෙ භගීනි අගරු වසෙය්‍යාම එකරන්තං ආවසරාගාරෙති", වසෙය්‍යාථ භනෙතති. අඤ්ඤාපි අද්ධිකා යෙන සා ඉත්ථි තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු, උපසඤ්ඤාමිත්වා තං ඉත්ථි එතදවොචුං: "සචෙ තෙ අයෙය අගරු වසෙය්‍යාම එකරන්තං ආවසරාගාරෙති". එසො ඛො අයෙයා සමණො පඨමං උපගතො, සචෙ සො අනුජානාති වසෙය්‍යාථාති අථ ඛො තෙ අද්ධිකා යෙනායස්මා අනුරුද්ධො තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු, උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මාතං අනුරුද්ධං එතදවොචුං: "සචෙ තෙ භනෙත අගරු වසෙය්‍යාම එකරන්තං ආවසරාගාරෙ"ති. වසෙය්‍යාථ ආවුසොති.

2. අථ ඛො සා ඉත්ථි ආයස්මාතෙ අනුරුද්ධො සහදෙසුනෙත පටිබද්ධවිත්තා අහොසි. අථ ඛො සා ඉත්ථි යෙනායස්මා අනුරුද්ධො තෙනුපසඤ්ඤාමි උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මාතං අනුරුද්ධං එතදවොච: "අයෙයා භනෙත ඉමෙහි මනුසෙහි ආකීර්ණණා න ඵාසු විහරිඤ්ඤති. සාධාභං භනෙත අය්‍යඤ්ඤ මඤ්ඤිකං අබහන්තරං පඤ්ඤාපෙය්‍යන්තී.⁴ අධිවාසෙසි ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො කුණ්ඨිභාවෙන. අථ ඛො සා ඉත්ථි ආයස්මාතො අනුරුද්ධාස මඤ්ඤිකං අබහන්තරං පඤ්ඤාපෙත්වා⁵ අලඤ්ඤිකපට්ඨිසත්තා ගන්ධගන්ඨි යෙනායස්මා අනුරුද්ධො තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මාතං අනුරුද්ධං එතදවොච: "අයෙයා භනෙත අභිරුපො දඤ්ඤිතො පාසාදිකො අභඤ්ඤිමි අභිරුපා දඤ්ඤිතො පාසාදිකා, සාධාභං භනෙත අය්‍යඤ්ඤ පජාපති භවෙය්‍ය"න්තී. එවං වුග්ගො ආයස්මා අනුරුද්ධො කුණ්ඨි අහොසි. දුතියමි ඛො -පෙ- තතියමි ඛො සා ඉත්ථි ආයස්මාතං අනුරුද්ධං එතදවොච: "අයෙයා භනෙත අභිරුපො දඤ්ඤිතො පාසාදිකො, අභඤ්ඤිමි අභිරුපා දඤ්ඤිතො පාසාදිකා, සාධු භනෙත අයෙයා මඤ්ඤිව පටිච්ඡතු, සබ්බඤ්ඤා සාපතෙය්‍ය"න්තී. තතියමි ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො කුණ්ඨි අහොසි.

1. ජනපදෙ, මජ්ඣං,
 2. උපගර්ඡි මජ්ඣං,
 3. ගාමෙ, මජ්ඣං,
 4. පඤ්ඤාපෙය්‍යන්තී, මජ්ඣං,
 5. පඤ්ඤාපෙත්වා, මජ්ඣං,
 6. සමුච්ච්ඡතු, භ්‍යා,

දුතියසහසෙයාශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවත්හි ජේතවන නම් අනේ පිටු සිටුහුගේ අරමිති වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ කොසොල් දනවිති සිට සැවැතට යන්තාහු සවසැ එක්තරා ගමකට එළැඹියහ. එසමයෙහි ඒ ගමිති එක්තරා ස්ත්‍රියක විසින් විසුම්-හලෙක් පිහිටුවන ලද්දේ වෙයි. එකල්හි ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ ඒ ස්ත්‍රිය වෙතැ එළැඹූ ඇයට මෙය කීහ: 'ඉදින් බුහුන, තොපට බරෙක් නො වේ නම් එක් රැයක් විසුම්හල්හි වසන්තම්හ'යි. වසනු මැනැවැ වහන්ස. අන්‍ය වූ ද මගියෝ ඇය වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹූ ඒ ස්ත්‍රියට මෙය කීහු. 'ඉදින් ආයුෂාවෙති, තොපට බරෙක් නො වේ නම් එක් රැයක් විසුම්හල්හි වසන්තම් හ'යි. තෙල ආයුෂ වූ ශ්‍රමණයෝ පළමු කොට එළැඹියහ. 'ඉදින් ඔබ අනුදනින් නම් වසන්තාහු යැයි කිවු යැ. එකල්හි ඒ මගියෝ ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන් වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹූ ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන්හට මෙය කීහු. 'ඉදින් වහන්ස, තොපට බරෙක් නො වේ නම් එක් රැයක් විසුම්හල්හි වසන්තම්හ'යි. ඇවැත්ති, වසන්තාහු යැ.

2. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන් කෙරෙහි දක්නා හා මැ පිළිබඳ සිත් ඇත්ති වූ යැ. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන් වෙත එළැඹියා ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන්හට මෙය කිවු යැ. ස්වාමීනි, ආයුෂයෝ මේ මිනිසුන් හා ගැටසුණු පහසු සේ නො වසන්තාහ. මැනැවැ ස්වාමීනි, මම ආයුෂයනට ඇතුළුවෙමි හැඳක් පනවමි දැයි. ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ තුෂ්ණිමභාවයෙන් ඉවසුහ. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන්ට ඇතුළුවෙමි හැඳක් පනවා අබරණ ලා සැරසුණි සුවදින් සුවදවත් වූවා ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන් වෙත එළැඹියා යැ. එළැඹූ ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන් හට "ස්වාමීනි, ආයුෂයෝ අභිරූපයහ, දර්ශනීයයහ, ප්‍රාසාදිකයහ, මම ද අභිරූප වෙමි දර්ශනීය වෙමි ප්‍රාසාදික වෙමි, ස්වාමීනි, මම ආයුෂයනට ප්‍රජාපතිවුමි නම් මැනැවැ"යි කිවු යැ. මෙසේ කී කල්හි ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ නිහඩ වූහ. දෙවන වට ද...තෙවනවට ද ඒ ස්ත්‍රී ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන්ට "ස්වාමීනි, ආයුෂයෝ අභිරූපයහ, දර්ශනීයයහ, ප්‍රාසාදිකයහ, මම ද අභිරූප වෙමි දර්ශනීය වෙමි ප්‍රාසාදික වෙමි, ස්වාමීනි, ආයුෂයෝ මා ද මුළු සම්පත්තිය ද පිළිගනිත්ව"යි කිවු යැ. තෙවන වට ද ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ නිහඩ වූහ.

පාවිතකීයපාළි භික්ඛුච්ඡවෙයා

3. අප් ටො සා ඉතී සාටකං නිකඛිපිඤ්ඤා ආයස්මිනො අනුරුද්ධස්ස පුරතො වඩකමතිපි නිවට්ඨතිපි නිසීදතිපි සෙයාමපි කපෙතී. අප් ටො ආයස්මා අනුරුද්ධො ඉන්ද්‍රියානි ඔකඛිපිඤ්ඤා නං ඉතී. තෙව ඔලොකෙසි නපි ආලපි. අප් ටො සා ඉතී "අච්ඡරියං වත හො, අඛහුතං වත හො, ඛහු මෙ මනුසසා සනෙනපි සහසෙන්නපි පභිණ්ණතී. අයං පත සමඤ්ඤා මයා සාමං යාවීයමානො න ඉච්ඡති මඤ්ඤොව පටීච්ඡිතුං සබ්බස්ඤ්ඤා සාපතෙය්‍ය"න්ති, සාටකං නිවාසෙඤ්ඤා ආයස්මිනො අනුරුද්ධස්ස පාදෙසු සිරසා නිපතීඤ්ඤා ආයස්මිනං අනුරුද්ධං එතදටොව : "අච්චයො මං හනෙන අච්චගමා යථාබාලං යථාමුලභං යථාඅකුසලං යහං එවමකාසිං, තස්සා මෙ හනෙන අයෙයා අච්චයං අච්චයතො පතිගණ්ණාතු¹ ආයතීං සංවරායා"ති. තහස් තං² හගීනි අච්චයො අච්චගමා යථාබාලං යථාමුලභං යථාඅකුසලං යා ඤං එවමකාසිං, යතො ව ටො ඤං හගීනි අච්චයං අච්චයතො දීඤ්ඤා යථාධම්මං පටීකරොසි, තං තෙ මයං පතිගණ්ණාම. වුද්ධි හෙසා හගීනි අච්චයස්ස විනයෙ යො අච්චයං අච්චයතො දීඤ්ඤා යථාධම්මං පටීකරොති ආයතීං³ සංවරං ආපඡ්ඡතිති.

4. අප් ටො සා ඉතී තස්ස රතනීයා අච්චයෙන ආයස්මිනං අනුරුද්ධං පඤ්ඤෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහඤ්ඤා සනතපෙපඤ්ඤා සමපචාරෙඤ්ඤා ආයස්මිනං අනුරුද්ධං භුත්තාවී. ඔනීතපක්ඛපාඤ්ඤා අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනතං නිසීදී. එකමනතං නිසීතතං ටො තං ඉතී. ආයස්මා අනුරුද්ධො ධම්මීයා කථාය සන්දස්සසි සමාදපෙසි සමුඤ්ඤාපෙසි සමංභංසෙසි. අප් ටො සා ඉතී ආයස්මිනො අනුරුද්ධෙන ධම්මීයා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුඤ්ඤාපිතා සමංභංසිතා ආයස්මිනං අනුරුද්ධං එතදටොව. අභිකක්ඛනං හනෙන අභිකක්ඛනං හනෙන සෙය්‍යථාපි හනෙන නිකක්ඛනං වා උකක්ඛනෙය්‍ය, පටීච්ඡනතං වා විචරෙය්‍ය මුලභස්ස වා මගගං ආවිසෙඛය්‍ය අනුකාරෙ වා තෙලපඡ්ඡානං ධාරෙය්‍ය වක්ඛුමනෙතා රුපානි දකඛිතතී එවමෙවං අයෙයන අනුරුද්ධෙන අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එයාහං හනෙන තං හගවිතං⁴ සරණං ගව්ඡාමී ධම්මඤ්ඤා භික්ඛුසංසඤ්ඤා. උපාසිකං මං අයෙයා ධාරෙතු අඡ්ඡ තගෙය පාණ්ණපෙන සරණං ගතනති.

5. අප් ටො ආයස්මා අනුරුද්ධො සාවඤ්ඤා ගතඤ්ඤා භික්ඛුතං එතමඤ්ඤා ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පප- තෙ උඡ්ඤායනතී ඛීයනතී විපාවෙනති "කථං හී නාම ආයස්මා අනුරුද්ධො මාතුභාමෙන සහසෙය්‍යං කපෙපස්සති"ති. අප් ටො තෙ භික්ඛු හගවිතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු.

1. පටිභාණ්ණාතු - මජ්ඣං, 2. ඤං - මජ්ඣං, සීචු.
3. ආයස්මිනො - මජ්ඣං, සීචු. 4. එයාහං හනෙන හගවිතං - සීචු.

3. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී සඵච බහා තබා ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන් පෙරවුයෙහි සක්මන් කරයි. පිටියි, හිඳියි, ගයනය ද කරයි. එකල්හි ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ ඉඳුරන් පහතට හෙළා ඵ මාගම නො මැ බැලුහ. නො ද බිණුහ. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී “හවන්ති, ඒකාන්තයෙන් ආශ්වයාභියෙකැ, හවන්ති, ඒකාන්තයෙන් අද්භූතයෙකැ, බොහෝ වූ මේ මිනිස්සු මට සියයෙකුදු දහසිකුසු පවුරු ඵවත්: මේ ශ්‍රමණයෝ කලී මා විසින් තමා මැ යදිනු ලබන්නාහු මා ද මුඛ සම්පත්තියද පිළිගන්නට නො කැමැති වෙති”යි සඵච හැද ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන් පා මුල්හි හිසින් වැටී ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන් හට මෙය කිවු යැ. “ස්වාමීනි. යම්බඳු මම මෙසේ කළෙමි ද බාලබවට අනුරූප වැ මුස්බවට අනුරූප වැ අදක්ෂබවට අනුරූප වැ වරද ඒ මා ඉක්ම ගියේ වන. ස්වාමීනි, ඒ මාගේ වරද වරද විසින් මතු සංවරය පිණිස ආයාභියෝ පිළිගනිත්ව’යි. බුහුන, යම්බඳු තෙපි මෙසේ කළවුද, එකැනින් බාලබවට අනුරූප වැ මුස්බවට අනුරූප වැ අදක්ෂබවට අනුරූප වැ වරද ඒ තොප ඉක්ම ගියේ වන. යම් භෙයකින් බුහුන, තෙපි වරද වරද විසින් දුක ධර්ම වූ පරිද්දෙන් පිළියම් කරවු ද, තොප ගේ ඒ වරද ඇපි පිළිගනුමහ. බුහුන, යමෙක් වරද වරද විසින් දුක ධර්ම වූ පරිද්දෙන් පිළියම් කෙරේ ද, මතු සංවරයට පැමිණේ ද, මේ වනාහි ශාසනයෙහි වැඩිමෙක් මැ යි.

4. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී නොමෝ ඵරය ඉක්මිමෙන් පසු ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන් ප්‍රණීත වූ කැයුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතස්වා මොනවට පවරාවළඳා නිමවූ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන් සකසා වැඳ එකත්පස් වැ හින. ආයුෂමත් අනුරුද්ධ ස්ඵවිරයෝ එකත්පස් වැ හුන් ඵ මාගමට දැහැමි බණින් මොනවට කරුණු දක්වූහ. මොනවට කරුණු ගැන්වූහ. මොනවට තෙද ගැන්වූහ. මොනවට සතුටු කැරවූහ. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී නොමෝ ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන් විසින් දහැමි බණින් මොනවට කරුණු දක්වන ලද්දී මොනවට කරුණු ගන්වන ලද්දී මොනවට තෙද ගන්වන ලද්දී මොනවට සතුටු කරවන ලද්දී ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරුන්ට මෙය කිවු යැ, “ඉතා මැනැවැ ස්වාමීනි, ඉතා මැනැවැ ස්වාමීනි. යම්සේ යටිහුරු කරන ලද්දක් උඩුහුරු කරන්නේ හෝ වෙද, පිළිසන්වූවක් විවෘත කරන්නේ හෝ වෙ ද, මං මුළා වූවකුට මහ කියාපාන්නේ හෝ වෙ ද, ඇස් ඇතියෝ රූප දකිත්ව යි අඳුරෙහි තෙල්පහනක් දරන්නේ හෝ වෙ ද, එසේ මැ ආයාභී අනුරුද්ධයන් විසින් නොයෙක් කරුණෙන් ධර්මය ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ වෙයි. ස්වාමීනි, මම බුදුන් ද දහමි ද බික්සහන ද සරණ කොට යමි. ආයාභී තෙමේ අද පටන් දිවිහිම කොට සරණ ගිය උච්චියක කොට මා දරාව”යි කිවු යැ.

5. ඉක්බිති ආයුෂමත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ සැවැතට ගොස් මෙ කරුණ හික්ෂුන්හට දන්වූහ. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ ...ඔහු ලමු කොට යිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පැතුරුවන්. “කෙසේ නම් ආයුෂමත් අනුරුද්ධ ස්ඵවිරයෝ මාගමක හා සමඟ ශයනය කළෝ ද”යි. එකල්හි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ...

පාවිතනියපාළි භික්ඛුච්ඡේදො

-පෙ- සච්චි කීර නිං අනුරුද්ධ මාතුගාමෙන සහසෙයාං කපෙසසීති, සච්චිං හගවා. චීගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- කථං හි නාම නිං අනුරුද්ධ මාතුගාමෙන සහසෙයාං කපෙසසසී. නෙතං අනුරුද්ධ අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසාබාපදං උද්දෙයොයාරාථ:

“යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සහසෙයාං කපෙසාය පාවිතනිය” නති.

6. යො පනාති: යො යාදියො - පෙ - භික්ඛුති: - පෙ - අයං ඉච්ඡමිං අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති. මාතුගාමො නාම: මනුස්සීඤ්ඤී, න යකඤ්ඤී න පෙති, න තිරව්ජානගතා, අනතමසො තද්දුජානාපි දුරිකා පගෙව මහත්තරී. සහාති: එකතො, සෙයාං නාම: සබ්බච්ඡන්තා සබ්බපරිච්ඡන්තා යෙහුයොනච්ඡන්තා යෙහුයොන පරිච්ඡන්තා.

සෙයාං කපෙසයාති: අපංගනෙ සුරියෙ මාතුගාමෙ නිපන්න භික්ඛු නිපජ්ජති ආපති පාවිතනියෙ. භික්ඛු නිපන්න මාතුගාමො නිපජ්ජති ආපති පාවිතනියෙ. උභො වා නිපජ්ජති ආපති පාවිතනියෙ. උඨභිඤ්ඤා පුනාපුනං නිපජ්ජති ආපති පාවිතනියෙ.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී සහසෙයාං කපෙති ආපති පාවිතනියෙ. මාතුගාමෙ වෙමතිකො සහසෙයාං කපෙති ආපති පාවිතනියෙ. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී සහසෙයාං කපෙති ආපති පාවිතනියෙ.

උපධිච්ඡන්තො උපධිපරිච්ඡන්තො ආපති දුක්ඛට්ඨෙ. යකඤ්ඤා වා පෙතියා වා පණ්ඩුකෙන වා තිරව්ජානගතීඤ්ඤා වා සහසෙයාං කපෙති ආපති දුක්ඛට්ඨෙ. අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී ආපති දුක්ඛට්ඨෙ. අමාතුගාමෙ වෙමතිකො ආපති දුක්ඛට්ඨෙ. අමාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී අනාපති.

අනාපති: සබ්බඅච්ඡන්තො සබ්බඅපරිච්ඡන්තො, යෙහුයොන අච්ඡන්තො යෙහුයොන අපරිච්ඡන්තො, මාතුගාමෙ නිපන්න භික්ඛු නිසීදති, භික්ඛු නිපන්න මාතුගාමො නිසීදති. උභො වා නිසීදති, උමමන්තකසො ආදිකම්මකසාති.

දුක්ඛසහසෙයාසිකාපදං ඡධං

1. යකඤ්ඤී- මජ්ඣං

සැබෑ ද අනුරුද්ධයෙනි, තෙපි මාගමක හා සමඟ ඉයනාය කළවු ද? සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... "කෙසේ නම් අනුරුද්ධයෙනි, තෙපි මාගමක හා සමඟ ඉයනාය කළවු ද? අනුරුද්ධයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් - මහණෙක් මාගමක හා සමඟ ඉයනාය කරන්නේ නම් පවිත්‍රී වේ යයි.

6. යොපනා: යම් යම්බදු ... භික්‍ෂු ... මෙතෙම මේ අරුතෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්‍ෂු යි.

මාකුභාම නම්: මිනිස් ඉතිරියකැ, යකින්නක් නොවෙයි. ජේතියක් නො වෙයි, කිරිසන්තිය මාගමක් නොවෙයි. යටක් පිරිසෙයින් එදවස උපන්නා වූ ද දැරිය කැ. මහත් වුවක කියනුම කවරේද. සහ: එක් වැ සෙය්‍යා නම්: හැම පිරිසන් හැමපසින් පිරිසන් බෙහෙවින් පිරිසන් බෙහෙවින් හැම පසින් පිරිසන් වූ ඉයනාය යි.

සෙය්‍යා: කසෙය්‍යා: භීරු අවරට යක් මාගම හොත් කල්හි මහණ තෙමේ නිද නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. මහණහු හොත් කල්හි මාගම නිද නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. දෙදෙනාම හෝ හොවින් නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. නැතිට පුන පුනා හොවින් නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

මාගම කෙරෙහි මාගමකැයි සන් ඇතියේ සමඟ ඉයනාය කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි විමකි ඇතියේ සමඟ ඉයනාය කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි නොමාගමසන් ඇතියේ සමඟ ඉයනාය කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

අධක් පිරිසන් වූ අධක් අවටින් පිරිසන් වූ ඉයනායෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යකින්නක හෝ ජේතියක හෝ පණ්ඩකයකු හෝ කිරිසන්තිය මාගමක හෝ සමඟ ඉයනාය කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො මාගම කෙරෙහි මාගමසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො මාගම කෙරෙහි විමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නොමාගම කෙරෙහි නො මාගමසන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

හැම නොපිරිසන් වූයෙහි, හැමපසින් නො පිරිසන් වූයෙහි, බෙහෙවින් නොපිරිසන් වූයෙහි, බෙහෙවින් හැමපසින් නොපිරිසන් වූයෙහි, මාගම හොත් කල්හි මහණ තෙමේ හිදී නම්, මහණ හොත් කල්හි මාගම හිදී නම්, දෙදෙනාම හෝ හිදීන් නම්, උම්මත්තකය හට, ආදි-කම්මකය හට ඇවැත් නැති.

සවැනි දුතියසහසෙය්‍යාශික්‍ෂාපද යි

6.1.7

ධම්මදෙසනාසිකඛාපදා

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ, තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්වා උද්ධි සාවඤ්ඤාං කුලුපගො හොති, බහුකානි කුලානි උපසඤ්ඤාමති, අථ ඛො ආයස්වා උද්ධි පුඛ්ඛානසමයං නිවාසෙත්වා පතඨවිරමාදය යෙනාඤ්ඤතරං කුලං තෙනුපසඤ්ඤාමී, තෙන ඛො පන සමයෙන සරණි නිවෙසනආරෙ නිසිනතා හොති, සරසුණා ආවසරආරෙ නිසිනතා හොති, අථ ඛො ආයස්වා උද්ධි යෙන සරණි තෙනුපසඤ්ඤාමී, උපසඤ්ඤාමිත්වා සරණියා උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙති.¹ අථ ඛො සරසුණාය එතදහොසි කිත්තු ඛො සො සමණො සස්සයා ජාරො උදුග්ඛහාසතීති.

2. අථ ඛො ආයස්වා උද්ධි සරණියා උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙත්වා යෙන සරසුණා තෙනුපසඤ්ඤාමී, උපසඤ්ඤාමිත්වා සරසුණාය උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙති, අථ ඛො සරණියා එතදහොසි, කිත්තු ඛො සො සමණො සරසුණාය ජාරො උදුග්ඛහාසතීති.

3. අථ ඛො ආයස්වා උද්ධි සරසුණාය උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙත්වා පසකාමී, අථ ඛො සරණි සරසුණං එතදවොච: “හෙ ජෙ, කිං තෙ සො² සමණො අවොචා” ති, ධම්මං මෙ අයෙතා දෙසෙසි, අයතාය පන කිං අවොචාති, මය්ඤ්ඤි ධම්මං දෙසෙසිති, තා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති; කථං හි නාම අයෙතා උද්ධි උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙසසති, නත්තු නාම විසසාවුඨන විවටෙන³ ධම්මො දෙසෙතඛොධාති.

4. අපෙසාසුං ඛො හිකඤ්ඤා නාසං ඉඤ්ඤාං උජ්ඣායනතීනං වියනතීනං විපාවෙනතීනං, යෙ තෙ හිකඤ්ඤා අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති; කථං හි නාම ආයස්වා උද්ධි මාකුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙසසතීති, අථ ඛො තෙ හිකඤ්ඤා භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං -පෙ-

සච්චං කිරිත්ථං උද්ධි මාකුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙසිති, සච්චං භගවා.

1. දෙසෙසි - ඡෙසං

2. එයො - ඡෙසං

3. විවටෙන අසංවුඤ්ඤා - සිච්චි

6.1.7

ධම්මදේසනාශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්හි ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුවුනුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙකි. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ සැවැතෙහි කුලයන් කරා එළැඹෙනු වෙති. බොහෝ කුලවලට එළැඹෙති. එකල්හි ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ පෙරවරුයෙහි හැදූ පෙරවැ පා සිවුරු ගෙන එක්තරා කුලයකට එළැඹියහ. එසමයෙහි ගෞතමී වගේ මහදෙද හුන්නී වෙයි. ගෙහි ලෙහෙළිය ගබ්ඛා දෙද හුන්නී වෙයි. එකල්හි ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ ගෞතමී වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ ගෞතමීගේ කන්වුලෑ දහම් දෙසති. එකල්හි ගෙහි ලෙහෙළියට මෙයිත විය. කීමෙක් ද තෙල මහණ ගෙහි ලෙහෙළියගේ සොරසැමියෙක් ද නැතහොත් නොමනා බසක් බෙණේ ද යි.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ ගෞතමීගේ කන්වුලෑ දහම් දෙසා ගෙහි ලෙහෙළිය වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ ගෙහි ලෙහෙළියගේ කන්වුලෑ දම් දෙසති. එකල්හි ගෞතමීට මෙයිත විය. කීමෙක් ද තෙල මහණ ගෙහි ලෙහෙළියගේ සොරසැමියෙක් ද නැතහොත් නො මනා බසක් බෙණේ ද යි.

3. එකල්හි ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ ගෙහි ලෙහෙළියගේ කන්වුලෑ දම් දෙසා නික්මගියහ. එකල්හි ගෞතමී ගෙහි ලෙහෙළියට මෙය කීවු යැ. එමබල කෙල්ල, තෙල මහණ තිට කුමක් කියේ ද යි. ආයතීවෙති, මට දහම් දෙසී ය. ආයතීවට වැළිත් කුමක් කියේ ද? මට ද දහම් දෙසී ය. එවිහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ආයතී උදයි තෙරණුවෝ කන්වුලෑ දහම් දෙසූ දැයි මොනවට නික්මුණු හඬින් විවෘත හඬින් යුතු වූ දහම් දෙසියයුතු නො වේ ද" යි.

4. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ ස්ත්‍රීන්ගේ (අකීර්තනී ගබ්ඛය) ඇසුහු. යම් හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ආයුෂමත් උදයි මාගමකට දහම් දෙසා" ද යි. එකල්හි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ:...

සැබෑ ද උදයි, තෝ මාගමකට දහම් දෙසහි ද යි ?

සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

පාවිච්චිය පාළි භික්ඛු විභවෙතො

විගර්භි බුද්ධො භගවා -පෙ- කරං භි නාම නිං මොසපුරිස මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙස්සපි, නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානාං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙය්‍ය පාවිච්චියන්ති.

එවිඤ්චිදං භගවතා භික්ඛුනං සිසංඛාපදං පඤ්ඤාතං හොති.

5. තෙන ටො පන සමයෙන උපාසිකා භික්ඛු පස්සිනො එතදවොචුං: “ඉධිසය්‍යා¹ ධම්මං දෙසෙථා” ති. න භගිනි කප්පති මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙතුන්ති. ඉධිසය්‍යා ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙථ, සක්කා එක්කකෙනපි අඤ්ඤාතුන්ති.² න භගිනි කප්පති මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙතුන්ති කුක්ඛච්ඤායන්තා න දෙසෙසුං. උපාසිකායො³ උප්පාදායන්ති ඛියන්ති විපාචවන්ති “කථං භි නාම අය්‍යා අමෙහෙහි යාවියමානා ධම්මං න දෙසෙස්සන්ති” ති. අසෙසාසු ටො භික්ඛු තාසං උපාසිකානං උප්පාදායන්තිනං ඛියන්තිනං විපාචවන්තිනං. අථ ටො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොචෙවසුං. අථ ටො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කරං කන්වා භික්ඛු ආමනෙතපි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මාතුගාමස්ස ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙතුං”. එවිඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු මාතුගාමස්ස උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙය්‍ය පාවිච්චියන්ති.

එවිඤ්චිදං භගවතා භික්ඛුනං සිසංඛාපදං පඤ්ඤාතං හොති.

6. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බගග්ගියා භික්ඛු භගවතා අනුඤ්ඤාතං මාතුගාමස්ස ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙතුන්ති, තෙ අච්ඤ්ඤං පුරිසචීග්ගහං උපනිසීදුපෙචො මාතුගාමස්ස උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිජා -පෙ- තෙ උප්පාදායන්ති ඛියන්ති විපාචවන්ති කරං භි නාම ජබ්බගග්ගියා භික්ඛු අච්ඤ්ඤං පුරිසචීග්ගහං උපනිසීදුපෙචො මාතුගාමස්ස උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙස්සන්ති.

1. ඉධිසය්‍යා- මජ්ඣං
2. සක්කා එක්කකෙනපි ධම්මො අඤ්ඤාතුන්ති- මජ්ඣං
3. උපාසිකා- මජ්ඣං
4. මාතුගාමස්ස උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාචාහි- සීඝ්‍රි | සීඝ්‍රි !!

භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් තිස් පුරුෂය, හෝ මාගමකට දහම් දෙසති ද? තිස් පුරුෂය, තෙල කරුණ අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් මාගමකට දහම් දෙසන්නේ නම් පවිත් ඇවැත් වේ” යි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි උච්චියෝ භික්ෂුන් දක වහන්ස, දහම් දෙසන්නහු නම් මැනැවැයි කීහු. නැඟණියනි, මාගමට දහම් දෙසන්නට නො වටී. එසේ නම් වහන්ස, සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් දහම් දෙසන්නහු නම් එතෙකිනුදු අවබෝධ කරන්නට ගැක්ක, නැඟණියනි, මාගමට දහම් දෙසන්නට නො කැප යැයි කුකුස් කරනුවෝ (දහම්) නො දෙසුහු. උච්චියෝ ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: “කෙසේ නම් ආයතියන් වහන්සේ අප විසින් යදිනු ලබන්නාහු දහම් නො දෙසන් ද” යි. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ උච්චියන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දැන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල කරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා දැහැමි බණ වදරා මහණුන් ඇමැතුසේකැ: “මහණෙනි, මාගමට සපෙදෙකින් පස් පෙදෙකින් දහම් දෙසන්නට අනුදනීම්. තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා:

“යම් මහණෙක් මාගමකට සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් මත්තෙහි දෙසන්නේ නම් පවිත් වේ” යයි.

මෙසෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

6. එසමයෙහි සවග මහණහු මාගමට සපෙදෙකින් පස් පෙදෙකින් ධම් දෙසන්නට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්නා ලදැ යි දැනුම් නැති පිරිමිනියක්හු වෙතැ හිඳුවාගෙනැ මාගමට සපෙදෙකින් පස් පෙදෙකින් මත්තෙහි ධම් දෙසන්. යම් භික්ෂු කෙතෙක් අපිස් වූවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු දැනුම් නැති පිරිමිනියක්හු වෙතැ හිඳුවාගෙනැ මාගමට සපෙදෙකින් පස් පෙදෙකින් මත්තෙහි ධම් දෙසුහු ද” යි.

පාච්ඤායාපාදි භික්ෂුචරිතඛණ්ඩා

7. අර මො තෙ භික්ෂු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං -පෙ- සචං කීර තුමෙහ භික්ෂුවෙ අච්ඤානං පුරිසචිත්තභං උපනිසිදපෙත්වා මාතුගාමස්ස උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙතාති. සචං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කරං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා අච්ඤානං පුරිසචිත්තභං උපනිසිදපෙත්වා මාතුගාමස්ස උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙසසථ. නෙතං මොසපුරිසා අපසසන්තානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ෂුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

“යො පන භික්ෂු මාතුගාමස්ස උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර ච්ඤානං පුරිසචිත්තභෙන පාච්ඤිය”නති.

8. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමස්මීං අපෙ අධිපෙපතො භික්ෂුති. මාතුගාමො නාම: මනුස්සිත්ථී න යත්ථී න පෙති න කීරච්ඤානං ච්ඤානං පට්ඨලො හොති සුභාසිතදුඛාසිතං දුච්ඡලො දුච්ඡලං ආච.නිතුං. උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාචාහිති: අතිරෙකජප්පඤ්චාවාචාහි. ධම්මො නාම: බුද්ධභාසිතො සාවකභාසිතො ඉසිභාසිතො දෙවභාසිතො අනුප්පසංභිතො ධම්මප්පසංභිතො. දෙසෙය්‍යාති: පදෙන දෙසෙති පදෙ පදෙ ආපත්ති පාච්ඤියස්ස. අකඛරාය දෙසෙති අකඛරකඛරාය ආපත්ති පාච්ඤියස්ස. අඤ්ඤත්‍ර ච්ඤානං පුරිසචිත්තභෙනාති: යපෙත්වා ච්ඤානං පුරිසචිත්තභං ච්ඤානං නාම: පුරිසචිත්තභො පට්ඨලො හොති සුභාසිතදුඛාසිතං දුච්ඡලො ආචානිතුං.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤා උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙති අඤ්ඤත්‍ර ච්ඤානං පුරිසචිත්තභෙන ආපත්ති පාච්ඤියස්ස. මාතුගාමෙ වෙමතිකො උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙති අඤ්ඤත්‍ර ච්ඤානං පුරිසචිත්තභෙන ආපත්ති පාච්ඤියස්ස. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤා උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාචාහි ධම්මං දෙසෙති අඤ්ඤත්‍ර ච්ඤානං පුරිසචිත්තභෙන ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

7. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු කෙල කරුණ භාගාවතුන් වහන්සේට සැලකළහ ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දැනුම් නැති පිරිමිනියක්හු වෙතැ හිඳුවාගෙනැ මාගමට සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් මත්තෙහි ධම් දෙසවු දැ යි. සැබෑව භාගාවතුන් වහන්ස. භාගාවත් බුදුහු ගැරහු සේක... කෙසේ නම් සිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි දැනුම් නැති පිරිමිනියක්හු වෙතැ හිඳුවාගෙනැ මාගමට සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් මත්තෙහි ධම් දෙසවුහු ද? මොසපුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මාගමට සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් මත්තෙහි දැනුමැති පිරිමිනියක්හු නැති වූ දම් දෙසන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

8. යොපන—යම්, යම්බඳු ... හිකුටු... මෙතෙම මෙ අරුතෙහි ලා අදහස් කළ භික්ෂු යි. මාකුගාම නම් මිනිස් ඉතිරි යෑ. යකිනි නො වෙයි, ජේතිය නො වෙයි, තිරිසන්ගිය මාගම නො වේ. සුබැසි දුබැසි දුළුල් නොදුළුල් තෙපුල් දන්තට සමත් නුවණැති මාගම යි. උතකරි-ජසාඤ්චාවාහි: අධිරා සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින්. ධම්ම නම් බුද්ධභාෂිත යෑ ශ්‍රාවකභාෂිත යෑ සාමිභාෂිත යෑ දේවභාෂිත යෑ අර්ථොප-සංහිත යෑ ධර්මොපසංහිත යි. දෙසෙසයා: පදයෙන් දෙසා නම් පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. අක්ෂරයෙන් දෙසා නම් අකුරෙහි අකුරෙහි පවිති ඇවැත් වේ. අඤ්ඤානු විඤ්ඤානා පුරිසවිගගහෙන්: දැනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක්හු හැරැපියා. සුබැසි දුබැසි දුළුල් නොදුළුල් තෙපුල් දනගන්නට ප්‍රතිබලයා දැනුමැති පිරිමිනි නම් වේ.

මාගම කෙරෙහි මාගම් සන් ඇතියේ දැනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක්හු නැති වූ සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් වැඩියක් ධම් දෙසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි වීමකි ඇතියේ දැනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක්හු නැති වූ සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් වැඩියක් ධම් දෙසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි නොමාගම් සන් ඇතියේ දැනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක් හු නැති වූ සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් මත්තෙහි ධම් දෙසා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාරිභෝගික පාලන කමිටුවේ වාර්තාව

යකඩයා වා පෙනියා වා පණදකසා වා තිරවිජානගතමනුසා-
විග්නාහිතියා වා උකාරි. ජපානවිවාහි ධමම. දෙසෙති අනුකුල වීඤ්ඤානා
පුරිසවිග්නාහෙත ආපනති දුක්ඛංසං. අමාකුගාමෙ මාකුගාමසඤ්ඤී ආපනති
දුක්ඛංසං. අමාකුගාමෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛංසං, අමාකුගාමෙ
අමාකුගාමසඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනති: වීඤ්ඤානා පුරිසවිග්නාහෙත ජපානවිවාහි ධමම.
දෙසෙති, උකාරිජපානවිවාහි ධමම. දෙසෙති, උධංභිතා පුන නිසිදිතා
දෙසෙති, මාකුගාමො උධංභිතා පුන නිසිදිති තසමි. දෙසෙති, අනුකුල
මාකුගාමසං දෙසෙති, පඤ්ඤා පුලිකති, පඤ්ඤා පුලෙධා කලෙති, අනුකුලසංඝාය
හණනං මාකුගාමො පුණති, උමමනතකසං ආදිකමිකසාති.

ධම්මදෙසනාසිකාපදං සකමම.

දනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක්හු නැති වූ යකින්නකට හෝ ප්‍රේතිකයකට හෝ පණ්ඩකයකුට හෝ තිරියන්ගිය මිනිස් පිරිසි ඇති ඉතිරියකට හෝ සපෙදෙකින් පස් පෙදෙකින් මතුයෙහි ධම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නොමාගම් කෙරෙහි මාගම්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නොමාගම් කෙරෙහි වීමක් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නොමාගම් කෙරෙහි නොමාගම්සන් ඇතියේ ඇවැත් නැති.

දනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක්හු ඇති වූ සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් ධම් දෙසා නම්, උතු සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් ධම් දෙසා නම් නැතිට යළි තිද දෙසා නම්, මාගම් නැතිට යළි තිදී ද, ඇයට දෙසා නම් අන් මාගම්කට දෙසා නම්, පැන විවාරා නම්, පැන විවාරන ලද්දේ කියා නම් අනෙකක්හු සඳහා කියන්නහුගෙන් මාගම් අසා නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි ධම්මදේශනා ශික්ෂාපදය

6.1.8

භූතාරෝපනපිකර්මපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවො වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුමාරසාලායං. තෙන ටො පන සමයෙන සම්බහුලා සන්ද්ධො සම්භක්ඛා භික්ඛු වග්ගමුදය නදියා තීරෙ වසං උපගච්ඡිංසු. තෙන ටො පන සමයෙන වජ්ඣී දුට්ඨිකො හොති ද්විතීකා සෙතට්ඨිකා සලාකාචුක්ඛා න සුකරා උඤ්ජන පඤ්ඤන යාපෙතුං.

2. අථ ටො තෙසං භික්ඛුනං එතදහොසි. “එතරභි ටො වජ්ඣී දුට්ඨිකො ද්විතීකා සෙතට්ඨිකා සලාකාචුක්ඛා න සුකරා උඤ්ජන පඤ්ඤන යාපෙතුං. කෙන චු ටො මයං උපායෙන සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා එංසුකං වසං වසෙය්‍යාම න ච පිණ්ඩකෙන කිලමෙය්‍යාමා”ති.

3. එකච්ච එවමාහංසු. “හඤ මයං ආචුසො ගිභීනං කම්මනතං අධිට්ඨම. එවං තෙ අභ්‍යාකං දතුං මඤ්ඤිසසනති. එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා එංසුකං වසං වසෙය්‍යාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිසසාමා”ති.

4. එකච්ච එවමාහංසු: “අලං ආචුසො කිං ගිභීනං කම්මනතං අධිට්ඨිතෙන, හඤ මයං ආචුසො ගිභීනං දුතෙය්‍යං හරාම. එවං තෙ අභ්‍යාකං දතුං ම ඤ්ඤිසසනති, එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා එංසුකං වසං වසෙය්‍යාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිසසාමා”ති.

5. එකච්ච එවමාහංසු: “අලං ආචුසො කිං ගිභීනං කම්මනතං අධිට්ඨිතෙන, කිං ගිභීනං දුතෙය්‍යං හරෙත, හඤ මයං ආචුසො ගිභීනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරීමත්ථස්ස ධම්මස්ස වණණං භාසිස්සාම. ‘අසුකො භික්ඛු පටමස්ස ක්ඛානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු දුතියස්ස ක්ඛානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු තතියස්ස ක්ඛානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු චතුථියස්ස ක්ඛානස්ස ලාභී’

භූතාරෝචනාශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවක් බුදුහු විසල්සුද මහවෙතෝ කුළාරහල්හි වැඩුවෙසෙති. එකල්හි වනාහි දුටුපමණින් මිතුරු වූ දඩි වැ මිතුරු වූ බොහෝ හික්ෂුහු වග්ගමුදු නදීතිරය සමීපයෙහි වස් එළැඹියහ. එසමයෙහි වැදුරට දුර්හික්ෂ ඇතියේ වෙයි. දෙපරිද්දෙකින් පැවැත්විය යුතු ඉරියව් ඇතියේ නොහොත් දුකසේ පැවැත්විය යුතු දිවෙල් ඇතියේ වෙයි. (තත්හි තත්හි විසිරිගිය) සුදුවන් ඇට ඇත්තේ නොහොත් සෙතටයිකා නම් ගොයමිලෙඩින් නැසුණු ශසා ශීර්ෂ ඇත්තේ වෙයි. වපුළ ගොයමිහි ලහ පමණක් ඉතිරිවූයේ නොහොත් කුසපකින් පැවැත්විය යුතු දිවෙල් ඇත්තේ වෙයි. පාත්‍රයෙන් සිභායාමෙන් යැපෙන්නට පහසු නො වෙයි.

2. එකල්හි ඒ මහණුන්හට මෙයිත විය. මෙකල්හි වනාහි වැදුරට හටගත් දුබ්බ ඇතියේ වෙයි. දෙපරිද්දෙකින් පැවැත්විය යුතු ඉරියව් ඇතියේ නොහොත් දුකසේ පැවැත්විය යුතු දිවෙල් ඇතියේ වෙයි. සුදුවන් ඇට ඇතියේ නොහොත් සෙතටයිකා නම් ගොයමිලෙඩින් නැසුණු ශසා ශීර්ෂ ඇතියේ වෙයි. වපුළ ගොයමිහි ලහ පමණක් ඉතිරි වූයේ නොහොත් කුසපකින් පැවැත්විය යුතු දිවෙල් ඇතියේ වෙයි. පාත්‍රයෙන් සිභායාමෙන් යැපෙන්නට පහසු වූයේ නො වෙයි. ඇපි කවර නම් උපායෙකින් සමගි සකුටු වැ විවාද නොකරන්නමෝ පහසුවෙන් වස් වසන්නමුද, අහරින් නො ද මිරිකෙන්නමු ද යි?

3. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කීහු: දන් ඇපි ඇවැත්නි, ගිහියන්ගේ කමාන්තයෙහි යෙදී සිටින්නමු නම් මැහැව්, එසේ ඇති කල්හි ඔහු අපට දෙන්නට සිතන්නාහ. මෙසේ ඇපි සමගි සකුටු වැ විවාද නැති වැ පහසුවෙන් වස් වසන්නමු, අහරින් නො ද මිරිකෙන්නෙමු යි.

4. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කීහු: ඇවැත්නි, කම් නැත. ගිහියන්ගේ කමාන්තයෙහි යෙදී සිටීමෙන් කවර වැඩෙක් ද? එසේ නම් ඇවැත්නි, ඇපි ගිහියන්ගේ පණිවුඩ ගෙනැ යමු. මෙසේ ඔහු අපට දෙනු කොට සිතන්නාහ. මෙසේ ඇපි සමගි සකුටු වැ විවාද නැති වැ පහසුවෙන් වස් වසන්නම්හ, අහරින් නො ද මිරිකෙන්නම්හ.

5. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කීහු: ඇවැත්නි, ගිහියන්ගේ කමාන්තයෙහි යෙදී සිටීමෙන් කවර වැඩෙක්ද? ගිහියන්ගේ පණිවුඩ ගෙන යාමෙන් කවර වැඩෙක්ද? එසේ නම් ඇවැත්නි, අපි ගිහියනට උනුන්ගේ උතුරු මිනිස් ධම්හි ගුණ කියමහ. අසෝ මහණ පළමු දහැන ලැබුවෙකි. අසෝ මහණ දෙවන දහැන ලැබුවෙකි. අසෝ මහණ තෙවන දහැන ලැබුවෙකි. අසෝ මහණ සතරවන දහැන ලැබුවෙකි.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්චතඤ්ඤා

අසුකො භික්ඛු යොතාපනොනා, අසුකො භික්ඛු සකදගාමී, අසුකො භික්ඛු අනාගාමී, අසුකො භික්ඛු අරහා, අසුකො භික්ඛු තෙව්ජේජා, අසුකො භික්ඛු ජලභිඤ්ඤාති. එවං තෙ අමභාකං දකුං මඤ්ඤාදියානති, එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා ඵාසුතං වසසං වසියාම, න ච පිණ්ඩකෙන කීලමීඤ්ඤාමා''ති.

6. එසොයෙව ඛො ආවුසො සෙයොගා යො අමභාකං ගිහීනං අඤ්ඤාමඤ්ඤාසං උත්තරිමත්ඤ්ඤාසං වචණ්ණො භාසිතොති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ගිහීනං අඤ්ඤාමඤ්ඤාසං උත්තරිමත්ඤ්ඤාසං වචණ්ණං භාසිංසු: ''අසුකො භික්ඛු පටමසං ක්ඛානසං ලාභී - පෙ - අසුකො භික්ඛු ජලභිඤ්ඤා''ති.

7. අථ ඛො තෙ මත්ඤ්ඤාසං ''ලාභා වත නො සුලභං වත නො යෙසං නො එචරුපා භික්ඛු වසං උපගතා, න වත නො ඉතො පුබ්බෙ එචරුපා භික්ඛු වසං උපගතා යට්ඨමෙ භික්ඛු සීලවනො කල්‍යාණධම්මා''ති. තෙ න තාදීසාති ගොඵනාති අත්තනා භුඤ්ජන්ති. මාතාපිතුන්තං¹ දෙනති පුත්තදරසං දෙනති, දසකම්මකරපොරිසසං දෙනති. මිත්තාමච්චානං දෙනති. ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදීසාති භික්ඛුතං දෙනති, න තාදීසාති බාදතීයාති සායතීයාති පානාති අත්තනා පිචන්ති.² මාතාපිතුන්තං දෙනති. පුත්තදරසං දෙනති. දසකම්මකරපොරිසසං දෙනති. මිත්තාමච්චානං දෙනති. ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදීසාති භික්ඛුතං දෙනති.

8. අථ ඛො තෙ භික්ඛු වචණ්ණො අහෙසුං. පිත්තදියා පසන්නාමුඛ-වචණ්ණො විපසන්නාපච්චිචණ්ණො. ආච්චණ්ණො ඛො පනෙතං වසං චුක්ඛානං³ භික්ඛුතං භගවන්තං දසසනාය උපසංඝාමීකුං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු වසං චුක්ඛා තෙමාසච්චයෙන යෙනාසනං සංසාමෙක්ඛා පත්තච්චරං ආදය යෙන වෙසාලී තෙන පක්ඛමීසු. අනුපුබ්බෙන යෙන වෙසාලී මහාවතං කුටාගාරසාලා යෙන භගවා තෙනුපසංඝාමීසු. උපසංඝාමීක්ඛා භගවන්තං අභිවාදෙක්ඛා එකමන්තං නිසීදීසු.

9. තෙන ඛො පන සමයෙන දියාසු වසං චුක්ඛා භික්ඛු කීසා භොනති මුඛා දුබ්බ චණ්ණො උපඤ්ඤාසංඝාකරාතා ධම්මිසන්තගත්තා. වග්ගමුද්දතීරියා පන භික්ඛු වචණ්ණො භොනති පිත්තදියා පසන්නාමුඛ-වචණ්ණො විපසන්නාපච්චිචණ්ණො. ආච්චණ්ණො ඛො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සඤ්ඤා පටිසලෙමාදීකුං.

1. මාතාපිතුන්තං - මව්.
2. මාදන්තී සායනී පිචන්ති (කපච්චි)
3. වසං චුක්ඛානං - මව්.

අසෝ මහණ සෝචන් වෙයි. අසෝ මහණ සෙදගැමී යැ. අසෝ මහණ අනගැමී යැ. අසෝ මහණ රහත් යැ. අසෝ මහණ ත්‍රිවිද්‍යා ඇතියෙකැ. අසෝ මහණ ංධිහිඤා ඇතියෙකැ යි. එසේ ඇති කල්හි ඔහු අපට දෙනු කොට සිතන්නාහු ය. මෙසේ ඇපි සමඟි සතුටු වැ විවාද නැති වැ පහසු වෙන් වස් වසන්නම්හ. අහරින් නො ද මිටිකෙන්නම්හ.

6. ඇවැත්නි, ගිහියනට අප විසින් උතුන්ගේ උතුරුමිනිස්ධම්හි යම් ගුණ කීමෙන් වේ නම් මෙයැ මැ ශ්‍රේෂ්ඨ යැ. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු අසෝ මහණ පළමු දහැන ලැබුවෙකැ....අසෝ මහණ ංධිහිඤා ඇතියෙකැ යි ගිහියනට අනන්මන උතුරුමිනිස්ධම්හි ගුණ කීහු.

7. එකල්හි ඒ මිනිස්සු "අපට එකාන්තයෙන් ලාභයෙකි. අපට එකාන්තයෙන් මනා ලැබීමෙකි. යම්බඳු අපට මෙබඳු භික්ෂුහු වස් එළඹියාහු ද මෙයින් පෙර අපට කලණසැහැවී ඇති සිල්වත් මේ මහඤුන් වැනිභික්ෂුහු වස් නොඑළඹියාහු යැ"යි කීහු. එවිහු යම්බඳු බොජුන් භික්ෂුනට දෙත් ද එබඳු බොජුන් තුටු නො වළඳිති, මාපියනට නො දෙති, අඹු-දරුවනට නො දෙති, දස් කම්කරු පුරිස්නට නො දෙති, මිත්‍රාමාත්‍යයනට නො දෙති, නෑසහලේ නෑයනට නො දෙත්. යම්බඳු දෑ භික්ෂුනට දෙත් ද එබඳු කෑ යුතු දෑ රස විදිය යුතු දෑ පිය යුතු දෑ තුටු නො බොති. මාපියනට නොදෙති, අඹුදරුවනට නො දෙති, දස්කම්කරු පුරිස්නට නො දෙති, මිත්‍රාමාත්‍යයනට නො දෙති, නෑසහලේ නෑයනට නොදෙත්.

8. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු සිරිපැහැ ඇතියෝ පිරුණු ඉඳුරන් ඇතියෝ පසන් මුවපැහැ ඇතියෝ වෙසෙසින් පහන් සිවිපැහැ ඇතියෝ වූහ. වස් වැස නිම වූ භික්ෂුන් භාග්‍යාවතුන් දක්නට යෑම යැ යන තෙල සිරිත පුරුද්දෙන් මැ යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු වස් වැස නිමවූවාහු වස් තෙමස ඇවැමෙන් සෙනසුන් තැන්පත් කොට පා සිවුරු ගෙන විසල්පුර යම් තැනෙක ද එහි ගියහ. පිළිවෙළින් විසල්පුර මහවන කුළාරහල බුදුහු යම් තැනෙක ද එහි එළඹියහ. එළඹ බුදුන් වැද එකත් පසෙකැ හුන්හ.

9. එසමයෙහි වනාහි දිශාවන්හි වස් වූසු භික්ෂුහු කාශ වූවාහු රඵ සිරි ඇතියාහු දුර්වර්ණ වූවාහු හටගත්පවුවන්: පැහැ ඇතියාහු ඉල්පිඨිය නහරින් යුතු සිරි ඇතියාහු වෙති. වග්ගුදකීරිය භික්ෂුහු වනාහි පැහැපත් සිරි ඇතියාහු පිරුණු ඉඳුරන් ඇතියාහු පසන් මුවපැහැ ඇතියාහු වෙසෙසින් පහන් සිවිපැහැඇතියාහු වෙති. ආගන්තුක භික්ෂුන් සමඟ පිළිසඳර කිරීම යැ යන තෙල සිරිත භාග්‍යාවත් බුදුවරුන්ගේ පුරුද්දෙන් මැ යි.

පාච්ඤ්ඤා පාච්ඤ්ඤා

10. අර්ථ චේතනා හඟවා වග්ගවුද්ධිච්ඡේදන භික්ඛු ඵතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං කච්චි සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා ඵාසුකං වසං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිත්ථා”ති. ඛමනීයං හඟවා යාපනීයං හඟවා සමග්ගා ච මයං භරතන සමමොදමානා අච්චදමානා ඵාසුකං වසං වසිමනා න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිමනාති. ජානනතාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති. ජානනතාපි න පුච්ඡන්ති. කාලං වීදිත්ථා පුච්ඡන්ති කාලං වීදිත්ථා න පුච්ඡන්ති. අත්ථසංඛිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති, නො අනත්ථසංඛිතං, අනත්ථසංඛිතෙ සෙත්ථසානො තථාගතානං, අච්චාකාරෙති බුද්ධා හඟවතො භික්ඛු පටිපුච්ඡන්ති. ධම්මං චා දෙසිසං ම සාවකානං චා සිකඛාපදං පඤ්ඤා පෙසාමා”ති.

11. අර්ථ චේතනා හඟවා වග්ගවුද්ධිච්ඡේදන භික්ඛු ඵතදවොච: “යථා කථං පන තුලෙහ භික්ඛවෙ සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා ඵාසුකං වසං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිත්ථා”ති. අර්ථ චේතනා හඟවතො ඵතමත්ථං ආරොචෙසුං, කච්චි පන චො භික්ඛවෙ භුත්තති. භුත්තං හඟවාති. චිත්තෙහි බුද්ධො හඟවා - පෙ - කථං හි නාම තුලෙහ භික්ඛවෙ උදරස්ස කාරණං හිභිතං අඤ්ඤාමඤ්ඤාස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිස්සථ. නෙතං භික්ඛවෙ අපසන්නානං චා පසාදය - පෙ - ඵචඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනුපසම්පන්නස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මං ආරොචෙය්‍ය භුත්තස්මිං පාච්ඤ්ඤා”ති.

12. යොපනාති: යො යාදිසො - පෙ - භික්ඛුති - පෙ - අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති. අනුපසම්පන්නො නාම භික්ඛුඤ්ඤා භික්ඛුතිඤ්ඤා යපෙත්වා අවසෙසො අනුපසම්පන්නො නාම.

13. උත්තරිමනුස්සධම්මො නාම: ක්ඛානං චිමොකෙඛා සමාධි සමාපනා ඤාණදස්සනං මග්ගභාවනා ඵලසච්ඡිකිරියා කිලෙසපෙසනං චිත්චරණතා චිත්තසං පුඤ්ඤායාමෙ අභිරති. ක්ඛානාති පයමං ක්ඛානං දුකියං ක්ඛානං තතියං ක්ඛානං චතුත්ථං ක්ඛානං. චිමොකෙඛාති පුඤ්ඤායාමෙ චිමොකෙඛා අනිමිතො චිමොකෙඛා අපච්චිතො චිමොකෙඛා. සමාධිති පුඤ්ඤායාමෙ සමාධි අනිමිතො සමාධි අපච්චිතො සමාධි. සමාපනාති පුඤ්ඤායාමෙ සමාපනාති අනිමිතො සමාපනාති අපච්චිතො සමාපනාති. ඤාණදස්සනාති

10. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වග්ගුදුද්ධරිය හික්ෂුන්ට මෙය වදළු සේක. කීමෙක් ද මහණෙනි, ඉවසිය හැකි ද? කීම යැපිය හැකි ද? කීම සමඟි වෑ සතුටු සිතැති වෑ වීවාද නැති වෑ පහසුවෙන් වස් වුසුවහු ද? පිණ්ඩයෙන් නොද ක්ලාන්ත වුවහු ද යි. ඉවසිය හැකි ය භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි යැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. වහන්ස, ඇපි වනාහි සමඟි වෑ සතුටු සිතැති වෑ වීවාද නැති වෑ පහසුවෙන් වස් වුසුමහ. පිණ්ඩයෙන් නොද මිරිකුණමහ. තරාගතයෝ දනිමිනුත් විවාරති. දනිමිනුත් නො විවාරති, කල් දන විවාරති, කල් දන නො විවාරති. තරාගතයෝ අර්ථසහිතයක් විවාරති, අනර්ථසහිතය නො විවාරත්. අනර්ථ සහිතයෙහි තරාගතයන්ගේ සෙකුසාතය වෙයි. භාග්‍යවත් බුදුවරු 'ධර්මය හෝ දෙසමහ, ශ්‍රාවකයනට සිකපද හෝ පනවමහ''යි දෙ අයුරෙකින් මහණුන් විවාරත්.

11. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වග්ගුදුද්ධරිය හික්ෂුන්ට මෙය වදළු සේක. කෙසේ නම් මහණෙනි, තෙපි සමඟි වෑ සතුටු සිතැති වෑ වීවාද නැති වෑ පහසුවෙන් වස් වුසුවහු ද? අහරින් නොද ක්ලාන්ත වුසුවහු ද යි. එකල්හි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්ට මෙකරුණ සැලකුණහ. කීමෙක් ද මහණෙනි, (ඵය) තොප පිළිබැඳි වුවෙක් ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වුවෙකි. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරඹුහ...කෙසේ නම් මහණෙනි, තෙපි උදරය කරණ කොට ගෙන හිඬියනට උනුන්ගේ උතුරුමිනිස්දහමිනි ගුණ කීවහු ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් අනුපසපහාක්භට උතුරුමිනිස්ධම් ඇරොපන්හෝ නම් විදාමානායෙහි පවිත්‍රී වෙයි" යයි.

12. යොපනා: යම්, යම්බදු...හික්ෂු... මෙතෙම මේ අරුතෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි. අනුපසමපන්න නම්: මහණ ද මෙහෙණ ද තබා අවශෙෂ වූයේ අනුපසමපන්න නම් වෙයි.

13. උත්තරිමනුස්සධම්ම නම්: ධ්‍යාන යැ විමොක්ෂ යැ සමාධි යැ සමාපත්ති යැ දොනදර්ශන යැ මාර්ගභාවනා යැ ඵලප්‍රත්‍යක්ෂකරණ යැ ක්ලෙශප්‍රහාණ යැ විත්තයාගේ විනිවරණකා යැ ගුණාගාරයෙහි අභිරතී යි. ධ්‍යානා යනු: ප්‍රථමධ්‍යාන යැ ද්විතීයධ්‍යාන යැ තෘතීයධ්‍යාන යැ චතුර්ථ ධ්‍යානය යි. විමොක්ෂ යනු: ගුණාකම්මොක්ෂ යැ අනිමිත්තවිමොක්ෂ යැ අප්‍රණිහිත විමොක්ෂ යි සමාධි යනු: ගුණාක සමාධි යැ අනිමිත්ත සමාධි යැ අප්‍රණිහිත සමාධි යි. සමාපත්ති යනු: ගුණාකසමාපත්ති යැ අනිමිත්ත සමාපත්ති යැ අප්‍රණිහිතසමාපත්ති යි දොනදර්ශන යනු: ත්‍රිවිද්‍යා යි.

පාච්ඤානියාලි හිසබුච්චෙඛනා

කිංඤ්ඤා විජජා. මග්ගභාවනාති වසනාථො සතිපට්ඨානා. වසනාථො සමමප්පධානා වසනාථො ඉද්ධිපාද පඤ්චිත්ථියාති පඤ්චබලාති සකතං ඛොජ්ඣායා අරියො අට්ඨධර්මකො මග්ගො. ඵලසච්ඡිකිරියාති සොකාපකති-ඵලඤ්ඤා සච්ඡිකිරියා සකදගාමිඵලඤ්ඤා සච්ඡිකිරියා අනාගාමිඵලඤ්ඤා සච්ඡිකිරියා අරහත්තස්ථ සච්ඡිකිරියා. කිලෙසප්පභානාති රාගඤ්ඤා පභානං දෙසඤ්ඤා පභානං මොහඤ්ඤා පභානං. විනිවරණතා විකතස්සාති රාගා විකතං විනි-වරණතා දෙසා විකතං විනිවරණතා මොහා විකතං විනිවරණතා සුඤ්ඤාගාථෙ අභිරතීති පටමෙන ක්ඛානෙන සුඤ්ඤාගාථෙ අභිරතී, දුතියෙන ක්ඛානෙන සුඤ්ඤාගාථෙ අභිරතී, තතියෙන ක්ඛානෙන සුඤ්ඤාගාථෙ අභිරතී. චතුසෙත ක්ඛානෙන සුඤ්ඤාගාථෙ අභිරතී.

14. ආරොච්චියාති අනුපසම්පන්නාඤ්ඤා පටමං ක්ඛානං සමාපජ්ජිතාති භණන්තඤ්ඤා ආපකති පාච්ඤායස්ස. ආරොච්චියාති අනුපසම්පන්නාඤ්ඤා පටමං ක්ඛානං සමාපජ්ජාමීති භණන්තඤ්ඤා ආපකති පාච්ඤායස්ස. ආරොච්චියාති අනුපසම්පන්නාඤ්ඤා පටමං ක්ඛානං සමාපනෙතාති භණන්තඤ්ඤා ආපකති පාච්ඤායස්ස. ආරොච්චියාති අනුපසම්පන්නාඤ්ඤා පටමං ක්ඛානං ලාභීමහීති භණන්තඤ්ඤා ආපකති පාච්ඤායස්ස. ආරොච්චියාති අනුපසම්පන්නාඤ්ඤා පටමං ක්ඛානං විසිමහීති භණන්තඤ්ඤා ආපකති පාච්ඤායස්ස. ආරොච්චියාති අනුපසම්පන්නාඤ්ඤා පටමං ක්ඛානං සච්ඡිකතං මයාති භණන්තඤ්ඤා ආපකති පාච්ඤායස්ස.

15. ආරොච්චියාති අනුපසම්පන්නස්ස දුතියං ක්ඛානං - ථෙ - තතියං ක්ඛානං - ථෙ - චතුසං ක්ඛානං සමාපජ්ජි - ථෙ - සමාපජ්ජාමි - ථෙ - සමාපනෙතා - ථෙ - චතුසස්ස ක්ඛානස්ස ලාභීමහී - ථෙ - විසිමහී - ථෙ - චතුසං ක්ඛානං සච්ඡිකතං මයාති භණන්තඤ්ඤා ආපකති පාච්ඤායස්ස.

16. ආරොච්චියාති අනුපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤාතං විමොක්ඛං - ථෙ - අනිමිත්තං විමොක්ඛං - ථෙ - අපඤ්චිතං විමොක්ඛං - ථෙ - සුඤ්ඤාතං සමාධිං - ථෙ - අනිමිත්තං සමාධිං - ථෙ - අපඤ්චිතං සමාධිං සමාපජ්ජි - ථෙ - සමාපජ්ජාමි - ථෙ - සමාපනෙතා - ථෙ - අපඤ්චිතස්ස සමාධිස්ස ලාභීමහී - ථෙ - විසිමහී - ථෙ - අපඤ්චිතො සමාධි සච්ඡිකතො මයාති භණන්තඤ්ඤා ආපකති පාච්ඤායස්ස.

1. අරහත්ඵලඤ්ඤා - මඤ්ඤා.

මාර්ගභාවනා යනු: සතරසතිපට්ඨාන යැ සතර සමාක්ඉධාන යැ සතර සෘද්ධිපාද යැ පඤ්චනදිය යැ පඤ්චබල යැ සජ්තබොධාධිග යැ ආයතීඤ්චාදීභික මාර්ග යි. ඵලප්‍රත්‍යක්ෂකරණ යනු: ශ්‍රෝතාපත්තිඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම යැ සන්‍යාදගාමීඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම යැ අනාගාමීඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම යැ අර්හත්ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම යි. ක්ලෙශප්‍රභාණ යනු: රාගයාගේ ප්‍රභාණ යැ ද්වේෂයාගේ ප්‍රභාණ යැ මොහයාගේ ප්‍රභාණ යි. චිත්තයාගේ චිතීවරණය යනු: රාගයෙන් සිත වෙසෙසින් වැළකුණු බව යැ ද්වේෂයෙන් සිත වෙසෙසින් වැළකුණු බව යැ මොහයෙන් සිත වෙසෙසින් වැළකුණු බව යි, ශුන්‍යාගාරයෙහි අභිරතී යනු: පළමුවන ධ්‍යානයෙන් ශුන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම යැ දෙවන ධ්‍යානයෙන් ශුන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම යැ තෙවන ධ්‍යානයෙන් ශුන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම යැ සතරවන ධ්‍යානයෙන් ශුන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම යි.

14. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට සමවැදිම් යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට සමවදිම් යි අනුපසපනක්භට කියන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට සමවදින්තෙම් වෙමැ යි අනුපසපනක්භට කියන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානය ලැබුවේම් වෙමැ යි අනුපසපනක්භට කියන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානය වශීකෘතයෙම් වෙමැ යි අනුපසපනක්භට කියන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. ආරොවෙය්‍ය යනු: මා විසින් පුරමධ්‍යානය පසක් කරන ලදැ යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ.

15. ආරොවෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට ... තෘතීයධ්‍යානයට ... චතුර්ථධ්‍යානයට සමවැදිම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... චතුර්ථධ්‍යානය ලැබුවේම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් චතුර්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලදැ යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ.

16. ආරොවෙය්‍ය යනු: ශුන්‍යාවීමොක්ෂයට ... අනිම්ත්ත වීමොක්ෂයට ... අප්‍රණිතිතවීමොක්ෂයට ... ශුන්‍යතසමාධියට ... අනිම්ත්තසමාධියට ... අප්‍රණිතිතසමාධියට සමවැදිම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... අප්‍රණිතිතසමාධිය ලැබුවේම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් අප්‍රණිතිතසමාධිය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලදැ යි අනුපසපනක්භට කියන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ.

පාවිතයපාළි හිතබුටිහබෙතා

17. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු සුඤ්ඤතං සමාපත්තිං - පෙ - අනිච්ඡතං සමාපත්තිං - පෙ - අප්පඤ්චිතං සමාපත්තිං සමාපජ්ජි - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - අප්පඤ්චිතාය සමාපත්තියා ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - අප්පඤ්චිතා සමාපත්ති සව්ච්ඡකතා මයාති භණන්තසු ආපත්ති පාවිතියසු.

18. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු තිසෙසා චිජ්ජා සමාපජ්ජි - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - තිසෙසා චිජ්ජානං ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - තිසෙසා චිජ්ජා සව්ච්ඡකතා මයාති භණන්තසු ආපත්ති පාවිතියසු.

19. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු චක්ඛාරො සතිපට්ඨානෙ - පෙ - චක්ඛාරො සමුච්චෙදධානෙ - පෙ - චක්ඛාරො ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජි - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - චක්ඛනං ඉද්ධිපාදනං ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - චක්ඛාරො ඉද්ධිපාද සව්ච්ඡකතා මයාති භණන්තසු ආපත්ති පාවිතියසු.

20. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු පඤ්චවද්දියානි - පෙ - පඤ්ච බලානි සමාපජ්ජි - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සම පනෙතා - පෙ - පඤ්චනං බලානං ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - පඤ්චබලානි සව්ච්ඡකතානි මයාති භණන්තසු ආපත්ති පාවිතියසු.

21. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු සත්ත බොජ්ඣංගිච්ච සමාපජ්ජි - පෙ - සාමපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - සත්තං බොජ්ඣංගානං ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - සත්තබොජ්ඣංගා සව්ච්ඡකතා මයාති භණන්තසු ආපත්ති පාවිතියසු.

22. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු අරියං අට්ඨංගිකං මග්ගං සමාපජ්ජි - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - අරියසු අට්ඨංගිකසු මග්ගසු ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - අරියො අට්ඨංගිකො මග්ගො සව්ච්ඡකතො මයාති භණන්තසු ආපත්ති පාවිතියසු.

23. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු සොකාපත්ථිඵලං - පෙ - සකදගාමිථිඵලං - පෙ - අනාගාමිථිඵලං - පෙ - අරහත්තං සමාපජ්ජි - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - අරහත්තසු ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - අරහත්තං සව්ච්ඡකතං මයාති භණන්තසු ආපත්ති පාවිතියසු.

17. ආරෝවෙය්‍ය යනු: අන්‍යතසමාපත්තියට ... අනිච්ඡත-සමාපත්තියට ... අප්‍රණිහිතසමාපත්තියට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්නොම් වෙම් ... අප්‍රණිහිතසමාපත්තිය ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් අප්‍රණිහිතසමාපත්තිය පසක් කරන ලද්දේ යි අනුපසපනක්භට කියන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

18. ආරෝවෙය්‍ය යනු: ත්‍රිවිද්‍යාවනට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්නොම් වෙම් ... ත්‍රිවිද්‍යාවන් ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යාවෝ පසක් කරන ලදහ යි අනුපසපනක්භට කියන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

19. ආරෝවෙය්‍ය යනු: සතර සතිපට්ඨානයනට ... සතර සමාක් ප්‍රධානයනට ... සතර සෘද්ධිපාදයනට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්නොම් වෙම් ... සතර සෘද්ධිපාදයන් ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් සතර සෘද්ධිපාදයෝ පසක් කරන ලදහ'යි අනුපසපනක්භට කියන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

20. ආරෝවෙය්‍ය යනු: පඤ්චන්ද්‍රියනට ... පඤ්චබලයනට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්නොම් වෙම් ... පඤ්චබලයන් ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් පඤ්චබලයෝ ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලදහයි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

21. ආරෝවෙය්‍ය යනු: සප්තබොධ්‍යාභිගයනට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්නොම් වෙම් ... සප්තබොධ්‍යාභිගයන් ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් සප්තබොධ්‍යාභිගයෝ ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලදහ යි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

22. ආරෝවෙය්‍ය යනු: ආයතීඅෂ්ටාභිගික ම. ඊගයට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්නොම් වෙම් ... ආයතීඅෂ්ටාභිගිකමාර්ගය ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් ආයතී අෂ්ටාභිගිකමාර්ගය පසක් කරන ලද්දේ යැ යි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

23. ආරෝවෙය්‍ය යනු: සොටත්පලයට ... සෙදගැම්පලයට ... අනගැම්පලයට ... රාත්පලයට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්නොම් වෙම් ... රාත්පල ලැබුවෙම් වෙම් ... වසභ කෙළෙම් වෙම් ... මා විසින් රාත්පල පසක් කරන ලද්දේ යි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

පාවිතය පාළු හිතවූ විභවයකි.

24. ආරෝග්‍යවේදයානි අනුපසම්පන්නා රාගා මෙ වනො -පෙ-
දෙසො මෙ වනො -පෙ- මොහො මෙ වනො වනො මුනො පභිනො
පටිනිංඤ්ඤා උපෙකච්චිතො සමුපෙකච්චිතොති හණන්තං ආපනති
පාවිතනියං.

25. ආරෝග්‍යවේදයානි අනුපසම්පන්නා රාගා මෙ විතං විනිවරණං
-පෙ- දෙසා මෙ විතං විනිවරණං -පෙ- මොහා මෙ විතං විනිවරණනති
හණන්තං ආපනති පාවිතනියං.

26. ආරෝග්‍යවේදයානි අනුපසම්පන්නා සුඤ්ඤාගාරෙ පටමං කුමානං
-පෙ- දුතියං කුමානං -පෙ- තතියං කුමානං -පෙ- චතුසුං කුමානං සමාපජ්ජිං
-පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං
කුමානං ලාභිලිහි -පෙ- වසිලිහි -පෙ- සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං
සච්ඡිකතං මයාති හණන්තං ආපනති පාවිතනියං.

27. ආරෝග්‍යවේදයානි අනුපසම්පන්නා පටමංකුමි කුමානං දුතියංකුමි
කුමානං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පටමංකුමි
කුමානං දුතියංකුමි කුමානං ලාභිලිහි -පෙ- වසිලිහි -පෙ- පටමංකුමි
කුමානං දුතියංකුමි කුමානං සච්ඡිකතං මයාති හණන්තං ආපනති
පාවිතනියං.

28. ආරෝග්‍යවේදයානි අනුපසම්පන්නා පටමංකුමි කුමානං තතියංකුමි
කුමානං -පෙ- පටමංකුමි කුමානං චතුසුංකුමි කුමානං සමාපජ්ජිං -පෙ-
සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පටමංකුමි කුමානං චතුසුංකුමි කුමානං
ලාභිලිහි -පෙ- වසිලිහි -පෙ- පටමංකුමි කුමානං චතුසුංකුමි කුමානං
සච්ඡිකතං මයාති හණන්තං ආපනති පාවිතනියං.

29. ආරෝග්‍යවේදයානි අනුපසම්පන්නා පටමංකුමි කුමානං සුඤ්ඤානංකුමි
විමොක්ඛං -පෙ- අනිච්ඡිකංකුමි විමොක්ඛං -පෙ- අපඤ්චිතංකුමි
විමොක්ඛං -පෙ- සුඤ්ඤානංකුමි සමාධිං -පෙ- අනිච්ඡිකංකුමි සමාධිං -පෙ-
අපඤ්චිතංකුමි සමාධිං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො
-පෙ- පටමංකුමි කුමානං අපඤ්චිතංකුමි සමාධිංකුමි ලාභිලිහි -පෙ-
වසිලිහි -පෙ- පටමංකුමි කුමානං අපඤ්චිතංකුමි සමාධිංකුමි සච්ඡිකතං මයාති
හණන්තං ආපනති පාවිතනියං.

24. ආරෝචෙය්‍ය යනු: මා විසින් රාගය ත්‍යක්ත යෑ ... මා විසින් ද්වේෂය ත්‍යක්ත යෑ ... මා විසින් මොහය ත්‍යක්ත යෑ වාන්ත යෑ මුක්ත යෑ ප්‍රතීණ යෑ බැහැර කරන ලද්දේ යෑ කැති ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යෑ මොනොවට තැති ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යෑ යි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

25. ආරෝචෙය්‍ය යනු: මාගේ සිත රාගයෙන් වෙසෙසින් වැළැකිණ ...මාගේ සිත ද්වේෂයෙන් වෙසෙසින් වැළැකිණ... මාගේ සිත මොහයෙන් වෙසෙසින් වැළැකිණ යි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

26. ආරෝචෙය්‍ය යනු: ශුන්‍යාගාරයෙහි ප්‍රථමධ්‍යානයට ... ද්විතීය ධ්‍යානයට ...තෘතීයධ්‍යානයට ...චතුර්ත්ථධ්‍යානයට සමවැදිම් ...සමවදිම් ...සමවදින්නොම් වෙම් ...ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථධ්‍යානය ලැබුවෙම් වෙම් ...වසභ කෙළෙම් වෙම් ...ශුන්‍යාගාරයෙහි මා විසින් චතුර්ත්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලද්දේ යෑ යි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

27. ආරෝචෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද ද්විතීයධ්‍යානයට ද සම වැදිම් ...සමවදිම් ...සමවදින්නොම් වෙම් ...ප්‍රථමධ්‍යානය ද ද්විතීය- ධ්‍යානය ද ලැබුවෙම් වෙම් ... චෂික්ෂාපයෙහි වෙම් ... මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද ද්විතීයධ්‍යානය ද පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

28. ආරෝචෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද... ප්‍රථමධ්‍යානයට ද චතුර්ත්ථධ්‍යානයට ද සමවැදිම් ... සමවදිම් ... සම වදින්නොම් වෙම් ...ප්‍රථමධ්‍යානය ද චතුර්ථධ්‍යානය ද ලැබුවෙම් වෙම් ...වසභ කෙළෙම් වෙම් ...මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද චතුර්ථධ්‍යානය ද පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට කියන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

29. ආරෝචෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද ශුන්‍යතවීමොක්ෂයට ද ...අනිමිත්තවීමොක්ෂයට ද ...අප්‍රණිහිතවීමොක්ෂයට ද ...ශුන්‍යත සමා- දියට ද ...අනිමිත්තසමාධියට ද ...අප්‍රණිහිතසමාධියට ද සමවැදිම් ...සමවදිම් ... සමවදින්නොම් වෙම් ... ප්‍රථම ධ්‍යානය ද ... අප්‍රණිහිත සමාධිය ද ලැබුවෙම් වෙම් ... වසභ කෙළෙම් වෙම් ... මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද ...අප්‍රණිහිතසමාධිය ද පසක් කරන ලද්දේ යෑ යි අනුපසපනක්භට කියන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඤ්ඤාපාළි භික්ෂුවහලෙභො

30. ආරොච්ඤාසාති අනුපසම්පන්නාං පටමඤ්චි කුමානං සුඤ්ඤතඤ්චි සමාපතතිං -පෙ- අනිච්ඤතඤ්චි සමාපතතිං -පෙ- අපච්ඤිතඤ්චි සමාපතතිං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනොනා -පෙ- පටමඤ්චි වි කුමානං අපච්ඤිතාය ව සමාපතියා ලාභීම්හි -පෙ- වසීම්හි -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං අපච්ඤිතා ව සමාපතති සච්ඡිකතා මයාති භණ්ණනං ආපතති පාච්ඤ්ඤාසං.

31. ආරොච්ඤාසාති අනුපසම්පන්නාං පටමඤ්චි කුමානං තිඤ්ඤා ව විජ්ජා සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනොනා -පෙ- පටමඤ්චි වි කුමානං තිඤ්ඤා ඤාති විජ්ජානං ලාභීම්හි -පෙ- වසීම්හි -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං තිඤ්ඤා ව විජ්ජා සච්ඡිකතා මයාති භණ්ණනං ආපතති පාච්ඤ්ඤාසං.

32. ආරොච්ඤාසාති අනුපසම්පන්නාං පටමඤ්චි කුමානං වත්තාරො ව සතිපට්ඨානො -පෙ- වත්තාරො ව සමුච්චිතධානො -පෙ- වත්තාරො ව ඉද්ධිපාදො සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනොනා -පෙ- පටමඤ්චි වි කුමානං වතුනඤ්චි ඉද්ධිපාදානං ලාභීම්හි -පෙ- වසීම්හි -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං වත්තාරො ව ඉද්ධිපාදො සච්ඡිකතා මයාති භණ්ණනං ආපතති පාච්ඤ්ඤාසං.

33. ආරොච්ඤාසාති අනුපසම්පන්නාං පටමඤ්චි කුමානං පඤ්ච ව ඉන්ද්‍රියානි -පෙ- පඤ්ච ව බලානි සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනොනා -පෙ- පටමඤ්චි වි කුමානං පඤ්චනඤ්චි බලානං ලාභීම්හි -පෙ- වසීම්හි -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං පඤ්ච ව බලානි සච්ඡිකතානි මයාති භණ්ණනං ආපතති පාච්ඤ්ඤාසං.

34. ආරොච්ඤාසාති අනුපසම්පන්නාං පටමඤ්චි කුමානං සත්ත ව ඛොජ්ඣබ්බො සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනොනා -පෙ- පටමඤ්චි වි කුමානං සත්තඤ්චි ඛොජ්ඣබ්බොනං ලාභීම්හි -පෙ- වසීම්හි -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං සත්ත ව ඛොජ්ඣබ්බො සච්ඡිකතා මයාති භණ්ණනං ආපතති පාච්ඤ්ඤාසං.

35. ආරොච්ඤාසාති අනුපසම්පන්නාං පටමඤ්චි කුමානං අරියඤ්චි අට්ඨබ්බිකං මඤ්ඤං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනොනා -පෙ- පටමඤ්චි වි කුමානං අරියඤ්චි අට්ඨබ්බිකං මඤ්ඤං ලාභීම්හි -පෙ- වසීම්හි -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං අරියො ව අට්ඨබ්බිකො මඤ්ඤො සච්ඡිකතො මයාති භණ්ණනං ආපතති පාච්ඤ්ඤාසං.

30. ආරොචෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට ද ඉන්‍යාතසමාපත්තියට ද ...අනිමිත්තසමාපත්තියට ද ...අප්‍රණිතිතසමාපත්තියට ද සමවැදීම් ...සමවදීම් ...සමවදීන්තොමි වෙමි ...පුරමධ්‍යානය ද ...අප්‍රණිතිත සමාපත්තිය ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසභ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් පුරමධ්‍යානය ද ...අප්‍රණිතිතසමාපත්තිය ද පසක් කරන ලද්ද යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට පච්චි ඇවැත් වෙ.

31. ආරොචෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට ද ත්‍රිවිද්‍යාවනට ද සමවැදීම් ...සමවදීම් ...සමවදීන්තොමි වෙමි ...පුරමධ්‍යානය ද ත්‍රිවිද්‍යාවන් ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසභ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් පුරමධ්‍යානය ද ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ද පසක් කරන ලද්ද යි අනුපසපනක්භට කියන්තනුට පච්චි ඇවැත් වෙ.

32. ආරොචෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට ද සතර සතිපට්ඨානයනට ද ...සතර සමාසක් ප්‍රධානයනට ද ... සතර සාද්ධිපාදයනට ද සමවැදීම් ...සමවදීම් ... සමවදීන්තොමි වෙමි ... පුරමධ්‍යානය ද ... සතර සාද්ධිපාදයන් ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසභ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් පුරමධ්‍යානය ... සතර සාද්ධිපාදයෝ ද පසක් කරන ලද්ද යි අනුපසපනක්භට කියන්තනුට පච්චි ඇවැත් වෙ.

33. ආරොචෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට ද පඤ්චවන්දියනට ද ... පඤ්චබලයනට ද සමවැදීම් ... සමවදීම් සමවදීන්තොමි වෙමි ... පුරමධ්‍යානය ද ... පඤ්චබලයන් ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසභ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් පුරමධ්‍යානය ද පඤ්චබලයෝ ද පසක් කරන ලද්ද යි අනුපසපනක්භට කියන්තනුට පච්චි ඇවැත් වෙ.

34. ආරොචෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට ද සප්තබොධ්‍යාධිගයනට ද සමවැදීම් ... සමවදීම් ... සමවදීන්තොමි වෙමි ... පුරමධ්‍යානය ද සප්තබොධ්‍යාධිගයන් ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසභ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් පුරමධ්‍යානය ද සප්තබොධ්‍යාධිගයෝ ද පසක් කරන ලද්ද යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට පච්චි ඇවැත් වෙ.

35. ආරොචෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට ද ආය්‍යඤ්චාධිගික මාර්ගයට ද සමවැදීම් ... සමවදීම් ... සමවදීන්තොමි වෙමි .. පුරමධ්‍යානය ද ආය්‍යඤ්චාධිගික මාර්ගය ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසභ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් පුරමධ්‍යානයද ආය්‍යඤ්චාධිගික මාර්ගය ද පසක් කරන ලද්දේ යැ යි අනුපසපනක්භට කියන්තනුට පච්චි ඇවැත් වෙ.

පාවිතය පාළු හිතවූ විභවය

36. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස පඨමඤ්චි ක්‍යානං යොකා-
පකච්චලඤ්චි - පෙ - සකදගාමීථලඤ්චි - පෙ - අනාගාමීථලඤ්චි - පෙ -
අරහත්තඤ්චි සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ -
පඨමස්ස ච ක්‍යානස්ස අරහත්තස්ස ච ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ -
පඨමඤ්චි ක්‍යානං අරහත්තඤ්චි සච්ඡිකතං මයානි හණන්තස්ස ආපතති
පාවිතකියසං.

37. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස පඨමඤ්චි ක්‍යානං සමාපජ්ජිං
- පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - රාගො ච මෙ චකො
- පෙ - දෙසො ච මෙ චන්නො - පෙ - මොහො ච මෙ චකො චන්නො
මුකො පභිතො පටිනිසංඥො උකෙඛිට්තො සමුකෙඛිට්තොති හණන්තස්ස
ආපතති පාවිතකියසං.

38. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස පඨමඤ්චි ක්‍යානං සමාපජ්ජිං
- පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - රාගා ච මෙ විතං
චිනීවරණං - පෙ - දෙසා ච මෙ විතං චිනීවරණං - පෙ - මොහා ච මෙ
විතං චිනීවරණාති හණන්තස්ස ආපතති පාවිතකියසං.

39. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස දුතියඤ්චි ක්‍යානං තතියඤ්චි
ක්‍යානං - පෙ - දුතියඤ්චි ක්‍යානං චතුස්ඤ්චි ක්‍යානං සමාපජ්ජිං - පෙ -
සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - දුතියස්ස ච ක්‍යානස්ස චතුස්ස
ච ක්‍යානස්ස ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - දුතියඤ්චි ක්‍යානං චතුස්ඤ්චි
ක්‍යානං සච්ඡිකතං මයානි හණන්තස්ස ආපතති පාවිතකියසං.

40. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස දුතියඤ්චි ක්‍යානං¹ - පෙ -
මොහා ච මෙ විතං චිනීවරණාති හණන්තස්ස ආපතති පාවිතකියසං.
- පෙ -

41. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස දුතියඤ්චි ක්‍යානං පඨමඤ්චි
ක්‍යානං සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ -
දුතියස්ස ච ක්‍යානස්ස පඨමස්ස ච ක්‍යානස්ස ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි
- පෙ - දුතියඤ්චි ක්‍යානං පඨමඤ්චි ක්‍යානං සච්ඡිකතං මයානි හණන්තස්ස
ආපතති පාවිතකියසං - පෙ -

(මූලං සංඛිතං)

1. දුතියඤ්චි ක්‍යානං පුඤ්ඤාඤ්චි විමොහං - පෙ - මර්ඝං.

36. ආරොචෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද සොනාපක්කීඵලයට ද ... සකාදගාඕඵලයට ද ... අනාගාඕඵලයට ද ... අර්හත්ත්වයට ද සමවදිඕ ... සමවදිඕ ... සමවදින්තොම වෙඕ ... ප්‍රථම ධ්‍යානය ද ... අර්හත්ත්වය ද ලැබුවෙම වෙඕ ... වසඟ කෙළෙම වෙඕ ... මා විසින් ප්‍රථම ධ්‍යානය ද ... අර්හත්ත්වය ද පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වෙ.

37. ආරොචෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද සමවදිඕ ... සමවදිඕ ... සමවදින්තොම වෙඕ ... මා විසින් රාගය ද ත්‍යක්ත යැ ... මා විසින් ද්වේෂ ය ද ත්‍යක්ත යැ ... මා විසින් මොහය ද ත්‍යක්ත යැ වාන්ත යැ මුක්ත යැ ප්‍රඕණ යැ බැහැර කරන ලද්දේ යැ තැති ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ මොනවට තැති ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ යි අනුපසපනක්භට කියන්තහුට පවිති ඇවැත් වෙ.

38. ආරොචෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද සමවදිඕ ... සමවදිඕ ... සමවදින්තොම වෙඕ ... රාගයෙහුදු මාගේ සිත වෙසෙසින් වැළැකිණ ... ද්වේෂයෙහුදු මාගේ සිත වෙඵසසින් වැළැකිණ ... මොහයෙහුදු මාගේ සිත වෙසෙසින් වැළැකිණ යි අනුපසපනක්භට කියන්තහුට පවිති ඇවැත් වෙ.

39. ආරොචෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද ... ද්විතීයධ්‍යානයට ද චතුර්ථධ්‍යානයට ද සමවදිඕ ... සමවදිඕ ... සමවදින්තොම වෙඕ ... ද්විතීයධ්‍යානය ද චතුර්ථධ්‍යානය ද ලැබුවෙම වෙඕ ... වසඟ කෙළෙම වෙඕ ... මා විසින් ද්විතීයධ්‍යානය ද චතුර්ථධ්‍යානය ද පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වෙ.

40. ආරොචෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට ද ... මොහයෙහුදු මාගේ සිත වෙසෙසින් වැළැකිණ යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වෙ ...

41. ආරොචෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට ද ප්‍රථම ධ්‍යානයට ද සමවදිඕ ... සමවදිඕ ... සමවදින්තොම වෙඕ ... ද්විතීයධ්‍යානය ද ප්‍රථමධ්‍යානය ද ලැබුවෙම වෙඕ ... වසඟ කෙළෙම වෙඕ ... මා විසින් ද්විතීයධ්‍යානය ද ප්‍රථමධ්‍යානය ද පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වෙ ...

(මූලය සංක්ෂිප්ත යි)

පාවිතකීයපාළි හිතබුටිතබෝධා

42. ආරොවෙයානති අනුපසම්පන්නස්ස මොහා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං පට්ඨංකො කුමානං සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනො - පෙ - මොහා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං පට්ඨංකං ච කුමානං ප්‍රාභිමතිං - පෙ - වසීමති - පෙ - මොහා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං පට්ඨංකො කුමානං සච්ඡිකතං මයාති භණ්ණකස්ස ආපනති පාවිතකීයස්ස - පෙ -

43. ආරොවෙයානති අනුපසම්පන්නස්ස මොහා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං, දෙසා ච මෙ චිත්තං විනිවරණානි භණ්ණකස්ස ආපනති පාවිතකීයස්ස - පෙ -

44. ආරොවෙයානති අනුපසම්පන්නස්ස පට්ඨංකො කුමානං දුක්ඛංකො කුමානං තතියංකො කුමානං චතුස්සංකො කුමානං සුඤ්ඤතංකො විමොක්ඛං අනිමිත්තංකො විමොක්ඛං අපච්ඡිහිතංකො විමොක්ඛං සුඤ්ඤතංකො සමාධිං අනිමිත්තංකො සමාධිං අපච්ඡිහිතංකො සමාධිං සුඤ්ඤතංකො සමාපනං අනිමිත්තංකො සමාපනං අපච්ඡිහිතංකො සමාපනං තිසෙසා ච විජජා චන්ඤා රො ච සතිපට්ඨානො චන්ඤා රො ච සමමුච්චානො චන්ඤා රො ච ඉද්ධිපාදො පංකො ච ඉන්ද්‍රියානි පංකො ච බලානි සත්තං ච බොජ්ඣංගො අරියංකො අට්ඨධර්මිකං මහො සොතාපනතිඵලංකො සකදගාමිඵලංකො අනාගාමිඵලංකො අරහත්තංකො සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනො - පෙ - රාගො ච මෙ චිත්තො - පෙ - දොසො ච මෙ චිත්තො - පෙ - මොහො ච මෙ චිත්තො චන්ඤා මුත්තො පභින්නො පටිච්ඡංගො උක්ඛට්ඨො සමුක්ඛට්ඨො, රාගා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං දොසා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං මොහා ච මෙ චිත්තං විනිවරණානි භණ්ණකස්ස ආපනති පාවිතකීයස්ස.

45. ආරොවෙයානති අනුපසම්පන්නස්ස පට්ඨං කුමානං සමාපජ්ජිනි චන්ද්‍රකාමො දුක්ඛං කුමානං සමාපජ්ජිනි භණ්ණකස්ස පටිච්ඡානනකස්ස ආපනති පාවිතකීයස්ස න පටිච්ඡානනකස්ස ආපනති දුක්ඛංකො.

46. ආරොවෙයානති අනුපසම්පන්නස්ස පට්ඨං කුමානං සමාපජ්ජිනි චන්ද්‍රකාමො තතියං කුමානං - පෙ - චතුස්සං කුමානං - පෙ - සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං - පෙ - අනිමිත්තං විමොක්ඛං - පෙ - අපච්ඡිහිතං විමොක්ඛං - පෙ - සුඤ්ඤතං සමාධිං - පෙ - අනිමිත්තං සමාධිං - පෙ - අපච්ඡිහිතං සමාධිං - පෙ - සුඤ්ඤතං සමාපනං - පෙ - අනිමිත්තං සමාපනං - පෙ - අපච්ඡිහිතං සමාපනං - පෙ - තිසෙසා විජජා - පෙ - චන්ඤා රො සතිපට්ඨානො - පෙ -

1. සමාපනො හි පදං නාථී මංගො ජට්ඨසධර්මිහි පිටකො,

42. ආරෝවෙය්‍ය යනු: මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, ප්‍රථමධ්‍යානයට ද සමවැදීම් ... සමවදීම් ... සමවදින්නෙම වෙමි ... මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, ප්‍රථමධ්‍යානය ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසභ කෙළෙමි වෙමි ... මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, ප්‍රථමධ්‍යානය ද මා විසින් පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

43. ආරෝවෙය්‍ය යනු: මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, ද්වේෂයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි අනුපසපනක්භට කියන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ ...

44. ආරෝවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද චතුර්ත්ථධ්‍යානයට ද ශුන්‍යත විමොක්ෂයට ද අනිමිත්ත විමොක්ෂයට ද අප්‍රණිහිතවිමොක්ෂයට ද ශුන්‍යතසමාධියට ද අනිමිත්ත සමාධියට ද අප්‍රණිහිත සමාධියට ද ශුන්‍යත සමාපත්තියට ද අනිමිත්ත සමාපත්තියට ද අප්‍රණිහිතසමාපත්තියට ද ත්‍රිවිද්‍යාවනට ද සතර සතිපට්ඨානයනට ද සතර සමාක්ප්‍රධානයනට ද සතර සාද්ධිපාදයනට ද පඤ්චන්ද්‍රියනට ද පඤ්චබලයනට ද සජ්ඣ ඛොධ්‍යභිග්ගයනට ද ආයථි අෂ්ටාංගික මාර්ගයට ද සොතාපත්තිඵලයට ද සකදගාමිඵලයටද අනාගාමි ඵලයට ද අරහත්ඵලයට ද සමවැදීම් ... සමවදීම් ... සමවදින්නෙම වෙමි ... රාගය ද මා විසින් න්‍යක්ත යැ ... ද්වේෂය ද මා විසින් න්‍යක්ත යැමොහය ද මා විසින් න්‍යක්ත යැ වාන්ත යැ මුක්ත යැ ප්‍රභිණ යැ බැහැර කරන ලද්දේ යැ තැකි ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ මොනවට තැකි ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ රාගයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, ද්වේෂයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

45. ආරෝවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කියනු කැමැත්තේ ද්විතීයධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කී කෙණෙහි මැ දන්නා වූ අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මැ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

46. ආරෝවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කියනු කැමැත්තේ තෘතීයධ්‍යානයට ... චතුර්ත්ථධ්‍යානයට ... ශුන්‍යත විමොක්ෂයට ... අනිමිත්තවිමොක්ෂයට ... අප්‍රණිහිතවිමොක්ෂයට ... ශුන්‍යතසමාධියට ... අනිමිත්තසමාධියට ... අප්‍රණිහිත-සමාධියට ... ශුන්‍යතසමාපත්තියට ... අනිමිත්තසමාපත්තියට ... අප්‍රණිහිතසමාපත්තියට ... ත්‍රිවිද්‍යාවනට ... සතර සතිපට්ඨානයනට ...

පාච්ඡන්දියපාළි හික්ඛුච්චබ්බො

වන්හාරො සමමාප්පධානො -පෙ- වන්හාරො ඉද්ධිපාදෙ -පෙ- පඤ්චන්ද්‍රියානි
-පෙ- පඤ්චබ්බානි -පෙ- සත්තබ්බොජ්ඣබ්බො -පෙ- අරියං අට්ඨධර්මකං
මග්ගං -පෙ- සොකාපත්තිඵලං -පෙ- සකද්දගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං
-පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ජිං -පෙ- රාගො ච මෙ වන්හො -පෙ- දෙසො ච
මෙ වන්හො -පෙ- මොහො ච මෙ වන්හො වන්හො මුන්හො පභිනො
පච්චික්ඛන්තො උඤ්ඤචිතො සමුඤ්ඤචිතො, රාගා මෙ වින්හං විනිවරණං
-පෙ- දෙසා මෙ වින්හං විනිවරණං -පෙ- මොහා මෙ වින්හං විනිවරණානි
හණන්තස්ස පටිච්චානන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්දියස්ස, න පටිච්චානන්තස්ස
ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

47. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස දුතියං කුමානං සමාපජ්ජිනානි
වන්හකාමො -පෙ- මොහා මෙ වින්හං විනිවරණානි හණන්තස්ස
පටිච්චානන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්දියස්ස, න පටිච්චානන්තස්ස ආපත්ති
දුක්ඛටස්ස.

48. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස දුතියං කුමානං සමාපජ්ජිනානි
වන්හකාමො පඨමං කුමානං සමාපජ්ජිනානි හණන්තස්ස පටිච්චානන්තස්ස
ආපත්ති පාච්ඡන්දියස්ස, න පටිච්චානන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්ස -පෙ-.

(මූලං සධ්ධිත්තං)

49. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස මොහා මෙ වින්හං විනිවර-
ණානි වන්හකාමො පඨමං කුමානං සමාපජ්ජිනානි හණන්තස්ස පටිච්චා-
නන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්දියස්ස, න පටිච්චානන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්ස
-පෙ-

50. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස මොහා මෙ වින්හං විනිවර-
ණානි වන්හකාමො දෙසා මෙ වින්හං විනිවරණානි හණන්තස්ස පටිච්චා-
නන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්දියස්ස, න පටිච්චානන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්ස
-පෙ-.

51. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස පඨමඤ්චි කුමානං දුතියඤ්චි
කුමානං තතියඤ්චි කුමානං චතුස්ඤ්චි කුමානං -පෙ- දෙසා ච මෙ වින්හං
විනිවරණානි වන්හකාමො මොහා මෙ වින්හං විනිවරණානි හණන්තස්ස
පටිච්චානන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්දියස්ස, න පටිච්චානන්තස්ස ආපත්ති
දුක්ඛටස්ස -පෙ-

සතර සමයක්ප්‍රධානයනට ... සතරසෘද්ධිපාදයනට ... පසෙඤ්චන්ද්‍රියනට ... පසෙච්චලයනට ... සජ්ඣත බොධියභිගයනට ... ආයතී අශ්ටාභිගික මාර්ගයට ... සොනාපත්තිඵලයට ... සකදගාමිඵලයට ... අනාගාමී ඵලයට ... අරහත්තඵලයට සමවැදීම් ... රාගය ද මා විසින් ත්‍යක්ත යෑ ... ද්වේෂය ද මා විසින් ත්‍යක්ත යෑ ... මොහය ද මා විසින් ත්‍යක්ත යෑ වාන්ත යෑ මුක්ත යෑ ප්‍රභීණ යෑ බැහැර කරන ලද්දේ යෑ තැනි ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යෑ මොනවට තැනි ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යෑ, රාගයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ ... ද්වේෂයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ ... මොහයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ යි කී කෙණෙහි මෑ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මෑ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

47. ආරොවෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කියනු කැමැත්තේ ... මොහයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කී කෙණෙහි මෑ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මෑ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

48. ආරොවෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කියනු කැමැත්තේ ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කී කෙණෙහි මෑ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මෑ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

(මූලය සංක්ෂිප්ත යි)

49. ආරොවෙය්‍ය යනු: මොහයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කියනු කැමැත්තේ ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කී කෙණෙහි මෑ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මෑ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ ...

50. ආරොවෙය්‍ය යනු: මොහයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කියනු කැමැත්තේ ද්වේෂයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කී කෙණෙහි මෑ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මෑ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

51. ආරොවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද චතුර්ත්වධ්‍යානයට ද ... ද්වේෂයෙහුද මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කියනු කැමැත්තේ මොහයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කී කෙණෙහි මෑ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මෑ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාචිත්තයපාළි භික්ඛුචිතධෙයා

52. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නස්ස දුතියඤ්චි ක්කානං තතියඤ්චි ක්කානං චතුස්සඤ්චි ක්කානං -පෙ- මොහා ච මෙ විතං විනිවරණනාඨි චතතුකාමො පයමං ක්කානං සමාපජ්ඣනාඨි භණ්ණනස්ස පටිච්චානනනස්ස ආපතති පාචිත්තියස්ස. න පටිච්චානනනස්ස ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

53. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු පයමං ක්කානං සමාපජ්ඣි -පෙ- සමාපජ්ඣති -පෙ- සමාපනො සො භික්ඛු පයමස්ස ක්කානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා පයමං ක්කානං සච්ඡිකතනාඨි භණ්ණනස්ස ආපතති දුක්ඛටස්ස.

54. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු දුතියං ක්කානං -පෙ- තතියං ක්කානං -පෙ- චතුස්සං ක්කානං සමාපජ්ඣි -පෙ- සමාපජ්ඣති -පෙ- සමාපනො සො භික්ඛු චතුස්සං ක්කානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා චතුස්සං ක්කානං සච්ඡිකතනාඨි භණ්ණනස්ස ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

55. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං -පෙ- අනිමිතං විමොක්ඛං -පෙ- අපඤ්චිතං විමොක්ඛං -පෙ- සුඤ්ඤතං සමාධිං -පෙ- අනිමිතං සමාධිං -පෙ- අපඤ්චිතං සමාධිං සමාපජ්ඣි -පෙ- සමාපජ්ඣති -පෙ- සමාපනො සො භික්ඛු අපඤ්චිතස්ස සමාධිස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා අපඤ්චිතො සමාධි සච්ඡිකතොති භණ්ණනස්ස ආපතති දුක්ඛටස්ස.

56. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු සුඤ්ඤතං සමාපතති -පෙ- අනිමිතං සමාපතති -පෙ- අපඤ්චිතං සමාපතති සමාපජ්ඣි -පෙ- සමාපජ්ඣති -පෙ- සමාපනො, සො භික්ඛු¹ අපඤ්චිතාය සමාපතන්තො ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා අපඤ්චිතා සමාපතති සච්ඡිකතොති භණ්ණනස්ස ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

57. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු තිස්සො විජ්ජා -පෙ- චත්තාරො සතිපට්ඨානො -පෙ- චත්තාරො සමමසධානො -පෙ- චත්තාරො ඉඤ්චිපාදො -පෙ- පඤ්චිතද්දියානි -පෙ- පඤ්චිතලාති -පෙ- සත්තබ්බපකුඛෙඛ -ඛෙඛ අරියං අට්ඨධර්මකං මග්ගං -පෙ- සොතාපතතිඵලං -පෙ- සකදගාමීඵලං -පෙ- අනාගාමී ඵලං -පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ඣි -පෙ- සමාපජ්ඣති -පෙ- සමාපනො තස්ස භික්ඛුනො රාගො චතො -පෙ- දෙසො චතො -පෙ- මොහො චතො චතො චුතො පභිතො පටිත්තියට්ඨො උදෙඛට්ඨො සමුදෙඛට්ඨො තස්ස භික්ඛුනො රාගා විතං විනිවරණං දෙසා විතං විනිවරණං මොහා විතං විනිවරණනාඨි භණ්ණනස්ස ආපතති දුක්ඛටස්ස.

1. සො භික්ඛු ඉති මරමෙපට්ඨපඤ්ඤි ජිවමෙ නදියතෙ.

52. ආරෝවෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද චතුරත්ථධ්‍යානයට ද ... මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කියනු කැමැත්තේ ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කී කෙණෙහි මැ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තනුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මැ නො දන දුකුළා ඇවැත් වේ.

53. ආරෝවෙය්‍ය යනු: යමෙක් නොපගේ වෙහෙරෙහි විසී ද ඒ මහණ ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදී යෑ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ යෑ ... ඒ මහණ ප්‍රථමධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි ... වසභ කෙළේ වෙයි, ඒ මහණහු විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය පසක් කරන ලද යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

54. ආරෝවෙය්‍ය යනු: යමෙක් නොපගේ වෙහෙරෙහි විසී ද ඒ මහණ ද්විතීයධ්‍යානයට ... තෘතීයධ්‍යානයට ... චතුරත්ථධ්‍යානයට සමවැදී ය ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි ... ඒ මහණ චතුරත්ථධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි. ... වසභ කෙළේ වෙයි ඒ මහණහු විසින් චතුරත්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලද යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

55. ආරෝවෙය්‍ය යනු: යමෙක් නොපගේ වෙහෙරෙහි විසී ද ඒ මහණ ශුන්‍යතවීමොක්ෂයට ... අනිමිත්තවීමොක්ෂයට ... අප්‍රණිහිත වීමොක්ෂයට ... ශුන්‍යත සමාධියට ... අනිමිත්තසමාධියට ... අප්‍රණිහිත සමාධියට සමවැදී යෑ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ... ඒ මහණ අප්‍රණිහිතසමාධිය ලැබුවේ වෙයි ... වසභ කෙළේ වෙයි. ඒ මහණහු විසින් අප්‍රණිහිතසමාධිය පසක් කරන ලද්දේ යෑ යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට දුකුළා වේ.

56. ආරෝවෙය්‍ය යනු: යමෙක් නොපගේ වෙහෙරෙහි විසී ද ඒ මහණ ශුන්‍යතසමාපත්තියට ... අනිමිත්තසමාපත්තියට ... අප්‍රණිහිත සමාපත්තියට සමවැදී යෑ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණ අප්‍රණිහිතසමාපත්තිය ලැබුවේ වෙයි ... වසභ කෙළේ වෙයි, ඒ මහණහු විසින් අප්‍රණිහිතසමාපත්තිය පසක් කරන ලද යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

57. ආරෝවෙය්‍ය යනු: යමෙක් නොපගේ වෙහෙරෙහි විසී ද ඒ මහණ ත්‍රිවිද්‍යාවනට සතර සතිපට්ඨානයනට සතර සමයක්ප්‍රධානයනට සතර සාද්ධිපාදයනට පඤ්චෝත්තියනට පඤ්චබලයනට සජ්ඣනෝධ්‍යානිතයනට ආයාසඤ්චානිගික මාර්ගයට සොනාපත්තිඵලයට සකදගාමීඵලයට අනාගාමීඵලයට අරහත්තඵලයට සමවැදී ය ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණහු විසින් රාගය ත්‍යක්ත යෑ ... ද්වේෂය ත්‍යක්ත යෑ ... මොහය ත්‍යක්ත යෑ වාන්ත යෑ මුක්ත යෑ ප්‍රහීණ යෑ බැහැර කරන ලද්දේ යෑ තැනි ගන්වා පළවා හරින ලද්දේ යෑ මොනවට තැනි ගන්වා පළවා හරින ලද්දේ යෑ ඒ මහණහුගේ සිත රාගයෙන් වෙසෙසින් වැළැකිණ, ද්වේෂයෙන් සිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, මොහයෙන් සිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාච්ඤ්ඤාපාළි භික්ඛුච්චතො

58. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ පට්ඨං කුමානං -පෙ- දුතියං කුමානං -පෙ- තතියං කුමානං -පෙ- චතුසුං කුමානං සමාපජ්ජි -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුස්ස කුමානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සචර්කතනාති භණන්තස්ස ආපඤ්ඤා දුක්ඛං.

59. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරං පරිභුඤ්ඤි¹ -පෙ- යො තෙ විවිරං පරිභුඤ්ඤි -පෙ- යො තෙ පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤි -පෙ- යො තෙ සෙනාසනං පරිභුඤ්ඤි -පෙ- යො තෙ ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරං පරිභුඤ්ඤි, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සමාපජ්ජි -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුස්ස කුමානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සචර්කතනාති භණන්තස්ස ආපඤ්ඤා දුක්ඛං.

60. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යෙන තෙ විහාරො පරිභුතො -පෙ- යෙන තෙ විවිරං පරිභුතං -පෙ- යෙන තෙ පිණ්ඩපාතො පරිභුතො -පෙ- යෙන තෙ සෙනාසනං පරිභුතං -පෙ- යෙන තෙ ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරො පරිභුතො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සමාපජ්ජි -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුස්ස කුමානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සචර්කතනාති භණන්තස්ස ආපඤ්ඤා දුක්ඛං.

61. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යං තං ආගමම විහාරං අදසී -පෙ- විවිරං අදසී -පෙ- පිණ්ඩපාතං අදසී -පෙ- සෙනාසනං අදසී -පෙ- ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරං අදසී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සමාපජ්ජි -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුස්ස කුමානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සචර්කතනාති භණන්තස්ස ආපඤ්ඤා දුක්ඛං.

62. අනාපඤ්ඤා: උපසම්පන්නස්ස භුතං ආරොවෙති, ආදිකම්මිකස්සාති.

භුතාරොචනාසිකාපදං අට්ඨමිං.

1. යො තෙ විහාරං පරිභුඤ්ඤි, මරණපට්ඨපඤ්ඤිච්චතො න දිසංතෙ.

58. ආරෝචෙය්‍ය යනු: යමෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි වීසි ද ඒ මහණ ඉත්‍යාගාරයෙහි ප්‍රථමධ්‍යානයට ... ද්විතීයධ්‍යානයට ... තෘතීයධ්‍යානයට ... චතුර්ත්ථධ්‍යානයට සමවැදීයැ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණ ඉත්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි ... වසග කෙළේ වෙයි. ඒ මහණහු වීසින් ඉත්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

59. ආරෝචෙය්‍ය යනු: යමෙක් තොපගේ වෙහෙර පරිභොග කෙළේ ද ... යමෙක් තොපගේ සිවුරු පරිභොග කෙළේ ද ... යමෙක් තොපගේ පිණ්ඩපාතය වැළඳී ද ... යමෙක් තොපගේ සෙනසුන පරිභොග කෙළේ ද ... යමෙක් තොපගේ ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර වැළඳී ද ඒ මහණ ඉත්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථධ්‍යානයට සම වැදී යැ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණ ඉත්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි ... වසග කෙළේ වෙයි. ඒ මහණහු වීසින් ඉත්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

60. ආරෝචෙය්‍ය යනු: යමකු වීසින් තොපගේ විහාරය පරිභොග කරන ලද්දේ වේ ද ... යමකු වීසින් තොපගේ සිවුර පරිභොග කරන ලද්දේ වේ ද ... යමකු වීසින් තොපගේ පිණ්ඩපාතය වළඳන ලද්දේ වේ ද ... යමකු වීසින් තොපගේ සෙනසුන පරිභොග කරන ලද්දේ වේ ද ... යමකු වීසින් තොපගේ ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර වළඳන ලද ද ඒ මහණ ඉත්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානයට සමවැදී යැ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණ ඉත්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි ... වසග කෙළේ වෙයි. ඒ මහණහු වීසින් ඉත්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

61. ආරෝචෙය්‍ය යනු: තෙපි යමකු කරා පැමිණ විහාරයක් දුන්නහු ද ... සිවුරක් දුන්නහු ද ... පිණ්ඩපාතයක් දුන්නහු ද ... සෙනසුනක් දුන්නහු ද ... ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දුන්නහු ද ... ඒ මහණ ඉත්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානයට සමවැදීයැ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණ ඉත්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි. ... වසග කෙළේ වෙයි. ඒ මහණහු වීසින් ඉත්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

62. උපසපනක්භට ඇති උතුරුමීනිස්දහමක් ඇරොභා නම් ඇවැත් නැත, ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

අටවැනි භූතාරෝචන ශික්ෂාපද යි.

6.1.9

දුට්ඨලලාරොවනසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨසිංහසායනෙ ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපතාද්දෙ සත්ථාපුතො ජබ්බසෙයෙහි භික්ෂුහි සද්ධිං භණ්ඩනාකතො භොති. සො සංඝෝතනිකං සුක්ඛච්ඡිං ආපනතිං ආපජ්ජිතා සමිතං තස්සා ආපනතියා පරිවාසං යාචී. තස්ස සචෙක්ඛා තස්සා ආපනතියා පරිවාසං අද්දසී.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවකියං අඤ්ඤාතරස්ස පුගස්ස සමිතභතං භොති. සො පරිවසනො භතභග්ගෙ ආසනාපරියනෙන නිසීදී. ජබ්බසෙයා භික්ෂු තෙ උපාසකෙ එතදවොචුං: "එසො ආවුසො ආයස්මා උපතාද්දෙ සත්ථාපුතො කුමහාකං සමිතාවිතො කුලුපගො" යෙනෙව භතොන සද්ධාදෙයං භුඤ්ජති තෙනෙව භතොන උපකක්ඛිතො අසුචිං මොවෙසී. සො සංඝෝතනිකං සුක්ඛච්ඡිං ආපනතිං ආපජ්ජිතා සමිතං තස්සා ආපනතියා පරිවාසං යාචී. තස්ස සචෙක්ඛා තස්සා ආපනතියා පරිවාසං අද්දසී. සො පරිවසනො ආසනාපරියනෙන නිසීතො"ති.

3. යෙ තෙ භික්ෂු අජීවන් -පෙ- තෙ උජ්ඣායනී වීයනී විපාවෙනී "කථං හි නාම ජබ්බසෙයා භික්ෂු භික්ෂුස්ස දුට්ඨලලං ආපනතිං අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙස්සන්ති"ති -පෙ- සචචං කීර කුමෙහ භික්ඛවෙ භික්ෂුස්ස දුට්ඨලලං ආපනතිං අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙථාති. සචචං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම කුමෙහ මොසපුරියා භික්ෂුස්ස දුට්ඨලලං ආපනතිං අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙස්සන්ති, තෙනා මොසපුරියා අභසන්නානං වා පඤ්ඤා -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"සො පන භික්ෂු භික්ෂුස්ස දුට්ඨලලං ආපනතිං අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙය්‍ය අඤ්ඤා භික්ෂුස්මච්චිතියා¹ පාච්ඤානිය"නති.

4. යොපනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමසමී අතො අධිපෙතො භික්ෂුති. භික්ෂුස්සාති අඤ්ඤාස්ස භික්ෂුස්ස. දුට්ඨලලං නාම ආපනති වත්තාරී ව පාරාජිකානි තෙරස ව සමිතාදිසෙයා. අනුපසම්පන්නො නාම භික්ෂුඤ්ඤා භික්ෂුනිඤ්ඤා යපෙතො අවසෙයො අනුපසම්පන්නො නාම. ආරොචෙය්‍යාති ආරොචෙති² ඉතීයා වා පුරියස්ස වා ගහථස්ස වා පබ්බජිතස්ස වා.

1. කුලුපගො - මජ්ඣං 2. භික්ෂුස්මච්චිතියා - සා 3. ආරොචෙය්‍ය - මජ්ඣං

6. 1. 9

දුටුපුලාරොවන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතැ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර තෙමේ සවග මහණුන් සමඟ කලහ කළේ වෙයි. හෙතෙම දූන දූන සුකුරුමිදීම් ඇවතකට පැමිණ සඟුන් ගෙන් ඒ ඇවතට පිරිවෙස් යැදී. සඬස තෙමේ ඔහුට ඒ ඇවතට පිරිවෙස් දුන්නේ යි.

2. එසමයෙහි සැවැතෙහි එක්තරා සමුභයකගේ සඟනෙක් වෙයි. හෙ පිරිවසමින් භක්‍යග්‍රයෙහි අසුන් පිරියත්හි හුන්නේ යැ. සවග මහණහු ඒ උවසුවනට මෙය කීහු: ඇවැත්නි, තෙල ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍ර තෙමේ තොප විසින් සම්භාවනා කරන ලද කුලපගයෙකි. යම්බඳු මැ අතෙකින් සැදුහැයෙන් දුන් දෙය වළඳා ද, එබඳු මැ අතින් උපක්‍රම කොට අඟුම් මිදුවේ යැ. හේ සංවේතනික සුක්කචියසට්ඨි ඇවැතකට පැමිණ සඟුන්ගෙන් ඒ ඇවැතට පිරිවෙස් යැදී. සඬස තෙමේ ඔහුට ඒ ඇවැතට පිරිවෙස් දුන්නේ යැ. හේ පිරිවසමින් අසුන් පිරියත්හි හුන්නේ යි.

3. යම් ඒ භික්ෂු කෙතෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලාමක කොට යිතනි, නුඟුණ පවසනි, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් සවග මහණහු මහණක්හුගේ දුළල් ඇවැතක් අනුපසපනක්හට දැන්වූහ ද යි ... සැබැඳ මහණෙහි, තෙපි මහණක්හුගේ දුළල් ඇවැතක් අනුපසපනක්හට දැන්වුහ ද? සැබැව භාග්‍යවතුනි, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ .. කෙසේ නම් භිස්පුරුෂයෙහි, තෙපි මහණක්හුගේ දුළල් ඇවැතක් අනුපස-පනක්හට දැන්වූවුහ ද? භිස්පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද වනාහි මහණෙහි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මහණක්හුගේ දුළල් ඇවැතක් අනුපසපනක්හට භික්ෂුසම්මුක්ඛියෙන් තොර වැ ඇරොජා නම් පවිතී වේ” යයි.

4. යො පන: යම්, යම්බඳු ... භික්ෂු: ... මෙතෙම මේ අරුතෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. භික්ෂුස්ස: අන් මහණක්හුගේ. දුටුපුලා නාම ආපත්ති: සතර පරිච්ඡි ද තෙළෙස් සඟ වෙසෙස් ද. අනුපසම්පන්න නම්: භික්ෂුහු ද භික්ෂුණිය ද තබා අවශේෂ වූයේ අනුප සම්පන්න නම්. ආරොවෙය්‍ය: ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකුට හෝ ගෘහස්ථ යකුට හෝ පැවිද්දකුට හෝ දන්වයි.

පාචිකත්වය පාළු හිතකුටිහඳවන

අඤ්ඤාත්‍ර හිතකුටිසමමුක්ඛියාති යපෙඤා හිතකුටිසමමුක්ඛියාති. අඤ්ඤාති හිතකුටිසමමුක්ඛියාති ආපකත්වරියනතා න කුලපරියනතා, අඤ්ඤාති හිතකුටිසමමුක්ඛියාති ආපකත්වරියනතා න ආපකත්වරියනතා, අඤ්ඤාති හිතකුටිසමමුක්ඛියාති ආපකත්වරියනතා ව කුලපරියනතා ව, අඤ්ඤාති හිතකුටිසමමුක්ඛියාති නොව ආපකත්වරියනතා න කුලපරියනතා.

ආපකත්වරියනතා නාම ආපකත්වරියනතා පරිභොගිතායො භොනති එකතකාහි ආපකත්වරියනතා ආරොචෙතඤ්ඤාති.¹ කුලපරියනතා නාම කුලානි පරිභොගිතානි භොනති එකතකෙසු කුලෙසු ආරොචෙතඤ්ඤාති. ආපකත්වරියනතා ව කුලපරියනතා ව නාම ආපකත්වරියනතා ව පරිභොගිතායො භොනති කුලානි ව පරිභොගිතානි භොනති එකතකාහි ආපකත්වරියනතා කුලෙසු ආරොචෙතඤ්ඤාති. නොව ආපකත්වරියනතා න කුලපරියනතා නාම ආපකත්වරියනතා ව අපරිභොගිතායො භොනති කුලානි ව අපරිභොගිතානි භොනති එකතකාහි ආපකත්වරියනතා කුලෙසු ආරොචෙතඤ්ඤාති.

ආපකත්වරියනතො යා ආපකත්වරියනතො පරිභොගිතායො භොනති තා ආපකත්වරියනතො යපෙඤා අඤ්ඤාති ආපකත්වරියනතො ආරොචෙති ආපකත්වරියනතො පාචිකත්වයං.

කුලපරියනතො යානි කුලානි පරිභොගිතානි භොනති තානි කුලානි යපෙඤා අඤ්ඤාති කුලෙසු ආරොචෙති ආපකත්වරියනතො පාචිකත්වයං.

ආපකත්වරියනතො ව කුලපරියනතො ව යා ආපකත්වරියනතො පරිභොගිතායො භොනති තා ආපකත්වරියනතො යපෙඤා යානි කුලානි පරිභොගිතානි භොනති තානි කුලානි යපෙඤා අඤ්ඤාති ආපකත්වරියනතො අඤ්ඤාති කුලෙසු ආරොචෙති ආපකත්වරියනතො පාචිකත්වයං.

නොව ආපකත්වරියනතො න කුලපරියනතො අනාපකත්ව.

දුට්ඨලොස ආපකත්වරියනතො දුට්ඨලොසකත්වරියනතො අනුපසම්පන්නං ආරොචෙති අඤ්ඤාති හිතකුටිසමමුක්ඛියාති ආපකත්වරියනතො පාචිකත්වයං. දුට්ඨලොස ආපකත්වරියනතො වෙමතිකො අනුපසම්පන්නං ආරොචෙති අඤ්ඤාති හිතකුටිසමමුක්ඛියාති ආපකත්වරියනතො පාචිකත්වයං. දුට්ඨලොස ආපකත්වරියනතො අදුට්ඨලොසකත්වරියනතො අනුපසම්පන්නං ආරොචෙති අඤ්ඤාති හිතකුටිසමමුක්ඛියාති ආපකත්වරියනතො පාචිකත්වයං.

1. ආරොචෙතඤ්ඤාති - මජ්ඣ.

අඤ්ඤා භික්ෂු සම්මුතිසා: භික්ෂු සම්මුතිස හැර පියා ඇවැත් පිරිසත් කොට ඇති කුලපිරිසත් කොට නැති භික්ෂු සම්මුතියෙන් ඇත, කුලපිරිසත් කොට ඇති ඇවැත් පිරිසත් කොට නැති භික්ෂු සම්මුතියෙන් ඇත, ඇවැත් පිරිසත් කොට ද කුල පිරිසත් කොට ද ඇති භික්ෂු සම්මුතියෙන් ඇත. ඇවැත් පිරිසත් කොට නොමැති කුලපිරිසත් කොට නැති භික්ෂුසම්මුතියෙන් ඇති.

ආපත්තිපරිසන්ත නම: මෙතෙක් ඇවැත් අරොච්ඡා යුතු යැ යි ආපත්තීහු සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. කුලපරිසන්ත නම: මෙතෙක් කුලයන්හි අරොච්ඡායුතු යැ යි කුලයෝ සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. ආපත්ති පරිසන්ත හා කුලපරිසන්ත නම: මෙතෙක් ඇවැත් මෙතෙක් කුලයන්හි අරොච්ඡා යුතු යැ යි ආපත්තීහු ද කුලයෝ ද සලකාගන්නා ලද්දහු වෙති. නොම ආපත්ති පරිසන්ත හා නො ද කුලපරිසන්ත නම: මෙතෙක් ඇවැත් මෙතෙක් කුලයන්හි අරොච්ඡා යුතු යැ යි ආපත්තීහු ද කුලයෝ ද නො ද සලකාගන්නා ලද්දහු වෙති.

ආපත්තිපරිසන්තයෙහි යම් ඇවැත් කෙනෙක් සලකාගන්නා ලද්දහු වෙද්ද ඒ ඇවැත් කබා අනෙක් ඇවැත්වලින් ඇරොචා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

කුලපරිසන්තයෙහි යම් බදු කුල කෙනෙක් සලකාගන්නා ලද්දහු වෙද්ද, ඒ කුලයන් කබා අනා කුලයන්හි ඇරොචා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ආපත්තිපරිසන්තයෙහි ද කුලපරිසන්තයෙහි ද යම් ඇවැත් කෙනෙක් සලකාගන්නා ලද්දහු වෙද්ද, ඒ ඇවැත් කබා යම් කුල කෙනෙක් සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙද්ද, ඒ කුලයන් කබා අනෙක් ඇවැත්වලින් අනා-කුලයන්හි ඇරොචා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ආපත්තිපරිසන්තයක් නොමැති කල්හි කුලපරිසන්තයක් නැති කල්හි ඇවැත් නැති.

දුරල් ඇවැතෙහි දුරල් ඇවැත්සන් ඇතියේ භික්ෂු සම්මුතියෙන් තොර වූ අනුපසපනක්භව ඇරොචා නම් පවිති ඇවැත් වේ. දුරල් ඇවැතෙහි වීමකි ඇතියේ භික්ෂු සම්මුතියෙන් තොර වූ අනුපසපනක්භව ඇරොචා නම් පවිති ඇවැත් වේ. දුරල් ඇවැතෙහි නොදුරල් ඇවැත්සන් ඇතියේ භික්ෂුසම්මුතියෙන් තොර වූ අනුපසපනක්භව ඇරොචා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාරික්ෂකයා පාලි ගිණුම් පිටවීමට

අදාළ වූ ලාභය ආපතිය ආරෝපණී ආපතිය දුකකට සහ. අනුප-
සම්පන්නය සුදුසු ලෙස වා අදාළ වූ ලාභය වා අදාළ වූ ලාභය ආරෝපණී ආපතිය
දුකකට සහ.

අදාළ වූ ලාභය ආපතියා දුදුසු ලාභය සඳහාදී ආපතිය දුකකට සහ.
අදාළ වූ ලාභය ආපතියා වෙමින් කො ආපතිය දුකකට සහ. අදාළ වූ ලාභය
ආපතියා අදාළ වූ ලාභය සඳහාදී ආපතිය දුකකට සහ.

අනාපතිය වනුයේ ආරෝපණී නො ආපතිය, ආපතිය ආරෝපණී
නො වනුයේ, ගිණුම් සම්පන්නය, උමුමකක සහ, ආදිකමිකයන්ය.

නවම දුදුසු ලාභය රොවන සිකාපද

6. 1. 10

පද්ධති බණන සිකාපද

1. තෙත සමයෙන බුද්ධා හගවා ආලවිය විහරනි අග්ගාලවෙ
වෙතියෙ. තෙත වො පන සමයෙන ආලවකා¹ හිනඛු නවකමම.
කරොනතා පද්ධතිය² බණනටි බණපෙතටි. මනුසා උප්පායනටි වියනටි
විපාවෙන්: “කථං හි නාම සමණා සකාසුකියා පද්ධතිය බණසනටි
බණපෙසනටි පි, එකිනදිය සමණා සකාසුකියා පිච්චි. විභෙදෙසනටි” ති.
අසෙසාසු වො හිනඛු තෙසං මනුසානං උප්පායනතානං වියනතානං
විපාවෙනතානං.

2. යෙ තෙ හිනඛු අපිච්චා - පෙ - තෙ උප්පායනටි වියනටි
විපාවෙන්: කථං හි නාම ආලවකා හිනඛු පද්ධතිය බණසනටි පි බණ-
පෙසනටි පිති - පෙ - සච්චං තීර තුමෙහ හිනඛවෙ පද්ධතිය බණටාපි
බණපෙටාපිති³. සච්චං හගවා, විහරනි බුද්ධා හගවා - පෙ - කථං හි නාම
තුමෙහ මොසපුරියා පද්ධතිය බණසනටාපි බණපෙසනටාපි⁴. පිච්චසඤ්ඤිතො හි
මොසපුරියා මනුසා පද්ධතිය. තෙතං මොසපුරියා අපසසනතානං වා
පසාදය - පෙ - එවඤ්ච පන හිනඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන හිනඛු පද්ධතිය බණසන වා බණපෙසන වා පාරික්ෂකය” නති.

1. ආලවකා - යා,
2. පද්ධතිය - මජ්ඣං,
3. විභෙදෙසනටි - මජ්ඣං,
4. බණටි බණපෙසනටි - මජ්ඣං,
5. බණසනටි බණපෙසනටි - මජ්ඣං.

නොදුළුල් ඇවැත් ඇරොරා නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. අනුපස-
 ක්කත්තුවේ දුළුල් හෝ නොදුළුල් හෝ අධ්‍යාපාරයක් ඇරොරා නම්
 දුකුලා ඇවැත් වේ.

නොදුළුල් ඇවැත් නොදුළුල් ඇවැත්සන් ඇතියේ නම් දුකුලා
 ඇවැත් වෙයි. නො දුළුල් ඇවැත් විමනි ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත්
 වෙයි. නොදුළුල් ඇවැත් නොදුළුල් ඇවැත්සන් ඇතියේ නම්
 දුකුලා ඇවැත් වේ.

ආපත්තිය නො වැ වස්තුව ඇරොරා නම්, වස්තුව නොවැ ආපත්තිය
 ඇරොරා නම්, භික්ෂුසම්මුතියෙන් ඇරොරා නම්, ඇවැත් නැත.
 උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

නවවැනි දුටුපුල්ලාභොධන ශික්ෂාපදය

6. 1. 10

පටවිධිමත් ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු අළවු පුද අත්භාලව සැයෙහි වැඩි
 වෙයෙනි. එසමයෙහි අළවු පුද නිවැයි භික්ෂුහු නවාම් කරනුවෝ පොළොව
 කැණීම ද කෙරෙනි, කැණවීම ද කෙරෙත්, මිනිස්සු ලුටු කොට සිතති,
 නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ
 පොළොව කැණුහු ද? කැණවුහු ද? ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ එකින්දිය
 ජීවය පෙළුහු" ද යි ලුටු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන
 ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ගබ්දය) භික්ෂුහු ඇසුහු.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ... මහු ලුටු කොට
 සිතති, නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් අළවුපුද
 නිවැයි භික්ෂුහු පොළොව කැණුහු ද? කැණවුහු" ද යි ... සැබෑ ද
 මහණෙනි, තෙහි පොළොව කැණවු ද? කැණවු ද? සැබෑවැ භාග්‍යවතුන්
 වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි,
 තෙහි පොළොව කැණුහු ද? කැණවුහු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මිනිස්සු
 පොළොවෙහි ජීවසංඝා ඇතියෝ යැ. හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්න-
 යන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි
 මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් පොළොව කැණන්නේ නම් හෝ කැණවන්නේ
 නම් හෝ පවිඪි වේ" ය යි.

පාචිකතියපාළු හිතබුච්භවෙයා

3. යො පනාති යො යාදියො - පෙ - හිකබුති - පෙ - අයං ඉමසමී අපෙ අධිපෙතො හිතබුති.

පට්ඨි නාම දෙව පට්ඨියො ජාතා ව පට්ඨි අජාතා ව පට්ඨි, ජාතා නාම පට්ඨි සුඤ්චපංසු සුඤ්චමත්තිකා අපපපාසාණා අපපසකඛරා අපපකඨලා අපපමරුමො අපපවාලිකා යෙහුයොන පංසු¹ යෙහුයොන මත්තිකා අදද්ධාපි වුවවිති ජාතා පට්ඨි, යොපි පංසුපුඤ්ජා වා මත්තිකාපුඤ්ජා වා අතිරෙකවාතුමාසං ඔවට්ඨො සොපි² වුවවිති ජාතා පට්ඨි. අජාතා නාම පට්ඨි සුඤ්චපාසාණා සුඤ්චසකඛරා සුඤ්චකඨලා සුඤ්චමරුමො සුඤ්චවාලිකා අපපපංසු අපපමත්තිකා යෙහුයොන පාසාණා යෙහුයොන සකඛරා යෙහුයොන කඨලා යෙහුයොන මරුමො යෙහුයොන වාලිකා දද්ධාපි වුවවිති අජාතා පට්ඨි. යොපි පංසුපුඤ්ජා වා මත්තිකා පුඤ්ජා වා ඔමක වාතුමාසං ඔවට්ඨො සොපි වුවවිති අජාතා පට්ඨි.

බණ්ණයාති සයං බණ්ණි ආපතති පාචිකතියසං. බණ්ණාපෙයාති අඤ්ඤං ආණාපෙති ආපතති පාචිකතියසං. සතිං ආණනො බහුකමපි බණ්ණි ආපතති පාචිකතියසං.

පට්ඨියා පට්ඨිසඤ්ඤී බණ්ණි වා බණ්ණාපෙති වා හිඤ්ඤි වා හෙදපෙති වා දහති වා දහාපෙති වා ආපතති පාචිකතියසං. පට්ඨියා වෙමතිකො බණ්ණි වා බණ්ණාපෙති වා හිඤ්ඤි වා හෙදපෙති වා දහති වා දහාපෙති වා ආපතති දුක්ඛට්ඨං. පට්ඨියා අපට්ඨිසඤ්ඤී බණ්ණි වා බණ්ණාපෙති වා හිඤ්ඤි වා හෙදපෙති වා දහති වා දහාපෙති වා අනාපතති.

අපට්ඨියා පට්ඨිසඤ්ඤී ආපතති දුක්ඛට්ඨං. අපට්ඨියා වෙමතිකො ආපතති දුක්ඛට්ඨං. අපට්ඨියා අපට්ඨිසඤ්ඤී අනාපතති.

අනාපතති: ඉමං ජාන, ඉමං දෙහී, ඉමං ආහර, ඉමීනා අපො, ඉමං කපපියං කරොහීති හණ්ණි, අසඤ්චිච අසතියා, අජානනකසං උමමනතකසං ආදිකමමීකසොති.

පට්ඨිබණ්ණනසිකතියපදං.

මුසාවාදවග්ගො පටමො.

නසප්ප දුතං

මුසා ඔමස පෙසුඤ්ඤං පදසෙය්‍යා ව නෙ දුට්ඨො,³
 අඤ්ඤං භු විඤ්ඤිනා භුතා දුට්ඨොලොපතති බණ්ණනවා'ති⁴

1. යෙහුයොන පංසුකා - මජ්ඣං.	2. අය-පි - මජ්ඣං.
3. පදසෙය්‍යාය වෙ දුට්ඨො - මජ්ඣං.	4. බණ්ණනවාති - මජ්ඣං.

3. යො පන: යම්, යම්බඳු ... භික්ෂු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

පටවි නම් ජාත පාරිථීය ද අජාත පාරිථීය ද යි පාරිච්ඡි දෙදෙනෙකි. ජාතපාරිච්ඡි නම්: හුදු පස් ඇති හුදු මැටි ඇති මද පහණැති මද හකුරැති මදකැබිලිති ඇති මද කැටහකුරැති මද වැලි ඇති බෙහෙවින් පස් ඇති බෙහෙවින් මැටි ඇති නොදවුණු ද පොළොව ජාතපටවි යයි කියනු ලැබේ. යම් පස් රසෙක් හෝ මැටි රසෙක් හෝ අයිරා සිවුමසක් මුළුල්ලෙහි වැස්සෙන් තෙමීගියේ වේ ද, හෙද ජාතපාරිච්ඡි යයි කියනු ලැබේ. අජාතපාරිච්ඡි නම්: හුදුපහණැති හුදුහකුරැති හුදුකැබිලිති ඇති හුදු කැටහකුරැති හුදුවැලි ඇති මදපස් ඇති මද මැටි ඇති බෙහෙවින් පහණැති බෙහෙවින් හකුරැති බෙහෙවින් කැබිලිති ඇති බෙහෙවින් කැටහකුරැති බෙහෙවින් වැලි ඇති දවුණු පොළොව අජාතපටවි යයි කියනු ලැබේ. යම් පස් රසෙක් හෝ මැටි රසෙක් හෝ අඹ සිවුමසක් වැස්සෙන් තෙමීගියේ වේ ද, හෙ ද අජාතපාරිච්ඡි යයි කියනු ලැබේ.

ඛණ්ඩයා: තෙමේ කණි ද, පවිති ඇවැත් වේ. ඛණ්ඩපෙයා: අනෙකකු අණවා ද පවිති ඇවැත් වේ. වරක් ඇණවූයේ බොහෝ වරක් කණි ද පවිති ඇවැත් වේ.

පොළොවෙහි පොළෝ සන් ඇතියේ කණි ද කණවා ද බිඳි ද බිඳුවා ද දවා ද දවවා ද, පවිති ඇවැත් වේ. පොළොවෙහි වීමති ඇතියේ කණි ද කණවා ද බිඳි ද බිඳුවා ද දවා ද දවවා ද, දුකුළා ඇවැත් වේ. පොළොවෙහි නො පොළෝ සන් ඇතියේ කණි ද කණවා ද බිඳි ද බිඳුවා ද දවා ද දවවා ද, ඇවැත් නැති.

නො පොළොවෙහි පොළෝසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නො පොළොවෙහි වීමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නො පොළොවෙහි නො පොළෝසන් ඇති යේ නම් ඇවැත් නැති.

මෙය දනු ව, මෙය දෙව, මෙය ගෙනව, මෙයින් වැඩෙකි, මෙය කැප කරවයි බෙණේ ද, නො සිතා (බිඳින්නහුට) නො සිතියෙන් (අනෙකක් කරන්නාහට), නො දන්නාහට උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි පටවිඛණන ශික්ෂාපද යි

ප්‍රථම මුසාවාද වර්ගය යි

එහි උද්දනය:

මුසාවාද යැ මමසවාද යැ පෙසුණඤ යැ පදසොධම්ම යැ සහසෙයා දෙක යැ ඊභයක්භු නැති වැ ධම්ම දෙසනා යැ භුතාරොචන යැ දුටුල්ලා රොචන යැ පටවිඛණන යි.

6. 2. 1

භූතගාමසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආලව්වං චිහරතී අභ්‍යාලවෙ වෙකීයෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නාවකමුමං කරොන්තා රුකඛං ඡිද්දාතීපි ඡෙදපෙතාපි. අඤ්ඤතරොපි ආලවකො භික්ඛු රුකඛං ඡිද්දති. තස්මිං රුකෙඛ අධිවස්වා දෙවතා තං භික්ඛුං එතදවොච. 'මා භතෙන අභ්‍යාලො භවතං කතතුකාමො මය්‍යං භවතං ඡිතදීති. යො භික්ඛු අනාදියනො ඡිද්දීයෙව ඤාං ව දෙවතාය දුරකස්ස බාහුං ආකොටෙසිං අථ ඛො තස්ස, දෙවතාය එතදහොසි. 'යනතුනාහං ඉමං භික්ඛුං ඉධෙව ජීවිතා වොරොපෙය්‍යා'නති. අථ ඛො තස්සා දෙවතාය එතදහොසි. න ඛො මෙතං පඤ්චාපං යාහං ඉමං භික්ඛුං ඉධෙව ජීවිතා වොරොපෙය්‍යං, යනතුනාහං භගවතො එතමස්ස ආරොචෙය්‍යා'නති. අථ ඛො සා දෙවතා යෙන භගවා තෙනුපසබ්බමී. උපසබ්බමීචා භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසි.

"සාධු සාධු දෙවතෙ සාධු ඛො තං දෙවතෙ තං භික්ඛුං ජීවිතා න වොරොපෙසි. සවජ්ජ තං දෙවතෙ තං භික්ඛුං ජීවිතා වොරොපෙය්‍යාසි බ්‍රහ්මණී තං දෙවතෙ අපුඤ්ඤං පසුචෙය්‍යාසි. ගච්ඡ තං දෙවතෙ අමුක්ඛසමී. ඔකායෙ රුකෙඛා විවිහෙතා තස්මිං උපගච්ඡාති."

2. මනුස්සා උජ්ඣායාතී ඛියාතී විපාවොතී "කථං හි නාම සමණා සකායපුත්තියා රුකඛං ඡිද්දීසස්සාතී පි ඡෙදපෙසස්සාතී පි එකිතදියං සමණා සකායපුත්තියා ජීවං විහෙයෙසස්සාතී"ති. අසෙසාපුං ඛො භික්ඛු තෙයං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චන් - පෙ - තෙ උජ්ඣායාතී ඛියාතී විපාවොතී කථං හි නාම ආලවකා භික්ඛු රුකඛං ඡිද්දීසස්සාතී පි ඡෙදපෙසස්සාතීපිති - පෙ -

අථ ඛො භගවා - පෙ - යච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ රුකඛං ඡිද්දාපි ඡෙදපෙචාපිති. සච්චං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරීසා රුකඛං ඡිද්දීසස්සාතී පි ඡෙදපෙසස්සාතී, ජීවසක්ඤ්ඤිතො හි මොසපුරීසා මනුස්සා රුකඛෙසමී. තෙන මොසපුරීසා අපසසකානං වා පසාදයං - පෙ - එවණී පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දීයෙය්‍යාථ:

"භූතගාම පාතව්‍යතාය පාච්ඡන්දිය"නති.

1. විහෙයෙසස්සාතී - ඡෙදයං.

6. 2. 1

භූතගාම ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු අළවුපුරු අඟ්ගාලව යෑයෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි අළවු රට වැසි භික්ෂුහු නවාම් කරනුවෝ රුක් සිදීම ද සිදුවීම ද කෙරෙති. එක්තරා අළවු වැසි මහණෙක් ද රුක් සිදීම. එරුක්හි අරක්ගත් දෙවතා තොමෝ එමහණහට මෙය කීවුය: වහන්ස, තමාට නිවෙස්නක් කරනු කැමැති වූ මාගේ නිවෙස්න නහමක් සිදිනු මැනැවැ යි. එ මහණ (ඇයගේ බස) නො ගන්නේ සිත්දේ යැ. එදෙව්දුගේ දරුවාගේ බාහුව ද සිත්දේ යි. එකල්හි ඒ දෙව්දුවට තෙල සිත විය: “යම් හෙයෙකින් මම මෙ මහණහු මෙහි දී මැ දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ යි” එකෙණෙහි ම ඇයට තෙල සිත වී: “යම් හෙයෙකින් මම මෙ මහණහු මෙහි දී මැ දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි නම් තෙල කරුණ මට නුසුදුසු මැ යි. මම තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දන්වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ යි. එකල්හි ඒ දෙව්දු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළැඹියා ය. එළැඹූ භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දුන්වූ ය.

මැනැව් මැනැව් දෙව්දුව, තෙපි එමහණහු දිවියෙන් තොර නො කළහු මනා මැ යි. ඉදින් දෙව්දුව, තෙපි අද එමහණහු දිවියෙන් තොර කරවූ නම් බොහෝ පව් උපදවා ගන්නහු ය. යා දෙව්දුව, තෙපි අසුවල් පෙදෙයෙහි හිස් රුකෙක් වෙයි එහි එළැඹෙව යි.

2. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ රුක් සිදීමත් සිදුවීමත් කරන්නාහු ද, ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ එකින්දියථිවය පෙළන්නාහු ද යි. ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) භික්ෂුහු ඇසුහු ය. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමුකොට සිතති නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් අළවු වැසි භික්ෂුහු රුක් සිදීමත් සිදුවීමත් කොළෝ ද, ...

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘යැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි රුක් සිදීමත් සිදුවීමත් කරවූ ද? යැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුයේක ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි රුක් සිදීමත් සිදුවීමත් කළහු ද, හිස් පුරුෂයෙනි, මිනිස්සු රුක්හි ජීවය ඇතැ යි යන හැඟීම් ඇතියෝ යි. එහෙයින් හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා:

“භූතගාමපාතව්‍යාපායෙහි පවිත්‍රී වේ” යයි

පාරිභෝගික පාලි භික්ෂුවිභවය

3. **භුක්තමානා නාම:** පඤ්ච බීජජානානි- මූලබීජං ඛන්ධබීජං එඵබීජං අග්ගබීජං බීජබීජවෙව් පඤ්චමං.

මූලබීජං නාම: හලිඳ්දී සිඬහිවෙරං වචං² වච්ඤං අනිච්ඤං³ කට්ඨකරො-භිණී උසිරං හද්දමුත්තකං යානි වා පනඤ්ඤානි පි අපී මූලෙ ජායන්ති මූලෙ සඤ්ජායන්ති එතං මූලබීජං නාම.

ඛන්ධබීජං නාම: අඤ්ඤානා නිශ්‍රොධො පිලකොධා උදුම්බරො කච්ඡකො කපිඤ්ඤානා, යානි වා පනඤ්ඤානි පි අපී ඛන්ධ ජායන්ති ඛන්ධ සඤ්ජායන්ති එතං ඛන්ධබීජං නාම.

එඵබීජං නාම: උච්ඡ්‍ර වෙඵ නලො යානි වා පනඤ්ඤානිපි අපී පඤ්ච ජායන්ති පඤ්ච සඤ්ජායන්ති එතං එඵබීජං නාම.

අග්ගබීජං නාම: අජ්ජකං⁴ එභිජ්ජකං⁵ හිට්ඨෙරං යානි වා පනඤ්ඤානිපි අපී අග්ග ජායන්ති අග්ග සඤ්ජායන්ති එතං අග්ගබීජං නාම.

බීජබීජං නාම: පුඛ්ඛණ්ණං අපරණ්ණං යානි වා පනඤ්ඤානිපි අපී බීජෙ ජායන්ති බීජෙ සඤ්ජායන්ති එතං බීජබීජං නාම.

බීජෙ බීජසඤ්ඤානී ඡිඤ්ඤානි වා ඡෙදපෙති වා හිඤ්ඤානි වා හෙදපෙති වා පච්ඤානි වා පචාපෙති වා ආපක්ඛි පාරික්ඛියංසං. බීජෙ වෙමනිකො ඡිඤ්ඤානි වා ඡෙදපෙති වා හිඤ්ඤානි වා හෙදපෙති වා පච්ඤානි වා පචාපෙති වා ආපක්ඛි දුක්ඛකට්ඨංසං. බීජෙ අබීජසඤ්ඤානී ඡිඤ්ඤානි වා ඡෙදපෙති වා හිඤ්ඤානි වා හෙදපෙති වා පච්ඤානි වා පචාපෙති වා අනාපක්ඛි.

අබීජෙ බීජසඤ්ඤානී ආපක්ඛි දුක්ඛකට්ඨංසං. අබීජෙ වෙමනිකො ආපක්ඛිදුක්ඛකට්ඨංසං. අබීජෙ අබීජසඤ්ඤානී අනාපක්ඛි.

අනාපක්ඛි: ඉමං ජාන ඉමං දෙහි ඉමං ආහර ඉමිනා අඤ්ඤා ඉමං කප්පියං කරොහිති භණ්ති, අසඤ්ඤිච්ච අසතියා අජානන්තංසං උමමන්තංසං ආදිකම්මිකභානි.

භුක්තමාමසිකධාපදං පඨමං

1. බීජ බීජඤ්ඤාව - කප්ඵරී,
2. වචා - මජ්ඣං,
3. අනිච්ඤා මජ්ඣං,
4. අජ්ජකං - මජ්ඣං,
5. එභිජ්ජකං - භි j

3. භූතගාම නම: පක්ඛනිප්පාකයෝ යි. මූලඛිත යැ ඛන්ධඛිත යැ එළඛිත යැ අභ්ගඛිත යැ හා පස්වැනි ඛිතඛිත යි.

මූලඛිත නම: කභ යැ ඉභුරු යැ වදකසා යැ හෙළවදකසා යැ ඉවද යැ කුළුරැණ යැ සුවදහොට යැ වම්මුකු යැ, තව ද අන්‍ය වූ ද යම්බඳු ඛිතඛිතයෙක් මූලඛිත උපදී ද මූලඛිත හටගනී ද මේ (හැම) මූලඛිත නම වෙයි.

ඛන්ධඛිත නම: ඇහැටු යැ නුග යැ පුළුළ යැ දිඹුල් යැ කලහ යැ ගිවුළු යැ, තවද අන්‍ය වූ ද යම්බඳු ඛිතඛිතයෙක් කඳෙහි උපදී ද කඳෙහි හටගනී ද මේ (හැම) ඛන්ධඛිත නම වෙයි.

එළඛිත නම: උගු යැ හුණ යැ බට යැ, තව ද අන්‍ය වූ ද යම්බඳු ඛිතඛිතයෙක් පුරුකෙහි උපදී ද පුරුකෙහි හටගනී ද මේ (හැම) එළඛිත නම වෙයි.

අභ්ගඛිත නම: අඳුකලා යැ මුරුවා යැ හිරිවේරි යැ තවද අන්‍ය වූ ද යම්බඳු ඛිතඛිතයෙක් අගෙහි (කරටියෙහි) උපදී ද අගෙහි හටගනී ද මේ (හැම) අභ්ගඛිත නම වෙයි.

ඛිතඛිත නම: හැල් වී ඇ පුබ්බන්ත යැ මුඟු උඳු ඇ අපරන්ත යැ තවද අන්‍ය වූ ද යම්බඳු ඛිතඛිතයෙක් ඇටයෙහි උපදී ද ඇටයෙහි හටගනී ද මේ (හැම) ඛිතඛිත නම වේ.

ඛිතයෙහි ඛිතසංඥා ඇතිගේ සිදුනේ හෝ සිදුවන්නේ හෝ බිදුනේ හෝ බිදුවන්නේ හෝ පිසන්නේ හෝ පිසවන්නේ හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. ඛිතයෙහි විමති ඇතිගේ සිදුනේ හෝ සිදුවන්නේ හෝ බිදුනේ හෝ බිදුවන්නේ හෝ පිසන්නේ හෝ පිසවන්නේ හෝ දුකුලා ඇවැත් වේ. ඛිතයෙහි නො බිඳුසන් ඇතිගේ සිදුනේ හෝ සිදුවන්නේ හෝ බිදුනේ හෝ බිදුවන්නේ හෝ පිසන්නේ හෝ පිසවන්නේ හෝ ඇවැත් නැති.

ඛිත නොවූයෙහි ඛිතසංඥා ඇතිගේ දුකුලා ඇවැත් වේ. ඛිත නොවූයෙහි විමති ඇතිගේ දුකුලා ඇවැත් වේ. ඛිත නොවූයෙහි අඛිතසංඥා ඇතිගේ ඇවැත් නැති.

මෙය දනුව, මෙය දෙව, මෙය ගෙනෙව, මෙයින් වැඩෙකි, මෙය කැපකරව යි බෙණේ නම් ඔහට ද නො සිතා කරන්නාහුට ද නො සිතියෙන් කරන්නාහුට ද නො දන්නාහුට ද උම්මත්තකයහට ද ආදී කම්මකයාහට ද ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි භූතගාමශික්ෂාපද යි.

6. 2. 2

අඤ්ඤවාදකසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බියං වීගරති සොසිතාරාමේ. තෙන බො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා ජනෙනා අනාවාරං ආවරිත්වා සඛ්ඤාමඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤනඤ්ඤං පටිච්චරති කො ආපඤ්ඤා කීං ආපඤ්ඤා කීසමීං ආපඤ්ඤා කථං ආපඤ්ඤා කං භණ්ඨ කීං භණ්ඨාති. යෙ තෙ හිතවූ අපිච්ඡා - පෙ - තෙ උජ්ඣායනාථී වීයනාථී විපාවේනති කථං හී නාම ආයඤ්ඤා ජනෙනා සඛ්ඤාමඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤනඤ්ඤං පටිච්චස්සති කො ආපඤ්ඤා කීං ආපඤ්ඤා කීසමීං ආපඤ්ඤා කථං ආපඤ්ඤා කං භණ්ඨ කීං භණ්ඨාති - පෙ - සච්චං කීර ත්වං ජනන සඛ්ඤාමඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤනඤ්ඤං පටිච්චසී, කො ආපඤ්ඤා කීං ආපඤ්ඤා කීසමීං ආපඤ්ඤා කථං ආපඤ්ඤා කං භණ්ඨ කීං භණ්ඨාති. සච්චං භගවා, වීගරති බුද්ධො භගවා - පෙ - කථං හී නාම ත්වං මොසපුරිස සඛ්ඤාමඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤනඤ්ඤං පටිච්චස්සයි කො ආපඤ්ඤා කීං ආපඤ්ඤා කීසමීං ආපඤ්ඤා කථං ආපඤ්ඤා කං භණ්ඨ කීං භණ්ඨාති. තෙනං මොසපුරිස අභසනනානං වා පසාදය - පෙ - වීගරිත්වා ධම්මේ කථං කථා හිතවූ ආමනෙතසී. තෙන හී හිතවූවේ සඛේඤා ජනනස්ස හිතවූතො අඤ්ඤවාදකං රොපෙතු. එවඤ්ඤා පන හිතවූවේ රොපෙතබ්බං බ්බාහෙත්ත හිතවූනා පටිබලෙන සඛේඤා ඤාපෙතබ්බො.

2. සුණාතු මෙ භතෙන සඛේඤා අයං ජනෙනා හිතවූ සඛ්ඤාමඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤනඤ්ඤං පටිච්චරති යදී සඛ්ඤාස්ස පහතකලලං සඛේඤා ජනනස්ස හිතවූතො අඤ්ඤවාදකං රොපෙය්‍ය එසා ඤ්ඤති,

3. සුණාතු මෙ භතෙන සඛේඤා අයං ජනෙනා හිතවූ සඛ්ඤාමඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤනඤ්ඤං පටිච්චරති සඛේඤා ජනනස්ස හිතවූතො අඤ්ඤවාදකං රොපෙති, යඤ්ඤායඤ්ඤා ධම්මති ජනනස්ස හිතවූතො අඤ්ඤවාදකස්ස රොපනා සො තුණ්ඤාස්ස යස්ස නකච්චති සො භාසෙය්‍යා. රොපිතං සඛේඤා ජනනස්ස හිතවූතො අඤ්ඤවාදකං, ධම්මති සඛ්ඤාස්ස තඤ්ඤා තුණ්ඤා, එවමෙතං ධාරයාමීති.

6. 2. 2

අක්කැව්වාදකයින්ගේ ජාතිය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු කොසබා කුටුඬු සොමිභාරාමයෙහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ජන්ත තෙමේ අනාවාරයෙහි හැසිර සහමැද ඇවැත්න් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ 'කවරෙක් අවන්නේ ද? කවර ඇවතට පැමිණියෙම ද? කිනම් වස්තුවෙක්හි ඇවතට පැමිණියෙම ද? කෙසේ ඇවතට පැමිණියෙම ද? කවරක්හට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු ද?' යි අනෙකකින් අනෙකක් වසාලයි. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ... ඔහු දෙස් නහති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ජන්ත සහමැද ඇවැත්න් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ 'කවරෙක් අවන්නේ ද? කවර ඇවතට පැමිණියෙම ද? කිනම් වස්තුවෙක්හි ඇවතට පැමිණියෙම ද? කෙසේ ඇවතට පැමිණියෙම ද? කවරක්හට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු ද?' යි අනෙකකින් අනෙකක් වසාලී ද... කීම සැබෑ ද, ජන්ත තෙපි සහමැද ඇවැත්න් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නහු 'කවරෙක් අවන්නේ ද? කවර ඇවතට පැමිණියෙම ද? කිනම් වස්තුවෙක්හි ඇවතට පැමිණියෙම ද? කෙසේ පැමිණියෙම ද? කවරක්හට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු ද?' යි අනෙකකින් අනෙකක් වසාලවු ද. සැබෑවැ භාගාවතන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැඹුණු ... කෙසේ නම් හිස්පුරුණය, තෙපි සහමැදහි ඇවැත්න් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නහු 'කවරෙක් අවන්නේ ද? කවර ඇවතට පැමිණියෙම ද? කිනම් වස්තුවෙක්හි පැමිණියෙම ද? කෙසේ පැමිණියෙම ද? කවරක්හට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු ද?' යි. අනෙකකින් අනෙකක් වසාලවු ද, හිස්පුරුණය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙයි... ගරභා දහමේ කථා කොට මහණුන් ඇමැතුණ. ඒ කරුණෙන් ම මහණෙකි, සධ්‍ය තෙමේ ජන්ත හික්ෂුහට අක්කැව්වාදක සම්මුතිය පිහිටුවා. මෙසේ ද මහණෙකි, පිහිටුවාලිය යුත්තී ය, ප්‍රතිබල වූ ව්‍යක්ත වූ මහණක්හු විසින් සධ්‍ය තෙමේ දැන්විය යුත්තේ යි.

2. වහන්ස, සධ්‍යයා මාගේ වචනය අසවා, මේ ජන්ත මහණ සහමැද ඇවැත්න් අනුයෝග වතට නංවනු ලබන්නේ අනෙකකින් අනෙකක් වසාලයි. ඉදින් සධ්‍යයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සංඝයා ජන්ත මහණහට අක්කැව්වාදක සම්මුතිය පිහිටුවන්නේ යැ. මේ කැත්තිය යි.

3. වහන්ස, සධ්‍යයා මාගේ (වචනය) අසවා, මේ ජන්ත මහණ සහමැද ඇවැත්න් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ අනෙකකින් අනෙකක් වසාලයි. සධ්‍යයා ජන්ත මහණහට අක්කැව්වාදක සම්මුතිය පිහිටුවාල යි. යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුන්ට ජන්ත හික්ෂුහට අක්කැව්වාදක රොපණය රුස්නේ නම් හේ නිහඩ වන්නේ යැ. යමක්හට නො රුස්නේ නම් හේ කියන්නේ යැ, සංඝයා විසින් ජන්ත මහණහට අක්කැව්වාදකය පිහිටුවන ලදී. සධ්‍යයාට රුස්නේ යැ. එහෙයින් නිහඩ වී මෙසේ මෙය දරමි යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

4. අථ ඔවා හගවා ආයසමනනං ඡන්තං අනෙකපටියායෙන විගරහිච්චා දුභරතාය¹ - පෙ - එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“අඤ්ඤවාදකෙ පාචිත්තිය”නති.

එවඤ්චදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං හොති.

5. තෙන ඔවා පන සමයෙන ආයසමා ඡන්තො සඛ්ඛමච්චෙකු ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො අඤ්ඤන්තඤ්ඤං පටිච්චරන්තො ආපත්තියං ආපජ්ජිසුංචීති තුණ්හීභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා - පෙ - තෙ උජ්ඣායාති ඛියන්ති විපාවෙන්ති කථං හි නාම ආයසමා ඡන්තො සඛ්ඛමච්චෙකු ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො තුණ්හී භුතො සඛ්ඛං විභෙසෙසසීති. - පෙ - සච්චං කිරිතං ඡන්ත සඛ්ඛමච්චෙකු ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො තුණ්හීභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙසීති. සච්චං හගවා, විගරහි බුද්ධො හගවා - පෙ - කථං හි නාම තං මොසපුරිස සඛ්ඛමච්චෙකු ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො තුණ්හීභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙසසී. නෙතං මොසපුරිස අපසන්නානං වා පසාදය - පෙ - විගරහිච්චා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසී. තෙන හි භික්ඛවෙ සඛෙහා ඡන්තසු භික්ඛුනො විභෙසකං රොපෙතු. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ රොපෙතඛං. ඛ්‍යතෙනා භික්ඛුනා පටිච්චෙන සඛෙහා ඤාපෙතඛෙඛා.

6. සුණාතු මෙ හතෙත සඛෙහා අයං ඡන්තො භික්ඛු සඛ්ඛමච්චෙකු ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො තුණ්හීභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති, යදි සඛ්ඛසු පත්තකලලං සඛෙහා ඡන්තසු භික්ඛුනො විභෙසකං රොපෙය්‍ය එසා ඤ්ඤති.

7. සුණාතු මෙ හතෙත සඛෙහා අයං ඡන්තො භික්ඛු සඛ්ඛමච්චෙකු ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො තුණ්හීභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති, සඛෙහා ඡන්තසු භික්ඛුනො විභෙසකං රොපෙති, යස්සායසමනො ධම්මි ඡන්තසු භික්ඛුනො විභෙසකසු රොපනා යො තුණ්හොසු යසු නකමිමති යො භාසෙය්‍යා. රොපිතං සඛෙහන ඡන්තසු භික්ඛුනො විභෙසකං, ධම්මි සඛ්ඛසු තසමා තුණ්හී එවමෙතං ධාරයාමීති.

8. අථ ඔවා හගවා ආයසමනනං ඡන්තං අනෙකපටියායෙන විගරහිච්චා දුභරතාය එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“අඤ්ඤවාදකෙ විභෙසකෙ පාචිත්තිය”නති.

1. දුඛරතාය - මජ්ඣ.

4. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණහු නොයෙක් කරුණෙන් ගරභා දුබර බැවිහි ... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු:

“අත්‍යවාදයෙහි පවිත්‍රී වෙ” යයි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මේ සිකපදය භික්ෂුන්හට මෙසේත් පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ සහමැද ඇවැතින් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ අනෙකෙකින් අනෙකක් වසාලමින් ඇවැතට පැමිණෙන්නෙමි යි නිහඬ වූ සඬසයා වෙහෙසයි. යම් ඒ භික්ෂු කෙතෙක් අපිස් වුවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙමේ සහමැද ඇවැතින් අනුයෝගවතට නවංනු ලබන්නේ නිහඬ වූ සඬසයා වෙහෙසී ද ... සැබෑ ද ඡන්තයෙනි, තෙපි සහමැද ඇවැතින් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නහු නිහඬ වූ සඬසයා වෙහෙසවු ද? සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ. ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෙපි සහමැද ඇවැතින් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නහු නිහඬ වූ සඬසයා වෙහෙසුවහු ද? හිස්පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... ගරභා දහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමැතුනු. එසේ නම් මහණෙනි, සඬසයා ඡන්ත මහණහට විභෙසකය පිහිටුවාවා. මෙසේ ද මහණෙනි, පිහිටුවිය යුතු යි. වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සංසයා දැන්විය යුත්තේ යි.

6. ස්වාමීනි, සඬසයා මාගේ වචනය අසාවා. මේ ඡන්ත මහණ සහමැද ඇවැතින් අනුයෝග වතට නංවනු ලබන්නේ නිහඬ වූ සඬසයා වෙහෙසයි. ඉදින් සඬසයාට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සඬසයා ඡන්ත මහණහට විභෙසකය පිහිටුවන්නේ යැ මේ ඥප්තිය යි.

7. ස්වාමීනි, සඬසයා මාගේ වචනය අසාවා. මේ ඡන්ත මහණ සහමැද ඇවැතින් අනුයෝග වතට නංවනු ලබන්නේ නිහඬ වූ සඬසයා වෙහෙසයි. සඬසයා ඡන්ත මහණහට විභෙසකය පිහිටුවාලයි. ඡන්ත භික්ෂුහට විභෙසකාරොපණය යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුන්ට රුස්තේ නම් හේ නිහඬ වන්නේ යැ. යමක්හට නො රුස්තේ නම් හේ කියන්නේ යැ සඬසයා විසින් ඡන්ත මහණහට විභෙසකය පිහිටුවන ලදී. සඬසයාට රුස්තේ යැ. එහෙයින් නිහඬ වී. තෙල මෙසේ දරමි යි.

8. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ඡන්තහට නොයෙක් කරුණෙන් ගරභා දුබර බැවිහි ... මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු:

“අනෙකක් කීමෙහි ද වෙහෙසීමෙහි ද පවිත්‍රී වෙ” යයි.

පාචිත්තිය පාළු හිතවුවහබව

9. අඤ්ඤාවාදකො නාම: සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤා චන්ද්‍රසමී. වා ආපනතියා වා අනුයුඤ්ඤාසමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගොටෙතුකාමො¹ අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිචරති, කො ආපනො කීං ආපනො කීසමී. ආපනො කපං ආපනො කං හණථ කීං හණථාති, එසො අඤ්ඤාවාදකො නාම.

විභෙසකො නාම: සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤා චන්ද්‍රසමී. වා ආපනතියා වා අනුයුඤ්ඤාසමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගොටෙතුකාමො¹ තුණ්හිභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති එසො විභෙසකො නාම.

ආරොපිතෙ අඤ්ඤාවාදකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤා චන්ද්‍රසමී. වා ආපනතියා වා අනුයුඤ්ඤාසමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගොටෙතුකාමො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිචරති කො ආපනො කීං ආපනො කීසමී. ආපනො කපං ආපනො කං හණථ කීං හණථාති ආපනති දුකකට්ඨස්ස.

ආරොපිතෙ විභෙසකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤා චන්ද්‍රසමී. වා ආපනතියා වා අනුයුඤ්ඤාසමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගොටෙතුකාමො තුණ්හිභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති ආපනති දුකකට්ඨස්ස.

රොපිතෙ අඤ්ඤාවාදකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤා චන්ද්‍රසමී. වා ආපනතියා වා අනුයුඤ්ඤාසමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගොටෙතුකාමො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිචරති, කො ආපනො කීං ආපනො කීසමී. ආපනො කපං ආපනො කං හණථ කීං හණථාති ආපනති පාචිත්තියස්ස.

රොපිතෙ විභෙසකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤා චන්ද්‍රසමී. වා ආපනතියා වා අනුයුඤ්ඤාසමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගොටෙතුකාමො තුණ්හිභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති ආපනති පාචිත්තියස්ස.

ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤා අඤ්ඤාවාදකෙ විභෙසකෙ ආපනති පාචිත්තියස්ස. ධම්මකමෙම චෙමතිකො අඤ්ඤාවාදකෙ විභෙසකෙ ආපනති පාචිත්තියස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤා අඤ්ඤාවාදකෙ විභෙසකෙ ආපනති පාචිත්තියස්ස.

1. න උග්ගොටෙතුකාමො - මෙය,

9. අඤ්ඤවාදක නම්: සහමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළි කරනු කැමැත්තේ "කවරෙක් අවන්තේ ද? කවර ඇවැතට පැමිණියෙමි ද? කිනම් වස්තුවෙකි අවන්තෙමි ද? කෙසේ අවන්තෙමි ද? කවරක්භට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු ද? යි අනෙකෙකින් අනෙකක් වසාලයි. මේ යැ අඤ්ඤවාදක නම්.

විභෙසක නම්: සහමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළි කරනු කැමැත්තේ නිහඬ වූ සධ්සයා වෙහෙසයි. මේ යැ විභෙසක නම්.

අන්‍යවාදක කර්මය නො නැඟු කල්හි සහමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළිකරනු කැමැත්තේ "කවරෙක් අවන්තේ ද? කවර ඇවැතට පැමිණියෙමි ද? කිනම් වස්තුවෙකි පැමිණියෙමි ද? කෙසේ පැමිණියෙමි ද? කවරක්භට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු ද? යි අනෙකෙකින් අනෙකක් වසාලයි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

විභෙසක කම්මය නො නැඟු කල්හි සහමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළි කරනු කැමැත්තේ නිහඬ වූ සධ්සයා වෙහෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අන්‍යවාදකකම්මය නැඟු කල්හි සහමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළි කරනු කැමැත්තේ "කවරෙක් අවන්තේ ද? කවර ඇවැත් අවන්තෙමි ද? කිනම් වස්තුවෙකි අවන්තෙමි ද? කෙසේ අවන්තෙමි ද? කවරක්භට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු ද? යි අනෙකෙකින් අනෙකක් වසාලයි නම් පවිති ඇවැත් වේ.

විභෙසක කම්මය නැඟු කල්හි සහමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළි කරනු කැමැත්තේ නිහඬ වූ සංසයා වෙහෙසා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ධම්මකම්මයෙහි ධම්මකම්මයංඥා ඇතියේ අනෙකක් කීමෙහි වෙහෙසකිරීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. ධම්මකම්මයෙහි විමති ඇතියේ අනෙකක් කීමෙහි වෙහෙසකිරීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. ධම්මකම්මයෙහි අධම්මකම්මයංඥා ඇතියේ අනෙකක් කීමෙහි වෙහෙසකිරීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

පාරික්ෂකයාට භික්ෂුවිභවයට

අධිමතයෙහි ධර්මයෙහි සඳහාදී ආපනති දුකකටසා. අධිමතයෙහි වෙමනිකො ආපනති දුකකටසා, අධිමතයෙහි අධිමතයෙහි සඳහාදී ආපනති දුකකටසා.

අනාපනති: අජානනො පුච්ඡති, ගීලානො වා න කපේති, සඛ්ඛස්ස භණ්ඩනං වා කලහො වා විගහහො වා විවාදෙ වා හවිසසනීති න කපේති, සඛ්ඛහෙදෙ වා සඛ්ඛරාථී වා හවිසසනීති න කපේති, අධිමතෙ වා වගෙහන වා න කමාරහස්ස වා කමං කරිස්සනීති න කපේති, උමතනකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

අසාදවාදකසිකඛාපදං දුතියං.

6. 2. 3

උපකාපනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵවනෙ කලඤ්ඤනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා දඛො මලලපුග්ගො සඛ්ඛස්ස සෙනාසනාණි පඤ්ඤපෙති¹ භණ්ණාති ච උද්දිසති. තෙන ඛො පන සමයෙන මෙකතියභුමමජකා² භික්ඛු නවකා වෙච භොජාති අපපුඤ්ඤා වයාති සඛ්ඛස්ස ලාමකානි සෙනාසනානි තානි තෙසං පාපුණාති. ලාමකානි ච භණ්ණාති. තෙ ආයඤ්ඤා දඛං මලලපුග්ගං භික්ඛු උපකාපෙතාති, ඡන්දය දඛං මලලපුග්ගො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති ඡන්දය ච භණ්ණාති උද්දිසති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡි, -පෙ- තෙ උපකාපයාති වීයාති විපාවෙතාති කථං හි නාම මෙකතියභුමමජකා භික්ඛු ආයඤ්ඤා දඛං මලලපුග්ගං භික්ඛු උපකාපෙසුතාති -පෙ- සච්චං කිරි තුලෙහ භික්ඛවෙ දඛං මලලපුග්ගං භික්ඛු උපකාපෙතාති. සච්චං භගවා, විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසදුරිසා දඛං මලලපුග්ගං භික්ඛු උපකාපෙසුතථ. තෙන මොසදුරිසා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවණ්ණ පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යථ :

“උපකාපනකෙ පාරික්ෂිය”නති.

ඵවණ්ණං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාණං භෙතී.

1. සඛ්ඛරාථීවා - මජ්ඣං,
2. පඤ්ඤපෙති - මජ්ඣං,

3. මෙකතියභුමමජකා - මජ්ඣං,

16. අධිකම්මයෙහි ධම්මකම්මසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අධිකම්මයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අධිකම්මයෙහි අධිකම්මසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

17. නො දන්තේ විචාරා නම්, ගිලන් වෑ හෝ නො කියා නම්, සඬ්ඝයාගේ භණ්ඩනයෙක් හෝ කලහයෙක් හෝ විග්‍රහයෙක් හෝ විවාදයෙක් හෝ වන්තේ යෑ යි නො කියා නම්, සඬ්ඝභෙදය හෝ සඬ්ඝරාජිය හෝ වන්තේ යෑ යි නො කියා නම්, අධිර්මයෙන් හෝ ව්‍යග්‍රයෙන් හෝ අකර්මාර්භයාට හෝ කම්ය කරන්තේ යෑ යි නො කියා නම්, ඇවැත් නැත. උමමන්තකයහට ආදිකම්මීකයහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි අක්ෂරවාදකශික්ෂාපද යි

6. 2. 3

උපකාමාපන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යාවත් බුදුහු රජගහ නුවර කලන්දක නිවාස නම් වූ වේඵවනයෙහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ලපුත්‍ර තෙරණුවෝ සඬ්ඝයාට සෙනසුන් ද පනවති. බත් උදෙසීම ද කරති. එකල්හි මෙත්තිය භූමිමජක භික්ෂුහු නවක ද මදපිනැති ද වෙති. සඬ්ඝයාගේ යම්බදු ලමුසෙනසුන් වෙත් නම් ඒ සෙනසුන් ද ලමුබත් ද ඔවුනට පැමිණෙත්. එවිහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ල පුත්‍ර තෙරණුවනට 'ජන්දගතියෙන් දබ්බමල්ල පුත්‍ර තෙරණුවෝ සෙනසුන් පනවති. ජන්දගතියෙන් බත් ද උදෙසති' යි භික්ෂුන් ලවා ලමු කොට සිතවත්. යම් ඒ භික්ෂු කෙතෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් මෙත්තිය භූමිමජක භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ලපුත්‍ර තෙරණුවන් භික්ෂුන් ලවා ලමු කොට සිතවුහු ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දබ්බමල්ල පුත්‍රයහට භික්ෂුන් ලවා ලමු කොට සිතවුහු ද යි. සැබෑවෑ භාග්‍යාවතුන් වහන්ස, භාග්‍යාවත් බුදුහු ගැරුහ...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි දබ්බමල්ල පුත්‍රයහට භික්ෂුන් ලවා ලාමක කොට සිතවූවුහු ද, හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“ලමු කොට. සිතුවීමෙහි පවිති වේ” යයි.

මෙසේත් මේ සිකපදය භාග්‍යාවතුන් විසින් භික්ෂුනට පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්ඡවෙතා

2. නෙන ඛො පන සමයෙන මෙතරියභුමප්පකා භික්ඛු හගවතා උජ්ඣාපනකං පටිකච්ඡතොති. එතොවතා භික්ඛු සොක්ඛොති භික්ඛුනං සාමනතා ආයසමනතං දබ්බං මලලුපුතං වියොති 'ඡන්දය දබ්බො මලලුපුතො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, ඡන්දය ච හතොති උද්දිසති'ති. යෙ නෙ භික්ඛු අප්පිව්ඡා -පෙ- නෙ උජ්ඣායනති වියොති උපාවෙනති: කථං හි නාම මෙතරියභුමප්පකා භික්ඛු ආයසමනතං දබ්බං මලලුපුතං විධික්ඛොති -පෙ- සචං කිරි තුමෙහ භික්ඛවෙ දබ්බං මලලුපුතං වියොති. සචං හගවා. චිගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා දබ්බං මලලුපුතං විධික්ඛොති. නෙනං මොසපුරියා අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

“උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ පාච්ඤානිය” නති.

3. උජ්ඣාපනකං නාම: උපසමුච්ඡනං සඛෙකන සමමනං සෙනාසන පඤ්ඤපකං වා හතතුද්දසකං වා යාගුභාජකං වා ඵලභාජකං වා ඛජ්ජභාජකං වා අපසමනකච්ඡාජකං වා අච්ඡන්දං කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඩ්ඛකතතුකාමො උපසමුච්ඡනං උජ්ඣාපෙති වා වියති වා ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස.

ධම්මකමෙම ධම්මකමෙසඤ්ඤාදී උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමෙසඤ්ඤාදී උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස.

අනුපසමුච්ඡනං උජ්ඣාපෙති වා වියති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. උපසමුච්ඡනං සඛෙකන අසමමනං සෙනාසනපඤ්ඤපකං වා හතතුද්දසකං වා යාගුභාජකං වා ඵලභාජකං වා ඛජ්ජභාජකං වා අපසමනකච්ඡාජකං වා අච්ඡන්දං කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඩ්ඛකතතුකාමො උපසමුච්ඡනං වා අනුපසමුච්ඡනං වා උජ්ඣාපෙති වා වියති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

2. එසමයෙහි මෙක්තියභූමිමජක භික්ෂුහු 'භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ලබු කොට සිතුවීම පිළිකෙටි කරන ලදී යි මෙපමණකින් භික්ෂුහු අසන්නාහ'යි භික්ෂුන්ගේ වැළකෙහි ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ලපුත්‍ර තෙරණුවන්ට 'ජන්දගතියෙන් දබ්බමල්ලපුත්‍ර කෙමේ සෙනසුන් පැනවීම ද බත් උදෙසීම ද කෙරේ'යයි නුගුණ පවසති. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ... ඔහු ලබු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් මෙක්තිය භූමිමජක භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ලපුත්‍ර තෙරණුවන්ට නුගුණ පැවසුහු ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දබ්බමල්ල- පුත්‍රයහට නුගුණ පවසනු ද යි, සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුද්දහු ගැරහුහ ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි දබ්බමල්ලපුත්‍රයහට නුගුණ පැවැසුවහු ද ? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසනු:

“ලබු කොට සිතුවීමෙහි නුගුණ පැවැසීමෙහි පවිති වේ” යයි.

3. උපකාමපනක නම්: සෙනසුන් පනවන්නකු කොට හෝ බත් උදෙසන්නකු කොට හෝ හඹු බෙදන්නකු කොට හෝ පලතුරු බෙදන්නකු කොට හෝ කැවිලි බෙදන්නකු කොට හෝ මදදූයක් බෙදලන්නකු කොට හෝ සහනු විසින් සම්මත කරන ලද උපසපනක්හු යැ. ගරහනු කැමැතියේ අයස දනවනු කැමැතියේ මකුකරනු කැමැතියේ උපසපනක්හු ලබු කොට සිතවා නම් හෝ නුගුණ පවසා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

දෑහැමිකමහි ධම්කම්සංඥා ඇති යේ ලබු කොට සිතවාලීමෙහි නුගුණ පැවැසීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. දෑහැමිකමහි විමති ඇතියේ ලබු කොට සිතුවීමෙහි නුගුණ පැවැසීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. දෑහැමිකමහි අධම්කම් සංඥා ඇතියේ ලබුකොට සිතුවීමෙහි නුගුණ පැවැසීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හු ලබු කොට සිතවා නම් හෝ නුගුණ පවසා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සෙනසුන් පනවන්නකු කොට හෝ බත් උදෙසන්නකු කොට හෝ හඹු බෙදන්නකු කොට හෝ පලතුරු බෙදන්නකු කොට හෝ කැවිලි බෙදන්නකු කොට හෝ මදදූයක් බෙදලන්නකු කොට හෝ සහනු විසින් සම්මත නො කරන ලද උපසපනක්හු ගරහනු කැමැතියේ අයස දනවනු කැමැතියේ මකු කරනු කැමැතියේ උපසපනක්හු ලවා හෝ අනුපසපනක්හු ලවා හෝ ලබු කොට සිතවා නම් හෝ නුගුණ පවසා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාච්ඤාසාදි භික්ඛුච්ඡවෙතා

අනුපසම්පන්නා සමෙක්ඛනා සමමතං වා අසමමතං වා සෙත්තාසන පඤ්ඤාපකං වා භද්දකුද්දසකං වා ය.ගුභාජකං වා ඵලභාජකං වා ඔජ්ජ භාජකං වා අපමානකච්ඡසජකං වා අවච්ඡං කතකුතාමො අයසං කතකුතාමො මච්ඡකුතකුතාමො උපසමිදන්තා වා අනුපසමිදන්තා වා උජ්ඣාපෙති වා වීයති වා ආපහි දුක්ඛංසං.

අධම්මකමෙව ධම්මකමෙව සඤ්ඤා ආපහි දුක්ඛංසං. අධම්මකමෙව වෙමතිකො ආපහි දුක්ඛංසං. අධම්මකමෙව අධම්මකමෙව සඤ්ඤා ආපහි දුක්ඛංසං.

අනාපහි: පකතියා ජන්ද දෙසා මොභා භයා කරොන්තං උජ්ඣාපෙති වා වීයති වා උම්මත්තකස්ස ආදිකමච්ඡිකාසාති.

උජ්ඣාපනසිකඛාපදං තතියං.

6. 2. 4

පට්ඨමසෙත්තාසනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤා චිහරති ජෙතවනෙ අනාචරිණීකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛෙ පන සමයෙන භික්ඛු භෙමගතීකෙ කාලෙ අජ්ඣාකාසෙ සෙත්තාසනං පඤ්ඤාපෙතො කායං ඔතාපෙත්තා කාලෙ ආරොච්ඡෙතං පක්ඛාමන්තා තෙව උඤ්චිංසු. න උඤ්චරාපෙසු. අනාසුච්ඡා පක්ඛාමිංසු, සෙත්තාසනං ඔවුට්ඨං භොති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා -පෙ- මෙ උජ්ඣාසනස් වීයන්ති චිපාවෙතස්, කරං හි නාම භික්ඛු අජ්ඣාකාසෙ සෙත්තාසනං පඤ්ඤාපෙතො තං පක්ඛාමන්තා තෙව උඤ්චිංසංසං න උඤ්චරාපෙසංසං අනාසුච්ඡා පක්ඛාමිංසංසං සෙත්තාසනං ඔවුට්ඨන්ති. අථ මො මෙ භික්ඛු භගවකො එතමස් ආරොච්ච්ඡං -පෙ- යවිං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු අජ්ඣාකාසෙ -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්නාථ:

“යො පන භික්ඛු සඤ්ඤා මඤ්චං වා චිට්ඨං වා හිසිං වා කොච්ඡං වා අජ්ඣාකාසෙ සාවඤ්ඤා වා සාවච්ඡාපෙත්තා වා තං පක්ඛාමන්තා තෙව උඤ්චරාපෙසං න උඤ්චරාපෙසං අනාසුච්ඡා වා භවෙස්ස පාච්ඤ්ඤා” තතියං.

එවඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුතා සිකඛාපදං පඤ්ඤාසං භොති.

සෙනසුන් පනවන්නකු කොට හෝ බත් උදෙසන්නකු කොට හෝ හඹු බෙදන්නකු කොට හෝ පලතුරු බෙදන්නකු කොට හෝ කැඳිලි බෙදන්නකු කොට හෝ මදදුයක් බෙදලන්නකු කොට හෝ සහභූ වීසින් සම්මත කරන ලද්ද වූ හෝ සම්මත නො කරන ලද්ද වූ හෝ අනුපස-පනක්හු ගරහනු කැමැතියේ අයස දනවනු කැමැතියේ මතු කරනු කැමැ-තියේ උපසපනක්හු ලවා හෝ අනුපසපනක්හු ලවා හෝ ලමු කොට සිතවා නම් හෝ නුගුණ පවසා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො දහැමිකම්හි දහැමිකමෙක යන සංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නොදහැමිකම්හි වීමහි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නොදහැමිකම්හි නොදහැමිකමෙක යන සංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

ප්‍රකෘතියෙන් ජන්දයෙන් ද්වේෂයෙන් භයෙන් මෝහයෙන් කරන්නහු ලමු කොට සිතවා නම් හෝ (ඔහුගේ) නුගුණ පවසා නම් හෝ (ඇවැත් නැති) උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

කෙවැනි උප්ඛාපනක ශික්ෂාපදයි

6. 2. 4.

පටමසෙනාසනශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිති වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි භික්ෂුහු හිමත් කල්හි එළිමහනෙහි සෙනසුන් පනවා සිරි රචන්තෝ කල් දන්වූ කල්හි බැහැර යන්නාහු ඒ සෙනසුන් නොමැ ගෝපන කළහ, නොද ගෝපන කැරවූහ, නොවීවාරා බැහැර ගියහ. සෙනසුන (හිමවැස්සෙන්) තෙත් වූයේ-වෙයි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවේ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත් : කෙසේ නම් භික්ෂුහු එළිමහනෙහි සෙනසුන් පනවා බැහැර යන්නාහු එය නොම ගෝපන කළෝ ද නො ද ගෝපන කැරවූවේ ද; නොවීවාරා බැහැර ගියෝ ද සෙනසුන (හිම වැස්සෙන්) තෙමිණැ යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කුරුණ සැලකළහ ... සැබෑද? මහණෙනි, භික්ෂුහු එළිමහනෙහි ... මෙසේ ද මහණෙනි; මේ සිකපදය උදෙසවූ :

“යම් මහණෙක් සහසකු ඇදක් හෝ පුටුවක් හෝ බිස්සක් හෝ බිඳවෙළුවක් හෝ එළිමහනෙහි අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය ආනාමි භූත්පත් කරන්නේ නම් හෝ ආනාද භූත්පත් කරවන්නේ නම් හෝ ආනාවාරා සන්නේ නම් හෝ පවිත් වේ” යයි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් මෙසේ මේ සිකපදය ද භික්ෂුනට පනවන ලද්දේ වේ.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්ඡවෙයා

2. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු අපේක්ඛාකාමෙස වසිත්වා කාලොක්ඛව සෙනාසනං අතිහරණී. අද්දසා ටො භගවා තෙ භික්ඛු කාලොක්ඛව සෙනාසනං අතිහරනෙත, දීඤ්ඤා එතස්මී. නිදනෙ එතස්මී. පකරණෙ ධමමිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ඤ. අනුජානාමී භික්ඛවෙ අට්ඨමාසෙ අවසඤ්ඤසචේයානෙ මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා යත් කාකා වා කුලලා වා න උභෙදානී තත් සෙනාසනං නික්ඛපිතුංගී.

3. යො පනානි: යො යාදිසො.....භික්ඛුති.....අයං ඉමස්මී අතෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සඛිඤ්ඤා නාම: සඛිඤ්ඤා දිනං හොනී පරිච්චිතං.

මඤ්ඤවා නාම: වන්තාරො මඤ්ඤා මසාරකො, බුද්ධිකාබද්ධො, කුලීර-පාදකො, ආභවච්චපාදකො.

පීඨං නාම: වන්තාරී පීඨානී මසාරකං බුද්ධිකාබද්ධං කුලීරපාදකං ආභවච්චපාදකං.

භිසි නාම: පඤ්ඤාභිසියො උණ්ණොභිසි වොලභිසි වාකභිසි තිණභිසි පණ්ණභිසි.

කොච්ඡං නාම: වාකමයං වා උසිරමයං වා මුඤ්ඤමයං වා බබ්බ-පමයං වා අනෙතා සංවෙදේඤ්ඤා බද්ධං හොනී.

සන්තරීඤ්ඤානි: සයං සන්තරීඤ්ඤා, සන්තරාපෙඤ්ඤානි: අඤ්ඤං සන්තරා-පෙඤ්ඤා අනුපසම්පන්නං සන්තරාපෙති තස්ස පළිබොධො, උපසම්පන්නං සන්තරාපෙති සන්තරස්ස පළිබොධො.

තං පක්ඛමනෙත්ඤා නෙව උද්ධරෙය්‍යානි: න සයං උද්ධරෙය්‍යා න උද්ධරාපෙය්‍යානි: න අඤ්ඤං උද්ධරාපෙය්‍යා. අනාපුච්ඡං වා ගචේජ්ජය්‍යානි: භික්ඛුං වා සාමණෙරං වා ආරාමිකං වා අනාපුච්ඡං මජ්ඣමස්ස පුරිසස්ස ලෙඛ්ඛිපාතං අනික්ඛමනාස්ස ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස.

සඛිඤ්ඤා සඛිඤ්ඤාසඤ්ඤා අපේක්ඛාකාමෙස සන්තරීඤ්ඤා වා සන්තරා පෙඤ්ඤා වා තං පක්ඛමනෙත්ඤා නෙව උද්ධරෙය්‍යා න උද්ධරාපෙය්‍යා. අනාපුච්ඡං වා ගචේජ්ජය්‍යා ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස. සඛිඤ්ඤා චේමතිකො -පෙ- සඛිඤ්ඤා පුඤ්ඤාලිකසඤ්ඤා අපේක්ඛාකාමෙස සන්තරීඤ්ඤා වා සන්තරාපෙඤ්ඤා වා තං පක්ඛ-මනෙත්ඤා නෙව උද්ධරෙය්‍යා න උද්ධරාපෙය්‍යා. අනාපුච්ඡං වා ගචේජ්ජය්‍යා ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස.

1. උණ්ණභිසි - සිද්ධි, මජ්ඣං 2. පඤ්ඤමයං - මජ්ඣං, 3. අනිඤ්ඤානියස්ස - මජ්ඣං

2. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු එළිමහනෙහි වැස කල්තබා මෑ සෙනසුන ගෙන යති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කල්තබා මෑ සෙනසුන ගෙන යන ඒ භික්ෂුන් දුටු සේකැ. දැක මෙකරුණෙහි ලා මෙ පුකරණයෙහි ලා දැහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමතු සේක: "මහණෙනි, හිමක් හිමන් නොවසින ලකුණු ඇති අටමස්හි යම් තෙතෙකැ කඩුඩුවෝ හෝ උකුස්සෝ හෝ මල පහ නො කෙරෙත් නම් එවන් මඩුවෙකැ හෝ රූපයෙකැ හෝ සෙනසුන බහා තබන්නට අනුදනිමි"යි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු ... හිකඩු ... මෙනෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සැසික නම: සහනට දෙන ලද්දෙක් පරිත්‍යක්තයෙක් වෙයි.

මඤුව නම: මසාරක යැ බුන්දිකාබද්ධ යැ කුලීරපාදක යැ ආභවිවපාදක යැ යි සිවු ඇදෙකි.

පිය නම: මසාරක යැ බුන්දිකාබද්ධ යැ කුලීරපාදක යැ ආභවිව-පාදක යැ යි සිවු පුටුවෙකි.

හිසි නම: උණ්ණාහිසි යැ වොලහිසි යැ වාකහිසි යැ නිණහිසි යැ පණ්ණහිසි යැ යි පස් බිස්සෙකි.

කොව්ඡ නම: වැහැරිමුවා හෝ සුවදහොටමුවා හෝ මුදුනණමුවා හෝ බබුස්තණමුවා හෝ ඇතුළතැ මොනවට වෙළා බඳනා ලද්දෙක් වෙයි.

සන්ථරිඤා: තෙමේ අතුරා. සන්ථරාපෙඤා: අනෙකක්හු ලවා අතුරුවා අනුපසපනක්හු ලවා අතුරුවා නම් ඔහුට පළිබොධ වෙයි. උපසපනක්හු ලවා අතුරුවා නම් අතුරනලද්දහුට පළිබොධ වෙයි.

කං පකකමනෙකා නෙව උදධරෙයා: තෙමේ නො මෑ ගොපන කරන්නේ නම්. න උදධරාපෙයා: අනෙකක්හු ලවා නොද ගොපන කරවන්නේ නම්. අනාපුච්ඡං වා ගවෙස්යා: මහණක්හු හෝ හෙරණක්හු හෝ ආරාමිකයක්හු හෝ නො වීචාරා මැදුම් පිරිමිනියක්හු කැටක් දමා ලන තන් ඉක්මවන්නාහට පවිති ඇවැත් වේ.

4. සභසතුයෙහි සභසතුසන් ඇතියේ එළිමහනෙහි අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැරැ යන්නේ එය නො මෑ ගොපන කරන්නේ නම් නො ද ගොපන කරවන්නේ නම් නො වීචාරා හෝ යන්නේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. සභසතුයෙහි වීමකි ඇතියේ ... සභසතුයෙහි පුභුල්සන් ඇතියේ එළිමහනෙහි අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැරැ යන්නේ එය නො මෑ ගොපන කරන්නේ නම් නො ද ගොපන කරවන්නේ නම් නො වීචාරා හෝ යන්නේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාචිතනියපාළි භික්ඛුච්ඡවෙතො

විලිමිකං¹ වා උත්තරසුරණං වා භුමමසුරණං² වා කට්ඨිකං වා වමෙඛණිං වා පාදපු ඤජනිං වා ඵලකපීඨං වා අජෙක්ඛාකාසෙ සඤ්චිතො වා සඤ්චරාපෙතො වා තං පකකමනො නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්ජය්‍ය ආපඤ්ඤි දුක්ඛට්ඨස්ස.

පුගහලිකෙ සඛ්ඛිකසඤ්ඤි ආපඤ්ඤි දුක්ඛට්ඨස්ස. පුගහලිකෙ වෙච්ඡිකො ආපඤ්ඤි දුක්ඛට්ඨස්ස. පුගහලිකෙ පුගහලිකසඤ්ඤි අඤ්ඤස්ස පුගහලිකෙ ආපඤ්ඤි දුක්ඛට්ඨස්ස. අත්තනො පුගහලිකෙ අනාපඤ්ඤි.

අනාපඤ්ඤි: උද්ධරිතො ගච්ඡති, උද්ධරාපෙතො ගච්ඡති, ආපුච්ඡිතො³ ගච්ඡති, ඔතාපෙතොතො ගච්ඡති, කෙනචි පළිබුද්ධං හොති, ආපදසු උමමහතකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

පටමසෙනාසනසික්ඛාපදං වතුඤ්ඤං.

6. 2. 5

දුතියසෙනාසනසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙතවනො. අනාථ-පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු සහායකා හොතී. තෙ වසානාපි ඵකනො වසාතී, පකකමනාපි ඵකනො පකකමනාතී. තෙ අඤ්ඤතරසමීං සඛ්ඛිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චිතො තං පකකමනො නෙව උද්ධරිංසු. න උද්ධරාපෙසුං. අනාපුච්ඡා පකකමිංසු. සෙනාසනං උපච්ඡාහි බාධිතං හොති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡිච්ඡා.....තෙ උජ්ඣායනී ඛියනී විපාවෙනී කථං භී නාම සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු සඛ්ඛිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චිතො තං පකකමනො නෙව උද්ධරිස්සනාතී න උද්ධරාපෙස්සනාතී අනාපුච්ඡා පකක-මිස්සනාතී සෙනාසනං උපච්ඡාහි බාධිතනාතී..... සචං කීර භික්ඛඛචෙ සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු සඛ්ඛිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චිතො තං පකකමනො නෙව උද්ධරිංසු, න උද්ධරාපෙසුං, අනාපුච්ඡා පකකමිංසු, සෙනාසනං උපච්ඡාහි බාධිතනාතී. සචං භගවා විහරති බුද්ධො භගවා.....කථං භී නාම තෙ භික්ඛඛචෙ මොසපුරිසා සඛ්ඛිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චිතො තං පකකමනො නෙව උද්ධරිස්සනාතී න උද්ධරාපෙස්සනාතී අනාපුච්ඡා පකක-මිස්සනාතී සෙනාසනං උපච්ඡාහි බාධිතං. තෙනං භික්ඛඛචෙ අපසන්නානං වා පසංදය.....ඵච්ඡානි පන භික්ඛඛචෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සඛ්ඛිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චිතො වා සන්ධරා පෙතො වා තං පකකමනො නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්ජය්‍ය පාචිතනිය”තනී.

1. විලිමිකං - සිඵු 1, ඡජසං
2. භුමසුරණං - ඡජසං.
3. ආ පුච්ඡා - ඡජසං, ඤා.

විලිඹිකාවක් හෝ උතුරුතුරුණක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ තට්ටිකාවක් හෝ සමකඩක් හෝ පාපිස්නක් හෝ පුවරුපුවුවක් හෝ එළිමහනෙහි අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය නො මැ ගෝපන කරන්නේ නම් නො ද ගෝපන කරවන්නේ නම් නො උචාරා හෝ යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

පුභුල් සතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි පුභුල්සතුසන් ඇතියේ නම් අනෙකක්හුගේ පුභුල්සතුයෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ. තමාගේ පුභුල් සතුයෙහි ඇවැත් නැති.

උදුරා යේ නම් උදුරුවා යේ නම් විචාරා යේ නම් වියැලෙන්තට තබමින් යේ නම් කිසිවකිනුදු ගැහැටෙක් වේ නම් ඔහට ඇවැත් නැත, ආපදවෙහි ද උම්මත්තකයහට ද ආදිකම්මිකයහට ද ඇවැත් නැති.

සිවුවැනි පයම සේනාසනශික්ෂාපද යි.

6. 2. 5

දුතිය සේනාසනශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවම ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සතළොස්වගු මහණහු යහළුවෝ වෙති. ඔහු වසන්නෝ ද එකට වෙසෙති. බැහැර යන්නෝ ද එකට බැහැර යෙත්. ඔහු එක්තරා සහසතු වෙහෙරෙක්හි සෙනසුන් අතුරා බැහැර යන්නාහු එය නො මැ ගෝපන කළහ. නො ද ගෝපන කැරැවුහ. නොඋචාරා බැහැර ගියහ. සෙනසුන වේයන් විසින් කන ලද්දේ වෙයි.

2. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් සතළොස්වග මහණහු සහසතු වෙහෙරෙහි සෙනසුන් අතුරා බැහැර යන්නාහු එය නො මැ තැන්පත් කළෝ ද, නොද තැන්පත් කැරැවුවෝ ද, නො පිළිවිසෑ ගියෝ ද, සෙනසුන වේයන් විසින් කන ලද්දේ යැ යි ... සැබෑ ද මහණෙහි, සතළොස් වග මහණහු සහසතු වෙහෙරෙහි සෙනසුන් අතුරා බැහැර යන්නාහු එය නො මැ තැන්පත් කළෝ ද, නොද තැන්පත් කැරැවුවෝ ද, නො පිළි විසෑ ගියෝ ද, සෙනසුන වේයන් විසින් කන ලද්දේ ද යි. සැබෑ වෑ භාග්‍ය-වතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් මහණෙහි, ඒ හිස්පුරුණයෝ සහසතු වෙහෙරෙහි සෙනසුන් අතුරා බැහැර යන්නාහු නො මැ තැන්පත් කළෝ ද, නොද තැන්පත් කැරැවුවෝ ද, නො පිළිවිසෑ ගියෝ ද, සෙනසුන වේයන් විසින් කන ලද්දේ ද යි. මහණෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙහි, මේ සිකපදය උදෙසිනි:

“යම් මහණෙක් සහසතු වෙහෙරෙක්හි සෙනසුන් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නම් නො තැන්පත් කරවන්නේ නම් නො පිළිවිසෑ හෝ යන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

3. යො පනාති: යො යාදිසො.....භික්ෂුකී.....අයං ඉමසමීං අප්පෙ අධිප්පෙනො භික්ෂුකී.

සඬහිනො නාම: විභාරො සඬහස්ස දිනො හොති පරි චචනො.

සෙය්‍යං නාම: භිසි විලිචිකා උකරකරණං භුමමකරණං තඬචිකා චමමචණොධා ක්‍රිසීදනං පචචකරණං තිණසකාරො පණ්ණසකාරො.

සනථරිකාති: සයං සකරිකා. සනථරාපෙකාති: අඤ්ඤං සකරාපෙකා.

තං පකකමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍යාති: න සයං උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍යාති: න අඤ්ඤං උද්ධරාපෙය්‍ය.

අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්ජය්‍යාති: භික්ෂුං වා සාමණෙරං වා ආරාමිකං වා අනාපුච්ඡා පරිකච්ඡනාස්ස ආරාමස්ස පරිකෙඛාං අතිකකමනාස්ස ආපහති පාචිත්තියස්ස. අපරිකච්ඡනාස්ස ආරාමස්ස උපචාරං අතිකකමනාස්ස ආපහති පාචිත්තියස්ස.

සඬහිනෙ සඬහිකසඤ්ඤා සෙය්‍යං සකරිකා වා සකරාපෙකා වා තං පකකමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්ජය්‍ය අපහති පාචිත්තියස්ස. සඬහිනෙ චෙමතිනො සෙය්‍යං සකරිකා වා සකරාපෙකා වා තං පකකමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්ජය්‍ය ආපහති පාචිත්තියස්ස. සඬහිනෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤා සෙය්‍යං සකරිකා වා සකරාපෙකා වා තං පකකමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්ජය්‍ය අපහති පාචිත්තියස්ස.

විභාරස්ස උපචාරෙ වා උපට්ඨානසාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා සෙය්‍යං සකරිකා වා සකරාපෙකා වා තං පකකමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්ජය්‍ය ආපහති දුක්ඛතස්ස. මඤ්ඤං වා පීඨං වා විභාරෙ වා විභාරස්ස උපචාරෙ වා උපට්ඨාන සාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා සකරිකා වා සකරාපෙකා වා තං පකකමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්ජය්‍ය ආපහති දුක්ඛතස්ස.

3. යො සනා: යමි, යමිබදු ... හිකඩු: මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හිකඩු යි.

සැසික නම: විහාරය සහනට දෙන ලද්දෙක් පරිත්‍යක්තයෙක් වෙයි.

සෙයා නම: බිසි යැ විලිමිකා යැ උතුරතුරුණු යැ බුමුතුරුණු යැ තට්ටිකා යැ සමිකඩ යැ නිසිදනා යැ පසතුරුණු යැ තණඇතිරි යැ පත් ඇතිරි යි.

සන්ථරිකා: තෙමේ අතුරා. සන්ථරාපෙකා: අනෙකක්හු ලවා අතුරුවා.

තං පකකමනොනා නෙව උදධරෙයා: තෙමේ නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නමි.

න උදධරෙයා: අනෙකක්හු ලවා නො තැන්පත් කරවන්නේ නමි.

අනාසුච්ඡං වා ගච්ඡයා: මහණක්හු හෝ හෙරණක්හු හෝ ආරුමිකයක්හු හෝ නො පිළිවිසැ පිරිකෙව් කරන ලද අරමිහි පිරිකෙව්ව ඉක්මවන්නාහට පවිති ඇවැත් වේ. නො පිරිකෙව් කරන ලද අරමිහි උවසර ඉක්මවන්නාහට පවිති ඇවැත් වේ.

සහසතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ සෙනසුන් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැරැ යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නමි නො තැන්පත් කරවන්නේ නමි නො පිළිවිසැ හෝ යන්නේ නමි පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි විමති ඇතියේ සෙනසුන් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැරැ යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නමි නො තැන්පත් කරවන්නේ නමි නො පිළිවිසැ හෝ යන්නේ නමි පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි පුභුල්සන් ඇතියේ සෙනසුන් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නමි නො තැන්පත් කරවන්නේ නමි නො පිළිවිසැ හෝ යන්නේ නමි පවිති ඇවැත් වේ.

වෙහෙර උවසරෙහි හෝ උවටැන්හල්හි හෝ මඩුවෙහි හෝ රුක්මුලැ හෝ සෙනසුන් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැරැ යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නමි නො තැන්පත් කරවන්නේ නමි නො පිළිවිසැ හෝ යන්නේ නමි දුකුලා ඇවැත් වේ. ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ වෙහෙරෙහි හෝ වෙහෙරැවසරෙහි හෝ උවටැන්හල්හි හෝ මඩුවෙහි හෝ රුක්මුලැ හෝ අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නමි නො තැන්පත් කරවන්නේ නමි නො පිළිවිසැ හෝ යන්නේ නමි දුකුලා ඇවැත් වේ.

පාවිත්‍යපාළි හිතවුට්භවෙයා

පුග්ගලිකෙ සඛනිකසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛට්ඨසී. පුග්ගලිකෙ වෙමනිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨසී. පුග්ගලිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤී අඤ්ඤාසී පුග්ගලිකෙ ආපනති දුක්ඛට්ඨසී. අනන්තො පුග්ගලිකෙ අනාපනති.

අනාපනති: උදාරිතො ගච්ඡති, උදාරාපෙතො ගච්ඡති, ආප්පිච්ඡිතො ගච්ඡති, කෙනච්ච පළිබ්බද්ධං හොති. සාපෙකෙඛා ගතඛා තත්ථ ධීතො ආපුච්ඡති. කෙනච්ච පළිබ්බද්ධො හොති, ආපදසු, උච්චිතකසී අදිකම්මකසීති.

දුතියසෙනාසනසිකඛාපදං පඤ්චමං.

6. 2. 6

අනුපඛච්ඡසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡීයං ඒභරති ඡේතවනෙ අනාච්ඡිකසී ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකේයා හිතඛු වරසෙයායො පළිබ්බද්ධාති.¹ ථෙරො² හිතඛු වුට්ඨාපෙනාති. අථ ඛො ඡබ්බකේයානං හිතඛුනං එතදභොසී, කෙන නු ඛො මයං උපායෙන ඉධෙව වසෙයාමාති.³ අථ ඛො ඡබ්බකේයා හිතඛු ථෙරෙරෙ හිතඛු අනුපඛච්ඡ සෙයාං කපෙපනති, යසී සමොධො හවිසීති සො පක්ඛම්සීතිති.

2. යෙ තෙ හිතඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති ඛීයනාති විපාවෙනාති කථං හි නාම ඡබ්බකේයා හිතඛු ථෙරෙරෙ හිතඛු අනුපඛච්ඡ සෙයාං කපෙපසීතිති. -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ හිතඛවෙ ථෙරෙරෙ හිතඛු අනුපඛච්ඡ සෙයාං කපෙපථාති. සච්චං භගවා, විගරහී බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා ථෙරෙරෙ හිතඛු අනුපඛච්ඡ සෙයාං කපෙපසීථ. තෙනං මොසපුරිසා අපසකතානං වා පසදය -පෙ- ථවිඤ්ච පන හිතඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙයාථ:

“යො පන හිතඛු සඛනිකෙ විහාරෙ ජානං පුබ්බුපගතං හිතඛු අනුපඛච්ඡ සෙයාං කපෙපයා යසී සමොධො හවිසීති සො පක්ඛම්සීතිති එතදෙව පච්චයං කපිතො අනඤ්ඤං පාවිත්ඛිය”නාති.

1. පළිබ්බද්ධාති - මඡසා. 2. ථෙරෙරෙ - (අධිකරායා) 3. වසාං වසෙයාමාති - මඡසා.

පුභුල් සතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි වීමහි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි පුභුල්සතුසන් ඇතියේ අනෙකක්හුගේ පුභුල්සතුයෙහි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. තමාගේ පුභුල්සතුයෙහි නම් ඇවැත් නැති.

තැන්පත් කොට යේ නම් තැන්පත් කරවා යේ නම් පිළිවිසෑ යේ නම් කිසිවකිනුදු (සෙනසුනට) ගැහැටෙක් වේ නම් අපෙක්ෂා සහිත වෑ ගොස් එහි සිටියේ පිළිඳිසි නම් කිසිවකිනිදු ගැහැට ඇතියෙක් වේ නම් ආපදවෙහි ද, උම්මත්තකයහට ද ආදිකම්මිකයාහට ද ඇවැත් නැති.

පස්වැනි දුතියයේනාසන ශික්ෂාපද ධී

6. 2. 6

අනුපබ්ජ්ඣ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතෑ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වෑඩෑවෙසෙති. එසමයෙහි විනාහි සවගමහණහු පෙරටු වෑ ගොස් උතුම් සෙනසුන් වළඟා සිටිත්. තෙරහු හික්ෂුන් (වසගිත්) නැගිටුවාලති. එකල්හි සවගමහණුන්හට “කවර උපායෙකින් ඇපි මෙහි මෑ වසන්තොමු දෝ හෝ ධී” මෙ සිත විය. එකල්හි සවගමහණහු ‘යමක්හට ගැහැට වන්නේ නම් හේ බෑහැඳ යන්නේ’ යෑ ධී ස්ථවිර හික්ෂුන් අතුරෙහි පිවිස ගයනය කෙරෙත්.

2. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් සවගමහණහු ස්ථවිර හික්ෂුන් අතුරෙහි පිවිස ගයනය කළාහු ද ධී ... සැබෑ ද මහණෙහි, තෙපි ස්ථවිර හික්ෂුන් අතුරෙහි පිවිස ගයනය කරන්නාහු ද ධී සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස්පුරුෂයෙහි, තෙපි ස්ථවිර හික්ෂුන් අතුරෙහි පිවිස ගයනය කළාහු ද ධී. හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙහි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් සහසතු වෙහෙරෙක්හි දනෑ දනෑ පළමු සෑමිණි මහණහු අතුරෙහි පිවිස ‘යමක්හට ගැහැට වන්නේ නම් හේ බෑහැඳ යන්නේ’ යෑ ධී අනෙකක් නො වෑ මෙය මෑ කරුණු කොට ගෙන ගයනය කරන්නේ නම් පවික් වේ” යයි.

පාචිතියපාළි භික්ඛුච්චවග්ගො

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමී අසෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සබ්බිකො නාම: වීහාරො සඛකසස දිනො හොති පරිච්චනො.

ජානාති නාම: වුදෙධාති ජානාති ගිලානොති ජානාති සබ්බෙන දිනොති ජානාති.

අනුපට්ඨජාති: අනුපට්ඨිකවා, සෙය්‍යං කපෙපය්‍යාති: මඤ්චස්ස ව: පීඨස්ස වා පවිසංගස්ස වා නිකම්මන්තස්ස වා උපවාරෙ සෙය්‍යං සන්තරති ව: සන්තරාපෙති වා ආපනානි දුක්ඛට්ඨස්ස, අභිනිසීදති වා අභිනිපජ්ජති ව: ආපනානි පාචිතියස්ස.

එතදෙව පට්ටයං කපිතා අනඤ්ඤානාති: න අඤ්ඤා කොච්ච පට්ටියෙ: හොති අනුපට්ඨජ සෙය්‍යං කපෙපතුං.

සබ්බිකො සබ්බිකසඤ්ඤී අනුපට්ඨජ සෙය්‍යං කපෙපති ආපනානි පාචිතියස්ස, සබ්බිකො වෙමතිකො අනුපට්ඨජ සෙය්‍යං කපෙපති ආපනානි පාචිතියස්ස, සබ්බිකො පුග්ගලීකසඤ්ඤී අනුපට්ඨජ සෙය්‍යං කපෙපති ආපනානි පාචිතියස්ස.

මඤ්චස්ස වා පීඨස්ස වා පවිසංගස්ස වා නිකම්මන්තස්ස ව: උපවාරං යපෙතා සෙය්‍යං සන්තරති වා සන්තරාපෙති වා ආපනානි දුක්ඛට්ඨස්ස, අභිනිසීදති වා අභිනිපජ්ජති වා ආපනානි දුක්ඛට්ඨස්ස, වීහාරස්ස උපවාරෙ ව: උපට්ඨානසාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා අපේකාකාසෙ ව: සෙය්‍යං සන්තරති වා සන්තරාපෙති වා ආපනානි දුක්ඛට්ඨස්ස, අභිනිසීදති ව: අභිනිපජ්ජති වා ආපනානි දුක්ඛට්ඨස්ස.

පුග්ගලීකො සබ්බිකසඤ්ඤී ආපනානි දුක්ඛට්ඨස්ස, පුග්ගලීකො වෙමතිකො ආපනානි දුක්ඛට්ඨස්ස, පුග්ගලීකො පුග්ගලීකසඤ්ඤී අඤ්ඤාස්ස පුග්ගලීකො ආපනානි දුක්ඛට්ඨස්ස, අනන්තො පුග්ගලීකො අනාපනාති.

අනාපනාති: ගිලානො පවිසති සිතෙන වා උග්ගොන වා පිළිකො: පවිසති ආපදස්ස උමමන්තකස්ස ආදිකමමීකස්සා'ති.

අනුපට්ඨජසිකඛාපදං ජට්ඨං.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු:...මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සඛසික විහාර නම: සහනට දෙන ලද්දෙන් පරිත්‍යක්තයෙන් වෙයි.

ජානාති නම: වැඩිසිටියෙකැයි දනී, ගිලනෙකැයි දනී, සහභූ වීසින් දෙන ලද්දෙකැ යි දනී.

අනුපට්ඨ: අතුරෙහි පිවිස. සෙයාං කපෙපයා: ඇදෙක හෝ පුටුවෙකැ හෝ පිවියෙන්නහුගේ හෝ නික්මෙන්නහුගේ හෝ උවසර සෙනසුනක් අතුරා නම් හෝ අතුරුවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. අතුරෙහි හිඳී නම් හෝ අතුරෙහි නිද නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

එතදෙව පව්වයං කරිතා අනාඤ්ඤා: අතුරෙහි පිවිස හොචින්නට අන් කිසිදු කරුණක් නැති.

සහසතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ අතුරෙහි පිවිස ශයනය කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි විමනී ඇතියේ අතුරෙහි පිවිස ශයනය කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි පුභුල්සතුසන් ඇතියේ අතුරෙහි පිවිස ශයනය කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ඇදෙකැ හෝ පුටුවෙකැ හෝ පිවියෙන්නහුගේ හෝ නික්මෙන්නහුගේ හෝ උවසර තබා සෙනසුනක් අතුරා නම් හෝ අතුරුවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. අතුරෙහි හිඳී නම් හෝ අතුරෙහි නිද නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. වෙහෙර උවසරෙහි හෝ උවටන්හල්හි හෝ මඩුවෙකි හෝ රුක්මුලෙකැ හෝ එළිමහනෙකැ හෝ සෙනසුනක් අතුරා නම් හෝ අතුරුවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. අතුරෙහි හිඳී නම් හෝ අතුරෙහි නිද නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ.

පුභුල්සතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි විමනී ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි පුභුල්සතුසන් ඇතියේ අනෙකක්හුගේ පුභුල්සතුයෙහි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. තමාගේ පුභුල්සතුයෙහි නම් ඇවැත් නැති.

ගිලන් වැ පිවිසේ නම්, ශිතයෙන් හෝ උෂ්ණයෙන් හෝ පීඩිත වැ පිවිසේ නම්, ඇවැත් නැත. ආපදවෙහි ද උම්මත්තකයහට ද ආදිකම්මිකයාහට ද ඇවැත් නැති.

සවැනි අනුපට්ඨ භික්ෂාපද යි.

6. 2. 7

නිකකධර්මනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සකතරසවග්ගියා භික්ඛු අඤ්ඤතරං පවචන්තිමං මහාවිහාරං පටිසංඛරොන්ති ඉධ මයං වසුසං වසිසුසාමාති. අදදසංසු ඛො ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සකතරසවග්ගියෙ භික්ඛු විහාරං පටිසංඛරොන්තං, දිස්වාන ඵවමාහංසු: “ඉමෙ ආවුසො සකතරසවග්ගියා භික්ඛු විහාරං පටිසංඛරොන්ති, හඤ්ඤ නෙ වුට්ඨාපෙසුසාමා”ති. එකච්ච ඵවමාහංසු: ආගමෙථාචුසො යාව පටිසංඛරොන්ති පටිසංඛරෙන වුට්ඨාපෙසුසාමාති. අථ ඛො ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සකතරසවග්ගියෙ භික්ඛු එකච්චොචු: “උට්ඨෙථාචුසො අමහාකං විහාරො පාපුණාති”ති. නනු ආවුසො පටිගච්චෙව් අච්චිකඛිතඛං, මයඤ්ඤාඤ්ඤං පටිසංඛරොමාති, නනු ආවුසො සඛ්ඛිකො විහාරොති. ආමාචුසො සඛ්ඛිකො විහාරොති. උට්ඨෙථාචුසො අමහාකං විහාරො පාපුණාති”ති. මහඤ්ඤො ආවුසො විහාරො, තුමෙහපි වසථ මයච්චි වසිසුසාමාති. උට්ඨෙථාචුසො අමහාකං විහාරො පාපුණාති”ති කුපිතා අනත්තමනා ඊවාය ගහෙඤ්ඤා නිකකධර්මනා. තෙ නිකකධර්මනා රොදන්ති. භික්ඛු ඵවමාහංසු: “කිසුස තුමෙහ ආවුසො රොද්ථා”ති. ඉමෙ ආවුසො ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා අමෙහ සඛ්ඛිකා විහාරා නිකකධර්මනාති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති...තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාචෙන්ති ‘කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සඛ්ඛිකා විහාරා නිකකධර්මනාසන්තිති ... සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සඛ්ඛිකා විහාරා නිකකධර්මනාති. සච්චං හගවා, විගර්හි බුද්ධො හගවා ... කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුට්ඨො කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සඛ්ඛිකා විහාරා නිකකධර්මනා. තෙනං මොසපුට්ඨො අප්පසන්නානං වා පසාදය ... ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුං කුපිතො අනත්තමනො සඛ්ඛිකා විහාරා නිකකධර්මනා වා නිකකධර්මනාපෙය්‍යා වා පාචිතනිය”න්ති.

1. පටිකච්චෙව්-මුඤ්ඤ.

6. 2. 7

නිකායධර්මානුකූලාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් චූද්දා සැවැතැ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සතළොස්වගැ මහණහු මෙහි ඇපි වස් වසන්තමිහ සි එස්තරා පිටිසර මහවෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙති. සවග මහණහු වෙහෙර පිළිසකර කරන සතළොස්වගැ මහණුන් ඉටුහු, දක මෙසේ කීහු: ඇවැත්ති, මේ සතළොස්වගැ මහණහු වෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙති. එකැකිත් ඔවුන් නභා යවමිහ සි. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කීහු: ඇවැත්ති; යමනක් පිළිසකර කෙරෙත් නම් ඒනක් බලාපොරොත්තු වඩු. පිළිසකර කළ කල්හි නභා යවමිහ සි. එකල්හි සවගමහණහු සතළොස්වගැ මහණුන්හට මෙය කීහු: "ඇවැත්ති, නැගිටිවු වෙහෙර අපට පැමිණේය"යි ඇවැත්ති, කැල මැ කියයුතු නො වෙ ද, එසේ වී නම් අදිදු අනෙකක් පිළිසකර කරන් නමිහ සි. ඇවැත්ති, සභසතු වෙහෙරක් නො වෙ ද? එසේ යැ ඇවැත්ති, සභසතු වෙහෙරකි. නැගිටිවු ඇවැත්ති, වෙහෙර අපට පැමිණෙයි. ඇවැත්ති, වෙහෙර වීභල ය. තෙපි ද වසවු ඇපිදු වසමිහ. නැගිටිවු ඇවැත්ති, වෙහෙර අපට පැමිණේ යැ යි කිපියෝ නො සියමන් වුවෝ ශ්‍රීවයෝ ගෙන ඇද දමන්. ඔහු අදිනු ලබන්තෝ හඩකි. හික්සුහු මෙසේ කීහු: කුමකට තෙපි ඇවැත්ති, හඩවු ද සි. ඇවැත්ති, මේ සවග මහණහු කිපියෝ නො සියමන් වුවෝ අප සභසතු වෙහෙරින් ඇද දමති.

2. යම් ඒ හික්සු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතකි, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් සවග මහණහු කිපියෝ නො සියමන් වුවෝ මහණුන් සභසතු වෙහෙරකින් ඇද දමුහු ද සි ... සැබෑ ද මහණෙහි, තෙපි කිපියෝ නො සියමන් වුවෝ මහණුන් සභසතු වෙහෙරින් ඇද දමවු ද සි. සැබෑවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් චූද්දා ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස්පුරුෂයෙහි, තෙපි කිපියෝ නො සියමන් වුවෝ මහණුන් සභසතු වෙහෙරෙකින් ඇද දමවුහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද වනාහි මහණෙහි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් කිපියේ නොසියමන් වූයේ මහණක්හු සභසතු වෙහෙරකින් ඇද දමන්තෝ නම් හෝ ඇද දමවන්තෝ නම් හෝ පවිත්‍ර වේ" යයි.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ඛුච්ඡවෙතො

3. යො පනාති: යො යාදිසො... භික්ඛුති: ... අයං ඉමස්මිං අනෙඤ්ඤාදිපෙපතො භික්ඛුති. භික්ඛුතති: අඤ්ඤං භික්ඛුං. කුපිතො අනාත්තමනොති: අනාභිරද්ධො ආහත්චිත්තො ටීලජාතො.

සංඛිතො නාම: චිහාරො සංඛ්ඤාස දිනො හොති පරිච්චතො.

ත්‍රිකාකංචිතියාති: ගබ්බෙ ගභෙත්වා පමුඛං ත්‍රිකාකංචිති ආපනති පාච්ඡන්දියසී. පමුඛෙ ගභෙත්වා ඛති ත්‍රිකාකංචිති ආපනති පාච්ඡන්දියසී. එතෙන පයොගෙන බහුකෙපි දවාරෙ අතිකාමෙති ආපනති පාච්ඡන්දියසී. ත්‍රිකාකංචිතියෙයාති: අඤ්ඤං ආණාපෙති ආපනති දුක්ඛංචස්ස¹. සතිං ආණතො බහුකෙපි දවාරෙ අතිකාමෙති ආපනති පාච්ඡන්දියසී.

සංඛිතෙ සංඛිතසඤ්ඤී කුපිතො අනාත්තමනො ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා ආපනති පාච්ඡන්දියසී. සංඛිතෙ වෙමතිකො කුපිතො අනාත්තමනො ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා ආපනති පාච්ඡන්දියසී. සංඛිතෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤී කුපිතො අනාත්තමනො ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා ආපනති පාච්ඡන්දියසී.

තස්ස පරික්ඛාරං ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා ආපනති දුක්ඛංචස්ස. චිහාරස්ස උපචාරා වා උපට්ඨානසාලාය වා මණ්ඩපා වා රුක්ඛමුලා වා අපේක්ඛාකායා වා ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා ආපනති දුක්ඛංචස්ස. තස්ස පරික්ඛාරං ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා ආපනති දුක්ඛංචස්ස.

අනුපසම්පන්නං චිහාරා වා චිහාරස්ස උපචාරා වා උපට්ඨාන සාලාය වා මණ්ඩපා වා රුක්ඛමුලා වා අපේක්ඛාකායා වා ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා ආපනති දුක්ඛංචස්ස. තස්ස පරික්ඛාරං ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා ආපනති දුක්ඛංචස්ස.

පුග්ගලිකෙ සංඛිතසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛංචස්ස. පුග්ගලිකෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛංචස්ස. පුග්ගලිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤී අඤ්ඤස්ස පුග්ගලිකෙ ආපනති දුක්ඛංචස්ස. අනෙතො පුග්ගලිකෙ අනාපනති.

අනාපනති: අලප්ථං ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා, තස්ස පරික්ඛාරං ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා, උමමත්තකං ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා, තස්ස පරික්ඛාරං ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා හණ්ඩනකාරකං... කලහකාරකං... විවාදකාරකං... ගස්සකාරකං... සංඛිත අධිකරණකාරකං ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා, තස්ස පරික්ඛාරං ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා අනෙතවාසිකං වා සද්ධිචිහාරිකං වා න පමමාවත්තනං ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා තස්ස පරික්ඛාරං ත්‍රිකාකංචිති වා ත්‍රිකාකංචිතියෙති වා උමමත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

ත්‍රිකාකංචිතියෙයාපදං සත්තමං.

1. පච්ඡන්දියසී-මජ්ඣං,

3. යො පන: යම්, යම්බඳු...හික්කු...මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්කු යි. හික්කු: අන් මහණක්හු. කුපිතො අනන්තමනො: නො ඇලුණේ හැපුණු සිත් ඇතියේ හටගත් (පිළිසු) හුල් ඇතියේ.

සබ්බිකවිහාර නම: සහනට දෙන ලද්දක් පරිත්‍යක්තයක් වෙයි.

නික්කධෙස්සයා: ගඹයෙන් ගෙන අඟුදෙරට ඇද දමා නම් පවිති ඇවැත් වේ. අඟුදෙර ගෙන පිටතට ඇද දමා නම් පවිති ඇවැත් වේ. එක් පියොවෙකින් බොහෝ වූ ද දෙරටු ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ. නික්කධස්සයා: මෙරමා අණවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. වරක් ඇණවුම් ලදුයේ බොහෝ වූ ද දෙරටු ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සහසතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ කුපිත වැ නො සකුටු වැ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි විමති ඇතියේ කුපිත වැ නො සකුටු වැ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි පුභුල්සකුසන් ඇතියේ කුපිත වැ නො සකුටු වැ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. වෙහෙරෙහි උවසරින් හෝ උවටන්හලින් හෝ මඩුවෙකින් හෝ රුක්මුලෙකින් හෝ එළිමහනෙකින් හෝ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුසපනක්හු වෙහෙරින් හෝ වෙහෙර උවසරින් හෝ උවටන් හලින් හෝ මඩුවෙකින් හෝ රුක්මුලෙකින් හෝ එළිමහනෙකින් හෝ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ.

පුභුල්සකුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සකුයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සකුයෙහි පුභුල්සකුසන් ඇතියේ අනෙකක්හුගේ පුභුල්සකුයෙහි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. තමාගේ පුභුල්සකුයෙහි නම් ඇවැත් නැති.

අලජ්ජියකු ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ උමතුටක්හු ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ ධබර කරන්තක්හු... කලහ කරන්තක්හු... විවාද කරන්තක්හු... බහින් බස් වන්තක්හු... සහහු කෙරෙහි අධිකරණ කරන්තක්හු ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ මැනැවින් නො පවත්නා වූ අනැවැස්සක්හු හෝ සද්ධි විහාරිකයක්හු හෝ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ (ඇවැත් නැති) උම්මන්තකයහට ද ආදිකම්මිකයහට ද ඇවැත් නැති.

සත්වැනි නික්මවීමේ ක්‍රියාපටිය යි.

6. 2. 8

වෙහාසකුට්ඨිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවකීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාරම්භිකකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන දො භික්ඛු සඩ්ඨිකෙ විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨියා එකො හෙට්ඨා විහරති, එකො උපරි. උපරිමො භික්ඛු ආභවට්ඨපාදකං මඤ්චං සහසා අභිනිසීදි. මඤ්චපාදෙ නිපතීන්දා¹ හෙට්ඨිමසස භික්ඛුනො මසකෙ අවසාසි. සො භික්ඛු විසාර මකාසි. භික්ඛු උපධාවීන්දා නං භික්ඛුං එතදවොචුං: “කිසස කං ආවුසො විසාරමකාසි”ති. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුතං එතමසං ආරොචෙසි.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨවා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාඨී ඛීයනාඨී විපාවෙනාඨී “කථං හි නාම භික්ඛු සඩ්ඨිකෙ විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨියා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්චං සහසා අභිනිසීදීන්දානීති -පෙ- සච්චං කිර කං භික්ඛු සඩ්ඨිකෙ විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨියා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්චං සහසා අභිනිසීදීසීති. සච්චං භගවා, විහරති බුද්ධා භගවා -පෙ-” කථං හි නාම කං මොසපුරිස සඩ්ඨිකෙ විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨියා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්චං සහසා අභිනිසීදීන්දාසි. තෙනං මොසපුරිස අපසසන්නානාං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සඩ්ඨිකෙ විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨියා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්චං වා පීඨං වා සහසා අභිනිසීදෙය්‍ය වා අභිනිපජෙජ්‍යය වා පාවිතනීය” නති.

3. යො පනාති: යො යාදිමයා -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසම්. අසෙ අධිපෙපථතා භික්ඛුති.

සඩ්ඨිකො නාම: විහාරො සඩ්ඨිකස දිසෙතො හොති පරිච්චිකෙතො.

වෙහාසකුට්ඨි නාම: මජ්ඣිමසස පුරිසසස අභිසසච්චා.

ආභවට්ඨපාදකො නාම: මඤ්චො අඛෙව විජ්ඣන්තො ධීතො හොති. ආභවට්ඨපාදකං නාම: පීඨං අධෙව විජ්ඣන්තො ධීතං හොති.

අභිනිසීදෙය්‍යාති: තසම්. අභිනිසීදති ආපත්ති පාවිඤ්ඤසා.
අභිනිපජෙජ්‍යාති: තසම්. අභිනිපජති ආපත්ති පාවිඤ්ඤසා.

1. නීපතීන්දා - මජ්ඣ, පඤ්ඤා - සා.

6. 2. 8

වෙහෙසකූටිශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතැ ජේතවන නම් අනේදිබු සිටුහුගේ අරමහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සහසතු වෙහෙරෙක්හි මතුමහලින් යුත් කිළියෙකැ දෙමහණ කෙනෙකි. එක් නමෙක් යටැ වෙසෙයි. එක් නමෙක් මතුයෙහි වෙසේ. මතුයෙහි වූ මහණ අටනියෙහි (ඇදවක) සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ යුහුසුලු වැ හුන්තෝ යි. ඇදපා වැටී යටැ හුන් මහණහුගේ මත්තෙහි වැතිරිණි. ඒ මහණ හඬ නැඟීය. භික්ෂුහු දිව අවුත් “ඇවැත්නි, තෙපි කුමට හඬ නැඟුවයි එ මහණහට කීහු. එකල්හි ඒ මහණ මහණුන්හට තෙල කරුණු සැලකෙළේ යි.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලවු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් මහණ සහසතු වෙහෙරෙක්හි මතුමහලින් යුත් කිළියෙකැ අටනියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ යුහුසුලු වැ හුන්තෝ දූ යි ... සැබැ ද මහණ තෝ සහසතු වෙහෙරෙක්හි මතුමහලින් යුත් කිළියෙකැ අටනියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ යුහුසුලු වැ හිඳිහි දූ යි. සැබැවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස්පුරුෂය, තෝ සහසතු වෙහෙරෙක්හි මතුමහලින් යුත් කිළියෙකැ අටනියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ යුහුසුලු වැ හුන්තෙහි ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් සහසතු වෙහෙරෙකැ මතුමහල් කිළියෙක්හි අටනියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ හෝ පුටුවෙකැ හෝ හිඳින්තෝ නම් හෝ නිදන්තෝ නම් හෝ පවිති වේ” යයි.

3. යො පන: යමෙක්, යම් බදුයෙක් ... භික්ඛු:... මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සඬසික විහාර නම: සහනට දෙන ලද්දෙක් පරිත්‍යක්තයෙක් වෙයි.

වෙහෙසකූටි නම: මැදුම් පිරිමිනියක්හුගේ භිය නො ගැටෙන තැනි.

ආහවචපාදක නම: ඇද අටනියෙහි වීද සවිකොට තබන ලද්දේ වෙයි.

ආහවචපාදක නම: පුටුව අටනියෙහි වීද සවිකොට තබන ලද්දේ වෙයි.

අභිනිසිදෙයා; එහි වැද හිඳිතෝ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අභිනිපජෙස්සා; එහි වැදහෝතෝ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඤායපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

සධ්දියනෙ සධ්දියකසඤ්ඤාදී උපරි වෙහාස කුටියා ආභවිච්චාදකං මඤ්ඤං වා පියං වා අභිනිසීදති වා අභිනිපජ්ජති වා ආපතති පාච්ඤායසංසං, සධ්දියනෙ වෙමතිකො -පෙ- සධ්දියනෙ පුග්ගාලිකසඤ්ඤාදී උපරිවෙහාසකුටියා ආභවිච්චාදකං මඤ්ඤං වා පියං වා අභිනිසීදති වා අභිනිපජ්ජති වා ආපතති පාච්ඤායසංසං.

පුග්ගාලිකෙ සධ්දියකසඤ්ඤාදී ආපතති දුක්ඛච්චස්ස, පුග්ගාලිකෙ වෙමතිකො ආපතති දුක්ඛච්චස්ස, පුග්ගාලිකෙ පුග්ගාලිකසඤ්ඤාදී අඤ්ඤාසංසං පුග්ගාලිකෙ ආපතති දුක්ඛච්චස්ස, අත්තනො පුග්ගාලිකෙ අනාපතති.

අනාපතති: වෙහාසකුටියා සියසච්චාය¹ හෙට්ඨා අපරිභොගං හොති පදරසඤ්චිතං හොති පටාණි දින්නා හොති, තසමී ඨිතො ගණනාති² වා ලඟ්ගෙති වා උමමත්තකස්ස ආදිකමච්චිකස්සාති.

වෙහාසකුටිසික්ඛාපදං අට්ඨමං.

6. 2. 9

මහලලකච්චාරසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බියං චිහරති සොසිත්තාරාමෙ තෙන බො පන සමයෙන ආයඤ්චතො ජන්තස්ස උපට්ඨාකො මහාමසෙතා ආයඤ්චතො ජන්තස්ස චිහාරං කාරාපෙති. අථ බො ආයඤ්චා ජන්තො කතපරියොසිතං චිහාරං පුනපුනං ඡාදපෙසි.³ පුනපුනං ලෙපාපෙසි.⁴ අතීහරිතො චිහාරො පරිපති. අථ බො ආයඤ්චා ජන්තො තීණඤ්ච කට්ඨඤ්ච සංකඩච්චතො අඤ්ඤාතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස යවබෙත්තං දුපෙසි. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො උජ්ඣායති වීයති චිපාවෙති: “කථං භි නාම භද්දත්තා අමහාකං යවබෙත්තං දුපෙසස්සාති”ති. අසොසාසුං බො භික්ඛු තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස උජ්ඣායත්තස්ස වීයත්තස්ස චිපාවෙත්තස්ස.

1. සියසච්චාය-මජ්ඣං, 3. ඡාදපෙති-මජ්ඣං,
2. ගණනා-මජ්ඣං. 4. ලෙපාපෙති-මජ්ඣං.

සහසතුයෙහි සහසතු සන් ඇතියේ මතුමහල් කිළියෙහි අටතියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ හෝ පුටුවෙකැ හෝ වැදහිඳී නම් හෝ වැදහොවී නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි විමති ඇතියේ... සහසතුයෙහි පුහුල්සතුසන් ඇතියේ මතුමහල් කිළියෙහි අටතියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ හෝ පුටුවෙකැ හෝ වැදහිඳී නම් හෝ වැදහොවී නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

පුහුල්සතුයෙහි පුහුල්සතුසන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. පුහුල්සතුයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. පුහුල්සතුයෙහි පුහුල්සතුසන් ඇතියේ අනෙකක්හුගේ පුහුල්සතුයෙහි නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. නමාගේ පුහුල්සතුයෙහි නම් ඇවැත් නැති.

මතුමහලක් නැති කිළියෙහි හිසගැටෙන කිළියෙහි යටැ පරිභොග නො වේ නම් පුවරුවලින් තැනුණෙක් වේ නම් (ඇදපුටුහි) පාමුදුන ඇණ ලන ලද වේ නම් එහි සිටියේ ගනී නම් හෝ (අනෙකක්) එල්වන්නේ නම් හෝ (ඇවැත් නැති) උමමත්තකයහට ද ආදිකමමිකයහට ද ඇවැත් නැති.

අටවැනි වෙහාසකුට්ඨිකෂාපද යි.

මහලලක විහාරශික්ෂාපදය

2. 8. 9

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු කොසඹැ නුවරැ සෝමිකාරාමයෙහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ඡන්තයන්ගේ උපස්ථායක වූ මහාමාත්‍රයෙක් ආයුෂ්මත් ඡන්තහට වෙහෙරක් කරවයි. එකල්හි ආයුෂ්මත් ඡන්ත කළ නිමාම ඇති වෙහෙර පුන පුනා සෙවෙති කැරැවී, පුන පුනා අලෙවි දෙවී. ඉතා බර වූ වෙහෙර ඇද වැටීණ. එකල්හි ඡන්ත තෙමේ තණ ද දර ද ඇද රැස් කරනුයේ එක්තරා බමුණක්හුගේ යව කෙන වැනැයි ය. එකල්හි ඒ බමුණු ලමු කොට සිතයි, නුගුණ පවසයි, දෙස් පතුරුවයි: කෙසේ නම් පින්වත්හු අපගේ යව කෙක වැනැසූ ද යි හික්සුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරු වන ඒ බමුණුහුගේ (අකීර්ත්ති ශබ්දය) ඇසුහු.

පාචිකතියපාළි භික්ඛුවිභවෙතා

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායානානි වීයනානි විපාවෙතානි: "කථං හි නාම ආයපමා ජනෙතා කතපරියොසිතං විහාරං පුනපුනං ඡාදපෙසසති පුනපුනං ලෙපාපෙසපති අතිභාරිතො විහාරො පරිපතීති -පෙ- සවටං කිරතං ජනා කතපරියොසිතං විහාරං පුනපුනං ඡාදපෙස පුනපුනං ලෙපාපෙස අතිභාරිතො විහාරො පරිපතීති. සවටං හගවා, විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ-'' කථං හි නාම තං මොසපුරිස කතපරියොසිතං විහාරං පුනපුනං ඡාදපෙසසසති පුනපුනං ලෙපාපෙසසසති අතිභාරිතො විහාරො පරිපතී. නෙතං මොසපුරිස අඥසනානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛාපදං උද්දියෙයානාථ:

“මහලලකං පන භික්ඛුනා විහාරං කාරයමානෙන යාව ආරකොසා අගභලට්ඨපනාය ආලොකසන්ධිපරිකමමාය ආකතිච්ඡදනස්ස පරියායං අප්පහරිතෙ ධීතෙන අධිට්ඨාතඛබ්බං, තතො වෙ උත්තරං අප්පහරිතෙ පි ධීතො අධිට්ඨගෙයා පාචිකතිය”නති.

3. මහලලකො නාම: විහාරො සංඝාමිකො චුට්ඨති, විහාරො නාම: උලලිකො වා හොති අවලිකො වා උලලිකොවලිකො වා.

කාරයමානෙනාති: කරොනො වා කාරාපෙනො වා.

යාවආරකොසාති: පිට්ඨසඛ්ඛාටස්ස¹ සමනතා හත්ථාසා.

අගභලට්ඨපනායාති: ආරට්ඨපනාය.

ආලොකසන්ධිපරිකමමායාති: වාතපානපරිකමමාය. සෙතච්ඡණ්ණං කාලුච්ඡණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදනකකං පඤ්ඤිපට්ඨකං.

ආකතිච්ඡදනස්ස පරියායං අප්පහරිතෙ ධීතෙන අධිට්ඨාතඛබ්බනාති: හරිතං නාම: පුබ්බණ්ණං අපරණ්ණං සවෙ හරිතෙ ධීතො අධිට්ඨාති ආපකති දුක්ඛට්ඨස්ස. මග්ගෙන ඡාදෙනත්ඝ ඤෙ මග්ගෙ අධිට්ඨහිතො තතියං මග්ගං ආණාපෙත්වා පකකමිතඛබ්බං. පරියායෙන ඡාදෙනත්ඝ ඤෙ පරියායෙ අධිට්ඨහිතො තතියං පරියායං ආණාපෙත්වා පකකමිතඛබ්බං.

1. පිට්ඨසඛ්ඛාටස්ස- සා, ,

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වුවෝ...මහු ලාමක කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ඡන්ත කළ නිමාමි ඇති වෙහෙර පුනපුනා සෙවෙති කැරැවී ද? පුනපුනා ලෙපනය කැරැවී ද? ඉතා බර වූ වෙහෙර ඇද වැටීණැ යි ... සැබෑ ද? ඡන්ත, තෝ කළ නිමාමි ඇති වෙහෙර පුනපුනා සෙවෙති කරවූයෙහි ද? පුනපුනා ලෙපනය කරවූයෙහි ද? ඉතා බර වූ වෙහෙර ඇද වැටීණැ යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, තෝ කළ නිමාමි ඇති වෙහෙරක් පුනපුනා සෙවෙති කැරවූයෙහි ද? පුනපුනා ලෙපනය කැරවූයෙහි ද? ඉතා බර වූ වෙහෙර ඇද වැටීණැ. භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

‘මහත් වෙහෙරක් කරවන මහණහු විසින් ද්වාරකොසය දක්වා අගුළු කරවන පිණිස ද, වාකවුළු පිරියම් පිණිස ද (පුනපුනා ලිමපනය කළ යුතු යි) සෙවින්න පිළිබැඳි දෙකුත් පරික්ෂෙපයක් තෘණ නැති තන්හි සිටියහු විසින් විධාන කළ යුතු යැ. ඉදින් ඒ දෙකුත් පරික්ෂෙපයෙකින් මත්තෙහි තෘණ නැති තන්හිදු සිටියේ විධාන කරන්නේ නම් පවිති චේ’ යයි.

3. මහලලක නම: (කරවා දෙන) හිමියකු ඇති ‘වෙහෙර’යි කියනු ලැබේ. විහාර නම: ඇතුළතැ අලෙවි දුන්නේ හෝ බැහැරැ අලෙවි දුන්නේ හෝ ඇතුළතැ බැහැරැ අලෙවි දුන්නේ හෝ වෙයි.

කාරයමානෙන: කරන්නේ හෝ කරවන්නේ හෝ යි.

යාවද්ධාරකොසා: දෙරබා අවට අත්පස තෙක්

අගභලට්ඨපනයා: දෙරගුළු තහවුරු වැ පැවැත්ම පිණිස.

ආලොකසන්ධිපරිකමමායා: වාකවුළුහි පිරියම් පිණිස, ශ්වෙතවර්ණ යැ කාලවණි යැ ගෛරික පරිකම් යැ මාලාකම් යැ ලතාකම් යැ මකරදන්තක යැ පඤ්චපටීක යැ (කරන්නට වී).

දවත්තිධස්දනයා පරියායං අප්‍රහරිතෙ ධිතෙන අධිට්ඨාතබ්බං: මෙහි හරිත නම: පූර්වාන්ත යැ අපරාන්ත යි. ඉදින් හරිතයෙහි (තණ්ඨිමිති) සිටියේ විධාන කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. සෘජු මාර්ගයෙන් සොයන්නහුට (සෙවිලි කරන්නහුට) දෙමඟක් විධාන කොට තෙවන මග අණවා බැහැර යා යුතු යි. පරික්ෂෙපයෙන් සොයන්නහුට දෙ පරියායක් විධාන කොට තෙවන පරියාය අණවා බැහැර යා යුතු යි.

පාචිකියපාළි හිතවු විභවෙනා

තතො වෙ උතතරිං අපහරිතෙපි ධීතො අධිට්ඨතෙයායාති: ඉට්ඨකාය ඡාදෙනතසස ඉට්ඨකාධිට්ඨකාය¹ ආපතති පාචිකියසස. සිලාය ඡාදෙනතසස සිලාය සිලාය ආපතති පාචිකියසස. සුධාය ඡාදෙනතසස පිණෙඛ පිණෙඛ ආපතති පාචිකියසස. නිණෙන ඡාදෙනතසස කරලෙ කරලෙ ආපතති පාචිකියසස. පණෙණෙන ඡාදෙනතසස පණෙණෙ පණෙණෙ ආපතති පාචිකියසස.

අතිරෙකඤ්ඤාපරියායෙ අතිරෙකසඤ්ඤා අධිට්ඨාති ආපතති පාචිකියසස. අතිරෙකඤ්ඤාපරියායෙ වෙමතිකො අධිට්ඨාති ආපතති පාචිකියසස. අතිරෙකඤ්ඤාපරියායෙ උනතකසඤ්ඤා අධිට්ඨාති ආපතති පාචිකියසස.

උනතකඤ්ඤාපරියායෙ අතිරෙකසඤ්ඤා ආපතති දුක්ඛට්ඨස. උනතකඤ්ඤාපරියායෙ වෙමතිකො ආපතති දුක්ඛට්ඨස. උනතකඤ්ඤා පරියායෙ උනතකසඤ්ඤා අනාපතති.

අනාපතති: ඤ්ඤාපරියායෙ, උනතකඤ්ඤාපරියායෙ², ලෙණෙ භුභාය, තිණකුට්ඨකාය අඤ්ඤාසසභාය, අනතතො ධනෙන වාසාගාරං යපෙඨා සබ්බස් අනාපතති උමමතකසස ආදිකමමිකසසාති.

මහලලකච්ඡාරසිකඛාපදං නවමං.

6.2.10

සපපානකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආලවියං විහරති අගගාළවෙ වෙතියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා හිතවු නවකමමං කරොන්තා ජානං සපපාණකං උදකං තිණෙට්ඨ මනතිකම්පි සිඤ්ඤාපෙසනතිපි.

2. යෙ තෙ හිතවු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාභී වියනාභී විපාවෙනාති: "කථං හි නාම ආලවකා හිතවු ජානං සපපාණකං උදකං තිණෙට්ඨ මනතිකම්පි සිඤ්ඤාසසනාභීපි සිඤ්ඤාපෙසනතිපි"ති -පෙ- සව්චං නිර තුමෙහ හිකඛවෙ ජානං සපපාණකං උදකං තිණෙට්ඨ මනතිකම්පි සිඤ්ඤාපෙසනාභීපි සිඤ්ඤාපෙසනාභීපි. සව්චං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- "කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා ජානං සපපාණකං උදකං තිණෙට්ඨ මනතිකම්පි සිඤ්ඤාසසනාභීපි සිඤ්ඤාපෙසනාභීපි. තෙනං මොසපුරියා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවිඤ්ඤා පන හිකඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාරථ:

"යො පන හිතවු ජානං සපපාණකං උදකං තිණං වා මනතිකං වා සිඤ්ඤාපෙසනාභී වා සිඤ්ඤාපෙසනාභී වා පාචිකිය"නාති.

1, ඉට්ඨකාය - මරසං, 2, උනතකපරියායෙ - සී, සිඞ්ඞි

තනො වෙ උතතරිං අප්පහරිතෙපි යිතො අධිධංභෙයා: උඵයෙන් සොයන්නා (සෙවිලි කරන්නා) හට උඵයෙහි උඵයෙහි පවිති ඇවැත් වේ. ගලින් සොයන්නාහට ගලෙහි ගලෙහි පවිති ඇවැත් වේ. සුන්නෙන් සොයන්නාහට පිඬෙහි පිඬෙහි පවිති ඇවැත් වේ. තෘණයෙන් සොයන්නා හට කැරලියෙහි කැරලියෙහි පවිති ඇවැත් වේ. පර්ණයෙන් සොයන්නා හට පර්ණයෙහි පර්ණයෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

අයිරා දෙකුන් පරියාහි අයිරාසන් ඇතියේ විධාන කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. අයිරා දෙකුන් පරියාහි විමති ඇතියේ විධාන කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. අයිරා දෙකුන් පරියාහි උනුසන් ඇතියේ විධාන කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උනු දෙකුන් පරියාහි අයිරාසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. උනු දෙකුන් පරියාහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. උනු දෙකුන් පරියාහි උනුසන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

දෙකුන් පරියාහි, උනු දෙකුන් පරියාහි, ලෙනෙහි, ගුහායෙහි, තණකිළියෙහි මෙරමා සඳහා නම්, සිය ධනයෙන් නම් වසන ගෙය තබා හැම තන්හි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ද ආදිකම්මිකයහට ද ඇවැත් නැති.

නවවැනි මහලකච්ඡාරශික්ෂාපද යි.

6.2.10

සප්තාණකශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්ගවත් බුදුහු අළවු නුවරැ අග්ගාලව වෛතායෙහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි අළවු නුවරැ වැසි භික්ෂුහු නවාම් කරනුවෝ දෑන දෑන පණුවන් සහිත ජලය තණකොළ වලට ද මැටිවලට ද ඉසීම කෙරෙත් ඉස්වීම ද කරවත්.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් අළවු නුවරැ වැසි භික්ෂුහු දෑන දෑන පණුවන් සහිත ජලය තණකොළවලට ද මැටිවලට ද ඉසීම කළාහු ද? ඉසීම කැරවූහු ද යි...සැබෑ ද? මහණෙනි, තෙපි දෑන දෑන පණුවන් සහිත ජලය තණකොළවලට ද මැටිවලට ද ඉසීම කරවු ද? ඉසීම කරවූ දෑ යි. සැබෑවැ භාග්ගවතුන් වහන්ස, භාග්ගවත් බුදුහු ගැරැහු... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි තෙපි දනෑ දනෑ පණුවන් සහිත ජලය තණකොළවලට ද මැටිවලට ද ඉසීම කළහු ද? ඉසීම කැරවූහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්පසත්තයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් දනෑ දනෑ පණුවන් සහිත ජලය තණකොළවලට හෝ මැටිවලට හෝ ඉසින්නේ නම් හෝ ඉස්වන්නේ නම් හෝ පවිති වේ” යයි.

පාවිතය පාළු හිඟවිභවයට

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හිකුච්චි; -පෙ- අයං ඉමසමී අතෙ ඉධිපෙපතො හිකුච්චි.

ජානාති නාම¹; සාමං වා ජානාති දංකොද වා නභස ආරොචෙතති.

සිකුච්චියානාති; සයං සිකුච්චි ආපනති පාවිතයසස. සිකුච්චාපෙයානාති: අකොදං ආණාපෙති ආපනති පාවිතයසස. සකිං ආණතො බහුකමෙ සිකුච්චි ආපනති පාවිතයසස.

සපපාණකෙ සපපාණකසකුච්චි නිණං වා මනතිකං වා සිකුච්චි වා සිකුච්චාපෙති වා ආපනති පාවිතයසස. සපපාණකෙ වෙමතිකො නිණං වා මනතිකං වා සිකුච්චි වා සිකුච්චාපෙති වා ආපනති දුකකටසස. සපපාණකෙ අපපාණකසකුච්චි නිණං වා මනතිකං වා සිකුච්චි වා සිකුච්චාපෙති වා අනාපනති.

අපපාණකෙ සපපාණකසකුච්චි ආපනති දුකකටසස. අපපාණකෙ වෙමතිකො ආපනති දුකකටසස. අපපාණකෙ අපපාණකසකුච්චි අනාපනති.

අනාපනති; අස කුච්චි වච අසතියා අජානනසස. උමමනතකසස ආදිකමමිකසසාති.

සපපාණකසිකතාපදං දසමං

හුතගාමවගො² දුතියො.

කසුදුදනං:

හුතං අකුච්චිය උජ්ඣායං පකකමනෙතන කෙ දුච්චි දුච්චං ක්වකකධිනා'හවිදිචාරං සපපාණකෙතවා'ති.

1. ජානං නාම-සනා,
2. පෙනාසනවගො- සිඉ ii

3. යොජනා: යම්, යම් බදු...භික්ෂු...මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. ජානාති නම්: තෙමේ හෝ දනී. අන්ත්‍ර හෝ ඔහුට ඇරොජන්.

සිංකෘතියා: තෙමේ ඉසි නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සිංකෘතියා: අනෙකක්හට අණවා නම් පවිති ඇවැත් වේ. වරක් අණවන ලද්දේ බොහෝ කොට ද ඉසි නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පණුවන් ඇති ජලයෙහි පණුවන් ඇති සන් ඇතියේ තණකොළ වලට ද මැටිවලට ද ඉසි නම් හෝ ඉස්වා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. පණුවන් ඇතියෙහි වීමති ඇතියේ තණකොළවලට ද මැටිවලට ද ඉසි නම් හෝ ඉස්වා නම් හෝ දුකුලා ඇවැත් වේ. පණුවන් ඇතියෙහි පණුවන් නැති සන් ඇතියේ තණකොළවලට ද මැටිවලට ද ඉසි නම් හෝ ඉස්වා නම් හෝ ඇවැත් නැති.

පණුවන් නැතියෙහි පණුවන් නැති සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. පණුවන් නැතියෙහි වීමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. පණුවන් නැතියෙහි පණුවන් නැති සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නො සිතා කරන්තහුට ද නො සිතියෙන් කරන්තහුට ද නො දන්තහුට ද උම්මත්තකයහට ද ආදිකම්මිකයහට ද ඇවැත් නැති.

දසවැනි සප්තාණකශික්ෂාපද යි.

ද්විතීය භුතගාම වර්ග යි.

එහි උදනය:

භුතගාම යැ අඤ්ඤාදකය සමඟ උජ්ඣාපනක යැ බැහැර යන්තහු කරණකොට ගෙන පැනවූ ඒ පයම-දුතිය සෙනාසන දෙක යැ (සුර්වොපගත) අනුපච්ඡය යැ නික්කධ්වන යැ (ආභවිවපාදක) වෙභස කුටී යැ (ද්වාරකොස) මහල්ලකවිහාර යැ සප්තාණක යි.

6. 3. 1

ඔවාදසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවාදනතා ලාභිනො හොනති විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනාගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං. අථ ඛො ජබ්බකේයානං භික්ඛුනා එතදභොසි: එතරහි ඛො ආවුසො ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවාදනතා ලාභිනො හොනති විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනාගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං, හන්දුසො මයඤ්ඤි භික්ඛුනියො ඔවාදමාති.

2. අථ ඛො ජබ්බකේයා භික්ඛු භික්ඛුනියො උපසංඛාමිත්වා එතදවොචු: “අලෙහපි හගිනියො උපසංඛාමං මයඤ්ඤි ඔවාදිස්සාමා”ති. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු තෙනුපසංඛාමිංසු. උපසංඛාමිත්වා ජබ්බකේයෙ භික්ඛු අභිවාදෙත්වා එකමනතං නිසීදිංසු. අථ ඛො ජබ්බකේයා භික්ඛු භික්ඛුනීනං පරිත්තඤ්ඤාව ධම්මිං කථං කත්වා දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතිනාමෙත්වා උයොඤ්ඤො ‘ගච්ඡං හගිනියො’ති.

3. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන භගවා තෙනුපසංඛාමිංසු උපසංඛාමිත්වා භගවනතං අභිවාදෙත්වා එකමනතං අඛංසු. එකමනතං ධීතා ඛො තා භික්ඛුනියො භගවා එතදවොච: කච්චි භික්ඛුනියො ඔවාදෙ ඉද්ධො අභොසි’ති. කුතො හතෙන ඔවාදෙ ඉද්ධො හවීසසති අයං ජබ්බකේයා පරිත්තඤ්ඤාව ධම්මිං කථං කත්වා දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතිනාමෙත්වා උයොඤ්ඤොති.

4. අථ ඛො භගවා තා භික්ඛුනියො ධම්මියා කථාය සන්දඤ්ඤසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සමපභංසෙසි. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසසිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සමපභංසිතා භගවනතං අභිවාදෙත්වා පදකම්මං කත්වා පකම්මංසු.

5. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඛං සන්තිපාතාපෙත්වා ජබ්බකේයෙ භික්ඛු පටිපුජිඃ: “සච්චං කීර තුලෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුනීනං පරිත්තඤ්ඤාව ධම්මිං කථං කත්වා දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතිනාමෙත්වා උයොඤ්ඤො”ති.

සච්චං භගවා.

6.3.1

ඔවාද ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිටු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ස්ථවීර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නාහු වීවර යැ පිණ්ඩපාක යැ ශයනාසන යැ ග්ලාන ප්‍රත්‍යය ගෞෂර්‍ය යැ යන පරිෂ්කාරයන් ලබන්නාහු වෙති. එකල්හි සවග මහණුන්හට මෙයිත විය: ඇවැත්නි, මෙකල ස්ථවීර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නාහු වීවර යැ පිණ්ඩපාක යැ ශයනාසන යැ ග්ලානප්‍රත්‍යයගෞෂර්‍ය යැ යන පරිෂ්කාරයන් ලබන්නාහු වෙති. එහෙයින් ඇවැත්නි, ඇපිදු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙමිහ යි.

2. එකල්හි සවග මහණහු මෙහෙණන් වෙත එළැඹූ මෙය කීහු: නැගණියනි, අප වෙත ද එළඹෙවු. ඇපිදු ඔවා දෙමිහ යි. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු සවග මහණුන් වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ සවග මහණුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්හු . එකල්හි සවග මහණහු මෙහෙණන් හට මද වූ මැ දූහැමි කථා කොට තීරණ්විත කථායෙන් දවස ගෙවා “යව නැගණියනි” යි නභා යැවුහු.

3. එකල්හි ඒ භික්ෂුණිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද එකත්පසෙකැ සිටියාහු යැ. එකත්පසෙකැ සිටියා වූ ඒ භික්ෂුණින්හට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙල වදළසේක: කීමෙක් ද මෙහෙණනි, අවවාදය සමෘද්ධ වී ද යි? වහන්ස, කීමෙයින් ඔවා සමෘද්ධ වන්නේ ද සවග වහන්දැ මද වූ මැ දූහැමි කථා කොට තීරණ්විත කථායෙන් දවස ගෙවා නභා යැවුහු යයි.

4. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දූහැමි කථායෙන් එ මෙහෙණන්හට මොනොවට කරුණු දක්වූසේක. මොනොවට කරුණු ගැන්වූසේක. මොනොවට තෙද ගැන්වූසේක. මොනොවට සතුටු කරවූසේක. එකල්හි එ මෙහෙණහු භාග්‍යවතුන් වීසින් දූහැමි කථායෙන් මොනොවට කරුණු දක්වන ලද්දහු මොනොවට කරුණු ගන්වන ලද්දහු මොනොවට තෙද ගන්වන ලද්දහු මොනොවට සතුටු කරවන ලද්දහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට නික්මැ ගියහ.

5. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ ප්‍රකරණයෙහි ලා බික්සහන රැස් කරවා සවග මහණුන් පුළුවන්සේක: සැබෑ ද මහණෙහි, තෙපි මෙහෙණන්හට මද වූ මැ දූහැමි කථා කොට තීරණ්විත කථායෙන් දවස ගෙවා නභා යවුහු ද යි.

සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

පාච්ඤානියාදි භික්ෂුවිභවෙහා

විගරහි බුද්ධා හඟවා—පෙ—

“කථං හි නාම තුලෙහ මොසදුරියා භික්ෂුනීනා පරිත්තකොඤ්ඤව ධම්මිං කථං කඤ්ඤා දිවසං තීරව්ජානාකථාය වීතිනාලෙඤා උයොතෙජසසථං නොතං මොසදුරියා අඤ්ඤානානං වා පසාදය—පෙ—විගරහිඤා ධම්මිං කථං කඤ්ඤා භික්ෂුආමනොසි. අනුජානාමී භික්ෂුවෙ භික්ෂුනොවාදකං සම්මනානිකං ඵවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ සම්මනානිකංඤා පඨමං භික්ෂු යථිතංඤා. යාචිඤා වාතොනන භික්ෂුනා පටිබලොන සචෙතා ඤාපෙතංඤා.

6. “සුඤ්ඤා මෙ හනොත සචෙතා යදි සඛ්ඤා පනනකලං සචෙතා ඉඤ්ඤාමං භික්ෂුං භික්ෂුනොවාදකං සම්මනොනායා ඵසා ඤානති.

සුඤ්ඤා මෙ හනොත සචෙතා. සචෙතා ඉඤ්ඤාමං භික්ෂුං භික්ෂුනොවාදකං සම්මනනති. යසසායසම්මො ඛම්ති ඉඤ්ඤාමසස භික්ෂුනො භික්ෂුනොවාදකසස සම්මති. සො තුඤ්ඤාසස. යසස නකම්මති, සො භාපෙසයා දුතියමි ඵතමඤ්ඤං වදමි—පෙ—තනියමි ඵතමඤ්ඤං වදමි.

සුඤ්ඤා මෙ හනොත සචෙතා. සචෙතා ඉඤ්ඤාමං භික්ෂුං භික්ෂුනොවාදකං සම්මනනති. යසසායසම්මො ඛම්ති ඉඤ්ඤාමසස භික්ෂුනො භික්ෂුනොවාදකසස සම්මති.¹ සො තුඤ්ඤාසස යසස නකම්මති, සො භාපෙසයා.

සම්මනො සචෙතන ඉඤ්ඤාමො භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො ඛම්ති සඛ්ඤාසස, තසො තුඤ්ඤා, ඵවමෙතං ධාරයාමී”ති.

7. අථ මො හඟවා ජඛ්ඤාසෙයෙ භික්ෂු අනොකපරියායෙන විගරහිඤා ඉභරතාය—පෙ—ඵවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිඤ්ඤාපදං උද්දිපෙයනාථ:

“මො පන භික්ෂු අසම්මනො භික්ෂුනියො ඔවදෙයා පාච්ඤානියා”නති.

ඵව ඤ්ඤාදං හඟවතා භික්ෂුනා සිඤ්ඤාපදං පඤ්ඤා ඤානා තොති.

1. සප්තම - 89

භාග්‍යවන් බුදුහු ගැරහුහ ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි මෙහෙණන්හට මද වූ මැ දැහැමි කරා කොට කිරිස්ඵීත කරායෙන් දවස ගෙවා නභා යැවුහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... ගරභා දැහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමතුසේක. “මහණෙනි, හික්ඛුනොවාදක සම්මුතිය කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසෙයින් සම්මත කටයුතු: පළමු වැ මහණ අයැදියැ යුතු. අයැදූ ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ හික්ඛුනමක් විසින් සභිස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ යි.

6. “වහන්ස, සභිස තෙමේ මවදන් අසාවා. ඉදින් සභිසයාහට පැමිණිකල් ඇතිසේ නම් සභිස තෙමේ මෙනම් මහණහු හික්ඛුනොවාදක කොට සම්මත කරන්නේ යැ තෙල භද්දති යි.

වහන්ස, සභිස තෙමේ මවදන් අසාවා, සභිස තෙමේ මෙනම් මහණහු හික්ඛුනොවාදක කොට සම්මත කරයි. මෙනම් මහණහට හික්ඛුනොවාදක සම්මුතිය යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුන් රුස්තේ නම් හෙ නිහඬ වන්නේ යැ. යමක්හට නො රුස්තේ නම් හෙ කියන්නේ යැ. දෙවනවට ද තෙල කරුණ කියමි...තෙවනවට ද තෙල කරුණ කියමි.

වහන්ස, සභිස තෙමේ මවදන් අසාවා, සභිස තෙමේ මෙනම් මහණහු හික්ඛුනොවාදක කොට සම්මත කරයි. මෙනම් මහණහට හික්ඛුනොවාදක සම්මුතිය යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුන් රුස්තේ නම් හෙ නිහඬ වන්නේ යැ. යමක්හට නො රුස්තේ නම් හෙ කියන්නේ යි.

සභිසයා විසින් මෙනම් මහණ හික්ඛුනොවාදකයෙකු යි සම්මත කරන ලද්දේ යැ. සභිසයාහට රුස්තේ යැ. එහෙයින් තුෂ්ණිමිභාවය වේ. මෙසේ මෙය දරමි” යි.

7. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවග මහණුන්හට නොයෙක් කරුණෙන් ගරභා දුහරකායෙහි ... කවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් අසම්මත වූයේ මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නේ නම් පච්ඡි වෙ” යයි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් විසින් මේ සිකපදය හික්ඛුන්හට පණවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිතකියපාළි භික්ඛුච්ඡාදනා

8. තෙන ඛො පන සමයෙන ථෙරා භික්ඛු සමමතා භික්ඛුනියො ඔවදන්තා තථෙව ලාභිනො භොනති වීචරපිණ්ඩපාතසෙනාසනාගිලානා-පච්චයභෙසඤ්ජපරිකඛාරානං. අථ ඛො ඡබ්බකියානං භික්ඛුනං එතදභොසි: එතරහි ඛො ආචුසො ථෙරා භික්ඛු සමමතා භික්ඛුනියො ඔවදන්තා තථෙව ලාභිනො භොනති වීචරපිණ්ඩපාතසෙනාසනාගිලානාපච්චයභෙසඤ්ජ-පරිකඛාරානං. භන්දුචුසො මයමපි නියසීමං ගතඤා අඤ්ඤමඤ්ඤං භික්ඛුනොවාදකං සමමන්ඤ්ඤා භික්ඛුනියො ඔවදමාති.

9. අථ ඛො ඡබ්බකියා භික්ඛු නියසීමං ගතඤා අඤ්ඤමඤ්ඤං භික්ඛුනොවාදකං සමමන්ඤ්ඤා භික්ඛුනියො උපසඩ්ධමච්ඡා එතදචොචු: “මයමපි භගිනියො සමමතා අලෙහපි උපසඩ්ධමථ මයමපි ඔවදිසසාමා”ති. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු තෙනුපසඩ්ධමිංසු. උපසඩ්ධමච්ඡා ඡබ්බකියෙ භික්ඛු අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසීදිංසු. අථ ඛො ඡබ්බකියා භික්ඛු භික්ඛුනීනං පරිත්තඤ්ඤෙච ධම්මිං කථං කඤා දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතිනාමෙඤා උයොපෙසු: ‘ගච්ඡථ භගිනියො’ති.

10. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන භගවා තෙනුපසඩ්ධමිංසු. උපසඩ්ධමච්ඡා භගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං අච්චංසු. එකමන්තං ධීතා ඛො තා භික්ඛුනියො භගවා එතදචොච: “කච්චී භික්ඛුනියො ඔවාදෙ ඉදො අභොසි”ති. කුතො භන්තෙ ඔවාදෙ ඉදො භවිසසති, අයා ඡබ්බකියා පරිත්තඤ්ඤෙච ධම්මිං කථං කඤා දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතිනාමෙඤා උයොපෙසුනති. අථ ඛො භගවා තා භික්ඛුනියො ධම්මියා කථාය සන්දසෙසි -පෙ- පදකච්ඡං කඤා පකකමිංසු.

11. අථ ඛො භගවා එතසමී නිදන්තෙ එතසමී පකර්මණ භික්ඛු-සචසං සන්ඤ්ජාතාපෙඤා ඡබ්බකියෙ භික්ඛු පච්චුච්ඡි: සච්චං කීර තුලෙභ භික්ඛුවෙ භික්ඛුනීනං පරිත්තඤ්ඤෙච ධම්මිං කථං කඤා දිවසං තීරච්ඡාන-කථාය වීතිනාමෙඤා උයොපෙඤා”ති. සච්චං භගවා. වීගරහි බුදො භගවා—පෙ—කථං හි නාම තුලෙභ මොසපුරිසා භික්ඛුනීනං පරිත්තඤ්ඤෙච ධම්මිං කථං කඤා දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතිනාමෙඤා උයොපෙඤා එ තෙන මොසපුරිසා අපසසනානං වා පසාදය—පෙ—වීගරහිඤා ධම්මිං කථං කඤා භික්ඛු ආමන්තසි:

8. එසමයෙහි වනාහි සම්මත වූ ස්ඵට්ඨ භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නාහු එපරිද්දෙන් මැ ඵ්ඵර යැ පිණ්ඩපාත යැ ශයනාසන යැ ග්ලානප්‍රත්‍යයහෙණජ්‍ය යැ යන පරිෂ්කාරයන් ලබන්නාහු වෙති. එකල්හි සවග මහණුන්හට මෙසිත විය: ඇවැත්නි, මෙකල්හි සම්මත වූ ස්ඵට්ඨභික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නාහු එපරිද්දෙන් මැ ඵ්ඵර යැ පිණ්ඩපාත යැ ශයනාසන යැ ග්ලානප්‍රත්‍යයහෙණජ්‍ය යැ යන පරිෂ්කාරයන් ලබන්නෝ වෙති. "එහෙයින් ඇවැත්නි, ඇපිදු සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් එකිනෙකා මෙහෙණ ඔවා දෙන්නකු සම්මත කොට මෙහෙණන්හට ඔවා දෙමහ"යි.

9. එකල්හි සවග මහණහු සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් එකිනෙකා මෙහෙණ ඔවා දෙන්නකු සම්මත කොට මෙහෙණන් වෙත එළැඹූ මෙය කීහු: නැහණියනි, ඇපිදු සම්මතයමහ. අප වෙත ද එළැඹෙවු, ඇපිදු ඔවා දෙමහ යි. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු සවග මහණුන් වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ සවග මහණුන් සකසා වැද එකත්පසෙකැ හුන්හු. එකල්හි සවග මහණහු මෙහෙණන්හට මද වූ මැ දූහැමි කථා කොට තිරස්ඵ්ඵනකථායෙන් දවස ගෙවා 'යව නැහණියනැ'යි නභා යැවූහ.

10. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකත්පසෙකැ සිටියාහු ය, එකත් පසෙකැ සිටියා වූ එමෙහෙණන්හට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කීමෙක් ද මෙහෙණනි, අවවාදය සමාද්ධ වී දූ යි වදළයේක. ස්වාමීනි, කොයින් අවවාදය සමාද්ධ වන්නේ ද? සවග භිමිඵරු මද වූ මැ දූහැමි කථා කියා තිරස්ඵ්ඵනකථායෙන් දවස ගෙවා නභා යැවූහු යැ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එ මෙහෙණන්හට දූහැමි කථායෙන් මොනවට කරුණු දක්වූයේක... පැදකුණු කොට නික්ම ගියහ.

11. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා බික්සහන රැස්කරවා සවග මහණුන් පුළුවන් සේක: "සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මෙහෙණන්හට මද වූ මැ දූහැමි කථා කොට තිරස්ඵ්ඵනකථායෙන් දවස ගෙවා නභා යවනුද යි. සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි මෙහෙණන් හට මද වූ මැ දූහැමි කථා කොට තිරස්ඵ්ඵනකථායෙන් දවස ගෙවා නභා යැවූහු ද, භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...ගරහා දූහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමතුයේක.

පාරිභාෂිතපාළි භික්ෂුවිභවේසා

12. අනුජානාමී භික්ෂුවෙ අට්ඨභවේසෙහි සමඤ්ඤාගතං භික්ඛං භික්ඛනොවාදකං සමමනාමිතුං. සීලවා හොති පාතීමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොවරසමපනො අනුමනොසු වරෙජ්ඣ භයදඤ්ඤාවී සමාදය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු. බහුඤ්ඤා හොති සුතධරො සුතසන්තිවයො යෙ තෙ ධම්මා ආදිකලාණා මජ්ඣකලාණා පරියොයානකලාණා සාසං සබ්බඤ්ඤා කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්තී තපාරූපාසස ධම්මා බහුඤ්ඤා හොන්තී ධනා¹ වච්චා පරිචිතා මනසානුපෙකන්තා දිලිසීයා සුසච්චිද්ධා. උභයානි ඛො පනස්ස පාතීමොක්ඛානී විජාරොන ස්වාගතානි හොන්තී සුවිහතතානි සුපච්චකන්ති සුවිනීච්ඡිතානි සුඤ්ඤායො අනුබ්බ ඤ්ඤායො. කලාණාවාවො හොති කලාණාවාකකරණො. යෙභුයොන භික්ඛනීනං පියො හොති මනාපො. පටිබලො හොති භික්ඛනීයො ඔවදිතුං. න ඛො පනොතං භගවන්තං උද්දිස්ස පඤ්ඤායකාසායච්චසවසාය ගරුධම්මං අජ්ඣාපනාපුබ්බො හොති. වීසතිවසොසා වා හොති අතිරෙකච්චසවසො වා. අනුජානාමී භික්ෂුවෙ ඉමෙහි අට්ඨභවේසෙහි සමඤ්ඤාගතං භික්ඛං භික්ඛනොවාදකං සමමනාමිතුන්තී.

13. යො පනාසී: යො යාදියො—පෙ—භික්ෂුති:—පෙ—අයං ඉමසමී අසෝ අධිපොතො භික්ඛනී.

අසමමනො නාම: සදහන්විතුසෝන කමෙමන අසමමනො.

භික්ෂුනීයො නාම: උභතො සඛෙස උපසමපනො.

ඔවදෙයාසාසී: අට්ඨභි ගරුධමෙමභි ඔවදති ආපනති පාරිභාෂිතසංඝං. අඤ්ඤාන ධම්මෙන ඔවදති ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. එකතො උපසමපනොස ඔවදති ආපනති දුක්ඛකට්ඨං.

14. තෙන සමමතෙන භික්ඛනා පරිවෙණං සමමජ්ජිචා පාතීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතවා ආසනං පඤ්ඤපෙඤා දුතීයං ගහෙතවා නිසීදිතඛං. භික්ඛනීති තස් ගතඤා තං භික්ඛං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසීදිතඛං. තෙන භික්ඛනා පුච්ඡිතඛං සමග්ගත්¹ හගිනීයොති. සචෙ සමග්ගමහයානී.² හණන්තී. වත්තන්තී හගිනීයො අට්ඨගරුධම්මොති. සචෙ වත්තන්තයානී³ හණන්තී එසො හගිනීයො ඔවාදෙති නීයොදෙතඛං⁴ සචෙ න වත්තන්තයානී හණන්තී ඔසාරෙතඛං.

1. ධාතා - මජ්ඣං, 2. සමග්ගාස - මජ්ඣං
 3. සමග්ගමහයානී - මජ්ඣං 4. වත්තන්තයානී - මජ්ඣං
 5. නීයොදෙතඛං - කසුරී

12. මහණෙනි, අටහින් යුතු මහණක්හු භික්ෂුවනොව්‍යදක නොට සම්මත කරන්නට අනුදන්මි. සිල් ඇතියේ වේ ද, ප්‍රාතිමොක්ෂසංවරයෙන් සංවෘත වූ ආචාරගොවරසම්පන්න වූ අල්පමාත්‍ර වූ වරදෙහි බියදක්නා සුලු වූ වෙසේ ද, (ඒ ඒ සිකපද) සමාදන් වූ ශික්ෂාපදයන්හි භික්ෂමේ ද, පෙළදහම දරන (ළෙහි) පෙළදහම රැස් කොට තබා ගත් බහුශ්‍රාතයෙක් වේ ද මුල යහපත් වූ මැද යහපත් වූ අග යහපත් වූ යම් ධර්ම කෙනෙක් (අර්ථසම්පත්තියෙන්) සාර්ථක වූ (බ්‍යාඤ්ජන සම්පත්තියෙන්) සවාඤ්ජන වූ සර්වපරිපූර්ණ වූ පරිශුද්ධ වූ ශාසනත්‍රිත්වව්‍යාප්ත මොනවට පවසත් නම් එබඳු ධර්මයෝ ඔහු විසින් බොහෝ කොට අසනලද්දහු වෙති. දරන ලද්දහු වෙති. වචනයෙන් පුහුණු කරන ලද්දහු සිතීන් කොටස් විසින් සිතන ලද්දහු ක්‍රවණින් මොනවට පිළිදින ලද්දහු වෙති. තවද ඔහු විසින් උභයප්‍රාතිමොක්ෂයෝ විසින් උභයෝ (උභයෝ විභවිත විසින්) මොනවට බෙදන ලද වූ මොනවට පුහුණු කරන ලද වූ (බන්ධකපරිවාර) සුහු විසින් අනුච්ඡාදන විසින් (අච්චා විසින්) මොනවට විනිශ්චය කරන ලද වූ මැනවින් දන්තා ලද්දහු වෙති. කලණබස් ඇතියේ මිහිරි හඬ ඇතියේ වේ ද බෙහෙවින් මෙහෙණන්හට ප්‍රිය වූ මන වඩන්නෙක් වේ ද මෙහෙණන් හට ඔවා දෙන්නට ප්‍රතිබලයෙක් වේ ද, තෙල භාග්‍යවකුන් උදෙසා පැවිදි වූ කහවත් දරන්නියක කෙරෙහි ගරුධර්මයකට නො අවන් විරුද්ධයක් වේ ද විසිවස් ඇතියෙක් හෝ අධිරා විසිවස් ඇතියෙක් හෝ වේ ද මහණෙනි, මේ අටහින් යුතු මහණහු මෙහෙණ ඔවා දෙන්නකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදන්මි යි.

13. යො සන යනු: යම්, යම් බදු...භික්ෂු යනු... මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අසම්මත නම: ඥප්තිවතුර්ථකම්යෙන් සම්මත නො වූයේ යි.

භික්ෂුනීහු නම: දෙසඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවාහු යි.

ඔවදෙයා යනු: අෂ්ට ගරුධර්මයෙන් අවවාද කෙරේ නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි. අන්‍ය ධර්මයෙකින් අවවාද කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, එක් පසෙකැ (භික්ෂුණි සංඛ්‍යා කෙරෙහි) උපසපන් මෙහෙණකට ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

14. සම්මත වූ ඒ මහණහු විසින් පිරිවෙන හැමද, පියයුතු වූ ද පිරිබෝ කළයුතු වූ ද දිය එළවා තබා අසුනක් පනවා දෙවැන්නකු ගෙන හිඳිය යුතු. මෙහෙණන් විසින් එහි ගොස් එමහණහු සකසා වැද එකත්-පසෙකැ හිඳිය යුතු. එ මහණහු විසින් නැහණියනි, හැම දෙන මැ අච්ච ද යි පිළිවිසිය යුත්තාහ. ඉදින් ආයාමයෙනි, ඇපි හැම දෙනමෝ පැමිණියම්හ යි බෙණෙන් නම් නැහණියනි, අෂ්ටගරුධර්මයෝ පුහුණු වූ පවතිද්ද යි පිළිවිසියයුත්තාහ. ඉදින් ආයාමයෙනි, පුහුණු වූ පවතිත් යයි බෙණෙන් නම් නැහණියනි, තෙල අවවාද යෑ යි පවරා දිය යුතු යෑ. ආයාමයෙනි, පුහුණු වූ නො පවතිත් යයි බෙණෙන් නම් පෙළ කියා දියයුතු යෑ.

පාචිකතිය පාළි භික්ඛුච්ඡෙදනා

15. වසසසතුවසමපනනාය භික්ඛුනියා තදහුපසමපනනාය භික්ඛුනො අභිවාදනා පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤාලිකමමං සාමීචිකමමං කාතබ්බං අයමපි ධම්මො සකකතවා ගරුකතවා මානෙතවා පුජෙතවා යාවජීවං අනාතීකකමනීයො, න භික්ඛුනියා අභික්ඛුකො ආවාසෙ වසසං වසිතබ්බං අයමපි ධම්මො සකකතවා ගරුකතවා මානෙතවා පුජෙතවා යාවජීවං අනාතීකකමනීයො, අනවඤ්චාසං භික්ඛුනියා භික්ඛුසඛසතො දෙව ධම්මො පව්ඨාසිංසිතබ්බා උපොසථපුච්ඡකඤ්ච ඔවාදුපසඛතමනාඤ්ච අයමපි ධම්මො -පෙ- වසසං චුත්ථාය භික්ඛුනියා උභතො සචෙක කීභි යානෙහි පවාරෙතබ්බං දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසඛනාය වා අයමපි ධම්මො -පෙ- ගරු ධම්මං අජ්ඣාපනනාය භික්ඛුනියා උභතො සචෙක පකඛමානානං වරිතබ්බං අයමපි ධම්මො -පෙ- දො වසසානි ඡසු ධම්මෙසු සිකඛිතසිකඛාය සිකඛමානාය උභතො සචෙක උපසමපද පරියෙසිතබ්බා අයමපි ධම්මො -පෙ- න භික්ඛුනියා කෙනචී පරියායෙන භික්ඛු අකෙකාසිතබ්බො පරිභාසිතබ්බො අයමපි ධම්මො -පෙ- අජ්ජතග්ගෙ ඔවටො භික්ඛුනීනං භික්ඛුසු වචනපථො අනොවටො භික්ඛුනං භික්ඛුනීසු වචනපථො අයමපි ධම්මො සකකතවා ගරුකතවා මානෙතවා පුජෙතවා යාවජීවං අනාතීකකමනීයොති.

16. සචෙ සමග්ගච්ඡෙදනාති හණනාං අඤ්ඤං ධම්මං හණති ආපනති දුකකට්ඨසං. සචෙ වග්ගච්ඡෙදනාති හණනාං අට්ඨ ගරුධම්මෙම හණති ආපනති දුකකට්ඨසං. ඔවාදං අනියාදෙතවා අඤ්ඤං ධම්මං හණති ආපනති දුකකට්ඨසං.

17. අධම්මකමෙම අධම්මකමෙසඤ්ඤාදී වග්ගං භික්ඛුනීසඛං වග්ගං සඤ්ඤාදී ඔවදති ආපනති පාචිකතියසං. අධම්මකමෙම අධම්මකමෙසඤ්ඤාදී වග්ගං භික්ඛුනීසඛං චෙමනිකො ඔවදති ආපනති පාචිකතියසං. අධම්මකමෙම අධම්මකමෙසඤ්ඤාදී වග්ගං භික්ඛුනීසඛං සමග්ගසඤ්ඤාදී ඔවදති ආපනති පාචිකතියසං.

18. අධම්මකමෙම චෙමනිකො වග්ගං භික්ඛුනීසඛං වග්ගසඤ්ඤාදී ඔවදති ආපනති පාචිකතියසං. අධම්මකමෙම චෙමනිකො වග්ගං භික්ඛුනීසඛං චෙමනිකො ඔවදති ආපනති පාචිකතියසං. අධම්මකමෙම චෙමනිකො වග්ගං භික්ඛුනීසඛං සමග්ගසඤ්ඤාදී ඔවදති ආපනති පාචිකතියසං.

15. උපසපන් සියවස් ඇති මෙහෙණ විසින් එදවසැ උපසපන් මහණහට සකසා වැදීම දක හුනාස්තෙන් නැගීසිටීම ඇදිලි බැදීම සාමීකම් කළයුතු යැ, මේ ධර්මය ද සත්කාර ගරුකාර මානන පුජා කොට යවිදිව නො ඉක්ම විය යුත්තේ යි. මෙහෙණ විසින් (මෙහෙණවරින් අධි යොදුනක් ඇතුළත ඔවා දෙන) මහණුන් නැති වෙහෙරෙහි වස් නො විසියයුතු ය. මේ ධර්මය ද සත්කාර ගරුකාර මානන පුජා කොට යවිදිව නො ඉක්ම වියැයුත්තේ ය. මෙහෙණ විසින් අධිමසක් පාසා භික්ෂුසඛකයා වෙතින් පොහෝ පිළිවිසුම ද අවවාදයට එළඹීම ද යි යන දෙදහම් කැමැතිවිය යුතු යැ. මේ ධර්මය ද... වස් වැස නිම වූ මෙහෙණ විසින් දෙසඟුන් කෙරෙහි දෘෂ්ට විසින් හෝ ශ්‍රැත විසින් හෝ පරිසඛකා විසින් හෝ යන තුන් කරුණෙන් පැවැරියයුතු යැ. මේ ධර්මය ද... ගරුධර්මයකට (සහවෙසෙස් ඇවතකට) පැමිණි මෙහෙණ විසින් දෙසඟුන් කෙරෙහි පක්ෂමානන පිරියයුතු යැ. මේ ධර්මය ද...දෙවසක් සවැදුරුම් දහමිහි භික්ෂුණු සික ඇති ශික්ෂමානාවක විසින් දෙසඟුන් කෙරෙහි උපසපුච්ඡ කැමැති විය යුතු යැ. මේ ධර්මය ද ...මෙහෙණ විසින් මහණහට කිසිදු කරුණකින් ආක්‍රොශ නො කළ යුතු යැ. අවමන් නො කළ යුතු යැ, මේ ධර්මය ද...අද පටන් කොට මහණුන් කෙරෙහි (ඔවා අනුසස් විසින්) මෙහෙණන්ගේ වචනපටය වාරිත යැ මෙහෙණන් කෙරෙහි මහණුන්ගේ වචනපටය අවාරිත යැ. මේ ධර්මය ද සත්කාර ගරුකාර මානන පුජා කොට යවිදිව නො ඉක්ම විය යුත්තේ යි.

16. ඉදින් ආයථයෙනි, ඇපි සමගි වූමහ යි කියන්නියට අන්‍ය ධර්මයක් බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ඉදින් ආයථයෙනි, ඇපි ව්‍යග්‍ර වූමහ යි කියන්නියට අෂ්ටගරුධර්මයන් බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. (නැඟණියනි, මේ ඔවා යැ යි) අවවාදය නො කියා අන්‍ය ධර්මයක් බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

17. අධම්කම්යෙහි අධම්කම් සංඥා ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණි සඛකයාට ව්‍යග්‍රසංඥා ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අධම් කම්යෙහි අධම්කම්සංඥා ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණිසඛකයාට විමති ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අධම්කම්යෙහි අධම්කම්සංඥා ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණිසඛකයාට සමග්‍රසංඥා ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

18. අධම්කම්යෙහි විමති ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණිසඛකයාට ව්‍යග්‍ර සංඥා ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අධම්කම්යෙහි විමති ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණිසඛකයාට විමති ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අධම්කම්යෙහි විමති ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණිසඛකයාට සමග්‍රසංඥා ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාවිච්චියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

27. ධම්මකමෙම වෙමතිකො සමග්ගං භික්ෂුනීසඛ්ඛං වග්ගසඤ්ඤී ඔවදනී -පෙ- වෙමතිකො ඔවදනී -පෙ- සමග්ගසඤ්ඤී ඔවදනී ආපනනී දුක්ඛටසස.

28. ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤී සමග්ගං භික්ෂුනීසඛ්ඛං වග්ගසඤ්ඤී ඔවදනී ආපනනී දුක්ඛටසස. ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤී සමග්ගං භික්ෂුනීසඛ්ඛං වෙමතිකො ඔවදනී ආපනනී දුක්ඛටසස. ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤී සමග්ගං භික්ෂුනී සඛ්ඛං සමග්ගසඤ්ඤී ඔවදනී අනාපනනී.

29. අනාපනනී: උදෙසං දෙනෙතා පරිපුච්ඡං දෙනෙතා ඔසාරෙභි අයතාති වුවචමානො ඔසාරෙති පඤ්ඤං පුච්ඡති පඤ්ඤං පුට්ඨො කපෙති අඤ්ඤසසසථාය භණ්ණතං භික්ෂුනියො සුණ්ණති සික්ඛමානාය සාමඤ්ජරාය¹ උමමත්තකසස ආදිකමමිකසසාති.

ඔවාදසිකඛාපදං පඨමං.

6.3.2

අත්ධගතසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකසා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ටෙරා භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදනති පරියායෙන. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්චනො වුලලපනථකසා පරියායො භොති භික්ෂුනියො ඔවදිතුං. භික්ෂුනියො එවමාභංසු: "න දනි අජ්ඣ ඔවාදෙ ඉද්ධො භවිසසති තඤ්ඤෙවදනි උදනං අයො වුලලපනථකො පුනපපුනං භණ්ණතිති.

2. අථ ඛො තා භික්ෂුනියො යෙනායඤ්ච වුලලපනථකො තෙතුපසඛාමිංසු. උපසඛිකමිඤ්චා ආයඤ්චනං වුලලපනථකං අභිවාදෙඤ්චා එකමනනං නිසීදිංසු. එකමනනං නිසිත්තා ඛො තා භික්ෂුනියො ආයඤ්චා වුලලපනථකො එතදවොච:

- 'සමග්ගත්ථ භගිනියො' ති.
- සමග්ගමභයානාති.
- වත්තනති භගිනියො අට්ඨ ගරුධමමාති.
- වත්තනතයානාති.

එසො භගිනියො ඔවාදෙති නියාදෙඤ්චා ඉමං උදනං පුනපපුනං අභාසි.
"අධිවෙතයො අපමජ්ඣනො මුනිනො මොනපරෙසු සික්ඛකො සොකා න භවන්ති තාදිනො උපසන්නඤ්ඤ සද සතීමතො" ති

1. සාමඤ්ජරියා- මජ්ඣං,

27. ධම්කම්යෙහි විමති ඇතියේ සමග වූ භික්ෂුණීසඨසයාට ව්‍යග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම්...විමති ඇති වූ ඔවා දේ නම්...සමග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

28. ධම්කම්යෙහි ධම්කම්සංඥා ඇතියේ සමග වූ භික්ෂුණීසඨසයාට ව්‍යග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ධම්කම්යෙහි ධම්කම්සංඥා ඇතියේ සමග වූ භික්ෂුණීසඨසයාට විමති ඇති වූ ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ධම්කම්යෙහි ධම්කම්සංඥා ඇතියේ සමග වූ භික්ෂුණීසඨසයාට සමග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් ඇවැත් නැති.

29. (අටගුරුදම්පෙළ) උදෙසත්තේ නම් (ගුරුදම්පෙළෙහි) අටුවා බණන්තේ නම්, ආයඨයෙනි, බණන්තෑ යි කියනු ලබන්නේ බෙණේ නම්, පිළිවිසි නම්, පැන පුළුවියනා ලද්දේ කියා නම්, මෙරමා සඳහා බණ දෙසන්නහුගෙන් මෙහෙණේ අසත් නම්, සික්මනුවකට හෙරැණියකට නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි ඔවාද ශික්ෂාපද යි

6.3.2

අතථවගත ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනෙපිඬු පිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි ස්ථවිර භික්ෂුහු පිළිවෙළින් මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති. එසමයෙහි මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නට ආයුෂ්මත් චුල්ලපන්ථක තෙරුන්ගේ වාරය වෙයි. භික්ෂුණීහු මෙසේ කීහු: “අද නම් අවවාදය සමාද්ධි නො වන්නේ යැ. ආයඨ චුල්ලපන්ථක තෙරණුවෝ ඒ උදනය මැ දැනුණු පුනපුනා කියන්නාහ”යි.

2. එකල්හි ඒ භික්ෂුණීහු ආයුෂ්මත් චුල්ලපන්ථක තෙරුන් වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ ආයුෂ්මත් චුල්ලපන්ථක තෙරුන් සකසා වැද එකත් පසෙකෑ හුන්හු. එකත්පසෙකෑ හුන්නා වූ ඒ මෙහෙණන්හට ආයුෂ්මත් චුල්ලපන්ථක තෙරණුවෝ තෙල කීහ:

නැඟණියනි, (තෙපි) හැම දෙන මැ මෙහි අවු ද යි.

ආයඨයන් වහන්ස, හැම දෙනමෝ මෙහි ආමහ යි.

නැඟණියනි, අෂ්ටගරුධම්යෝ (නොප කෙරෙහි) පවතිත් ද යි.

ආයඨයන් වහන්ස, (අප කෙරෙහි) පවතිත් යයි.

නැඟණියනි, “තෙල අවවාද ය”යි පවසා මේ උදනය පුන පුනා කීහ: ‘රාත්පලසිනිත් යුතු නො පමා වූ මොනසංඛ්‍යාතඥානයෙන් භික්ෂුණු කාදී වූ (රාගාදී ව්‍යපශමයෙන්) උපයාන්ත වූ ස්මාතිමත් වූ ක්ෂිණාසුචි මුනිහට ශෝකයෝ හැම කල්හි නො වන්නාහ”යි.

පාචිත්‍ර්‍යපාළි භික්‍ෂුවිභවෙයා

3. භික්‍ෂුනියො එවමාභංසු: “නනු අවොවුමා න දනි අජ ඔවාදෙ ඉදො භවිසසති තඤ්ඤවදනි උදනං අයා වුලපනටකො පුනපපුනං භණ්ඩසනි”ති. අසොසාසි ඛො ආයසා: වුලපනටකො තාසං භික්‍ෂුනීනං ඉමං කථාසලොපං. අථ ඛො ආයසා: වුලපනටකො වෙහාසං අබ්‍රහ්මනච්චා ආකාසෙ අනතලිකෙච චඩසමති¹ පි තිට්ඨති² පි නිසීදති³ පි සෙයාඛ්ඛි කපෙපති ධුමායනිපි පජ්ජලතිපි අනතරධායනිපි තඤ්ඤව⁴ උදනං භණ්ඩ අඤ්ඤඤච ඛහුං බුද්ධවටනං.

භික්‍ෂුනියො එවමාභංසු “අච්ඡරියං වත භො අබ්‍රහ්මනං වත භො න වත නො ඉතො පුඛෙඛ ඔවාදෙ එවං ඉදො භුතපුඛෙඛා යථා අයාස වුලපනටකසසාති.

4. අථ ඛො ආයසමා වුලපනටකො තා භික්‍ෂුනියො යාව සමච්චකාරා ඔවදිඤා උයොපෙසි: “ගච්ඡ භගිනියො”ති. අථ ඛො තා භික්‍ෂුනියො නගරදවාගෙ එකිතෙ⁵ බහිනගෙරෙ වසිඤා කාලසෙසව නගරං පච්චිනාති මනුසසා උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවොනාති; “අබ්‍රහ්මනවාරිනියො ඉමා භික්‍ෂුනියො ආරාමෙ භික්‍ෂුති සද්ධිං වසිඤා ඉදනි නගරං පච්චිනාති”ති.

5. අසොසාසුං ඛො භික්‍ෂු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවොනානං. යෙ තෙ භික්‍ෂු අපච්චිඤා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවොනාති කථං භි නාම ආයසා: වුලපනටකො අසංඛගතෙ සුරියෙ භික්‍ෂුනියො ඔවදිසසනිති -පෙ- සච්චිං කීර ත්වං වුලපනටක අසංඛගතෙ සුරියෙ භික්‍ෂුනියො ඔවදසීති.

සච්චිං භගවා.

විගරහි බුදො භගවා -පෙ- කථං භි නාම ත්වං වුලපනටක අසංඛගතෙ සුරියෙ භික්‍ෂුනියො ඔවදිසසසි, තෙනං වුලපනටක අසංඛගතානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්‍ෂවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සමමනොපි චෙ භික්‍ෂු අසංඛගතෙ සුරියෙ භික්‍ෂුනියො ඔවදෙය්‍යා පාචිත්‍රිය”නති.

- 6. සමමනො නාම; ඤාත්චතුසෝන කමමන සමමනො. අසංඛගතෙ සුරියෙති; ඔගගතෙ සුරියෙ. භික්‍ෂුනී නාම; උභතො සබ්භෙ උපසම්භනා.

ඔවදෙය්‍යාති: අට්ඨති වා ගරුධමෙමෙහි අඤ්ඤන වා ධමෙමන ඔවදති ආපනති පාචිත්‍රියසස.

1. භණ්ඩිති - පිළි
2. තඤ්ඤවට - මර්ග
3. ජනනිතෙ - පිළි

3. මෙහෙණහු මෙසේ කීහු: “අද නම් අවවාදය සමාද්ධි නො වන්නේ යැ. දන් ඒ උදනය මැ ආයඹි වුල්ලපන්ථක තෙරණුවෝ පුන පුනා බෙණෙනැ යි (ඇපි) නො කීවමෝ ද?” ආයුෂමත් වුල්ලපන්ථක තෙරණුවෝ ඒ මෙහෙණන්ගේ මේ කථා සල්ලාපය ඇසූහ. එකල්හි ආයුෂමත් වුල්ලපන්ථක තෙරණුවෝ අහසට පැන අන්තරික්ෂාවකාශයෙහි සක්මන් ද කෙරෙති, සිටීම ද කෙරෙති, හිඳීම ද කෙරෙති, ශයනය ද කෙරෙති, දුමාලීම ද කෙරෙති, දිලිහීම ද කෙරෙති, අදර්ශනයට ද යෙති. එම උදනයත් සෙසු බොහෝ බුද්ධවචනත් බෙණෙත්.

මෙහෙණහු මෙසේ කීහු: “භවත්ති, එකාන්තයෙන් ආශ්වයඹි ය. භවත්ති, එකාන්තයෙන් අද්දාන යි. ආයඹි වුල්ලපන්ථක තෙරණුවන්ගේ මෙන් මෙබඳු අවවාදයක් අපහට මෙයින් පෙර නොවී යැ මෙබඳු සමාද්ධියක් නොවූ වීරී යැ යි.

4. එකල්හි ආයුෂමත් වුල්ලපන්ථක තෙරණුවෝ ඒ මෙහෙණන් අඳුරු වැටෙන තාක් ඔවා දී ‘යවු නැඟණියනැ’යි නඟා යැවූහ. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු නුවැර දෙර වැසූ කල්හි බිහිනුවැර වැස උදායන මැ නුවරට පිවිසෙති. මීනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්: “මේ මෙහෙණහු අමුත්චොරිණිහ, අරමිහි මහණුන් හා සමඟ වැස දන් නුවරට පිවිසෙත්” යයි

5. ලමු කොට සිතන නුඟුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මීනිසුන්ගේ (අකීරන්ති ශබ්දය) හික්ෂුහු ඇසූහු. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් ආයුෂමත් වුල්ලපන්ථකයෝ හිරු අත්ගල (බැස) ගියකල්හි මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන් ද යි...සැබැද වුල්ලපන්ථක, තෙපි හිරු බැස ගිය කල්හි මෙහෙණන්හට ඔවා දෙවූ ද යි.

සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් වුල්ලපන්ථක, තෙපි හිරු අවරගිරට ගිය කල්හි මෙහෙණන්හට ඔවා දෙවූ ද? වුල්ලපන්ථක, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“ඉදින් සම්මත වූ ද මහණ හිරු අස්තයට ගිය කල්හි මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නේ නම් පවිත්‍රී වේ” යයි.

6. සම්මත නම්: දෙපතිවතුර්ථකමියෙන් සම්මත යැ.

අත්ථබ්‍රතකෙ සුරියො: හිරු බට කල්හි.

හිකබුහි නම්: දෙ සඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවා.

ඔවදෙයා: ගරුදම් අවීන් හෝ අන් දහමෙකින් හෝ ඔවා දේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

පාචිත්තියපාළි. භික්ඛුචිතඛෙයා

අත්ඛගතෙ අත්ඛගතසසුඤ්ඤි ඔවදති ආපඤ්ඤි පාචිත්තියසස. අත්ඛගතෙ වෙමතිකො ඔවදති ආපඤ්ඤි පාචිත්තියසස. අත්ඛගතෙ අත්ඛගතසසුඤ්ඤි ඔවදති ආපඤ්ඤි පාචිත්තියසස.

එකතො උපසම්පන්නාය ඔවදති ආපඤ්ඤි දුක්ඛටසස. අත්ඛගතෙ අත්ඛගතසසුඤ්ඤි ආපඤ්ඤි දුක්ඛටසස. අත්ඛගතෙ වෙමතිකො ආපඤ්ඤි දුක්ඛටසස. අත්ඛගතෙ අත්ඛගතසසුඤ්ඤි අත්ඛගත.

අනාපඤ්ඤි: උදෙසං දෙනතා පටිපුච්ඡං දෙනතා ඔසාරෙහි අයාති වුවවමානො ඔසාරෙහි පඤ්ඤා පුච්ඡති පඤ්ඤා පුට්ඨො කමෙති අඤ්ඤාසකතාය භණ්ණං භික්ඛුනියො පුණ්ණානි සිකමානාය සාමඤ්ඤාය උමමනකසස ආදිකම්මසසාති.

අත්ඛගත සිකමාපදං දුතියං

6. 3. 3

භික්ඛුනුපසසයසිකමාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සංඝකසු විහරති කපිලවත්ථසමී. නිශ්ශ්‍රොධාරාමෙ. තෙන ඔවා පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු භික්ඛුනුපසසයං උපසඤ්ඤානි ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො ඔවදතාති. භික්ඛුනියො ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො එතදවොදුං: එතෙයා' ඔවාදං ගමීඤ්ඤාමාති.

යට්ඨි මයං අයෙහ ගවෙජයාම ඔවාදසස කාරණා අයා ජබ්බගගියා ඉට්ඨෙව අට්ඨෙව ඔවදතාති.

භික්ඛුනියො උපසසායනානි වියනානි විපාලෙතාති "කථං භි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො ඔවාදං න ගමීඤ්ඤාමාති"ති.¹

2. අථ ඔවා තා භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං: යෙ ඤා භික්ඛු අපට්ඨිතා -පෙ- තෙ උපසසායනානි වියනානි විපාලෙතාති. "කථං භි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු භික්ඛුනුපසසයං උපසඤ්ඤානි භික්ඛුනියො ඔවදිසසතාති -පෙ-

සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුනුපසසයං උපසඤ්ඤානි භික්ඛුනියො ඔවදතාති.

සච්චං භගවා.

1. එතෙයා-මජ්ඣං, 2. "කථං භි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු භික්ඛුනුපසසයං උපසඤ්ඤානි භික්ඛුනියො ඔවදිසසතාති"ති, මජ්ඣං,

භිරු අස්තයට ගිය කල්හී අස්තධාතයංඤා ඇතියේ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අස්තධාතයෙහි විමති ඇතියේ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අස්තධාතයෙහි අස්තධාතසංඤා නැතියේ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ඵක්ඵසෙකා (මෙහෙණසඟුන් කෙරෙහි) උපසපන් වුවකට ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනස්තධාතයෙහි අස්තධාතසංඤා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අනස්තධාතයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අනස්තධාතයෙහි අනස්තධාතසංඤා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

(අට ගරු දම් පෙළ) උදෙසන්තේ නම්, (ගරුදම්පෙළෙහි) අටුවා බණන්තේ නම්; ආයතියෙනි, බණන්තැ'යි කියනු ලබන්නේ කියා නම් පැන පිළිඳිපි නම්, පැන පුරවුස්නා ලද්දේ කියා නම්, මෙරමා සඳහා දෙසන්නහුගෙන් මෙහෙණහු අසන් නම්, හික්මනුවකට ගෙදැණියකට කියා නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකභට ආදිකම්මකභට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි අත්ඵභග ශික්ෂාපද යි

6.3.3

හිකවුනුපයසය ශික්ෂාපදය

1. ඵසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු ශාකාපනපදයෙහි ක්ෂිත්‍ර්වක් නුවඳ කීශ්‍රොධාරාමයෙහි වැඩුවෙසෙති. ඵසමයෙහි වනාහී සවග මහණහු මෙහෙණවරට ඵළැඹැ සවග මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති. හික්ෂුණිහු සවග මෙහෙණන්හට තෙල කීහු: ආයතීවෙති, ඵවු අවවාදයට යමහ යි.

ආයතීවෙති, යම් තෙනකට ඔවා කරුණෙන් ඇපි යන්නෙමු ද සවග මහණහු මෙහි ම අපට ඔවා දෙති යි කීවු ය.

හික්ෂුණිහු ලමු කොට සිහති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් සවග මෙහෙණහු අවවාදයට නො යන්නාහු දු''යි.

2. ඵකල්හී ඒ මෙහෙණහු මහණුන්හට තෙල කරුණ දුන්වුහ. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිහති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් සවග මහණහු මෙහෙණවරට ඵළැඹැ මෙහෙණන්හට ඔවා දුන්හු ද යි...

සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මෙහෙණවරට ඵළැඹැ මෙහෙණන්හට ඔවා දෙවු දු යි.

සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස.

පාවිතකියපාළි භික්ඛුච්ඡරොහා

චීගරභි චූදෙධා හගවා -පෙ- කථං භි නාම තුලෙහ ලොසපුරියා භික්ඛුනුපසසයං උපසඩකමීචා භික්ඛුනියො ඔවදිසෙථ. නෙතං ලොසපුරියා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු භික්ඛුනුපසසයං උපසඩකමීචා භික්ඛුනියො ඔවදෙය්‍ය පාවිතකිය"නති.

එවිඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනං සිකධාපදං පඤ්ඤායං හොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන මහාපජාපතී ගොතමී ගිලානා හොති. ථෙරා භික්ඛු යෙන මහාපජාපතී ගොතමී තෙනුපසඩාමීංසු උපසඩකමීචා මහාපජාපතී ගොතමී. එතදවොච්චි: "කච්චි තෙ ගොතමී,¹ ඛමනීයං කච්චි යාපතීයනති.

න මෙ අය්‍යා, ඛමනීයං න යාපතීයං ඉඛාසය්‍යා, ධම්මං දෙසෙථාති.

න හගිති කප්පති භික්ඛුනුපසසයං උපසඩකමීචා භික්ඛුනියො ධම්මං දෙසෙතුනති කුකකුච්චායනතා න දෙසෙසුං.

4. අථ ඛො හගවා පුබ්බතසමයං නිවාසෙචා පඤ්ඤාචීවරං ආදය යෙන මහාපජාපතී ගොතමී තෙනුපසඩාමී. උපසඩකමීචා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදි. නිසජ්ජ ඛො හගවා මහාපජාපතී ගොතමී. එතදවොච්ච: "කච්චි තෙ ගොතමී ඛමනීයං කච්චි යාපතීයනති"?

පුබ්බ මෙ හනෙත ථෙරා භික්ඛු ආගනචා ධම්මං දෙසෙතති. තෙන මෙ එාසු හොති. ඉදනි පන හගවතා පචිකමීතනනති කුකකුච්චායනතා න දෙසෙතති, තෙන මෙ න එාසු හොතිති.

5. අථ ඛො හගවා මහාපජාපතී ගොතමී. ධම්මියා කථාය සඤ්ඤාසෙචා සමාදපෙචා සමුඤ්ඤාපෙචා සමිඤ්ඤාසෙචා උච්චායාසනා පකකාමී. අථ ඛො හගවා එතසමී. නිදනෙ එතසමී. පකරණෙ ධම්මී. කථං කචා භික්ඛු ආමනෙතසි: අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුනුපසසයං උපසඩකමීචා ගිලානං භික්ඛුනිං ඔවදිතුං, එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු භික්ඛුනුපසසයං උපසඩකමීචා භික්ඛුනියො ඔවදෙය්‍ය අඤ්ඤානු සමයා පාවිතකියං, තජ්ජායං සමයො ගිලානා හොති භික්ඛුනී, අයං තජ්ජ සමයො"ති.

1. කච්චි ගොතමී - ඡෙසා.

භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භික්ෂුන්ගේ, තෙපි මෙහෙණ-
වරට එළැඹූ මෙහෙණන්හට ඔවා දුන්නහු ද? භික්ෂුන්ගේ, මෙය
අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මහණෙනි, මේ
සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මෙහෙණවරට එළැඹූ මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නේ
නම් පවිත්‍ර වේ” යයි.

භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය මෙසේ පනවන ලද්දේ
වෙයි.

3. එසමයෙහි වනාහි මහාපුරාපති ගෞතමී ගීලන් වූවා වෙයි.
ස්ථවිරභික්ෂුහු මහාපුරාපති ගෞතමීය වෙත එළැඹියාහු ය. එළැඹූ “කිම
ගෞතමීය, කිම තොපට ඉවැසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි” ද යි තෙල
කිහු.

ආයඨිවරුනි මට ඉවැසිය නො හැකි යැ. යැපිය නො හැකි යි,
ආයඨිවරු දහම් දෙසන්නාහු නම් මැනවැ යි කිවු ය.

“නැහණියනි, මෙහෙණවරට එළැඹූ මෙහෙණන්හට දහම් දෙසන්නට
නො කැපැ යි” කුකුස් කරනුවෝ (දහම්) නො දෙසුහු.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරවැ
පාසිවුරු ගෙන මහාපුරාපති ගෞතමීය වෙත එළැඹූ පැනවූ අස්තෙහි
වැඩහුන්නසේක. වැඩ හිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිම ගෞතමීය, තොපට
ඉවැසිය හැකි ද? යැපිය හැකි ද යි තෙල වදළසේක.

ස්වාමීනි, පෙර ස්ථවිරභික්ෂුහු අවුත් මට දහම් දෙසති. එයින් මට
පහසු වෙයි. දන් වූ කලී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රතික්ෂේපන යැ යි
කුකුස් කරනුවෝ නො දෙසත්. එයින් මට පහසු නො වේ යැ යි කිවු ය.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාපුරාපති ගෞතමීයට දහම්
කථායෙන් මොනවට කරුණු දක්වා මොනවට කරුණු හන්වා මොනවට
තෙද ගන්වා මොනවට සතුටු කරවා හුනස්තොත් නැඟිට වැඩියේක.
එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා
දහම් කථා කොට මහණුන් ඇමතුසේක. “මහණෙනි, මෙහෙණවරට
එළැඹූ ගීලන් මෙහෙණට ඔවා දෙන්නට අනුදනිමි” මෙසේ ද මහණෙනි,
මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් සුදුසු සමය කබා මෙහෙණවරට එළැඹූ මෙහෙණන්
හට ඔවා දෙන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. මෙහෙණක්
ගීලන් වූවා වේ නම් මේ එහි සුදුසු සමය යි.

පාරිභෝගික සහතිකය

6. **යො පනාති:** යො යාදියො -පෙ- **භික්ෂුති:** -පෙ- අයං ඉමසම්. අපං අධිපෙතො භික්ෂුති.

භික්ෂුත්වසංඝො නාම: යත් භික්ෂුනියො එකරත්ත ඔපි වසන්ති:

උපසම්මතීන්ධාති: තත් ගන්තවා.

භික්ෂුනී නාම: උභතො සචෙත උපසම්මතො.

ඔවදෙය්‍යාති: අට්ඨති ගරුධපෙච්චි ඔවදති ආපත්ති පාරිභෝගිකො.

අඤ්ඤත්‍ර සමයාති: යපෙභවා සමයං.

භිලානා නාම: භික්ෂුනී න සකෙකාති ඔවාදය වා සංවාසාය වා ගන්තුං.

උපසම්මතො ය උපසම්මතො සඤ්ඤාදී භික්ෂුත්වසංඝං උපසම්මතීන්ධා අඤ්ඤත්‍ර සමයා ඔවදති ආපත්ති පාරිභෝගිකො. උපසම්මතො වෙමනිකො භික්ෂුත්වසංඝං උපසම්මතීන්ධා අඤ්ඤත්‍ර සමයා ඔවදති ආපත්ති පාරිභෝගිකො. උපසම්මතො අනුපසම්මතො සඤ්ඤාදී භික්ෂුත්වසංඝං උපසම්මතීන්ධා අඤ්ඤත්‍ර සමයා ඔවදති ආපත්ති පාරිභෝගිකො.

අඤ්ඤන ධම්මෙන ඔවදති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො. එකතො උපසම්මතො ඔවදති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො.

අනුපසම්මතො උපසම්මතො සඤ්ඤාදී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො. අනුපසම්මතො වෙමනිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො. අනුපසම්මතො අනුපසම්මතො සඤ්ඤාදී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: සමයෙ උදෙසං දෙඤ්ඤතා පටිපුට්ඨං දෙතොතා ඔසාරෙභි අයත්ති වුවම්මානො ඔසාරෙභි පඤ්ඤා-පුට්ඨනි පඤ්ඤා පුටුම්මා කපෙති අඤ්ඤස්සත්ථාය භණන්තං භික්ෂුනියො පුණ්ණානී සිත්ථිමානාස්සාමඤ්ඤොය උමමනාකස්ස ආදිකම්මිකස්සානී.

භික්ෂුත්වසංඝො සිත්ථිමානො අදං තභියං

6. යොජනා; යම්, යම් බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුත්වස්සය: යම් තෙතෙකා මෙහෙණු එක් රැයකු වසද්ද එතෙත යි.

උපසංකම්පිතා: එහි ගොස්.

භික්ෂුනී නම්: දෙසතුන් කෙරෙහි උපසපත් වුවා.

ඔවදෙයා: අෂ්ට ගරුධර්මයෙන් ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අඤ්ඤත්වසමයා: සුදුසු සමය තබා.

ගිලානා නම්: මෙහෙණක් අවවාදයට හෝ සහවාසයට හෝ යන්තට නො හැකි වුවා යි.

උපසපතක කෙරෙහි උපසපත්සන් ඇතිගේ සුදුසු සමය තබා මෙහෙණවරට එළැඹූ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, උපසපතක කෙරෙහි විමනි ඇතිගේ සුදුසු සමය තබා මෙහෙණවරට එළැඹූ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, උපසපතක කෙරෙහි අනුපසපත්සන් ඇතිගේ සුදුසු සමය තබා මෙහෙණවරට එළැඹූ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අන්‍යධර්මයකින් ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේයි, මෙහෙණ සතුන් කෙරෙහි උපසපත්වුවකට ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුපසපතක කෙරෙහි උපසපත්සන් ඇතිගේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපතක කෙරෙහි විමනි ඇතිගේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අනුපසපතක කෙරෙහි අනුපසපත්සන් ඇතිගේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි (අටගරු දම්පෙළ) උදෙසන්තේ නම්, (ගරුදම් පෙළෙහි) අවුවා බණන්තේ නම් ආරාධනයෙනි, බණන්තැ'යි කියනු ලබන්තේ බෙණේ 'හම් පැන පිළිවිසිනම් පැන පුඵවුස්සා ලද්දේ කියා නම් මෙරමා සඳහා දෙසන්තහුගෙන් මෙහෙණු අසන් නම් ඇවැත් නැති, සික්මනුවකට හෙරැණියකට උම්මත්තකහට ආදිකම්මකහට ඇවැත් නැති.

කෙවැනි භික්ෂුත්වස්සය භික්ෂාපද යි

6.3.4

ආමිසසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවච්චියං උභරති ජෙතවනෙ අනාචජිණ්ඩිකයා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ථෙරා භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදන්තා ලාභිනො භොතති චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසන-
ගිලානාඥ වට්ඨසහෙසජ්ජපරිකාරානං ජබ්බගේයා භික්ෂු ඵට්ඨං වදෙතී. “න බහුකතා ථෙරා භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදන්තී, ආමිසහෙතු ථෙරා භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදන්තීති.

2. යෙ තෙ භික්ෂු අස්චිතා -ථෙ- තෙ උජ්ඣායනී වියනී උපාවෙතී. “කථං හි නාම ජබ්බගේයා භික්ෂු ඵට්ඨං වදන්තී: න බහුකතා ථෙරා භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදන්තී, ආමිසහෙතු ථෙරා භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදන්තීති -ථෙ-

සච්චං කීර තුලෙභ භික්ෂුවෙ ඵට්ඨං වදෙථ න බහුකතා ථෙරා භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදන්තී, ආමිසහෙතු ථෙරා භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදන්තීති.

සච්චං හගවා.

උගරහි බුද්ධා හගවා -ථෙ- කථං හි නාම තුලෙභ මොසපුරියා ඵට්ඨං වදන්තී: න බහුකතා ථෙරා භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදන්තී ආමිසහෙතු ථෙරා භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදන්තීති. තෙනං මොසපුරියා අඥසක්කානං වා පයාදය -ථෙ- ඵට්ඨන්තී පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ෂු ඵට්ඨං වදෙය්‍යා ආමිසහෙතු භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදන්තීති පාචිතර්ථය”නති.

3. යො පනාතී: යො යාදියො -ථෙ- භික්ෂුනී: -ථෙ- අයං ඉමසම්ඨං අත්ථෙ අධිජෙතො භික්ෂුනී.

ආමිසහෙතුනී: චීවරහෙතු පිණ්ඩපාතහෙතු සෙනාසනහෙතු ගිලානාඥවට්ඨසහෙසජ්ජපරිකාරහෙතු සක්කාරහෙතු ගරුකාරහෙතු මානන-
හෙතු ච්ඡන්දනහෙතු පුජනහෙතු.

1. ඔවදන්තා - ජෙතං 2. ජෙතං භික්ෂු - ජෙතං,

6.3.4

ආමීයශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් තුවඳ අනෙපිච්චි සිටුහුගේ දෙවරම් වෙහෙඳ වැඩැවෙසෙති. එකල්හි ස්ඵරිභික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දන්නාහු සිච්චුරු-සිච්චුවා-සෙනසුන්-ශීලන්පසබෙහෙත් පිරිකර ලබන්-නාහු වෙති. සවග මහණහු මෙසේ කියති: ස්ඵරි භික්ෂුහු මෙහෙණන් හට කළ දහම් බුහුමන් ඇති වෑ ඔවා නො දෙති. ආමීයහෙතුයෙන් ස්ඵරි භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති යි.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ...ඔහු ලච්චි කොට සිතති, හුණු පට්ඨනි, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් සවග මහණහු ස්ඵරි භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට කළ දහම් බුහුමන් ඇති වෑ ඔවා නො දෙති යි, ආමීයහෙතුයෙන් ස්ඵරි භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති යි මෙසේ කියත් ද යි...

සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි ස්ඵරි භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට කළ දහම් බුහුමන් ඇති වෑ ඔවා නො දෙති, ආමීයහෙතුයෙන් ස්ඵරි භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති යි මෙසේ කියවු ද?

සැබෑවෑ භාගාවතුන් වහන්ස,

භාගාවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි ස්ඵරි භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට කළ දහම් බුහුමන් ඇති වෑ ඔවා නො දෙති, ආමීයහෙතුයෙන් ස්ඵරි භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති යි මෙසේ කියන්නාහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රයන්තයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් ආමීයයක් හේතු කොට ගෙන භික්ෂුහු මෙහෙණන් හට ඔවා දෙති යි මෙසේ කියන්නේ නම් පවිසි වේ" යයි.

3. යො පන: යම්, යම් බුදු... භික්චු... මෙ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

ආමීයහෙතු: වීචරිණේතුයෙන් පිණ්ඩපාත හේතුයෙන් ඝයනාසන හේතුයෙන් ශ්ලානප්‍රනායගෙහප්‍රාප්තිකාර හේතුයෙන් සත්කාර හේතු යෙන් ගරුකාරහේතුයෙන් මානනහේතුයෙන් වන්දන හේතුයෙන් පුජනහේතුයෙන්.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡෙදය

එවං වදෙය්‍යාති: උපසම්පන්නං සධෙහන සමමනං භික්ඛුනොවාදකං අවණණං කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඩකුකතතුකාමො එවං වදෙති. චීවරහෙතු පිණ්ඩපාතහෙතු සෙනාසනහෙතු ගිලානපච්චයභෙජ්ජපරිඤ්ඤාරහෙතු සකකාරහෙතු ගරුකාරහෙතු මානනහෙතු වජ්ජනහෙතු පූජනහෙතු ඔවදතීති භණති ආපනති පාචිත්තියස්ස.

ධම්මකමෙම ධම්මකමෙසඤ්ඤී එවං වදෙති ආපනති පාචිත්තියස්ස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො එවං වදෙති ආපනති පාචිත්තියස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමෙසඤ්ඤී එවං වදෙති ආපනති පාචිත්තියස්ස.

උපසම්පන්නං සධෙහන අසමමනං භික්ඛුනොවාදකං අවණණං කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඩකුකතතුකාමො එවං වදෙති චීවරහෙතු -පෙ-පූජනහෙතු ඔවදතීති භණති ආපනති දුක්ඛටස්ස.

අනුපසම්පන්නං සධෙහන සමමනං වා අසමමනං වා භික්ඛුනොවාදකං අවණණං කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඩකුකතතුකාමො එවං වදෙති චීවරහෙතු පිණ්ඩපාතහෙතු සෙනාසනහෙතු ගිලානපච්චයභෙජ්ජපරිඤ්ඤාරහෙතු සකකාරහෙතු ගරුකාරහෙතු මානනහෙතු වජ්ජනහෙතු පූජනහෙතු ඔවදතීති භණති ආපනති දුක්ඛටස්ස.

අධම්මකමෙම ධම්මකමෙසඤ්ඤී ආපනතිදුක්ඛටස්ස. අධම්මකමෙම වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛටස්ස. අධම්මකමෙම අධම්මකමෙසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛටස්ස.¹

අනාපනතී: පකතියා චීවරහෙතු පිණ්ඩපාතහෙතු සෙනාසනහෙතු ගිලානපච්චයභෙජ්ජපරිඤ්ඤාරහෙතු සකකාරහෙතු ගරුකාරහෙතු මානනහෙතු වජ්ජනහෙතු පූජනහෙතු ඔවදනං භණති. උමමනකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

ආමීසසිකඛාපදං චතුස්ථං.

1. ආපනති - සිඳු, ii

එවං වදෙයා; යනු සඬසයා විසින් සම්මත වූ මෙහෙණ ඔවා දෙන උපසපනක්භට ගරහනු කැමැත්තේ අයස දනවනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි: විවරහේතුයෙන් පිණ්ඩපාතහේතුයෙන් ශයනාසනහේතුයෙන් ග්ලානප්‍රත්‍යය හෙහණපරිෂ්කාරහේතුයෙන් සත්කාරහේතුයෙන් ගරුකාරහේතුයෙන් මානනහේතුයෙන් වන්දන හේතුයෙන් පූජනහේතුයෙන් ඔවා දේ යැ යි බෙණේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ධම්කම්සෙහි ධම්කම්සංඥා ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, ධම්කම්සෙහි විමති ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, ධම්කම්සෙහි අධම්කම්සංඥා ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සඬසයා විසින් අසම්මත වූ භික්ඛුනොවාදක උපසපනක්භට ගරහනු කැමැත්තේ අයස දනවනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි. විවරහේතුයෙන්...පූජනහේතුයෙන් ඔවා දේ යයි බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

සඬසයා විසින් සම්මත වූ හෝ අසම්මත වූ හෝ භික්ඛුනොවාදක අනුපසපනක්භට ගරහනු කැමැත්තේ අයස දනවනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි: විවරහේතුයෙන් පිණ්ඩපාතහේතුයෙන් ශයනාසනහේතුයෙන් ග්ලානප්‍රත්‍යයහෙහණපරිෂ්කාරහේතුයෙන් සත්කාරහේතුයෙන් ගරුකාරහේතුයෙන් මානනහේතුයෙන් වන්දනහේතුයෙන් පූජනහේතුයෙන් ඔවා දේ ය යි බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අධම්කම්සෙහි ධම්කම්සංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අධම්කම්සෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අධම්කම්සෙහි අධම්කම්සංඥා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

විවරහේතුයෙන් පිණ්ඩපාතහේතුයෙන් ශයනාසනහේතුයෙන් ග්ලානප්‍රත්‍යය හෙහණපරිෂ්කාරහේතුයෙන් සත්කාරහේතුයෙන් ගරුකාරහේතුයෙන් මානනහේතුයෙන් වන්දනහේතුයෙන් පූජනහේතුයෙන් ප්‍රකෘති විසින් ඔවා දෙනත්කභට බෙණේ නම්, ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

විවරදනාසිකාබාසදං

6.3.5

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාචපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාවතීයං අඤ්ඤතරිසසා විසිට්ඨාය පිණ්ඩාය වරති අඤ්ඤතරාපි භික්ඛුනී තසසා විසිට්ඨාය පිණ්ඩාය වරති. අථ ටො සො භික්ඛු තං භික්ඛුනීං එතදවොච: “ගවජ් භගීනී, අමුක්කසමීං ඔකාසෙ භික්ඛා දීයතී”ති. සාපි ටො එවමාහ: “ගවජ්ඤා, අමුක්කසමීං ඔකාසෙ භික්ඛා දීයතී”ති. තෙ අභිණ්ඤා දසසතෙන සන්දිට්ඨා අහෙසුං.

2. තෙන ටො පන සමයෙන සඛකසස විවරං භාජීයතී. අථ ටො සා භික්ඛුනී ඔවාදං ගතත්වා යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඛිතමී. උපසඛිතමීත්වා තං භික්ඛු: අභිවාදෙත්වා එකමනතං අට්ඨාසී. එකමනතං ධීතං ටො තං භික්ඛුනීං සො භික්ඛු එතදවොච: “අයං මෙ භගීනී විවර පට්ඨිංසො! සාදිසිසසසී”ති. ආමය්ඤ්ඤා, දුබ්බලච්චිරාචභිතී. අථ ටො සො භික්ඛු තසසා භික්ඛුනීයා විවරං අදසී. සොපි ටො භික්ඛු දුබ්බලච්චිරො භොතී. භික්ඛු තං භික්ඛු: එතදවොචු: “කරොහිදනී තෙ ආචුසො විවර”ති. අථ ටො සො භික්ඛු භික්ඛුතං එතමසං ආරොචෙසී.

3. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උඤ්ඤායනාහී වීයනාහී විපාචෙතාහී: “කථං හි නාම භික්ඛු භික්ඛුනීයා විවරං දසසතීති -පෙ-

- සච්චං කීර ත්ථං භික්ඛු භික්ඛුනීයා විවරං අදසීති.
- සච්චං භගවා.
- ඤානිකා තෙ භික්ඛු අඤ්ඤතිකානී.
- අඤ්ඤතිකා භගවානී.

අඤ්ඤතකො මොසපුරිස අඤ්ඤතිකාය න ජානාති පතිරුපං වා අපපතිරුපං වා සනතං වා අපජනං වා. කථං හි නාම ත්ථං මොසපුරිස අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනීයා විවරං දසසසී. තෙනං මොසපුරිස අපපසසානාං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාබාසදං උද්දිසෙය්ඤාථ:

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනීයා විවරං දදෙය්ඤ පාච්ඤානිය”නති.
එව ඤ්ඤිදං භගවතා භික්ඛුතං සිකාබාසදං පඤ්ඤතං භොතී.

1. විවරපට්ඨිංසො - ම ජසං,
3. දුබ්බලච්චිරාචභිතී - සිඵු

2. ආමය්ඤ්ඤා - මඤ්ඤා,
අභිණ්ඤා - සිඵු

6.3.5

විචරදන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනෙපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙහි. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සැවැනෙහි එක්තරා වීථියෙකු පිටු පිණිස හැසිරෙයි. එක්තරා මෙහෙණක් ද ඒ වීථියෙහි පිටු පිණිස හැසිරෙයි. එකල්හි එමහණ එමෙහෙණහට තෙල කිය: “යා නැගණිය, අසුවල් තෙතැ හික්ෂාව දෙනු ලැබේ” යයි ඔ ද මෙසේ කීවු: “යා ආයතියෙනි, අසුවල් තෙතැ හික්ෂාව දෙනු ලැබේ” යයි. ඔහු නිරතුරු දැක්මෙන් දුටුමිතුරු වූහ.

2. එසමයෙහි වනාහි සකියයාගේ සිවුරු බෙදනු ලැබෙයි. එකල්හි එමෙහෙණ අවවාදයට ගොස් එමහණ වෙත එළැඹියා ය. එළැඹූ සකියා වැඳ එකත්පසෙකු සිටියා ය. එකත්පසෙකු සිටී එමෙහෙණහට එමහණ තෙල කිය: ‘නැගණිය, මේ මගේ සිවුරු කොටස යැ. (එය) ඉවසන්තෙහි ද දී. එසේ යැ ආයතියෙනි, දුබල සිවුරු ඇත්තියකිම වෙමි යි. එකල්හි එමහණ එමෙහෙණහට සිවුර දුන්නේ ය. එමහණ තෙමේන් දුබල සිවුරු ඇතියේ වෙයි. හික්ෂුණු එමහණහට තෙල කීහු: “ඇවැත්නි, තොපගේ සිවුර දන් කරව යි. එකල්හි ඒ මහණ තෙල කරුණ හික්ෂුණහට දුන්වි ය.

3. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතනි, නුගුණ පවසනි, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් මහණෙක් මෙහෙණකට සිවුරක් දෙන්නේ ද යි...

- සැබෑ ද මහණ තෝ මෙහෙණකට සිවුරක් දුන්නෙහි ද ? යි.
- සැබෑවැ භාගාවතුන් වහන්ස,
- මහණ (එමෙහෙණ) තාගේ නෑ වූවා ද? නො නෑ වූවා ද? යි.
- භාගාවතුන් වහන්ස, නො නෑ වූවා යැ.

හිස් පුරුෂය, නො නෑයෙක් නො නෑයක ගේ සුදුසු දය හෝ නුසුදුසු දය හෝ ඇති දය හෝ නෑති දය හෝ නො දනී. කෙසේ නම් හිස්පුරුෂය, තෝ නොනෑ මෙහෙණකට සිවුරක් දුන්නෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් නොනෑ මෙහෙණකට සිවුරක් දෙන්නේ නම් පවිඪි වේ” යයි.

භාගාවතුන් විසින් හික්ෂුණහට මේ සිකපදය මෙසේ පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිතකියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

4. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ෂු කුකකුච්ඤායනිතා භික්ෂුනීනං පාරිවට්ටකං¹ වීචරං න දෙනාති, භික්ෂුනීයො උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙනති: “කථං හි නාම අයතා අමහාකං පාරිවට්ටකං වීචරං න දසසනති”ති. අසෙසාපුං ටො භික්ෂු තාසං භික්ෂුනීනං උජ්ඣායනනීනං වියනනීනං විපාචෙනනීනං. අථ ටො තෙ භික්ෂු හගවතො එතඤ්ඤං ආරොචෙසුං. අථ ටො හගවා එතස්මීං නිදනො එතස්මීං පකරණෙ ධම්මිං කථං කථවා භික්ෂු ආමනෙතාසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්චණං පාරිවට්ටකං දතුං භික්ෂුසස භික්ෂුනීයා සික්ඛමානාය සාමණෙරාස සාමණෙරාය. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙසං පඤ්චණං පාරිවට්ටකං දතුං” එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

“යො පන භික්ෂු අඤ්ඤාතීකාය භික්ෂුනීයා වීචරං දදෙයා අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ටකා පාචිතකිය”නති.

5. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුනී: -පෙ- අයං ඉමස්මීං අපෙඤ්ඤා අධිපෙඤ්ඤො භික්ෂුනී.

අඤ්ඤාතීකා නාම: මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහයුගා අසම්බඳ්ධා.

භික්ෂුනී නාම: උභතො සචෙත උපසම්පණා.

වීචරං නාම: ඡනං වීචරානං අඤ්ඤතරං වීචරං විකප්පනුපගං පඤ්ඤමං.

අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ටකානී: යිපෙඤ්ඤා පාරිවට්ටකං දෙනී ආපඤ්ඤා පාචිතකියසස.

අඤ්ඤාතීකාය අඤ්ඤාතීකසඤ්ඤා වීචරං දෙනී අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ටකා ආපඤ්ඤා පාචිතකියසස. අඤ්ඤාතීකාය වෙමනිකො වීචරං දෙනී අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ටකා ආපඤ්ඤා පාචිතකියසස. අඤ්ඤාතීකාය ඤාතීකසඤ්ඤා වීචරං දෙනී අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ටකා ආපඤ්ඤා පාචිතකියසස.

එකතො උපසම්පණාය වීචරං දෙනී අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ටකා ආපඤ්ඤා දුක්ඛට්ඨසස. ඤාතීකාය අඤ්ඤාතීකසඤ්ඤා ආපඤ්ඤා දුක්ඛට්ඨසස. ඤාතීකාය වෙමනිකො ආපඤ්ඤා දුක්ඛට්ඨසස. ඤාතීකාය ඤාතීකසඤ්ඤා අනාපඤ්ඤා.

අනාපඤ්ඤා: ඤාතීකාය පාරිවට්ටකං පරිනෙතන වා විපුලං විපුලෙන වා පරිනං භික්ෂුනී විසසායං ගණනාති නාවකාලීකං ගණනාති වීචරං යිපෙඤ්ඤා අඤ්ඤං පරිසාරං දෙනී සික්ඛමානාය සාමණෙරාය උමච්ඤතකසස ආදීකම්මිකසසාති.

වීචරදුනසික්ඛාපදං පඤ්චමං.

1. පාරිවට්ටකං - 036.

4. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු කුකුස්කරන්තාහු මෙහෙණන්හට පිරුළු කොට සිවුරු නො දෙති. මෙහෙණහු ලවු කොට සිතනී, නුගුණ පවසනී දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් ආයඹයෝ අපට පිරුළු කොට සිවුරු නොදෙත්තාහු ද යි. භික්ෂුහු ලවු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මෙහෙණනගේ (අකීර්ත්තිශබ්දය) ඇසුහු. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාගාවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දැනුම් කරා වදරා මහණුන් ඇමතුවේ: "මහණෙනි, මහණහට මෙහෙණහට සික්මනුවහට හෙරණකුහට හෙරණකහට යන පස් දෙනහට පිරුළු කොට දෙන්නට අනුදනීම්. මහණෙනි, මේ පස්දෙනහට පිරුළු කොට දෙන්නට අනුදනීම්" තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් නොනෑ මෙහෙණකට පිරුළු හැර සිවුරු දෙන්නේ නම් පවිති වේ" යයි.

5. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ත්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අක්කුඤ්ඤා නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්වන කුලපර-විටිය දක්වා නො සබඳ වූවා.

භික්ෂුනී නම්: දෙසඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවා.

විවර නම්: සවැදෑරුම් සිවුරු අතුරෙන් විකල්පනයට සුදුසු එක්තරා පැසුර සිවුරෙකි.

අක්කුඤ්ඤ පාරිවට්ඨකා: පිරුළු හැර දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නොනෑ මෙහෙණකට නොනෑ මෙහෙණක යන සන් ඇතියේ පිරුළු හැර සිවුරු දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. නොනෑ මෙහෙණකට වීමහි ඇතියේ පිරුළු හැර සිවුරු දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. නොනෑ මෙහෙණකට නෑමෙහෙණක යි සන් ඇතියේ පිරුළු හැර සිවුරු දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙහෙණ සඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවකට පිරුළු හැර සිවුරු දේ නම් දුකුළු ඇවැත් වේ. නෑමෙහෙණකට නොනෑ සන් ඇතියේ නම් දුකුළු ඇවැත් වේ. නෑමෙහෙණකට වීමහි ඇතියේ නම් දුකුළු ඇවැත් වේ. නෑමෙහෙණකට නෑමෙහෙණක යි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නෑමෙහෙණකට, මද අගය ඇතියෙකින් මහ ඇති පිරුළුවක් හෝ මහ ඇතියෙකින් මද අගය ඇති පිරුළුවක් හෝ මෙහෙණක් වියවස් වූ ගනී නම්, තවුකැලි වූ ගනී නම්, සිවුරු තබා අන් පිරිකරක් දේ නම් සික්මනුවහට, හෙරණහට දේ නම් ඇවැත් නැති උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස් වැනි විවරදනශික්ෂාපද යි

6.3.6

චීවරසිඛ්ඛනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන චූදෙධා හගවා යාවඤ්චියං චිහරති ජෙතචනෙ අනාඨසිඤ්චියාසා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා උද්ධි පච්චො¹ හොති චීවරකඉමං කාඡං. අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී යෙනායසමා උද්ධි තෙනුපසඤ්චි උපසඤ්චිතො ආයසමනං උද්ධි ඵතදචොව: “සාධු මෙ හනෙන, අයොගා චීවරං සිඛ්ඛනු”ති. අඨ ඛො ආයසමා උද්ධි තඤ්ඤා භික්ඛුනියා චීවරං සිඛ්ඛනො සුරඤ්ඤා සුපරිකමමකතං කතො මජෙකි පචීහානචිතං චූච්ඤාපෙකො සංහරිතො නිකඛිපි.

2. අඨ ඛො සා භික්ඛුනී යෙනායසමා උද්ධි තෙනුපසඤ්චි. උප. සඤ්චිතො ආයසමනං උද්ධි ඵතදචොව: “කතං තං හනෙන, චීවර”නාති “හඤ්ඤ හගිනී, ඉමං චීවරං යථාසංහටං හරිතො නිකඛිපිතො යද් භික්ඛුනී සඤ්ඤා ඔවාදං ආගච්ඡති තද් ඉමං චීවරං පාරුපිතො භික්ඛුනීසඤ්ඤාසා පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ආගච්ඡා”ති.

3. අඨ ඛො සා භික්ඛුනී තං චීවරං යථාසංහටං හරිතො නිකඛිපිතො යද් භික්ඛුනීසඤ්ඤා ඔවාදං ආගච්ඡති, තද් තං චීවරං පාරුපිතො භික්ඛුනී සඤ්ඤාසා පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ආගච්ඡති. මනුඤ්ඤා උජ්ඣායනති වීයනති චීපාවෙනති “යාව ජීනනිකා ඉමා භික්ඛුනියො ධුඤ්ඤා අභිරිකායො යත්භි නාම චීවරෙ පචීහානචිතං චූච්ඤාපෙකොනාති”ති. භික්ඛුනියො ඵචමාහංසු: “කසඤ්ඤං කමම”නාති. අයාසංස උද්ධිසංසාති, යෙපි තෙ ජිහ්ඤාකා ධුඤ්ඤාසා අභිරිකා තෙසංස ඵචරුපං න සොහෙය්ඤ නිං පන අයාසංස උද්ධිසංසාති.

4. අඨ ඛො නා භික්ඛුනියො භික්ඛුනා ඵත මඤ්ඤං ආරොචෙසුං: යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති වීයනති චීපාවෙනති “කඨං භි නාම ආයසමා උද්ධි භික්ඛුනියා චීවරං සිඛ්ඛිසංසති”ති -පෙ-

“ස චිමං කිර කං උද්ධි භික්ඛුනියා චීවරං සිඛ්ඛිපි”ති

සච්චං හගවාති.

ඤ්ඤාතො තෙ උද්ධි අඤ්ඤාතිකාති.

අඤ්ඤාතිකා හගවාති.

1. පච්චො - මජ්ඣ. 2. ජිහ්ඤාකා ධුඤ්ඤාසා - පිඤ්ඤා

6.3.6

විවරසිඛිබනගික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර අනෙපිබු සිටුහුගේ දෙවරම් වෙහෙරෙහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උදයි තෙරණුවෝ සිවුරුකම් කිරීමට සමත් වෙති. එක්තරා මෙහෙණක් ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් වෙත එළැඹියා යෑ. එළැඹූ ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන්හට තෙල කිවු යෑ වහන්ස, ආයඹියන් වහන්සේ මට සිවුරක් මසන්තාහු මැනෑවෑ යි. එකල්හි ආයුෂ්මත් උදයි තෙරණුවෝ එමෙහෙණහට සිවුරක් මසා මොනවට රජන් කොට මොනවට පිරියම් කොට මෑද ප්‍රතිභානවිත්‍රයක් නංවා හකුළවා තැබූහ.

2. එකල්හි එමෙහෙණ ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් වෙත එළැඹියා යෑ. එළැඹූ ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන්හට තෙල කිවු ය. වහන්ස, ඒ සිවුරු කරන ලද දෑ යි. “නැහණිය, මේ සිවුර හැකුළෑ වන මෑ ගෙන ගොස් මෙහෙණසහ යම් දිනෙකෑ අවවාදයට යේ නම් එදින මේ සිවුර පෙරෙව මෙහෙණ සහහු පිටුපසින් එව” යි.

3. එකල්හි ඒ මෙහෙණ ඒ සිවුර හැකුළෑ වන මෑ ගෙන ගොස් බහා තබා යම් දිනෙකෑ මෙහෙණසහ අවවාදයට යේ නම් එදින ඒ සිවුර පෙරෙව මෙහෙණසහහු පිටුපසින් පිටුපසින් යෙයි. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: මේ මෙහෙණහු සුන්ඔතප් ඇතියහ, ධූර්තයහ, විළි නැතියහ. යම්බඳු සිවුරෙක්හි ප්‍රතිභාන විත්‍රයක් නංවාලූහු දෑ යි. මෙහෙණහු මේ කවරක්හුගේ කර්මයෙක් දෑ යි මෙසේ කිහු. ආයඹි උදයිහුගේ යි. යම්බඳු කෙනෙක් සුන්ඔතප් ඇතියාහු ධූර්ත වූවාහු විළි නැතියාහු වෙද්ද ඔවුනට ද මෙබන්දක් නො හොබනේ යෑ. ආයඹි උදයිතෙරුන්හට කීම හොබනේ දෑ යි.

4. එකල්හි ඒ හික්ෂුණිහු මහණන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උදයි මෙහෙණකට සිවුරක් හිච්චි දෑ යි...

සැබෑ ද උදයි, තෝ මෙහෙණකට සිවුරක් හිච්චියෙහි දෑ යි.

සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

උදයි, (එ මෙහෙණ) තාගේ නෑ වූවා ද නොනෑ වූවා දෑ යි.

භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නොනෑ වූවා යෑ.

පාචිතතියපාළි හිකවු ව්හමෙයා

අඤ්ඤතකො මොසපුරිස අඤ්ඤාතිකාය න ජානාති පතිරුපං වා අයාතිරුපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. කථං හි නාම කං මොසපුරිස අඤ්ඤාතිකාය හිපවුනියා වීවරං සිබ්බසසපි. නෙතං මොසපුරිස අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන හිසබ්බවෙ ඉමං පිකබ්බපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හිකවු අඤ්ඤාතිකාය හිකවුනියා වීවරං සිබ්බසස වා සිබ්බාපෙය්‍ය වා පාචිතතිය”නති.

5. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හිකවුති -පෙ- අයං ඉමසමී අපෙ අධිපෙතො හිකවුති.

අඤ්ඤාතිකා නාම: මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුභා අසබෙඤ්ඤා.

හිකවුති නාම: උභතො සමෙඤ්ඤ උපසමපනා.

වීවරං නාම: ඡනං වීවරානං අඤ්ඤතරං වීවරං.

සිබ්බසසාති: සයං සිබ්බති ආරපථෙ ආරපථෙ ආපත්ති පාචිතතියසස.

සිබ්බාපෙය්‍යාති: අඤ්ඤං ආණාපෙති. ආපත්ති පාචිතතියසස. සකිං ආණාපෙතො බහුකමපි සිබ්බති ආපත්ති පාචිතතියසස.

අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤාදී වීවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති පාචිතතියසස. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො වීවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති පාචිතතියසස. අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤාදී වීවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති පාචිතතියසස.

ඵකතො උපසමපනාය වීවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛකමසස. ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤාදී ආපත්ති දුක්ඛකමසස. ඤාතිකාය වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛකමසස. ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤාදී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ඤාතිකාය වීවරං යථෙභවා අඤ්ඤං පරිකබ්බරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා සිබ්බාපෙතාය සාමඤ්ඤාය උච්චතකසස ආදිකමෙතිකසසාති.

වීවරසිබ්බනසිකබ්බපදං ඡධ්‍යං.

භික්ෂු පුරුෂය, නොනැගෙත් නොනැ මෙහෙණකට සුදුසු දය හෝ කුසුදුසු දය හෝ මනාපය හෝ අමනාපය හෝ නොදනී. භික්ෂු පුරුෂය, කෙසේ නම් හෝ නොනැ මෙහෙණකට සිවුරක් මැසුයෙහි ද යි. භික්ෂු පුරුෂය මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් නො නැ මෙහෙණකට සිවුරක් මසන්නේ නම් හෝ මස්වන්නේ නම් හෝ පවිති වේ” යයි.

5. යො පන යනු: යම්, යම්බදු ... භික්ෂු ... මේ කෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අක්කාතිකා නම: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්වන ඥාලපරච්චිය දක්වා නො සබඳ වුවා.

භික්ෂුනී නම: දෙසඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වුවා.

විවර නම: සවැදැරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා සිවුරෙකි.

සිඛෙඛයා: කෙමේ මසා නම් භිදී මගක් පාසා පවිති ඇවැත් වේ.

සිඛාපෙයා: අනෙකක්හු අණවා නම් පවිති ඇවැත් වේ. වරක් අණවන ලද්දේ බොහෝවරකුදු මසා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නොනැ මෙහෙණක කෙරෙහි නොනැ සන් ඇතියේ සිවුරක් හිවා නම් හෝ හිවවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. නොනැ මෙහෙණක කෙරෙහි විමති ඇතියේ සිවුරක් හිවා නම් හෝ හිවවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. නොනැ මෙහෙණක කෙරෙහි නැමෙහෙණක යි සන් ඇතියේ සිවුරක් හිවා නම් හෝ හිවවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

මෙහෙණ සඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වුවකට සිවුරක් මසා නම් හෝ මස්වා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. නැමෙහෙණක කෙරෙහි නොනැ සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නැමෙහෙණක කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නැමෙහෙණක කෙරෙහි නැමෙහෙණක යි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නැමෙහෙණකට සිවුරක් හැර අන් පිරිකරක් හිවා නම් හෝ හිවවා නම් හෝ, ඇවැත් නැත. සික්මනුවට, හෙරැණියට, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

සවැනි විවරසිඛිඛනාසිකාපද යි

6.3.7

සංවිධානසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්දො හගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පට්ඨපජ්ජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: “යථෙව මයං සපජාපනිකා ආභිණ්ඩාම එවමෙවිමෙ සමණා සකායුක්ඛියා භික්ඛුනීහි සද්ධිං ආභිණ්ඩන්ති” ති.

2. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා -ථෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති “කථං හි නාම ජබ්බකේයා භික්ඛු භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පට්ඨපජ්ජන්ති”ති -ථෙ-

සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පට්ඨපජ්ජන්ති.

සච්චං හගවා.

විහරති බුද්දො හගවා -ථෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුට්ඨසා භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පට්ඨපජ්ජන්ති, තෙනං මොසපුට්ඨසා අපසසන්තානං වා පසාදය -ථෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පට්ඨපජ්ජන්තා අනාමසො ගාමනතරමපි පාච්ඤානිය”න්ති.

එවඤ්චදං හගවතා භික්ඛුනං සිකධාපදං පඤ්ඤානං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බෙහුලා භික්ඛු ව භික්ඛුනීහියො ව සාකෙකා සාවඤ්චියං¹. අදානමඟ්ඟං පට්ඨපජ්ජන්තා භොන්ති. අථ ඛො තා භික්ඛුනීහියො තෙ භික්ඛු එතදවොච්චිං: මයමපි අයොහි සද්ධිං ගමීස්සාමා”ති. න හගිති කපපති භික්ඛුනීහියා සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පට්ඨපජ්ජන්තා තුමෙහ වා පඨමං ගට්ඨම මයං වා ගමීස්සාමාති. අය්‍යා හතෙත අක්කපුට්ඨසා අය්‍යාව පඨමං ගට්ඨන්තුති.

1. සාවඤ්චියං - සී.පු.

6.3.7

සංවිධානශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් තුවෑ ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිභි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු මෙහෙණන් සමඟ කරා කොටගෙන එක් වූ අදන්මඟට පිළිපදිත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්: යමයේ ඇපි අඹුන් සහිත වූ ඇවිදිමු නම් එසේ මැ මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ද මෙහෙණන් සමඟ ඇවිදුනාහ යි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු මෙහෙණන් සමඟ කරා කොටගෙන එක් වූ අදන්මඟට පිළිපත්නාහු ද යි...”

සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මෙහෙණන් සමඟ සංවිධානය කොට ගෙන එක් වූ අදන්මඟට පිළිපදිමු ද යි.

සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි මෙහෙණන් සමඟ කියම කොටගෙන එක් වූ අදන්මඟට පිළිපත්නු ද යි. හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... තව ද මහණෙනි, මෙසේත් මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මෙහෙණක හා සමඟ කරා කොටගෙන යටත් පිරිසෙයින් අන්ගමකටද (යනුවට) එක් වූ අදන් මඟට පිළිපත්තේ නම් පවිත් වේ” යයි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ද භික්ෂුණිහු ද සාකෙතයෙන් සැවැතට යන අදන්මඟට පිළිපත්නාහු වෙති. එකල්හි ඒ භික්ෂුණිහු ඒ භික්ෂුන්ට මෙය කීහු: “ඇපිදු ආයාඨයන් සමඟ යමහ”යි. නැඟණියනි, මෙහෙණක හා සමඟ කරාකොට ගෙන එක් වූ අදන් මඟට පිළිපදින්නට නො කැප යෑ. තෙපි හෝ පෙරාතු වූ යවු. ඇපි හෝ යමහ යි. වහන්ස, ආයාඨයෝ අග්‍රපුරුෂයෝ යෑ. ආයාඨයෝ මැ පෙරාතු වූ යෙක්වා යි.

පාචිතකියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

4. අට්ඨෙ භාසං භික්ෂුනීනං පට්ඨා ගට්ඨනාදීනං අනාතරාමග්ගෙ චොරා අවිඤ්ඤාසු චෙට්ඨා දුපෙසුඤ්ඤා. අට්ඨෙ භාසං භික්ෂුනීයො සාවච්ඡී. ගන්තවා භික්ෂුනීනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. භික්ෂුනීයො භික්ෂුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. භික්ෂු භගවග්ගො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. අට්ඨෙ භගවා එතඤ්ඤං නිදුග්ගෙ එතඤ්ඤං පකරෙණු ඛලීං කුචං කන්ධා භික්ෂු ආමලොකාසී. අනුජානාමී භික්ෂවො ච සත්ඛමනීයෙ මග්ගෙ සාසඛිකාසමච්ඡෙතෙ සප්පට්ඨගෙය භික්ෂුනීයා සද්ධිං සංවිධාය එකඤ්ඤානමග්ගං පටීපජ්ජිතුං” එවඤ්ඤා පන භික්ෂවො ඉමං සිඤ්ඤාපදං උද්දියෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ෂු භික්ෂුනීයා සද්ධිං සංවිධාය එකඤ්ඤානමග්ගං පටීපජෙජ්ජය්‍ය අනාතමග්ගෙ ගාමනාතරස්සි අඤ්ඤාසු සමයා පාචිතකියං. ඤජායං සමයො සත්ඛමනීයො භොති මග්ගො. සාසඛිකාසමච්ඡෙතො, සප්පට්ඨගෙයො අයං තත්ථ සමගෙයො”ති.

5. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමස්මී. අත්ථ අධිපෙට්ඨො භික්ෂුති.

භික්ෂුනී නාම: උභගතො සචෙත්ථ උපසමපක්ඛා.

සද්ධිනීති: එකගතො.

සංවිධායාති: ගට්ඨාම භගීනී ගට්ඨාමය්‍ය, ගට්ඨාමය්‍ය ගට්ඨාම භගීනී අජජ වා භීයො වා පරෙ වා ගට්ඨාමාති සංවිදහති ආපක්ඛී දුක්ඛට්ඨස.

අනාතමග්ගෙ ගාමනාතරමපීති: කුඤ්ඤාට්ඨපාලොකං ගාමෙ ගාමනාතරෙ ගාමනාතරෙ ආපක්ඛී පාචිතකියස්ස. අගාමගෙ අරඤ්ඤා අද්ධියොජ්ජො අද්ධියොජ්ජො ආපක්ඛී පාචිතකියස්ස.

අඤ්ඤාසු සමයාති: යථෙත්ථා සමයං. සත්ඛමනීයො නාම: මග්ගො න සක්ඛා භොති චිතා සචෙත්ථ ගන්තුං.

සාසඛිකා නාම: කස්මීං මග්ගෙ චොරානං නිවීලෙධාකාමො දිස්සති භුග්ගොකාමො දිස්සති ධීගොකාමො දිස්සති නිසිග්ගොකාමො දිස්සති නිපග්ගොකාමො දිස්සති.

1. අවිඤ්ඤා - මජ්ඣං 2. කුඤ්ඤාට්ඨපාලොකං - පීඨ

4. එකල්හි පසු වැ යන්නා වූ ඒ මෙහෙණන්ට අනදර කොට අතර මගැ සොරු (සා පිටුරු) අසිඳගැන්ම ද කළහ. දුෂණ ද කළහ. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු සැවැතට ගොස් මෙහෙණන්ට තෙල කරුණ දැන්වූහ, මෙහෙණහු මහණුන්ට තෙල කරුණ දැන්වූහ. මහණහු භාගාවතුන්ට තෙල කරුණ දැන්වූහ. එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහම් කරා කොට මහණුන් ඇමතුසේන: "මහණෙනි, සැක සහිත යැ යි දන්නා ලද බිය සහිත වූ සාර්ථයක් හා සමඟ යා යුතු මහෙකැ මෙහෙණක හා සමඟ කරා කොට ගෙන එක් වැ අදන්මහට පිළිපදනට අනුදනිමි." නව ද මහණෙනි, මෙසේත් මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් මෙහෙණක හා සමඟ කරා කොටගෙන යටත් පිරිසෙයින් අන්ගමකට දු (යනුවට) සුදුසු සමය තබා එක් වැ අදන්මහට පිළිපදනේ නම් පවිත් වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: සාර්ථයක් හා යා යුතු වූ මාර්ගය වෙයි, සැක සහිත යැ යි සම්මත වෙයි, බිය සහිත වේ, මේ එහි සමය යි".

5. යොපන යනු: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුහි නම්: දෙසඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවා.

සද්ධි යනු: එක් වැ.

සංවිධාය යනු: "යවු බුහුන යවු ආයතිය, යවු ආයතිය යවු බුහුන, අද හෝ හෙට හෝ තෙවන ද හෝ යවු"යි සංවිධාන කෙරේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

අන්තමසො ගාමන්තරම්පි යනු: කුක්කුට සම්පාත (පියස්සෙන් පියස්සට කුකුළකුට ඉඟිළෑ යා හැකි) ගම්හි ගමක් ගමක් පාසා පවිති ඇවැත් වේ. ගමක් නො වන අරන්හි නම් අධියොදුනෙහි අධියොදුනෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

අක්කු සමයා යනු: සුදුසු සමය තබා.

සන්ථගමනීය නම්: මාර්ගය ගැල්සාත්තුවෙන් තොර වැ යන්නට නො හැකි වෙයි.

සාසඛක නම්: ඒ මාර්ගයෙහි සොරුන් පිරිසිනැන් පැනෙයි, අහර ගත් තැන් පැනෙයි, පිටිනැන් පැනෙයි; හුන්තැන් පැනෙයි, හොත් තැන් පැනෙයි.

පාවිතකියපාළි භික්ෂුවිභවෙත්තා

සප්පට්ඨයං නාම: නසමී මග්ගෙ වොරෙහි මනුස්සා භතා දිස්සන්ති විලුක්තා දිස්සන්ති ආකොච්ඡා දිස්සන්ති සප්පට්ඨයං ගන්තවා අප්පට්ඨයං පසයිත්වා¹ උයොගාපෙතඛබ්බා ගච්ඡට්ඨ හගිත්තියොති.

සංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී එකදානාමග්ගං පටිපජ්ජති අනාමසො ගාමනාරමපි අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපනති පාවිතකියස්ස. සංවිදහිතෙ වෙමතිකො එකදානාමග්ගං පටිපජ්ජති අනාමසො ගාමනාරමපි අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපනති පාවිතකියස්ස. සංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී එකදානා මග්ගං පටිපජ්ජති අනාමසො ගාමනාරමපි අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපනති පාවිතකියස්ස.

භික්ෂු සංවිදහති භික්ෂුනී න සංවිදහති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසංවිදහිතෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනති: සමයෙ අසංවිදහිත්වා ගච්ඡන්ති² භික්ෂුනී සංවිදහති භික්ෂු න සංවිදහති විසංඛිතතෙන ගච්ඡන්ති ආපදසු උමමනකස්ස ආදිකමමීකස්සාති.

සංවිධානසිකඛාපදං සත්තමං.

6. 3. 8

නාවාහිරුහන සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාටපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ෂු භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං³ අහිරුහන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායහණී ඛියන්ති විපාවෙනති යපෙව මයං සපජාපතිකා නාවාය⁴ කීළාම එවමෙවීමෙ සමණා සකාපුත්තියා භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකාය නාවාය කීළන්ති ති.

2. අසොසාසුං ඛො භික්ෂු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ෂු අජීව්ජා - ජෙ - තෙ උජ්ඣායහණී ඛියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ෂු භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අහිරුහිස්සන්ති” ති - ජෙ -

1. දයොගා - මජ්ඣිම, දසකිත්වා
3. එකතාවං - සාගා

2. ගච්ඡන්ති - මජ්ඣිම
4. එකතාවාය - සයනා

සප්තවිභවය නම: ඒ මාර්ගයෙහි සොරුන් විසින් නසන ලද මිනිස්සු පැනෙති. වොලොගන්තා ලදහු පැනෙති. කොළන ලද්දහු පැනෙත්. ප්‍රතිභය සහිත මග ගොස් ප්‍රතිභය රහිත මග දැකූ යටු නැඟණියනැ'යි නඟා යැවියයුත්තාහු ය.

සංවිදහිතයෙහි සංවිදහිතසංඥා ඇතියේ යටත්පිරිසෙයින් ග්‍රාමාන්තරයකුදු සුදුසු සමය තබා එක් වූ අදන්මඟට බසී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, සංවිදහිතයෙහි විමති ඇතියේ යටත් පිරිසෙයින් ග්‍රාමාන්තරයකුදු සුදුසු සමය තබා එක් වූ අදන් මඟට බසී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, සංවිදහිතයෙහි අසංවිදහිතසංඥා ඇතියේ යටත් පිරිසෙයින් ග්‍රාමාන්තරයකුදු සුදුසු සමය තබා එක් වූ අදන් මඟට බසී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මහණ සංවිධාන කෙරේ නම් මෙහෙණ සංවිධාන නො කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි සංවිදහිතසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි අසංවිදහිතසංඥා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි සංවිධාන නො කොට යෙත් නම්, මෙහෙණ සංවිධාන කෙරේ නම් මහණ සංවිධාන නො කෙරේ නම්, කාලවිසඬකෙතයෙන් යෙත් නම් ඇවැත් නැති ආපදවන්ති, උම්මත්තකයභට ආදිකම්මිකයභට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි සංවිධානශික්ෂාපද යි

6.3.8

නාවාහිරුහනශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේ පිඬු පිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මෙහෙණන් සමඟ කථා කොටගෙන එක් නැවකට නැඟෙති. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්: යම්යේ මැ ඇපි අඹුන් සහිත වූවමෝ නැවෙහි කෙළිමු ද එයේ මැ මේ සැසිපුක් මහණහු මෙහෙණන් සමඟ කථා කොටගෙන එක් නැවෙහි කෙළිති යි.

2. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ කියන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ (අකීර්ත්ති ශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ හික්ෂු කෙතෙක් අපිය වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙයේ නම් සවග මහණහු මෙහෙණන් සමඟ කථාකොට ගෙන එක් නැවකට නැගී ගියාහු ද යි ...

පාච්ඤානියාලි භික්ෂුවහලෙඛයා

සච්චං කීර තුමෙහ භික්ෂුවෙ භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහරාති.

සච්චං හගවා.

විගරහි බුද්ධො හගවා - පෙ - කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරීසා භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිසසථං. නෙතං මොසපුරීසා අපසසනානං වා පසාදය - පෙ - එවඤ්ච පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිතං පදං උද්දිසෙය්‍යාරථං :

“යො පන භික්ෂු භික්ෂුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහෙය්‍ය උද්ධගාමීනිං වා අධොගාමීනිං වා පාච්ඤානියා”නති.

එවඤ්චදං හගවතා භික්ෂුනං සිතංපදං පඤ්ඤනං භොති.

3. තෙන මො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ෂු ව භික්ෂුනියො ව සාමෙතා සාවඤ්චී අධානමනං පච්චනනා භොතති, අනාරාමගෙහ නදී තරිතංබා¹ භොති. අථ මො තා භික්ෂුනියො තෙ භික්ෂු එතදවොද්ධිං: “මයමි අයොහි සද්ධිං උත්තරිසාමා”ති. න හගීති කපති භික්ෂුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිතුං. තුමෙහ වා පටමං උත්තර මයං වා උත්තරිසාමාති. අයා හතොග අග්ගපුරීසා අය්‍යාව පටමං උත්තරනතුති.

4. අථ මො තාසං භික්ෂුනීනං පච්ඡා උත්තරනීනං වොරා අද්දිඤ්ච වෙව දුසෙසුඤ්ච. අථ මො තා භික්ෂුනියො සාවඤ්චී ගතවා භික්ෂුනීනං එතමඤ්චං ආරොවෙසුං. භික්ෂුනියො භික්ෂුනං එතමඤ්චං ආරොවෙසුං. භික්ෂු හගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං. අථ මො හගවා එතසමී. නිදනෙ එතසමී. පකරණෙ ධම්මී. කථං කවා භික්ෂු ආමනොති. අනුජානාමී භික්ෂුවෙ තිරියං තරණය භික්ෂුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිතුං” එවඤ්ච පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිතංපදං උද්දිසෙය්‍යාරථං:

“යො පන භික්ෂු භික්ෂුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහෙය්‍ය උද්ධගාමීනිං” වා අධොගාමීනිං වා අඤ්ඤ නිරියං තරණය පාච්ඤානියා”නති.

1. උත්තරිසාමා - සඤා
2. උද්ධගාමීනිං - මජ්ඣං.

සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මෙහෙණන් සමඟ කපා කොටගෙන එක් නැවකට නැගී ගියාහු ද යි.

සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

භාග්‍යවන් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි මෙහෙණන් හා සමඟ බැණ ගෙන එක් නැවකට නැගී ගියාහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් මෙහෙණක හා සමඟ බැණ ගෙන උඩුගං බලා යන්නා වූ හෝ යටිගං බලා යන්නා වූ හෝ එක් නැවකට නැග යන්නේ නම් පවිති වෙ” යයි.

තවද භාග්‍යවතුන් විසින් හික්ෂුන්ට මෙසේත් මේ සිකපදය පනවන උද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි වනයාහි බොහෝ හික්ෂුහු ද හික්ෂුණිහු ද සාකෙතයෙන් සැවතට යන අදන්මගට පිළිපන්නාහු වෙති. අතර මහා තරණය කළයුතු ගහෙක් වෙයි. එකල්හි ඒ හික්ෂුණිහු ඒ හික්ෂුන්ට මෙය කීහු: “ඇපිදු ආයතියන් හා සමඟ එතරවම්හ”යි නැගණියනි, මෙහෙණක හා සමඟ නියම කොටගෙන එක් නැවක නැඟා යන්නට නො කැප යෑ. තෙපි හෝ පෙරාතු වෑ එතර වවු. ඇපි හෝ එතර වම්හ යි. ඩහන්ස, ආයතියෝ අග්‍රපුරුෂයෝ යෑ ආයතියෝ මෑ පෙරාතු වෑ එතර වෙත්වා යි.

4. එකල්හි පසුවෑ එතරවන්නා වූ ඒ මෙහෙණන්ට අතර කොට සොරු (පා සිවුරු) අසිද ගත්හ. දුෂණ ද කළහ. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු සැවැතට ගොස් මෙහෙණන්ට තෙල කරුණ දැන්වූහ. මෙහෙණහු මහණුන්හට තෙල කරුණ දැන්වූහ. මහණහු භාග්‍යවතුන්ට තෙල කරුණ දැන්වූහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණෙහි ලා මේ අවසරයෙහි ලා දැහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, සරසින් එතරවනු පිණිස මෙහෙණක හා සමඟ බැණ ගෙන එක් නැවක නැග යන්නට අනුදනීම්” මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා:

“යම් මහණෙක් මෙහෙණක හා සමඟ බැණගෙන උඩුගං බලා යන්නා වූ හෝ යටිගං බලා යන්නා වූ හෝ එක් නැවකට සරසින් එතරවීමක් හැර නගින්නේ නම් පවිති වෙ” යයි.

පාචිත්තය පාළි භික්ෂුවිභවෙසා

5. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමසමිං අනෙ අධිපෙතො භික්ෂුති.

භික්ෂුති නාම; උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

සද්ධිනති: එකතො.

සංවිධායාති: අභිරුහාම භගීති අභිරුහාමයා, අභිරුහාමයා අභිරුහාම භගීති, අජජ වා භියො වා පරෙ වා අභිරුහාමාති සංවිදහති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. භික්ෂුතියා අභිරුලෙභ භික්ෂු අභිරුහති ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. භික්ෂු! අභිරුලෙභ භික්ෂුතී අභිරුහති ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. උභො වා අභිරුහතී ආපත්ති පාචිත්තයස්ස.

උදධගාමීතිනති: උජ්ජවතිකාය.

අධොගාමීතිනති; ඔජ්ජවතිකාය.

අඤ්ඤත්‍ර නිරියං තරණායාති: ධපෙඨා නිරියං තරණං.

කුකකුට්ඨපාපෙන ගාමෙ ගාමනිකරෙ ගාමනතරෙ ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. අගාමිනෙ අරඤ්ඤ අදධයොජනෙ අදධයොජනෙ ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. සංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී එකං නාවං අභිරුහති උදධගාමීතිං වා අධොගාමීතිං වා අඤ්ඤත්‍ර නිරියං තරණාය ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. සංවිදහිතෙ වෙමතිනො එකං නාවං අභිරුහති උදධගාමීතිං වා අධොගාමීතිං වා අඤ්ඤත්‍ර නිරියං තරණාය ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. සංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී එකං නාවං අභිරුහති උදධගාමීතිං වා අධොගාමීතිං වා අඤ්ඤත්‍ර නිරියං තරණාය ආපත්ති පාචිත්තයස්ස.

භික්ෂු සංවිදහති භික්ෂුතී න සංවිදහති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. අසංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. අසංවිදහිතෙ වෙමතිනො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. අසංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති; නිරියං තරණාය අසංවිදහිතො අභිරුහතී භික්ෂුතී සංවිදහති භික්ෂු න සංවිදහති විසංකෙතෙන අභිරුහතී ආපදසු උමමත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

නාවාභිරුහනසික්ඛාසදං අධ්මං.

1. භික්ෂුමහි-මජ්ඣ, 83

5. යො පන යනු: යම්, යම්බඳු... හික්ඛු යනු... මෙතෙම මෙ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ඛු යි.

හික්ඛුනි නම්: දෙසතුන් කෙරෙහි උපසපන්වුවා.

සද්ධිං යනු: එක් වැ.

සංවිධාය යනු: නැහෙමු බුහුනැ නැහෙමු ආයතිය, නැහෙමු ආයතිය නැහෙමු බුහුනැ, අද හෝ හෙට හෝ තෙවනද හෝ නැහෙමු යි සංවිධාන කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, මෙහෙණ නැහි කල්හි මහණ නහී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මහණහු නැහි කල්හි මෙහෙණ නහී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, දෙදෙන මෑ හෝ නහීත් නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උද්ධගාමීනිං යනු: උඩුගං බලා යන නැවෙකැ.

අධොගාමීනිං යනු; යටිගං බලා යන නැවෙකැ.

අඤ්ඤත්ත කිරියං කරණාය යනු: සරසින් එතරවීම හැර

කුක්කුටසම්පාත ගමහි ගමක් පාසා පවිති ඇවැත් වෙයි. ගමක් නො වන අරණායෙහි නම් අධියොදුනෙහි අධියොදුනෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි, සංවිදහිතයෙහි සංවිදහිතසංඥා ඇතියේ උඩුගං බලා යන්නා වූ හෝ යටිගං බලා යන්නා වූ හෝ එක් නැවකට සරසින් එතරවීමක් හැර නැහේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, සංවිදහිතයෙහි විමති ඇතියේ උඩුගං බලා යන්නා වූ හෝ යටිගං බලා යන්නා වූ හෝ එක් නැවකට සරසින් එතරවීමක් හැර නැහේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, සංවිදහිතයෙහි අසංවිදහිතසංඥා ඇතියේ උඩුගං බලා යන්නා වූ හෝ යටිගං බලා යන්නා වූ හෝ එක් නැවකට සරසින් එතරවීමක් හැර නැහේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මහණ සංවිධාන කෙරේ නම් මෙහෙණ සංවිධාන නො කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි සංවිදහිතසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි අසංවිදහිතසංඥා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සරසින් එතරවීමෙහි සංවිධාන නො කොට නැහෙත් නම් මෙහෙණ සංවිධාන කෙරේ නම්, මහණ සංවිධාන නො කෙරේ නම්, කාලවීසංකෙතයෙන් නැහෙත් නම් ඇවැත් නැත. ආපදවන්ති උම්මත්තකභට ආදීකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

අටවැනි නාවාහිරුහනශීක්ෂාපද යි.

6.3.9

පරිපාටිකසිකධාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළඳනෙ කලඤ්ඤාකතීවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජුලලනඤ්ඤා භික්ෂුණී අඤ්ඤා කරසස ඤාපසස ඤාපසසා හොති නිවිඤ්ඤාකතා. තෙන ච ගහපතිනා ථෙරා භික්ෂු නිවෙසනා හොති. අථ ඛො ජුලලනඤ්ඤා භික්ෂුණී පුබ්බතභ සමයං නිවාසෙත්වා පහවීරං ආදය යෙන නං ඤාලං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමි නං ගහපතිං එතදථොච:

කිමිදං ගහපති පහුතං බාදනීයං භොජනීයං පටියක්ඛනාති.

ථෙරා මයා අයෙහ නිමකන්තාති.

කෙ පන තෙ ගහපති ථෙරාති.

අයෙහා සාරිපුත්තො අයෙහා මහාමොග්ගලානො අයෙහා මහාකච්චානො අයෙහා මහාකොට්ඨිනො අයෙහා මහාපපිනො අයෙහා මහාචුලනො අයෙහා අනුරුද්ධො අයෙහා රෙවතො අයෙහා උපාලි අයෙහා ආනන්දො අයෙහා රාහුලොති.

කිං පන ඤං ගහපති මහානාගෙ කිට්ඨමානෙ වෙටකෙ නිමනොසිති''

කෙ පන තෙ අයෙහ මහානාගාති?

අයෙහා දෙවදනො අයෙහා කොකාලිනො අයෙහා කචමොරක කිසසකො' අයෙහා ඛණ්ඩදෙවීයා පුත්තො අයෙහා සමුද්දනොති.

අයං වරහි චූලානඤ්ඤා භික්ෂුණීයා අනන්තරා කථා වීඤ්ඤාතා. අථ ථෙරා' භික්ෂු පටිසිංසු. සච්චං මහානාගා ඛො තයා ගහපති නිමනාති. ඉදනොච ඛො ඤං අයෙහ වෙටකෙ අකාසි ඉදති මහානාගෙති සරතො ච නිසකඤ්ඤා නිවෙසනාඤ්ඤා පටිසිද්ධි.

2. යෙ තෙ භික්ෂු අපටිච්ඡා -පෙ- තෙ උරුඤ්ඤානි වියානි වීපාවොති, ''කථං හි නාම දෙවදනො ජානං භික්ෂුණී පටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤාසීති'' -පෙ- සච්චං කීර ඤං දෙවදනෙ ජානං භික්ෂුණීපටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤාසීති. සච්චං භගවා. වීගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම ඤං මොසපුරිස ජානං භික්ෂුණී පටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤාසීති. තෙනං මොසපුරිස අපසසක්ඛානං චා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

''යො පන භික්ෂු ජානං භික්ෂුණී පටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤාපයා පාටිකතීය''නති.

1. කරමොදකනිසකො - මජ්ඣං. 2. අථ කෙ ථෙරා - මජ්ඣං.
3. භුඤ්ඤාසීති - මජ්ඣං.

6.3.9

පරිපාටිතශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු රජහහනුවයි වෙච්චන නම් කලන්දක නිවාපයෙහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි ධුල්ලනන්ද භික්ෂුණි නොමෝ එක්තරා කුලයෙකැ නිතිබත් ඇති කුලපිකාවක් වෙයි. ඒ ගැහැවිහු විසිනුදු ස්ථවිර භික්ෂුහු පවරණ ලද්දහු වෙති. එකල්හි ධුල්ලනන්ද භික්ෂුණි නොමෝ පෙරවරුයෙහි හැද පෙරවැ සාසිවුරු ගෙන ඒ කුලය වෙත එළැඹියා යැ. එළැඹූ ඒ ගැහැවිහට තෙල කරුණ කිවු ය:

“ගැහැවිය, මේ බොහෝ කැසුතු බුදිය යුතු දය කුමකට පිළියෙළ කරන ලද ද යි.

ආයඹාවනි, මා විසින් ස්ථවිර භික්ෂුහු පවරන ලද්දහු යැ.

ගැහැවිය, නොපගේ ස්ථවිරභික්ෂුහු කවුරු ද?

ආයඹි ගාරිපුත්‍ර යැ. ආයඹි මහාමොද්ගලායන යැ. ආයඹි මහාකාතයායන යැ. ආයඹි මහාකොට්ඨික යැ, ආයඹි මහාකප්පිත යැ. ආයඹි මහාචුන්ද යැ. ආයඹි අතුරුද්ධ යැ, ආයඹි රෙවක යැ, ආයඹි උපාලි යැ, ආයඹි ආනන්ද යැ, ආයඹි රාහුල යි.

කීමැ ගැහැවිය, තෙපි මහානාගයන් සිටිය දී දසයන් පැවරුනු ද යි, ආයඹාවනි, නොපගේ මහානාගයෝ කවරහු ද?

ආයඹි දෙවදත්ත යැ, ආයඹි කොකාලික යැ, ආයඹි කටමොරක-තිස්සක යැ, ආයඹි බණ්ඩදෙවිපුත්‍ර යැ, ආයඹි සමුද්දත්ත යි.

ධුල්ලනන්ද භික්ෂුණියගේ මේ අතුරුකථාව නිමාවට නො යා දී මැ ස්ථවිරභික්ෂුහු පැමිණියාහු යැ. සැබැවැ ගැහැවිය, නොප විසින් මහා-නාගයෝ පවරන ලද්දහු මැ යි. ආයඹාව, තෙපි දන් මැ දසයන් කළවුන් දන් මැ මහානාගයන් කළහු යැ යි ගෙයිනුදු ඇද දුම් යැ. නිතිබත ද සිද දුම්.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් දෙවදත්ත කෙමේ දන දන මෙහෙණක විසින් (ගුණකීමෙන්) නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතයක් වැළැදී ද යි...සැබැ ද දෙවදත්ත, තෙපි දන දන මෙහෙණක විසින් නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතය වළදවු ද'යි. සැබැවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, තෙපි දන දන මෙහෙණක විසින් නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතය වැළදුවහු ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්න-යන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් දන දන මෙහෙණක විසින් නිපැයුණු පිණ්ඩපාතය වළඳා නම් පවිති වේ” ය යි.

පාච්ඡන්දයපාළි භික්ඛුච්ඡායකො

එවඤ්චිදං හගචතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤනං හොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රාජගහා පබ්බජිතො ඤාතිකුලං අගමාසි. මනුසසා වීරසසච්ඡි¹ හදනොතා ආගතොති සසකච්චං හතං අකංඝු තස්ස කුලසස කුලුපිකා භික්ඛුනී තෙ මනුසෙස එතදචොච, “දෙඨ ආච්චියො අයාසස භික්ඛ”නති. අඨ ඛො සො භික්ඛු හගචතා පටිකඛ්භතං ජාතං භික්ඛුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤති. කුකකුච්චායනොතා න පටිග්ගහෙසි. නාසකඛී පිණ්ඩාය චරිතුං ජිකහතොතා අහොසි. අඨ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතකවා භික්ඛුනං එතච්ඡං ආරොචෙසි. භික්ඛු හගචතො එතච්ඡං ආරොචෙසුං. අඨ ඛො හගචා එතස්මීං නිදනෙ එතස්මීං පතරණෙ ධම්මීං කථං කකවා භික්ඛු ආමනොසි. “අනුජානාමී භික්ඛුචො පුබ්බෙ ගිභීසමාරමෙහ ජාතං භික්ඛුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤති.” එවඤ්ච පන භික්ඛුචො ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ :

“සො පන භික්ඛු ජාතං භික්ඛුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර පුබ්බෙ ගිභීසමාරමහා පාචිතනිය”නති.

4. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුනී -පෙ- අයං ඉමස්මීං අකෙඨ අධිපෙපතො භික්ඛුනී.

ජානාති නාම: යාමං වා ජානාති අඤ්ඤ වා තසස ආරොචෙනී යා වා ආරොචෙති.

භික්ඛුනී නාම: උහතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

පරිපාචෙති නාම: පුබ්බෙ අදකුකාමානං අකකකුකාමානං අයොහා භාණකො අයොහා බහුසුතො අයොහා සුභතනීකො අයොහා විනයධරො අයොහා ධම්මකථීකො දෙඨ අයාසස කරොඨ අයාසසාති එසා පරිපාචෙති නාම.

පිණ්ඩපාතො නාම: පඤ්ඤනං හොජනානං අඤ්ඤතරං හොජනං. අඤ්ඤත්‍ර පුබ්බෙ ගිභීසමාරමහානී ධම්මකො ගිභීසමාරමහං.

ගිභීසමාරමහා නාම: ඤාතකා වා හොනතී පචාරිතා වා පකතිපටියතං වා.

1. වීරසාසි - මජ්ඣං.
2. දෙඨයාසස ආච්චියො හතනනී - මජ්ඣං.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වීසින් හික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එයමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රජගහනුවරින් (තික්මැ) පැවිදි වූයේ නැකුලයට ගියේ යැ. මිනිස්සු බොහෝ කලෙකින් 'හිමියෝ ආහ'යි සකසා බතක් කළහ. ඒ කුලයෙහි කුලුපික වූ මෙහෙණක් ඒ මිනිසුන්ට 'ඇවැත්නි, ආයතියහට හික්ෂාව දෙව'යි මෙය කීවු යැ. එකල්හි ඒ මහණ තෙමේ දැන දැන මෙහෙණක වීසින් නිපැයුණු පිණ්ඩපාතය වළදන්නට භාග්‍යවතුන් වීසින් ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දී කුකුස් කරනුයේ නො පිළිගත්තේ යි. පිටු පිණිස හැසිරෙන්නට නො හැකි විය. සුන්බන් ඇත්තේ විය. එකල්හි ඒ මහණ තෙම අරමට ගොස් මහණුන්හට කෙල කරුණ දැන්වී ය. මහණහු භාග්‍යවතුන්ට තෙල කරුණ සැලකළහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණෙහි ලා මේ අවසරයෙහි ලා දහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමැතු සේක. "මහණෙනි, පෙර ගිහියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දෙහි දැන දැන මෙහෙණක වීසින් නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතය වළදන්නට අනුදනිමි" තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් පෙර ගිහියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් හැර මෙහෙණක වීසින් නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතය වළදන්නේ නම් පවිත්‍රී වේ" යයි.

4. යො පන යනු: යම්, යම් බදු...හික්ෂු යනු...මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

ජානාති නම්: තෙමේ හෝ දනී. අන්හු හෝ ඕනට දන්වක්. ඕනොමෝ හෝ දන්වයි.

හික්ෂුති නම්: දෙ සඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවා.

පරිපාවෙති නම්: පෙර නො දෙනු කැමැතියන්හට (සත්කාර) නො කරනු කැමැතියන්ට "ආයතී තෙමේ භාණක යැ, ආයතී තෙමේ බහුශ්‍රැත යැ, ආයතී තෙමේ යෙහොන්තික යැ, ආයතී තෙමේ චීනයධර යැ, ආයතී තෙමේ ධම්කථික යැ, ආයතීහට දෙවු. ආයතීහට (සත්කාර) කරවු" යයි. මෝ නොමෝ පරිපාවෙති නමු.

පිණ්ඩපාත නම්: පස් බොජුනෙන් එක්තරා බොජුකක්.

අක්කදානු පුබ්බෙ ගිහීසමාරමහා යනු: ගිහියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා, ගිහීසමාරමහ නම්: නැයෝ හෝ වෙති. පැවරුවෝ හෝ වෙති. පියවින් පිළියෙළ කරන ලද්දෙක් හෝ වෙයි.

පාචිතනියපාළි හිනවුච්චභවෙතා

5. අඤ්ඤානු පුච්චෙ භිච්චිසමාරමහා භුඤ්ඤසමාචීනී පතිගඤ්ඤාති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අරෙඤ්ඤාභාරෙ අරෙඤ්ඤාභාරෙ ආපනති පාචිතනියස්ස.

පරිපාචිතෙ පරිපාචිතසඤ්ඤාදී භුඤ්ඤති අඤ්ඤානු පුච්චෙ භිච්චිසමාරමහා ආපනති පාචිතනියස්ස. පරිපාචිතෙ වෙමතිනො භුඤ්ඤති අඤ්ඤානු පුච්චෙ භිච්චිසමාරමහා ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. පරිපාචිතෙ අපරිපාචිත-සඤ්ඤාදී භුඤ්ඤති අඤ්ඤානු පුච්චෙ භිච්චිසමාරමහා අනාපනති.

එකතො උපසමපනාය පරිපාචිතං භුඤ්ඤති අඤ්ඤානු පුච්චෙ භිච්චිසමාරමහා ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපරිපාචිතෙ පරිපාචිතසඤ්ඤාදී ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපරිපාචිතෙ වෙමතිනො ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපරිපාචිතෙ අපරිපාචිතසඤ්ඤාදී අනාපනති.

අනාපනති: භිච්චිසමාරමහා¹ සිඤ්චමානා පරිපාචෙති සාමඤ්ඤො පරිපාචෙති පඤ්ඤාභාරනාති යපෙඤ්ඤා සබ්බස්ස අනාපනති උමමනාකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

පරිපාචිතසිකඛාපදං නවමං.

6.3.10

රහොනියජජ සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිඤ්ඤාකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ආයඤ්ඤානො උද්ධස්ස පුරාඤ්ඤාතිකා භික්ඛුනීපු පබ්බජීතා භොති. සා ආයඤ්ඤානො උද්ධස්ස සන්තො අභිකඛණං ආභවති. ආයඤ්ඤානො උද්ධස්ස භික්ඛුනියා සන්තො අභිකඛණං භවති. තෙන ටො පන සමයෙන ආයඤ්ඤානො උද්ධස්ස භික්ඛුනියා සද්ධං එකො එකාය රහො නියජජං කපෙසි.

¹ පුච්චෙ භිච්චි සමාරමහා - මජ්ඣ.

5. පෙඬ ශීභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා වළඳන්තොමැ යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරභලායෙහි පරභලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

6. නිපදවන ලද්දෙහි නිපදවන ලද සන් ඇතියේ පෙඬ ශීභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නිපදවන ලද්දෙහි විමනි ඇතියේ පෙඬ ශීභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, නිපදවන ලද්දෙහි නො නිපදවන ලද සන් ඇතියේ පෙඬ ශීභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා වළඳා නම් ඇවැත් නැති.

7. මෙහෙණ සඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වුවක වීසින් නිපදවන ලද්දක් පෙඬ ශීභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නිපදවන ලද්දෙහි නිපදවන ලද සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නිපදවන ලද්දෙහි විමනි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නිපදවන ලද්දෙහි නො නිපදවන ලද සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

8. ශීභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දෙහි නම්, සික්මනුව නිපදවා නම්, හෙඬණි නිපදවා නම්, පස්බොජුන් තබා හැමනන්හි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකභට ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

නවවැනි පරිපාටික ශීක්ෂාපද යි.

6. 3. 10

රහෝතිසප්ත ශීක්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්ගවන් බුදුහු සැවැත් භූවිඬ ජේතවන නම් වූ අනෝපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙයෙකි. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උදයි තෙරණුවන් පැඬණි අඹුව මෙහෙණන් කෙරෙහි පැවිදිවුවා වෙයි. ඔ නිරතුරු ආයුෂ්මත් උදයි තෙරණුවන් වැළඳට යෙයි. ආයුෂ්මත් උදයි තෙරණුවෝ ද එමෙහෙණ වැළඳට නිරතුරු යෙති. එකල්හි එකලා වූ ආයුෂ්මත් උදයි තෙරණුවෝ එකලා වූ මැ එමෙහෙණ හා සමභ තොරඹුරෙහි (පිළියන් නැනෙකැ) හිදිම කළහ.

පාචිකතිය පාළි භික්ඛු චිහබෙතා

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන් -පෙ- තෙ උජ්ඣායනභී ටියනති විපාවෙන්ති: "කථං හි නාම ආයතනා උද්ධි භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසසීති"ති -පෙ- සච්චං කිර කුං උද්ධි, භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසීති. සච්චං හගවා. චිගරභි ඛුද්දො හගවා -පෙ- කථං හි නාම කුං මොසපුරිස, භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසසී. නෙතං මොසපුරිස, අප්පසනානං වා පසාදය -පෙ- එවිකභී පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

"යො පන භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය පාචිකතිය"නති.

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුනී: -පෙ- අයං ඉමසමී අප්පථං අධිප්පෙතො භික්ඛුනී.

භික්ඛුනී නාම: උහතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

සද්ධිනති: එකතො.

එකො එකායාති: භික්ඛු වෙච හොති භික්ඛුනී ව.

රහො නාම: වක්ඛුසු රහො සොකසස රහො. වක්ඛුසු රහො නාම: න සකකා හොති අකඛිං වා නිබ්භියමානෙ හමුකං වා උකඛිපියමානෙ සීසං වා උකඛිපියමානෙ පසසිකුං. සොකසස රහො නාම: න සකකා හොති පකතිකවා සොකුං.

නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යාති: භික්ඛුනියා නිසිකතාය භික්ඛු උපනිසිකො වා හොති උපනිපදෙතො වා ආපනති පාචිකතියසස. භික්ඛු නිසිකො භික්ඛුනී උපනිසිකො වා හොති උපනිපකො වා, ආපනති පාචිකතියසස. උහො වා නිසිකො යොනතී උහො වා නිසකො, ආපනති පාචිකතියසස.

රහො රහොසඤ්ඤී එකො එකාය නිසජ්ජං කප්පෙති ආපනති පාචිකතියසස රහො වෙමතිකො එකො එකාය නිසජ්ජං කප්පෙති ආපනති පාචිකතියසස. රහො අරහොසඤ්ඤී එකො එකාය නිසජ්ජං කප්පෙති ආපනති පාචිකතියසස.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය්චුවෝ ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් එකලා වූ ආයුෂ්මත් උදයි එකලා වූ මෙහෙණක හා සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳී දැයි...සැබෑ ද? උදයි, එකලා වූ තෙපි එකලා වූ මෙහෙණක හා සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳීවූ දැයි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස; භාග්‍යවත් චූද්‍රහු ගැරහු...කෙසේ-නම් හිස් පුරුෂය, එකලා වූ තෙපි එකලා වූ මෙහෙණක හා සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳීවූ ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ ඡිකඝාපදය-උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් එකලා වූයේ එකලා වූ මෙහෙණක හා සමඟ නොරඹුරෙහි (පිළිසන් තැනෙක) හිඳීම කරන්නේ නම් පවිත්‍රී වේ”යයි.

3. යො පන යනු යම් යම් බදු. භික්ෂු නම්. මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු: යි.

භික්ෂුනී නම්: දෙයඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවා.

සද්ධිං; එක් වැ.

එකො එකාය; මහණෙක් ද වෙයි, මෙහෙණක් ද වෙයි.

රහෝ නම්: ඇසට නො හමු යැ, කනට නො හමු යැ. වකුට්‍යා රහෝ නම්: ඇස හෝ කසනු ලබන කල්හි බැම හෝ නහනු ලබන කල්හි හිස හෝ ඔසවනු ලබන කල්හි බලන්නට නො හැකි වෙයි. යොතසස රහෝ නම්: පියවි බස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

නිසස්සං කප්‍පෙය්‍යා යනු: මෙහෙණ හුන් කල්හි මහණ වෙතැ හුන්නේ නම් හෝ වෙතැ හොත්තේ නම් හෝ පවිත්‍රී ඇවැත් වේ. මහණ හුන් කල්හි මෙහෙණ වෙතැ හුන්නී නම් හෝ වෙතැ හොත්තී නම් හෝ පවිත්‍රී ඇවැත් වේ. දෙදෙන මැ හෝ හුන්නාහු වෙත් නම් දෙදෙන මැ හෝ හොත්තාහු වෙත් නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

නොරඹුරෙහි නොරඹුරුයන් ඇතියේ මහණ මෙහෙණක හා සමඟ හිඳීම කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙ යි. නොරඹුරෙහි වීමහි ඇතියේ මහණ මෙහෙණක හා සමඟ හිඳීම කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. නොරඹුරෙහි හමුසන් ඇතියේ මහණ මෙහෙණක හා සමඟ හිඳීම කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

පාවික්‍යයපාළි හි තබුවිභවෙයා

අරහො රහොසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛට්ඨසී. අරහො වෙමනීකො ආපනති දුක්ඛට්ඨස, අරහො අරහොසඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනති: යො කොචි විඤ්ඤ දුතියො හොති තිට්ඨති න නිසීදති අරහොපෙසෙබ්බා අඤ්ඤවිනිතො නිසීදති උම්මතකසස ආදිකමමිකසසාති.

රහොනිසප්පසිකධාපදං දසමං.

හිකචුනොවාද වගො තතියො.

තසසුදදනං;

අසම්මත'සම්භවතා උපස්සයං ආමීයදනෙනා' සිබ්බති

ද්දානං නාවං භුඤ්ජයා ඵකො ඵකාය තෙ දසා'ති.

1. අසම්මත අසම්භවපසාදාමීයදනෙනා - මජ්ඣ.

හමුයෙහි නොරඹුරු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, හමුයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. හමුයෙහි හමුසන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

යම් කිසිදු දෙනුමැති දෙවැන්නෙක් වේ නම්, සිටී නම් නොහිඳී නම්, අනෙකක් කරනුයේ හිඳී නම්, නොරඹුරෙහි ලොකාස්වාදරතියක් නැතියේ නම්, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි රහෝනිසජ්ජ ශික්ෂාපද යි.

තුන්වැනි භික්ෂුනොවාද වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

(අසම්මත වැ මෙහෙණන්හට ඔවා දීමෙන් පැන වූ) ඔවාද ය, අත්ඵඵි ගත යැ, භික්ෂුනී උපස්සය යැ, ආමිස යැ, විවරදනය සමඟ විවරසිඛන යැ, සංවිධාන යැ නාවාහිරුභන යැ, පරිපාචිත යැ, රහෝනිසජ්ජ-යැ යි සිකපදහු දස දෙනෙකි.

භෞජන වග්ගො

ආවසරපිණ්ඩ සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාරපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවස්ථියා අභිදුරෙ අඤ්ඤතරඤ්ඤ පුගඤ්ඤ ආවසරපිණ්ඩො පඤ්ඤතො භොති. ජ්ඣංගේයා භික්ඛු ජුඛන්තභ සමයං නිවාසෙතො පත්තචීවරං ආදය සාවස්ථියං පිණ්ඩො පවිසිතො පිණ්ඩං අලභමානා ආවසරං අගමංසු. මනුඤ්ඤා වීරඤ්ඤාපි හදන්තා ආගතාති තෙ' ස සඤ්චටං පරිච්ඡිංසු. අප ඛො ජ්ඣංගේයා භික්ඛු දුතියමපි දිවසං -පෙ- තතියමපි දිවසං පුඛන්තභ සමයං නිවාසෙතො පත්තචීවරං ආදය සාවස්ථියං පිණ්ඩො පවිසිතො පිණ්ඩං අලභමානා ආවසරං ගතො හුඤ්ඤංසු. අප ඛො ජ්ඣංගේයානා භික්ඛුනා එතදභොසි. කිං මයං කර්මසාම ආරාමං ගතො භියොගාපි ඉධෙව ආගතොඛං භවිසාමතිති. තතෙව අනුවසිතො අනුවසිතො ආවසරපිණ්ඩං හුඤ්ඤන්ති. තිත්ථියා අපසසන්තාති. මනුඤ්ඤා උජ්ඣායන්ති වීයන්ති විපාවෙගාති; “කපං භි නාම සමණා සකාපුත්තා යා අනුවසිතො අනුවසිතො ආවසරපිණ්ඩං හුඤ්ඤන්තී න ඉමෙසඤ්ඤෙව ආවසරපිණ්ඩො පඤ්ඤතො සඤ්ඤෙව ආවසරපිණ්ඩො පඤ්ඤතොති.

2. අයෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුඤ්ඤානං උජ්ඣායන්තානං වීයන්තානං විපාවෙගානානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති වීයන්ති විපාවෙගාති; “කපං භි නාම ජ්ඣංගේයා භික්ඛු අනුවසිතො අනුවසිතො ආවසරපිණ්ඩං හුඤ්ඤන්තී”ති. -පෙ- සචංකිර තුලෙහ භික්ඛවෙ අනුවසිතො අනුවසිතො ආවසරපිණ්ඩං හුඤ්ඤන්තී? සචං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කපං භි නාම තුලෙහ මොසපුරියා අනුවසිතො අනුවසිතො ආවසරපිණ්ඩං හුඤ්ඤන්තො තොතං මොසපුරියා අපසසන්තානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාට :

“එකො ආවසරපිණ්ඩො හුඤ්ඤන්තො තො වෙ උත්තරී-හුඤ්ඤන්තො පාවිතතිය”නති

එවඤ්ඤං භගවතා භික්ඛුනා සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

1. මෙ ධී පදං නදියතෙ 9099 ජට්ඨසඤ්ඤිභිටකෙ.

හෝජන වර්ගය

ආවසරපිණ්ඩ ගික්භාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සැවැත් නුවර සමීපයෙහි එක්තරා ශ්‍රේණිකුලයක් විසින් ආවසරපිණ්ඩයක් (ආගන්තුක දන්) තබන ලද්දේ වෙයි. සවග මහණහු පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙර වැ පා සිවුරු ගෙන සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස පිවිස පිඬු නො ලබන්නෝ දෙරදන්හලට ගියහ. මිනිස්සු බොහෝ කලෙකින් වහන්දෑ ආහඟි සකසා වැළැඳුණ. එකල්හි වනාහි සවග මහණහු දෙවන දින ද...කෙවන දින ද පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරවැ පා සිවුරු ගෙන සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස පිවිස පිඬු නො ලබන්-නාහු ආවසරපිඬු හලට ගොස් වැළඳුණ. එකල්හි සවග මහණුන්හට මෙවැනි සිතෙක් විය. ආරාමයට ගොස් ඇපි කුමක් කරමෝ ද? හෙටත් මෙහි මැ ඉයයුතු යැ යි එහි මැ නිබඳ වැ වසමින් ආවසරපිඬු වළඳත්. තීර්ථකයෝ පහවැ යෙති. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ එහි නිබඳ වැ වසමින් ආවසරපිඬු වැළඳුහු ද. මොවුනට මැ පමණක් ආවසර පිඬු තබන ලද්දේ නො වෙයි. සියලු දෙනාට මැ ආවසර පිඬු තබන ලද්දේ වෙයි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ඉබ්දය) ඇයුහු මැ යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්ඬුවාහු...ඔහු ලාමක කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු නිබඳ වැ වසමින් ආගන්තුක දන් වැළඳුහු ද?... සැබෑද, මහණෙනි, තෙපි නිබඳ වැ වසමින් ආගන්තුක දන් වළඳුහු ද? සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙහි, නිබඳ වැ වසමින් ආගන්තුක දන් වැළඳුහු ද? භිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“එක් අවස්ථාවක වැළඳියයුතු ඉදින් එයින් මත්තෙහි වළඳන්නේ නම් පවිත් වෙ”යයි

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පතවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිකියපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤා ඤාච්ඡායෙනා කොසලෙසු පනපදෙසු සාවඤ්ඤාං ගච්ඡන්තො යෙන අඤ්ඤාතරො ආවසථො තෙනුපසචාතී. මනුසසා චීරසසාපි ථෙරො ආගතොති සකකච්චං පරිච්ඡිංසු. අථ ඛො ආයඤාතො ඤාච්ඡායෙනා භුක්තාච්ඡාය ඛරො ආබාධො උපපජ්ඣී. නාසකඤ්ඤා තඤ්ඤා ආවසථා පසාකමීතුං. අථ ඛො තෙ මනුසසා දුතියමපි දිවසං ආයඤාතො ඤාච්ඡායෙනා චතදථොට්ඨා. භුඤ්ජථ භතොතති. අථ ඛො ආයඤා ඤාච්ඡායෙනා හගවතා පච්ඡිකන්තො අනුච්ඡිකා අනුච්ඡිකා ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ජන්තති කුඤ්ඤචරියතො න පච්ඡාගෙයි. ජිවත්තභවෙහා අභොයි. අථ ඛො ආයඤා ඤාච්ඡායෙනා සාවඤ්ඤාං ගතොති භික්ෂුනා චතමස්සං ආරොචෙයි. භික්ෂු හගවතො චතමස්සං ආරොචෙසුං.

4. අථ ඛො හගවා චතසමී. නිදනෙ චතසමී. පකරණෙ ධමමී. කථං කතා භික්ෂු ආමනෙහයි “අනුජානාමී භික්ෂවෙ භිලානෙන භික්ෂුනා අනුච්ඡිකා අනුච්ඡිකා ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ජතුං”, චචඤච පන භික්ෂවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

“අභිලානෙන භික්ෂුනා චතො ආවසථපිණ්ඩො භුඤ්ජන්තෙහිං තතො වෙ උඤ්ඤං භුඤ්ජන්තො පාචිකිය”නති.

5. අභිලානො නාම: සකෙහාති තඤ්ඤා ආවසථා පසාකමීතුං. භිලානො නාම න සකෙහාති තඤ්ඤා ආවසථා පසාකමීතුං.

ආවසථපිණ්ඩො නාම පඤ්ඤානං ගොපනානං අඤ්ඤාතරං ගොපනං, සාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුපබමුලෙ වා අලේඛාකාසෙ වා අනොදිසස යාවදඤ්ඤා පඤ්ඤාතො ගොති.

අභිලානෙන භික්ෂුනා යකී. භුඤ්ජන්තො¹ තතො වෙ උඤ්ඤං. භුඤ්ජන්තො¹ පතිගණනාති ආපනති දුසංචසස අලේඛාගාථෙ අලේඛාගාථෙ ආපනති පාචිකියසස.

අභිලානො අභිලානසඤ්ඤා තතුඤ්ඤං ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ජති ආපනති පාචිකියසස. අභිලානො වෙමනිනො තතුඤ්ඤං ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ජති ආපනති පාචිකියසස අභිලානො භිලානසඤ්ඤා තතුඤ්ඤං ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ජති ආපනති පාචිකියසස.

1. භුඤ්ජන්තො - ඉඡසං.

3. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂමත් සැරියුත් තෙරණුවෝ කොසොල් දනව්වෙහි සැවැතට යන්නාහු එක්තරා දෙරදන්හලකට එළැඹියහ. මිනිස්සු බොහෝ කලෙකින් තෙරුන් ආහසි සකසා වැළඳවූහ. එකල්හි වළඳා නිමවූ ආයුෂමත් සැරියුත් තෙරුන්ට බලවත් රෝගයෙක් උපත. ඒ ආගන්තුක දන්හලින් බැහැර යන්නට නො හැකිවූහ. එකල්හි ඒ මිනිස්සු දෙවන දින ද ආයුෂමත් සැරියුත් තෙරුන්ට මෙය කීහු. ස්වාමීනි, වළඳනු මැනැවි. එකල්හි ආයුෂමත් සැරියුත් තෙරණුවෝ නිබඳ වූ වසමින් ආගන්තුකදන් වැළඳීම භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද්දි කුතුස්කරනුවෝ නො පිළිගත්හ. සුන්බන් ඇතියෝ වූහ. එකල්හි ආයුෂමත් සැරියුත් තෙරණුවෝ සැවැතට ගොස් ගික්ෂුන්ට මෙකරුණ දන්වූහ. ගික්ෂුහු භාග්‍යවත්හට මෙකරුණ දන්වූහ.

4. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුහු මෙකරුණෙහි ලා මෙභවිසරයෙහි ලා දුහැමි කපා කොට ඔහණුන් ඇමතුහ:

මහණෙනි, ගිලන් මහණහු විසින් නිබඳ වූ වසමින් දෙරදන් වළඳන්නට අනුදන වදරමි.

මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිතපදය උදෙසවු:

“නො ගිලන් මහණහු විසින් එක් අවස් පිඬුවෙක් වැළඳිය යුතු ඉදින් එයින් මත්තෙහි වළඳන්නෝ නම් පවිති වේ” යයි.

5. අභිලාන නම්: ඒ දෙරදන්හලින් බැහැර යන්නට හැකි වෙයි. ගිලාන නම්: ඒ දෙරදන්හලින් බැහැර යන්නට නො හැකි වෙයි.

ආවසර පිණ්ඩ නම් පස්බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා බොජුනක් හලෙකැ හෝ මඩුවෙකැ හෝ රුක්මුලෙකැ හෝ අබවස්ගි හෝ නො උරෙසා කැමැතිතාක් තබන ලද්දේ වෙයි.

නො ගිලන් මහණහු විසින් එක්වරක් වැළඳිය යුතු, ඉදින් එයින් මත්තෙහි වළඳන්නෙමි යි පිළිගනී නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

නො ගිලන් වූයේ නො ගිලන්සන් ඇතියේ එයින් මත්තෙහි අවස්පිඬුවක් වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො ගිලන් වූයේ වීමකි ඇතියේ එයින් මත්තෙහි අවස්පිඬුවක් වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො ගිලන් වූයේ ගිලන්සන් ඇතියේ එයින් මත්තෙහි අවස්පිඬුවක් වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඤ්ඤා පාලි භික්ෂුවිභවෙහා

ශීලානො අශීලානසංඤ්ඤී ආපණ්ණී දුක්ඛටස්ස. ශීලානො වෙමතිකො ආපණ්ණී දුක්ඛටස්ස. ශීලානො ශීලානසංඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනති: ශීලානස්ස, අශීලානො යනි: භුඤ්ජති, ගව්ඡන්තො වා ආගව්ඡන්තො වා භුඤ්ජති, යාමිකා ත්‍රිවිදන්තො භොජෙතති ඔදිස්ස පඤ්ඤන්තො භොති, න යාවදපො පඤ්ඤන්තො භොති, පඤ්ඤා භොජනාති යපෙතො සබ්බස්මි අනාපණ්ණී උමමනාකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

ආවසරපිණ්ඩ සිකඛාපදං පයමං.

6. 4. 2.

ගණභොජන සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඨවන්තො කලඤ්ඤතිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදන්තො සපරීසො කුලෙසු වීඤ්ඤාපෙතො වීඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ජති මනුස්සො උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණො යකාඤ්ඤති කුලෙසු වීඤ්ඤාපෙතො වීඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ජස්සති, කස්ස සමපක්ඛං න මනාපං, කස්ස සාදු න රුච්චතී”ති.

2. අපෙසාසුං ඛො භික්ෂු තෙසං මනුස්සන්තං උජ්ඣායන්තානං වියන්තානං විපාවන්තානං, යෙ තෙ භික්ෂු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදන්තො සපරීසො කුලෙසු වීඤ්ඤාපෙතො වීඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ජස්සති”ති. -පෙ- සවං කීර තං දෙවදන්ත, සපරීසො කුලෙසු වීඤ්ඤාපෙතො වීඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ජස්සිති. සවං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තං මොසුච්චිස, සපරීසො කුලෙසු වීඤ්ඤාපෙතො වීඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ජස්සි. තෙතං මොසුච්චිස, අපපසන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භීක්ෂවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ගණභොජන පාච්ඤ්ඤා”නති.

ඵව ඤ්ඤිදං භගවතා භික්ෂුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

ශීලන්වූයේ නො ශීලන්යන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ශීලන් වූයේ වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ශීලන් වූයේ ශීලන්යන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

ශීලන්හට, නො ශීලන් වූ වරක් වළඳා නම්, යමින් හෝ එමින් හෝ වළඳා නම්, හිමියෝ නිමනා වළඳවත් නම්, (මහණුන්) උදෙසා තබන ලද්දේ නම්, කැමැතිතාක් තබන ලද්දේ නො වේ නම්, පස්බොජුන් තබා (හඹුකැවීලී ඇ) හැම වැළඳීමෙහි නම්, උමමත්තකයහට ආදිකම්මකය හට ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි ආවසථපිණ්ඩ ශික්ෂාපද යි.

6. 4. 2

ගණහෝථන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජහහ නුවර කලන්දක නිවාස නම් වූ වේච්චන අරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි පිරිහුණු ලාභසන්කාර ඇති දේවදත්ත තෙමේ පිරිස සමග කුලයන්හි විනව විනවා වළඳයි. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ගුමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ කුලයන්හි විනව විනවා වැළඳුහු ද? කවරක්හට මිහිර නො මැනැවී ද? කවරක්හට රසවත් දය නුරුස්තෝ ද යි.

2. හික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන, ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ගබ්දය) ඇසුහු යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වුවාහු...මහු ලාමක කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් දෙවදත්ත තෙමේ පිරිස සමග කුලයන්හි විනව විනවා වැළඳී ද? ...සැබෑ ද, දේවදත්ත, තෙහි පිරිස සමග කුලයන්හි විනව විනවා වළඳවූ ද? සැබෑවූ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු... හිස්පුරුණය, කෙසේ නම් තෙහි පිරිස සමග කුලයන්හි විනව විනවා වැළඳවූහු ද? හිස් පුරුණය! මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවූ:

“ගණබොජුතෙහි පවිති වෙ”යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් හික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

3. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා ගීලානෙ භික්ඛු භික්ෂොන නිමනොනති. භික්ඛු කුසකුල්වායනා නාධිවාසෙනති, “පටික්ඛිත්තං භගවතා ගණභොජන”නති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙවසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනොසාසි. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ, ගීලානෙන භික්ඛුනා ගණභොජනං භුඤ්ඤිතුං.” එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචිත්තියං, තස්සායං සමයො; ගීලානසමයො, අයං තස්ස සමයො”ති.

එවඤ්ඤිදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා වීචරදනසමයෙ සවීචර-භක්ඛං පටිසාදෙඤ්ඤා භික්ඛු නිමනොනති, “භොජෙඤ්ඤා වීචරෙනා අච්චාදෙඤ්ඤාමා”ති. භික්ඛු කුසකුල්වායනා නාධිවාසෙනති, “පටික්ඛිත්තං භගවතා ගණභොජන”නති. වීචරං පරිත්තං උප්පජ්ජති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙවසුං. -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ වීචරදනසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ඤිතුං”. එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචිත්තියං, තස්සායං සමයො; ගීලානසමයො වීචරදනසමයො, අයං තස්ස සමයො”ති.

එවඤ්ඤිදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා වීචරකාරකෙ භික්ඛු භක්ෂොන නිමනොනති. භික්ඛු කුසකුල්වායනා නාධිවාසෙනති, පටික්ඛිත්තං භගවතා ගණභොජනනති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙවසුං. -පෙ- අනුජානාමී භික්ඛවෙ වීචරකාරසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ඤිතුං” එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචිත්තියං, තස්සායං සමයො; ගීලානසමයො වීචරදනසමයො වීචරකාරසමයො, අයං තස්ස සමයො”ති.

එවඤ්ඤිදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

චීවරෙභි-සුඛු|| 81

3. එසමයෙහි මිනිස්සු ගිලන් මහණුන්ට බනින් පවරත්. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වීසින් ගණ බොජුන ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි, කුකුස් කරන්නාහු නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුහු මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමැතුහ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණුහු වීසින් ගණ බොජුන් වළඳන්නට අනුදනිමි” මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සික පදය උදෙසා:

“සුදුසු සමය තබා ගණබොජුනෙහි පවිති වෙ. එහි ලා මේ සුදුසු සමය යි, එනම: ගිලන් සමයැ. එහි මේ සුදුසු සමය”යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

4. එසමයෙහි වනාහි මිනිස්සු සිවුරු දෙන සමයෙහි සිවුරු බතක් පිළියෙළ කොට වළඳවා සිවුරු දෙමහ යි භික්ෂුන් පවරත්. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වීසින් ගණබොජුන ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි කුකුස් කරමින් නො ඉවසත්. මද සිවුරෙක් උපදී. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ... “මහණෙනි, සිවුරු දෙන සමයෙහි ගණබොජුන් වළඳන්නට අනුදනිමි”. නවද, මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා:

“සුදුසු සමය තබා ගණබොජුනෙහි පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. ගිලන් සමයැ සිවුරු දෙනසමයැ, මේ එහි සුදුසු සමය”යි.

මෙසේත් මහණෙනි, භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි මිනිස්සු සිවුරු කරන මහණුන් බනින් පවරත්. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වීසින් ගණබොජුන ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි කුකුස් කරමින් නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ.... “මහණෙනි, සිවුරු කරන සමයෙහි ගණබොජුන් වළඳන්නට අනුදනිමි”. මහණෙනි, මේ සිකපදය නවද මෙසේ උදෙසා:

“සුදුසු සමය තබා ගණබොජුනෙහි පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. ගිලන්සමයැ, සිවුරු දෙනසමයැ, සිවුරු කරනසමයැ, මේ එහි සුදුසු සමය” යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාච්ඤ්ඤාපාළි භික්ඛුච්චබ්බෙතා

6. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මනුසෙසභි සද්ධිං අද්ධානං ගවජන්ඤී, අථ ඛො තෙ භික්ඛු තෙ මනුසෙස ඵතදවොට්ඨිං, මුහුතං ආට්ඨියො ආගමෙථ පිණ්ඩාය වරීසාමා'ති, තෙ ඵවමාහංසු ඉධෙව හතෙත භුඤ්ජාති. භික්ඛු කුකකුච්චායනාං න පතිගණහන්ති පච්ඤ්ඤිතං හගවතා ගණභොජනන්ති, හගවතො ඵතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- "අනුජානාමී භික්ඛවෙ අද්ධානගමනසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ජිතුං". ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාච්ඤ්ඤියං, තඤ්ඤායං සමයො: ගිලානසමයො විචරදනසමයො විචරකාරසමයො අද්ධානගමනසමයො අයං තඤ්ඤි සමයොති,

ඵවඤ්ඤිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

7. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මනුසෙසභි සද්ධිං නාචාය ගවජන්ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු තෙ මනුසෙස ඵතදවොට්ඨිං. "මුහුතං ආට්ඨියො තීරං උපතෙථ පිණ්ඩාය වරීසාමා'ති, තෙ ඵවමාහංසු ඉධෙව හතෙත භුඤ්ජාති. භික්ඛු කුකකුච්චායනාං නපතිගණහන්ති, පච්ඤ්ඤිතං හගවතා ගණභොජනන්ති හගවතො ඵතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- "අනුජානාමී භික්ඛවෙ නාචාභිරුහනසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ජිතුං". ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උදදිසෙය්‍යාථ.

"ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාච්ඤ්ඤියං, තඤ්ඤායං සමයො: ගිලානසමයො විචරදනසමයො විචරකාරසමයො අද්ධානගමනසමයො නාචාභිරුහනසමයො, අයං තඤ්ඤි සමයො"ති.

ඵවඤ්ඤිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන දිසාසු වහසං වුඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහං ආගවජන්ති, හගවතාං දස්සනාය, මනුසෙසා නානාවෙරජජතෙ භික්ඛු පසසිඤ්චා හොතන නිමහොතන්ති. භික්ඛු කුකකුච්චායනාං නාධිවාසෙසඤ්චි, පච්ඤ්ඤිතං හගවතා ගණභොජනන්ති. හගවතො ඵතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- "අනුජානාමී භික්ඛවෙ මහාසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ජිතුං". ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

"ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාච්ඤ්ඤියං, තඤ්ඤායං සමයො: ගිලානසමයො විචරදනසමයො විචරකාරසමයො අද්ධානගමනසමයො නාචාභිරුහනසමයො, මහාසමයො අයං තඤ්ඤි සමයො"ති.

ඵවඤ්ඤිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

6. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු මිනිසුන් සමඟ අදන්මගට (දීර්ග මාර්ගයට) පැමිණෙත්. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ඒ මිනිසුන්ට මෙය කීහ. ඇවැත්නි, මොහොතක් පොරොත්තුවු, පිටු පිණිස හැසිරෙමු. ඔවුහු මෙසේ කීහ. ස්වාමීනි මෙහි මැ වළඳනු මැනැවි. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් විසින් ගණබොජුන ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි කුකුස් කරන්තාහු නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ...“මහණෙනි, අදන් මඟට පිළිපත් සමයෙහි ගණබොජුන් වළඳන්නට අනුදනිමි”. තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“සුදුසු සමය තබා ගණබොජුනෙහි පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. ගිලන් සමයැ, සිවුරු දෙන සමයැ, සිවුරු කරන සමයැ, අදන් මඟට පිළිපත් සමයැ. මේ එහි සුදුසු සමය”යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

7. එසමයෙහි භික්ෂුහු මිනිසුන් සමඟ නැවෙත් යෙකි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ඒ මිනිසුන්ට මෙය කීහ. “ඇවැත්නි, මොහොතක් නැව තොටට පවුණුවු.” පිටු පිණිස හැසිරෙන්නෙමු. ඔවුහු මෙසේ කීහ. ස්වාමීනි, මෙහි මැ වළඳනු මැනැවි. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් විසින් ගණබොජුන ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි කුකුස් කරන්තාහු නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ...“මහණෙනි, නැව නගින සමයෙහි ගණබොජුන් වළඳන්නට අනුදනිමි.” මහණෙනි, තවද මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“සුදුසු සමය තබා ගණබොජුනෙහි පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි ගිලන් සමයැ සිවුරු දෙන සමයැ, සිවුරු කරන සමයැ, අදන්මඟට පිළිපත්සමයැ, නැව නගිනසමයැ, මේ එහි සුදුසු සමය”යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

8. එසමයෙහි දිශාවන්හි වස් වෑස නිමවූ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් දැකීමට රජගහ නුවරට පැමිණෙත්. මිනිස්සු නොයෙක් අන් රටවල මහණුන් දක බිහිත් පවරත්. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් විසින් ගණබොජුන ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි කුකුස්කරනුවෝ නො ඉවසත්. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දන්වූහ...“මහණෙනි, මහාසමයෙහි ගණබොජුන් වළඳන්නට අනුදනිමි”. මහණෙනි, මේ සිකපදය තවද මෙසේ උදෙසවු.

“සුදුසුසමය තබා ගණබොජුනෙහි පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යැ, ගිලන්සමය යැ, සිවුරු දෙන සමය යැ, සිවුරු කරන සමය යැ, අදන් මඟට පිළිපත් සමය යැ නැව නගින සමය යැ, මහාසමය යැ, මේ එහි සුදුසු සමය”යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාවිතකීයපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

9. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස ඤාතියාලොභිතො ආජීවකෙසු පඛඛජිතො භොති. අප් ඛො සො ආජීවකො යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඛක්ඛි උපසඛක්ඛිචා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදචොව: “ඉචජාමභං මහාරාජ සබ්බපාසණධිකඤ්ඤා කාතුනාති”. සචෙ ඛො ක්ඛං භනෙන බුද්ධපචුට්ඨං භික්ඛුසඛ්ඤං පට්ඨමං භොජෙය්‍යාසි, එවං කරෙය්‍යාසි’ති. අප් ඛො සො ආජීවකො භික්ඛුනං සනතිකෙ දුතං පාහෙසි: අධිවාසෙනතු මෙ භික්ඛු සචාතනාය භක්ඛානාති. භික්ඛු කුකුඤ්චායනොනා නාධිවාසෙනාති, පටිකඛිතං භගවතා ගණභොජනනාති. අප් ඛො සො ආජීවකො යෙන භගවා තෙනුපසඛක්ඛි, උපසඛක්ඛිචා භගවතා සද්ධිං සචෙචොදී, සචෙචොදනියං කප්ථං සාරාණියං වීතිසාරෙචා එකමන්තං අච්ඤාසි. එකමන්තං ධීතො ඛො සො ආජීවකො භගවන්තං එතදචොව: “භවමපි ගොතමො පඛඛජිතො අභමපි පඛඛජිතො, අරභති පඛඛජිතො පඛඛජිතස්ස පිණ්ඩං පටිග්ගහෙතුං, අධිවාසෙනතු මෙ භවං ගොතමො සචාතනාය භක්ඛං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙඤ්ඤා”ති අධිවාසෙසි භගවා තුණ්භිභාවෙන. අප් ඛො සො ආජීවකො භගවතො අධිවාසනං විදීචා පසකාමී. අප් ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධමමිං කප්ථං කචා භික්ඛු ආමභොතසි, “අනුජානාමී භික්ඛවෙ සමණ-භක්ඛාසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ඤිතුං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ගණභොජනෙ අඤ්ඤාත්‍ර සමයා පාවිතකීයං, කඤ්ඤා සමයො ගිලානසමයො විචරදනසමයො විචරකාරසමයො අඤ්ඤානගමනසමයො නාවාභිරුහනසමයො මහාසමයො සමණභක්ඛසමයො, අයං කඤ්ඤා සමයො”ති.

10. ගණභොජනං නාම: යඤ්ඤා වක්ඛාරො භික්ඛු පඤ්චානං භොජනානං අඤ්ඤාතරෙන භොජනෙන නිමක්ඛිතා භුඤ්ඤානාති, එතං ගණභොජනං නාම. අඤ්ඤාත්‍රසමයාති: ධපෙචා සමයං.

ගිලානසමයො නාම: අනාමසො පාදපි ඵාලිතා¹ භොණති ගිලානසමයොති භුඤ්ඤිතඛං. විචරදනසමයො නාම: අනාත්තෙ කඤ්ඤා² වක්ඛාරස්ස පච්ඡිමො මාසො. අත්තෙ කඤ්ඤා පඤ්චමාසා විචරදන-සමයොති භුඤ්ඤිතඛං. විචරකාරසමයො නාම: විචර කඤ්ඤාතරෙන විචරකාරසමයොති භුඤ්ඤිතඛං. අඤ්ඤානගමනසමයො නාම අඤ්ඤාතරෙන ගච්ඡිතස්මාති භුඤ්ඤිතඛං, ගච්ඡනෙන භුඤ්ඤිතඛං, ගතෙන භුඤ්ඤිතඛං.

1. එලිතා-මජ්ඣ. 2. කච්ඤා-මජ්ඣ.

9. එසමයෙහි වනාහි මගධේශ්වර ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජුගේ සහලේ නෑයෙක් ආජීවකයන් කෙරෙහි පැවිදි වූයේ වෙයි. එකල්හි ඒ ආජීවක තෙමේ මගධේශ්වර ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජු වෙතැ එළැඹීමේ යැ. එළැඹූ මගධේශ්වර ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජුට මෙය කී යැ. ඔහරජ, සර්වපාෂණ්ඩික බතක් කොට දෙන්නට මම කැමැත්තෙමි. ඉදින් වනාහි ස්වාමීනි, ඔබ පළමු වූ බුදු පාමොක් බික්සහන වළඳවත් නම් එසේ කරනු මැනැවි. එකල්හි ඒ ආජීවක තෙමේ භික්ෂුන්ගේ සමීපයට දුතයකු යැවී ය. “භික්ෂුහු මාගේ බත හෙට දවසට ඉවසත්වා” යි. භික්ෂුහු ගණඛොජුන භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදැ යි කුකුස් කරනුටෝ නො ඉවසත්. එකල්හි ඒ ආජීවක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹීමේ යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සමඟ සතුටු විය. සතුටු විය යුතු සිහි කටයුතු කරා කොට නිමවා එකත්පසෙකැ සිටියේ යැ. එකත් පසෙකැ සිටි ඒ ආජීවකයා භාග්‍යවතුන්හට මෙය කී යැ. භවත් ගොයුම්හු ද පැවිදි කෙතෙකි. මම ද, පැවිද්දෙකිමි. පැවිද්දෙක් පැවිද්දකු ගේ පිඩු පිළිගන්නට සුදුසු වෙයි. භවත් ගොයුම්හු භික්ෂුසංඝයා සමඟ මාගේ බත හෙට දවසට ඉවසත්වා! භාග්‍යවත්හු තුෂ්ණිමිභාවයෙන් ඉවසුහු. එකල්හි ඒ ආජීවකයා භාග්‍ය වතුන්ගේ ඉවසීම දැනූ පිටත් වූ ගියේ යි. ඉක්බිති භාග්‍යවත්හු මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දැහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමැතුහු: “මහණෙනි, මහණබත් සමයෙහි ගණඛොජුන් වළඳන්නට අනුදැනීමි” තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“සුදුසු සමය තබා ගණඛොජුනෙහි පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය වෙයි ගිලන් සමය යැ සිවුරු දෙන සමය යැ සිවුරු කරන සමය යැ අදන්මගට පිළිපත් සමය යැ නැව් නභින සමය යැ මහාසමය යැ මහණබත් සමය යැ, මේ එහි සුදුසු සමය යි.

10. ගණභෝජන නම: යම් තැනෙකැ භික්ෂුහු සතර දෙනෙක් පස් ඛොජුන් අතුරෙන් එක්තරා ඛොජුනෙකින් නිමැකුම් ලදුවෝ වළඳත්. මේ ගණ භෝජන නම වේ. අඤ්ඤත්‍රසමයා: සුදුසුසමය තබා.

ගිලානසමය නම: යටත් පිරිසෙයින් පාදයෝ පැළඹුනු වෙන් නම් ගිලන්සමය යැයි වැළඳිය යුතු යි. විවරදනසමය නම: කෙළින් සිවුරු නො අතුළ කල්හි වැසිකල් පිළිබැඳි පැයුළුමස ද, කෙළින් සිවුරු අතුළ කල්හි පස්මස ද සිවුරු දෙන සමය යැයි වැළඳිය යුතු යි. විවරකාරසමය නම: සිවුරක් කරනු ලබන කල්හි සිවුරු කරන සමය යැයි වැළඳිය යුතු යි. අද්ධානගමනසමය නම: අඩි යොදාගත් යන්තෙමි යි වැළඳිය යුතු, යන්තහු විසින් වැළඳිය යුතු, ගියහු විසින් වැළඳිය යුතු යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

නාචාභිරුහනසමයො නාම: නාවං අභිරුහිස්සාමීති භුඤ්ජිතබ්බං. ආරුලෙහන භුඤ්ජිතබ්බං, ඔරුලෙහන භුඤ්ජිතබ්බං. මහාසමයො නාම: යඤ්චෙ තයො භික්ඛු පිණ්ඩාය වරිඤ්චා යාපෙහති, චතුසෙඨ ආගතෙ න යාපෙහති, මහාසමයොති භුඤ්ජිතබ්බං. සමණහත්තසමයො නාම: යො කොච්චි පරිබ්බාජකසමාපනො හත්තං කරොති සමණහත්තසමයොති භුඤ්ජිතබ්බං.

අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ජිත්තසාමීති පතිගණහාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අප්‍රේක්ෂාහාරෙ අප්‍රේක්ෂාහාරෙ ආපත්ති පාචිත්තියසස්ස. ගණහොජනෙ ගණහොජනසඤ්ඤා අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ජිති ආපත්ති පාචිත්තියසස්ස. ගණහොජනෙ වෙමතිකො අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ජිති ආපත්ති පාචිත්තියසස්ස. ගණහොජනෙ න ගණහොජනසඤ්ඤා අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ජිති ආපත්ති පාචිත්තියසස්ස. න ගණහොජනෙ ගණහොජනසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස, න ගණහොජනෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. න ගණහොජනෙ න ගණහොජනසඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති: සමයෙ දෙව තයො එකතො භුඤ්ජන්ති පිණ්ඩාය වරිඤ්චා එකතො සනිච්චිතො භුඤ්ජන්ති නිවර්තනෙ සලාකහනෙ, පක්ඛිකෙ, උපොසථිකෙ, පාචිපදිකෙ,¹ පඤ්ඤා හොජනාති යපෙඤ්චා සබ්බස්ස අනාපත්ති උමෙත්තකස්ස ආදිකමිකස්සාති.

ගණහොජනසිකධාපදං දුතියං

6.4.3

පරමපරහොජන සිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං චීහරති මහාවතෙ කුටාභාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං පණ්ණානං හත්තානං හත්තපච්චාචි අට්ඨිතා² හොති. අථ ඛො අඤ්ඤන්තරස්ස දළිඤ්ඤස්ස කමමකරස්ස³ එතදහොසි: “න ඛො ඉදං ඔරකං හච්ඤ්ඤති, යථා ඉමෙ⁴ මනුස්සා සකකච්චං හත්තං කරොන්ති, යනනුනාහමපි හත්තං කරෙයාන්ති.” අථ ඛො යො දළිඤ්ඤ කමමකරො යෙන කිරපතිකො තෙනුපසඬිකමි. උපසඬිකමිඤ්චා තං කිරපතිකං එතදචොච:

1. නිවර්තනං සලාකහත්තං පක්ඛිකං උපොසථිකං පාචිපදිකං-මඡස්ස.
2. අට්ඨිතා-මඡස්ස.
3. කමමකරස්ස-මඡස්ස.
4. යට්ඨිමෙ-මඡස්ස.

නාචාර්යභ්‍යාසයමය නම: නැවට නතින්තෙමිසි වැළඳිය යුතු, නැවට නැඟුණු විසින් වැළඳිය යුතු, නැවෙන් බටහු විසින් වැළඳිය යුතු යි.

මහාසමය නම: යම් නැතෙකු දෙතුන් හික්ෂු කෙතෙක් පිටු පිණිස හැසිර යැපෙද්ද, සතර වැන්තකු ආ කල්හි නො යැපෙද්ද, මහාසමය යැයි වැළඳිය යුතු යි. සමණභත්තසමය නම: පැවිදිබවට පැමිණි යම් කිසිවෙක් බතක් කරා නම් මහණබත්සමය යැයි වැළඳිය යුතු යි.

සුදුසුසමය තබා වළඳන්තෙමි සි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. ගණබොජු-තෙහි ගණබොජුන්සන් ඇතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. ගණබොජුතෙහි විමති ඇතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. ගණබොජුතෙහි නො ගණ බොජුන්සන් ඇතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො ගණ බොජුතෙහි ගණබොජුන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො ගණ බොජු-තෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො ගණ බොජුතෙහි නො ගණ බොජුන් සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි දෙතුන් දෙනෙක් එක් වැ වළඳන් නම්, පිටු පිණිස හැසිර එක් රැස් වැ වළඳන් නම්, නිතිබත්හි, ලඟබත්හි, අඛමස්බත්හි, පොහොබත්හි, පැළවියබත්හි, පස් බොජුන් තබා (හඹු කැවිලි ආ) හැම වැළඳීමෙහි ඇවැත් නැති, උම්මත්තකභට ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

ගණභෝජන ශික්ෂාපද යි

6.4.3

පරමපරභෝජන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු විසල්පුර මහවෙතෙහි කුළාරහල්හි වැඩැ වෙසෙති. උසමයෙහි වනාහි විසල්පුර පිණිබත්වලින් බත්පිළි-වෙළෙක් තබන ලද්දේ වෙයි. එකල්හි එක්තරා දිළිඳු කම්කරුවකුහට මෙ සිත විය: "යම් සේ මේ මිනිස්සු සකසා බත් තැබීම කෙරෙද්ද, මේ නම් ලඹුවැඩෙක් නො වෙ මැ යි, යම් හෙයකින් මම ද බතක් කරන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැ"යි. එකල්හි ඒ දිළිඳු කම්කරුවා කීරපතිකයා වෙත එළැඹියේ යැ. එළැඹූ ඒ කීරපතිකයා හට මෙය කී යැ:

පාචිත්තිය පාළු හිතකුටිහඬෙතා

“ඉව්ජාමහං අයාපුතන, බුද්ධ පමුඛස්ස භික්ඛුසඛක්ඛස්ස භතං කාතුං, දෙභි මෙ වෙනතනති”. සොපි ඛො කිරපතීකො සද්දො හොති පසංකො. අථ ඛො සො කිරපතීකො තස්ස දළිද්දස්ස කමමකරස්ස අබ්බාතිරෙකං¹ වෙනතං අද්ධි. අථ ඛො සො දළිද්දෙ කමමකරො යෙන භගවා තෙනුපසඬාමී, උපසඬාමීතා භගවනාං අභිවාදෙතා ඵකමනාං නිසීදි. ඵකමනාං නිසිංකො ඛො සො දළිද්දෙ කමමකරො භගවනාං ඵතදවොච; “අධිවාසෙතු මෙ භතො භගවා ස්වාතනාය භතං සද්ධිං භික්ඛුසඬෙතා”² තී. මහා ඛො ආචුසො භික්ඛුසඬෙතා ජානාහීති හොතු භතො³ මහාභික්ඛුසඬෙතා, බහු මෙ බදුරා පටියතා බදුරමිංසොනපයා⁴ පරිපුරිස්සනති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිතාවෙන. අථ ඛො සො දළිද්දො කමමකරො භගවතො අධිවාසනාං විදිතා උට්ඨායාසනා භගවනාං අභිවාදෙතා පදකඛිණං කතවා පකකාමී.

2. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු දළිද්දෙන කිර කමමකරෙන ස්වාතනාය බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසඬෙතා නිමනතීතො, බදුරමිංසොනපයා පරිපුරිස්සනති. තෙ කාලසෙසව පිණ්ඩාය වරිතා භුඤ්චිංසු. අසෙසාසු ඛො මනුස්සා දළිද්දෙන කිර කමමකරෙන බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසංසො නිමනතීතොති. තෙ දළිද්දස්ස කමමකරස්ස පහුතං බාදනීයං හොජනීයං අභිභරිංසු.

3. අථ ඛො සො දළිද්දො කමමකරො තස්සා රත්තයා අවටියෙන පතනං බාදනීයං හොජනීයං පටියාදුපෙතා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි. කාලො භතො නිට්ඨිතං භක්තනති. අථ ඛො භගවා පුබ්බතඝසමයං නිවාසෙතා පක්ඛවිවරමාදය යෙන තස්ස දළිද්දස්ස කමමකරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඬාමී, උපසඬාමීතා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදි. සද්ධිං භික්ඛුසංසෙන. අථ ඛො සො දළිද්දො කමමකරො භක්තගො භික්ඛු පරිවිසති. භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ථොකං ආචුසො දෙභි, ථොකං ආචුසො දෙභි”¹ තී. මා ඛො තුමෙහ භතො අයං දළිද්දො කමමකරොති ථොකං-ථොකං² පටිගණනිත්, පහුතං මෙ බාදනීයං හොජනීයං පටියතං පටිගණණාථ භතො යාවද්දත්තී. න ඛො මයං ආචුසො ඵතං කාරණං ථොකං ථොකං පටිගණණාම අපි ච මයං කාලසෙසව පිණ්ඩාය වරිතා භුඤ්චිමහා, තෙන මයං ථොකං ථොකං පටිගණණාමාති. අථ ඛො සො දළිද්දො කමමකරො උච්ඤායති වීයති විපාවෙති: “කථං භි නාම භදනා මයා නිමනතිතා අඤ්ඤානු භුඤ්චස්සනති, න වාහං පටිබලො යාවද්දත්තුනති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තස්ස දළිද්දස්ස කමමකරස්ස උච්ඤායනාස්ස වීයනස්ස විපාවෙනාස්ස.

1. අභිරෙකං-සා; 2. හොතු-මෙ-භතො-මර්ඝ; 3. පෙයා-මර්ඝ; 4. ථොකං ථොකං-මර්ඝ;

“හිමි පුත, මම බුදුපාමොක් බික්සහනට බතක් කරන්නට කැමැත්තෙමි, මාගේ වැටුප් දෙනුමැනැවැ”යි. ඒ කිරපතිකයා ද යැදුහැනියේ පහන් වූයේ වෙයි. එකල්හි ඒ කිරපතිකයා ඒ දිළිඳු කම්කරුවාහට අතිරේක දීමනා සහිත වැටුප දින. ඉක්බිති ඒ දිළිඳු කම්කරුවා භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹී යේ යැ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්තේ යැ. එකත් පසෙකැ හුන්නා වූ ඒ දිළිඳු කම්කරුවා භාග්‍යවතුන් හට මෙය කී යැ: “ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මාගේ බත සෙට දවසට බික්සහන සමඟ ඉවසනසේක්ව”යි. ඇවැත, බික්සහන බොහෝ යැ, (පමණ) දනුව යි. ස්වාමීනි, භික්ෂුසංඝයා බොහෝ වේවා, මා විසින් බොහෝ ධෙබර පිළියෙළ කරන ලදහ. ධෙබරමුසු අහරින් පින්වත් හිමිවරු පිනා යෙත්ව යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමභාවයෙන් ඉවසා වදළසේකැ. එකල්හි ඒ දිළිඳු කම්කරුවා භාග්‍යවතුන්ගේ ඉවසීම දැනූ අස්නෙන් නැඟිට භාග්‍යවතුන් සකසා වැද පැදකුණු කොට නික්මැ ගියේ යි.

2. ඒ දිළිඳු කම්කරුවා විසින් ධෙබරමුසු අහරින් වක් ආයථියෝ පිනායෙත්වා’යි හෙට දවසට බුදුපාමොක් බික්සහන නිමනන ලද යි භික්ෂුහු ඇසුහු. ඔවුහු කල්තබා මැ පිඩු පිණිස හැසිඳ වැළඳුණ. මිනිස්සු දිළිඳු කම්කරුවා විසින් බුදුපාමොක් බික්සහන නිමනන ලද යි ඇසුහු යි. ඔවුහු බොහෝ කැ යුතු බිදිය යුතු දය ඒ දිළිඳු කම්කරුවා වෙතැ එළඹුණ.

3. එකල්හි ඒ දිළිඳු කම්කරුවා ඒ රය ඇවැමෙන් පිණි කැවිලි බොජුන් පිළියෙල කොට භාග්‍යවතුන්හට කල් දන්වා යැවී ය. ස්වාමීනි, මේ කාලය යි, බත් නිමියේ යි. එකල්හි භාග්‍යවත්හු පෙරවරුයෙහි හැද පෙරවැ පා සිවුරු ගෙන ඒ දිළිඳු කම්කරුවාගේ නිවසට එළඹීයහ. එළැඹූ පනවන ලද අසුනෙහි භික්ෂුසංඝයා සමඟ වැඩ හුන්හු. එකල්හි ඒ දිළිඳු කම්කරුවා හක්කාග්‍රයෙහි භික්ෂුන් වළඳවයි. භික්ෂුහු මෙසේ කීහ. ඇවැත, මඳක් දෙව, ඇවැත මඳක් දෙව. ස්වාමීනි, මුඛවහන්සේලා මේ දිළිඳු කම්කරුවෙකැයි මඳ මඳ කොට නො පිළිගනු මැනැවි. මා විසින් බොහෝ කැවිලි බොජුන් අහර පිළියෙළ කරන ලදී. ස්වාමීනි, කැමැතිතාක් පිළිගනු මැනැවි. ඇවැත, ඇපි මෙකරුණින් මඳ මඳ කොට නො පිළිගනුමහ. තවද ඇපි කල්තබා මැ පිඩු පිණිස හැසිඳ වැළඳුණ. එහෙයින් ඇපි මඳ මඳ පිළිගනුමහ. එකල්හි ඒ දිළිඳු කම්කරුවා ලමු කොට සිතයි, නුගුණ පවසයි, දෙස් පතුරුවයි. කෙසේ නම් වහන්දෑ මා විසින් නිමනන ලද්දහු අන් තැනෙක වැළැඳුහු ද? මම ද කැමැතිතාක් දීමට සමර්ථ නො වෙමි ද? භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන ඒ දිළිඳු කම්කරුවා ගේ (අකීර්තනි ශබ්දය) ඇසුහු යි.

පාවිඤ්ඤාපාලි භික්ඛුච්ඡායා

4. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උඤ්ඤායනති වියනති විපාවෙනති. “කථං හි නාම භික්ඛු අඤ්ඤානු නිමනතිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ඤානති” ති -පෙ-සචං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤානු නිමනතිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ඤානති? සචං හගවා වීගරහි චුඤ්ඤා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරියා අඤ්ඤානු නිමනතිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ඤානති. තෙන භික්ඛවෙ අප්පසඤ්ඤානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“පරමපරභොජනෙ පාවිඤ්ඤා”නති.

එවඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො භොති අඤ්ඤාතරො භික්ඛු පිණ්ඩපාතං ආදය යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඩ්ධම්, උපසඩ්ධම්ඤා නං භික්ඛුං එතදවොච: “භුඤ්ඤාහි ආවුසොති”. අලං ආවුසො අසී මෙ හතතපච්චාසාති තසස භික්ඛුනො පිණ්ඩපාතො උසසුරො ආභරීඤ්ඤා. සො භික්ඛු න වීතරුපං භුඤ්ඤා හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. අථ ඛො හගවා එතසම් නිදනෙ එතසම් පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානෙන භික්ඛුනා පරමපරභොජනං භුඤ්ඤා”. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“පරමපරභොජනෙ අඤ්ඤානු සමයා පාවිඤ්ඤා, තඤ්ඤා සමයො ගිලානසමයො අයං තඤ්ඤා සමයො”ති.

එවඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුසසා වීචරදනසමයෙ සච්චරහතනං¹ පට්ඨාදෙඤ්ඤා භික්ඛු නිමනොනති: “භොජෙඤ්ඤා වීචරෙන අච්ඤ්ඤාසාමා”ති භික්ඛු කුකකුච්චායනො නාධිවාසෙතති “පට්ඨකඤ්ඤා හගවතා පරමපරභොජනනති” වීචරං පට්ඨනං උපපජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීචරදනසමයෙ පරමපරභොජනං භුඤ්ඤා” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“පරමපරභොජනෙ අඤ්ඤානු සමයා පාවිඤ්ඤා, තඤ්ඤා සමයො ගිලානසමයො වීචරදනසමයො අයං තඤ්ඤා සමයො”ති.

එවඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

1. උසසුරෙන (කපථි)
2. වීචරහතන: සිච්චි සිච්චි
3. පට්ඨාදෙඤ්ඤා-සිච්චි සිච්චි

4. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් භික්ෂුහු අත්තැනෙකැ නිමනන ලද්දහු අත් තැනෙකැ වැළැදුහු ද?...සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු අත්තැනෙකැ නිමනන ලද්දහු අත් තැනෙකැ වළඳද්ද? සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ භික්ෂු පුරුෂයෝ අත් තැනෙකැ නිමනන ලද්දහු අත් තැනෙකැ වැළඳුහු ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රයත්නයන් ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

“පරමපර භෝජනයෙහි පවිත්‍රී වේ” ය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන්වූයේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් පිණ්ඩපාතය ගෙන ඒ භික්ෂු යම් තැනෙක ද එතැනට එළැඹියේ යි, එළැඹූ ඒ මහණහට මෙය කිය: ඇවැත වළඳන්න, කම් නැත ඇවැත, මා විසින් ඉවසු බතෙක් ඇත. ඒ භික්ෂුහුගේ පිණ්ඩපාතය ඉතා දවාලෙහි ගෙනෙනු ලැබීයැ. ඒ භික්ෂු තෙමේ සිත්සේ නො වැළැඳී යැ. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ. එකල්හි භාග්‍යවත්හු මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා දහමී කපා කොට මහණුන් ඇමතුහ: “මහණෙනි, ගිලන්මහණහු විසින් පරමපරභෝජනය වළඳන්නට අනුදනිමී” මහණෙනි, තවද මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

“සුදුසු සමය තබා පරමපර භෝජනයෙහි පවිත්‍රී වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: ගිලන්සමය යැ එහි මේ සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

6. එසමයෙහි මිනිස්සු සිවුරු දෙන සමයෙහි සිවුරුබතක් පිළියෙළ කොට වළඳවා සිවුරු දෙමහ යි භික්ෂුන්හට නිමතත්. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් විසින් පරමපරභෝජනය ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්ද යි කුකුස් කරනුවෝ නො ඉවසන්. මද සිවුරෙක් උපදී. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ... “මහණෙනි, සිවුරු දෙනසමයෙහි පරමපරභෝජනය වළඳන්නට අනුදනිමී.”

මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“සුදුසු සමය තබා පරමපර භෝජනයෙහි පවිත්‍රී වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: ගිලන් සමය යැ, සිවුරු දෙනසමය යැ, මෙහි ඒ සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාච්ඤ්ඤා පාළි හිතවුන්ගේ

7. තෙත බො පන සමයෙන මනුෂ්‍යො වීචරකාරකෙ හිතවු හතෙතන නිමතෙතනති. හිතවු කුකකුච්චායනා නාධිවාසෙතති “පච්ඤ්ඤාං හගචතා පරමපරභොජන”නාහි. හගචතො එතමඤ්ඤාං ආරොචෙසුං. -පෙ- “අනුජානාමී හිතවුච්චෙ වීචරකාරසමයෙ පරමපරභොජනං භුඤ්ඤාං” එවඤ්ඤා පන හිතවුච්චෙ ඉමං සිඤ්ඤාපදං උද්දෙසෙය්‍යාං:

“පරමපරභොජනෙ අඤ්ඤා සමයා පාච්ඤ්ඤා, තඤ්ඤා සමයො ගිලානසමයො වීචරදනසමයො වීචරකාරසමයො අයං තඤ්ඤා සමයො”ති.

එවඤ්ඤා හගචතා හිතවුනං සිඤ්ඤාපදං පඤ්ඤානං හොති.

8. අථ බො හගචා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පත්තවීචරමාදය ආයසමතා ආනාදෙත පච්ඤාසමයෙන යෙන අඤ්ඤාතරං කුලං තෙත්තපසඛිකමී, උපසඛිකමීතො පඤ්ඤාතෙත ආසනෙ නිසීදී. අථ බො තෙ මනුෂ්‍යො හගචතො ච ආයසමතො ච ආනාදෙසස භොජනං අදංසු. ආයසමා ආනාදෙ කුකකුච්චායනො න පටිගණොති. පටිගණොති ආනාදෙති. අලං හගචා අඤ්ඤා මෙ හත්තපච්චාසාති. තෙතභානාදා, විකපෙපඤ්ඤා ගණොති. අථ බො හගචා එතසමී නිදනෙ එතසමී පකරණෙ ධම්මී කථං කතො හිතවු ආමනොසී: “අනුජානාමී හිතවුච්චෙ විකපෙපඤ්ඤා: පරමපරභොජනං භුඤ්ඤාං”, එවඤ්ඤා පන හිතවුච්චෙ විකපෙපඤ්ඤා: මග්ගං හත්තපච්චාසං ඉත්තොමසස දුමමීති.

9. පරමපරභොජනං නාම: පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤාතරෙන භොජනෙන නිමනනිතො නං ධපෙතො අඤ්ඤා පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤාතරං භොජනං භුඤ්ඤාති, එතං පරමපරභොජනං නාම.

අඤ්ඤාසමයාති ධපෙතො සමයං

ගිලානසමයො නාම: න සතෙකාති එකාසනෙ නිසීතො යාචදඤ්ඤාං භුඤ්ඤාං ගිලානසමයොති භුඤ්ඤාති

වීචරදනසමයො නාම: අනඤ්ඤා කඤ්ඤා වඤ්ඤානසස පඤ්ඤාමො මාමො, අඤ්ඤා කඤ්ඤා පඤ්ඤාමාසා වීචරදන සමයොති භුඤ්ඤාති

වීචරකාරසමයො නාම: වීචරෙ කඤ්ඤාතො වීචරකාර සමයොති භුඤ්ඤාති

අඤ්ඤා සමයා භුඤ්ඤාසාමීති පතිගණොති, ආපඤ්ඤා දුකකච්චා අපෙඤ්ඤාතො අපෙඤ්ඤාතො ආපඤ්ඤා පාච්ඤ්ඤාසස.

1. ගණොති-මජ්ඣං
2. හත්ත පච්චාසං විකපෙපඤ්ඤා-සා

7. එසමයෙහි වනාහි මිනිස්සු සිවුරු කරන මහණුන්හට බිත්ති නිමකන්. හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් විසින් පරමපරහෝජනය ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දී කුකුස් කරනුවෝ නො ඉවසන්. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දැන්වූහ....“මහණෙනි, සිවුරු කරන සමයෙහි පරමපරහෝජනය වළඳන්නට අනුදැනිමි.” මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“සුදුසු සමය තබා පරමපරහෝජනයෙහි පවිත්‍රී වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි ගිලන් සමය යැ සිවුරු දෙනසමය යැ සිවුරු කරනසමය යැ, මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් හික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

8. එකල්හි භාග්‍යවත්හු පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙර වැ පා සිවුරු ගෙන ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් පසුමහණුන් කොට එක්තරා කුලයකට එළැඹියහ. එළැඹූ පනවන ලද අසුනෙහි වැඩිහුන්හු. එකල්හි ඒ මිනිස්සු භාග්‍යවතුන්හට ද ආයුෂ්මත් ආනන්දයන්හට ද හෝජනය දුන්හ. ආයුෂ්මත් ආනන්දයෝ කුකුස් කරනුවෝ නො ඉවසති. පිළිගනු ව ආනන්ද, කම් නැති භාග්‍යවතුනි, මා විසින් ඉවසූ බනෙක් ඇත. එසේ නම් ආනන්ද විකපා පිළිගනුව. එකල්හි භාග්‍යවත්හු මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා දැහැමි කපා කොට හික්ෂුන් ඇමතුහ. “මහණෙනි, විකල්පනය කොට පරමපරහෝජනය වළඳන්නට අනුදැනිමි,” මහණෙනි, ‘මා ඉවසූ බන මෙනම්හුට දෙමි’යි මෙසේ විකල්පනය කළයුතු යි.

9. පරමපරහෝජනය නම්: පස්බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා බොජුනකින් නිමකන ලද්දේ එය තබා පස් බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා අන් බොජුනක් වළඳයි. මේ පරමපරහෝජන නම් වේ.

අඤ්ඤත්‍රසමයා: සුදුසු සමය තබා.

ගිලානසමය නම්: එක් අසුනෙහි හුන්නේ කැමැති තාක් වළඳන්නට නො හැකිවේ ද, ගිලන්සමය යැ යි වැළඳියයුතු.

විවරදනයසමය නම්: කෙළින් සිවුරු නො අතුළ කල්හි වැසිකල් පිළිබැඳි පැසුළුමය ද කෙළින් සිවුරු අතුළ කල්හි පස්මය ද, සිවුරු දෙන සමය යැ යි වැළඳියයුතු.

විවරකාරයමය නම්: සිවුරක් කරනු ලබන කල්හි සිවුරු කරන සමය යැ යි වැළඳියයුතු.

සුදුසු සමය තබා වළඳන්නෙමි යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

පාවිච්චියපාළි හිතවූවිභවෙනා

පරමපරභොජනෙ පරමපරභොජනසංඤ්ඤී අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ඤති ආපතති පාවිච්චියසීසං. පරමපරභොජනෙ වෙමනිකො අඤ්ඤත්‍රසමයා භුඤ්ඤති ආපතති පාවිච්චියසීසං. පරමපරභොජනෙ න පරමපරභොජනසංඤ්ඤී අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ඤති ආපතති පාවිච්චියසීසං.

න පරමපරභොජනෙ පරමපරභොජනසංඤ්ඤී ආපතති දුක්ඛඵසීසං න පරමපරභොජනෙ වෙමනිකො ආපතති දුක්ඛඵසීසං. න පරමපරභොජනෙ න පරමපරභොජනසංඤ්ඤී අනාපතති.

අනාපතති: සමයෙ විකප්පෙතො භුඤ්ඤති දෙඛ නයො නිමනනනෙ එකතො භුඤ්ඤති, නිමනනනපටිපාටියා භුඤ්ඤති, සකලෙන ගාමෙන නිමනනිතො තසමිං ගාමෙ යත් කත්ථි භුඤ්ඤති, සකලෙන පුගෙන නිමනනිතො තසමිං පුගෙ යත් කත්ථි භුඤ්ඤති, නිමනනියමානො භික්ඛං ගභෙසසාමීති භණති, නිවහනෙහ සලාකහනෙහ පකඛිකෙ උපොසථිකෙ පාටිපදිකෙ පඤ්ඤිභොජනානි යපෙතො සබ්බත්ථ අනාපතති, උමච්ඤතකසීසං ආදිකමමිකසීසං ති.

පරමපර භොජනසීකධාපදං තතියං

6. 4. 4

කාණමාතුසීකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්චියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකසීසං ආරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන කාණමාතා උපාසිකා සද්ධා භොති පසඤ්ඤා. කාණං ගාමකෙ අඤ්ඤතරසීසං පුරිසසීසං දින්නා භොති. අඨ ඛො කාණං මාතුසරං අගමාසි කෙනවිදෙච කරණියෙන. අඨ ඛො කාණංය සාමිකො කාණංය සනතිකෙ දුතං පාභෙසී: “ආගච්ඡතු කාණං, ඉච්ඡාමි කාණංය ආගත”නති. අඨ ඛො කාණමාතා උපාසිකා කිසමිං විය රිත්තභත්ථං ගනතුනති පුච්චං¹ පථි. පසෙත පුච්චෙ අඤ්ඤතරො පිණ්ඩ-වාරිකො භික්ඛු කාණමාතංය උපාසිකංය නිවෙසනං පාවිසී. අඨ ඛො

1. අපං (කපථි)

පරම්පරාහේජනයෙහි පරම්පරාබෝජනයන් ඇතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. පරම්පරාහේජනයෙහි විමති ඇතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. පරම්පරාබෝජනයෙහි පරම්පරාබෝජනා ශී සන් නැතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

නො පරම්පරාබෝජනයෙහි පරම්පරාබෝජනයන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි නො පරම්පරාබෝජනයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පරම්පරාබෝජනයෙහි නො පරම්පරාබෝජනයන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි විකල්පනය කොට වළඳා නම්, දෙකුන් නිමැකුමිහි එකට වළඳා නම්, නිමතන ලද පිළිවෙළින් වළඳා නම්, සියලු ගම විසින් නිමතන ලද්දේ එගමහි කිසියම් නැතෙකු වළඳා නම්, සියලු මුළුවක් විසින් නිමතන ලද්දේ එමුළුවෙහි කිසියම් නැතෙකු වළඳා නම්, නිමතනු ලබන්නේ භික්ෂාව ගන්නෙමි ශී බෙණේ නම්, නිතිබත්හි නම්, ලභබත්හි නම්, පැකිබත්හි නම්, පොහොබත්හි නම්, පැළවිය බත්හි නම්, පස් බෝජන තබා (හඹුකැවිලි ආ) හැම වැළඳීමෙහි නම් ඇවැත් නැති. උමමත්තකභට ද ආදිකම්මිකභට ද ඇවැත් නැති.

පරම්පරාහේජන ශික්ෂාපද ශී.

6.4.4

කාණමාතු ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතැ අනෝපිඬු සිටුහුගේ ජේතවන නම් අරමිහි වැඩැ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි කාණමාතා උපාසිකාව සැදුහැත්තී පහන්වුවා වෙයි. කාණාව ගමෙකැ එක්තරා පුරුෂයකුට පවා දුන්නී ය. එකල්හි කාණාව කිසියම් කරුණක් සඳහා මවගේ ගෙට ගියාය. එකල්හි කාණාවගේ සැමියා කාණාවගේ සමීපයට දුතයකු එවී යැ. කාණාව පැමිණේ වා, කාණාවගේ පැමිණීම කැමැත්තෙමි. එකල්හි කාණමාතා උපාසිකාව හිස් අතින් යන්නේ කෙසේ ද ශී කැවුම් පිසුවා යැ. කැවුම් පිසු කල්හි එක්තරා පිඬු සැරි මහණෙක් කාණමාතා උපාසිකාවගේ නිවසට පැමිණියේ යැ. එකල්හි

කාණ්ඩානා උපාසිකා තසස හිතවුනො පුච්චං දුපෙසි. සො නිකඛමීන්ධා අඤ්ඤාසස ආචිකඛි. තසසපි පුච්චං දුපෙසි. සොපි නිකඛමීන්ධා අඤ්ඤාසස ආචිකඛි. තසසපි පුච්චං දුපෙසි. යථා පට්ඨනං පුච්චං පට්ඨනං අගමාසි. දුතියමපි ඛො කාණ්ඩාය සාමීකො කාණ්ඩාය සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි. “ආගච්ඡතු කාණ්ඩා, ඉච්ඡාමී කාණ්ඩා ආගත” නති දුතියමපි ඛො කාණ්ඩානා උපාසිකා කිසමී. විය ඊතතහන්ථං ගඤ්ඤානති පුච්චං පට්ඨ. පකෙක පුච්චෙ අඤ්ඤානරො පිණ්ඩවාරිකො හිතවු කාණ්ඩානාය උපාසිකාය නිවෙසනං පාවිසි. අථ ඛො කාණ්ඩානා උපාසිකා තසස හිතවුනො පුච්චං දුපෙසි. සො නිකඛමීන්ධා අඤ්ඤාසස ආචිකඛි, තසසපි පුච්චං දුපෙසි සො පි නිකඛමීන්ධා අඤ්ඤාසස ආචිකඛි. තසසපි පුච්චං දුපෙසි. යථා පට්ඨනං පුච්චං පට්ඨනං අගමාසි. තතියමපි ඛො කාණ්ඩාය සාමීකො කාණ්ඩාය සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි “ආගච්ඡතු කාණ්ඩා ඉච්ඡාමී කාණ්ඩා ආගතං සචෙ කාණ්ඩා නාගච්ඡිසසති අහං අඤ්ඤං පචාපතිං ආනෙසසාමී” ති. තතියමපි ඛො කාණ්ඩානා උපාසිකා කිසමී. විය ඊතත හන්ථං ගඤ්ඤානති පුච්චං පට්ඨ. පකෙක පුච්චෙ අඤ්ඤානරො පිණ්ඩවාරිකො හිතවු කාණ්ඩානාය උපාසිකාය නිවෙසනං පාවිසි. අථ ඛො කාණ්ඩානා උපාසිකා තසස හිතවුනො පුච්චං දුපෙසි. සො නිකඛමීන්ධා අඤ්ඤාසස ආචිකඛි තසසපි පුච්චං දුපෙසි සොපි නිකඛමීන්ධා අඤ්ඤාසස ආචිකඛි. තසසපි පුච්චං දුපෙසි, යථා පට්ඨනං පුච්චං පට්ඨනං අගමාසි. අථ ඛො කාණ්ඩාය සාමීකො අඤ්ඤං පචාපතිං ආනෙසි. අසෙසාසි ඛො කාණ්ඩා තෙන කීර පුට්ඨෙත අඤ්ඤා පචාපති ආනිතාති, සා රොදන්ති අට්ඨාසි.

2. අථ ඛො හගවා පුබ්බතහසමයං නිවාසෙන්ධා පකතච්චර මාදය යෙන කාණ්ඩානාය උපාසිකාය නිවෙසනං තෙනුපසඩාමී, උපසඩාමීන්ධා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො කාණ්ඩානා උපාසිකා යෙන හගවා තෙනුපසඩාමී, උපසඩාමීන්ධා හගවන්තං අභිවාදෙන්ධා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො කාණ්ඩානරං උපාසිකං හගවා එතදවොච: “කිසසායං කාණ්ඩා රොදති” ති, අථ ඛො කාණ්ඩානා උපාසිකා හගවතො එකමන්ථං ආරොචෙසි. අථ ඛො හගවා කාණ්ඩානරං උපාසිකං ධම්මියා කරාය සන්දසෙසන්ධා සමාදපෙන්ධා සමුතෙතචෙන්ධා සම්පහංසෙන්ධා උට්ඨායාසනා පකසාමී.

1. සො - මජ්ඣ:

කාණමාතා උපාසිකාව ඒ මහණභට කැවුම් දෙවු යැ. හේ නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී ය. ඔහුට ද කැවුම් දෙවු යැ. හෙතෙමේ ද නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද කැවුම් දෙවු යැ. පිළියෙළ කළ තාක් කැවුම් අවසන් බවට ගියේ යි. දෙවනු ද වනාහි කාණාවගේ සැමියා කාණාවගේ සමීපයට දුතයකු එවී යැ. කාණාව පැමිණේවා. කාණාවගේ පැමිණීම කැමැත්තෙමි. දෙවනු ද කාණමාතා උපාසිකාව හිස් අතින් යන්නේ කෙසේ ද යි කැවුම් පිසුවා යැ. කැවුම් පිසූ කල්හි එක්තරා පිඩුසැරි මහණෙක් කාණමාතා උපාසිකාව ගේ නිවසට පැමිණියේ යැ. එකල්හි කාණමාතා උපාසිකාව ඒ මහණභට කැවුම් දෙවු යැ. හේ නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද කැවුම් දෙවු යැ. හෙතෙමේ ද නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද කැවුම් දෙවු යැ. පිළියෙළ කළ තාක් කැවුම් අවසන්ට ගියේ යි. තෙවනු ද වනාහි කාණාවගේ සැමියා කාණාවගේ සමීපයට දුතයකු එවී යැ. “කාණාව පැමිණේවා, කාණාවගේ පැමිණීම කැමැත්තෙමි. ඉදින් කාණාව නො පැමිණෙන්නී නම් මම අන් අඹුවක ගෙනෙන්නෙමි” තෙවනුද කාණමාතා උපාසිකාව හිස් අතින් යන්නේ කෙසේ ද යි කැවුම් පිසුවා යැ. කැවුම් පිසූ කල්හි එක්තරා පිඩුසැරි මහණෙක් කාණමාතා උපාසිකාවගේ නිවසට පැමිණියේ යැ. එකල්හි කාණමාතා උපාසිකාව ඒ මහණභට කැවුම් දෙවු යැ. හේ නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද කැවුම් දෙවු යැ. හෙ තෙමේ ද නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද කැවුම් දෙවු යැ. පිළියෙළ කළ තාක් කැවුම් අවසන්ට ගියේ යි. එකල්හි කාණාව ගේ සැමියා අන් අඹුවක ගෙනාවේ යැ. කාණාව ඒ පුරුෂයා විසින් අන් අඹුවක් ගෙනෙන ලදී යි ඇසූ. ඔබොමෝ හඬමින් සිටියා යැ.

2. එකල්හි භාග්‍යවත්හු පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරවැ පාසිවුරු ගෙන කාණමාතා උපාසිකාවගේ නිවසට එළැඹියහ. එළඹූ පනවන ලද අස්නෙහි වැඩැ හුන්හ. එකල්හි කාණමාතා උපාසිකාව භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළඹියා යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැඳ එකත්පසෙකැ හුන්නා යැ. එකත්පසෙකැ හුන්නා වූ කාණමාතා උපාසිකාවට භාග්‍යවත්හු මෙය වදළහ: මේ කාණාව කුමකට හඬන්නීද යි. එකල්හි කාණමාතා උපාසිකාව භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දැන්වුවා යැ. එකල්හි භාග්‍යවත්හු කාණමාතා උපාසිකාවට දූහැමි කරායෙන් (දෙලෝවැඩ) මොනොවට දක්වා (කුසල් දහමිනි) සමාදන් කරවා මොනොවට තෙද ගන්වා සකුඩු කරවා අසුනෙන් නැගිට වැඩිය හ.

පාවිච්චිය පාළි භික්ඛු විභවෙගා

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො සඤ්ඤා රාජගහා පටියාලොකං ගතතුකාමො හොති. අඤ්ඤතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු තං සත්ථං පිණ්ඩාය පාවිසි. අඤ්ඤතරො උපාසකො තස්ස භික්ඛුනො සතතුං දූපෙසි. සො නික්ඛමීත්ථා අඤ්ඤස්ස ආවිකම්. තස්සපි සතතුං දූපෙසි. සොපි නික්ඛමීත්ථා අඤ්ඤස්ස ආවිකම්. තස්සපි සතතුං දූපෙසි. යථාපටියතං පාථෙයාං පරික්ඛයං අගමාසි. අප් ඛො සො උපාසකො තෙ මනුසෙස ඵතදවොච: ‘අජ්ජෙනහා’ අය්‍යා ආගමෙප් යථාපටියතං පාථෙයාං අය්‍යාතං දික්ඛං, පාථෙයාං පටියාදෙස්සාමී’ති නායා² සංඝං ආගමෙතුං පයානො සඤ්ඤාති අගමංසු. අප් ඛො තස්ස උපාසකස්ස පාථෙයාං පටියාදෙත්ථා පච්ඡා ගච්ඡන්තස්ස චොරා අච්ඡන්දිංසු. මනුසො උජ්ඣායන්තී ඛීයන්ති විපාවෙනාහි: ‘කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා න මත්තං ජාතීත්ථා පටිග්ගහෙස්සන්ති, අයං ඉමෙසං දත්ථා පච්ඡා ගච්ඡන්තො චොරෙහි අච්ඡන්තො’ති.

4. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛීයන්තානං විපාවෙන්තානං අප් ඛො තෙ භික්ඛු හගචකො ඵතමත්ථං ආරොචෙසු. අප් ඛො හගචා ඵතස්මී නිදනෙ ඵතස්මී. පකරණෙ ධමමී. කථං කත්ථා භික්ඛු ආමනොසි: තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමී දසඅත්ථවසෙ පටිච්චි: සඛ්ඤ්ඤාසුච්ඡතාය සඛ්ඤ්ඤාසුච්ඡතාය -පෙ-ච්චිනායානුග්ගහාය, ඵච්ඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

‘භික්ඛුං පනෙච කුලං උපගතං පුච්චෙහි වා මනෙථෙහි වා අභිභව්ද්ධං පචාරෙය්‍ය, ආකඛ්ඛමානෙන භික්ඛුනා දචත්තිපත්තපුරා පටිග්ගහෙතඛ්ඛා. තතො චෙ උත්තරිං පටිග්ගහෙය්‍ය පාවිච්චියං, දචත්තිපත්තපුරෙ පටිග්ගහෙත්ථා තතො නිගරිත්ථා භික්ඛුහි සද්ධිං සංචිහපීකඛ්ඛං, අයං තත්ථ සාමීවී’ති.

5. භික්ඛුං පනෙච කුලං උපගතන්ති කුලං නාම: චක්ඛාරී කුලානි: ඛ්ඛන්දකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙස්සකුලං සුද්දකුලං
උපගතන්ති: තත්ථ උපගතං
පුච්චං නාම: යං කිඤ්චි පහෙනකත්ථාය පටියතං
මත්ථං නාම: යං කිඤ්චි පාථෙය්‍යත්ථාය පටියතං.

1. අජ්ජෙනහා- සිඉ I
2. නායො- මජ්ඣ.

3. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා ගැල්පාත්තුවක් රජගහ නුවරින් පැසුර දිගට යනු කැමැත්තේ වෙයි. එක්තරා පිටුසැරි මහණෙක් ඒ ගැල්පාත්තුව වෙතැ පිටු පිණිස පැමිණියේ යැ. එක්තරා උවසුවෙක් ඒ මහණහට අත්සුණු දෙව් යැ. හේ නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද අත්සුණු දෙව් යැ. හෙතෙමේ ද නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද අත්සුණු දෙව් යැ. පිළියෙළ කළ තාක් මාර්ගොපකරණ අවසනට ගියේ යි. එකල්හි ඒ උවසු ඒ මිනිසුන්හට මෙය කී යැ: "ආයතියෙහි අද දවස පමණක් පොරොත්තු වනු මැනැවි. පිළියෙළ කළ තාක් මාර්ගොපකරණ ආයතියන්හට දෙන ලදී. මාර්ගොපකරණ පිළියෙළ කරන්නෙමි. ආයතිය පොරොත්තු වන්නට නො හැකි යැ. තවලම ගියේ යැයි (ඔහුද) ගියහ. එකල්හි මාර්ගොපකරණ පිළියෙළ කොට ගෙන පසුවැ යන්නා වූ ඒ උවසුවාට අතදර කොට සොරු අසිදගත්හ. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාසානුප්‍රයෝ පමණ දන ගො පිළිගන්නාහු ද? මෙතෙම මොවුන්ට දී පසු වැ යන්නේ සොරුන් විසින් අසිද ගන්නා ලද්දේ මේ යැ යි."

4. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ති ශබ්දය) ඇසුහු. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාගා වතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ. එකල්හි භාගාවන්හු මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා දැහැමි කථා වදා භික්ෂුන් ඇමතුහ: එගෙයින් මහණෙහි, කරුණු දසයක් පිණිස භික්ෂුන්ට සිකපද පනවන්නෙමි. සඟුන්ගේ මනා පිළිගැනුම, සඟුන් ගේ පහසුව...විනයට රුකුල්දීම පිණිස යැ. තව ද මහණෙහි මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා:

"කුලයකට පැමිණි මහණක්හට වනාහි කැවුමෙන් හෝ අත් සුන්තෙන් හෝ වෙතැ එලවා පවරන්නේ නම් කැමැති වන්නා වූ මහණුන් විසින් පිරු දෙකුන් පාත්‍රයෙක් පමණ පිළිගතයුතු යැ. ඉදින් ඉන්මක්කෙහි පිළි ගන්නේ නම් පවිති වේ. පිරු දෙකුන් පාත්‍රයක් පිළිගෙන එයින් බැහැර ගෙන ගොස් භික්ෂුන් සමග බෙද ගතයුතු යි මේ එහි අනුදගමිබව යි.

5. භික්ෂු පනොව කුල උපගත: කුලය නම් ක්ෂත්‍රිය කුල ප බ්‍රාහ්මණ කුල යැ, වෛශ්‍ය කුල යැ, ඉන්ද්‍ර කුල යැ යි කුල සතරෙකි.

උපගත: එහි පැමිණියහු.

පුච්ච නාම: ගෙන යන පවුරු පිණිස පිළියෙළ කරන ලද යම් කිසි දෙයකි.

මන්ථ නාම: මාර්ගොපකරණ සඳහා පිළියෙළ කරන ලද යම් කිසි දෙයකි.

පාච්ඤාය පාළි භික්ෂු උභයො

අභිභවං පචාරෙය්‍යාති: යාවතකං ඉච්ඡයි කාවතකං ගණනාතීති,

ආකඨමානෙනාති: ඉච්ඡමානෙන.

ආකඨමානෙනාති: පටිගණනෙකඨමාති: දෙව තයො පන්‍යපුරා පටිගණනෙකඨමා

තතො වෙ උප්පට්ඨං පටිගණනෙකඨමාති: තතුප්පට්ඨං පටිගණනෙකඨමාති: ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. උප්පට්ඨකපුරෙ පටිගණනෙකඨමාති: තතො නිකමමනෙකඨමාති: ආකඨමානෙනාති: පචාරෙය්‍යාති: යාවතකං ඉච්ඡයි කාවතකං ගණනාතීති, සචෙ පචාරෙය්‍යාති: න ආච්ඤායසං ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. සචෙ ආච්ඤායසං පටිගණනෙකඨමාති: ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං.

තතො නිගමනො භික්ෂුභි සද්ධිං සංවිභවිතඨමාති: පටිගණනෙකඨමාති: පචාරෙය්‍යාති: යාවතකං ඉච්ඡයි කාවතකං ගණනාතීති,

අයං කඤ්ඤා සාමීච්ඡිති: අයං තඤ්ඤා අනුබලිතො

අතිරෙක ආකඨමානෙනාති: අතිරෙක සඤ්ඤා පටිගණනෙකඨමාති: ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. අතිරෙක ආකඨමානෙනාති: වෙමනිකො පටිගණනෙකඨමාති: ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. අතිරෙකඤ්ඤා පටිගණනෙකඨමාති: ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. අතිරෙකඤ්ඤා පටිගණනෙකඨමාති: ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං.

ආකඨමානෙනාති: අතිරෙකඤ්ඤා පටිගණනෙකඨමාති: ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. ආකඨමානෙනාති: වෙමනිකො ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. ආකඨමානෙනාති: වෙමනිකො ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං.

අනාපඤ්ඤා: ආකඨමානෙනාති: පටිගණනෙකඨමාති. ආකඨමානෙනාති: පටිගණනෙකඨමාති: න පචාරෙය්‍යාති: න පචාරෙය්‍යාති: පටිගණනෙකඨමාති: වෙමනිකො ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. වෙමනිකො ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. වෙමනිකො ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. වෙමනිකො ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. වෙමනිකො ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං.

කාණ්ඩොකුසිකොපදං වතුපටං

1. අභ- පිඞු II,
2. භික්ෂුභි- මථයං,

අභිභවං පවාරොයා: යමනාක් කැමැති වේ නම් ඒතාක් ගනු මැනැවැයි පැවරීම යි.

ආකඛමානොන: කැමැති වන්නහු වීසින්,

ආකඛිපතපුරා පටිගාභෙතඛා: පාත්‍ර දෙකක් පුරා හෝ තුනක් පුරා හෝ පිළිගතයුතු යි.

තතො වෙ උතතරිං පටිගභෙතොයා: එයින් මත්තෙහි පිළිගනී නම් පවිති ඇවැත් වේ. දෙ තුන් පයක් පිළිගෙන එයින් තික්මෙන්නහු වීසින් මහණකු දක මෙහි මා වීසින් පුරා දෙතුන් පාත්‍රයෙක් පිළිගන්නා ලදී. එහි නහමක් පිළිගන්නැයි කිවයුතු යි. ඉදින් දක නො කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ඉදින් කියන ලද කල්හි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

තතො නිගරිඪා හිකුඛි යද්ධිං සංවිහජිතඛා: බැහැරට ගෙන ගොස් බෙද දියයුතු යි.

අයං තසං යාමිවිති: මේ එහි අනුධම්මා යි. පිරුණු දෙතුන් පයකට වැඩියෙක්හි අතිරේකසංඥා ඇතියේ පිළිගනී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පිරුණු දෙ තුන් පයකට වැඩියෙක්හි විමති ඇතියේ පිළිගනී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පිරුණු දෙතුන් පයකට වැඩියෙක්හි උනුසන් ඇතියේ පිළිගනී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පිරුණු දෙතුන් පයකට අඩුවෙක්හි අතිරේකසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිරුණු දෙතුන් පයකට අඩුවෙක්හි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිරුණු දෙතුන් පයකට අඩුවෙක්හි උනුසන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

පිරුණු දෙතුන් පයක් පිළිගනී නම්, පිරුණු දෙතුන් පයකට අඩුව පිළිගනී නම්, පඩුරු පිණිස යැවීමට හෝ මාර්ගොපකරණ පිණිස හෝ පිළියෙළ නො කරන ලද්දක් දෙත් නම්, පඩුරු පිණිස හෝ මාර්ගොපකරණ පිණිස හෝ පිළියෙළ කළ දූයෙකින් ඉතුරු වූවක් දෙත් නම්, ගමන වැළකුණු කල්හි දෙත් නම්, නැයත්ගෙන් නම් පවාටිතයන්ගෙන් නම් අනෙකක්හු සඳහා නම්, ස්වකීය ධනයෙන් නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකභට ද ආදිකම්මිකභට ද ඇවැත් නැති.

පිටුවැනි කෘතමාතෘ ශික්ෂාපදයි.

6. 4. 5

පස්මපචාරණසිකඛාපදං

1. නෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා යාවජීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨසිකිකසා ආරාමෙ. නෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො බ්‍රාහ්මණො භික්ඛු නිමග්ගොති භොජෙයි. භික්ඛු භුක්ඛාචී පචාරිතා ඤාතිකුලාගි ගන්තො එකච්ච භුක්ඛිංසු. එකච්ච පිණ්ඩපාතං ආදය අගමංසු. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො පටිච්ඤකෙ එතදචොව: “භික්ඛු මයා අය්‍යා සන්තප්පිතා, එථ තුලෙහපි සත්තපෙප්පසාමී”ති. තෙ එචමාභංසු: “කිං ඤං අයොඤා අලෙහ සත්තපෙප්පසාමී. යෙපි තයා නිමන්තිතා, තෙපි අමහාතං සරාති ආගන්තො එකච්ච භුක්ඛිංසු. එකච්ච පිණ්ඩපාතං ආදය අගමංසු”ති. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො උජ්ඣායති වීයති විපාවෙති: “කථං භි නාම භද්දන්තා අමහාතං සලෙ භුක්ඛිංසො අඤ්ඤත්‍ර භුක්ඛිංසාහති, නා වාහං පටිබලො යාවදසං දතු”තති.

2. අජෙඤාසුං ඛො භික්ඛු තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස උජ්ඣායන්තස්ස වීයන්තස්ස විපාවෙත්තස්ස. යෙ නෙ භික්ඛු අපච්චිජා -පෙ- නෙ උජ්ඣායන්ති. වීයන්ති විපාවෙත්ති: “කථං භි නාම භික්ඛු භුක්ඛාචී පචාරිතා අඤ්ඤත්‍ර භුක්ඛිංසාහති”ති -පෙ- සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු භුක්ඛාචී පචාරිතා අඤ්ඤත්‍ර භුක්ඛිංසාහති.

සච්චං භගවා. චීගරභි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං භි නාම නෙ භික්ඛවෙ මොසසුරියා භුක්ඛාචී පචාරිතා අඤ්ඤත්‍ර භුක්ඛිංසාහති. නෙතං භික්ඛවෙ අපසන්තනාං වා පසාදය -පෙ- එචඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු භුක්ඛාචී පචාරිතො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදෙය්‍යා වා භුජෙය්‍යෙය්‍යා වා පචිකම්පන්ති.

එච ඤ්චිදං භගවතා භික්ඛුතං සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

6.4.5

පටිපථවාරණ ශික්ෂාපදය

1. එයමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතෑ අනේපිටු සිටුහුගේ ජේතවන නම් අරමිහි වැඩ වෙසෙති. එකල්හි එක්තරා බමුණෙක් භික්ෂුන්ට ආරාධනා කොට වැළඳවුයේ යැ. වළඳා නිමි භික්ෂුහු පවාරණය කරන ලද්දහු නැතැලයන් කරා ගොස් සමහරු වැළඳහ. සමහරු පිටු රැගෙන ගියහ. එකල්හි ඒ බමුණා අසල් වැසියනට මෙය කී යැ: පින් වන්නි, මා විසින් ආයාචි භික්ෂුහු සන්තර්පණය කරන ලදහ. එවු තොප ද සන්තර්පණය කරවන්නෙමි. ඔවුහු මෙසේ කීහු: කිම ආයාචි වූ යුෂ්මත් තෙමේ අප සන්තර්පන්නෙහි ද? ඔබ විසින් යම් කෙනෙක් නිමනන ලද්දහු ද, ඔවුහු අපගේ ගෙවලට අවුත් සමහරු වැළඳහ. සමහරු පිටු රැගෙන ගියහ. එකල්හි ඒ බමුණා ලමු කොට සිතයි. නුගුණ පවසයි. දෙස් පතුරුවයි: "කෙසේ නම් හිමිවරු අපගේ ගෙහි වළඳා අත්තැනෙකැ වැළඳුහු ද? මම ඇතිතාක් දීමට ප්‍රතිබලයෙකිමි නො වෙමි ද" යි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ බමුණා ගේ (අකීර්ත්තීඛබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවත් "කෙසේ නම් භික්ෂුහු වළඳා ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දහු අත්තැනෙකැ වැළඳුහු ද" යි...සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු වළඳා ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දහු අත්තැනෙකැ වළඳද් ද? සැබෑවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහු... කෙසේ නම් මහණෙනි, හිස්පුරුෂ වූ ඒ භික්ෂුහු වළඳා නිමිගාහු ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දහු අත්තැනෙකැ වැළඳුහු ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි....තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවූ.

යම් මහණෙක් කළ බත් කිය ඇතියේ, කළ පැවැරුණු ඇතියේ කැයුතු දයක් හෝ බුදිය යුතු දයක් හෝ කන්නේ නම් හෝ බුදී නම් හෝ පවිති වෙ යැයි.

මෙසේ භාගාවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිකතියටාළි හිනඛුච්භවෙනා

3. තෙන මො පන සමයෙන හිකුඛු හිලානානාං හිකුඛුනාං පඤ්ඤෙ පිණ්ඩපාතෙ නීභරතභි. හිලානා න චිත්තරූපං භුඤ්ජනභි තානි හිකුඛු ජටෙධිකභි. අනෙකාපි මො භගවා උච්චාසඤ්ඤාං මහාසඤ්ඤාං කාමොච්චසඤ්ඤාං. සුඤ්චාන ආයඤ්ඤානං ආනාදං ආමනෙතසි: “කිනන්තු මො මො ආනාදං උච්චාසඤ්ඤාං මහාසඤ්ඤාං කාමොච්චසඤ්ඤාං”ඤ්. අථ මො ආයඤ්ඤා ආනාදෙ භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොචෙසි: භුඤ්ජයන්තං පනානාදං හිකුඛු හිලානානි චිත්තභභි. න භුඤ්ජයන්තං භගවානි. අථ මො භගවා එතඤ්ඤාං නිදනෙ එතඤ්ඤාං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසි: “අනුජානාමි හිකුඛුවෙ හිලානානස ව අභිලානානස ව අනිරික්ඛං භුඤ්ජතං” එවඤ්ඤා පන හිකුඛුවෙ අනිරික්ඛං කාතඤ්ඤාං ‘අලමෙතං සබ්බං’නානි. එවඤ්ඤා පන හිකුඛුවෙ ඉමං සිකුඛාපදං උද්දි මෙය්‍යාථ:

මො පන හිකුඛු භුක්ඛාචි පචාරිතො අනාතිරික්ඛං චාදනීයං වා භොජනීයං වා චාදෙද්දාය වා භුඤ්ජයා වා පාචිකතියනානි.

4. මො පනාති: මො යාදිමො -මෙ- හිකුඛුති -මෙ- අයං ඉමෙඤ්ඤාං අපෙ අධිමෙතො හිකුඛුති.

භුක්ඛාචි නාම: පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤානං භොජනං අනාමමො කුසගොනාපි භුක්ඛං භොති.

පචාරිතො නාම: අසනං පඤ්ඤාසති භොජනං පඤ්ඤාසති භක්ඛපාසෙ ධීතො අභිභරති පටිමෙඛමො පඤ්ඤාසති.

අනාතිරික්ඛං නාම: අකපපියකතං භොති. අපට්ඨගහිතකතං භොති. අනුච්චාරිකකතං භොති. අභක්ඛපාසෙ කතං භොති. අභුක්ඛාචිනා කතං භොති. භුක්ඛාචිනා පචාරිතෙන ආසනා චුට්ඨිතෙන කතං භොති. අලමෙතං සබ්බභභි අචුක්ඛං භොති. න හිලානානිරික්ඛං භොති. එතං අනාතිරික්ඛං නාම.

අනිරික්ඛං නාම: කපපියකතං භොති. පට්ඨගහිතකතං භොති. උච්චාරිතකතං භොති භක්ඛපාසෙ කතං භොති. භුක්ඛාචිනා කතං භොති. භුක්ඛාචිනා පචාරිතෙන ආසනා අචුට්ඨිතෙන කතං භොති. අලමෙතං සබ්බභභි චුක්ඛං භොති. හිලානානිරික්ඛං භොති. එතං අනිරික්ඛං නාම.

චාදනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනානි යාමකාලිකං සන්තාහකාලිකං යාචිච්චිකං ධමෙඤ්ඤා අවසෙසං චාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනානි: ඔදනො කුමචොසො සකඤ්ඤා මච්චා මංසං චාදිතාමි භුක්ඛානාමිති පටිගණනානි ආපඤ්ඤා දුක්ඛාධානං, අපෙඤ්ඤාභාගෙ අපෙඤ්ඤාභාගෙ ආපඤ්ඤා පාචිකතියඤ්ඤා.

1. භුක්ඛාචිතං - මෙම.

3. එසමයෙහි ඕක්ෂුහු ගිලන් මහණුන්ට ප්‍රණීත පිණ්ඩ ආකය ගෙන යති. ගිලන්හු සිත් සේ නො වළඳති. ඒවා ඕක්ෂුහු ඉවත දමති. බුදුහු මුළුදුන් කවුඩන්ගේ උස්හඩ මහාහඩ ඇසුහු. අසා ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් ඇමතුහ: ආනන්ද, මුළුදුන් කවුඩන් ගේ තෙල උස් හඩ, මහාහඩ කුමක් හෙයින් ද? එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්දයෝ භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. ආනන්ද, ඕක්ෂුහු වනාහී ගිලනුන් වළඳා ඉතිරි දය වළඳන්නාහු ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නො වළඳන්නාහ. එකල්හි බුදුහු මෙකරුණෙහිලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමතුහ: "මහණෙනි, ගිලනාට ද නො ගිලනාට ද ඉතිරිදය වළඳන්නාට අනුදනිමි." මෙසේ මහණෙනි, අතීතීත්තය කළයුතු යි. 'මෙහැම පමණයැ'. තව ද මහණෙනි මේ ශික්ෂාපදය මෙසේ උදෙසවු.

යම් මහණෙක් කළ බත් කීස ඇතියේ, කළ පැවැරුණු ඇතියේ අධිරිත් නො වූ කැයුතු දයක් හෝ බුදිය යුතු දයක් හෝ කන්තේ නම් හෝ වළඳන්තේ නම් හෝ පවිති වේ යැයි.

4. යො පත: යම්, යම්බදු ... හිකබු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහිලා අදහස් කරන ලද ඕක්ෂු යි.

භුතතාවී නම්: පස් බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා බොජුනක් යටත් පිරිසෙයින් කුසහණ අගකිතුදු අනුභව කෙළේ වෙයි.

පචාරිත නම්: වළඳනු පැනෙයි. (පවරනුවට පොහෝනා) බොජුන පැනෙයි. අත්පසැ සිටියේ වෙයි. ඊළවයි. ප්‍රතික්ෂේපය පැනෙයි.

අනාතිරිත නම්: නො කැපකළ දයෙකි. නො පිළිගත් දයෙකි. නො ඔසවනලද දයෙකි. අත්පයින් බැහැර සිටියහු වියින් කළදයෙකි. වළඳා නො නිමියහු වියින් කළදයෙකි. වළඳා පැවැරුණු අසුනෙන් නැගිට කළදයෙකි. මේ හැම පමණයැ නො කියන ලද දයෙකි. ගිලනතු වියින් ඉතිරි නොකළ දයෙකි. මේයැ අනාතිරිත නම්.

අතිරිත නම්: කැප කළ දයෙකි, පිළිගත් දයෙකි, ඔසවන ලද දයෙකි, අත්පසැ සිටියහු වියින් කළ දයෙකි, වළඳා නිමියහු වියින් කළ දයෙකි, වළඳා පැවැරුණු අසුනෙන් නො නැගිට කළ දයෙකි, මේ හැම පමණැ යි කියන ලද දයෙකි, ගිලනක්හු වියින් ඉතිරි කළ දයෙකි, මේ යැ අතිරිත නම්.

බාදනීය නම්: පස් බොජුන් ද යාමකාලිකය ද යත්තාහකාලිකය ද යාවර්ථකය ද තබා සෙසු දය බාදනීය නම් වේ.

භොජනීය නම්: බත් යැ කොටු යැ අත්සුණු යැ දියමස් යැ ගොඩමස් යැ යන පස් බොජුනි. කන්තෙමි බුදින්තෙමිසි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්ඡවෙයා

අනාතිරිතො අනාතිරික්ඛණසඤ්ඤා ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපනති පාච්ඤානියස්ස. අනාතිරිතො චෙම්ඤිතො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපනති පාච්ඤානියස්ස. අනාතිරිතො අතිරික්ඛණසඤ්ඤා ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපනති පාච්ඤානියස්ස.

යාමකාලිකං යන්තාභකාලිකං යාවජීවීකං ආභාරජටාය පච්ඡිගණනාති ආපනති දුක්ඛටස්ස. අපේකාභාරො අපේකාභාරො ආපනති දුක්ඛටස්ස.

අතිරිතො අනාතිරික්ඛණසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛටස්ස, අතිරිතො චෙම්ඤිතො ආපනති දුක්ඛටස්ස, අතිරිතො අතිරික්ඛණසඤ්ඤා අනාපනති.

අනාපනති: අතිරික්ඛණ කාරාපෙඤා භුංඤ්ඤති අතිරික්ඛණ කාරාපෙඤා භුංඤ්ඤනාමීති පච්ඡිගණනාති අඤ්ඤාස්සජටාය හරතොතා ගච්ඤති භිලානාස්ස පෙසකං භුංඤ්ඤති යාමකාලිකං යන්තාභකාලිකං යාවජීවීකං සතිපච්චයෙ පරිභුංඤ්ඤති උම්මන්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

පයමපචාරණං සික්ඛාපදං පඤ්චමං

6. 4. 6.

දුතියපචාරණං සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං චිහරති පෙතචනො අනාපටිඤ්ඤාස්ස ආරාමො: තෙන ඛො පන සමයෙන දො භික්ඛු ඤාසලෙසු ජනපදෙසු සාවඤ්ඤියං අධ්‍යානමග්ගපටිපක්ඛා භොජාති. එකො භික්ඛු අනාචාරං ආචරති. දුතියො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදචොච: "මා ආච්ඡියො එචරුපං අකාසි. තොතං කප්පති" තී. සො තස්මී උපනන්ති. අප ඛො තෙ භික්ඛු සාවඤ්ඤියං අගමංසු. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවඤ්ඤියං අඤ්ඤතරස්ස පුගස්ස සංසභතං භොති. දුතියො භික්ඛු භුක්ඛාචි පචාරිතො භොති. උපනදො භික්ඛු ඤාතිකුලං ගන්ඤා පිණ්ඩපාතං ආදය යෙන දො භික්ඛු තෙතුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා තං භික්ඛුං එතදචොච "භුංඤ්ඤති ආච්ඡියො" තී. අලං ආච්ඡියො පරිපුරණෙණොමතීති. සුඤ්ඤො ආච්ඡියො පිණ්ඩපාතො භුංඤ්ඤාමීති. අප ඛො සො භික්ඛු තෙන භික්ඛුනා නිප්පිලියමානො තං පිණ්ඩපාතං භුංඤ්ඤති. උපනදො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදචොච: "ඤා භික්ඛුනාම ආච්ඡියො මං වක්ඛංමං මඤ්ඤසි. යං ඤා භුක්ඛාචි පචාරිතො අනාතිරික්ඛණං භොජනං භුංඤ්ඤති" තී. නතු ආච්ඡියො ආච්ඤාතිකම්ඤති. නතු ආච්ඡියො පුච්ඡිතඛික්ඛති.

1. පයම පචාරණං - මජ්ඣ.,
3. ඤා - මජ්ඣ.

2. උපනදො - සිඬු.

අධිරිත් නො වූයෙහි අධිරිත් නොවූ සත් ඇතියේ කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පවිත් ඇවැත් වෙයි. අධිරිත් නො වූයෙහි වීමකි ඇතියේ කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පවිත් ඇවැත් වෙයි. අධිරිත් නො වූයෙහි අධිරිත්සත් ඇතියේ කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පවිත් ඇවැත් වේ.

යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවජීවිකය අහර පිණිස පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ.

අධිරිත්හි නො අධිරිත්සත් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අධිරිත්හි වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අධිරිත්හි අධිරිත්සත් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

අධිරිත් කරවා වළඳා නම් අධිරිත් කරවා වළඳන්නෙමිසි පිළි ගනී නම් අනෙකක්හු සඳහා ගෙනෑ යේ නම්, ගිලන්හු ගේ ඉතිරි දය වළඳා නම් යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවජීවිකය කරුණක් ඇති කල්හි වළඳා නම් උමමත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි පටමපචාරණ ශික්ෂාපදයි.

6.4.6

දුතියපචාරණ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතෑ අනේපිඬු පිටුහුගේ ජේතවන නම් අරමිහි වැඩෑ වෙසෙති. එසමයෙහි දෙ මහණ කෙනෙක් නොයොල් දනවවෙහි සිටෑ සැවැතට යන අදන්මගට පිළිපත්නාහු වෙති. එක් මහණෙක් පනත් වීකුම් කෙරෙයි. දෙවන මහණ තෙමේ එමහණහට ඇවැත, මෙබන්දක් නහමක් කරව, 'මෙය නො කැප' යැයි මෙ බස කී යෑ. හේ ඔහු කෙරෙහි වෙර බැන්දේ යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු සැවැතට ගියහ. එසමයෙහි සැවැතෙහි එක්තරා මුළුවෙක්හි සහබතෙක් වෙයි. දෙවන මහණ වළඳා නිමියේ පචාරිත වෙයි. වෙර බැදී මහණ නැකුලයට ගොස් පිණ්ඩපාතය ගෙනවුත් එමහණ වෙතෑ එළෑඹියේ යෑ. එළෑඹෑ එමහණහට මෙය කී යෑ; ඇවැත, වළඳන්නෑයි. පමණි ඇවැත, පිරිපුන් වෙමි. ඇවැත, පිණ්ඩපාතය යහපත් යෑ, වළඳන්නෑයි. එකල්හි ඒ මහණ තෙමේ එමහණහු විසින් පෙළුනු ලබන්නේ ඒ පිණ්ඩපාතය වැළඳී යෑ, වෙර බැදී මහණ තෙමේ එ මහණහට මෙය කී යෑ; ඇවැත, යම් හෙයෙකින් තෙපි වළඳා නිමියහු කළ පැවැරුණු ඇතියහු අධිරිත් නො කළ බොජුන් වළඳවූ නම් (එබඳු) තෙපි මා කියයුතු කොට හහනහු දෙයි. ඇවැත, කිය යුතු නො වේ ද? ඇවැත, පිළිවිසිය යුතු නො වේ දෙයි.

පාච්ඤායපාළි භික්ඛුච්ඡෙදයා

2. අට මො සො භික්ඛු භික්ඛුනා ඵකමඤ්ඤා ආරොචෙයි. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨනා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙහති: "කරං හි නාම භික්ඛු භික්ඛුං භුක්ඛාචීං පචාරිතං අනාතිරික්ඛෙනන භොජනෙන අභිභට්ඨං පචාරොසසී"ති -පෙ- සච්චා කීර ත්ථ භික්ඛු භික්ඛුං භුක්ඛාචීං පචාරිතං අනාතිරික්ඛෙනන භොජනෙන අභිභට්ඨං පචාරෙසීති. සාචං භගවා. චීගරභි ඩුඤ්ඤා භගවා -පෙ- කරං හි නාම ත්ථ මොසපුරිය භික්ඛුං භුක්ඛාචීං පචාරිතං අනාතිරික්ඛෙනන භොජනෙන අභිභට්ඨං පචාරොසසී. නෙතං මොසපුරිය අපපසකානං වා පසාදය -පෙ- ඵඤ්ඤා පත භික්ඛමෙව ඉමං සිංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු භික්ඛුං භුක්ඛාචීං පචාරිතං අනාතිරික්ඛෙනන මාදනීයෙන වා භොජනීයෙන වා අභිභට්ඨං පචාරොසා හඤ්ඤා භික්ඛු මාද වා භුක්ඛ වා ති ජානං ආසාදනාපෙකොචා භුක්ඛසමීං පාච්ඤායනති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමීං අත්ථෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

භික්ඛුනාති: අඤ්ඤං භික්ඛුං.

භුක්ඛාචී නාම: පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤතරං භොජනං අනාමමසො කුසංගහනාපි භුක්ඛං භොති.

පචාරිතො නාම: අසනං පඤ්ඤායති භොජනං පඤ්ඤායති හත්ථපාසෙ ධිතො අභිභරති පචිසෙඛපො පඤ්ඤායති.

අනාතිරික්ඛං නාම: අකපටියකතං භොති අපට්ඨගහිතකතං භොති අනුචාරිතකතං භොති අභුක්ඛපාසෙ කතං භොති අභුක්ඛාචීනා කතං භොති භුක්ඛාචීනා පචාරිතෙන ආසනා චුට්ඨිතෙන කතං භොති අලමෙතං සම්බන්ධාති අචුක්ඛං භොති න ගිලානාතිරික්ඛං භොති ඵතං අනාතිරික්ඛං නාම.

මාදනීයං නාම: පඤ්ඤාභොජනාති යාමකාලිකං සන්තාහකාලිකං යාවච්චිකං යපෙත්වා අවසෙසං මාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ඤාභොජනාති මුදනො කුමුඛොසො සහඤ්ඤ මචෙතා මංසං.

2. එකල්හි ඒ මහණ තෙම භික්ෂුන්හට මෙකරුණ සැල කෙළේ යැ. යම් ඒ භික්ෂු තෙතෙක් අපිස්ථුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති. නුඟුණ පවසති. දෙස් පතුරුවත්. "කෙසේ නම් මහණෙක් වළඳා නිමි කළ පැවැරුණු ඇති මහණක්හු වෙතැ එළවා අධිරිත් නො කළ බොජුනෙන් පැවැරී දී යි...සැබෑද මහණ, තෙපි වළඳා නිමි කළ පැවැරුණු ඇති මහණක්හු වෙතැ එළවා අධිරිත් නො කළ බොජුනෙන් පැවැරුවහු ද? සැබෑව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, තෙපි වළඳ නිම කළ පැවැරුණු ඇති මහණක්හු වෙතැ එළවා අධිරිත් නො කළ බොජුනෙන් පැවැරුවහු ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...තවද මහණෙනි! මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු.

යම් මහණෙක් වළඳා නිමි කළ පැවැරුණු ඇති මහණක්හු වෙතැ එළවා අධිරිත් නො කළ කැසුතු දුයෙකින් හෝ බුදිය යුතු දුයෙකින් හෝ හිඳ මහණ කන්නේයැ හෝ බුදින්නේයැ හෝ යි හටතු කැමැත්තේ දනැ දනැ පවරන්නේ නම් වැළඳුව පවිති මේ යැයි.

3. යො පත; යමෙක් යම් බදුයෙක්...භික්ඛු...මේ තෙමේ මේ අරත්පයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ඛු: අත් මහණක්හු;

භුක්තාවී නම: පස් බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා බොජුනෙක් යටත් පිරිසෙයින් කුසතණ අභිනුදු අනුභව කෙළේ වෙයි.

පචාරික නම: නො නිමි කැම පැනෙයි. (පවරනුවට පොහෝනා) බොජුන පැනෙයි. අත්පය සිටියේ වෙයි, එළවයි, ප්‍රතික්ෂේපය පැනෙයි.

අනාකිරික නම: නො කැපකළ දුයෙකි. නො පිළිගත් දුයෙකි. නො ඔසවන ලද දුයෙකි. අත්පයින් බැහැරී සිටියහු වීසින් කළ දුයෙකි. වළඳා නො නිමියහු වීසින් කළ දුයෙකි. වළඳා පැවැරුණු අසුනෙන් නැගිට කළ දුයෙකි. මේ හැම පමණැයි නො කියනලද දුයෙකි. ගිලනකු වීසින් ඉතිරි නො කළ දුයෙකි. මේ යැ අනාකිරික නම.

බාදනීය නම: පස් බොජුන් ද යාමකාලිකය ද යත්තාහකාලිකය ද යාවච්චිකය ද තබා සෙසු දෑ බාදනීය නම වේ.

භොජනීය නම: බත් යැ කොමු යැ අත්සුණු යැ දියමස් යැ ගොඩ මස් යැ යන පස් බොජුනි.

පාචිකයසාලි හිනලුචිහලඛයා

අභිහටුං පවාරෙයතානි: යාවතකං ඉච්ඡයි තාවතකං ගණනාහීති.

ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති අසෙසු වා තසස ආරොචෙතති සො වා ආරොචෙති.

ආසාදනාපෙක්ඛානි: ඉමිනා ඉමං වොදෙසසාමී සාරෙසසාමී පටිචොදෙසසාමී පටිසාරෙසසාමී මඛඤා¹ කරිසසාමිති ආහරති ආපසති දුක්ඛටසස. තසස වචනෙන ඛදිසසාමී භුඤ්ඤසාමීති පතිගණනාති ආපසති දුක්ඛටසසා අලේඛාභාගෙ අලේඛාභාගෙ ආපසති දුක්ඛටසස. භොජන-පරියොසානෙ ආපසති පාචිකයසස.

පචාරිතෙ පචාරිතසඤ්ඤී අනතිරිකෙනන ඛදනියෙන වා භොජනියෙන වා අභිහටුං පවාරෙති ආපසන් පාචිකයසස. පචාරිතෙ වෙමතිකො අනතිරිකෙනන ඛදනියෙන වා භොජනියෙන වා අභිහටුං පවාරෙති ආපසති දුක්ඛටසස. පචාරිතෙ අපචාරිතසඤ්ඤී අනතිරිකෙනන ඛදනියෙන වා භොජනියෙන වා අභිහටුං පවාරෙති අනාපසති.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවචීචිකං ආහාරජාය අභිහරති ආපසති දුක්ඛටසස. තසස වචනෙන ඛදිසසාමී භුඤ්ඤසාමීති පතිගණනාති ආපසති දුක්ඛටසස. අලේඛාභාගෙ අලේඛාභාගෙ ආපසති දුක්ඛටසස.

අපචාරිතෙ පචාරිතසඤ්ඤී ආපසති දුක්ඛටසස. අපචාරිතෙ වෙමතිකො ආපසති දුක්ඛටසස. අපචාරිතෙ අපචාරිතසඤ්ඤී අනාපසති.

අනාපසති: අතිරිතං කාරාපෙචා දෙති, අතිරිතං කාරාපෙචා භුඤ්ඤාහීති දෙති, අභෙදසසජාය හරනෙතා ගච්ඡාහීති දෙති, ගිලානසස සෙසකං දෙති, යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවචීචිකං සතිපට්ඨයෙ පරිභුඤ්ඤාහීති දෙති, උමමසකසස ආදිකමමීකසසාති.

දුතියපචාරණසිකධාපදං ඡට්ඨං.

1. ඔඛදා - ඉඡස.

අභිභවස්ථං පචාරෙය්‍ය; යමිතාක් කැමැත්තෙහි ද ඒතාක් ගනුවයි.

ජානාති නමි: තෙමේ ම හෝ දැනී. අන්හු හෝ ඔහුට කියත්, හෙතෙමේ හෝ දන්වයි.

ආසාදනාපෙකෙඛා; මෙයින් මොහුට චෝදනා කරන්නෙමි, සිහි කරවන්නෙමි, නැවැතූ චෝදනා කරන්නෙමි, නැවැතූ සිහි කරවන්නෙමි, මතු කරන්නෙමැයි අත්පසට එළවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ඔහුගේ වචනයෙන් කන්නෙමි, බුදින්නෙමැයි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි. බොජුන් අවසනෑ පවිති ඇවැත් වේ.

පචාරිතයෙහි පචාරිතසංඥා ඇතියේ අයිතින් නො වූ කැ යුතු දූයෙකින් හෝ බිදිය යුතු දූයෙකින් හෝ අත්පසට එළවා පවරා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පචාරිතයෙහි විමති ඇතියේ අයිතින් නො වූ කැයුතු දූයෙකින් හෝ බිදිය යුතු දූයෙකින් හෝ වෙනෑ එළවා පවරා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පචාරිතයෙහි අපචාරිතසංඥා ඇතියේ අයිතින් නො වූ කැ යුතු දූයෙකින් හෝ බිදියයුතු දූයෙකින් හෝ වෙනෑ එළවා පවරා නම් ඇවැත් නැති.

යාවකාලිකය සත්තාභකාලිකය යාවච්චකය අභර පිණිස වෙනෑ එළවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ඔහුගේ වචනයෙන් කන්නෙමි, බුදින්නෙමැ යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ. .

නො පැවැරුණුයෙහි පැවැරුණුසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පැවැරුණුයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පැවැරුණුයෙහි නො පැවැරුණුසන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

අයිතින් කරවා දේ නමි, අයිතින් කරවා වළදන්නැයි දේ නමි, අනෙකක්හු සඳහා ගෙනැයන්නැයි දේ නමි, ගිලනා ගේ ඉතිරිදූය දේ නමි, යාමකාලිකය සත්තාභකාලික ය යාවච්චක ය කරුණක් ඇති කල්හි වළදන්නැයි දේ නමි, උමමත්තකයහට ආදිකමමිකයහට ඇවැත් නැති.

සවැනි දුතිය පචාරණ ශික්ෂාපදයි.

6. 4. 7.

විකාලභොජනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළචනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගිරණසමජජා හොති. සකතරසවග්ගියා භික්ඛු ගිරණසමජජං දසසනාය අගමංසු, මනුසො සකතරසවග්ගියෙ භික්ඛු පසසිචා නභාපෙචා විලිමෙපචා භොජෙචා බාදනීයං අදංසු. සකතරසවග්ගියා භික්ඛු බාදනීයං ආදය ආරාමං ගතචා ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු එතදවොචු; “භන්දුට්ඨො! බාදනීයං බාදො”ති. “කුචො කුචෙහි ආචුට්ඨො බාදනීයං ලඤ්ඤානි”. සකතරසවග්ගියා භික්ඛු ජබ්බග්ගියානං භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙසු. කිම්පන කුචෙහ ආචුට්ඨො විකාලෙ භොජනං භුක්ඤ්ඤොති. එවමාචුට්ඨොති. ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උජ්ඣායනාති වීයනති විපාවෙනති. “කථං හි නාම සකතරසවග්ගියා භික්ඛු විකාලෙ භොජනං භුක්ඤ්ඤොති”ති.

2. අප ඛො ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙසු. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති වීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සකතරසවග්ගියා භික්ඛු විකාලෙ භොජනං භුක්ඤ්ඤොති”ති -පෙ- සච්චං කීර කුචෙහ භික්ඛුවෙ විකාලෙ භොජනං භුක්ඤ්ඤොති. සච්චං භගවා, විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම කුචෙහ මොසදුරියා විකාලෙ භොජනං භුක්ඤ්ඤොති. තෙනං මොසදුරියා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු විකාලෙ බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදෙය්‍යා වා භුක්ඤ්ඤොති වා පාච්ඤායනාති.

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමී අසෙ අධිජෙතො භික්ඛුති.

විකාලො නාම: මජ්ඣිමනිකෙ විකිට්ඨෙත යාච අරුණ්ණගමනා.

බාදනීයං නාම: පඤ්ඤාභොජනාති යාමකාලිකං සනතාභකාලිකං යාවච්චිකං යපෙචා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනාති ඔදනො කුම්භාට්ඨො සකඛ මච්චො මංසං. බාදිසාමී භුක්ඤ්ඤොති පතිගණනාති ආපඤ්ඤා දුක්ඛට්ඨො. අජෙඤ්ඤාභොජනො අජෙඤ්ඤාභොජනො ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං.

1. මෙකොචුට්ඨො - ජෙසං, ඔචු

6.4.7

විකාලභෝජන ශීක්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු රජගහ නුවර කලන්දකනිවාස නම් වූ වෙළඳවන අරමිහි වැඩෑ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහී රජගහ නුවර ගිරග්ගසමජ්ජ නම් නෘත්‍යයෙක් වෙයි. සජ්තරස වර්ග්ගීය භික්ෂුහු ගිරග්ග සමජ්ජ නම් නෘත්‍යය බැලීමට ගියහ. මිනිස්සු සජ්තරස වර්ග්ගීය භික්ෂුන් දකෑ නහවා විලෙචුන් ගල්වා වළඳවා කැයුතු දෑ දුන්හ. සජ්තරස වර්ග්ගීය භික්ෂුහු කැයුතු දෑ ගෙනෑ ආරාමයට ගොස් ඡඩවර්ග්ගීය භික්ෂුන්හට මෙය කීහ. ගනිවු ඇවැත්නි, කෑ යුතු දෑ වළඳන්නෑ යි. ඇවැත්නි, තොප විසින් කොයින් කෑ යුතු දෑ ලබන ලද දැයි. සජ්තරස වර්ග්ගීය භික්ෂුහු ඡඩවර්ග්ගීය භික්ෂුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ. කීමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි විකාලයෙහි බොජුන් වළඳවු දැයි. එසේ යෑ ඇවැත්නි. සවග මහණහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් සජ්තරස වර්ග්ගීය භික්ෂුහු විකල්හි බොජුන් වැළඳුහු ද”යි

2. එකල්හි සවග මහණහු භික්ෂුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවන්: “කෙසේ නම් සජ්තරස වර්ග්ගීය භික්ෂුහු විකල්හි බොජුන් වැළඳුහු දැයි ... සැබෑද මහණෙනි, තෙපි විකාලයෙහි බොජුන් වළඳවු දැයි. සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවන් බුදුහු ගැරහු... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙහි තෙපි විකල්හි බොජුන් වැළඳුහු දැයි. භිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු.

යම් මහණෙක් විකාලයෙහි කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ කෑ නම් හෝ බුදි නම් හෝ පවිති වෙ යැයි.

3. යො පන: යම් යම්බදු...භික්ෂු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහිලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

විකාල නම්: මද්දහන ඉක්මෑ ගිය කල්හි අරුණ නැගීම දක්වා.

බාදනීය නම්: පස් බොජුන් ද යාමකාලිකය ද සජ්තාහ කාලිකය ද යාවච්චිකය ද තබා සෙසු දෑ බාදනීය නම් වෙ.

භෝජනීය නම්: බත් යෑ, කොමු යෑ, අත්පුණු යෑ, දියමස් යෑ, ගොඩමස් යෑ යන පස් බොජුනි. කන්තෙමි වළඳන්නෙමැයි පිළිගනි නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වෙ.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්චගඬෙයා

විකාලෙ විකාලසංඝඤ්ඤි බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදනී වා භුංඤ්ඤති වා ආපකතී පාච්ඤානියසංඝසා. විකාලෙ වෙමනිකො බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදනී වා භුංඤ්ඤති වා ආපකතී පාච්ඤානියසංඝසා. විකාලෙ කාලසංඝඤ්ඤි බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදනී වා භුංඤ්ඤති වා ආපකතී පාච්ඤානියසංඝසා.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ආහාරස්ථාය පතීගණනාති ආපකතී දුක්ඛට්ඨසා. අජෙකාහාරෙ අජෙකාහාරෙ ආපකතී දුක්ඛට්ඨසා.

කාලෙ විකාලසංඝඤ්ඤි ආපකතී දුක්ඛට්ඨසා. කාලෙ වෙමනිකො ආපකතී දුක්ඛට්ඨසා. කාලෙ කාලසංඝඤ්ඤි අනාපකතී.

අනාපකතී: යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං සතීපච්චයෙ පරිභුංඤ්ඤති උමමනතකසස ආදිකමච්චිකසසාති.

විකාලභොජනසිකධාපදං සත්තමං.

6. 4. 8.

සන්තිධිකාරසිකධාපදං.

1. තෙන සමයෙන ඤුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙතවනො අනාචපිණ්ඩිකසා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤො ආනාදුසිස උපජ්ඣායො ආයඤ්ඤො බෙලලට්ඨිසිසො¹ අරඤ්ඤො විහරති. සො පිණ්ඩාය වරිඤ්ඤා සුසඤ්ඤා ආරාමං හරිඤ්ඤා සුසඤ්ඤාපෙඤ්ඤා නිකම්චිති. යද ආහාරෙන අපඤ්ඤා භොති තද උදකෙන තෙමෙඤ්ඤා තෙමෙඤ්ඤා පරිභුංඤ්ඤති². විරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පච්චිසති. භික්ඛු ආයඤ්ඤාතං බෙලලට්ඨිසිසං එතදවොච්චි; කිසස ඤං ආච්චිසො බෙලලට්ඨිසිස විරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පච්චිසති.

1. බෙලලට්ඨිසිසො - මජ්ඣ. බෙලලට්ඨිසිසො - සීඉ.
2. භුංඤ්ඤති - මජ්ඣ.
3. කිසස ඤං ආච්චිසො විරෙන. - මජ්ඣ.

විකාලයෙහි විකාලසංඥා ඇතියේ කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුදි නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. විකාලයෙහි විමති ඇති යේ කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුදි නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. විකාලයෙහි කාලසංඥා ඇතියේ කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුදි නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවජීවිකය අහර පිණිය පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ.

කාලයෙහි විකාලසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. කාලයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. කාලයෙහි කාලසංඥා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැතී.

යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවජීවිකය කරුණක් ඇති කල්හි වළඳා නම්, උම්මත්තකයහට, ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැතී.

සත්වැනි විකාලභෞජන ශික්ෂාපදයි.

6.4.8

සන්නිධිකාර ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතැ අනේපිඬු පිටුහුගේ ජේතවන නම් අරමිහි වැඩෑ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ගේ උපාධ්‍යාය වූ ආයුෂ්මත් බෙල්ලටට්ඨිසීස තෙරණුවෝ අරණායෙහි වෙසෙති. උන්වහන්සේ පිඬු පිණිය හැසිරූ සුප ව්‍යඤ්ජනයෙන් නො මුහු බත් ආරාමයට ගෙනෑ ගොස් වියළවා තබති. යම් දිනෙකැ අහරින් ප්‍රයෝජන වේ ද, එදින දියෙන් තෙම තෙමා වළඳති. බොහෝ කලෙකින් පිඬු පිණිය ගමට පිවිසෙති. භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් බෙල්ලටට්ඨිසීස තෙරුන්ට මෙය කීහු: ඇවැත්නි බෙල්ලටට්ඨිසීසයෙනි, කුමකට තෙපි බොහෝ කලෙකින් පිඬු පිණිය ගමට පිවිසෙවු දැයි.

පාවිතියපාළි භික්ඛුවිහරෙතා

2. අථ ඛො ආයස්මා බෙලලට්ඨිසීසො භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙසී: කිමපන නං ආචුසො සන්තිධිකාරකං භොජනං භුඤ්ජෙසී'ති? එවමාචුසොති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති වීයන්ති විපාචෙතති “කථං හි නාම ආයස්මා බෙලලට්ඨිසීසො සන්තිධිකාරකං භොජනං භුඤ්ජෙසති -පෙ- සච්චං කිර නං බෙලලට්ඨිසීස, සන්තිධිකාරකං භොජනං භුඤ්ජෙසීති? සච්චං භගවා, චීගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම නං බෙලලට්ඨිසීස, සන්තිධිකාරකං භොජනං භුඤ්ජෙසී තෙනං බෙලලට්ඨිසීස, අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සන්තිධිකාරකං බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදෙය්‍යා වා භුඤ්ජෙය්‍යා වා පාවිතිය”න්ති.

3. යො පනාති; යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මී අතෙ අධිපෙපතො හිනුති.

සන්තිධිකාරකං නාම: අජජපටීගහභිතං අපරජජු.¹

බාදනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනානි යාමකාලිකං සන්තාහකාලිකං යාවජීවිකං යපෙත්වා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනානි ඔදනො කුම්මාසො සතතු මචෙජා මංසං බාදිසුසාමී භුඤ්ජෙසුසාමීති පතිගණහාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස, අජෙකාහාරෙ අජෙකාහාරෙ ආපත්ති පාවිතියස්ස.

සන්තිධිකාරකෙ සන්තිධිකාරකසඤ්ඤා බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාවිතියස්ස. සන්තිධිකාරකෙ චෙමතිකො බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාවිතියස්ස. සන්තිධිකාරකෙ අසන්තිධිකාරකසඤ්ඤා බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාවිතියස්ස.

යාමකාලිකං සන්තාහකාලිකං යාවජීවිකං ආහාරඤ්ඤා පතිගණහාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අජෙකාහාරෙ අජෙකාහාරෙ ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අසන්තිධිකාරකෙ සන්තිධිකාරකසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසන්තිධිකාරකෙ චෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසන්තිධිකාරකෙ අසන්තිධිකාරකසඤ්ඤා අනාපත්ති.

1. අපරජජු චාදිතං භොජි - මරසං.

2. එකල්හි ආයුෂ්මත් බෙල්ලටට්ඨිසීස තෙරණුවෝ භික්ෂුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. කිමෙක් ද? ඇවැත්නි, තෙපි තැන්පත් කොට තැබූ බොජුන් වළඳුනු ද දී. එසේ යැ ඇවැත්නි, යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතකි, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් බෙල්ලටට්ඨිසීස තෙරණුවෝ තැන්පත් කොට තැබූ බොජුන් වළඳුනු ද”යි... සැබැඳ බෙල්ලටට්ඨිසීස, තෙපි තැන්පත් කොට තැබූ බොජුන් වළඳවු ද දී, සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ...කෙසේ නම් බෙල්ලටට්ඨිසීස, තෙපි තැන්පත් කොට තැබූ බොජුන් වළඳුවහු ද? බෙල්ලටට්ඨිසීස, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු :

“යම් මහණෙක් තැන්පත් කොට තැබූ කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ කා නම් හෝ බුද්දී නම් හෝ පවිති වෙ”යයි.

3. යො පත: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සන්නිධිකාරක නම: අද පිළිගත් ආමිසය අත් දිනකට තැබීම යි.

බාදනීය නම: පස් බොජුන් ද යාමකාලිකය ද සත්තාහකාලිකය ද යාවච්චිකය ද තබා සෙසු දෑ බාදනීය නම් වේ.

භොජනීය නම: බත් යැ කොමු යැ අත්සුණු යැ දියමස් යැ ගොඩමස් යැ යන පස් බොජුනි. කන්නෙම් වළඳන්නෙමැ යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි තැන්පත් කොට තැබූ සන් ඇතියේ කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ කා නම් හෝ බුද්දී නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි විමකි ඇතියේ කැයුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ කා නම් හෝ බුද්දී නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි නො තැන්පත් කොට තැබූ සන් ඇතියේ කැයුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ කා නම් හෝ බුද්දී නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

යාමකාලිකය, සත්තාහකාලිකය, යාවච්චිකය අහර පිණිස පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි තැන්පත් කොට තැබූ සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි විමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි නො තැන්පත් කොට තැබූ සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

පාවිතයපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

අනාපතනී: යාවකාලිකං යාවකාලෙ නිදහිතා භුඤ්ඤති යාමකාලිකං
යාමෙ නිදහිතා භුඤ්ඤති. සත්තාභකාලිකං සත්තාභං නිදහිතා භුඤ්ඤති.
යාවච්චිකං සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ඤති උම්මන්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

සනතිධිකාරකසිකඛාපදං අට්ඨමං.

6. 4. 9.

පණිතභොජනාසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ
අනාපට්ඨිණධිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගභියා
භික්ඛු පණිත භොජනානි අත්තනො අත්ථාය වීඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤති.
මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: කථං හි නාම සමණා
සකාච්ඡන්තියා පණිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය වීඤ්ඤාපෙඤා
භුඤ්ඤස්සන්ති, කස්ස සමපන්නං න මනාපං කස්ස සාදු¹ න රුච්චතීති.
අනෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං
විපාවෙන්තානං යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති
ඛියනති විපාවෙනති. “කථං හි නාම ජබ්බගභියා භික්ඛු පණිත
භොජනානි අත්තනො අත්ථාය වීඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤස්සන්ති -පෙ- සච්චං
කිර තුලෙහ භික්ඛවෙ පණිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය වීඤ්ඤාපෙඤා
භුඤ්ඤන්ති. සච්චං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම
තුලෙහ මොසපුරියා, පණිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය වීඤ්ඤාපෙඤා
භුඤ්ඤස්සට, තෙනං මොසපුරියා, අපසස්සන්තානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ
පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාට:

“යානි ඛො පන තානි පණිතභොජනානි සෙය්‍යාටීදං: සපපි නවනීතං
තෙලං මධු එණිතං මච්ඡා මංසං ඛිරං දධි. යො පන භික්ඛු
එවරුපානි පණිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය වීඤ්ඤාපෙඤා
භුඤ්ඤස්සා පාවිතිය”නති.

එවඤ්ඤං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

1. සාදු, මඡසං.

යාවකාලිකය යාවකාලයෙහි තැන්පත් කොට තබා වළඳා නම් යාමකාලිකය යාමකාලයෙහි තැන්පත් කොට තබා වළඳා නම් සත්තාභකාලිකය සත්දිනක් තැන්පත් කොට තබා වළඳා නම් යාවජීවිකය කරුණක් ඇති කල්හි වළඳා නම් ඇවැත් නැත. උම්මත්තකයහට ආදී-කම්මිකයහට ඇවැත් නැතී.

අටවැනි සන්නිධිකාරක ශික්ෂාපද යි.

6. 4. 9

පණිකහෝජන ශික්ෂාපදය

1. එයමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතෑ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එයමයෙහි වනාහී සවග මහණහු පිණිබොජුන් තමා පිණිය විනවා වළඳත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ආකාරපුත්‍රයෝ පිණිබොජුන් තමා පිණිය විනවා වැළඳුහු ද”යි කවරකුහට මිහිරිදිය නො මැනවිද? කවරකුහට රසවත්දය නො රුස්නේ ද යි. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන, ඒ මිනිසුන් ගේ (අකීර්ත්තිශබ්ද-) ඇසුහු. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් සවග මහණහු පිණිබොජුන් තමා පිණිය විනවා වැළඳුහු ද යි ... සැබැඳ මහණෙහි, තෙපි පිණිබොජුන් තමා පිණිය විනවා වැළඳුහු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි පිණිබොජුන් තමා පිණිය විනවා වැළඳුහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍ර-සන්නයන් ගේ ප්‍රසාදය පිණිය හෝ නො වෙයි....

මෙසේ ද මහණෙහි, මේ සිකපදය උදෙසවු :

“යම්බදු ඒ පිණිබොජුන් එනම්:- ගිකෙල්, වෙඬරු, කෙල්, මී, උක්සකුරු, දියමස්, ගොඩමස්, කිරි, දී, යන එබදු වූ පිණිබොජුන් යම් මහණෙක් තමා පිණිය විනවා වළඳන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් හික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිකතිය පාළු හිකඩු විභවය

2. තෙන බොපන සමයෙන හිකඩු ගිලානා භොග්ගා ගිලානපුච්ඡකා හිකඩු ගිලානෙ හිකඩු එතදවොටුං: කච්චි ආවුසො ඛමනීයං කච්චි යාපනීය'නති. පුබ්බෙ මයං ආවුසො පණිතභොජනානි අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙඤා භුක්ඤාම තෙන නො එංසු භොති ඉදනි පන භගවතා පටිකඛිත්තනාති කුකකුච්චායනා න විඤ්ඤාපෙම තෙන නො න එංසු භොතිති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අඵ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කඵං කත්වා හිකඩු ආමනෙයි. අනුජානාමී හිකඩුවෙ ගිලානෙන හිකඩුනා පණිතභොජනානි අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙඤා භුක්ඤාමු" එවිඤ්ඤා පන හිකඩුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

"යාති බො පන තාති පණිතභොජනානි සෙය්‍යාදීදං : සපපි නාවනීතං තෙලං මධු එංඝිතං මචෙජා මංසං බීරං දධි. යො පන හිකඩු එවරුපාති පණිතභොජනානි අගිලානො අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙඤා භුපෙඤ්ඤාය පාචිකතිය"නති.

3. යාති බො පන තාති පණිතභොජනානීති: සපපි නාම : ගොසපපි වා අජිකාසපපි වා මාහිසං¹ වා සපපි යෙසං මංසං කප්පති තෙසං සපපි. නාවනීතං නාම: තෙසංඤ්ඤාව නවනීතං. තෙලං නාම: තීලතෙලං ඤාසපතෙලං මධුකතෙලං එරණ්ඩකතෙලං වසාතෙලං. මධු නාම: මකඛිකා මධු. එංඝිතං නාම: උච්ඡුමහා නිබ්බන්තං. මචෙජා නාම: ඔදකෝ² වුච්චති. මංසං නාම: යෙසං මංසං කප්පති තෙසං මංසං. බීරං නාම: ගොබීරං වා අජිකාබීරං වා මාහිසං වා බීරං, යෙසං මංසං කප්පති තෙසං බීරං. දධි නාම: තෙසංඤ්ඤාව දධි.

යො පනාති: යො යාදිසො --පෙ- හිකඩුති: --පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්තෙ අධිපෙතො හිකඩුති.

එවරුපාති පණිතභොජනානීති: කඵාරුපාති පණිතභොජනානි.

අගිලානො නාම: යස්ස විතා පණිතභොජනා³ එංසු භොති.

ගිලානො නාම: යස්ස විතා පණිතභොජනා න එංසු භොති.

අගිලානො අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙති පයොගෙ⁴ දුක්ඛං. පටිලාගෙන භුක්ඤ්ඤාසාමීති පතිගණනාති ආපඤ්ඤා දුක්ඛංසං. අපෙඤ්ඤාගොරෙ අපෙඤ්ඤාගොරෙ ආපඤ්ඤා පාචිකතියස්ස.

1. මහිසපපි වා - මජ්ඣ. 3. පණිත භොජනානි - මජ්ඣ.
2. උදකචරො - මජ්ඣ. 4. පයොගෙ පයොගෙ - මජ්ඣ.

2. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු ගිලන් වෙති. ගිලනුන් පුළුල්වූයනා භික්ෂුහු ගිලන් භික්ෂුන්ට මෙය කීහු: “කිම ඇවැත්නි, ඉවසිය හැකි ද යැපිය හැකි ද”යි. “ඇවැත්නි, ඇපි පෙරැ පිණිබොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳමහ. එයින් අපට පහසු වෙයි. දැන් වූ කලී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදැ යි කුකුස් කරනුවෝ නො විනවමහ. එයින් අපට පහසු නො වේ. භාග්‍යවත්හට මෙකරුණ දැන්වුහ. එකල් හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමතුවේක. “මහණෙනි, ගිලන් මහණහු විසින් පිණිබොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳන්නට අනුදනිමි” මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු;

“යම්බදු ඒ පිණිබොජුන් එනම්: ගිතෙල්, වෙඩරු, තෙල්, මී, උක් සකුරු, දියමස්, ගොඩමස්, කිරි දී යන එබදු වූ පිණිබොජුන් යම් මහණෙක් නොගිලන් වූ තමා පිණිස විනවා වළඳන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

3. යානි බො පන තානි පණිතභොජනානි: සජ්ජි නම් එළඟිතෙල් හෝ එළඟිතෙල් හෝ මිහිගිතෙල් හෝ යැ. යම් කෙනකුන්ගේ මස් කැප නම් ඔවුන්ගේ ගිතෙල. නවනීක නම්: ඔවුන්ගේ මෑ වෙඩරු. තෙල නම්: තලතෙල්, අබතෙල්, මීතෙල්, එරඬුතෙල්, වූරුණුතෙල. මධු නම්: මීමැයි මී. එාණික නම්: උක්ගසින් නිපදවනලද යැ. මව්ඡ නම්: දියෙහි හටගත් මසැ යි කියනු ලැබේ. මංස නම්: යම් කෙනකුන්ගේ මස් කැප නම් ඔවුන් ගේ මස. බීර නම්: එළකිරි හෝ එළකිරි හෝ මීකිරි හෝ යි, යම් කෙනකුන්ගේ මස් කැප නම් ඔවුන් ගේ කිරි. දඹ නම්: ඔවුන් ගේ මෑ දිහි.

යො පන: යම්, යම්බදු ... භික්ඛු ... මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

එවරුපානි පණිතභොජනානි: එබදු වූ පිණිබොජුන්.

අභිලාන නම්: යමකුහට පිණිබොජුනෙන් වෙන් වූ පහසු වේ නම් හේ යැ.

7. ගිලාන නම්: යමකුහට පිණිබොජුනෙන් වෙන් වූ පහසු නො වේ නම් හේ යැ.

නොගිලන් වූයේ තමා පිණිස විනවා නම් පියෝහි දුකුලා ඇවැත් වෙයි. ලැබීමෙන් වළඳන්නෙමැ යි පිළිගනී නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

පාවිතය පාළු හිත බු විභවෙනා

අභිලාෂානා අභිලාෂානසංකල්ප පණිතභොජනානි අත්තනො අත්තනා විඤ්ඤාපෙඤා භු ඤ්ඤති ආපනති පාවිතයසීස. අභිලාෂානා වෙමතිකො පණිතභොජනානි අත්තනො අත්තනා විඤ්ඤාපෙඤා භු ඤ්ඤති ආපනති පාවිතයසීස. අභිලාෂානා ගිලානසංකල්ප පණිතභොජනානි අත්තනො අත්තනා විඤ්ඤාපෙඤා භු ඤ්ඤති ආපනති පාවිතයසීස

ගිලානො අභිලාෂානසංකල්ප ආපනති දුක්ඛවසීස. ගිලානො වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛවසීස. ගිලානො ගිලානසංකල්ප අනාපනති

අනාපනති: ගිලානසීස ගිලානො හුඤා විඤ්ඤාපෙඤා අභිලාෂානො භු ඤ්ඤති, ගිලානසීස සෙසකං භු ඤ්ඤති ඤාතකානං පචාරිතානං අඤ්ඤාසීස ඤාත අත්තනො ධනෙන උමමත්තකසීස ආදිකමමිකසීසානි.

පණිතභොජනසිකඛාපදං නවමං.

6. 4. 10

දනකපොනසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො හිතබු සංඛපංසුකුලිකො සුසානෙ විහරති සො මනුසෙසහි දියමානං න ඉච්ඡති පටිඤ්ඤානං සුසානෙපි රුකඛමුලෙපි උමමාරෙපි අය්‍යවොසාවිකතානි¹ සාමං ගහෙඤා පටිභුඤ්ඤති මනුසසා උරුකියතනි ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම හිතබු අමහාකං අය්‍යවොසාවිකතානි සාමං ගහෙඤා පටිභුඤ්ඤති. ථෙරොයං හිතබු වධරො මනුසසමංසං මඤ්ඤා ඛාදති” ති අභෙසාසු ඛො හිතබු තෙසං මනුසසානං උරුකියතනානං ඛියතනානං විපාවෙනතානං. යෙ තෙ හිතබු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උරුකියතනි ඛියනති විපාවෙනති; “කථං හි නාම හිතබු අදින්නං මුඛචාරං ආහාරං ආහරිසීසති” ති -පෙ- සචචං කිර කං හිතබු අදින්නං මුඛචාර ආහාරං ආහරිසීසි. සචචං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම කං මොසපුරිස, අදින්නං මුඛචාරං ආහාරං ආහරිසීසි. තෙනං මොසපුරිස අපපසකතානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන හිතබුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හිතබු අදින්නං මුඛචාරං ආහාරං ආහාරෙය්‍යා පාවිතය” නති.

ඵව ඤ්ඤාදං භගවතා හිතබුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

1. අය්‍යවොසාවිකතානි - මජ්ඣ.

නොගිලන් වූයේ නොගිලන් සන් ඇති වැ පිණිබොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නොගිලන් වූයේ විමති ඇති වැ පිණිබොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නොගිලන් වූයේ ගිලන්සන් ඇති වැ පිණිබොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙ.

ගිලන් වූයේ නොගිලන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ගිලන් වූයේ විමති ඇති යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ගිලන් වූයේ ගිලන්සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

ගිලනාහට, ගිලන් වැ විනවා නොගිලන් වූයේ වළඳා නම්, ගිලනාගේ ඉතිරිදිය වළඳා නම් නැයන්ගේ නම් පැවැරුණුවන්ගේ නම් මෙරමා පිණිස නම් තමන්ගේ ධනයෙන් නම් ඇවැත් නැත. උමමත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

නව වැනි පණිතභොජන ශික්ෂාපද යි.

6. 4. 10

දත්තපොත ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු විසල් පුර කුළාරහල්හි වැඩැවෙයෙති. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් සර්වපාංශුකුලික වූයේ සොහොනෙහි වෙසෙයි. භෙතෙම මිනිසුන් විසින් දෙනු ලබන්නක් පිළිගන්නට නො කැමැති වෙයි. සොහොනෙහි දු රුක්මුලෙහි දු එළිපත්තෙහි දු මළගිය නැයන් උදෙසා තබන පිඩු තෙමේ මැ ගෙනැ වළඳ යි. මිනිස්සු ලාමක කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන් : "කෙසේ නම් මේ මහණ අපගේ මළගිය නැයන් උදෙසා තබන පිඩු තෙමේ මැ ගෙනැ වැළඳී" ද යි. මේ මහණ තර වට සිරිටි ඇතියෙක. මිනිස්ස් කතීයි හඟිමු. හික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන, ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ත්තිශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ හික්ෂු කෙතෙක් අපිය වුවෝ ... ඔහු ලාමක කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන් : "කෙසේ නම් මහණෙක් නො පිළිගත් අහරක් පරගලා කෙළේ ද" යි ... සැබෑද මහණ, තෙපි නො පිළිගත් අහරක් පරගලා කරවු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෙපි නො පිළිගත් අහරක් පරගලා කළහු ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙහි, මේ සිකපදය උදෙසවු :

"යම් මහණෙක් නො පිළිගත් අහරක් ගලබ්ලයට ගන්නේ නම් පවිති වෙ" යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුවිභවෙය්‍යා

2. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු උදකදන්තපොනෙ කුක්කුච්චායනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං තිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමන්තෙය්‍යයි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අදින්නං උදකදන්තපොනං සාමං ගහෙතො පරිභුඤ්ඤං.” එවිඤ්ඤං පන භික්ඛවෙ ඉමං සිත්ඛාපදං උදදියෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු අදින්නං මුඛචාරං ආභාරං ආභරෙය්‍යා අඤ්ඤා උදකදන්තපොනා පාචිත්තිය”නති.

3 යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අසෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

අදින්නං නාම: අපට්ඨගහිතකං වුච්චති. දින්නං නාම: කායෙන වා කායපට්ඨදේධන වා ත්‍රිසංඝෙයෙන වා දෙනෙන භක්ඛපාසෙ ධීතො කායෙන වා කායපට්ඨදේධන වා පතිගණහාති එතං දින්නං නාම.

ආභාරො නාම: උදකදන්තපොනං යපෙතො යං කිඤ්චි අපේකාභරණියං එසො ආභාරො නාම.

අඤ්ඤා උදකදන්තපොනාති: යපෙතො උදකදන්තපොනං බාදිසසාමි භුඤ්ඤාමිති පතිගණහාති ආපත්තං දුක්ඛට්ඨො, අපේකාභාරෙ අපේකාභාරෙ ආපත්තං පාචිත්තියසංඝො.

අපට්ඨගහිතකෙ අපට්ඨගහිතකසඤ්ඤාදී අදින්නං මුඛචාරං ආභාරං ආභරති¹ අඤ්ඤා උදකදන්තපොනා ආපත්තං පාචිත්තියසංඝො. අපට්ඨගහිතකෙ වෙමතිකො අදින්නං මුඛචාරං ආභාර ආභරති අඤ්ඤා උදකදන්තපොනා ආපත්තං පාචිත්තියසංඝො. අපට්ඨගහිතකෙ පට්ඨගහිතකසඤ්ඤාදී අදින්නං මුඛචාරං ආභාරං ආභරති අඤ්ඤා උදකදන්තපොනා ආපත්තං පාචිත්තියසංඝො.

පට්ඨගහිතකෙ අපට්ඨගහිතකසඤ්ඤාදී ආපත්තං දුක්ඛට්ඨො. පට්ඨගහිතකෙ වෙමතිකො ආපත්තං දුක්ඛට්ඨො. පට්ඨගහිතකෙ පට්ඨගහිතකසඤ්ඤාදී අනාපත්තං.

අනාපත්තී: උදකදන්තපොනෙ වහාරී මභාවිකවාති² සති පච්චයෙ අසති කපපියකාරකෙ සාමං ගහෙතො පරිභු ඤ්ඤාති, උමමනකකසංඝො අදිකමමිකසංඝොති.

**දන්තපොනසිත්ඛාපදං දයමං.
භොජනවග්ගො වතුකො.**

කසුද්දනං:

පිණ්ඩො ගණං පරං පුචං දෙච ව චුන්තා පචාරණා වීකාලෙ සන්තිධී වීරං දන්තපොනෙන තෙ දසාති.

1. ආභාරෙති - මජ්ඣං. 2. මභාවිකතාති - මජ්ඣං.

2. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු දහැටු පැන්හි කුකුස් කරති. භාග්‍යවත්තට මෙකරුණ දන්වූහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කථා කොට භික්ෂුන් ඇමැතු- සේක. "මහණෙනි, නො පිළිගන්වන ලද දහැටුපැන් තෙමේ මැ ගෙනැ වළඳන්නට අනුදනිමි". මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම මහණෙක් දහැටු පැන් තබා නො පිළි ගන්වන ලද අහරක් ගලබ්ලයට ගන්නේ නම් පවිති වෙ” යයි.

3. යො පන: යම, යමබ්‍රු ... භික්ඛු ... මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අදින්න නම: නො පිළිගන්වනලද්ද යි කියනු ලැබේ. දින්න නම: කයින් හෝ කය පිළිබද්දෙන් හෝ නිසැඟියෙන් හෝ දෙන කල්හි අත්පසැ යිටියේ කයින් හෝ කය පිළිබද්දෙන් හෝ පිළිගනී නම් තෙලෙ දෙනලද්ද නම් වේ.

ආහාර නම: දහැටු පැන් තබා යම කිසි පරගලා කළයුතු දෑයෙකි, මේ යැ ආහාර නම.

අක්කඤ්ඤ උදකදන්ත පොනා: දහැටු පැන් තබා කන්නෙමි බුද්ධන්තෙමි යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

නො පිළිගන් දෑයෙහි නො පිළිගත්සන් ඇතියේ දහැටු පැන් තබා නොදුන් අහරක් ගලබ්ලයට ගනී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො පිළිගන් දෑයෙහි විමති ඇතියේ දහැටු පැන් තබා නො දුන් අහරක් ගලබ්ලයට ගනී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො පිළිගන් දෑයෙහි පිළිගත්සන් ඇතියේ දහැටු පැන් තබා නො දුන් අහරක් ගලබ්ලයට ගනී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පිළිගන් දෑයෙහි නො පිළිගත්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිළිගන් දෑයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිළිගන් දෑයෙහි පිළිගත්සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

දහැටු පැන්හි, සතර මහාවිකටයන් කැපකරුවකු නැති සඳ කරුණක් ඇති කල්හි තෙමේ මැ ගෙනැ වළඳා නම් ඇවැත් නැත. උමමත්තකයහට ආදිකමමිකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි දත්තපොත ශික්ෂාපද යි.

වතුර්ථ භොජනවර්ග යි.

එහි උද්‍යාය:

ආවසථපිණ්ඩ යැ ගණභොජන යැ පරම්පරභොජන යැ කාණමාකු යැ පඨමපචාරණ දුතියපචාරණ දෙක යැ විකාලභොජන යැ සන්තිධි- කාරක යැ පණිතභොජන යැ දන්තපොනාය සමග වදුළ ඒ සිකපද දගයෙකි.

6. 5. 1

අවෙලකසිකධාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුපාගාරසාලායං තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤ්ඤා ඛාදනීයං උසස්ඤ්ඤා භොති. අථ ඛො ආයස්ථා ආනන්දෙ භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසි තෙනහානන්ද චිසාසාදනං පුචං දෙහීති. එවං භගවතති ඛො ආයස්ථා ආනන්දෙ භගවතො පච්ඤ්ඤාචිසා විසාසාදෙ පච්චාචියා නිසීදපෙතවා එතෙකං පුචං දෙනෙතා අඤ්ඤාතරිඤ්ඤා පරිබ්බාජිකාය එකං මඤ්ඤාමානො දෙච පුචෙ අදසි. සාමන්තා පරිබ්බාජිකායො තං පරිබ්බාජිකං එතදවොචුං. “ජාරො තෙ එසො සමඤ්ඤා”ති. න මෙ සො සමඤ්ඤා ජාරො එකං මඤ්ඤාමානො දෙච පුචෙ අදසිති දුතියමපි ඛො ... තතියමපි ඛො ආයස්ථා ආනන්දෙ එතෙකං පුචං දෙනෙතා තඤ්ඤායෙව පරිබ්බාජිකාය එකං මඤ්ඤාමානො දෙච පුචෙ අදසි. සාමන්තා පරිබ්බාජිකායො තං පරිබ්බාජිකං එතදවොචුං. “ජාරො තෙ එසො සමඤ්ඤා”ති. න මෙසො සමඤ්ඤා ජාරො එකං මඤ්ඤාමානො දෙච පුචෙ අදසිති. ජාරො න ජාරොති භණ්ඩංසු.

2. අඤ්ඤාතරොපි ආජීවිකො පරිවෙසනං අගමාසි. අඤ්ඤාතරො භික්ෂු පහුතෙන සපපිනා ඔදනං මද්දිතො තඤ්ඤා ආජීවිකඤ්ඤා මහන්තං පිණ්ඩං අදසි. අථ ඛො සො ආජීවිකො තං පිණ්ඩං අදය අගමාසි. අඤ්ඤාතරො ආජීවිකො තං ආජීවිකං එතදවොච. “කුතො තයා ආචුසො පිණ්ඩො උදෙධා”ති තඤ්ඤාචුසො සමඤ්ඤාය ගොතමඤ්ඤා මුණ්ඩගපතිකඤ්ඤා පරිවෙසනාය උදෙධාති. අර්ඤ්ඤා ඛො උපාසකා තෙසං ආජීවිකානං ඉමං කථාසලාපං අථ ඛො තෙ උපාසකා යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමංසු, උපසඤ්ඤාමංසු භගවන්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදංසු. එකමන්තං නිසීඤ්ඤා ඛො තෙ උපාසකා භගවන්තං එතදවොචුං. “ඉමෙ භගවත තිස්සීයා අචණ්ණකාමා බුද්ධඤ්ඤා අචණ්ණකාමා ධම්මඤ්ඤා අචණ්ණකාමා සඛ්ඤ්ඤා, සාධු භගවත අයතා තිස්සීයානං සහජා න දදෙය්සුතති. අථ ඛො භගවා තෙ උපාසකෙ ධම්මීයා කථාය සන්දසෙසසි සමාදපෙසි සමුත්තෙපෙසි සමපහංසෙසි. අථ ඛො තෙ උපාසකා භගවතා ධම්මීයා කථාය සන්දසෙසසි සමාදපිතා සමුත්තෙපිතා සමපහංසිතා උච්චායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙතවා පදකච්ඤ්ඤා කතවා පසකමංසු.

6. 5. 1

අවෙලක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු විසල් පුර මහවෙහෙති කුළාර හල්හි වැඩැවෙසෙති, එසමයෙහි වනාහි සහනට කැවිලි බහුල වූයේ වෙයි, එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤා ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ. එසේ වී නම් ආනඤ්ඤායෙනි, ඉඳුල් කන්තවුනට කැවුම් දෙව යි. එසේ යැ වහන්සැ යි ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤා තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන්ට පිළිවදන් දී ඉඳුල් කන්තවුන් පිළිවෙළින් හිඳුවා එක් එක් කැවුමක් දෙන්නාහු එක්තරා පිරිවැරිය කට එකෙකු යි හඟිමින් දෙකැවුමක් දුන්හ. අවට පිරිවැරියියේ එපිරිවැරියියට මෙය කීහු. “තෙල මහණ තිගේ සොර සැමි ද” යි තෙල මහණ මාගේ සොර සැමි නො වෙයි, එකෙකු යි හඟිමින් දෙ කැවුමක් දුන් වනු යි. දෙවනවට ද... තෙවනවට ද ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤා තෙරණුවෝ එක් එක් කැවුමක් දෙන්නෝ එ මැ පිරිවැරියියට එකෙකු යි හඟිමින් දෙ කැවුමක් දුන්හ, අවට පිරිවැරියියේ එපිරිවැරියියට මෙය කීහු; “තෙල මහණ තිගේ සොරසැමි” ද යි තෙල මහණ මාගේ සොරසැමි නො වෙයි, එකෙකු යි හඟිමින් දෙ කැවුමක් දුන් වනු යි. සොරසැමි යැ නො සොරසැමි” යැ යි ධබර කළහ.

2. එක්තරා ආජීවකයෙක් ද දන් වළඳන තැනට ගියේ ය. එක්තරා මහණෙක් බොහෝ වූ ගිතෙලින් බත් හනා මහත් පිඬුවක් ඒ ආජීවකයාට දුන්නේ යැ. එකල්හි ඒ ආජීවක තෙමේ ඒ බත් පිඬුව රැගෙන ගියේ යි. එක්තරා ආජීවකයෙක් ඒ ආජීවකයාට මෙය කී යැ. “ඇවැත්නි, තා විසින් පිඬු කොසින් ලබන ලද” ද යි ඇවැත්නි, ඒ මුඬුගැහැවි මහණගොයුම්හුගේ දන් වළඳනා තෙතින් ලදීම්, උවසුවෝ ඒ ආජීවකයන්ගේ මේ කපාසලාපය ඇසුහු; එකල්හි ඒ උවසුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹි භාග්‍යවතුන් වැඳ එකත් පසෙකු හුන්හ, එකත් පසෙකු හුන් ඒ උවසුවෝ භාග්‍යවතුන්හට මෙය කීහු. “සාමිනි, මේ අන්තොටුවෝ බුදුනට ගරහනු කැමැතියෝ දහමට ගරහනු කැමැතියෝ සහනට ගරහනු කැමැතියෝ යි, සාමිනි, ආර්යයෝ අන්තොටුවනට සියකින් යමක් නො දෙන්නහු නම් මැනැවැ යි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දහැමි කපායෙන් ඒ උවසුවනට (දෙලෝවැඩ) මොනවට දක්වූ සේක. (කුසල්දහමිහි) සමාදන් කරවූ සේක. මොනවට තෙද ගැන්වූ සේක, මොනවට සතුටු කරවූ සේකි. එකල්හි ඒ උවසුවෝ භාග්‍යවතුන් විසින් දහැමි කපායෙන් මොනවට දක්වන ලදුවෝ මොනවට සමාදන් කරවන ලදුවෝ මොනවට තෙද ගන්වන ලදුවෝ මොනවට සතුටු කරවන ලදුවෝ හුනස්නෙන් නැඟිට භාග්‍යවතුන් සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියහ.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්චගබ්ගා

3. අළු බො හගවා එතසමී නිදනො එතසමී පකරණෙ ධම්මී. කථං කථා භික්ඛු ආමනොතසි. තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සිකංඛාපදං පඤ්ඤාපෙසංඝාමී, දස අකුට්ඨෙ පටිච්ච සංසුච්චිතාය -පෙ- සඤ්චෙමධීතියා විතයානුග්ගහාය. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකංඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු අවෙලකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජිකාය වා සහස්ථා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දදෙය්‍ය පාචිත්තිය”න්ති.

4. යො පනාති : යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මී අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති. අවෙලකො නාම : යො කොච්චි පරිබ්බාජක සමාපනො නග්ගො. පරිබ්බාජකො නාම : භික්ඛුඤ්ච සාමණෙරඤ්ච ධපෙථා යො කොච්චි පරිබ්බාජකසමාපනො. පරිබ්බාජිකා නාම ; භික්ඛුතිඤ්ච සිකංඛානඤ්ච සාමනෙරීඤ්ච ධපෙථා යා කාච්චි පරිබ්බාජික සමාපනො. බාදනීයං නාම : පඤ්චභොජනානි උදකදන්තපොනං ධපෙථා අවසෙසං බාදනීයං නාම භොජනීයං නාම : පඤ්චභොජනානි ඔදනො කුම්භායො සත්තු මච්චා මංසං. දදෙය්‍යාති : කායෙන වා කායපට්ඨිඤ්චිත වා නිසංගහියෙන වා දෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

තිස්සෙ තිස්සෙසඤ්ඤාදී සහස්ථා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. තිස්සෙ වෙමතිකො සහස්ථා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. තිස්සෙ අතිස්සෙසඤ්ඤාදී සහස්ථා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

උදකදන්තපොනං දෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අතිස්සෙ තිස්සෙසඤ්ඤාදී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අතිස්සෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස අතිස්සෙ අතිස්සෙසඤ්ඤාදී අනාපත්ති.

අනාපත්ති : දුපෙති න දෙති උපනිකම්පිථා දෙති බාහිරාලෙපං දෙති උමග්ගකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

අවෙලක සිකංඛාපදං පඨමං.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දූහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමැතුයේක. එසේ වී නම් මහණෙනි, කරුණු දසයක් පිණිස මහණුන්හට සිකපද පනවන්නෙමි. සඟුන්ගේ මනා පිළිගැනුම, සඟුන්ගේ පහසුව ... සසුන් පැවැත්ම, විනයට රුකුල් දීම පිණිස යැ. මෙසේත් මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ :

“යම් මහණෙක් නිවටක්හට හෝ පිරිවැරියකට හෝ පිරිවැරියකට හෝ සියතින් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ දෙන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

4. යො පන: යම්, යම්බඳු ... හිකබු ... මෙතෙම මෙ අවසරයෙහි ලා අදහස් කරනලද හික්ෂු යි; අවෙලක නම: යම් කිසි පිරිවැරියකට පැමිණි නිරිවතෙකි. පරිබ්බාජික නම් මහණ ද හෙරණ ද තබා යම් කිසි පිරිවැරියකට පැමිණියෙකි. පරිබ්බාජිකා නම්: මෙහෙණ ද සික්මනුව ද හෙරණය ද තබා යම් කිසි පිරිවැරියකට පැමිණියකි. බාදනීය නම්; පස් බොඳුන් දූහැටු පැන් තබා අවශෙෂය බාදනීය නම් වෙයි.

හොජනීය නම්; බත් යැ කොමුපිඩු යැ අත්සුණු යැ දියමස් යැ ගොඩ මස් යැ යන පස්බොඳුනි. දදෙයා: කයින් හෝ කයපිළිබද්දෙන් හෝ නියැඟියෙන් හෝ දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

තීර්ථකයා කෙරෙහි තීර්ථකසංඥා ඇතිගේ සියතින් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. තීර්ථකයා කෙරෙහි විමති ඇතිගේ සියතින් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. තීර්ථකයා කෙරෙහි අතීර්ථකසංඥා ඇතිගේ සියතින් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

දූහැටු පැන් දේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අතීර්ථකයා කෙරෙහි තීර්ථකසංඥා ඇතිගේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අතීර්ථකයා කෙරෙහි විමති ඇතිගේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අතීර්ථකයා කෙරෙහි අතීර්ථකසංඥා ඇතිගේ නම් ඇවැත් නැති.

දෙවා නම් නො දේ නම් වෙතැ තබා දේ නම් බැහැරි ගැල්වීමක් දේ නම් ඇවැත් නැත, උමමකකයහට ආදිකමමිකයහට ඇවැත් නැති.

අවෙලක ශික්ෂාපදය නිමි.

6. 5. 2

උයොපජනසිකාපදං

1 තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං චිහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා උපනන්දෙ සකාපුඤ්ඤා භාතුනො සද්ධිච්චාරිකං භික්ඛුං එතදවොච: “එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පච්චිකාමා”ති. තස්ස අදපෙඤා උයොපෙසි “ගච්ඡාවුසො න මෙ තයා සද්ධිං කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා භොති. එකකස්ස මෙ කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා භොති”ති. අථ ඛො සො භික්ඛු උපකට්ඨ කාලෙ නාසකච්චි පිණ්ඩාය වරිතුං පච්චිකාමනෙපි භතඤ්ඤානං න සමභාවෙසි. ජිනාභතො අභොසි.

2. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතඤා භික්ඛුනං එකමඤ්ඤා ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උඤ්ඤායනන් චීයනන්, චිපාවෙනන්: “කථං හි නාම ආයඤ්ඤා උපනන්දෙ සකාපුඤ්ඤා භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පච්චිකාමාති තස්ස අදපෙඤා උයොපෙසස්සති”ති -පෙ- සච්චං කීර ඤ්ඤා උපනන්දෙ භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පච්චිකාමාති තස්ස අදපෙඤා උයොපෙසිති”ති සච්චං භගවා, චිගරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම ඤ්ඤා මොසපුරිස භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පච්චිකාමාති තස්ස අදපෙඤා උයොපෙසස්සති. තෙනං මොසපුරිස අපසසකානං වා පසාදය -පෙ- එවස්ඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය පච්චිකාමාති තස්ස දපෙඤා වා අදපෙඤා වා උයොපෙසෙය්‍ය ගච්ඡාවුසො න මෙ තයා සද්ධිං කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා භොති එකකස්ස මෙ කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා භොති ති. එතදෙව පච්චිකාමා කච්චි අනන්දො පාචිකති”නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති. භික්ඛුනති: අඤ්ඤාං හිංකඛු. එභාවුසො ගාමං වා නිගමං වාති: ගාමොපි නිගමොපි නගරෙපි ගාමො වෙච නිගමොච.

6. 5. 2

උද්‍යෝජන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි හඟවත් බුදුහු සැවැතෑ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමහි වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ආකාරපුත්‍ර බැයාගේ සද්ධිවිහාරික භික්ෂුහට මෙය කී යැ. “එව ඇවැත්නි, ගමට පිඬු පිණිස පිවිසෙමහ”යි, ඔහුට නො දෙවා නභා යැවී යැ: “යා ඇවැත්නි, තොප සමඟ බිණීම හෝ හිඳීම හෝ මට පහසු නො වෙයි, එකලා වූ මට බිණීම හෝ හිඳීම හෝ පහසු වේ”යි. එකල්හි ඒ මහණ වළඳන වේලා එළඹෑ සිටි කල්හි පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයේ යැ. අයුන්හලෙහි දු බන්ධිස නො හඹා ගත්තේ යැ සුන්බන් විය.

2. ඉක්බිති ඒ මහණ ආරාමයට ගොස් මහණුන්ට තෙල කරුණ දැන්වී යැ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ආකාරපුත්‍ර “එව ඇවැත්නි, ගමට පිඬු පිණිස පිවිසෙමහ”යි මහණක්හට කියා ඔහුට (යමක්) නො දෙවා නභා යැවී”ද යි ... සැබෑ ද උපනඤ්ඤායෙහි, තෙපි “එව ඇවැත්නි, ගමට පිඬු පිණිස පිවිසෙමහ යි මහණක්හට කියා ඔහුට නො දෙවා නභා යැවූ ද”යි, සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය; තෙපි “එව ඇවැත්නි, ගමට පිඬු පිණිස පිවිසෙමහ”යි කියා ඔහුට නො දෙවා නභා යැවූහුද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රයාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මහණක්හට “එව ඇවැත්නි, ගමට හෝ නියමගමට හෝ පිඬු පිණිස පිවිසෙමහ”යි බැණ ඔහුට දෙවා හෝ නො දෙවා හෝ “යා ඇවැත්නි, තොප සමඟ බිණීම හෝ හිඳීම හෝ මට පහසු නො වෙයි, එකලා වූ මට බිණීම හෝ හිඳීම හෝ පහසු වේ” යයි අන් කරුණක් නො වෑ මෙය මෑ කරුණු කොට ගෙන නභා යවන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

3. යො පන: යම් යම්බදු ... භික්ෂු: ... මෙ තෙමෙ මේ අභියෝගී ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. භික්ෂු: අන් මහණක්හු. එහාටුසො ගාමං වා නිගමං වා: ගම ද නියමගම ද නගරය ද ගමක් වේ නියමගමක් වේ.

පාවිතය පාළු හිතකු වීහබොයා

තසා දපෙතාති: යාඥා වා හතං වා බාදනීයං වා හොජනීයං වා දපෙතා.

අදපෙතාති: න කිඤ්ච දපෙතා.

උදෙයාපෙයාති: මාතුගාමෙන සද්ධිං හසිතුකාමො කිළිතුකාමො රහො නිසිදිතුකාමො අනාවාරං ආවරිතුකාමො එවං වදෙති: "ගව්ඡාච්චසො න මෙ තයා සද්ධිං කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා හොති. එකකසස මෙ කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා හොති"ති, උදෙයාපෙති ආපනති දුක්ඛටසස දසසනුපවාරං වා සචනුපවාරං වා විජහනාසස ආපනති දුක්ඛටසස, විජහිතෙ ආපනති පාවිතර්යසස.

එතදෙව පවචයං කරිතො අනඤ්ඤානති: න අසෙඤ්ඤාකොච්ච පච්චයො හොති උදෙයාපෙතා.

උපසම්පනෙහ උපසම්පන්නසඤ්ඤී උදෙයාපෙති ආපනති පාවිතර්යසස. උපසම්පනෙහ වෙමතිකො උදෙයාපෙති ආපනති පාවිතර්යසස. උපසම්පනෙහ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී උදෙයාපෙති ආපනති පාවිතර්යසස.

කලිසාසනං අරොපෙති ආපනති දුක්ඛටසස. අනුපසම්පනං උදෙයාපෙති ආපනති දුක්ඛටසස කලිසාසනං අරොපෙති ආපනති දුක්ඛටසස.

අනුපසම්පනෙහ උපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛටසස. අනුපසම්පනෙහ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛටසස. අනුපසම්පනෙහ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛටසස.

අනාපනති: උහො එකතො න යාපෙඤ්ඤාමාති උදෙයාපෙති, මහගං හණං පසයිතො ලොහධම්මං උපයාදෙසසතීති උදෙයාපෙති, මාතුගාමං පසයිතො අනභිරතී උපයාදෙසසතීති උදෙයාපෙති, ගීලානසස වා ඔභීයකසස වා විහාරපාලසස වා යාඥා වා හතං වා බාදනීයං වා හොජනීයං වා නිහරාති උදෙයාපෙති, න අනාවාරං ආවරිතුකාමො සති කරණියෙ උදෙයාපෙති උමමහතකසස ආදිකම්මකසසාති.

උදෙයාපනසිකඛාපදං දුතියං

තසය දුපෙකා; හඹු හෝ බන් හෝ කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ දෙවා,

අදපෙකා; කිසිවක් නො දෙවා,

උපයාපෙයා: මාගමක සමඟ සෙනු කැමැත්තේ කෙළිනු කැමැත්තේ නොරඹුරෙහි හිඳිනු කැමැත්තේ නොසිරිත්හි හැසිරෙනු කැමැත්තේ මෙසේ කියා: “යා ඇවැත්නි! තොප සමඟ බිඳීම හෝ හිඳීම හෝ මට පහසු නො වෙයි, එකලා වූ මට බිඳීම හෝ හිඳීම හෝ පහසු වේ” යැයි නඟා යවා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි; දසුන් උවසර හෝ සවන් උවසර හෝ හරිත්නහුට දුකුලා ඇවැත් වෙයි. හළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

එකදෙවපවවයං කරිකා අනඤ්ඤා: නඟා යවන්තට අන් කිසිදු කරුණක් නො වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපනෙකැයි සංඥා ඇතියේ නඟා යවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නඟා යවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපන්තක්හු කෙරෙහි අනුපසපනෙකැයි සංඥා ඇතියේ නඟා යවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

එරෙහි බස් නඟා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු නඟා යවා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. එරෙහි බස් නඟා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි.

අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපනෙකැයි සංඥා ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි, අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි.

දෙදෙන එක් වැ නො යැපෙන්නම්හ යි නඟා යවා නම් මාඇඟි බඩුවක් දකැ ශිඡුකම උපදවන්නේ යයි නඟා යවා නම්, මාගමක දකැ උකටළිය උපදවන්නේ යැයි නඟා යවා නම්, ගිලනුතට හෝ නැවතී සිටින්නහුට හෝ වෙහෙර රක්නහුට හෝ හඹු හෝ බන් හෝ කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ ගෙන යව යි නඟා යවා නම්, නො සිරිත්හි නො හැසිරෙනු කැමැත්තේ කරුණක් ඇති කල්හි නඟා යවා නම් ඇවැත්නැති, උමමිඤ්ඤයහට ආදීකමමිකයහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි උපයාපන ශික්ෂාපද යි

6. 5. 3

සභොජන සිකඛාපදං

1 තෙන සමයෙන බුද්දො හගවා සාවකීය- විහරතී ජෙතවනෙ අනාර්ථිණධිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා උපනඤ්ඤ සක්කපුඤ්ඤා සභායස්ස සරං ගන්තවා තස්ස පජාපතියා සද්ධිං සයනිසරෙ නිසජ්ජං කප්පෙසි. අථ ඛො සො පුරිසො යෙනායසමා උපනඤ්ඤ සක්කපුඤ්ඤා තෙත්ථපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතවා ආයසමන්තං උපනඤ්ඤ සක්කපුඤ්ඤා අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීතො ඛො සො පුරිසො පජාපතී එතදවොච, “දෙභයාස්ස භික්ඛා” තී. අථ ඛො සා ඉත්ථී ආයසමන්තො උපනඤ්ඤා සක්කපුඤ්ඤා භික්ඛං අද්දසි අථ ඛො සො පුරිසො ආයසමන්තං උපනඤ්ඤා සක්කපුඤ්ඤා එතදවොච: “ගච්ඡථ හතොත යතො අයාස්ස භික්ඛා දින්නා” තී. අථ ඛො සා ඉත්ථී සලලසෙඛතවා පරිශුච්ඡිතො අයං පුරිසොතී ආයසමන්තං උපනඤ්ඤා සක්කපුඤ්ඤා එතදවොච. “නිසීද්ධං හතොත මා අගමීතවා” තී දුතියමිති ඛො සො පුරිසො -පෙ- තතියමිති ඛො සො පුරිසො ආයසමන්තං උපනඤ්ඤා සක්කපුඤ්ඤා එතදවොච; “ගච්ඡථ හතොත යතො අයාස්ස භික්ඛා දින්නා” තී. තතියමිති ඛො සා ඉත්ථී ආයසමන්තං උපනඤ්ඤා සක්කපුඤ්ඤා එතදවොච: “නිසීද්ධං හතොත මා අගමීතවා” තී.

2 අථ ඛො සො පුරිසො නික්ඛමිතවා භික්ඛු උජ්ඣාපෙසි. “අයං හතොත අයො උපනඤ්ඤා මයං පජාපතියා සද්ධිං සයනිසරෙ නිසීතො සො මයා උයොතීයමාතො න ඉච්ඡතී. ගඤ්ඤං ඛහුකිච්චා මයං ඛහුකරණියා” තී. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයසති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා උපනඤ්ඤා සක්කපුඤ්ඤා සභොජනෙ කුලෙ අනුපට්ඨජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙසසතී” තී -පෙ- සථං කීර තං උපනඤ්ඤා සභොජනෙ කුලෙ අනුපට්ඨජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙසිති සථං හගවා. විහරතී බුද්දො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තං මොසපුරිස සභොජනෙ කුලෙ අනුපට්ඨජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙසසිති, තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු සභොජනෙ කුලෙ අනුපට්ඨජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය පාවිතකීයනති.

1. දදෙභායාස්සා-මජ්ඣ.

6. 5. 3

සහෝජන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතෑ අනේපිඬු සිටුහුගේ ජෙතවන නම් අරමිහි වැඩෑ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර යහළුවන්හුගේ ගෙට ගොස් ඔහුගේ අඹුව සමඟ යහන්ගෙයි හිඳීම කෙළේයැ. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍ය පුත්‍රයා වෙත එළැඹියේයැ, එළැඹී ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයා සකසා වැඳ එකත්පසෙකැ හුන්තේ යැ, එකත් පසෙකැ හුන් ඒ පුරුෂ තෙමේ ‘ආර්යයහට (වහන්දට) භික්ෂාව දෙව’ යි අඹුවට කී යැ. ඉක්බිති ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයහට භික්ෂාව දුන්නී යැ, එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයහට මෙය කී ය. “ආර්යයහට භික්ෂාව දෙනලද හෙයින් වහන්ස, වඩින්නැ”යි. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රීතොමෝ “මේ පුරුෂ රාගපර්යයුත්ථීත” යැයි සලකා ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයහට මෙය කිවුය; “වැඩ හිඳින්න වහන්ස, නහමක් වඩින්නැ”යි. දෙවනවටදු ඒ පුරුෂ තෙමේ..... තෙවනවටදු ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයහට මෙය කී ය: “ආර්යහට භික්ෂාව දෙන ලද හෙයින් වහන්ස, වඩින්නැ”යි, තෙවනවටදු ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයහට මෙය කිවු ය: “වැඩෑ හිඳින්නැ වහන්ස, නහමක් වඩින්නැ”යි.

2. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ තික්මැ මහඡුන් (හමුයෙහි) දෙස් පැවැරී යැ: “යාමීනි, මේ ආර්ය උපනඤ්ඤා තෙමේ මාගේ අඹුව සමඟ යහන්ගෙයි හුන්තේ යැ, හේ මා විසින් නභා යවනු ලබන්නේ යන්නට නො කැමැති වෙයි, ඇපි බොහෝ කිය ඇතියමහ. බොහෝ කරණි ඇතියමහ”යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්චුවාහු.....ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්, “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර තෙමේ අඹුසැමියුවල සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැඳ හිඳීම කෙළේ දැයි.....සැබෑද උපනඤ්ඤා, තෝ අඹුසැමියුවල සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැඳ හිඳීම කෙළෙහි දැයි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරඹුහ.....කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයා තෝ අඹුසැමියුවල සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැඳ හිඳීම කෙළෙහි ද? හිස් පුරුෂය මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නොවෙයි.....මෙසේ ද මහඡෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහඡෙක් අඹුසැමියුවල සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැඳ හිඳීම කරන්නේ නම් පවිති වෙ යැයි.

පාචිත්තියපාළි හි තබුවිභවො

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිකුක්ඛි: -පෙ- අයං ඉමස්සං අකෙ අධිපෙතො හිකුක්ඛි.

සභොජනං නාම කුලං; ඉතී වෙච හොති පුරියො ච ඉතී ච පුරියො ච උභො අනිකඛන්තා භොහති උභො අචීතරාගා,

අනුපඛජ්ජාති: අනුපච්චිත්තා.

නිසජ්ජං කපෙසයාති: මහලුකෙ සරෙ පිටුසංසාට්ඨස්ස හත්ථාසං විජහිත්තා නිසීදති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස, බුද්ධකෙ සරෙ පිට්ඨිවංසං අනිකමිත්තා නිසීදති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස.

සයනිසරෙ සයනිසරසඤ්ඤී සභොජනෙ කුලෙ අනුපඛජ්ජ නිසජ්ජං කපෙසති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස සයනිසරෙ වෙමතිකො සභොජනෙ කුලෙ අනුපඛජ්ජ නිසජ්ජං කපෙසති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස සයනිසරෙ න සයනිසරසඤ්ඤී සභොජනෙ කුලෙ අනුපඛජ්ජ නිසජ්ජං කපෙසති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස.

න සයනිසරෙ සයනිසරසඤ්ඤී ආපත්තං දුක්ඛට්ඨස්ස. න සයනිසරෙ වෙමතිකො ආපත්තං දුක්ඛට්ඨස්ස න සයනිසරෙ න සයනිසරසඤ්ඤී අනාපත්තං.

අනාපත්තී: මහලුකෙ සරෙ පිටුසංසාට්ඨස්ස හත්ථාසං අච්චිත්තා නිසීදති, බුද්ධකෙ සරෙ පිට්ඨිවංසං අනානිකමිත්තා නිසීදති, හිතවු දුතියො හොති උභො නිකඛන්තා භොහති, උභො චීතරාගා න සයනිසරෙ, උමමනකස්ස ආදිකමමිත්තස්සාති.

සභොජන සිකඛාපදං තතියං

6. 5. 4

පට්ඨමරහොනිසජ්ජ සිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ධො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා උපනාදෙද්ද සකාපුරුඤ්ඤා සභායස්ස¹ සරං ගන්තවා තස්ස පජාපතියා සද්ධිං රහො පට්ඨිජ්ජනො ආසනෙ නිසජ්ජං කපෙසයි². අථ ධො යො පුරියො උප්ඤ්ඤායති ඛියති විජාවෙති. “කථං හි නාම අයොගා උපනාදෙද්ද මඤ්ඤා පජාපතියා සද්ධිං රහො පට්ඨිජ්ජනො ආසනෙ නිසජ්ජං කපෙසස්සති”ති.

1. සභායකස්ස-මජ්ඣං.
2. කපෙසති-සී සිච්චි

3. යො පන: යම යමිඛු.....හික්ඛු.....මෙතෙමෙ මෙ අථයෙහී ලා අදහස් කරන ලද හික්ඛු යි.

සහොජන කුල නම: ස්ත්‍රී නොමොක් වෙයි. පුරුෂ තෙමෙත් වෙයි. ස්ත්‍රිය ද පුරුෂයා දැයි දෙදෙන (ගෙයිත්) නො නික්වුණෝ වෙති. දෙදෙන නො පහකළ රාගඇතියෝ ද වෙත්.

අනුපට්ඨය: ඇතුළට පිවිසැ,

නිසප්ප කපපයා: මහත් යහන්ගෙයකැ දෙරබාවෙහි (දෙරියන්වියන්) අත්පස හැරපියා හිඳි නම පවිති ඇවැත් වෙයි. කුඩා යහන්ගෙයකැ ගෙමැද ඉක්මවා හිඳි නම පවිති ඇවැත් වේ.

යහන්ගෙයි යහන්ගෙයෙකැ යන සන් ඇතියේ අඹුසැමියුවළ සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැදහිඳිම කෙරේ නම පවිති ඇවැත් වෙයි යහන්ගෙයි විමනි ඇතියේ අඹුසැමියුවළ සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැද හිඳිම කෙරේ නම පවිති ඇවැත් වෙයි. යහන්ගෙයි යහන්ගෙයෙකැ යන සන් නැතියේ අඹුසැමියුවළ සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැද හිඳිම කෙරේ නම පවිති ඇවැත් වේ.

නො යහන්ගෙයි යහන්ගෙයෙකැ යන සන් ඇතියේ නම දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො යහන්ගෙයි විමනිඇතියේ නම දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො යහන්ගෙයි නො යහන්ගෙයෙකැ යන සන් ඇතියේ නම ඇවැත් නැති.

මහත් යහන්ගෙයි දෙරබාවෙහි අත්පස නො හැරපියා හිඳි නම, කුඩා යහන්ගෙයි ගෙමැද නො ඉක්මවා හිඳි නම, මහණක්හු දෙවැනි කොට ඇතියේ වේ නම, දෙදෙන නික්වුණහු වෙත් නම, දෙදෙන පහකළ රාගඇතියෝ නම, නො යහන්ගෙයි නම, ඇවැත්නැති උච්චත-කයහට ආදිකමමිකයහට ඇවැත් නැති.

තෙවැනි සහොජනශික්ෂාපදයි

6. 5. 4

පයමරහොනිසප්ප ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතැ අනෝපිඬු පිටුහුගේ ජෙතවන නම අරමහි වැඩැ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා කායපුත්‍ර යහඵවාගේ ගෙට ගොස් ඔහුගේ ඇඹේණිය සමඟ නොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හුන්නේ යැ. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමෙ ලබු කොට සිතයි, නුගුණ පවසයි, දෙස් පතුරුවයි. “කෙසේ නම ආර්යා උපනඤ්ඤා මාගේ ඇඹේණිය සමඟ නොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හිඳිම කරන්නේ” දැයි.

පාර්ක්‍රියාපාළි භික්‍ෂුවිභවෙහා

2 අපෙසාසාසුං ඛො භික්ඛු තසස පුරිසසස උරුකායනාසස වියනාසස විපාවෙනාසස. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උරුකායකභි වියනාභි විපාවෙනාභි, “කථං භි නාම ආයඤා උපනාදෙ සකාපුතො මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ඣං කපෙසසනී”ති -පෙ- සච්චං කිර ත්ථං උපනාද මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ඣං කපෙසසනී. සච්චං භගවා, විගරභි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං භි නාම ත්ථං මොසපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ඣං කපෙසසනී. නෙතං මොසපුරිස අපසකානානං වා පසාදය -පෙ- එච්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසාපදං උද්දිසෙයාථ.

යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පට්ඨනෙන ආසනෙ නිසජ්ඣං කපෙසසනී පාර්ක්‍රියානාභි.

3. යො පනාභි: යො යාදිසො-පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසථී අපෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

මාතුගාමො නාම; මනුසසීතී න යකඛී න පෙනී න තිරච්ඡානගතා අනාමසො තදනුජාතාපි දුරිකා, පගෙව මහකාරී. සද්ධිනාභි: එකතො.

රහො නාම; වසාසුරහො යොතසස රහො. වසාසුරහො නාම; න සකා හොති. අකඛී වා නිබන්ධිමාමන හමුඛං වා උකඛීපියමාමන සීසං වා උකඛීපියමාමන පසසිතුං. යොතසස රහො නාම; න සකා හොති පකභී කථා යොතුං.

පට්ඨනනා නාම; ආසනං කුඛෙධන¹ වා කවාටෙන වා කීලෙඤ්ජන වා සාණිපාකාරෙන වා රුකෙඛන වා ඵලෙහන වා කොසලියා² වා යෙන කෙනචී පට්ඨනනං හොති.

නිසජ්ඣං කපෙසසනාභි: මාතුගාමෙ නිසිනෙහ භික්ඛු උපනිසිනෙහ වා හොති උපනිපනෙහ වා ආපතභි පාර්ක්‍රියාසස, භික්ඛු නිසිනෙහ මාතුගාමො උපනිසිනෙහ වා හොති උපනිපනෙහ වා ආපතභි පාර්ක්‍රියාසස. උහො වා නිසිනා හොතභි උහො වා නිපනා ආපතභි පාර්ක්‍රියාසස.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ඣං කපෙසනී ආපතභි පාර්ක්‍රියාසස. මාතුගාමෙ වෙමනිකො රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ඣං කපෙසනී ආපතභි පාර්ක්‍රියාසස. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ඣං කපෙසනී ආපතභි පාර්ක්‍රියාසස.

1. කුඛෙධන වා - මජ්ඣ.
2. කොසලියාස - මජ්ඣ.

2. භික්ෂුහු ලමුකොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ පුරුෂ-යාගේ (අකීර්තිශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනාදු ශාක්‍යපුත්‍ර මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හිඳීම කෙළේ” දැයි ... සැබෑ ද උපනාදුයෙනි, තෙපි මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ නිසද්‍යා කළවු දැයි, සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරඹුහ ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයා! තෙපි මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හුන්නාහු ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි..... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ නිසද්‍යා කරන්නේ නම් පවිති වේ යයි.

3. යො පනා: යම් යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

මාතුගාම නම්: මිනිස්මාගම යි. යකිනි නො වෙයි. ප්‍රෙති නො වෙයි. කිරිසන්භිය මාගම නො වෙයි. යටත් පිරිසෙයින් එදවස උපන්නා වූ ද දැරිය යි. වැඩිහිටියක ගැන කියනුම කවරේ ද?

සද්ධිං: එක්වැ;

රහො නම්: ඇසට නො හමු යැ, කනට නො හමු යැ, ඇසට නො හමුව නම්; ඇස හෝ කසනු ලබන කල්හි බැම හෝ නහනු ලබන කල්හි හිස හෝ ඔසවනු ලබන කල්හි බලන්නට නො හැකි වෙයි. කනට නො හමුව නම්: පියවිබස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

පට්ඨ්ඤන නම්: අසුන භික්තියෙන් හෝ කවුළයෙන් දෙරපියනින් හෝ කළාල යෙන් හෝ කඩතුරායෙන් හෝ රුකින් හෝ ටැඹෙන් හෝ කොතැලියෙන් හෝ යම් කිසිවෙකින් පිළිසන් වූයේ වෙයි.

නිසජ්ජං කපෙපයා: මාගම හුන් කල්හි මහණ වෙතැ හුන්නේ හෝ වෙතැ හොත්තේ හෝ වේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මහණ හුන් කල්හි මාගම වෙතැ හුන්නේ හෝ වෙතැ හොත්තේ හෝ වේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දෙදෙන මැ හුන්නාහු වෙත් නම් හෝ දෙදෙන මැ හොත්තාහු වෙත් නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

මාගම කෙරෙහි මාගමක යන සන් ඇතියේ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හිඳි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි විමති ඇතියේ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හිඳි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි නො මාගමකයන සන් ඇතියේ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ නිසද්‍යා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාවිච්චිය පාළු භික්ෂුවිභවෙනා

යක්ඛියා වා පෙනියා වා පණ්ඩකෙන වා තීරව්ජානගත¹ මනුසස-
විනාහිත්ථියා වා සද්ධිං රහො පටිච්චනෙහ ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙති
ආපනති දුක්ඛට්ඨසා.

අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛට්ඨසා. අමාතුගාමෙ
වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨසා. අමාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤි
අනාපනති.

අනාපනති: යො කොච්චි විඤ්ඤපුරියො දුතියො හොති තිට්ඨති
න නිසීදති, අරහොපෙවෙනා අඤ්ඤවිභිතො නිසීදති, උමමනකස්ස
ආදිකමමිකස්සාති.

පයමරහොනිසජ්ජ සිකඛාපදං² චතුස්ථං.

6. 5. 5

දුතිය රහොනිසජ්ජ සිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ
අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඔවා පන සමයෙන ආයසමා
උපනන්දෙ සකාපුග්ගො සභායස්ස සරං ගන්තවා කස්ස පජාපතියා සද්ධිං
ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසි. අථ ඔවා සො පුරියො
උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙති. “කථං හි නාම අයො උපනන්දෙ මයං
පජාපතියා සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසස්සි”ති.

2. අසෙසාපුං ඔවා භික්ෂු නස්ස පුරියස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ඛියන්තස්ස
විපාවෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ෂු අපට්ටජා-පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති
විපාවෙන්ති “කථං හි නාම ආයසමා උපනන්දෙ සකාපුග්ගො මාතුගාමෙන
සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසස්සිති. -පෙ- සච්චං කීර කිං.
උපනන්ද මාතුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසිති. සච්චං
හගවා, විහරති බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම කිං මොසපුරිය
මාතුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසස්සි, තෙනං
මොස පුරිය අපසසන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං
සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ෂු මාතුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො
නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යා පාවිකතියන්ති.

1. තීරව්ජානගතො වා-ඉජයං.
2. රහොනිසජ්ජසිකඛාපදං-ඉජයං.

යකින්නක සමභ හෝ ප්‍රෙතියක සමභ හෝ පණ්ඩකයක්හු සමභ හෝ තිරිසන්ගිය මිත්‍රියසිරි දරන ඉතිරියක සමභ හෝ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ නිසද්‍යා කෙරේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

නො මාගම කෙරෙහි මාගමක යන සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නොමාගම කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි නොමාගම කෙරෙහි නොමාගමක යන සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

යම් කිසිදු දැනුමැති පිරිමි දෙවැන්නෙක් වේ නම්, සිටි නම් නො හිඳී නම්, තොරඹුරෙහි, ලොකාස්වාදරති නැතියේ නම්; අනෙකක් කරනුයේ හිඳී නම් ඇවැත් නැති උම්මත්තකය හට ආදිකම්මිකය හට ඇවැත් නැති.

සිව්වැනි පයමරහොනිසප්ප ශික්ෂාපදයි.

6. 5. 5

දුතියරහො නිසප්ප ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර අනේපිඬු සිටුහුගේ ජේතවන නම් අරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර එකලා වූයේ යහඵවාගේ ගෙට ගොස් ඔහුගේ එකලා වූ ඇරෙණිය සමභ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කෙළේ යැ. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ ලමු කොට සිතයි, නුගුණ පවසයි, දෙස් පතුරුවයි; “කෙසේ නම් ආර්ය උපනන්ද එකලා වූයේ මාගේ එකලා වූ ඇරෙණිය සමභ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කෙළේ” දැයි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ පුරුෂයාගේ (අකීර්නති ශබ්දය) ඇසුහ. යම් භික්ෂු කෙතෙක් අපිය වූවාහු ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවති. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර එකලා වූයේ එකලා වූ මාගමක සමභ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කෙළේ” දැයි ... සැබෑ ද උපනන්දයෙහි, තෙපි එකලා වූ එකලා වූ මාගමක සමභ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කළහු දැයි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ජේත ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, තෙපි එකලා වූ එකලා වූ මාගමක සමභ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කළහු ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන් ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙහි; මේ සිකපදය උදෙසවූ.

යම් මහණෙක් එකලා වූයේ එකලා වූ මාගමක සමභ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කරන්නේ නම් පවිනී වේ යැයි.

පාචිකියපාළි භික්ඛුච්චගඛො

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති; -පෙ- අයං ඉමසමී අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති

මාතුගාමො නාම: මනුසසී න යකඛි න පෙනි න තිරච්ඡානගතා විඤ්ඤ පච්චලා සුභාසිතදුබ්බාසිතං දුච්ච්චලාදුච්ච්චලං ආරානිතුං.

සද්ධිනති: එකතො.

එකො එකායාති: භික්ඛු චෙච හොති මාතුගාමො ච.

රහො නාම: වක්ඛුසී රහො යොතසී රහො චක්ඛුසී රහො නාම: න සක්ඛා හොති අකඛිං චා නිබ්බන්ධමානො හමුකං චා උකඛිපියමානො සීසං චා උකඛිපියමානො පසසිතුං. යොතසීරහො නාම: න සක්ඛා හොති පකති කථා සොතුං.

ත්‍රිසජ්ජං කපෙපයාති: මාතුගාමෙ නිසිනො භික්ඛු උපනිසිනො චා හොති උපනිපනො චා ආපකති පාචිකියසීසං. භික්ඛු නිසිනො මාතුගාමො උපනිසිනො චා හොති උපනිපනො චා ආපකති පාචිකියසීසං. උහො චා නිසිනො හොති උහො චා නිපකති ආපකති පාචිකියසීසං.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී එකො එකාය රහො ත්‍රිසජ්ජං කපෙපති ආපකති පාචිකියසීසං. මාතුගාමෙ චෙමතිකො එකො එකාය රහො ත්‍රිසජ්ජං කපෙපති ආපකති පාචිකියසීසං. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී එකො එකාය රහො ත්‍රිසජ්ජං කපෙපති ආපකති පාචිකියසීසං.

යකඛියා චා පෙනියා චා පණ්ඩකෙන චා තිරච්ඡානගතමනුසසී- විඤ්ඤභික්ඛියා චා සද්ධිං එකො එකාය රහො ත්‍රිසජ්ජං කපෙපති ආපකති දුක්ඛච්චසීසං.

අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී ආපකති දුක්ඛච්චසීසං. අමාතුගාමෙ චෙමතිකො ආපකති දුක්ඛච්චසීසං. අමාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී අනාපකති.

අනාපකති: යො කොචි විඤ්ඤපුරියො දුතියො හොති තිට්ඨති න ත්‍රිසීදති අරහො පෙකෙඛා අඤ්ඤචිතො ත්‍රිසීදති. උමමනකසීසං ආදිකමමිකසීසාති.

දුතිය රහොත්‍රිසජ්ජං සිකධාපදං පඤ්චමං.

3. යො පනා: යම යමබදු...භික්ඛු...මෙතෙමෙ මෙ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

මානුශාම නම: මිනිස්මාගම යි, යකිනි නො වෙයි, ප්‍රෙති නො වෙයි, නිරිසන්ඨිය මාගම නො වෙයි. සුඛායි දුඛායි දුඵල් නො දුඵල් තෙපුල් දන්තට ප්‍රතිබල දනුමැත්තී යි.

සද්ධිං: එක් වැ

එකො එකාය: මහණ ද වෙයි, මාගම ද වෙයි.

රහො නම: ඇසට නො හමු යැ, කනට නො හමු යැ. ඇසට නො හමුව නම: ඇස හෝ කසනු ලබන කල්හි බැම හෝ නහනු ලබන කල්හි හිස හෝ ඔසවනු ලබන කල්හි බලන්නට නො හැකි වෙයි. කනට නො හමුව නම: පියවිබස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

නිසජ්ජං කපෙපයා: මාගම හුන් කල්හි මහණ වෙතැ හුන්නේ හෝ වෙතැ හොත්තේ හෝ වේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මහණ හුන් කල්හි මාගම වෙතැ හුන්නී හෝ වෙතැ හොත්තී හෝ වේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දෙදෙන මැ හුන්නා හු හෝ දෙදෙන මැ හොත්තාහු හෝ වෙත් නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මාගමකෙරෙහි මාගමක යන සන් ඇතියේ එකලා වූයේ එකලා වූවක සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි විමති ඇතියේ එකලා වූයේ එකලා වූවක සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මාගමක කෙරෙහි නොමාගමී සන් ඇතියේ එකලා වූයේ එකලා වූවක සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳීම කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

එකලා වූයේ එකලා වූ යකින්තක හෝ ප්‍රෙතියක හෝ පංණ්ඩක-යක්හු හෝ නිරිසන්ඨිය මිනිස් සිරිටි දරන ඉතිරියක හෝ සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳී නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

නොමාගම කෙරෙහි මාගමක යන සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නොමාගම කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නො මාගම කෙරෙහි නොමාගමක යන සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

7. යම කිසිදු දනුමැති පිරිමි දෙවැන්නෙක් වේ නම්, සිටී නම්, නො හිඳී නම්, නොරඹුරෙහි, ලොකාස්වාදරනියක් නැතියේ නම්, අනෙකක් කරනුයේ හිඳී නම් ඇවැත් නැත. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි දුතිය රහොනිසජ්ජ ධික්ඛාපද යි.

6. 5. 6.

වාරිතන සිඤ්ඤාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ වීහරති වෙළවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤානො උපනන්දස්ස සකායපුත්තස්ස උපට්ඨාකකුලං ආයඤ්ඤානං උපනන්දං සකායපුත්තං භවෙතන නිමනෙතයි. අදෙසෙසි භික්ෂු භවෙතන නිමනෙතයි, තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා උපනන්දෙ සකායපුත්තො පුරෙභවතං කුලානි පඨිරුපාසති. අප් ඛො තෙ භික්ෂු තෙ මනුස්සෙ එතදවොද්ධිං; “දෙට්ඨාපුසො භවතං” කථි, ආගමෙථ භවෙතො යාච අයොසා උපනන්දෙ ආගච්ඡති, දුකියමිසි ඛො තෙ භික්ෂු -පෙ- තති යමිසි ඛො තෙ භික්ෂු තෙ මනුස්සෙ එතදවොද්ධිං; “දෙට්ඨාපුසො භවතං පුරෙ කාලො අනිකමති” ති. යමිසි මයං භවෙතො භවතං කථිතො අයාසස්ස උපනන්දස්ස කාරණො ආගමෙථ භවෙතො යාච අයොසා උපනන්දෙ ආගච්ඡති.

2. අප් ඛො ආයඤ්ඤා උපනන්දෙ සකායපුත්තො පුරෙභවතං කුලානි පඨිරුපාසතිවා දිවා ආගඤ්ඤි. භික්ෂු න විහරුපං භුඤ්ඤි. යෙ තෙ භික්ෂු අපට්ඨිතා -පෙ- තෙ උප්පායගති වියකථි විපාවෙකථි. කපං හි නාම ආයඤ්ඤා උපනන්දෙ සකායපුත්තො නිමනෙතො සභවෙතො සමානො පුරෙභවතං කුලෙසු වාරිතනං ආපජ්ඣස්සති -පෙ- සච්චං කිර ති. උපනන්ද නිමනෙතො සභවෙතො සමානො පුරෙභවතං කුලෙසු වාරිතනං ආපජ්ඣස්සති, සච්චං භගවා වීහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කපං හි නාම ති. මොසපුරිස නිමනෙතො සභවෙතො සමානො පුරෙභවතං කුලෙසු වාරිතනං ආපජ්ඣස්සති. තෙනං මොසපුරිස අප් සකායානං වා පසාදය -පෙ- එච්ඤ්ඤි පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිඤ්ඤාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ෂු නිමනෙතො සභවෙතො සමානො පුරෙභවතං කුලෙසු වාරිතනං ආපජ්ඣෙය්‍ය පාච්ඤායනති.

එච්ඤ්ඤිදං භගවතා භික්ෂුතා සිඤ්ඤාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤානො උපනන්දස්ස සකායපුත්තස්ස උපට්ඨාකකුලං සඛ්ඤ්ඤා අත්ථාය ඛාදනීයං පාහෙයි. “අයාසස්ස උපනන්දස්ස දොසස්සා සංසඤ්ඤා දුතඛං” කථි. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා උපනන්දෙ සකායපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පච්චෙද්ධා භොති. අප් ඛො තෙ මනුස්සො ආරාමං ගතස්සා භික්ෂු පුට්ඨිස්සු; “කභං භවෙතො අයොසා උපනන්දෙ” ති. එසාපුසො ආයඤ්ඤා උපනන්දෙ සකායපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පච්චෙද්ධාති. ඉදං භවෙතො ඛාදනීයං අයාසස්ස උපනන්දස්ස දොසස්සා සංසඤ්ඤා දුතඛං කථි. භගවතො එතමස්සා ආරොචෙසුං තෙන හි භික්ෂුවෙ පටිග්ගහෙතො නික්ඛිපථ යාච උපනන්දෙ ආගච්ඡති.

1. ආගච්ඡති මඡසං.
 2. “අප් ඛො භගවා එතස්සා නිදනෙ එතස්සා පකරණෙ ධම්මං කපං කථා භික්ෂු ආමනෙතයි.” මඡසං.

6.5.6

වාරිතක ශික්ෂාපදය

ප 1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහ නුවර කලන්දක නිවා නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයාගේ උපස්ථායක කුලය ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍රයාගට බිත්ත පැවැරී යෑ. අන්‍ය භික්ෂුන්‍යු බිත්ත පැවැරී යෑ. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර පෙරබත්ති කුලයන් ඇසිරි කෙරෙයි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ඒ මිනිසුනට මෙය කීහු; 'ඇවැත්නි, බත් දෙව'යි. ස්වාමීනි, ආයා උපනන්ද වහන්දෑ පැමිණෙන තාක් පොරොත්තු වනු මැනැවැ යි. දෙවන වටයු ඒ භික්ෂුහු ... තෙවන වටයු ඒ භික්ෂුහු ඒ මිනිසුනට මෙය කීහු. 'ඇවැත්නි! බත් දෙවු, පෙරවරු ඉක්මැ යේ යෑ යි ස්වාමීනි, ඇපි යම් මහයෙකින් ආයා උපනන්ද භිමීහු කරුණු කොට ගෙන බත කළමෝ ද? එහෙයින් ආයා උපනන්ද වහන්දෑ පැමිණෙන තාක් වහන්ස, පොරොත්තුවනු මැනැවැයි.

2. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර පෙරබත්ති කුලයන් ඇසිරි කොට දහවල්හි පැමිණියේ යෑ. භික්ෂුහු සිත්සේ නො වැළඳුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවාහු...ඔහු ලවු කොට සිතනි, නුඟුණ පවසනි, දෙස් පතුරුවන්; 'කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර නිමතන ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මැ පෙරබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියේ' ද යි...සැබෑ උපනන්දයෙනි, තෙපි නිමතන ලද්දෙහි බොජුන් සහිත වූයෙහි මැ පෙරබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියෙහි ද යි. සැබෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු සේක...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයා! තෙපි නිමතන ලද්දෙහි බොජුන් සහිත වූයෙහි මැ පෙරබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියෙහි ද? හිස් පුරුෂයා! මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මෙසේ ද මහණෙනි! මේ සිකපදය ලදෙසවු.

යම් මහණෙක් පවරන ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මැ පෙරබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණෙන්නේ නම් පවිනි වෙ ය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයාගේ උපස්ථායක කුලයෙක් සභිසයාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස 'ආයා උපනන්ද තෙරුනට දක්වා සහනට දිය යුතු' යැයි කෑ යුතු දය එවී යෑ. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍ර ගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේ වෙයි. එකල්හි ඒ මිනිස්සු ආරාමයට ගොස් 'ස්වාමීනි, ආයා උපනන්ද වහන්දෑ කොහි' ද යි මහණුන් පිළිවිසියහ. ඇවැත්නි, තෙලෙ ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර ගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේ යි. ස්වාමීනි, මේ කෑයුතු දය ආයා උපනන්ද වහන්දෑහට දක්වා සහනට දිය යුතු යි. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දන්වූහ. එසේ නම් මහණෙනි, උපනන්ද පැමිණෙන තුරු පිළිගෙන තැන්පත් කොට තබවු.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ඛුච්ඡවෙතො

4. අඵ ඛො ආයස්මා උපනන්දෙ සත්ඤාපුත්තො භගවතා පච්ඡන්ධිතං පුරෙහත්තං කුලෙසු වාරිත්තං ආපජ්ඣතුහති. පච්ඡාහත්තං කුලාති පඨිරුපාසිකා දිවා පසංගාමි, බාදනීයං උසස්සාදිසීත්ථ¹. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාවෙන්ති: කඵං හි නාම ආයස්මා උපනන්දෙ සත්ඤාපුත්තො පච්ඡාහත්තං කුලෙසු වාරිත්තං ආපජ්ඣස්සන්ති -පෙ- සඵඵං කිරි කං උපනන්ද පච්ඡාහත්තං කුලෙසු වාරිත්තං ආපජ්ඣසීති. සඵඵං භගවා, විගරහී බුද්ධො භගවා -පෙ- කඵං හි නාම කං මොසපුරිස පච්ඡාහත්තං කුලෙසු වාරිත්තං ආපජ්ඣස්සසී. නෙතං මොසපුරිස අපසසත්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵච්ඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාඵ.

යො පන භික්ඛු නිමන්තිතො සහත්තො සමානො පුරෙහත්තං වා පච්ඡාහත්තං වා කුලෙසු වාරිත්තං ආපජෙජ්ජයා පාච්ඡන්දියන්ති.

ඵච්ඤ්ඤිදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං හොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු විචරදනසමයෙ කුකකුච්චියානා කුලාති න පඨිරුපාසන්ති. විචරං පරිත්තං උපපජ්ජති භගවතො ඵතමත්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ විචරදනසමයෙ කුලාති පඨිරුපාසිකා. ඵච්ඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාඵ.

යො පන භික්ඛු නිමන්තිතො සහත්තො සමානො පුරෙහත්තං වා පච්ඡාහත්තං වා කුලෙසු වාරිත්තං ආපජෙජ්ජයා අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාච්ඡන්දියං. තස්සායං සමයො විචරදනසමයො අයං තත්ථ සමයොති.

ඵච්ඤ්ඤිදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං හොති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු විචරකමථිං කරොහති. අත්ථො ව හොති සුචියාපි සුත්තෙනාපි සත්ථකෙනාපි. භික්ඛු කුකකුච්චියානා කුලාති න පඨිරුපාසන්ති. භගවතො ඵතමත්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ විචරකාරසමයෙ කුලාති පඨිරුපාසිකා. ඵච්ඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාඵ.

යො පන භික්ඛු නිමන්තිතො සහත්තො සමානො පුරෙහත්තං වා පච්ඡාහත්තං වා කුලෙසු වාරිත්තං ආපජෙජ්ජයා අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාච්ඡන්දියං. තස්සායං සමයො විචරදනසමයො විචරකාරසමයො අයං තත්ථ සමයොති.

ඵච්ඤ්ඤිදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං හොති.

1. උසස්සාදිසිත්ථ-මරසං.

4. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර පෙරබත්ති කුලයන්හි හැසිරීම භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. පසුබත්ති කුලයන් ඇසිරි කොට දහවල්හි පෙරළා පැමිණියේ යි. කැ යුතු දය පෙරළා ගෙන ගියහ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වුවාහු...ඔහු ලුමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙය් පතුරුවත්. "කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර පසුබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියේ" ද යි...සැබෑ උපනන්ද, තෙපි පසුබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියවු ද යි, සැබෑ භාග්‍යවතුන් වහන්සා භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෝ පසුබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියෙහි ද? හිස් පුරුෂයා මෙය අප්‍රයත්නයන් හේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි! මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් නිමන්ත්‍රණ ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මැ පෙරබත්ති හෝ පසු බත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිත්‍ර වේ යැ යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් මේ සිකපදය භික්ෂුන්හට පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි භික්ෂුහු සිවුරු දෙන සමයෙහි කුකුස් කරන්තාහු කුලයන් ඇසිරි නො කෙරෙති. මද සිවුරෙක් උපදී. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දැන්වූහ... "මහණෙනි! සිවුරු දෙන සමයෙහි කුලයන් ඇසිරි කරන්තට අනුදනිමි." මෙසේ ද මහණෙනි! මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් නිමන්ත්‍රණ ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මැ සුදුසු සමය තබා පෙරබත්ති හෝ පසුබත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිත්‍ර වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි, සිවුරු දෙන සමය යැ, මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් විසින් මේ සිකපදය භික්ෂුන්හට පනවන ලද්දේ වෙයි.

6. එසමයෙහි භික්ෂුහු සිවුරුකම් කෙරෙති. හිදියෙහුදු හුයෙහුදු සැතිනුදු ප්‍රයෝජන වෙයි. භික්ෂුහු කුකුස්තුවෝ කුලයන් ඇසිරි නො කෙරෙති. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දැන්වූහ... මහණෙනි! සිවුරු කරන සමයෙහි කුලයන් ඇසිරි කරන්තට අනුදනිමි." මෙසේ ද මහණෙනි! මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් නිමන්ත්‍රණ ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මැ සුදුසු සමය තබා පෙර බත්ති හෝ පසුබත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිත්‍ර වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. සිවුරු දෙන සමය යැ සිවුරු කරන සමය යැ. මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් මේ සිකපදය භික්ෂුන්හට පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාවිතය පාළු භීෂ්ම විභවය

7. තෙත බො පන සමයෙහි භීෂ්ම ගිලානා හොඳින් අපෝ ව හොඳි හෙසපෙස්සි. භීෂ්ම කුකුළුවියානා කුලානි න පයිරුපාසනාහි හගවතො එනමක්. ආරොවෙසු. -පෙ- අනුජානාමී භීෂ්මවෙ සනතං භීෂ්මං ආපුට්ඨා කුලානි පයිරුපාසිතුං. එවඤ්ච පන භීෂ්මවෙ ඉමං සිකුබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භීෂ්ම නිමනනිතො සහතො සමානො සනතං භීෂ්මං අනාපුට්ඨා පුරෙහතං වා පව්ඨාහතං වා කුලෙසු වාරිතං ආපපෙස්සා අඤ්ඤා සමයා පාවිතයං, තත්ථායං සමයො; විවරදනසමයො විවරකාර සමයො, අයං තත් සමයොති.

8. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භීෂ්මනි: -පෙ- අයං ඉමසමී. අපො අධිපෙඨතො භීෂ්මනි.

නිමනනිතො නාම: පඤ්චනං හොජනානං අඤ්ඤානරෙන හොජනෙන නිමනනිතො.

සහතො නාම: යෙන නිමනනිතො තෙන සහතො.

සනතං නාම: භීෂ්මං සකා හොති ආපුට්ඨා පවිසිතුං. අසනතං නාම භීෂ්මං න සකා හොති ආපුට්ඨා පවිසිතුං.

පුරෙහතං නාම: යෙන නිමනනිතො තං අභුතොවී.

පව්ඨාහතං නාම: යෙන නිමනනිතො අනිතමසො අරුණුග්ගමනෙඨි භුතං හොති.

කුලං නාම: වගාරි කුලානි බන්ධකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙසිසකුලං සුද්දකුලං.

කුලෙසු වාරිතං ආපපෙස්සාති: අඤ්ඤාසි සරුපවාරං ඔසක මනිසස ආපකති දුක්ඛට්ඨස, පඨමං පාදං උමාරං අතිකතාමෙති ආපකති දුක්ඛට්ඨස. දුතියං පාදං අතිකතාමෙති ආපකති පාවිතයසිස.

අඤ්ඤා සමයාති: යපෙනා සමයං.

විවරදනසමයො නාම: අනාත්තෙ කඨිනෙ වසිසානභ්‍ය පච්ඡමො මාසො. අනාත්තෙ කඨිනෙ පඤ්චමාසා.

විවරකාරසමයො නාම: විවරෙ කඨිරමානෙ.

1. තං අනතමයො කුසගෙහපි - මජ්ඣං,

7. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු ශිලන්වුවෝ වෙති. බෙහෙදින් ප්‍රයෝජන වෙයි. භික්ෂුහු කුකුස්කරනුවෝ කුලයන් ඇසිරි නො කෙරෙති. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන් හට දැන්වූහ....''මහණෙනි, ඇති මහණක්හු පිළිවිසෑ කුලයන් ඇසිරි කරන්නට අනුදනිමි.'' මෙසේ ද මහණෙනි, මේ ශික්ෂපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් නිමනන ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මෑ සුදුසු සමය තබා ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසෑ පෙරබන්හි හෝ පසුබන්හි හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිත්‍ර වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: සිවුරු දෙන සමය යෑ සිවුරු කරන සමය යෑ, මේ එහි සුදුසු සමය යි.

8. යො පන: යම් යම්බදු...භික්ඛු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

නිමනනික නම්: පස් බොජුනෙන් එක්තරා බොජුනෙකින් නිමනන ලද්දේ;

සහතන නම්: යමකින් නිමනනන ලද්දේ නම් එයින් බොජුන් සහිත වූයේ;

සනත භික්ඛු නම්: පිළිවිසෑ පිවිසෙන්නට හැකියේ වෙයි. අසනත භික්ඛු නම්: පිළිවිසෑ පිවිසෙන්නට නො හැකියේ වෙයි.

පුරෙහතන නම්: යමකින් නිමන්ත්‍රණ කරන ලද්දේ නම් එය නො-වැළද්දේ,

පව්‍යාහතන නම්: යමකින් නිමන්ත්‍රණ කරන ලද්දේ නම් යටත් පිරිසෙයින් අරුණ නැඟීමෙහිද වළදන ලද්දේ වෙයි.

කුල නම්: ක්ෂත්‍රීයකුල යෑ බ්‍රාහ්මණකුල යෑ වෛශ්‍යකුල යෑ ශුද්‍ර කුල යෑයි කුල සතරෙකි.

කුලෙසු වාරිකං ආපජේජයා යනු: අනෙකක්හුගේ ගෘහොප-වාරයට බස්නාහට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පළමු පය එළිපත ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දෙවන පය ඉක්මවා නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

අඤ්ඤත්‍ර සමයා; සුදුසු සමය තබා,

ච්චරදන සමය නම්: කෙළින් නො අකුළ කල්හි වසන්හි පැසුර මස යි, කෙළින් අකුළ කල්හි පස් මස යි.

ච්චරකාර සමය නම්: සිවුරක් කරනු ලබන කල්හි.

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

නිමග්ගිනෙ නිමග්ගිනසංඝෙදී සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පුරෙහන්තං වා පච්ඡාහන්තං වා කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ජති, අඤ්ඤානු සමයා ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යසංඝ. නිමග්ගිනෙ වෙමතිකො සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පුරෙහන්තං වා පච්ඡාහන්තං වා කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ජති අඤ්ඤානු සමයා ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යසංඝ. නිමග්ගිනෙ අනිමග්ගිනසංඝෙදී සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පුරෙහන්තං වා පච්ඡාහන්තං වා කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ජති අඤ්ඤානු සමයා ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යසංඝ.

අනිමග්ගිනෙ නිමග්ගිනසංඝෙදී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනිමග්ගිනෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනිමග්ගිනෙ අනිමග්ගිනසංඝෙදී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: සමයෙ සන්තං භික්ඛුං ආපුච්ඡා පච්ඡති, අසන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පච්ඡති, අඤ්ඤාසංඝ සරෙත මග්ගො හොති, සරුපචාරෙත මග්ගො හොති, අන්තරාරාමං ගච්ඡති, භික්ඛුනුපස්සයං ගච්ඡති, තිස්සියසෙයාං ගච්ඡති, පටිකකමතං ගච්ඡති, හත්තියසරං ගච්ඡති, ආපදසු උමුච්ඡන්තස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

වාරිතසිකධාපදං ඡංඨං.

6 . 5 . 7

මහානාමසිකධාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකසු චිහරති කපිලවකපුසමී. නිශ්‍රොධාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන මහානාමසංඝ සකකස්ස හෙසජ්ජ-උසස්සන්තං හොති. අථ ඛො මහානාමො සකෙකා යෙන භගවා තෙනුපසඛබ්බි. උපසඛබ්බිච්ඡා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනොතා ඛො මහානාමො සකෙකා භගවන්තං එකදවොච: “ඉච්ඡාමහං භනොත සඛං වාතුමාසං¹ හෙසජ්ජන පචාරෙතුන්ති. සාධු සාධු මහානාම තෙන භික්ඛුං මහානාම සඛං වාතුමාසං හෙසජ්ජන පචාරෙහීති. භික්ඛු කුකුකුච්චායන්තා නාධිවාසෙන්ති. භගවතො එකමන්තං ආරොචෙසුං --පෙ-- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ වාතුමාසපච්චයපචාරණං² සාදිධිතුං³ තති.”

1. වතුමාසං - මජ්ඣං,
2. වතුමාසං හෙසජ්ජනච්චයපචාරණං - මජ්ඣං,
3. සාදිඤ්ඤාති - මජ්ඣං.

නිමනන ලද්දෙහි නිමනනලද සන් ඇතියේ විද්‍යාමාන මහණක්හු නො පිළිවිසෑ සුදුසු සමය තබා පෙරබත්ති හෝ පසුබත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි. නිමනන ලද්දෙහි විමති ඇතියේ විද්‍යාමාන මහණක්හු නො පිළිවිසෑ සුදුසු සමය තබා පෙරබත්ති හෝ පසු බත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි. නිමනන ලද්දෙහි නො නිමනනලද සන් ඇතියේ විද්‍යාමාන මහණක්හු නො පිළිවිසෑ සුදුසු සමය තබා පෙරබත්ති හෝ පසුබත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිත් ඇවැත් වේ.

නො නිමනන ලද්දෙහි නිමනනලද සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නිමනන ලද්දෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නිමනන ලද්දෙහි නො නිමනනලද සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි ඇති මහණක්හු පිළිවිසෑ පිවිසේ නම්, නැති මහණක් හු නො පිළිවිසෑ පිවිසේ නම් අනෙකක්හුගේ ගෙයින් මග වේ නම්, ගෙහි උවසරින් මග වේ නම්, අන් අරමකට යේ නම්; මෙහෙණ-වරකට යේ නම්; තීරන්දක සෙනසුනකට යේ නම්, අසුන්හලට යේ නම්, බොජුන් දෙන ගෙට යේ නම්, ආපදවෙහි ඇවැත් නොවේ, උම්මත්තකය හට ආදිකම්මකය හට ඇවැත් නැති.

සවැනි වාරිභාගිශික්ෂාපද යි.

6. 5. 7

මහානාම ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු ශාක්‍යජනපදයෙහි කිවුල්වත් නුවර කුගඳරමහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි මහානාම ශාක්‍යයනට බෙහෙත් බහුල වෙයි. එකල්හි මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්නේ යැ. එකක් පසෙකැ හුන්නා වූ මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන්හට මෙය කීයැ; “ස්වාමීනි, මම සභනට සිවුමස මුළුල්ලෙහි බෙහෙදින් පවරන්නට කැමැත්තෙමි”යි මැනැව් මැනැව් මහානාම, එසේ නම් මහානාම තෙපි සභනට සිවුමස මුළුල්ලෙහි බෙහෙදින් පවරව් යි හික්ෂුහු කුකුස්ඇතියාහු නො ඉවසන්. භාග්‍යවතුන් හට තෙල කරුණ දන්වූහ... “මහණෙනි, සිවුමසකට ගිලන්පස පැවැරීම ඉවසන්නට අනුදනිමි”යි

පාචීක්ඛියපාළි භික්ඛවීභවෙසා

2. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මහානාමං සකං පරිත්තං හෙසජ්ජං වීඤ්ඤපෙහති. තථෙව මහානාමස්ස සකංගස්ස හෙසජ්ජං උසස්සනං හොති. දුතියමි ඛො මහානාමො සකංගො යෙන හගවා තෙනුපසඩ්ධාමී. උපසඩ්ධාමීචා හගවන්තං අභිවාදෙඤ්චා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීදෙහො ඛො මහානාමො සකංගො හගවන්තං එතදචොව: “ඉච්ඡාමහං හතොත සඛං අපරමි වාතුමාසං හෙසජ්ජන පචාරෙතු”ති. සාධු සාධු මහානාම තෙන හි කං මහානාම, සඛං අපරමි වාතුමාසං හෙසජ්ජන පචාරෙහීති. භික්ඛු කුකකුච්චායන්තා නාධිවාසෙහති. හගවතො එතමන්ථං අරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ පුන පචාරණමි සාදිධිතු”ති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මහානාමං සකං පරිත්තංගෙඤ්ච හෙසජ්ජං වීඤ්ඤපෙහති. තථෙව මහානාමස්ස සකංගස්ස හෙසජ්ජං උසස්සනං හොති. තතියමි ඛො මහානාමො සකංගො යෙන හගවා තෙනුපසඩ්ධාමී උපසඩ්ධාමීචා හගවන්තං අභිවාදෙඤ්චා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීදෙහො ඛො මහානාමො සකංගො හගවන්තං එතදචොව: “ඉච්ඡාමහං හතොත සඛං යාවචීවං හෙසජ්ජන පචාරෙතු”ති. සාධු සාධු මහානාම තෙන හි කං මහානාම සඛං යාවචීවං හෙසජ්ජන පචාරෙහීති. භික්ඛු කුකකුච්චායන්තා නාධිවාසෙහති. හගවතො එතමන්ථං අරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ නිච්චපචාරනමි සාදිධිතු”ති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු දුඤ්චිච්චා හොසති දුපාරුතා අනාකපසමපනතා. මහානාමො සකංගො වහ්තා හොති. “කීසස කුමෙහ හතොත දුඤ්චිච්චා දුපාරුතා අනාකපසමාපනතා නානු නාම පබ්බජිතෙන සුනිච්චෙන න භවීතබ්බං සුපාරුතෙන ආකපසමපනෙහනා”ති. ජබ්බෙහියා භික්ඛු මහානාමෙ සකංගො උපනනධිංසු. අථ ඛො ජබ්බෙහියානං භික්ඛුනං එතදහොසී. තෙන නුඛො මයං උපායෙන මහානාමං සකංගං මචකුකරෙයාමාමි. අථ ඛො ජබ්බෙහියානං භික්ඛුනං එතදහොසී: “මහානාමෙන ඛො ආචුසො සකංගන සබ්බො හෙසජ්ජන පචාරිතො. හඤ මයං ආචුසො මහානාමං සකංගං සජ්ජං වීඤ්ඤපමා”ති.

5. අථ ඛො ජබ්බෙහියා භික්ඛු යෙන මහානාමො සකංගො තෙනුපසඩ්ධාමීංසු. උපසඩ්ධාමීචා මහානාමං සකංගං එතදචොවු: “දෙණෙන ආචුසො සජ්ජනා අපො”ති අජ්ජනො හතොත ආගමෙථ. මනුසසා වචං ගතා සජ්ජං ආහරිතුං. කාලං¹ හරිසසථාති.²

1. කාලෙ - සහ
2. ආහරිසසථාති - මජ්ඣ.

2. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු මහානාම ශාක්‍යයන්ගෙන් මද බෙහෙදක් විනවත්. එපරිද්දෙන් මැ මහානාම ශාක්‍යයහට බෙහෙත් බහුල වෙයි. දෙවනවටදු මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්තේ යැ. එකත් පසෙකැ හුන් මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් හට මෙය කී යැ: “ස්වාමීනි, මම අනෙකුදු සිවුමසක් මුළුල්ලෙහි සහහු බෙහෙදින් පවරන්නට කැමැත්තෙමි”යි මැනැව් මැනැව් මහානාමයෙනි! එසේ වී නම් මහානාමයෙනි, තෙපි අනෙකුදු සිවුමසක් මුළුල්ලෙහි සහහු බෙහෙදින් පවරව යි. භික්ෂුහු කුකුස්කරනුවෝ නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් හට තෙල කරුණු දුන්වූහ...“මහණෙනි! වටාලා පැවරීමකුදු ඉවසන්නට අනුදනිමි”යි.

3. එසමයෙහි භික්ෂුහු මහානාම ශාක්‍යයාගෙන් මද වූ ම බෙහෙත් විනවත්. එපරිද්දෙන් මැ මහානාම ශාක්‍යයහට බෙහෙත් බහුල වෙයි. තෙවනවටදු මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්තේ යැ. එකත් පසෙකැ හුන් මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් හට මෙය කී යැ. “ස්වාමීනි, මම දිවිහිමියෙන් සහහු බෙහෙදින් පවරන්නට කැමැත්තෙමි”යි මැනැව් මැනැව් මහානාමයෙනි, එසේ වී නම් මහානාමයෙනි, තෙපි දිවිහිමියෙන් සහහු බෙහෙදින් පවරව යි. භික්ෂුහු කුකුස්කරන්නෝ නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් හට තෙල කරුණු දුන්වූහ... “මහණෙනි! නිකි පැවරීම ද ඉවසන්නට අනුදනිමි”යි.

4. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු නොසකස් කොට හැදූ පෙරෙවියාහු නො සරිලන පැවැතුම් ඇතියාහු වෙති. මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ මෙසේ දෙස් නභා කියන්නේ වෙයි:” “වහන්ස, කුමට නුඹවහන්දා නො මනා වැ හැදූ පෙරෙවියාහු නො සරිලන පැවැතුම් ඇතියාහු වූ දැද? පැවිද්දහු විසින් මොනවට හැදූ පෙරෙවි-ආකල්ප සම්පන්න වියයුතු නොවේ ද”යි. සවග මහණහු මහානාම ශාක්‍යයන් කෙරෙහි වෙර බැඳියහ. එකල්හි සවග මහණුන්හට මෙයික විය: “ඇපි කිනම් උපායයෙකින් මහානාම ශාක්‍යයන් මතු කරන්නමෝ ද”යි. එකල්හි සවග මහණුන්හට මෙයික විය: “ඇවැත්නි, මහානාම ශාක්‍යයන් විසින් බෙහෙදින් සඩසයා පවරනලද්දේ යැ, එබැවින් ඇවැත්නි, ඇපි මහානාම ශාක්‍යයන්ගෙන් ගිතෙල් විනවමහ”යි.

5. ඉක්බිති සවග මහණහු මහානාම ශාක්‍යයන් වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹූ මහානාම ශාක්‍යයන්ට මෙය කීහු: “ඇවැත්නි, ගිතෙල් දොණයකින් ප්‍රයෝජන වේ”යයි. ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තු වනු මැනැව්, මිනිස්සු ගිතෙල් ගෙනැ එන්නට ගොවුදට ගියහ. කල් ගනු මැනැවැයි.

පාවිතකරියාපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

දුතියමයි බො -පෙ- තනියමයි බො ජබ්බෙයා භික්ෂු මහානාමං සකකං එතදවොචා: “දෙණෙන ආවුසො සජිනා අපො”ති අජ්ජනෙහා හනෙහ ආගමෙථ මනුස්සා වචං ගතා සජිං ආහරිතුං කාලං හරිස්සථාති. කිං පන කයා ආවුසො අදතුකාමෙන පචාරිතෙන යං නිං පචාරෙත්වා න දෙසී”ති.

6. අථ බො මහානාමො සකෙකා උජ්ඣායති බියති විපාවෙති: කථං හි නාම හදනතා අජ්ජනෙහා හනෙහ ආගමෙථාති වුච්චමානා නාගමෙසසනතීති. අසෙසාසුං බො භික්ෂු මහානාමස්ස සකකස්ස උජ්ඣායනාසස බියනතස්ස විපාවෙතාසස. යෙ තෙ භික්ෂු අජ්චජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙහති: “කථං හි නාම ජබ්බෙයා භික්ෂු මහානාමෙන සකෙකත අජ්ජනෙහා හනෙහ ආගමෙථාති වුච්චමානා නාගමෙසසනතීති -පෙ- සච්චං කිර තුමෙඤ භික්ෂුවෙ මහානාමෙන සකෙකත අජ්ජනෙහා හනෙහ ආගමෙථාති වුච්චමානා නාගමෙථාති. සච්චං හගවා, විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙඤ මොසපුරියා මහානාමෙන සකෙකත අජ්ජනෙහා හනෙහ ආගමෙථාති වුච්චමානා නාගමෙසසථ. තෙතං මොසපුරියා අපසසකතානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤච පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙයාථ.

අභිලානෙන භික්ෂුනා වාතුමාසපච්චයපචාරණා සාදිතබ්බා අඤ්ඤත්ත පුන පචාරණාය අඤ්ඤත්ත නිච්චපචාරණාය තතො වෙ උකතරිං සාදියෙයා පාවිතකරියනති.

7. අභිලානෙන භික්ෂුනා වාතුමාසපච්චයපචාරණා සාදිතබ්බාති:, ගිලානපච්චයපචාරණා සාදිතබ්බා.

පුනපචාරණාපි සාදිතබ්බාති: යද ගිලානො හවිස්සාමි, තද වීඤ්ඤාපෙසසාමීති.

නිච්චපචාරණාපි සාදිතබ්බාති: යද ගිලානො හවිස්සාමි, තද වීඤ්ඤාපෙසසාමීති.

තතො වෙ උකතරිං සාදියෙයාති: අනී පචාරණා හෙසජ්ජපරියනතා න රක්ඛිපරියනතා, අනී පචාරණා රක්ඛිපරියනතා න හෙසජ්ජපරියනතා, අනී පචාරණා හෙසජ්ජපරියනතා ව රක්ඛිපරියනතා ව, අනී පචාරණා නෙව හෙසජ්ජපරියනතා න රක්ඛිපරියනතා.

දෙවනවටදු ... තෙවනවටදු සවග මහණහු මහානාම ශාක්‍යයන්ට මෙය කීහු: “ඇවැත්නි, ගිතෙල් දොණයකින් ප්‍රයෝජන වේ” යැයි ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තු වනු මැනැවි, මිනිස්සු ගිතෙල් ගෙන එන්නට ගොවුදට ගියහ. කල් ගනු මැනැවැයි. ඇවැත්නි, තෙපි යමක් පවරා නො දෙවූ නම් නො දෙනු කැමැති නොප විසින් පවරන ලද්දෙන් කවර වැඩෙක් වේ දැයි.

6. ඉක්බිති මහානාම ශාක්‍ය ලමු කොට සිතයි. නුඟුණ පවසයි. දෙස් පතුරුවයි. “කෙසේ නම් හිමිවරු ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තුවනු මැනැවැයි කියනු ලබන්නාහු පොරොත්තු නො වූහු” දැයි. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුඟුණ පවසන දෙස් පතුරුවන මහානාම ශාක්‍යයන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු යම් හික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වූවාහු ... ඔහු ලමු කොට සිතති. නුඟුණ පවසති. දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් සවග මහණහු මහානාම ශාක්‍යයන් විසින් “ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තු වනු මැනැවැ”යි කියනු ලබන්නාහු පොරොත්තු නො වූහුද”යි.... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මහානාම ශාක්‍යයන් විසින් “ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තු වනු මැනැවැ”යි කියනු ලබන්නාහු පොරොත්තු නොවූවුදැයි සැබෑවූ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුණ ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි තෙපි මහානාම ශාක්‍යයන් විසින් “ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තු වනු මැනැවැ”යි කියනු ලබන්නාහු පොරොත්තු නො වූවහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන් ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවූ.

නො ගිලන් මහණහු විසින් සිවුමසකට ගිලන්පසයෙන් පැවරීම ඉවසිය යුතු යි. වටාලා සිවුමසකට පැවරීම තබා නිති පැවැරීම තබා ඉදින් ඉන් මන්තෙහි ඉවසන්නේ නම් පවිති වේ. යැයි.

7. අභිලාෂෙන හික්ෂුනා වාතුමාසපවටසපවාරණා සාදිතබ්බා; ගිලන්පසයෙන් පැවැරීම ඉවසිය යුතු යි.

පුත පවාරණාපි සාදිතබ්බා: යම් දිනෙකැ ගිලනෙකිම් වන්නෙම් නම් එදිනැ විනවන්නෙමි යි;

නිව්වපවාරණාපි සාදිතබ්බා: යම් දිනෙක ගිලනෙකිම් වන්නෙම් නම් එදිනැ විනවන්නෙමැයි :

තතො වෙ උත්තරිං සාදියෙයා; බෙහෙත් පිරියත් කොට ඇති රෑ පිරියත් කොට නැති පැවැරීමෙක් ඇත; රෑ පිරියත් කොට ඇති බෙහෙත් පිරියත් කොට නැති පැවැරීමෙක් ඇත, බෙහෙතක් පිරියත් කොට ඇති රෑත් පිරියත් කොට ඇති පැවැරීමෙක් ඇත, බෙහෙතක් පිරියත් කොට නො මැති රෑත් පිරියත් කොට නැති පැවැරීමෙක් ඇති.

පාචිකතිය පාළු හි තබා ගැනීම

හෙසජප්පරියනතා නාම: හෙසජපානි පරිග්‍රහණිතානි හොහානි එතතකෙහි හෙසජප්පති පවාරෙච්ඡි. රක්තිපරියනතා නාම: රක්තියො පරිග්‍රහණිතායො හොහානි එතතකාසු¹ රක්තිසු පවාරෙච්ඡි. හෙසජප්පරියනතා ච රක්තිපරියනතා ච නාම: හෙසජපානි ච පරිග්‍රහණිතානි හොහානි රක්තියො ච පරිග්‍රහණිතායො හොහානි. එතතකෙහි හෙසජප්පති එතතකාසු රක්තිසු පවාරෙච්ඡි. නෙව හෙසජප්පරියනතා න රක්තිපරියනතා නාම: හෙසජපානි ච අපරිග්‍රහණිතානි හොහානි, රක්තියො ච අපරිග්‍රහණිතායො හොහානි.

හෙසජප්පරියනතා යෙහි හෙසජප්පති පවාරිතො හොති, තානි හෙසජපානි ධපෙඤා අඤ්ඤානි හෙසජපානි විඤ්ඤාපෙති ආපනානි පාචිකතියසී. රක්තිපරියනතා යාසු රක්තිසු පවාරිතො හොති තා රක්තියො ධපෙඤා අඤ්ඤාසු රක්තිසු විඤ්ඤාපෙති ආපනානි පාචිකතියසී. හෙසජප්පරියනතා ච රක්තිපරියනතා යෙහි හෙසජප්පති පවාරිතො හොති, තානි හෙසජපානි ධපෙඤා යාසු රක්තිසු පවාරිතො හොති තා රක්තියො ධපෙඤා අඤ්ඤානි හෙසජපානි අඤ්ඤාසු රක්තිසු විඤ්ඤාපෙති ආපනානි පාචිකතියසී. නෙව හෙසජප්පරියනතා න රක්ති පරියනතා අනාපනානි.

න හෙසජප්පන කරණියො² හෙසජප්ප. විඤ්ඤාපෙති ආපනානි පාචිකතියසී. අඤ්ඤාන හෙසජප්පන කරණියො අඤ්ඤා හෙසජප්ප. විඤ්ඤාපෙති ආපනානි පාචිකතියසී.

තතුහාරි: තතුහාරිය ඤ්ඤානි හෙසජප්ප. විඤ්ඤාපෙති ආපනානි පාචිකතියසී. තතුහාරි: වෙමතිකො හෙසජප්ප. විඤ්ඤාපෙති ආපනානි පාචිකතියසී. තතුහාරි: න තතුහාරිය ඤ්ඤානි හෙසජප්ප. විඤ්ඤාපෙති ආපනානි පාචිකතියසී.

න තතුහාරි: තතුහාරිය ඤ්ඤානි ආපනානි දුක්ඛට්ඨසී. න තතුහාරි: වෙමතිකො ආපනානි දුක්ඛට්ඨසී. න තතුහාරි: න තතුහාරිය ඤ්ඤානි අනාපනානි.

13. අනාපනානි: යෙහි හෙසජප්පති පවාරිතො හොති තානි හෙසජපානි විඤ්ඤාපෙති යාසු රක්තිසු පවාරිතො හොති තාසු රක්තිසු විඤ්ඤාපෙති ඉමෙහි තයා හෙසජප්පති පවාරිතො අමනාකඤ්ඤා ඉමිනා ච ඉමිනා ච හෙසජප්පන අපොති ආචිකතිඤා විඤ්ඤාපෙති, යාසු රක්තිසු තයා පවාරිතො තායො ච රක්තියො අචිකතිඤා³ අමනාකඤ්ඤා හෙසජප්පන අපොති ආචිකතිඤා විඤ්ඤාපෙති, ඤාතකානා පවාරිතානා අඤ්ඤාසීඝ්ඤාය අනතො ධනොන උමට්ඨකඤ්ඤා ආදිකමිකඤ්ඤානි.

මහානාම සිංහාපදං සත්තමං.

1. එතතකාසු - මජ්ඣ. 2. කරණියොන - මජ්ඣ. 3. විචිතො - මජ්ඣ.

භෙසජ්ජ පරියන්ත නම: මෙතෙක් බෙහෙදින් පවරමැයි බෙහෙත්හු සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. රක්ඛිපරියන්ත නම: මෙතෙක් රාත්‍රීන්හි පවරමැයි රාත්‍රීහු සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. භෙසජ්ජපරියන්ත හා රක්ඛිපරියන්ත නම: මෙතෙක් බෙහෙදින් මෙතෙක් රාත්‍රීන්හි පවරමැයි බෙහෙතුන් සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. රාත්‍රීහුත් සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. නොව භෙසජ්ජපරියන්ත හා රක්ඛිපරියන්ත නම: බෙහෙතුන් නො සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති, රාත්‍රීහුත් නො සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති.

බෙහෙත් පිරියත්ති: යම් බෙහෙතකින් පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ බෙහෙත් තබා අන් බෙහෙත් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. රූපිරියත්ති: යම් රාත්‍රීන්හි පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ රාත්‍රීන් තබා අන් රාත්‍රීන්හි විනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. බෙහෙත් පිරියත්ති හා රූපිරියත්ති: යම් බෙහෙතකින් පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ බෙහෙත් තබා යම් රාත්‍රීන්හි පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ රාත්‍රීන් තබා අන් බෙහෙත් අන් රාත්‍රීන්හි විනවා නම් පවිති ඇවැත් වේ. බෙහෙත් පිරියතක් නො මැති කල්හි රූ පිරියතක් නැති කල්හි ඇවැත් නැති.

බෙහෙතින් කරණි නැති කල්හි බෙහෙත් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අන් බෙහෙතකින් කරණි ඇති කල්හි අන් බෙහෙතක් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ඉන් මත්තෙහි ඉන් මතු සන් ඇතියේ බෙහෙත් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. ඉන් මත්තෙහි විමති ඇතියේ බෙහෙත් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. ඉන් මත්තෙහි ඉන් මතු සන් නැතියේ බෙහෙත් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ඉන් මතු නො වූයෙහි ඉන් මතු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ඉන් මතු නො වූයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ඉන් මතු නො වූයෙහි ඉන්මතු සන් නැතියේ නම් ඇවැත් නැති.

යම් බෙහෙතකින් පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ බෙහෙත් විනවා නම්, යම් රාත්‍රීන්හි පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ රාත්‍රීන්හි විනවා නම්, තොප විසින් මේ බෙහෙතින් පවරන ලදු වම්හ අපට ද මේ මේ බෙහෙතින් ප්‍රයෝජන යැයි කියා විනවා නම්, තොප විසින් යම් රාත්‍රීන්හි පවරන ලදුමෝ නම් ඒ රාත්‍රීහුත් නො ඉක්මැ ගියෝ නම් අපට ද බෙහෙතින් ප්‍රයෝජන යැයි කියා විනවා නම්, නැයන්ගෙන් නම්, පැවැරුවන්ගෙන් නම්, අනෙකක්හු සඳහා නම්; තමාගේ ධනයෙන් නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි මහානාම ශික්ෂාපදයි.

උයුත්තසෙනාසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා පසෙනදි කොසලො සෙනාස අබ්බසායානො හොති. ජබ්බස්සියා භික්ඛු උයුත්තං සෙනං දස්සනාස අගමංසු. අඤ්ඤා ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො ජබ්බස්සියෙ භික්ඛු දුරතොච ආගච්ඡන්තො දිස්වාන පසෙකාසාපෙඤ්ඤා ඵතදවොච: “කිස්ස තුමොහ හන්තො ආගතස්සා”ති මහාරාජානං මයං දච්ඡිකාමාති. “කිං හන්තො මං දිට්ඨොන සුද්ධාභිතඤ්ඤා”, නත්තු හගවා පසෙතඛෙඛා”ති.

2. මත්භිසා උරුකියන්තී වියන්ති විපාවෙත්ති; “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා උයුත්තං සෙනං දස්සනාස ආගච්ඡන්තො අමනාකම්පි අලාභා අමනාකම්පි දුලොඤ්ඤාං යෙ මයං ආර්ථස්ස හෙතු පුත්තදරස්ස කාරණා සෙනාස ආගච්ඡාමා”ති. අපෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මත්භිසානං උරුකියන්තානං වියන්තානං විපාවෙත්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු ආපච්ඡා -පෙ- තෙ උරුකියන්තී වියන්ති විපාවෙත්ති: “කථං හි නාම ජබ්බස්සියා භික්ඛු උයුත්තං සෙනං දස්සනාස ගච්ඡන්ති”ති. -පෙ- සච්චං කීර තුමොහ භික්ඛෙවෙ උයුත්තං සෙනං දස්සනාස ගච්ඡන්ති සච්චං. හගවා විහරති බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමොහ මොසපුරියා උයුත්තං සෙනං දස්සනාස ගච්ඡන්ති තෙතං මොසපුරියා අපසන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵවස්ඤ්ඤා පන භික්ඛෙවෙ ඉමං සිද්ධාපදං උද්දිපෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු උයුත්තං සෙනං දස්සනාස ගච්ඡන්ති පාවිඤ්ඤාසති.

ඵවස්ඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනං සිද්ධාපදං පඤ්ඤානං හොති.

1. සුද්ධාභිතඤ්ඤා - ජෙතවන.

උයනුකතයෙනා ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර අනේපිඬුසිටුහුගේ ජෙන-
වන නම් අරමිහි වැඩෑ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ප්‍රයෙනජිත් කොශල
රජ නෙමේ (රිපුසෙන් ඉදිරියට යන්නෙමැයි නුවරින්) සෙන් සමඟ
නික්මුණේ වෙයි. සවග මහණහු යුදයට නික්මුණු සෙන් දකිනු පිණිස
ගියහ. ප්‍රයෙනජිත් කොශල රජ එන්නා වූ සවග මහණුන් දුරැදී මැ
දුටුයේ යි. දකැ කැඳවා මෙය කී යැ: "කුමකට ස්වාමීනි, නුඹවහන්දා
ආදා දැයි. ඇපි මහරජහු දකිනු කැමැතියමහ යි. "ස්වාමීනි, යුදයට රිසි
දක්වන මා දැකීමෙන් කවර වැඩෙක් ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකිය
යුතු සේක් නො වෙත්" දැයි.

2. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්.
"කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ යුදයට නික්මුණු සෙන් දකිනු පිණිස
පැමිණියෝ ද? යම්බදු ඇපි දිවෙල් හෙතෙසෙන් අඹුදරුවන්ගේ කාරණ-
යෙන් සෙන් හමුවට යන්නමෝ නම් එබදු අපට ද අලාභයෙකැ එබදු
අප විසිනුදු දුකසේ ලැබිය යුත්තෙකැ"යි. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන
නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහ.
යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු... ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ
පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු යුදයට නික්මුණු
සෙන් දකිනු පිණිස පැමිණියෝ දැ යි... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි යුදයට
නික්මුණු සෙන් දකිනු පිණිස යවු දැයි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,
භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ....කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි යුදයට
නික්මුණු සෙන් දකිනු පිණිස පැමිණියහු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍ර-
සන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි,
මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් යුදයට නික්මුණු සෙන් දකිනු පිණිස යන්නේ නම්
පවිනී වෙ යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන
ලද්දේ වෙයි.

පාචිතතියපාළි භික්ඛුච්ඡායකො

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤකරහස් භික්ඛුනො මාතුලො සෙනාය ගීලානො හොති. සො තස්ස භික්ඛුනො සකන්තෙ දුතං පාහෙසී: “අහං හි සෙනාය ගීලානො ආගච්ඡතු හදනොතා ඉච්ඡාමී හදන්තස්ස ආගත”න්ති. අප් ඛො තස්ස භික්ඛුනො එතදහොසී. “හගචතා භික්ඛුනා¹ සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං හොති² න උය්‍යුතං සෙනං දස්සනාය ගන්තංඛං”න්ති. අයඤ්ච මෙ මාතුලො සෙනාය ගීලානො කප්පත්තු ඛො මයා පථිපජ්ජිතංඛන්ති හගචතො එතමස්සං ආරොචෙසී. අප් ඛො හගචා එතස්මීං නිදනෙ එතස්මීං පකරණං ධම්මීං කපං කත්වා භික්ඛු ආමනොති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ කථාරූපපච්චයා සෙනං ගෙඤ්ඤං.” එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාපං.

යො පන භික්ඛු උය්‍යුතං සෙනං දස්සනාය ගචෙත්ඤා අඤ්ඤත්‍ර කථාරූපපච්චයා පාචිතතියන්ති.

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉම්ඤ්ඤිං අපෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

උය්‍යුතතා නාම: සෙනා ගාමනො නිකම්චිතවා නිව්ඛංඤා වා හොති. පයාතා වා.

සෙනා නාම: හත්ථි අසසා රථා පතති. ද්වාදසපුරිසො හත්ථි නිපුරිසො අනෙසා චතුපුරිසො රථො චක්ඛාරො පුරිසා සරහත්ථා පතති. දස්සනාය ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛංඤ්ඤං. යත් ධීතො පස්සති ආපත්ති පාචිතතියස්ස. දස්සනුපචාරං චීජ්චිතවා පුනප්පුනං පස්සති ආපත්ති පාචිතතියස්ස.

අඤ්ඤත්‍ර කථාරූපපච්චයාති; යපෙත්ථා කථාරූපපච්චයං.

උය්‍යුතෙත උය්‍යුතතස ඤ්ඤී දස්සනාය ගච්ඡති. අඤ්ඤත්‍ර කථාරූපපච්චයා ආපත්ති පාචිතතියස්ස. උය්‍යුතෙත චෙමනීකො දස්සනාය ගච්ඡති අඤ්ඤත්‍ර කථාරූපපච්චයා ආපත්ති පාචිතතියස්ස. උය්‍යුතෙත අනුය්‍යුතතස ඤ්ඤී දස්සනාය ගච්ඡති අඤ්ඤත්‍ර කථාරූපපච්චයා ආපත්ති පාචිතතියස්ස.

එකමෙකං දස්සනාය ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛංඤ්ඤං. යත් ධීතො පස්සති ආපත්ති දුක්ඛංඤ්ඤං. දස්සනුපචාරං චීජ්චිතවා පුනප්පුනං පස්සති ආපත්ති දුක්ඛංඤ්ඤං.

1. භික්ඛුනං ඉතිපි.
2. හොති ඉතිපි මෙමෙයධංසංභිතිපිවතෙ න දිසංතෙ.

3. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණක්හු ගේ මයිලුණු කෙනෙක් සෙනායෙහි ගිලන් වූවාහු වෙති. හේ එමහණහු වෙතැ දුතයකු එවී යා. "මම වනාහි සෙනායෙහි ගිලන්වීම්, වහන්සේ වඩනා සේක්වා, ඔබගේ පැමිණීම කැමැත්තෙමැ"යි. එකල්හි එමහණහට මෙ සිත විය: "යුදයට නික්මුණු සෙන් දැකීමට නො යායුතු යැයි භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට සිකපද පනවන ලද්දේ වෙයි. මේ මාගේ මයිලුණුවේ ද සෙනායෙහි ගිලන් වූවාහු වෙති. මා විසින් කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දෝ හෝ"යි. භාග්‍යවතුන් හට තෙල කරුණ දන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමැතු සේකැ. "මහණෙනි! එබඳු කරුණක් ඇති කල්හි සෙන් හමුවට යන්නට අනුදැනීම." මෙසේ ද මහණෙනි! මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් එබඳු කරුණක් තබා යුදයට නික්මුණු සෙන් දැකුනු පිණිස යේ නම් පවිත් වෙ යයි.

4. යො පන; යම් යම්බඳු... භික්ෂු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

උයුද්ධතා නම්: සෙන් ගමන් නික්ම කඳවුරු බැඳ සිටියා හෝ ගියා හෝ වෙයි.

සේනා නම්: ඇත් අස්ඊය පාබලයැ, දෙළොස් පුරුෂ කෙනෙකුත් ඇති ඇතෙකැ. තුන් පුරුෂ කෙනෙකුත් ඇති අසෙකැ. සිව් පුරුෂ කෙනෙකුත් ඇති ඊයෙකැ දුනු භී ගත් අත් ඇති පුරුෂයෝ සතර දෙනෙකැ යන මේ පත්ති (පාබළ) නමු. දැකීමට යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙකැ සිටියේ බලා නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි. දසුන් උවසර හැරපියා පුන පුනා බලා නම් පවිත් ඇවැත් වෙ.

අක්කු තථාරූපපව්වයා: එබඳු කරුණක් තබා; හැරපියා යුදයට නික්මුණු සෙන්හි යුදයට නික්මුණු සන් ඇතියේ එබඳු කරුණක් තබා දැකීමට යේ නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි. යුදයට නික්මුණු සෙන්හි වීමහි ඇතියේ එබඳු කරුණක් තබා දැකීමට යේ නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි. යුදයට නික්මුණු සෙන්හි යුදයට නො නික්මුණු සන් ඇතියේ එබඳු කරුණක් තබා දැකීමට යේ නම් පවිත් ඇවැත් වෙ.

එකක් එකක්හු දැකීමට යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙකැ සිටියේ බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දසුන් උවසර හැරපියා පුනපුනා බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ.

පාවිතය පාළු හිතවූ විභවය

6 අනුයුක්ත උයුක්ත සඳහා ආපත් දුක්කටසය. අනුයුක්ත වෙමතිනො ආපත් දුක්කටසය. අනුයුක්ත අනුයුක්ත සඳහා අනාපත්.

අනාපත්: ආරාමේ යිනො පසසති, හිතවූ සස යිනොකාසං වා නිසිනොකාසං වා නිපනොකාසං වා ආගව්නි පච්චං ගව්නොතො පසසති තරාරුපයව්වයා ආපදසු උමමනකසස ආදිකමිකසසාති.

උයුක්තයෙනාසිකතාපදං අධයමං.

6. 5. 9

සෙනාවාසසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙකවනෙ අනාපිණ්ඩකයස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකේයා හිතවූ සතිකරණීයෙ සෙනං ගනාතො අතිරෙකතිරතං සෙනාය වසනාති. මනුසසා උජ්ඣයහති වීයහති විපාවෙහති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා සෙනාය වසිසසහති අමනාකමපි අලාභා අමනාකමපි දුප්පදාං යෙ මයං ආච්චසස හෙතු පුත්තදරසස කාරණා සෙනාය පච්චසාමා”ති.

2. අසෙසාපුං ඛො හිතවූ තෙසං මනුසසානං උජ්ඣයනානං වීයනානං විපාවෙනානං යෙ තෙ හිතවූ අපපිච්චා-පෙ- තෙ උජ්ඣයහති වීයහති විපාවෙහති “කථං හි නාම ජබ්බකේයා හිතවූ අතිරෙකතිරතං සෙනාය වසිසසහති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ හිකවෙ අතිරෙකතිරතං සෙනාය වසථාති සච්චං භගවා විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා අතිරෙකතිරතං සෙනාය වසිසසථ නෙතං මොසපුරිසා අපපසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවකච්ච පන හිකවෙ ඉමං සිකතාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

සියා ව තසස හිකවුනො කොච්චෙව පච්චයො සෙනං ගමනාය දිරතකතිරතං තෙන හිකවුනා සෙනාය වසිතබ්බං තනො මෙ උතතරි වසෙය්‍ය පාවිතීයනති.

සුදයට නො නික්මුණු සෙන්හි සුදයට නික්මුණු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සුදයට නො නික්මුණු සෙන්හි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. සුදයට නො නික්මුණු සෙන්හි සුදයට නොනික්මුණු සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

අරමහි සිටියේ බලා නම්, මහණක්හු සිටි හැනට හෝ හුන් හැනට හෝ හොත් තැනට හෝ පැමිණේ නම්, පෙරමගට යන්නේ දැකී නම්, එබඳු කරුණකින් නම්; ඇවැත් නැති ආපදාවෙහි, උම්මත්තකයභට ආදිකම්මකයභට ඇවැත් නැති.

අටවැනි උපසුත්තසෙනා ශික්ෂාපද යි.

6 . 5 . 9

සෙනාවාස ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතෑ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමහි වැඩෑ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කරුණ ඇති කල්හි සෙනාවට ගොස් අධිරා තුන් රැයක් සෙනායෙහි වසති. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. "කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයෝ සෙනායෙහි වුසුහු ද? යම්බඳු ඇපි දිවෙල් හෙතෙසෙන් අඹුදරුවන්ගේ කාරණයෙන් සෙනායෙහි වසමු නම් එබඳු අපට ද අලාභයෙකෑ, එබඳු අප විසිනුදු දුකයේ ලැබිය යුත්තෙකෑ"යි.

2. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. "කෙසේ නම් සවග මහණහු අධිරා තුන් රැයක් සෙනායෙහි වුසුහු"දයි... සැබෑ ද මහණෙනි තෙපි අධිරා තුන් රැයක් සෙනායෙහි වසමු ද යි සැබෑ වෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු විගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි අධිරා තුන් රැයක් සෙනායෙහි වුසුවහු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නොවෙයි...මෙයේ ද මහණෙනි! මේ සිකපදය උදෙසමු:

යම් ඒ මහණක්භට සෙනාවට යාම පිණිස කිසියම් කරුණක් වන්නේ නම් ඒ මහණහු විසින් දෙතුන් රැයක් සෙනායෙහි විසිය යුතුයි. ඉදින් ඉන් මක්තෙහි වෙසේ නම් පවිනී වේ යැයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

3. සියා ච කසා භික්ෂුනො කොච්ඡෙච පච්චයො ගමනායාති; සියා පච්චයො සියා කරණියං.

දිරතකතිරතතං තෙන භික්ෂුනා සෙනාය වසිතබ්බනති; දෙච තිසේසා රතතියො වසිතබ්බං.

කතො චෙ උතතරිං වසෙය්‍යාති; වතුඥෙච දිවසෙ අත්ඛනතෙ සුරියෙ සෙනාය වසති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. අතිරෙකතිරතෙන අතිරෙකසඤ්ඤි සෙනාය වසති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. අතිරෙකතිරතෙන චෙමතිකො සෙනාය වසති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. අතිරෙකතිරතෙන උනකසඤ්ඤි සෙනාය වසති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

4. උනකතිරතෙන අතිරෙකසඤ්ඤි ආපත්ති දුසඤ්චස්ස. උනකතිරතෙන චෙමතිකො ආපත්ති දුසඤ්චස්ස. උනකතිරතෙන උනකසඤ්ඤි අනාපත්ති.

5. අනාපත්ති; දෙච තිසේසා රතතියො වසති උනක දෙච තිසේසා රතතියො වසති දෙච රතතියො වසිත්වා තතියාය රතතියා පුරාරුණා තිඤ්චේත්වා පුන වසති, ගිලානො වසති, ගිලානස්ස කරණියෙන වසති, සෙනාය වා පච්චෙනා රුද්ධා¹ හොති, කෙනචි පිළිබ්බදො හොති, ආපදසු, උම්මනකසස්ස ආදිකම්මකසස්සාති.

සෙනාවාස සිකමාපදං නිට්ඨිතං.

6. 5. 10

උයොයාධිකසිකමාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්චියං විභරති ජෙතවනො අනාරාමපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියො භික්ඛු දිරතකතිරතතං සෙනාය වසමානා උයොයාධිකමි ඛලඤ්ඤෙ සෙනාබ්බුභමි අනීකදස්සනමි ගච්ඡති. අඤ්ඤතරොපි ජබ්බග්ගෙයො භික්ඛු උයොයාධිකං ගතත්වා කණේඛන පච්චිදො හොති. මනුස්සා තං භික්ඛුං පසිත්වා² උඤ්ඤෙඤ්ච කච්චි භගොග සුසුද්ධං අහොසි කති තෙ ලදොති ලදොතිති. යො භික්ඛු තෙහි මනුස්සෙහි උපපණ්ඩියමානො මධ්ඛ අහොසි.

1. සෙනා වා පච්චෙනාය රුද්ධා-මඡයං සා.
2. පසිත්වා-ඉති මෙමෙ ජට්ඨපඤ්චිති පිටතෙ න දිසංතෙ.

3. සියා ව කසය හිකඛුනො කොව්දෙවපවවයො සෙනා ගමනාය; කරුණෙක් වන්නේ යෑ කළයුත්තෙක් වන්නේ යි.

දිරතතතිරතතං තෙන හිකඛුනා සෙනාය වසිතබ්බං; දෙතුන් රයෙක් විසිය යුතු යි.

තමො වෙ උතතථිං වසෙයා; සතරවන දිනයෙහි හිරු අත්ගල් ගිය කලා සෙනායෙහි වෙසේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. වැඩි තුන් රයෙහි අධිරා සන් ඇතියේ සෙනායෙහි වෙසේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අධිරා තුන් රයෙහි විමති ඇතියේ සෙනායෙහි වෙසේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. වැඩි තුන් රයෙහි අද්දිය යන සංඥා ඇතියේ සෙනායෙහි වෙසේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

4. උනුතුන් රයෙහි අධිරා සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. උනුතුන් රයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. උනුතුන් රයෙහි උනුසන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

5. දෙතුන් රයක් වෙසේ නම්, උනු දෙතුන් රයක් වෙසේ නම්, දෙරයක් වැස තෙවන රය අරුණට පළමු නික්මෑ යළි වෙසේ නම්, ගිලන් වෑ වෙසේ නම්, ගිලනක්හුගේ කළයුත්තෙකින් වෙසේ නම්, සෙනාව විසින් ප්‍රතිවිරුද්ධ සෙනාව වළහන ලද්දී හෝ වේ නම්, කිසිවකු විසින් වළහන ලද්දේ වේ නම්, ආපදවෙහි උම්මන්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

නවවැනි සෙනාවාස ශික්ෂාපද යි.

6 . 5 . 10

උයොයාධික ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතෑ ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩෑ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ දෙතුන් රයක් සෙනායෙහි වසනුවෝ රණබ්බට ද බලසෙන් ගණනා කැනට ද සෙන් කදවුරු බැඳි තැනට ද ඇණි දකුමට ද යෙති. එක්තරා සවග මහණෙක් රණබ්බට ගොස් ඊයෙන් විදින ලද්දේ වෙයි. මිනිස්සු එ මහණ දකෑ වෙළඳුහ. "කිමෙක් ද? ස්වාමීනි! මනා යුද්ධයෙක් වී ද? නුඹ වහන්දෑ විසින් කෙතෙක් ලක්හු ලබන ලදහ ද යි හේ මහණ තෙමේ ඒ මිනිසුන් විසින් වෙළපනු ලබන්නේ මකු විය.

පාචිතීයපාළි භික්ෂුචිහ බෙහා

2. මනුෂ්‍යා උපකායනී වියනී විපාලෙතනී. “කථං හි නාම සමණා සත්‍යපුත්තයා උයොධිකං දසසනාය ආගච්ඡිසසනී අමනාකමපි අලාභා අමනාකමපි දුට්ඨෙධං යෙ මයං ආච්චසස හෙතු පුත්තදරසස කාරණා උයොධිකං ආගච්ඡාමා”ති. අසෙසාසුං මො භික්ෂු තෙසං මනුසසානං උපකායනානං වියනානං විපාලෙතනානං. යෙ තෙ භික්ෂු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උපකායනී වියනී විපාලෙතනී “කථං හි නාම ඡබ්බකේයා භික්ෂු උයොධිකං දසසනාය ගච්ඡිසසනී”ති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ෂුවෙ උයොධිකං දසසනාය ගච්ඡරාති. සච්චං හගවා විගරහී බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරීසා උයොධිකං දසසනාය ගච්ඡසුරං, නෙතං මොසපුරීසා අපපසකතානං වා පසාදය -පෙ- එවඤච පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිංඛාපදං උද්දිපෙය්‍යාථ.

දිරතතතිරතතං වෙ භික්ෂු සෙනාය වසමානො උයොධිකං වා බලග්ගං වා සෙනාබ්‍යුහං වා අතීකදසසනං වා ගච්ඡය්‍ය පාචිතීයහතී.

3. දිරතතතිරතතං වෙ භික්ෂු සෙනාය වසමානොති දෙතිරසෙසා රත්තයො වසමානො.

උයොධිකං නාම: යඤ්ඤ සමපභාරො දීයාති.¹

බලග්ගං නාම: එතතතා හතී එතතතා අසසා එතතතා රථා එතතතා පනාති.

සෙනාබ්‍යුහං නාම: ඉතො හතී භොසතු ඉතො අසසා භොසතු ඉතො රථා භොසතු ඉතො පනාති භොසතු.

අතීකං නාම: හඤ්ඤානිකං අසසානිකං රථානිකං පනානිකං තයො හතී පච්ඡිමං හඤ්ඤානිකං තයො අසසා පච්ඡිමං අසසානිකං තයො රථා පච්ඡිමං රථානිකං වතතාරො පුරීසා සරහඤ්ඤා පච්ඡිමං පනානිකං.

දසසනාය ගච්ඡති ආපත්ත දුක්ඛවසස. යඤ්ඤො පසසනී ආපත්ත පාචිතීයසස, දසසනුපචාරං විජහිඤ්ඤා පුත්තපුත්තං පසසනී පාචිතීයසස.

1. දීකභී - මෙසං.
2. පනතීසා - පිඬු මෙසං.

2. ඡීනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. "කෙසේ නම් මුළුමන ගාකාපුත්‍රීයයෝ රණනීම බැලීම පිණිස ආවෝ ද? යම් බදු ඇපි දිවෙල් හෙතෙයෙන් අඹුදරුවන්ගේ කාරණයෙන් රණනීමට යමු නම් එබදු අපට ද අලාභයෙකැ, එබදු අප විසිනුදු දුකසේ ලැබිය යුත්තෙකැ"යි. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ති ශබ්දය) ඇසුහු මැ යි. යම ඒ භික්ෂු කෙනෙක්. අපිස් වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්. "කෙසේ නම් යවග මහණෝ රණනීම දැකීම පිණිස ගියෝ" ද යි...සැබෑ ද මහණෙනි! තෙපි රණනීම දැකීම පිණිස යවු දැයි. සැබෑවැ භාග්‍යාවතුන් වහන්සා භාග්‍යවත් බුදුහු විගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි! තෙපි රණනීම දැකීම පිණිස ගියහු ද? හිස් පුරුෂයෙනි! මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි! මේ සිතපදය උදෙසවු.

ඉදින් මහණෙක් දෙතුන්රැයක් සෙනායෙහි වසන්නේ රණනීමට හෝ බලසෙන් ගණිත තැනට හෝ සෙන් කඳවුරු බැඳි තැනට හෝ ඇණි දකුමට හෝ යන්නේ නම් පවිති වෙ යැයි.

3. දිරකතකිරණං වෙ භික්ඛු සෙනාය වසමානො; දෙතුන් රැයක් වසන්නේ;

උයොහාධික නම්: යම් තැනෙකැ සම්ප්‍රභාරය දෙනු ලැබේ ද?

බලග්‍ය නම්: මෙතෙක් ඇත්තු යැ, මෙතෙක් අස්හු යැ, මෙතෙක් රියහු යැ මෙතෙක් පාබල යැ.

සෙනාබ්‍යුහ නම්: මෙහි ඇත්තු වෙන්වා, මෙහි අස්හු වෙන්වා, මෙහි රියහු වෙන්වා මෙහි පාබලහු වෙන්වා.

අණික නම්: ඇත් ඇණි යැ අස් ඇණි යැ රිය ඇණි යැ පාබල ඇණි යැ තුන් ඇත්හු පැසුර ඇත් ඇණි යැ තුන් අස්හු පැසුර අස් ඇණි යැ තුන් රියහු පැසුර රිය ඇණි යැ අවි ගත් අත් ඇති සිවු පුරිස්සු පැසුර පාබල ඇණි යි.

දැකීම පිණිස යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙකැ සිටියේ බලා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දසුන් උවසර හැරැපියා සුන සුනා බලා නම් පවිති ඇවැත් වෙ.

භාවිතය පාළු භික්ෂුවිභවය

5. එකමෙක. දක්ෂිණාය ගව්නි ආපනති දුක්ඛට්ඨය. යත් ධීනො පසසති ආපනති දුක්ඛට්ඨය. දක්ෂිණුපචාරං විජභිවා පුනාදුපුනං පසසති ආපනති දුක්ඛට්ඨය.

6. අනාපනති: ආරාමෙ ධීනො පසසති භික්ෂුක්ඛ ධීනොකාසං වා නිසිනොකාසං වා නිපනොකාසං වා ආගන්ථවා සම්පභාලො දීයති, පච්චරං ගව්නොනා පසසති, සති කරුණියෙ ගන්ථවා පසසති, ආපදසු උච්චනකසස ආදිකමමිකසසාති.

උයොධිකපිකොපදං නිවර්තං.

අවෙලකචගො පඤ්චමො.

භක්ෂුද්දනං:

අවෙලකං උයොරඤ්ච සභොජනං දුවෙ රගො සහනකඤ්ච ගෙසජ්ඣං උයුක්තං සෙත්ථොධිකසති.³

3. පුච්චි. කතොපනාදායා — කසං පටිඨාකමෙචච
මහානාමො භසොදි — සොභාවිදො ඉමෙ දසාත්-මසත්.

5. එකක් එකක්හු දැකීම පිණිස යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙකැ සිටියේ බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දසුන් උවසර හැරපියා පුන පුනා බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. අරමිහි සිටියේ දැකී නම්, මහණක්හු සිටී තැනට හෝ හුන් තැනට හෝ හොත් තැනට හෝ අවුත් පහර දෙනු ලැබේ නම්, පෙර මහට යන්නේ දැකී නම්, කරණී ඇති කල්හි ගොස් බලා නම්, ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි උයොයිකශික්ෂාපද යි.

පඤ්චම අවෙලකචර්ග යි.

එහි උද්දනය:

අවෙලක යැ උයොයාජන යැ සහොජන යැ පට්ම-දුතිය රහො නිසස්ස දෙක යැ බොජුන් සහිත වාරිත්ත යැ බෙහෙත් නිසා පැන වූ මහානාම සිඛ යැ උයාසුක්ඛ සෙනා යැ සෙනා වාස යැ උයොයික සිඛපදය ද වේ.

සුරාපානසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා වෙනියෙසු වාරිකං වරමානො යෙන හදුවනිකා තෙන පායාසි. අද්දසංසු ඛො ගොපාලකා පසුපාලකා කසාකා පරාවනො හගවන්තං දුරතොව ආගවජන්තං, දිස්වාන හගවන්තං එතදවොචුං. මා ඛො හන්තා හගවා අඛනිකිකුං අගමාසි, අඛනිකෙසු හන්තා ජට්ටසා අසසමෙ නාගො පට්ටසති ඉද්ධිමා ආසිවියො සොරවියො. සො හගවන්තං මා විහෙයෙසි''ති; එවං චුන්තා හගවා තුණ්හි අහොසි. දුතියමෙ ඛො -පෙ- තතියමෙ ඛො ගොපාලකා පසුපාලකා කසාකා පරාවනො හගවන්තං එතදවොචුං; 'මා ඛො හන්තා හගවා අඛනිකිකුං අගමාසි, අඛනිකෙසු හන්තා ජට්ටසා අසසමෙ නාගො පට්ටසති ඉද්ධිමා ආසිවියො සොරවියො. සො හගවන්තං මා විහෙයෙසි''ති. තතියමෙ ඛො හගවා තුණ්හි අහොසි.

2. අථ ඛො හගවා අනුසුඛෙන වාරිකං වරමානො යෙන හදුවනිකා තදවසරී, තනුසුදං හගවා හදුවනිකායං විහරති. අථ ඛො ආයඝමා සාගතො යෙන අඛනිකුකසස¹. ජට්ටසා අසසමො තෙනුපසඛකමී උපසඛකමීචා අග්ගාගාරං පට්ටසිචා තිණසකාරකං පඤ්ඤාපෙචා නිසීදි පලලඛණං ආභුජිචා උජුකායං පණ්ඩාය පට්ටමුඛං සතිං උපට්ඨපෙචා. අථ ඛො² සො නාගො ආයඝමානං සාගතං පට්ටමුඛං දිස්වාන දුකඛි³ දුමමනො පට්ටපාසි. ආයඝමාපි සාගතො පට්ටපාසි. අථ ඛො සො නාගො මකඛා අසහමානො පජජලී. ආයඝමාපි සාගතො තෙජොධාතුං සමාපජ්චා පජජලී. අථ ඛො ආයඝමා සාගතො කසස නාගසස තෙජසා තෙජං පට්ටයාදිචා යෙන හදුවනිකා තෙනුපසඛකමී. අථ ඛො හගවා හදුවනිකායං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන කොසමිනි තෙන වාරිකං පඤ්ඤාමී. අසොසාසුං ඛො කොසමිනිකා උපාසකා අයොගා කීර සාගතො අඛනිකුකෙන නාගෙන සද්ධිං සඛකාමෙසිති.

1. අඛනිකුකා - මජ්ඣ. අඛනිකුකා - ස්‍යා.
 2. අද්දසා ඛො - මජ්ඣ.
 3. දුකඛි ඉති මරග්ගිජට්ටපඛනිජිට්ඨකෙ නදිසානෙ.

සුරාපාන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු වෙතිය දනවුහි සැරි සරනුවෝ හද්දවතිකා නම් ග්‍රාමයට වැඩවදලෝ. ගවපාලකයෝ පඤ්චාලකයෝ කර්ෂකයෝ මාර්ගිකයෝ වඩනා භාග්‍යවතුන් දුරු දී ම දුටුහ. දක භාග්‍යවතුන්හට තෙල කීහු. "වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අමබතිර්ථයට නහමක් වඩනා සේක්වා. වහන්ස! අමබතිර්ථයෙහි ජට්ටයාගේ අසපුවෙහි සෘද්ධිමත් වූ ආශීවිෂ ඇති සොරවිෂ ඇති නාගයෙක් වෙසෙයි. හේ භාග්‍යවතුන් නහමක් වෙහෙසාව"යි. මෙසේ කී කල්හි බුදුහු නිහඬ වූහ. දෙවනවටදු ... තෙවනවටදු ගවපාලකයෝ පඤ්චාලකයෝ කර්ෂකයෝ මාර්ගිකයෝ භාග්‍යවතුන්හට මෙය කීහු. "වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අමබතිර්ථයට නහමක් වඩනා සේක්වා, වහන්ස, අමබතිර්ථයෙහි ජට්ටයාගේ අසපුවෙහි සෘද්ධිමත් වූ ආශීවිෂ ඇති සොරවිෂ ඇති නාගයෙක් වෙසෙයි. හේ භාග්‍යවතුන් නහමක් වෙහෙසාව"යි. තෙවනවටදු බුදුහු නිහඬ වූහ.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවන් බුදුහු පිළිවෙළින් සැරි සරනුවෝ හද්දවතිකා නම් ග්‍රාමයට වැඩමකළහ. බුදුහු ඒ හද්දවතිකායෙහි වැඩැවෙසෙති. එකල්හි ආයුෂ්මත් සාගත ස්ථවිර තෙමේ අමබතිර්ථයෙහි ජට්ටයාගේ අසපුවට එළැඹියේ යැ. එළැඹූ ගිනිහල්ගෙට පිවිස තණ ඇතිරියක් පනවා පලග බැඳ උඩුකය ඉදිව තබා කමටහනට අඹිඹුව කොට සිහි එළවා හුන්නේ යි. එකල්හි ඒ නාගයා පිටිසි ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් දක දුකට පැමිණියේ නො සතුටු වූයේ දුමාලී යැ. ආයුෂ්මත් සාගත ස්ථවිර තෙමේත් දුමාලී යැ. එකල්හි ඒ නාගයා ක්‍රොධය නො ඉවසන්නේ දිලිහී ගියේ යැ. ආයුෂ්මත් සාගත ස්ථවිර තෙමේත් තෙජෝධාතුවට සමවැද දිලිහී ගියේ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සාගත ස්ථවිර තෙමේ ඒ නාගයාගේ තෙද (තමාගේ) තෙදින් මැඩැගෙන හද්දවතිකා ග්‍රාමයට එළැඹියේ යි. ඉක්බිති භාග්‍යවන් බුදුහු හද්දවතිකායෙහි නැමැතිකාක් විහරණය කොට කොසඹැනුවර බලා සැරි සැරුහු කොසඹැනුවර වූ උවසුවෝ "ආයතී සාගතස්ථවිර තෙමේ අඹිතොටු නාගයා හා සමඟ යුද කෙළේ යැ"යි ඇසූහ.

පාර්ථිකයන් පාලි භික්ෂුවහමෙතා

3. අප්ඵ ඛො භගවා අනුපුට්ඨන වාරිකං වරමානො යෙන කොසමිති නදවසරී. අප්ඵ ඛො කොසමිතිකා උපාසකා භගවතො පච්චුග්ගමනං කරිත්වා යෙනායමො සාගතො තෙනුපසඬකමීසු. උපසඬකමීත්වා ආයඤ්චනං සාගතං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු. එකමන්තං ධීතා ඛො කොසමිතිකා උපාසකා ආයඤ්චනං සාගතං එතදවොචු; ‘‘කිං භතොන අය්‍යානං දුට්ඨභඤ්ච මනාපඤ්ච කිං පට්ඨාදෙමා’’ති. එවං චුතො ජබ්බකේයා භික්ෂු කොසමිතිකෙ උපාසකෙ එතදවොචු: ‘‘අත්ථාචුසො කාපොතිකා නාම පසන්තා භික්ෂුනං දුට්ඨභා ව මනාපා ව තං පට්ඨාදෙමා’’ති. අප්ඵ ඛො කොසමිතිකා උපාසකා සරෙ සරෙ කාපොතිකං පසන්තං පට්ඨාදෙත්වා ආයඤ්චනං සාගතං පිණ්ඩාය වරන්තං¹ දිස්වාන ආයඤ්චනං සාගතං එතදවොචු: ‘‘පිචකු භතොන අය්‍යා සාගතො කාපොතිකං පසන්තං, පිචකු භතොන අය්‍යා සාගතො කාපොතිකං පසන්තං’’න්ති. අප්ඵ ඛො ආයඤ්ච සාගතො සරෙ සරෙ කාපොතිකං පසන්තං පිච්චා නගරමිතා නික්ඛමන්තො නගරථාගෙ පරිපති.

4. අප්ඵ ඛො භගවා සමුහුලෙහි භික්ෂුහි සද්ධිං නගරමිතා නික්ඛමන්තො අද්දස ආයඤ්චනං සාගතං නගරථාගෙ පරිපතිතං² දිස්වාන භික්ෂු ආමන්තෙයි: ‘‘ගණථ භික්ඛවෙ සාගත’’න්ති. ‘‘එවං භතොති ඛො තෙ භික්ෂු භගවතො පටීසුඤ්චිත්වා ආයඤ්චනං සාගතං ආරාමං තෙත්වා යෙන භගවා තෙන සීසං කත්වා නිපාතෙසුං. අප්ඵ ඛො ආයඤ්ච සාගතො පරිචක්ඛිත්වා යෙන භගවා තෙන පාදෙ කරිත්වා ඤෙය්‍යං කපෙයි. අප්ඵ ඛො භගවා භික්ෂු ආමන්තෙයි: ‘‘නනු භික්ඛවෙ පුට්ඨෙඛ සාගතො තථාගතෙ සගාරවො අහොයි සප්පතීසෙසා’’ති.

එවං භතොත.

‘‘අපි නු ඛො භික්ඛවෙ සාගතො එතරහි තථාගතෙ සගාරවො සප්පතීසෙසා’’ති.

නොහෙතං භතොත.

න නු භික්ඛවෙ සාගතො අමුඛිත්ථකෙන නාගෙන සද්ධිං සඬාමෙයිති.

එවං භතොත.

1. පරිච්චං - මජ්ඣං.
2. පරිපතනං - මජ්ඣං.

3. ඉක්බිති බුදුහු පිළිවෙළින් සැරි සරනුවෝ කොසඹූ නුවරට වැඩම කළහ. එකල්හි කොසඹූ නුවර උවසුවෝ භාග්‍යවතුන්හට පෙරැගමන් කොට ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් සකසා වැද එකත්පසෙකැ සිටියහ. එකත්පසෙකැ සිටියා වූ කොසඹූනුවර උවසුවෝ ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන්ට තෙල කීහු: “වහන්ස, ආයඨියන්හට කීමෙක් දුර්ලභත් වේ ද? මනව්‍යධන් නේත් වේ ද? කුමක් පිළියෙළ කරමෝ” ද යි. මෙසේ කී කල්හි සවග මහණහු කොසඹූ නුවර උවසුවනට තෙල කීහු: “ඇවැත්නි, මහණුන්හට දුර්ලභ වූත් මනව්‍යධන්තා වූත් කාපොතිකා නම් සුරාමණ්ඩයෙක් ඇති, එය පිළියෙළ කරව” යි. එකල්හි කොසඹූනුවර උවසුවෝ ගෙයක් පාසා කාපොතිකා සුරා මණ්ඩය පිළියෙළ කොට ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් පිටු පිණිය හැසිරෙන්නවුන් දැක ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුනට මෙය කීහු: “වහන්ස, ආයඨි සාගත තෙමේ කාපොතිකාසුරාමණ්ඩය පානය කෙරේවා” වහන්ස, සාගත ආයඨියන් වහන්සේ කාපොතිකාසුරාමණ්ඩය පානය කෙරෙත්වා” යි. එකල්හි ආයුෂ්මත් සාගත තෙමේ ගෙයක් පාසා කාපොතිකා සුරාමණ්ඩය පානය කොට නුවරින් නික්මෙනුයේ නුවර දෙරැ වැටුණේ යි.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවත් බුදුහු බොහෝ භික්ෂුන් සමඟ නුවරින් නික්මෙනුවෝ නුවරදෙරැ වැටුණු ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් දුටුහ. දැක වදා “මහණෙනි, සාගතයා ගනුව” යි මහණුන් ඇමැතුහ. එසේ යෑ වහන්සැ යි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට පිළිවදන් දී ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් ආරාමයට ගෙන ගොස් භාග්‍යවතුන් දෙයට හිස කොට හොවා තැබූහ. එකල්හි ආයුෂ්මත් සාගත පෙරැළි භාග්‍යවතුන් දිසාවට පාදිගු කොට ගයනය කෙළේ යැ. එකල්හි බුදුහු මහණුන් ඇමැතුහ: “මහණෙනි, සාගත මහණ තථාගතයන් කෙරෙහි ගරු සහිත වූයේ බුහුමන් සහිත වූයේ නො වේ” ද යි.

එසේ යෑ වහන්ස,

මහණෙනි, සාගත මහණ දන් වූ කලී තථාගතයන් කෙරෙහි ගරු සහිත වූයේ බුහුමන් සහිත වූයේ වේ ද යි.

තෙල කරුණ නො වේ මැ යි වහන්ස,

මහණෙනි, සාගත මහණ අම්බන්ද්‍රියෙහි වැසි නාගයා සමඟ යුද කෙළේ නො වේ ද යි.

එසේ යෑ වහන්ස,

පාරික්ෂයපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

අපි නු ඛො භික්ඛවෙ සාගතො එතරහි පහොති දෙධ්දුභෙනාපි සද්ධිං සබ්බාමෙකුතති.

නොහෙතං හනෙතං.

අපි නු ඛො භික්ඛවෙ නං පානඛං යං පිවිතො විසඤ්ඤී අත්තාති

නොහෙතං හනෙතති.

අනනුවච්චියං භික්ඛවෙ සාගතස්ස අනනුලොචීතං අපාතිරූපං අත්තාමණකං අකපපියං අකරණියං: කථං හි නාම භික්ඛවෙ සාගතො මජ්ඣං පිවිසසති. නෙතං භික්ඛවෙ අපපසන්නානං වා පසාදය -ප-එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිත්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

සුරාමෙරයපානෙ පාරික්ෂියතාහි.

5. සුරා නාම: පිට්ඨසුරා පුච්ඡුරා ඔදනියසුරා¹ කිණ්ණපකුච්ඡිකා සම්භාරසංයුතතා.

මෙරයො නාම: පුපථාසවො එලාසවො මධ්වාසවො ගුලාසවො සම්භාරසංයුතතා.

පිවෙය්‍යාහි: අන්තමයො කුසග්ගනපි පිවති, ආපත්ති පාරික්ෂියතස.

6. මජ්ඣෙ මජ්ඣසඤ්ඤී පිවති ආපත්ති පාරික්ෂියතස. මජ්ඣෙ වෙමතිකො පිවති ආපත්ති පාරික්ෂියතස. මජ්ඣෙ අමජ්ඣසඤ්ඤී පිවති ආපත්ති පාරික්ෂියතස.

7. අමජ්ඣෙ මජ්ඣසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛංචස්ස. අමජ්ඣෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංචස්ස. අමජ්ඣෙ අමජ්ඣසඤ්ඤී අනාපත්ති.

8. අනාපත්ති: අමජ්ඣෙ භොති මජ්ඣවණ්ණං මජ්ඣතථං මජ්ඣරසං තං පිවති, සුපසම්පාතෙ මංසසම්පාතෙ තෙලසම්පාතෙ ආමලකථාණිතෙ අමජ්ඣං අරිට්ඨං පිවති උම්මත්තකස්ස ආදිකමචීතස්සාති.

සුරාපානසිත්ඛාපදං පඨමං.

1. නාහෙත - මජ්ඣ.
2. ඔදනසුරා - මජ්ඣ.

දැන් වූ කලී මහණෙනි, සාගතමහණ දියබරණක්ඛු සමඟ වත් යුද කරනට සමර්ථ වේ ද යි.

තෙල කරුණ නො වේ මැ යි වහන්ස,

මහණෙනි, යමක් පානය කොට විසංඥ වේ නම් එය පානය කළයුතු වේ ද යි.

තෙල කරුණ නො වේ මැ යි වහන්ස,

මහණෙනි, සාගත මහණහට මෙය නො සිහෙන්නොකැ, නො අනුලොමෙකැ නො සුදුස්සෙකැ, නො මහණකමෙකැ, නො කැපයෙකැ නො කළයුත්තෙකි. කෙසේ නම් මහණෙනි, සාගත මහණ මත්පැන් පානය කෙළේ ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

රහමෙර බීමෙහි පවිති වේ යැ යි.

5. සුරා නම්: පිට්ඨසුරා යැ ඉට්ඨසුරා යැ මදනියසුරා යැ කිණ්ණ පක්ඛිත්තසුරා යැ සම්භාරසංයුත්තසුරා යි.

මෙරය නම්: පුප්ඵාසව යැ ඵලාසව යැ මධ්වාසව යැ ගුලාසව යැ සම්භාර සංයුත්ත යි.

පිට්ඨෙයා: යටත් පිරිසෙයින් කුසතණගිනුදු පානය කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

6. මද්‍යයෙහි මද්‍යසංඥා ඇතියේ පානය කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මද්‍යයෙහි විමති ඇතියේ පානය කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මද්‍යයෙහි අමද්‍ය සංඥා ඇතියේ පානය කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අමද්‍යයෙහි මද්‍යසංඥා ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අමද්‍යයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අමද්‍යයෙහි අමද්‍ය සංඥා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

මද්‍යවර්ණය ඇති මද්‍යගන්ධය ඇති මද්‍යරසය ඇති (යම්) අමද්‍යයෙක් වේ ද එය පානය කෙරේ නම්, සුපසම්පාකයෙහි මංසසම්පාකයෙහි තෙලසම්පාකයෙහි ඇඹුල්පැණියෙහි මද්‍ය නො වූ අරිෂ්ටය පානය කෙරේ නම්, ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි සුරාපාන ශික්ෂාපද යි

6. 6. 2.

අධ්‍යුලිපතොදක සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඔවා පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සහතරසවග්ගියං භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙස්සුං. සො භික්ඛු උත්තසන්තො අනස්සාසකො කාලමකාසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චා -පෙ- තෙ උත්තාසනී වියනී විපාවෙහති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙස්සනී” -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙථා’ති. සච්චං හගවා. විගරහී බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරීසා භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙස්සථ. තෙනං මොසපුරීසා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවස්ඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

අධ්‍යුලිපතොදකෙ පාච්ඤානියනති.

2. අධ්‍යුලිපතොදකො නාම:¹ උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං භස්සාධිප්පායො² කායෙන කායං ආමසති. ආපනති පාච්ඤානියස්ස. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නසඤ්ඤාදී අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙති ආපනති පාච්ඤානියස්ස. උපසම්පන්නො වෙමතිකො අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙති, ආපනති පාච්ඤානියස්ස. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසඤ්ඤාදී අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙති, ආපනති පාච්ඤානියස්ස.

කායෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. කායපච්චිද්ධෙන කායං ආමසති, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. කායපච්චිද්ධෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංඝියෙන කායං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංඝියෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංඝියෙන නිසංඝියං ආමසති, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනුපසම්පන්නං කායෙන කායං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස.³ අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නසඤ්ඤාදී ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නො වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසඤ්ඤාදී ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපනති: න භස්සාධිප්පායො, සති කරණියෙ ආමසති උමමනකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

අධ්‍යුලිපතොදක සිකඛාපදං දුතියං.

1. අධ්‍යුලියාපි ඉදනානි-සා.
2. භසාධිප්පායො-මිඡයං.
3. කායෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. කායපච්චිද්ධෙන කායං අමාසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස, කායපච්චිද්ධෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස, නිසංඝියෙන කායං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංඝියෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස නිසංඝියෙන නිසංඝියං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. - මිඡයං.

6 . 6 . 2

අධිගුලිපතොදක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර අනේ පිඩුපිටුහුගේ ජෙතවන නම්වූ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු සතළොස් වගෑ මහණක්හු ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනා ගැන්වූහ. ඒ මහණ මහ සිනායෙන් මිරිකුණේ හුස්ම හිර වූයේ කලුරිය කෙළේ යැ. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: ‘කෙසේ නම් සවග මහණහු මහණක්හු ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනා ගැන්වූහු’ දැ යි....සැබැඳ මහණෙනි, තෙපි මහණක්හු ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනා ගන්වවූ දැ යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ ...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි තෙපි මහණක්හු ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනා ගැන්වූවහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... තවද මහණෙනි, මේ ශික්ෂාපදය මෙසේ උදෙසවූ:

ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීම නිමිතිකොට පවිති වෙ යයි.

2. අධිගුලිපතොදක නම: උපසපනෙක් උපසපනක්හු කෙළිරිසි ඇති වැ කයින් කය පහසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපන්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනහ දනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපන්හු කෙරෙහි වීමති ඇතියේ ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනහ දනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපන්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනහ දනවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

කයින් කයපිළිබැඳියක් පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. කය පිළි බද්දෙන් කය පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. කය පිළිබද්දෙන් කය පිළිබැඳියක් පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නිසැඟියෙන් කය පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නිසැඟියෙන් කය පිළිබැඳියක් පහසා නම් දුකුළා ඇවැත්වෙයි. නිසැඟියෙන් නිසැඟියක් පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හු කයින් කය පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි වීමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

කෙළනා රිසි නැතියේ නම්, කරණි ඇති කල්හි පහසා නම්, ඇවැත් නැති. උම්මත්තකහට ආදිකම්මකහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි අධිගුලිපතොදක ශික්ෂාපද යි

6. 6. 3

හසසධමමසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකසය ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවගභියා භික්ඛු අචිරවතියා නදියා උදකෙ කීළකතී. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා පසෙනදී කොසලො මලලිකාය දෙවියා සද්ධිං උපරිපාසාදවරගතො භොති, අද්දසා ඛො රාජා පසෙනදී කොසලො සත්තරසවගභියෙ භික්ඛු අචිරවතියා නදියා උදකෙ කීළතෙනා දිස්වාන මලලිකං දෙවීං එතදවොච: “එතෙ තෙ මලලිකෙ අරභතොනා උදකෙ කීළකතී”ති. නිසංසයං ඛො මහාරාජ භගවතා සිකඛාපදං අපඤ්ඤානං තෙ වා භික්ඛු අපපකතංඤ්ඤතොති.

2. අථ ඛො රඤ්ඤා පසෙනදීසංස කොසලසංඝං එතදභොසි; කෙන ඛු ඛො අහං උපායෙන භගවතො ව න ආරොවෙය්‍යං භගවා ච ජානෙය්‍ය ඉමෙ භික්ඛු උදකෙ කීළිතාති. අථ ඛො රාජා පසෙනදී කොසලො සත්තරසවගභියෙ භික්ඛු පකෙතාසාපෙජා තෙසං මහනිතං ගුළපිණ්ඩං අද්ධි “ඉමං භතෙනා ගුළපිණ්ඩං භගවතො දෙථා”ති. සත්තරසවගභියා භික්ඛු තං ගුළපිණ්ඩං ආද්දය යෙන භගවා තෙනුපසඛිකමීසු උපසඛිකමීස්වා භගවතං එතදවොචු: “ඉමං භතෙනා ගුළපිණ්ඩං රාජා පසෙනදී කොසලො භගවතො දෙති”ති. කහං පන තුමෙහ භික්ඛවෙ රාජා අද්දසාති. අචිරවතියා නදියා භගවා උදකෙ කීළතොති. විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරීසා උදකෙ කීළිසසථං. තෙනං මොසපුරීසා අපපසන්නානං වා පසාද්දය -පෙ- එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදීසෙය්‍යාථ;

උදකෙ හසසධමමො පාචිත්තියනති.

3. උදකෙ හසසධමමො නාම; උපරිගොභුකෙ උදකෙ හසසධාධිප්පායො නිමුජ්ජති වා උමුජ්ජති වා පලවති වා ආපකති පාචිත්තියසංස.

උදකෙ හසසධමමෙ හසසධමමසඤ්ඤී ආපකති පාචිත්තියසංස. උදකෙ හසසධමමෙ වෙමතිකො ආපකති පාචිත්තියසංස. උදකෙ හසසධමමෙ අහසසධමමසඤ්ඤී ආපකති පාචිත්තියසංස.

1. පසෙනදීකොසලස - මජ්ඣං.
2. තෙසං ඉති - මජ්ඣං නාහි.
3. හසධමමෙ - මජ්ඣං.
4. පලවති - මජ්ඣං.

6 . 6 . 3

හස්සධම්ම ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත්තුවර අනේපිඬු සිටුහුගේ දෙවිරම් වෙහෙර වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සතළොස් වග මහණහු අවිරවති නදියෙහි දිය කෙළිති. එසමයෙහි පසෙනදි කොසොල් රජ මල්ලිකා දෙවිය සමඟ මතුමහලට ගියේ වෙයි. පසෙනදි කොසොල් රජ අවිරවති නදියෙහි දිය කෙළින සතළොස් වග මහණුන් දුටුවේ ය. දැකූ මල්ලිකා දෙවියට තෙල කී යැ: “මල්ලිකාවෙනි, තොපගේ තෙල රහන්හු ජලක්‍රීඩා කෙරෙති යි. මහරජ, නිසැකයෙන් මැ භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද නො පනවන ලද්දේ වන. ඒ හික්ෂුහු ද සිකපද පනවන ලද බව නො දන්නෝ හෝ වෙතැ යි.

2. ඉක්බිති පසෙනදි කොසොල් රජහට තෙල සිත විය. “මම මේ මහණුන් දිය කෙළියෙහි යෙදුණු බව භාගාවතුන් වහන්සේට නො දන්වන්නෙමි කවර නම් උපායෙකින් උන්වහන්සේත් මෙය දැනගන්නා සේක” දූ යි. එකල්හි පසෙනදි කොසොල් රජ තෙමේ සතළොස් වග මහණුන් කැඳවා “වහන්ස, මේ ගුළපිඩ භාගාවතුන් වහන්සේට දෙනු මැනැවැ” යි මවුනට මහත් ගුළපිඩක් දුන්නේ යි. සතළොස්වග මහණහු ඒ ගුළපිඩ රැගෙන භාගාවතුන් වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹි භාගාවතුන් වහන්සේට හෙල කීහු: “වහන්ස, මේ ගුළපිඩ පසෙනදි කොසොල් රජ භාගාවතුන් වහන්සේට දේ” යැ යි. මහණෙනි, රජ තෙමේ තොප කොහි දී දීවී දූ යි. භාගාවතුන් වහන්ස: අවිරවති නදියෙහි දිය කෙළනා කල්හි යැ. භාගාවත් බුදුහු ගැරහු... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි දිය කෙළියහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

දියෙහි කෙළෙනා සැහැවියෙහි පවිති වෙ ය යි.

3. උදකෙ හස්සධම්ම නම්: ගොප ඇටයෙන් මතු දියෙහි කෙළනා පිසි ඇති වැ ගැලේ නම් හෝ නැගේ නම් හෝ පිහිනා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

දිය කෙළනා සැහැවියෙහි කෙළනා සැහැවි සන් ඇතියේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දිය කෙළනා සැහැවියෙහි වීමකි ඇතියේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දිය කෙළනා සැහැවියෙහි නො කෙළනා සැහැවි-සන් ඇතියේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡායෙහි

හෙට්ඨා ගොඤ්ඤෙ උදකෙ කීළනී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. උදකෙ නාවාය කීළනී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. හතෙඤ්ඤා වා පාදෙන වා කට්ඨන වා කඨලාය වා උදකං පහරතී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. භාජනගතං උදකං වා කඤ්ඤං වා ඛීරං වා නසාසං වා රජනං වා පසාඤාචං වා වික්ඛලලං වා කීළනී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා.

උදකෙ අභසසධමෙම භසසධමමසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. උදකෙ අභසසධමෙම වෙමතිනො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. උදකෙ අභසසධමෙම අභසසධමමසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: න භසසාධිපසායො, සති කරණියෙ උදකං මහරීචො කිමුජ්ජනී වා උමමුජ්ජනී වා පලවනී වා, පාරං ගවජනොනා නිමුජ්ජනී වා උමමුජ්ජනී වා පලවනී වා ආපදසු උමමනකසස ආදිකමමිකසසාති.

භසසධමම සික්ඛාපදං තතියං.

6. 6. 4

අනාදරිය සික්ඛාපදං

1. නෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමඛියං චිහරති සොසිකාරාමෙ. නෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා ජනොනා අනාවාරං ආවරති. භික්ඛු ඵවමාහංසු; “මා ආවුසො ජනන ඵවරුපං අකාසි නොනං කප්පතී”ති. සො අනාදරියං පටීච්ච කරොතියෙව යෙ තෙ භික්ඛු අපට්චජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායගාණී ඛියගාණී චිපාවෙහති “කථං භි නාම ආයඤ්ඤා ජනොනා අනාදරියං කරිසසනී”ති -පෙ- සච්චං කීර ත්වං ජනන අනාදරියං කරොසිති. සච්චං භගවා; චිහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං භි නාම ත්වං මොසපුරීස අනාදරියං කරිසසනි, නොනං මොසපුරීස අප්පසඤ්ඤානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දියෙයාථ;

අනාදරියෙ පාචිත්තියතති.

1. උදකෙ භසස-මිමුඤ්ඤි මි

ගොප්ඥාටයෙන් යටැ දියෙහි කෙළනේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දියෙහි නැවෙකැ කෙළනේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අතීන් හෝ පයින් හෝ කැටින් හෝ කැබිලින්තෙන් හෝ දියට පහරදෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. බඳුනෙහි වූ දිය හෝ කැඳ හෝ කිරි හෝ මෝරු හෝ රඳන් හෝ වූ හෝ මඩ හෝ කෙළනේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

දියෙහි නො කෙළනා සැහැවියෙහි කෙළනා සැහැවියන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දියෙහි නො කෙළනා සැහැවියෙහි වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දියෙහි නො කෙළනා සැහැවියෙහි නො කෙළනා සැහැවියන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නො කෙළනා රිසි ඇතියේ නම්, කරණි ඇති කල්හි දියට බැස ගැලේ නම් හෝ නැගේ නම් හෝ පිහිනා නම් හෝ, පරතොරට යමින් ගැලේ නම් හෝ නැගේ නම් හෝ පිහිනා නම් හෝ, ආපදාවෙහි ඇවැත් නොවේ, උම්මත්තක හට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

කෙවැනි හයසධමම ශික්ෂාපද යි.

6 . 6 . 4

අනාදරිය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු කොසඹූ තුවර සෝමිතාරාමයෙහි වැඩැවෙයෙති. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් ඡන්තස්ඵවිර තෙමේ පනත් වීකුම් කෙරෙයි භික්ෂුහු මෙසේ කීහු: “ඇවැත් ඡන්තයෙනි, මෙබන් දක් නහමක් කරන්නැ, තෙල නො කැප යැ”යි. හෙ අනදර බව පිණිස කෙරේ මැ යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, තුඟුණ පවසති, දෙය පතුරුවන්: “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ඡන්තස්ඵවිර තෙමේ අනදරබව කෙළේ දැ”යි...සැබැඳ ඡන්ත, තෙපි අනදර බව කරවු දැ යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරුහු... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, තෙපි අනදර බව කළහු ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු;

අනදරබව කිරීමෙහි පවිත්‍රී වේ යයි.

පාචිකයා පාළු හිතකරව හඳුනා

2. අනාදරියා නාම: දොඩ අනාදරියානි: පුහුණුලානාදරියාඤ්චි ධම්මානාදරියාඤ්චි,

පුහුණුලානාදරියා නාම: උපසම්පන්නෙහි පඤ්ඤානෙහි පුළුවමානෝ “අයං උකඤ්ඤානා වා වචනිතො වා ගරහිතො වා ඉමස්ස චචනං අකකං හවිසසති”ති අනාදරියා කරොති ආපඤ්ඤා පාචිකියස්ස.

ධම්මානාදරියා නාම: උපසම්පන්නෙහි පඤ්ඤානෙහි පුළුවමානෝ “කථායං නසෙස්සයා වා විනසෙස්සයා වා අනිකරධායෙස්ස වා” තං වා න සිකඤ්ඤානාමො අනාදරියා කරොති ආපඤ්ඤා පාචිකියස්ස.

උපසම්පන්නෙහි උපසම්පන්නසඤ්ඤා අනාදරියා කරොති, ආපඤ්ඤා පාචිකියස්ස. උපසම්පන්නෙහි වෙමනිකො අනාදරියා කරොති ආපඤ්ඤා පාචිකියස්ස. උපසම්පන්නෙහි අනුපසම්පන්නසඤ්ඤා අනාදරියා කරොති ආපඤ්ඤා පාචිකියස්ස.

උපසම්පන්නෝ අපඤ්ඤානෙහි පුළුවමානෝ ඉදං න සලොච්චාය න ධුතාය න පාසාදිකතාය න අපචයාය න විරියාරම්භාය සංවතනීති අනාදරියා කරොති ආපඤ්ඤා දුක්ඛංසස්ස.

අනුපසම්පන්නෙහි පඤ්ඤානෙහි වා අපඤ්ඤානෙහි වා පුළුවමානෝ ඉදං න සලොච්චාය න ධුතාය න පාසාදිකතාය න අපචයාය න විරියාරම්භාය සංවතනීති අනාදරියා කරොති ආපඤ්ඤා දුක්ඛංසස්ස.

අනුපසම්පන්නෙහි උපසම්පන්නසඤ්ඤා ආපඤ්ඤා දුක්ඛංසස්ස. අනුපසම්පන්නෙහි වෙමනිකො ආපඤ්ඤා දුක්ඛංසස්ස. අනුපසම්පන්නෙහි අනුපසම්පන්නසඤ්ඤා ආපඤ්ඤා දුක්ඛංසස්ස.

අනාපඤ්ඤා: එවං අනුකං ආචරියානං උග්ගහො පරිපුච්ඡානි හංසති, උච්චතංසස්ස ආදිකම්මිකස්සානි.

අනාදරියාසිකධාපදං චතුස්ථං.

-
- 1. උකඤ්ඤානා වා-මිඡසං.
 - 2. උපසම්පන්නානං - ඉති මිඡසං නඤ්චි.
 - 3. න ධුතායං-මිඡසං.

2. අනාදරිය නම: අනාදරිය දෙකෙකි: පුද්ගලානාදරිය ද ධර්මානාදරිය ද යි.

පුග්ගලානාදරිය නම: “උපසපනක්ඛු, විසින් පනවන ලද සිකපද-
යෙකින් කියනු ලබන්නේ “මෙතෙම උක්ඛිත්තයෙකැ යි හෝ අවමන්
ලද්දෙකැ යි හෝ ගැරහුම් ලද්දෙකැ යි හෝ වෙයි. මොහුගේ විචනය
නො කළයුතු වන්නේ” ය යි අනදරබව කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ධර්මානාදරිය නම: උපසපනක්ඛු, විසින් පනවන ලද සිකපදයෙකින්
කියනු ලබන්නේ “මේ ධර්මය කෙසේ නැයෙන්හෝ හෝ වැනසෙන්නේ
හෝ අතුරුධන් වන්නේ හෝ වේ” ද යි ඒ පනවන ලද්දෙහි නො හික්මෙනු
කැමැත්තේ අනදරබව කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්ඛු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ අනදරබව කෙරේ
නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ඛු කෙරෙහි විමති ඇතියේ අනදරබව
කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ඛු කෙරෙහි අනුපසපන් සන්
ඇතියේ අනදරබව කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්ඛු විසින් නො පනවන ලද්දෙකින් (සුත්‍රයෙහි හෝ
අභිධර්මයෙහි හෝ ආයෙකින්) කියනු ලබන්නේ “මෙය සලේපැවැත්මට
කෙලෙස් කැපීමට පැහැදුම් එළවීමට නිවනට වැර ඇරඹීමට නො පවති”
ය යි අනදරබව කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්ඛු විසින් පනවන ලද්දෙකින් හෝ නොපනවන
ලද්දෙකින් හෝ කියනු ලබන්නේ “මෙය සලේපැවැත්මට කෙලෙස්
කැපීමට පැහැදුම් එළවීමට නිවනට වැර ඇරඹීමට නො පවති” ය යි
අනදරබව කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්ඛු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා
ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ඛු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත්
වෙයි. අනුපසපනක්ඛු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා
ඇවැත් වේ.

අපගේ ගුරුවරුන්ගේ උගැන්ම අර්ථකරනය මෙසේ යැ යි බෙණේ
නම් ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකභට ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

සිවුවැනි අනාදරිය ශික්ෂාපද යි.

6. 6. 5

භිංසාපනක සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං වීභරතී ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගභීයා භික්ඛු සත්තරසවණියෙ භික්ඛු භිංසාපෙහන්. තෙ භිංසාපියමානා රොදකති. භික්ඛු ඵට්ඨමාභංසු; “කිංස තුමො ආට්ටසො රොදටා”ති. ඉමෙ ආට්ටසො ජබ්බගභීයා භික්ඛු අමෙක භිංසාපෙහතීති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ටජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායහති වියහති වීපාලෙහති; “කටං හි නාම ජබ්බගභීයා භික්ඛු භික්ඛුං භිංසාපෙහන්තීති.” -පෙ- සඵලං කීර තුමො භික්ඛුවෙ භික්ඛුං භිංසාපෙටාති. සඵලං භගවා. වීභරතී බුද්ධො භගවා -පෙ- “කටං හි නාම තුමො මොසපුරීසා භික්ඛුං භිංසාපෙහන්තං. තෙනං මොසපුරීසා අපපසන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵට්ඨන්ති පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදීපෙය්‍යාතං;

යො පන භික්ඛු භික්ඛුං භිංසාපෙය්‍ය පාචිත්තියන්ති.

2. යො පනාතී, යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුතී -පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙඨ අධිපෙපතො භික්ඛුතී. භික්ඛුනාතී අහඤ්ඤං භික්ඛුං.

භිංසාපෙය්‍යාතී: උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං භිංසාපෙතුකාමො රූපං වා සඤ්ඤං වා ගන්ධං වා රසං වා ඵොච්ඡාදිඛං වා උපසංහරතී, භායෙය්‍ය වා සො න වා භායෙය්‍ය ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. ඵොරකන්තාරං වා වාලකන්තාරං වා පිසාවකන්තාරං වා ආචික්ඛතී, භායෙය්‍ය වා සො න වා භායෙය්‍ය ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

උපසම්පන්නො උපසම්පන්නසඤ්ඤාදී භිංසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උපසම්පන්නො ඵෙමතීකො භිංසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසඤ්ඤාදී භිංසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

අනුපසම්පන්නො භිංසාපෙතුකාමො රූපං වා සඤ්ඤං වා රසං වා ඵොච්ඡාදිඛං වා උපසංහරතී භායෙය්‍ය වා සො න වා භායෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. ඵොරකන්තාරං වා වාලකන්තාරං වා පිසාවකන්තාරං වා ආචික්ඛතී භායෙය්‍ය වා සො න වා භායෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

6 . 6 . 5

භිංසාපනක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත්තුවර ජෙනවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිති වැඩුවෙසෙකි. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු සතලොස්වග මහණුන් බිය ගන්වති. ඔහු බිය ගන්වනු ලබන්නාහු හඬති. භික්ෂුහු මෙසේ කීහු: "කුමකට ඇවැත්නි, තෙපි හඬවු" ද යි. ඇවැත්නි, මේ සවග මහණහු අප බිය ගන්වති යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණෝ මහණක්හු බිය ගැන්වූහු" ද යි...සැබෑද? මහණෙනි, තෙපි මහණක්හු බිය ගන්වනු ද යි සැබෑවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භික්ෂුරූපයෙනි තෙපි මහණක්හු, බිය ගැන්වූවහු ද, භික්ෂුරූපයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේත් මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් මහණක්හු බිය ගන්වා නම් පවිති වෙ ය යි

2. යො පන: යම්, යම්බදු ... භික්ෂු... මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. භික්ෂු: අන් මහණක්හු;

භිංසාපෙයා; උපසපනෙක් උපසපනක්හු බිය ගන්වනු කැමැත්තේ රූපයක් හෝ ශබ්දයක් හෝ ගන්ධයක් හෝ රසයක් හෝ ස්ප්‍රෂ්ටව්‍යයක් හෝ ඵලවයි. හේ බිය වේ නම් හෝ නො බිය වේ නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. සොරකතරක් හෝ වල්කතරක් හෝ නොමිනිස් කතරක් හෝ කියයි. හේ බිය වේ නම් හෝ නො බිය වේ නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ බියගන්වා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ බියගන්වා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ බියගන්වා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හු බියගන්වනු කැමැත්තේ රූපයක් හෝ ශබ්දයක් හෝ ගන්ධයක් හෝ රසයක් හෝ ස්ප්‍රෂ්ටව්‍යයක් හෝ ඵලවයි. හේ බිය වේ නම් හෝ නො බිය වේ නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සොරකතරක් හෝ වල් කතරක් හෝ නොමිනිස් කතරක් හෝ කියා ද හේ බිය වේ නම් හෝ නො බිය වේ නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාච්ඡනි යපාළි භික්ඛුච්ඡවෙහි

අනුපසම්පනෙහි උපසම්පන්නසක්ඛදී ආපනන් දුක්ඛටසස.
අනුපසම්පනෙහි වෙමනිකො ආපනන් දුක්ඛටසස. අනුපසම්පනෙහි
අනුපසම්පන්නසක්ඛදී ආපනන් දුක්ඛටසස.

6. අනාපකති: න භිංසාපෙතූකාමො රූපං වා සඳ්දං වා ගන්ධං
වා රසං වා චොඤ්චබ්බං වා උපසංභරතී, වෙරකනිකාරං වා වාලකනිකාරං
වා පිසාවකනිකාරං වා ආච්ඡබ්බතී උච්චතතකාස ආදිකමමීකස්සාති.

භිංසාපනකසිකධාපදං පඤ්චමං.

6. 6. 6.

ජොතිසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා භගෙගසු චිහරතී සුංසුමාරගීරෙ
හෙසකලාවනෙ මීගදයෙ. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු
හෙමනන්කෙ කාලෙ අඤ්ඤතරං මහනතං සුසිරකට්ඨං ජොතිං සමාදහිතො
විසිඤ්චෙසුං. තස්මිං ච සුසිරෙ කණ්ණසපෙසා අග්ගිනා සනතතො
නිකබ්බිතො භික්ඛු පරිපාතෙසි, භික්ඛු තභං තභං උපධාචිංසු. යෙ තෙ
භික්ඛු අපිච්ඡා-පෙ-තෙ උපකායනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං භි
නාම භික්ඛු ජොතිං සමාදහිතො විසිඤ්චෙසසනති”ති. -පෙ- සච්චං කිර
භික්ඛවෙ භික්ඛු ජොතිං සමාදහිතො විසිඤ්චෙසසනති”ති, සච්චං භගවා
චිහරති බුද්ධො භගවා-පෙ- “කථං භි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා
ජොතිං සමාදහිතො විසිඤ්චෙසසනති”, තෙනං භික්ඛවෙ අපසසනානා
වා පසාදයා -පෙ- ඵවඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු විසිඤ්චනාපෙටො ජොතිං සමාදහෙය්‍යා වා
සමාදහාපෙය්‍යා වා පාච්ඡනියනති.

ඵවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛුනං සිකධාපදං පඤ්ඤතො භොති.

අනුපයපනක්ෂු කෙරෙහි උපසපන සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපයපනක්ෂු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපයපනක්ෂු කෙරෙහි අනුපයපන් සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

6. නො බියගන්වනු කැමැත්තේ රූපයක් හෝ ශබ්දයක් හෝ ගන්ධයක් හෝ රසයක් හෝ ස්ප්‍රෂ්ටව්‍යයක් හෝ ඵලවා නම්, සොර-කතරක් හෝ වල් කතරක් හෝ නො මිනිස් කතරක් හෝ කියා නම්, ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකභට ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි භිංයාපනකගික්ෂාපද යි

6. 6. 6

පොති ගික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු හඟ්ග ජනවියෙහි සුංසුමාරගීරී නම් තුවර මිඟ්දය නම් වූ භෙසකලාවනයෙහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි භික්ෂුහු භිමත්කල්හි එක්තරා මහත් බෙණය සහිත දරකඩකට ගිනි දල්වා තැපුහු. ඒ බෙණෙහි දු කළුතයෙක් ගින්නෙන් තැවුණේ නික්මා මහණුන් ලුහුබැඳී යෑ. භික්ෂුහු තන්හි තන්හි දිවුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙතෙක් අපිස් දුවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: “කෙසේ නම් භික්ෂුහු ගිනි දල්වා තැපුහු” ද යි...සැබැද මහණෙනි, භික්ෂුහු ගිනි දල්වා තපිත් ද යි, සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් මහණෙනි ඒ හිස් පුරුෂයෝ ගිනි දල්වා තැපුහු ද, මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් තපිනු කැමැත්තේ ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිති වේ ය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාරික්ෂකයාට භික්ෂුවීභවය

2. තෙත වෛ පන සමයෙන භික්ෂු ගිලානා භොගති, ගිලානපුට්ඨකා භික්ෂු ගිලානෙ භික්ෂු එකදවොදුං: “කව්ඨාපුට්ඨකා ධම්මිකං කව්ඨියාපතිය”න්, පුට්ඨකා මයං ආවුසො ජොතිං සමාදහිතො විසිට්ඨම, තෙත නො එසු භොති, ඉදති පන හගවතා පටිකඛ්ඤානති කුකකුච්චියනතා න විසිට්ඨම තෙත නො න එසු භොති”ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ- අනුජානාමී භික්ෂුවෙ ගිලානෙන භික්ෂුනා ජොතිං සමාදහිතො වා සමාදහාපෙතො වා විසිට්ඨතුං”

එවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිංඛපදං උදදීසෙය්‍යාට්:

යො පන භික්ෂු අගිලානො විසිට්ඨනාපෙට්ඨො ජොතිං සමාදහෙය්‍ය වා සමාදහාපෙය්‍ය වා පාරික්ෂකයනති.

එවඤ්ඤාදං හගවතා භික්ෂුනං සිංඛපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

3. තෙත වෛ පන සමයෙන භික්ෂු පදීපෙපි ජොතිකෙපි ජනනාසරෙපි කුකකුච්චියනති, හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ෂුවෙ තරාරුපසච්චියා ජොතිං සමාදහිතො සමාදහාපෙතුං,” එවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිංඛපදං උදදීසෙය්‍යාට්:

යො පන භික්ෂු අගිලානො විසිට්ඨනාපෙට්ඨො ජොතිං සමාදහෙය්‍ය වා සමාදහාපෙය්‍ය වා අඤ්ඤත්‍ර තරාරුපසච්චියා පාරික්ෂකයනති.

4. යොපනාති: යො යාදීසො -පෙ-භික්ෂුති-පෙ- අයං ඉමඤ්ඤං අපෙ අධිපෙතො භික්ෂුති.

අගිලානො නාම: යඤ්ඤා වීනා අඤ්ඤා එසු භොති.

ගිලානො නාම: යඤ්ඤා වීනා අඤ්ඤා න එසු භොති.

විසිට්ඨනාපෙට්ඨොති තපසිතුකාමො.

ජොති නාම: අඤ්ඤා වුච්චිති.

සමාදහෙය්‍යාති: සයං සමාදහති ආපත්ති පාරික්ෂකයනස.

සමාදහාපෙය්‍යාති: අඤ්ඤා ආණාපෙති ආපත්ති පාරික්ෂකයනස, සක්ඛි-ආණතො ඛුකච්චි සමාදහති ආපත්ති පාරික්ෂකයනස.

අඤ්ඤත්‍ර තරාරුපසච්චියාති; ධපෙතො තරාරුපසච්චියං.

2. එසමයෙහි භික්ෂුහු ගිලන්වුවාහු වෙති. ගිලනුන් පුළුවියනා මහණහු ගිලන් මහණුන්ට මෙය කීහු: "කීම ඇවැත්නි, සිහිය හැකි ද? කීම යැපිය හැකි" දැ යි ඇවැත්නි, පෙර ඇපි ගිනි දල්වා තපිමු. එයින් අපට පහසු වෙයි. දැන් වූ කලී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රතික්ෂිප්ත යැයි කුකුස් කරන්නමෝ නො තපිමහ, එයින් අපට පහසු නො වෙයි. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දැන්වූහ... "මහණෙනි, ගිලන් මහණහු විසින් ගිනි දල්වා හෝ දල්වවා හෝ තපින්නට අනුදනිමි." මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් නො ගිලන් වූ තප්තාකෑමැත්තේ ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිති වේ ය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි භික්ෂුහු පහන් දල්වීමෙහි දු ගිනිදල්වීමෙහි දු ගිනිහල් ගෙහි දු කුකුස් නකරෙත්. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දැන්වූහ... "මහණෙනි, එබඳු කරුණක් ඇති කල්හි ගිනි දල්වන්නට දල්වවන්නට අනුදනිමි." තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

යම් මහණෙක් නො ගිලන් වූ එබඳු කරුණක් තබා තප්තා කෑමැත්තේ ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිති වේ ය යි.

4. යො පන: යම්, යම්බඳු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අභිලාෂ නම්: යමක්හට ගින්නෙන් තොර වූ පහසු වේ නම් හේ යැ.

ගිලාෂ නම්: යමක්හට ගින්නෙන් තොර වූ පහසු නො වේ නම් හේ යැ.

විසිබ්බතාපෙට්ඨො; තපිනු කෑමැත්තේ,

ජොති නම්: ගිනි යැ යි කියනු ලැබේ.

සමාදහෙයා; තෙමේ දල්වා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සමාදහාපෙයා; අනෙකක්හු අණවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. වරක් අණවන ලද්දේ බොහෝ වරකුදු දල්වා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අඤ්ඤනු කපාරූපපච්චයා; එබඳු කරුණක් තබා.

පාචිත්තියපාළි හි කඩුවිභවෙහා

අභිලානො අභිලානසඤ්ඤී වීසිබ්බනාපෙට්ඨො ජොතිං සමාදහති වා සමාදහාපෙති වා අඤ්ඤත්‍රු තරාරූපපච්චයා ආපත්ති පාචිත්තියසංඝා. අභිලානො වෙමතිකො වීසිබ්බනාපෙට්ඨො ජොතිං සමාදහති වා සමාදහාපෙති වා අඤ්ඤත්‍රු තරාරූපපච්චයා ආපත්ති පාචිත්තියසංඝා. අභිලානො භිලානසඤ්ඤී වීසිබ්බනාපෙට්ඨො ජොතිං සමාදහති වා සමාදහාපෙති වා අඤ්ඤත්‍රු තරාරූපපච්චයා ආපත්ති පාචිත්තියසංඝා.

පටිලානං උකඤ්චති ආපත්ති දුක්ඛංඝා, භිලානො අභිලානසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛංඝා, භිලානො වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංඝා. භිලානො භිලානසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: භිලානසංඝා අඤ්ඤන්ත කතං වීසිබ්බෙති විතච්චිකඛ්ඛාරං වීසිබ්බෙති පදීපෙ ජොතිකෙ ජනානාසරෙ තරාරූපපච්චයා ආපදසු උමමනකඝා ආදිකමමිකඝාති.

ජොතිසිකඛාපදං ඡයං.

6. 6. 7.

නභානාසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵවනො කලඤ්ඤතිවාපෙ. තෙන ඔවා පන සමයෙන භීතඛු කපොදෙ නභායනති. අඵ ඔවා¹ රාජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බසාරො සිසං නභාසිකඛාමීති කපොදං ගතවා යාව අයා නභායනති ඵකමනතං පතිමානෙසි. භීතඛු යාව සමඤ්ඤාරා නභාසිංසු. අඵ ඔවා රාජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බසාරො වීකාලෙ සිසං නභාසිචො නගරද්දාරෙ ඵකිනෙ ඛති නගරෙ වසිවා කාලංසෙව අසමිනෙහන්තා විලෙපනොන යෙන භගවා තෙත්‍රුපසබ්බමී, උපසබ්බමීචො භගවනං. අභිවාදෙචො ඵකමනතං නිසීදී. ඵකමනතං නිසිකං ඔවා රාජානං මාගධං සෙනියං ඛිමබ්බසාරං. භගවා ඵකදවොව: “කිංඤ චං මහාරාජ කාලංසෙව ආගතො අසමිනෙහන්තා විලෙපනොනා”²ති. අඵ ඔවා රාජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බසාරො භගවතො ඵකමනං ආරොචෙසි.

1. තෙන ඔවා පන සමයෙන- මඡං.

නො ගිලනෙක් නො ගිලන් සන් ඇති වූ තපිනු කැමැත්තේ එබඳු කරුණක් තබා ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිත් ඇවැත් වෙයි. නො ගිලනෙක් වීමකි ඇති වූ තපිනු කැමැත්තේ එබඳු කරුණක් තබා ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිත් ඇවැත් වෙයි. නො ගිලනෙක් ගිලන් සන් ඇති වූ තපිනු කැමැත්තේ එබඳු කරුණක් තබා ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිත් ඇවැත් වේ.

දව් වැටුණු ගිනි පෙනෙලි ඔසවා තබා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ගිලනෙක් නො ගිලන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ගිලනෙක් වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ගිලනෙක් ගිලන් සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

ගිලනාහට, අනෙකක්හු විසින් කළ ශිත්තක් තපි නම්, ගිනිදැලින් තොර අඟුරු තපි නම්, පහන් දැල්වීමෙහි නම්, (පාත්‍රපවතාදියට) දැල් වීමෙහි නම්, ගිනිහල්ගෙහි නම්, එබඳු අන් කරුණක් ඇති කල්හි නම්, ඇවැත් නො වේ. ආපදාවෙහි උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සවැනි ජොති ශික්ෂාපද යි

6. 6. 7

නභාන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජභග නුවර කල්ත්දකනිවාප නම් වූ වෙළුමනෙහි වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු තපොදයෙහි ස්නාන කෙරෙත්. එකල්හි මගධෙස්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජතෙමේ භිය සොධා නහන්තොමැ යි තපොදයට ගොස් ආයතියන් සනභා නිමාවන තෙක් එකත් පසෙකැ සාපෙක්ෂක වූ සිටියේ ය. භික්ෂුහු අඳුරු වැටෙන තුරු ස්නානය කළහ. එකල්හි මගධෙස්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජ එකල්හි භිස්සොධානභා නුවර දෙර වැසූ කල්හි බිම්බිසාර වැසූ උදෑසන මැ නො මැකිඳිලෙටුනෙන් යුතු වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතැ එළඹියේ යි. එළඹූ බුදුන් වැඳ එකත් පසෙකැ හුන්තේ යැ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එකත් පසෙකැ හුන් මගධෙස්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජහට තෙල වදල සේක: "මහරජ, තෙපි උදසන මැ නොමැකි ඳිලෙටුනෙන් යුතු වූ කුමකට අවු"ද යි. එකල්හි මගධෙස්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ භාග්‍ය වතුන්හට තෙල කරුණ සැලකෙළේ යැ.

පාච්ඤානියපාළි භික්ෂුවිභවෙසා

2. අප්ඵ ඛො භගවා රාජානං මාගධං සෙනියං බ්ච්චිසාරං ධම්මියා කථාය සන්දසෙසසි සමාදපෙසි සමුත්තාපෙසි සමපභංසෙසි. අප්ඵ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බ්ච්චිසාරො භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසිතො සමාදපිතො සමුත්තාපිතො සමපභංසිතො උච්ඨායාසනා භගවනිතං අභිවාදෙතවා පදකඤ්ණං කතවා පකකාමී. අප්ඵඛො භගවා එතස්මිං ත්‍රිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ෂුවසධිතං සභනිපාතෙතවා භික්ෂු පච්චුච්ඡ. සඵඵං කීර භික්ඛවෙ භික්ෂු රාජානමිති පසිසිතවා න මහතං ජාතිතවා නභායභනිති. සඵඵං භගවා. චීගරභි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං භි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරීයා රාජානමිති පසිසිතවා න මහතං ජාතිතවා නභායිසසභනි, නෙතං භික්ඛවෙ අපසසනනානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ෂු ඔරෙනදධමාසං නභායෙය්‍ය පාච්ඤානියතී.

එවිඤ්චදං භගවතා භික්ෂුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂු උණකසමයෙ පරිළාභසමයෙ කුකකුච්චායනතා න නභායනතී සෙදගතෙන ගහනන සයනනී චීවරමිති සෙනාසනමිති දුසසනී. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උණකසමයෙ පරිළාභසමයෙ ඔරෙනදධමාසං නභායිතං” එවිඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ෂු ඔරෙනදධමාසං නභායෙය්‍ය අඤ්ඤාත්‍ර සමයෙ පාච්ඤානියං. තත්ථායං සමයො දියධො මායො සෙසො ගිමහානභනී වසසානසු පයමො මායො ඉච්චතෙ අධිස්තෙය්‍ය මාසා උණකසමයෙ පරිළාභසමයො, අයං තත්ථ සමයොති.

එවිඤ්චදං භගවතා භික්ෂුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති,

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගධෙශ්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජහු දැහැමි කථායෙන් මොනවට කරුණු දැක්වූ සේක. මොනවට කරුණු ගැන්වූ සේක. මොනවට තෙද ගැන්වූ සේක. මොනවට සතුටු කරවූ සේකි. එකල්හි මගධෙශ්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කථායෙන් මොනවට කරුණු දැක්වන ලද්දේ මොනවට කරුණු ගන්වන ලද්දේ මොනවට තෙද ගන්වන ලද්දේ මොනවට සතුටු කරවන ලද්දේ හුනස්නෙන් නැගූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු ශකාට නික්ම ගියේ යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණෙහි ලා මේ අවසරයෙහි ලා බික්සහන රැස් කරවා මහණුන් පුළුවන්සේක. සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු රජහු ද දක පමණ නො දනෑ සනහද්ද යි, සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තිස් පුරුෂයෝ රජහු ද දක පමණ නො දනෑ සනහු ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් නෑ දින පටන් අඩමසක් නො පිරුණු සඳ සනහා නම් පවිති වෙ ය යි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි භික්ෂුහු උෂ්ණසමයෙහි පරිදහසමයෙහි කුකුස් කරන්නාහු නො සනහන්. ධහවැකුණු සිරුරෙන් යුතු වෑ හොච්න්. සිවුර ද සෙනසුන ද කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ සැලකළහ.“මහණෙනි, උෂ්ණසමයෙහි පරිදහසමයෙහි අඩමසකින් මෙපිට නහන්නට අනුදනිමි” මහණෙනි, මෙසේත් මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් සුදුසුසමය තබා අඩමසෙකින් මොබ නහන්නේ නම් පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: ශ්‍රීෂ්ම මාසයන් අතුරින් ඉතිරිවෑ සිටි යෙළුමස යෑ, වස්සාන සෑතුව පිළිබඳ පළමු මස යෑ යි මෙසේ මේ අඩුතුන් මසෙකි, උෂ්ණසමය යෑ පරිදහ සමය යි. මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාවිත්‍රීය පාළු හිතවුන්ගේ සේවා

4. තෙත බො පන සමයෙන හිතවු ගීලානා භොග්ගා ගීලානපුට්ඨනා හිතවු ගීලානෙ හිතවු එතදවොවු: “කවිච්චුසො ඛමනීයං කවිච්චි යාපනීයං”න්ති. පුට්ඨෙ මයං ආවුසො ඔරෙනද්ධමාසං නභායාම තෙත නො එසු භොති. ඉදනී පන හගවතා පච්ඡන්තින්ති කුක්කුච්චායනතා න නභායාම තෙත නො න එසු භොති”ති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී හිතවුගෙ ගීලානෙන හිතවුනා ඔරෙනද්ධමාසං නභාසීතුං.” එවඤ්ඤා පන හිතවුගෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප:.

යො පන හිතවු ඔරෙනද්ධමාසං නභායෙය්‍යා අඤ්ඤා සමයා පාවිත්තීයං. තස්සායං සමයො දියඨෙය්‍යා මායො සෙයො ගීමානානති වසානායං පඨමො මායො ඉට්ඨෙත අධිකෙය්‍යා මායා උඤ්ඤාසමයො පරිලාභසමයො ගීලානසමයො, අයං තස්ස සමයොති.

එවඤ්ඤා හගවතා හිතවුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

5. තෙත බො පන සමයෙන හිතවු නවකමං කථා කුක්කුච්චායනතා න නභායන්ති සෙදගතෙන ගතෙන සයන්ති චීවරෙයි සෙනාසනෙයි දුස්සනී හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී හිතවුගෙ කමමසමයෙ ඔරෙනද්ධමාසං නභාසීතුං.”, එවඤ්ඤා පන හිතවුගෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප:.

යො පන හිතවු ඔරෙනද්ධමාසං නභායෙය්‍යා අඤ්ඤා සමයා පාවිත්තීයං. තස්සායං සමයො දියඨෙය්‍යා මායො සෙයො ගීමානානති වසානායං පඨමො මායො ඉට්ඨෙත අධිකෙය්‍යා මායා උඤ්ඤාසමයො පරිලාභසමයො ගීලානසමයො කමමසමයො, අයං තස්ස සමයොති.

එවඤ්ඤා හගවතා හිතවුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

6. තෙත බො පන සමයෙන හිතවු අධානං ගන්තවා කුක්කුච්චායනතා න නභායන්ති සෙදගතෙන ගතෙන සයන්ති චීවරෙයි සෙනාසනෙයි දුස්සනී, හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී හිතවුගෙ අධානගමනසමයෙ ඔරෙනද්ධමාසං නභාසීතුං.” එවඤ්ඤා පන හිතවුගෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප:.

යො පන හිතවු ඔරෙනද්ධමාසං නභායෙය්‍යා අඤ්ඤා සමයා පාවිත්තීයං. තස්සායං සමයො දියඨෙය්‍යා මායො සෙයො ගීමානානති වසානායං පඨමො මායො ඉට්ඨෙත අධිකෙය්‍යා මායා උඤ්ඤාසමයො පරිලාභසමයො ගීලානසමයො කමමසමයො අධානගමනසමයො, අයං තස්ස සමයොති.

එවඤ්ඤා හගවතා හිතවුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

4. එසමයෙහි වනාහි ඕක්ෂුහු ගිලන් වූවාහු වෙති. ගිලනුන් පුළු වූය්නා ඕක්ෂුහු ගිලන් මහණුන්ට මෙය කීහු: "කිම ඇවැත්නි, සිහිය හැකි ද? කිම යැවිය හැකි ද යි. ඇවැත්නි, පෙර ඇපි අඩමසකින් මොබ සනහමහ. එයින් අපට පහසු වෙයි. දැන් වනාහි භාග්‍යවතුන් වීසින් ප්‍රතික්ෂේපන යැයි කුකුස් කරන්නමෝ නො සනහමහ. එයින් අපට පහසු නො වේ යැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ. "මහණෙනි, ගිලන් මහණහු වීසින් අඩමසෙකින් මොබ නභන්තට අනුදැනිමි." මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

යම් මහණෙක් සුදුසු සමය තබා අඩමසෙකින් මොබ සනහා නම් පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි; ගිමන් සිවු මස අතුරින් ඉතිරිව සිටී යෙළ මස යැ වසන් සෙවෙහි පළමු මස යැයි මෙසේ තෙල අඩු කුන් මස උෂ්ණසමය යැ පරිදහසමය යැ. ගිලානසමය යි. මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් ඕක්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි වනාහි ඕක්ෂුහු නවාම් කොට කුකුස් කරන්නාහු නො සනහන්. ධහවැකුණු සිරුරෙන් යුතු වැ හොටින්. සිවුර ද සෙනසුන ද කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ සැලකළහ... "මහණෙනි, කම්පාන්තසමයෙහි අඩමසෙකින් මොබ සනහන්නට අනුදැනිමි" මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් සුදුසු සමය තබා අඩමසෙකින් මොබ සනහා නම් පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි; ගිමන් සිවුමසින් ඉතිරි වැ සිටී යෙළමස යැ වසන් සිවුමස පළමු මස යැ. මෙසේ තෙල දෙමස් අඩු මස උෂ්ණසමය යැ පරිදහසමය යැ ගිලානසමය යැ කම් සමය යි මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් ඕක්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

6. එසමයෙහි වනාහි ඕක්ෂුහු දුරුමහ ගොස් කුකුස් කරන්නාහු නො සනහති. ධහවැකුණු කයින් යුතු වැ හොටින්. සිවුර ද සෙනසුන ද කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ සැලකළහ... "මහණෙනි, දුරුමහ යන කල්හි අඩමසෙකින් මොබ සනහන්නට අනුදැනිමි" මහණෙනි මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

යම් මහණෙක් සුදුසු සමය තබා අඩමසෙකින් මොබ සනහා නම් පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. ගිමන් සිවු මස පිළිබඳ වූ සෙසු එක්මස් අඩමස යැ වසන් සිවුමස පිළිබඳ වූ පළමු මස යැ. මෙසේ මේ දෙමස් අඩමස උෂ්ණසමය යැ පරිදහසමය යැ. ගිලානසමය යැ කම්සමය යැ අද්ධාන ගමන සමය යි. මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් ඕක්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාවිත්තිය පාළු හිත බුද්ධි භවෙනා

7. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා හිතඤ්ඤා අපෙක්ඛාකාමෙ පීචරකමිං. කරොන්තා සරපෙන වාතෙන ඔකිණ්ණො හොතති දෙවො ව ථොකං ථොකං. චුසායති හිතඤ්ඤා කුකකුච්චායන්තා න නභායනති කිලිසෙතන ගඤ්ඤන සයනති. වීචරමපි සෙනාසනාලපි දුක්ඛති, භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- "අනුජානාමි හිතඤ්ඤා වාතචුට්ඨිසමයෙ ඔරොන්ධමාසං නභාධිතුං." එවිණ්ණො පන හිතඤ්ඤා ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන හිතඤ්ඤා ඔරොන්ධමාසං නභාමෙය්‍යං අඤ්ඤාත්‍ර සමයා පාවිත්තියං. තස්සායං සමයො: දියවෙඨා මාසො සෙසො ගිම්හානනති වසානසා පඨමො මාසො ඉවෙවතෙ අඛිඨතෙය්‍යමාසා උණ්භසමයො පරිලාභසමයො ගිලානසමයො කමමසමයො අද්ධානගමනසමයො වාතචුට්ඨිසමයො අයං තස්ස සමයො"ති.

8. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හිතඤ්ඤාති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙතො හිතඤ්ඤාති.

ඔරොන්ධමාසනති: උනකඤ්ඤාමාසං.

නභාමෙය්‍යනති: චුලෙණ්ණෙන වා මතතිකාය වා නභායති පයොතෙ¹ දුක්ඛං, නභානපරියොසානෙන ආපත්ති පාවිත්තියං.

අඤ්ඤාත්‍ර සමයනති: ධපෙඨා සමයං.

උණ්භසමයො නාම; දියවෙඨා මාසො සෙසො ගිම්හානං¹

පරිලාභසමයො නාම; වසානසා පඨමො මාසො, ඉවෙවතෙ අඛිඨතෙය්‍ය මාසා උණ්භසමයො පරිලාභසමයොති නභාධිතඛං.

ගිලානසමයො නාම; යසස්ස වීනා නභානෙන ඵාසු හොති. ගිලානසමයොති නභාධිතඛං.

කමමසමයො නාම; අන්තමසො පරිචෙනමපි සලලධං හොති කමමසමයොති නභාධිතඛං.

අද්ධානගමනසමයො නාම; අද්ධයොජනං ගච්ඡිසාමීති නභාධිතඛං. ගච්ඡෙනෙන නභාධිතඛං. ගතෙන නභාධිතඛං.

වාතචුට්ඨිසමයො නාම; හිතඤ්ඤා සරපෙන වාතෙන ඔකිණ්ණො හොතති දෙව වා තිණ්ණි වා උදකච්ඡිතාති කාමෙ නිපතිතාති හොතති වාතචුට්ඨිසමයොති නභාධිතඛං.

1. පයොතෙ පයොතෙ - මර්ගං
2. ගිම්හානනති - ඹි ඹඹුඹ ඹඹුඹ

7. එයමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂුහු එළිමහනෙහි සිටුවූකම් කරන්නාහු දුහුවිලි සහිත සුළඟින් වැකුණාහු වෙති. වැස්ස ද මදින් මද වැටෙයි. භික්ෂුහු කුකුස්කරන්නාහු නො සනහත්, තෙත් වූ කයින් යුතු වැහොවින්. සිටුවූ ද සෙනසුන ද කිලීටී වෙයි. භාග්‍යාවකුන්හට කෙල කරුණ සැලකළහ. ... "මහණෙනි, වැසි සුළං සමයෙහි අඩමසෙකින් මොබ සනහන්නට අනුදනිමි." මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් සුදුසු සමය තබා අඩමසින් මොබ සනහා නම් පවිත්‍රී වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: ගිමන් සිවුමසින් ඉතිරි වැ සිටී යෙළ මස යැ. වයන් සිවුමසේහි පළමු මස යැ, මෙසේ මේ දෙමසේ අඩමස උෂ්ණසම යැ පරිදහසමය යැ, ගිලානසමය යැ කම්මසමය යැ අද්ධාන ගමන සමය යැ වාතවුට්ඨිසමය යි. මේ එහි සුදුසු සමය යි.

8. යො පන යම් යම්බදු ... භික්ෂු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහිලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

ඔරෙනද්ධිමාසං: යනු උනු අඩමසක්,

නභායෙය්‍ය යනු සුන්තෙන් හෝ මැටියෙන් හෝ සනහා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. සනහන අවසන්හි පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

අඤ්ඤා සමයා; සුදුසු සමය තබා,

උණසමය නම්: ගිමන් සිවුමස අතුරින් ඉතිරිවැ සිටී යෙළ මස යැ, පරිලාහසමය නම්: වැසි සිවුමස පිළිබඳ පළමු මස යැ, මෙසේ කෙල දෙමසේ අඩමස උෂ්ණසමයැ පරිදහසමයැ යි ස්නාන කළ යුතු යි.

ගිලානසමය නම්: යමක්හට නැමෙන් තොර වැ පහසු නො වේ නම් ගිලානසමයැ යි සැනහිය යුතු යි.

කම්මසමය නම්: යටත් පිරිසෙයින් පිරිවෙන ද හමදනා ලද්දේ වේ නම් කම්මසමයැ යි සැනහිය යුතු යි.

අද්ධානගමනසමය නම්: අධියොත්තක් යෙමී යි සැනහිය යුතු, යන්තහු විසින් සැනහිය යුතු, ගියහු විසින් සැනහිය යුතු යි.

වාතවුට්ඨිසමය නම්: භික්ෂුහු දුහුවිලි සහිත සුළඟින් වැකුණාහු වෙද්ද, දෙකුන් දිය පොදෙක් සිරුරෙහි වැටුණේ හෝ වේ ද, වාතවුට්ඨිසම යැ යි සැනහිය යුතු යි.

පාච්ඤායපාළි භික්ඛුච්ඡවෙය්‍යා

ඌනකඤ්චමාසෙ ඌනකසංඤ්ඤා අඤ්ඤත්‍ර සමයා නභායති ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසස. ඌනකඤ්චමාසෙ වෙමතිකො අඤ්ඤත්‍රසමයා නභායති ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසස, ඌනකඤ්චමාසෙ අතිරෙකසංඤ්ඤා අඤ්ඤත්‍ර සමයා නභායති ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසස.

අතිරෙකඤ්චමාසෙ ඌනකසංඤ්ඤා ආපඤ්ඤා දුක්ඛවසස. අතිරෙකඤ්චමාසෙ වෙමතිකො ආපඤ්ඤා දුක්ඛවසස. අතිරෙකඤ්චමාසෙ අතිරෙකසංඤ්ඤා අනාපඤ්ඤා.

අනාපඤ්ඤා: සමයෙ අඤ්චමාසං නභායති, අතිරෙකඤ්චමාසං නභායති, සති කරුණියෙ උදකං ඔතරිතො නභායති, පාරං ගච්ඡන්තො නභායති, සබ්බපච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු ආපදසු උම්මන්තකසස ආදිකමේකසසාති.

නභානසිකඛාපදං සත්තමං.

6. 6. 8

දුබ්බණ්ණකරණසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං චිහරති ජෙතවනෙ අනාඨිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු ච පරිබ්බාජකා ච සාකෙතා සාවඤ්ඤාං අධ්‍යානමග්ගපටිපත්තා ගොහති. අනාරාමග්ගෙ වොරා නිසබ්බිතො තෙ අඤ්ඤාං සු. සාවඤ්ඤා රාජභවා නිසබ්බිතො තෙ වොරෙ සහණේඛ ගහෙතො භික්ඛුනං සතතිකෙ දුතං පාහෙසු: “ආගච්ඡන්තු භදන්තා සකං සකං චීවරං සඤ්ඤාතිතො ගණන්තතු”ති භික්ඛු න සඤ්ඤානතති තෙ උජ්ඣායතති ඛියතති චිපාවෙතති: “කථං භි නාම භදන්තා අත්තනො අත්තනො චීවරං න සඤ්ඤානතති”ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං චිපාවෙත්තානං අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එකමඤ්ඤා ආරොචෙසු.

2. අථ ඛො භගවා එතසුචිං නිදුනෙ එතසුචිං පකරණෙ භික්ඛුසඛකං සන්තිපානෙතො භික්ඛුනං තදනුච්චිකං තදනුලොමිකං ධර්මිං කථං කතො භික්ඛු ආමන්තෙසි: තෙන භි භික්ඛුවෙ භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාපෙසසාමී දස අත්ථවසෙ පටිච්ච, ගම්භසුච්චුතාය, සම්භවාසුතාය -පෙ- සඤ්චිච්චිතියා, විනායානුග්ගහාය. එවසඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිපෙසයාථ:

නචං පන භික්ඛුනා චීවරලාභෙන තිණණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤකරං දුබ්බණ්ණකරණං ආදුතඛිඛං නීලං වා කදදමං වා කාලයාමං වා, අනාදු වෙ භික්ඛු තිණණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤකරං දුබ්බණ්ණකරණං නචං චීවරං පරිභුඤ්ඤෙජයා පාච්ඤායනති.

උනු අඩමස්භි උනු සන් ඇතියේ සුදුසු සමය තබා සනභා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උනු අඩමස්භි විමති ඇතියේ සුදුසු සමය තබා සනභා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උනු අඩමස්භි අයිරා සන් ඇතියේ සුදුසු සමය තබා සනභා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අයිරා අඩමස්භි උනු සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අයිරා අඩමස්භි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි, අයිරා අඩමස්භි අයිරා සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි නම්, අඩමසකට වරක් සනභා නම්, අයිරා අඩමසෙකින් සනභා නම්, කරුණු ඇති කල්හි දියට බැස සනභා නම්, පරතෙරට යෙමින් සනභා නම් ඇවැත් නො වේ. සියලු පසල්දනවිභි, ආපදයෙහි, උම්මත්තකභට, ආදිකම්මකභට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි නභාන ශික්ෂාපද යි.

6. 6. 8

දුබ්බණ්ණකරණ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතෑ ජෙතවන නම් වූ, අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙකි. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ද පරිව්‍රාජකයෝ ද සාකොතයෙන් සැවැතට යන අදන්මඟට පිළිපත්නාහු වෙති. අතර මහා සොරු නික්මා ඔවුන් ඇසිදගත්හ. රාජපුරුෂයෝ සැවැතින් නික්මා ගොස් බඩු සහිත ඒ සොරුන් අල්වා ගෙන භික්ෂුන් වෙතා දුතයකු යැවුහු: "පින්වතුන් වහන්සේ එන්වා, තමන් තමන් සතු සිවුරු හැඳිනා ගනිත්වා,"යි. භික්ෂුහු නො හඳුනති. ඔහු ලමු කොට සිතති, තුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. "කෙසේ නම් වහන්ද තමන් තමන් සතු සිවුරු නො හඳුනාදද"යි භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන තුඟුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට තෙල කරුණ සැලකළාහු ය.

2. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල කරුණෙහි ලා තෙල අවසරයෙහි ලා බික්සභන රැස් කරවා මහණුන්හට එයට සරිලන එයට අනුලොම වන දුභැමි කපා කොට මහණුන් ඇමැතුයේක. එහෙයින් මහණෙකි, කරුණු දසයක් පිණිස මහණුන්හට සිකපද පනවන්නෙමි. (එනම්) සධ්‍යයාගේ මනා පිළිගැනුම පිණිස සඳිසයාගේ පහසුවට පිණිස... සසුන් පැවැත්ම පිණිස විනයට රුකුල් දීම පිණිස යි. මහණෙකි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"අඳුක් සිවුරක් ලත් මහණහු විසින් නිල් හෝ මඩ හෝ කළු හෝ යන තෙවැදෑරුම් දුර්වරණ කිරීම අතුරෙන් එක්තරා දුර්වරණ කිරීමෙක් ගත යුත්තේ යි. ඉදින් මහණ තෙවැදෑරුම් දුර්වරණ කිරීම අතුරෙන් එක්තරා දුර්වරණ කිරීමක් නොගෙන අළුත් සිවුරක් පරිභොග කෙරේ නම් පවිති වේ"යි.

පාචිත්තිය පාළු හි නමුච්චෙහො

3. නවං නාම; අකතකපා වුච්චති.

විවරං නාම; ඡනං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං.

තිණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං ආදතබ්බනාති; අනාමසො කුසගෙනනපි ආදතබ්බං.

නීලං නාම; දෙව නීලාති කංසනීලං පලාසනීලං.

කඤ්ජො නාම; ඔදකො වුච්චති.

කාලසාමං නාම; යං කි ඤ්චි කාලකං.

අනාද වෙ හිනු දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණනාති; අනාමසො කුසගෙනනපි අනාදිසීනා තිණණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං නවං විවරං පරිභුඤ්ජති ආපනති පාචිත්තියසීය.

අනාදිනො අනාදිනොසංඤ්ඤි පරිභුඤ්ජති ආපනති පාචිත්තියසීය අනාදිනො වෙමනිකො පරිභුඤ්ජති ආපනති පාචිත්තියසීය, අනාදිනො ආදිනොසංඤ්ඤි පරිභුඤ්ජති ආපනති පාචිත්තියසීය. ආදිනො අනාදිනොසංඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛට්ඨො ආදිනො වෙමනිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨො. ආදිනො ආදිනොසංඤ්ඤි අනාපනති.

අනාපනතී: ආදිසීනා පරිභුඤ්ජති, කපපා නට්ඨො හොති කපකතොකාසො ජිණ්ණො හොති, කපකතොන අකපකකං සංසිබ්බිතං හොති, අග්ගලො අනුචාතෙ පරිභජණ්ඛ උම්මිතකකසීය ආදිකමමිකසීයනී.

දුබ්බණ්ණකරණසීකාවදං අට්ඨමං.

1. අග්ග ලෙ - ඡර්සං.

3 නව නම: කප්ඛිඳු නො තැබූ සිවුර කියනු ලැබෙයි.

විවර නම: සවැදූරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා සිවුරෙකි.

තිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං ආදි කඛ්ඛං; යටත් පිරිසෙයින් කුසතණගිනුදු (කප්ඛිඳු) තැබීම කළ යුතු.

නීල නම: කාසනීල (යමල) යැ පලාසනීල (කොළපැහැ) යැයි දෙතිලෙකි.

කද්දම නම: දියමඩැ යි කියනු ලැබෙයි.

කාළසාම නම: යම් කිසි කළු පැහැයක්:

අනාද වෙ භික්ෂු දුබ්බණ්ණ කරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං යනු යටත් පිරිසෙයින් කුසතණගිනුදු නෙ වැදූරුම් දුර්වරණ කිරීම අතුරෙන් එක්තරා දුර්වරණ කිරීමක් නො කොට අලුත් සිවුරක් පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

කප්ඛිඳු නො දුන් කල්හි නුදුන් සන් ඇතිවැ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. කප්ඛිඳු නුදුන් කල්හි විමකි ඇතිවැ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. කප්ඛිඳු නො දුන් කල්හි දුන් සන් ඇතිවැ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. කප්ඛිඳු දුන් කල්හි නො දුන්සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. කප්ඛිඳු දුන් කල්හි විමකි ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. කප්ඛිඳු දුන් කල්හි දුන් සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

කප්ඛිඳු ගෙන පරිභොග කෙරේ නම්; කප්ඛිඳු නැසුණේ වී නම්, කප්ඛිඳු කළ තැන දිරා ගියේ වී නම්, කප්ඛිඳු තබන ලද්ද හා කප්ඛිඳු නො තබන ලද්දක් හිචන ලදුයේ වී නම් අවැත් නො වේ. මැඩිල්ලෙහි දිගනුවායෙහි සරසනුවායෙහි උම්මත්තකහට ආදිකම්මකහට ඇවැත් නැති.

අටවැනි දුබ්බණ්ණකරණ ශික්ෂාපද යි.

විකපපනසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාර්ථසේකසස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ආයළො උපනඤ්ඤ සකායුතො භාතුතො සද්ධිචිහාරිකසස භික්ඛුතො සාමං. වීචරං විකපපනා අපච්චුද්ධාරකං¹ පරිභුඤ්ජති අථ ටො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමන්ඃ ආරොචෙයි: "අයං ආවුසො ආයළො උපනඤ්ඤ සකායුතො මග්ගං සාමං වීචරං² විකපපනා අපච්චුද්ධාරකං පරිභුඤ්ජති"ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ටියඤ්ඤ වීජාවෙකභි: කථං හි නාම ආයළො උපනඤ්ඤ සකායුතො භික්ඛුසස සාමං වීචරං විකපපනා අපච්චුද්ධාරකං පරිභුඤ්ජසතිති -පෙ- සථචං කීර තිං උපනඤ්ඤ භික්ඛුසස සාමං වීචරං විකපපනා අපච්චුද්ධාරකං පරිභුඤ්ජසීති. සථචං භගවා විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තිං මොසපුරිස භික්ඛුසස සාමං වීචරං විකපපනා අපච්චුද්ධාරකං පරිභුඤ්ජසයි. තෙනං මොසපුරිස අපසසකානාං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු භික්ඛුසස වා භික්ඛුනියා වා සිකඛමානාය වා සාමඤ්ජරසස වා සාමඤ්ජරියා වා සාමං වීචරං විකපපනා අපච්චුද්ධාරකං පරිභුඤ්ජෙය්‍ය පාවිතතිය"තති.

2. යො පනාතී: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුතී: -පෙ- අයං ඉමසී. අඤ්ඤ අධිපොතො භික්ඛුතී.

භික්ඛුසසාතී: අඤ්ඤසා භික්ඛුසස,

භික්ඛුතී නාම: උභතොසඤ්ඤ උපසමපනා.

සිකඛමානා නාම: දඬු වසනාති ජසු ධම්මෙසු සිකඛිත සිසඛා,

සාමඤ්ජරො නාම: දසසිකඛාපදිකො.

සාමඤ්ජරී නාම: දසසිකඛාපදිකා.

සාමතතී: සයං විකපපනා.

වීචරං නාම: ජනනං වීචරානං අඤ්ඤතරං වීචරං විකපපනුපග පච්චමං.

1. අපච්චුද්ධාරකං - මජ්ඣං.
 2. මග්ගං වීචරං සාමං - මජ්ඣං.
 3. විකපපනං පටිච්චං - ඩී මජ්ඣං.

විකපාන ශික්ෂාපදය

1. එයමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් තුවර ඡේතනික නම්වූ අනේ පිඬු සිවුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එයමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර බෑයාගේ සද්ධිවිහාරික භික්ෂුහට තමා මැ සිවුරක් විකපා නොපසුදුරා පරිභොග කෙරෙයි. එකල්හි ඒ මහණ මහණුන්හට තෙල කැරුණ දන්වී සැ: “ඇවැත්නි, මේ ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර මාහට තමා මැ සිවුරක් විකපා නො පසුදුරා පරිභොග කෙරේ” යයි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ...ඔහු ලවු කොට සිතති. නුඟණ පවසති. දෙස් පතුරු වත්. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර මහණක්හට තමා මැ සිවුරක් විකපා නො පසුදුරා පරිභොග කෙළේ” දැයි ... සැබෑ ද උපනන්දු කෙහි මහණක්හට තමා මැ සිවුරක් විකපා නො පසුදුරා පරිභොග කරවූ දැ යි. සැබෑවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය කෙහි මහණක්හට තමා මැ සිවුරක් විකපා නො පසුදුරා පරිභොග කළහු ද? හිස් පුරුෂය මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් මහණක්හට හෝ මෙහෙණක්හට හෝ සික්මතුවක්හට හෝ හෙරණකුහට හෝ හෙරණකහට හෝ තෙමේ සිවුරක් විකපා නො පසුදුරා පරිභොග කෙරේ නම් පවිත්‍රී වේ” යයි.

2. යො පන: යම් යම්බදු...හිකු...මෙ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

හිකබ්බසා; අත් මහණක්හට.

හිකබ්බනී නම්: දෙසතුන් කෙරෙහි උපසපත් වුවා.

සිකමානා නම්: දෙවසක් සදහම්හි භික්ෂුණු සික ඇත්ති.

සාමණේර නම්: දස සිකපද ඇතිගේ.

සාමණේරී නම්: දස සිකපද ඇත්ති.

සාමං; තෙමේ විකපා

විවර නම්: ස වැදැරැම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා විකපුන් පොහෝගා පැසුළු සිවුරක්.

පාචිත්තියපාළි හි පඤ්චවහරණය

චිත්තපපතා නාම දෙව් චිත්තපපතා : සම්මුඛා චිත්තපපතා ච පරමමුඛා චිත්තපපතා ච.

සම්මුඛා චිත්තපපතා නාම : ඉමං චීවරං තුඤ්ඤං චිත්තපපතී ඉක්කමංසාමසා චාති.

පරමමුඛා චිත්තපපතා නාම : ඉමං චීවරං චිත්තපපතාත්ථාය තුඤ්ඤං දමමිති... තෙන වත්තඤ්ඤා තො තෙ මිත්තො වා සන්දිට්ඨො වාති. ඉක්කමංසාමො ච ඉක්කමංසාමො වාති තෙන වත්තඤ්ඤා. අභං තෙසං දමමි, තෙසං සන්තානං පරිභුඤ්ජා වා විහසජ්ජති වා යථාපච්චයං වා කරොමිති.

අපච්චුද්ධාරකං නාම : තස්ස වා අදික්ඛා, තස්ස වා අචිත්තසහොතා පරිභුඤ්ජාති ආපත්ති පාචිත්තියසසා. අපච්චුද්ධාරකෙ අපච්චුද්ධාරකසඤ්ඤා පරිභුඤ්ජාති ආපත්ති පාචිත්තියසසා. අපච්චුද්ධාරකෙ වෙමතිතො පරිභුඤ්ජාති ආපත්ති පාචිත්තියසසා. අපච්චුද්ධාරකෙ පච්චුද්ධාරකසඤ්ඤා පරිභුඤ්ජාති ආපත්ති පාචිත්තියසසා.

අධිට්ඨති වා විහසජ්ජති වා ආත්ති දුක්ඛංසසා. පච්චුද්ධාරකෙ අපච්චුද්ධාරකසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛංසසා. පච්චුද්ධාරකෙ වෙමතිතො ආපත්ති දුක්ඛංසසා. පච්චුද්ධාරකෙ පච්චුද්ධාරකසඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති : සො වා දෙති තස්ස වා විහසසහොතා පරිභුඤ්ජාති, උමමිත්තකසසා ආදිකමමිත්තසාති.

චිත්තපපත සික්ඛාපදං නවමිං.

6. 6. 10

චීවරාපතිධාන සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන මුද්දො හඟවා සාවඤ්ඤාං චීවරාති ජෙතවනො අනාඨපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ, තෙන ඛො පන සමයෙන සක්ඛාරසචරිතියා හිකචු අසඤ්ඤිත පරික්ඛාරකා¹ භොතති. ජබ්බගහියා හිකචු සක්ඛාරසචරිතියානං හිකචුනං පත්තමපි චීවරමපි අපතිට්ඨෙති, සක්ඛාරසචරිතියා හිකචු ජබ්බගහියෙ හිකචු එතදචොචුං: "දෙරාචුසො අමොකං පත්තමපි චීවරමපි" ති, ජබ්බගහියා හිකචු හසතති. තෙ රොදහති. හිකචු එවමාභංසු; "කිත්ඤ්ඤා තුමෙඤ ආචුසො රොදරාති". ඉමෙ ආචුසො ජබ්බගහියා හිකචු අමොකං පත්තමපි චීවරමපි අපතිට්ඨෙති" ති.

1. අසඤ්ඤිතපරික්ඛාරා-මජ්ඣ.

විකපපනා නම: හමුයෙහි විකපපනා යැ, ඉනාහමුයෙහි විකපපනා යි විකපපනා දෙකෙකි.

සමුඛා විකපපනා නම: මේ සිවුර නොපට හෝ මෙනම් ඇතියහුට හෝ විකපමි.

පරමමුඛා විකපපනා නම: මේ සිවුර විකපුන් සඳහා නොපට දෙමැයි. කවරෙක් තාගේ මිතුරු හෝ දුටුමිතුරු හෝ වේ ද යි ඔහු විසින් කිය යුත්තේ යි. මෙනම් ඇතියේ ද මෙනම් ඇතියේ ද යි ඔහු විසින් කිය යුත්තේ යි. මම ඔවුනට දෙමි, ඔවුන් සතු වූව පරිභොග හෝ කරව, දීම හෝ කරව, රිසියෙන්නක් හෝ කරව යි.

අපවිට්ඨදාරක නම: ඔහුට නො දෙන ලද්ද හෝ ඔහුට අවිස්වසින් හෝ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො කළ පසුදුරුණෙහි නො කළ පසුදුරුණු සන් ඇතියේ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො කළ පසුදුරුණෙහි විමති ඇතියේ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො කළ පසුදුරුණෙහි කළ පසුදුරුණු සන් ඇතියේ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ඉටා නම් හෝ වියදා නම් හෝ දුකුලා ඇවැත් වෙයි. කළ පසු-
දුරුණෙහි නො කළ පසුදුරුණු සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. කළ පසුදුරුණෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. කළ පසුදුරු-
ණෙහි කළ පසුදුරුණු සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

තෙතෙමේ දෙයි හෝ, ඔහු කෙරෙහි විස්වස් කරමින් පරිභොග කෙරෙයි හෝ ඇවැත් නො වේ. උම්මන්තකභට ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

නවවැනි විකපපනශික්ෂාපද යි

6.6.10

විචරාපනිධාන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත්නුවර ජෙතවන නම්වූ, අන්තෙසිඬු සිටුහුගේ අරමිභී වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සතළොස් වග මහණහු නො තැන්පත් කළ පිරිකර ඇතියෝ වෙති. සවග මහණහු සතළොස්වග මහණුන්ගේ පා ද සිවුරු ද සභවති. සතළොස් වග මහණහු සවග මහණුන්ට තෙල කීහු: “ඇවැත්නි, අපගේ පාත්‍ර ද සිවුරු ද දෙව”යි සවග මහණෝ සිනා සෙති. ඔහු හඬන්. භික්ෂුහු මෙසේ කීහු: “ඇවැත්නි, තෙහි කුමකට හඬවු” ද යි ඇවැත්නි, මේ සවග මහණෝ අපගේ පාත්‍ර ද සිවුරු ද සභවති යයි.

පාචිකය පාළි භික්ඛුච්ඡවෙකා

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨනං -පෙ- තෙ උජ්ඣායනනී තීයනනි විපාචෙතනී; 'කථං හි නාම ජබ්බෙහියා භික්ඛු භික්ඛුනං පනතොපි විවරොපි අපනිඤ්ඤනං'ති -පෙ- සචචං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුනං පනතොපි විවරොපි අපනිඤ්ඤනං, සචචං භගවා, විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා භික්ඛුනං පනතොපි විවරොපි අපනිඤ්ඤනං, තෙනා මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵකඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛපදං උද්දියෙය්‍යාට්;

'යො පන භික්ඛු භික්ඛුයය පනතං වා විවරං වා නිසීදනං වා සුච්ඡරං වා කායබන්ධනං වා අපනිඤ්ඤනං වා අපනිධාපෙය්‍ය වා අන්තමසො හස්සාපෙට්ඨො පි' පාචිකය'නති.

3. යො පනාති; යො යාදිතො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමං අපෙඤ්ඤි අධිපෙපතො භික්ඛුති.

භික්ඛුයසාති: අඤ්ඤායස භික්ඛුසස.

පනෙතා නාම: ඉද්ධි පනතා අයොපනෙතා මහතිකා පනෙතා.

විවරං නාම; ජනනං විවරානං අඤ්ඤනරං විවරං විකරුතුපගපච්ඡිම.

නිසීදනං නාම: සදසං චුච්චති.

සුච්ඡරං නාම: සසුච්ඡිකං වා අසුච්ඡිකං වා.

කායබන්ධනං නාම: ඉද්ධි කායබන්ධනාති පටච්ඡිකා සුකරාතකං.

අපනිඤ්ඤනං: සයං අපනිඤ්ඤි ආපහනි පාචිකියසස.

අපනිධාපෙය්‍යාති: අඤ්ඤං ආනාපෙති ආපහනි පාචිකියසස, සකිං ආණ්ඨෙතො බහුකච්ඡි අපනිඤ්ඤි ආපහනි පාචිකියසස.

අන්තමසො හස්සාපෙට්ඨොපිති: කිලාධිපායො.

උපසම්පනෙහ උපසම්පනත්‍ය ඤ්ඤී පනතං වා විවරං වා නිසීදනං වා සුච්ඡරං වා කායබන්ධනං වා අපනිඤ්ඤි වා අපනිධාපෙති වා අන්තමසො හස්සාපෙට්ඨොපි ආපහනි පාචිකියසස, උපසම්පනෙහ වෙමතිතො -පෙ- උපසම්පනෙහ අනුපසම්පනත්‍ය ඤ්ඤී පනතං වා විවරං වා නිසීදනං වා සුච්ඡරං වා කායබන්ධනං වා අපනිඤ්ඤි වා අපනිධාපෙති වා අන්තමසො හස්සාපෙට්ඨොපි ආපහනි පාචිකියසස.

1. හසාපෙට්ඨො පි - මජ්ඣං.
2. අපනිඤ්ඤනං වාති - මජ්ඣං.
3. අපනිධාපෙය්‍ය වාති - මජ්ඣං.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔහු ලුමු කොට සිතති, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු මහණුන්ගේ පාත්‍ර ද සිවුරු ද සැඟවුහු” ද? යි...සැබැද මහණෙනි, තෙපි මහණුන්ගේ පාත්‍ර ද සිවුරු ද සඟවවු ද? යි. සැබැවැ භාග්‍යාවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු භැරහු ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි මහණුන්ගේ පාත්‍ර ද සිවුරු ද සැඟවුවහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් යටත් පිරිසෙයින් කෙළිරිසියේ නමුදු මහණක්හුගේ පයක් හෝ සිවුරක් හෝ නිසිදනයක් හෝ හිදිගුළාවක් හෝ කාබානක් හෝ සඟවන්නේ නම් හෝ සඟවවන්නේ නම් හෝ පවිත්‍ර වේ” යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුසා; අන් මහණක්හුගේ;

පතන නම්: යපයැ මැවිපයැ යි දෙපයෙකි.

චීවර නම්: සවැදැරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා විකපුන් පොහොනා පැසුළු සිවුරක්;

නිසිදන නම්: දවලු සහිත නිසිදන යැ යි කියනු ලැබේ.

සුවිසර නම්: හිදි සහිත වූ හෝ හිදි රහිත වූ හෝ,

කායබනධන නම්: පට්ටිකා යැ සුකරන්තක යැ යි දෙ කාබානෙකි.

අපනිධෙයා; තෙමේ සඟවා නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි.

අපනිධාපෙයා: අනෙකක්හු අණවා නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. වරක් අණවන ලදුයේ බොහෝ වරකුදු සඟවා නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

අනතමසො භස්සාපෙධො යනු කෙළිරිසි ඇතියේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ යටත් පිරිසෙයින් කෙළිරිසි ඇතියේ නමුදු පාත්‍රයක්හෝ සිවුරක් හෝ නිසිදනයක් හෝ හිදිගුළාවක් හෝ කාබානක් හෝ සඟවා නම් හෝ සඟවවා නම් හෝ පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ...උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ යටත් පිරිසෙයින් කෙළිරිසි ඇතියේ නමුදු පාත්‍රයක් හෝ සිවුරක් හෝ නිසිදනයක් හෝ හිදිගුළාවක් හෝ කාබානක් හෝ සඟවා නම් හෝ සඟවවා නම් හෝ පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

පාචිකත්‍යපාළි භික්‍ෂුවිභවෙයා

අඤ්ඤං පරික්ඛාරං අපනිඤ්ඤි වා අපනිධාපෙති වා අන්තමසො
භක්‍ෂාපෙට්ඨොපි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස, අනුපසම්පන්නස්ස පහතං වා චීවරං වා
අඤ්ඤං වා පරික්ඛාරං අපනිඤ්ඤි වා අපනිධාපෙති වා අන්තමසො
භක්‍ෂාපෙට්ඨොපි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස
අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිනො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස, අනුපසම්පන්නෙ
අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපකඤ්ඤි න භක්‍ෂාධිප්පායො දුන්නිකඤ්ඤිං පටිසාමෙති ධම්ම
කථං කථෙත්වා දක්ඛාමිති පටිසාමෙති උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

චීවරාපනිධානසිකඛාපදං දසමං.

සුරාපානවග්ගො ඡට්ඨො.

කසුද්දනා:

සුරා අධිගුලී භාසො ව අනාදරීයඤ්ඤි භි.සනං
පොති නභාන දුඛිණ්ණං සාමං අපනිඤ්ඤන වාතී.

1. ධර්මකරං - මුද්ගං භාෂා.

යටත් පිරිසෙයින් කෙළිරිසි ඇතියේ නමුදු අත් පිරිකරක් සභවා නම් හෝ සභවවා නම් හෝ දුකුලා ඇවැත් වෙයි. යටත්පිරිසෙයින් කෙළිරිසි ඇතියේ නමුදු අනුපසපනක්හුගේ පයක් හෝ සිවුරක් හෝ අත් පිරිකරක් හෝ සභවා නම් හෝ සභවවා නම් හෝ දුකුලා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි වීමිති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

කෙළිඅදහස් නැතියේ නම්, නො මනායේ කඛන ලද්දක් තැන්පත් කෙරේ නම්; දැහැමි කථා කොට දෙත්තෙමැ යි තැන්පත් කෙරේ නම් ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකභට ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

දසවැනි විවරාපනිධාන ශික්ෂාපද යි

සවැනි සුරාපාන වර්ග යි

එහි උද්දනය:

සුරාපාන යැ අභිගුලිපකොදක යැ, හසසධම්ම යැ, අනාදරිය යැ, භිංසාපනක යැ, ජොති යැ, නභාන යැ, දුබ්බණ්ණකරණ යැ, විවරාපනිධාන සිකපදය සමඟ චිකල්පනය ද වෙයි.

සඤ්චිච්චපාණ්ඩිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකක්ඛා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්චා උද්ධි ඉය්සාසො භොති. කාකා වය්ස අමනාපා භොනාහි සො කාමෙක විජ්ඣන්තො විජ්ඣන්තො සිසං ජිඤ්චො සුලල පටිපාටියා යපෙසි. භික්ඛු එවමාහංසු: කෙතී.මෙ ආවුසො කාකා ජීවිතා වොරොපෙසිති. මයා ආවුසො අමනාපා මෙ කාකාති. යෙ තෙ භික්ඛු අච්චජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාහි වීයනාහි විපාවෙහාහි. කථං හි නාම උද්ධි සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙසසිතිති -පෙ- සව්වං කීර ත්වං උද්ධි සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙසිති. සච්චං භගවා චිහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම ත්වං මොසපුරිස සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙසසි. තෙනං මොසපුරිස අප්පසකානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසඛාපදං උද්දිසෙය්සාථ:

“යො පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙය්ස පාවිත්තිය”නති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමඤ්චං අපෙඤ්ච අධිපෙඤ්චො භික්ඛුති.

සඤ්චිච්චාති: ජාතනොතා සඤ්චානනොතො වොච අභිචිහරිත්තො විතිකමො.

පාණො නාම: කීරච්චජානගතභණො වුචන්ති.

ජීවිතා වොරොපෙය්සාති: ජීවිතීනද්දියං උපච්චිඤ්චති උපරොධෙති සනතතිං විකොපෙති ආපහාහි පාවිත්තියය්ස.

පාණෙ පාණසඤ්චි ජීවිතා වොරොපෙති ආපහාහි පාවිත්තියය්ස. පාණෙ වෙමතිකො ජීවිතා වොරොපෙති ආපහාහි දුක්ඛංසය්ස. පාණෙ අප්පසකානං සඤ්චි ජීවිතා වොරොපෙති අනාපහාහි.

4. අප්පසකො පාණසඤ්චි ආපහාහි දුක්ඛංසය්ස. අප්පසකො වෙමතිකො ආපහාහි දුක්ඛංසය්ස. අප්පසකො අප්පසකො සඤ්චි අනාපහාහි.

5. අනාපහාහි: අසඤ්චිච්ච, අසනියා, අජානනාසය්ස, න මරණාධිප්පායසය්ස උමමනාකසය්ස, ආදිකමමකසසාති.

සඤ්චිච්චපාණ්ඩිකඛාපදං පඨමං

1. ජීවිතා වොරොපෙති, - මජ්ඣං නිකායං.
2. සඤ්චිච්ච සිසඛාපදං - මජ්ඣං.

සඤ්ච්චපාණ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේ මිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උදයි දුනුවායෙක් වෙයි. කපුටුවෝ ඔහුට අමනාප වෙති. හේ කපුටුවන් විදවිද හිස සිදහුලෙහි පිළිවෙළින් නැමී යෑ. භික්ෂුහු මෙසේ කීහු: ඇවැත්නි කවරක්හු විසින් මේ කපුටුවෝ දිවියෙන් තොර කරන ලද්දහු දැයි. ඇවැත්නි, මා විසින් මට කපුටුවෝ අමනාපයෝ යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවාහු ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් උදයි තෙරණුවෝ දනෑ දනෑ සතක්හු දිවියෙන් තොර කළෝ" දැයි. ... සැබෑ ද උදයි, තෙපි දනෑදනෑ සතක්හු දිවියෙන් තොර කළහු දැයි. සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ. ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, තෙපි දනෑදනෑ සතක්හු දිවියෙන් තොර කළහු ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මහණෙනි මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් දනදන සතක්හු දිවියෙන් තොර කරන්නේ නම් පවිත්‍රී වේ” යි.

2. යො පන: යම්, යම්බදු...හිකටු...මෙ කෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සඤ්ච්ච: දන්නේ මැනැවින් දන්නේ සිතා මෙහෙයා විකුම් කිරීම යි.

පාණ නම්: තිරිසන් ගීය සතෙකෑ යි කියනු ලැබෙයි.

ජීවිතා වොරොපෙයා; ජීවිතෙන්දියය සිදලා නම් වළභා නම් සන්තතිය විකොපනය කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

සතක්හු කෙරෙහි සතෙකෑ යි සන් ඇතියේ දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. සතක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සතක්හු කෙරෙහි සතෙකෑ යි සන් නැතියේ දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් ඇවැත් නැති.

නො සතක්හු කෙරෙහි සතෙකෑයි සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො සතක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො සතක්හු කෙරෙහි නො සතෙකෑ යි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට මරණ අදහස් නැතියහුට, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි සඤ්ච්චපාණ ශික්ෂාපද යි.

සප්තාණක සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨසිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජතී. යෙ තෙ භික්ඛු අපීච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති ධියගති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජස්සතී”ති -පෙ- සව්වා කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජරාතී. සව්වා භගවා. විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජස්සථ. තෙනං මොසපුරිසා අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

“ යො පන භික්ඛු ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජය්‍යා පාවිතතියතී.”

2. යො පනාතී: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුතී: -පෙ- අයං ඉමඤ්ඤං අපෙ අධිපොතො භික්ඛුතී. ජානාතී නාම: සාමං වා ජානාතී අඤ්ඤ වා තස්ස ආරොවෙතී. සප්තාණකතී ජානනො පරිභොගෙන මරිස්සතීති ජානනො පරිභුඤ්ජති ආපත්ති පාවිතතියස්ස.

සප්තාණකෙ සප්තාණකසඤ්ඤි ආපත්ති පාවිතතියස්ස. සප්තාණකෙ වෙමතීකො පරිභුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. සප්තාණකෙ අප්පාණක සඤ්ඤි පරිභුඤ්ජති අනාපත්ති.

අප්පාණකෙ සප්තාණකසඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අප්පාණකෙ වෙමතීකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අප්පාණකෙ අප්පාණකසඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අප්පාණකතී ජානනො¹, පරිභොගෙන න මරිස්සතීති ජානනො පරිභුඤ්ජති, උම්මතකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

සප්තාණක සිකඛාපදං දුතියං

1. ප්පාණකතී අප්පාණකො, අප්පාණකතී ජානනො-මර්ශං,

සප්තාණක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර ජෙනවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු දැනැදැනැ පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කෙරෙහි යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අසිස් වූවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු දැනැදැනැ පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කළාහු ද යි... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දැනැදැනැ පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කරවු ද යි. සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරහුහ...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි දැනැදැනැ පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කළහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් දැනැදැනැ පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කරන්නේ නම් පවිති වේ" යි.

2. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. ජානාති නම්: තෙමේ හෝ දැනි. අන්හු හෝ ඔහුට ඇරොජත්. පණුවන් සහිත යෑ යි දන්නේ පරිභෝගයෙන් මැරෙති යි දන්නේ පරිභෝග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පණුවන් සහිතයෙහි පණුවන් සහිතය යන සන් ඇතියේ පරිභෝග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පණුවන් සහිතයෙහි විමති ඇතියේ පරිභෝග කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පණුවන් සහිතයෙහි පණුවන් රහිතය යන සන් ඇතියේ පරිභෝග කෙරේ නම් ඇවැත් නැති.

පණුවන් රහිතයෙහි පණුවන් සහිතය යන සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පණුවන් රහිතයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පණුවන් රහිතයෙහි පණුවන් රහිතය යන සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

පණුවන් රහිත යෑ යි දන්නේ නම්, පරිභෝගයෙන් නො මැරෙති යි දන්නේ නම්, ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි සප්තාණක ශික්ෂාපද යි.

උකෙකාටන සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවාසීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණධීක්ෂසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගභීයා භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙකති, අකතං කම්මං දුක්ඛතං කම්මං පුන කාතඛං කම්මං අනිභතං දුක්ඛිභතං පුන නිභනිතඛංකති, යෙ තෙ භික්ඛු අජීවිජා -පෙ- නෙ උජ්ඣායකති වියහති විපාවෙනති : “කථං හි නාම ජබ්බගභීයා භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙකතති”ති -පෙ-සථි. කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙථාති. සච්චි භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ-කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙසසථ තෙනං මොසපුරිසා අසායනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවිඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙයාථ :

“යො පන භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුන කම්මාය උකෙකාටෙයා පාවිතතීය”තති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ-අයං ඉමංසීං අසෙඨ අධිපෙයනො භික්ඛුති.

ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති, අභෙඤ්ඤ වා තසස ආරොචෙතති, සො වා ආරොචෙති.

යථාධම්මං නාම: ධම්මෙන විනයෙන සත්ථුසාසනෙන කතං, එතං යථාධම්මං නාම.

අධිකරණං නාම: වහාරි අධිකරණාති විවාදධිකරණං අනුවාදධිකරණං ආපත්තාධිකරණං කිච්චාධිකරණං.

පුනකම්මාය උකෙකාටෙයාති: අකතං කම්මං දුක්ඛතං කම්මං පුන කාතඛං කම්මං අනිභතං දුක්ඛිභතං පුන නිභනිතඛංකති ජානාතොභි උකෙකාටෙති ආපත්ති පාවිතතීයසස.

1. ජානනෙකා - මජ්ඣ. නිකාය

උකෙකාටන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අතේ පිඬු පිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු ධම් වූ පරිද්දෙන් සන්තිද්වවන ලද අධිකරණය දැනදැනැ යළි කරනු පිණිස මතු කරලැති. “කර්මය නො කරන ලද යැ, කම්ය නපුරු කොට කරන ලද යැ, කම්ය යළි කළයුතු යැ, නො සන් හිදුවන ලද යැ, නපුරු කොට සන්හිදුවන ලද යැ, යළි සන්හිදවිය යුතු” යැයි. යම් ඒ හික්ෂු කෙතෙක් අපිස් වූවාහු ... ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු ධම් වූ පරිද්දෙන් සන්තිද්වවන ලද අධිකරණය දැනදැනැ යළි කරනු පිණිස මතු කොළෝ” ද යි.....සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි ධම් වූ පරිද්දෙන් සන්තිද්වවන ලද අධිකරණය දැනදැනැ යළි කරනු පිණිස මතු කරනු දැයි. සැබෑවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරහුහ....කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි ධම් වූ පරිද්දෙන් සන්තිද්වවන ලද අධිකරණය දැනදැනැ යළි කරනු පිණිස මතු කළහු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් ධම් වූ පරිද්දෙන් සන්තිද්වවන ලද අධිකරණයක් දැන දැනැ යළි කරනු පිණිස මතු කරලැන්නේ නම් පවිත් වේ” යි.

2. යො සත: යම්, යම්බදු හික්ෂු...මෙ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

ජානාඤ්ඤි නම්: තෙමේ හෝ දනී, අන්හු හෝ ඔහුට ඇරොපත් හෙතෙමේ හෝ ඇරොපයි.

යථාධම්මි නම්: ධම්යෙන් විනයයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් කරන ලද්ද යැ. මේ යැ යථාධම්ම නම්;

අධිකරණ නම්: විවාදාධිකරණ යැ අනුවාදාධිකරණ යැ ආපත්තාධිකරණයැ කිව්වාධිකරණ යැ යි අධිකරණ සතරෙකි.

සුභකම්මිය උකෙකාටෙයා: කම්ය නො කරන ලද යැ කම්ය නපුරු කොට කරන ලද යැ කම්ය යළි කළ යුතු යැ නො සන්හිදු වන ලද යැ නපුරු කොට සන්හිදුවන ලද යැ යළි සන්හිදවිය යුතු යැ යි දනිමින් මතුකරා නම් පවිත් ඇවැත් වේ.

පාර්තීයපාළි භික්ඛුච්ඡාය

ධම්මකමමං ධම්මකමමසඤ්ඤි උසෙසාටෙති ආපනති පාර්තීයසස. ධම්මකමම වෙමතිකො උසෙසාටෙති ආපනති දුක්ඛටසස. ධම්මකමම අධම්මකමමසඤ්ඤි උසෙසාටෙති අනාපනති.

අධම්මකමම ධම්මකමමසඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛටසස. අධම්මකමම වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛටසස. අධම්මකමම අධම්මකමමසඤ්ඤි අනාපනති.

අනාපනති: අධම්මකම වා වග්ගෙන වා න කම්මාරභසස වා කම්මකතනති ජනනෙනා උසෙසාටෙති, උම්මතකසස ආදිකම්මකසසාති.

උසෙසාටනසිකධාපදං තතියං

6. 7. 4

දුට්ඨලැසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤිං චිතරති ජෙතවනෙ අනාටපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන ඔබ පන සමයෙන ආයසො උපනන්දො සකාපුට්ඨො සංඝෝතනිකං සුක්ඛච්ඡිට්ඨිං ආපනතිං ආපඤ්ඤිං භාතුනො සද්ධිච්ඡාරිකසස භික්ඛුනො ආරොචෙසි: අභං ආවුසො සංඝෝතනිකං සුක්ඛච්ඡිට්ඨිං ආපනතිං ආපනො මා කසසච්ඡි ආරොචෙහීති. තෙන ඔබ පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සංඝෝතනිකං සුක්ඛච්ඡිට්ඨිං ආපනතිං ආපඤ්ඤිං සඛං තසසා ආපනතියා පරිවාසං යාචි. තසස සඛො තසසා ආපනතියා පරිවාසං අදසි. සො පරිවසනො තං භික්ඛුං පසිඤ්ඤා ඵතදචොච: “අභං ආවුසො සංඝෝතනිකං සුක්ඛච්ඡිට්ඨිං ආපනතිං ආපඤ්ඤිං සඛං තසසා ආපනතියා පරිවාසං යාචි, තසස මෙ සඛො තසසා ආපනතියා පරිවාසං අදසි සොභං පරිවසාමි. වෙදියාමභං ආවුසො වෙදියතීති මං ආයසො ධාරෙතු”ති.

2. කිනත්ථ ඔබ ආවුසො යො අඤ්ඤාපි ඉමං ආපනතිං ආපඤ්ඤිං යොපි ඵචං කරොතීති. ඵචමාවුසොති. අයං ආවුසො ආයසො උපනන්දො සකාපුට්ඨො සංඝෝතනිකං සුක්ඛච්ඡිට්ඨිං ආපනතිං ආපඤ්ඤිං සො මෙ ආරොචෙසි මා කසසච්ඡි ආරොචෙහීති. කිම්පන ඤං ආවුසො පච්චිතාදෙසිති ඵචමාවුසොති. අඵ ඔබ සො භික්ඛු භික්ඛුනං ඵතමඤ්ඤං ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උඤ්ඤාසසති ධියසති චිපාවෙනි:

දැනුම්කම්හි දැනුම්කමෙක යන සන් ඇතියේ මතු කරලා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දැනුම්කම්හි විමති ඇතියේ මතු කරලා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දැනුම්කම්හි නො දැනුම්කමෙක යන සන් ඇතියේ මතු කරලා නම් ඇවැත් නැති.

නො දැනුම්කම්හි දැනුම්කමෙක යන සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දැනුම්කම්හි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දැනුම්කම්හි නො දැනුම්කමෙක යන සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

අධම්මයෙන් හෝ ව්‍යග්‍රයෙන් හෝ කම්මාර්ථ නොවනුවක්භව හෝ කම් කරන ලද්ද යි දන්තෝ මතුකරලා නම් ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකභව ආදිකම්මිකභව ඇවැත් නැති.

තුන්වැනි උනෙකාටනශික්ෂාපද යි.

6. 7. 4

දුටුපුද්ගල ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර අනේපිඩු පිටුහුගේ ජෙතවන නම් අරමිහි වැඩැ වෙසෙත්. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ඥානාපුත්‍ර දනා දනා සුක්ඛිසැටි ඇවැත්කට පැමිණ බැයාගේ සද්ධිවිහාරික භික්ෂුභව ඇරොඪී යැ: ඇවැත්නි මම දනා දනා සුක්ඛිසැටී ඇවැත්කට පැමිණියෙමි, කිසිවක්භව නහමක් ඇරොඪ යි. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් දනා දනා සුක්ඛිසැටී ඇවැත්කට පැමිණ සධ්දසයාගෙන් ඒ ඇවැත්කට පිරිවෙස් යැදී යැ. සධ්දස තෙමේ ඔහුට ඒ ඇවැත්කට පිරිවෙස් දුන්නේ යැ. හේ පිරිවසනුයේ එමහණහු දකෑ මෙය කී යැ: "ඇවැත්නි, මම දනා දනා සුක්ඛිසැටි ඇවැත්කට පැමිණ සධ්දසයාගෙන් ඒ ඇවැත්කට පිරිවෙස් යැදිමි. සධ්දස තෙමේ ඒ මාහට ඒ ඇවැත්කට පිරිවෙස් දුන්නේ යැ. හේ මම පිරිවසමි. ඇවැත්නි, මම දනිමි. මා දනී යැ යි ආයුෂ්මත් තෙමේ දරාව යි.

2. කිමෙක් ද? ඇවැත්නි, අන් යමෙකුත් මේ ඇවැත්කට පැමිණේ නම් හෙතෙමේත් මෙසේ කෙරේ ද යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ. ඇවැත්නි, මේ ආයුෂ්මත් උපනන්ද ඥානාපුත්‍ර දනා දනා සුක්ඛිසැටි ඇවැත්කට පැමිණ හේ කිසිවක්භව නහමක් ඇරොඪ යි මට දන්වී යැ. කිමෙක් ද? ඇවැත්නි, තෙපි පිළිසත් කරවු ද යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ. එකල්හි ඒ මහණ මහණුන්හට තෙල කරුණ දන්වී යැ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්:

පාචිකතිය පාළු හිතවුන් විභවය

“කථං හි නාම හිතවු හිතවු සහ ජානං දුටුලං ආපනං පටිච්ඡාදෙසසති” ති -පෙ- සචං කීර තං හිතවු හිතවු සහ ජානං දුටුලං ආපනං පටිච්ඡාදෙසීති. සචං හගවා. ඒගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- කථං හි නාම තං මොසපුරිස හිතවු සහ ජානං දුටුලං ආපනං පටිච්ඡාදෙසසසි. නොනං මොසපුරිස අපපසකානං වා පසාදය -පෙ- එවණි පන හිතවු වෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිපෙසයාථ:

“යො පන හිතවු හිතවු සහ ජානං දුටුලං ආපනං පටිච්ඡාදෙයා පාචිකතිය” නති.

3. යො පනාති: යො යාදිපෙයා -පෙ- හිතවුති -පෙ- අයං ඉමණිං අපෙසු අධිපෙපතො හිතවුති. හිතවුසාහි: අඤ්ඤාස හිතවු සහ. ජානාති නාම: යාමං වා ජානාති, අඤ්ඤා වා තසස ආරොචෙහති, යො වා ආරොචෙති. දුටුලො නාම: ආපනති වතනාරි ව පාරාජිකාති තෙරස ව සඛාදිපෙයා. පටිච්ඡාදෙයාහි: ඉමං ජාතිනා වොදෙසසතති සාරෙසසතති බුංපෙසසතති වමෙතසසතති මධකුකරිසසතති නාරොචෙසසාමීති ධුරං නිකඛිතමනෙත ආපනති පාචිකතියස.

දුටුලොය ආපනතියා දුටුලොපනතියඤ්ඤි පටිච්ඡාදෙති ආපනති පාචිකතියස. දුටුලොය ආපනතියා වෙමතිකො පටිච්ඡාදෙති ආපනති දුසකචසස. දුටුලොය ආපනතියා අදුටුලොපනතියඤ්ඤි පටිච්ඡාදෙති ආපනති දුසකචසස.

අදුටුලො ආපනං පටිච්ඡාදෙති ආපනති දුසකචසස, අනුපසමිප- කාසස දුටුලො වා අදුටුලො වා අජකාචාරං පටිච්ඡාදෙති ආපනති දුසකචසස.

අදුටුලොය ආපනතියා දුටුලොපනතියඤ්ඤි ආපනති දුසකචසස. අදුටුලොය ආපනතියා වෙමතිකො ආපනති දුසකචසස. අදුටුලොය ආපනතියා අදුටුලොපනතියඤ්ඤි ආපනති දුසකචසස.

අනාපනති: සඛසස හණ්ඩනං වා කලහො වා වීගහො වා විවාදෙ වා හවිසසතීති නාරොචෙති, සඛසහෙදෙ වා සඛසාරාජී වා හවිසසතීති නාරොචෙති, අයං කකඛලො එරුසො ජීවිතනාකරායං වා බුගච්චරියනාරායං වා කච්චසතීති නාරොචෙති. අඤ්ඤා පතිරුපෙ හිතවු අපසසනෙතා නාරොචෙති; නච්ඡාදෙකුකාමො නාරොචෙති, පඤ්ඤාසිසතති සකෙන කමමනාති නාරොචෙති, උච්චිකකසස ආදීකච්චිකසසාති.

දුටුලොසිකඛාපදං වතුභං.

“කෙසේ නම් මහණෙක් මහණක්හුගේ දුළු ඇවැත්කක් දැනදැන පිළිසන් කෙළේ” දැයි ... සැබෑ ද මහණ, තෙපි මහණක්හුගේ දුළු ඇවැත්කක් දැන දැන පිළිසන් කරවූ දැයි, සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය. තෙපි මහණක්හුගේ දුළු ඇවැත්කක් දැන දැන පිළිසන් කළහු ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු :

“යම් මහණෙක් මහණක්හුගේ දුළු ඇවැත්කක් දැන දැන පිළිසන් කරන්නේ නම් පවිත්‍රී වේ” ය යි.

3. යො පන; යම්, යම්බදු... හිකු... මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි. හික්ෂුසා: අන් මහණක්හුගේ, ජානාතී නම්: තෙමේ හෝ දනී, අන්හු හෝ ඔහුට ඇරොජන්. හෙනෙමේ හෝ ඇරොජයි. දුටුදුල්ල නම්: සතර පරිච්ඡි හා තෙළෙස් සහ වෙසෙස් හා ඇවැත්. පච්චිඡාදෙයා; මේ කරුණ දැන සොයන්නාහ සිහිකරවන්නාහ හෙළා දක්නාහ, ගරහන්නාහ, මකුකරන්නාහ, නො ඇරොජන්නෙමැ යි ධුරය බහා කැබු කෙණෙහි පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

දුළු ඇවැත්කෙහි දුළු ඇවැත් යන් ඇතියේ පිළිසන් කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. දුළු ඇවැත්කෙහි විමතී ඇතියේ පිළිසන් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දුළු ඇවැත්කෙහි නො දුළු ඇවැත්සන් ඇතියේ පිළිසන් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො දුළු ඇවැත්කක් පිළිසන් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හුගේ දුළු වූ හෝ නො දුළු වූ හෝ අධ්‍යාචාරයක් පිළිසන් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො දුළු ඇවැත්කෙහි දුළු ඇවැත්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දුළු ඇවැත්කෙහි විමතී ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දුළු ඇවැත්කෙහි නො දුළු ඇවැත්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

සඨසයාගේ හණ්ඩනයෙක් හෝ කලහයෙක් හෝ චිග්‍රහයෙක් හෝ විවෘදයෙක් හෝ වන්නේ යැ යි නො ඇරොජා නම්, සඨසහෙදය හෝ සඨසරාජිය හෝ වන්නේ යැ යි නො ඇරොජා නම්, මෙනෙමේ කර්කඟ යැ පරුෂ යැ දීවියට අනතුරු හෝ බමිසරට අනතුරු හෝ කරන්නේ යැ යි නො ඇරොජා නම් අන් සුදුසු මහණුන් නො දක්වේ නො ඇරොජා නම්; නො වසනු කැමැත්තේ නො ඇරොජා නම්, සිය කැමින් පැනෙන්නේ යැයි නො ඇරොජා නම් ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සතරවැනි දුටුදුල්ල ශික්ෂාපද යි.

උපානවිසතිවසාසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හභවා රාජගහෙ විහරති වෙඵවනෙ කලඤ්ඤතිව්වාපෙ. තෙන ටො පන සමයෙන රාජගහෙ සත්තරසවග්ගියා දරකා සභායකා භොතති. උපාලිදරකො තෙසං පාමොඤ්ඤා භොති. අථ ටො උපාලිස්ස මාතාපිතුණං එතදභොසි; “තෙන ණු ටො උපායෙන උපාලි අමහාකං අවචයෙන සුඛඤ්ඤි ජීවෙය්‍ය න ව කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ටො උපාලිස්ස මාතාපිතුණං එතදභොසි; “සචෙ ටො උපාලි ලෙඛං සිසෙඛය්‍ය එවං ටො උපාලි අමහාකං අවචයෙන සුඛඤ්ඤි ජීවෙය්‍ය න ව කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ටො උපාලිස්ස මාතාපිතුණං එතදභොසි; “සචෙ ටො උපාලි ලෙඛං සිකතිස්සති අඛුලියො දුක්ඛා භවිස්සන්ති. සචෙ ටො උපාලි ගණනං සිසෙඛය්‍ය එවං ටො උපාලි අමහාකං අවචයෙන සුඛඤ්ඤි ජීවෙය්‍ය න ව කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ටො උපාලිස්ස මාතාපිතුණං එතදභොසි; “සචෙ ටො උපාලි ගණනං සිකතිස්සති උරස්ස දුක්ඛා භවිස්සති. සචෙ ටො උපාලි රූපං සිසෙඛය්‍ය එවං ටො උපාලි අමහාකං අවචයෙන සුඛඤ්ඤි ජීවෙය්‍ය න ව කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ටො උපාලිස්ස මාතාපිතුණං එතදභොසි; “සචෙ ටො උපාලි රූපං සිකතිස්සති අකතිති දුක්ඛා භවිස්සන්ති.

2. ඉමෙ ටො සමණා සකාසුත්තියා සුඛසීලා සුඛසමාවාරා සුභොජනාති භුක්ඛිතා නිවාතෙසු සයනෙසු සයන්ති. සචෙ ටො උපාලි සමණෙසු සකාසුත්තියෙසු පබ්බජෙය්‍ය එවං ටො උපාලි අමහාකං අවචයෙන සුඛඤ්ඤි ජීවෙය්‍ය න ව කිලමෙය්‍යාති. අයොසාසි ටො උපාලිදරකො මාතාපිතුණං ඉමං කරාසලොපං. අථ ටො උපාලි දරකො යෙන තෙ දරකා තෙත්තපසඛිමි. උපසඛිමිතො තෙ දරකෙ එතදචොච; “එථ මයං අය්‍යා සමණෙසු සකාසුත්තියෙසු පබ්බජිස්සාමා”ති. සචෙ ටො තිං අය්‍ය පබ්බජිස්සාසි එවං මයමි පබ්බජිස්සාමාති.

උනවිසතිවසය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහ නුවර කලන්දක නිවාප නම් වෙළඳවනයෙහි වැඩුවෙසෙකි. එසමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර සතළොස්වග දරුවෝ යහළුවෝ වෙති. උපාලි දරු ඔවුන්ගේ ප්‍රමුඛයා වෙයි. එකල්හි උපාලිහුගේ මාපියනට මෙ සිත විය: "කි නම් උපායෙකින් උපාලි තෙමේ අපගේ ඇවෑමෙන් සැපයේ දිවි වටන්තේත් නො මිරිකෙන්නේත් වේ ද යි. එකල්හි උපාලිහුගේ මාපියනට මෙ සිත විය: ඉදින් උපාලි තෙමේ ලෙඛනයෙහි හික්මෙන්නේ නම් මෙසේ උපාලි තෙමේ අපගේ ඇවෑමෙන් සැපයේ දිවි වටන්තේත් නො මිරිකෙන්නේත් වෙයි. එකල්හි උපාලිහුගේ මාපියනට මෙ සිත විය: ඉදින් උපාලි තෙමේ ලෙඛනයෙහි හික්මෙන්නේ නම් ඇතිලි රිදෙයි. ඉදින් උපාලි තෙමේ ගණිතයෙහි හික්මෙන්නේ නම් මෙසේ උපාලි තෙමේ අපගේ ඇවෑමෙන් සැපයේ දිවි වටන්තේත් නො මිරිකෙන්නේත් වෙයි. ඉක්බිති උපාලිහුගේ මාපියනට මෙ සිත විය: ඉදින් උපාලි තෙමේ ගණිතයෙහි හික්මෙන්නේ නම් ළයට දුක් වන්නේයැ. ඉදින් උපාලි තෙමේ රූපසූත්‍රයෙහි හික්මෙන්නේ නම් මෙසේ උපාලි තෙමේ අපගේ ඇවෑමෙන් සැපයේ දිවි වටන්තේත් නො මිරිකෙන්නේත් වෙයි. එකල්හි උපාලිහුගේ මාපියනට මෙසිත විය: ඉදින් උපාලි තෙමේ රූපසූත්‍රයෙහි හික්මෙන්නේ නම් ඇස් රිදෙයි.

2. මේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ වනාහි සුවසැහැවි ඇතියෝ සැප පැවතුම් ඇතියෝ මනා බොජුන් වළඳා සිසිල් යහන්හි සැතැපෙත්. ඉදින් උපාලි තෙමේ ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයන් කෙරෙහි පැවිදි වන්නේ නම් මෙසේ උපාලි තෙමේ අපගේ ඇවෑමෙන් සැපයේ දිවි වටන්තේත් නො මිරිකෙන්නේත් වෙයි. උපාලි දරු තෙමේ මාපියන්ගේ මේ කතාබහ ඇසුයේ යි. ඉක්බිති උපාලි දරු තෙමේ ඒ (යහළු) දරුවන් වෙතැ එළඹියේ යැ. එළැඹූ ඒ දරුවනට මෙය කී යැ: "එව සගයෙහි ඇපි ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයන් කෙරෙහි පැවිදි වම්හ" යි. ඉදින් සගය කෙපි පැවිදි වන්නහු නම් මෙසේ ඇපිදු පැවිදි වම්හ යි.

පාචීක්ෂිතපාළි භික්ෂුවීභවෙහා

3. අප්‍ර ටො තෙ දරකා එකමෙකසස මානාපිතරො උපසඛනථිචා එතදවොච්චි; “අනුජානාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති අප්‍ර ටො තෙසං දරකානං මානාපිතරො සබ්බෙපි මෙ දරකා සමානච්ඡද්ද කල්පාණාධිපායා”ති අනුජානිංසු. තෙ භික්ෂු උපසඛනථිචා පබ්බජ්ජායාථිංසු. තෙ භික්ෂු පබ්බාජෙසු උපසමපාදෙසු. තෙ රත්තයා පච්චස සමයං පච්චුට්ඨාය රොදනති: යාඥං දෙථ හත්තං දෙථ බාදනීයං දෙථාති, භික්ෂු එවමාහංසු. ආගමෙථ ආවුසො යාච වීභායති,¹ සවෙ යාඥ හවීසසති පිවීසසථ සවෙ හත්තං හවීසසති භුඤ්ඤ්ඤථ. සවෙ බාදනීයං හවීසසති බාදීසසථ. නො වෙ හවීසසති යාඥං වා හත්තං වා බාදනීයං වා පිණ්ඩාය වරීචා භුඤ්ඤ්ඤථාති. එවමෙ ටො තෙ භික්ෂු භික්ෂුභි වුච්චමානා රොදනෙතථි² යාඥං දෙථ හත්තං දෙථ බාදනීයං දෙථාති. සෙනාසනං උභෙදහතිපි උමථිහනතිපි. අසොසාසි ටො හගවා රාත්තයා පච්චසසමයං පච්චුට්ඨාය දරකසද්දං සුචාන ආයසමනතං ආනාදං ආමනෙහසි: “තිනනුටො සො ආනාදං දරකසද්දො”ති. අප්‍ර ටො ආයසමා ආනාදෙසු හගවතො එතමස්ථ ආරොචෙසි.

4. අප්‍ර ටො හගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණෙ භික්ෂු සඛං සනථිපාතෙචා භික්ෂු පථිපුච්ඡි. සථිචං කීර භික්ෂුවෙ භික්ෂු ජානං උභෙදහතිවසං පුග්ගලං උපසමපාදෙහතිති. සච්චං හගවා, වීභරභී පුද්දො හගවා -පෙ- කථං භී නාම තෙ භික්ෂුවෙ මොසපුරීභා ජානං උභෙදහතිවසං පුග්ගලං උපසමපාදෙසුහති. උභෙදහති වසොසාසි භික්ෂුවෙ පුග්ගලො අකමො හොති සිතසස උභෙදහති ජීවජාය පිපාසාය ඛංසමකසවාතාතපසිරිංසප සමච්ඡානං දුරුත්තානං දුරාගත්තානං වචනපථානං උපසත්තානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුසබ්බානං තිප්පානං බරානං කටුකානං අසාතානං අමනාසානං පාණහරාණං අනධිවාසක ජාතීතො හොති. වීසතිවසොසා ව ටො භික්ෂුවෙ පුග්ගලො බමො හොති සිතසස උභෙදහති -පෙ- පාණහරානං අධිවාසකජාතීතො හොති. නතං භික්ෂුවෙ අපසසත්තානං වා පසාදය -පෙ- එවසඬි ධන භික්ෂුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්ථාථ :

“සො පන භික්ෂු ජානං උභෙදහතිවසං පුග්ගලං උපසමපාදෙසු සො ව පුග්ගලො අනුපසමපනෙහා තෙ ව භික්ෂු ගාරයා ඉදං තස්මිං පාචීක්ෂිතපාළි.”

1. යාච රත්ත වීභායති - ඡෙසං.
2. රොදනතියෙව - ඡෙසං.

3. ඉක්බිති ඒ දරුවෝ එකිනෙකාගේ මාපියන් වෙතැ එළැඹූ මෙය කීහු: “හිතියෙයින් නික්මා සස්නෙහි පැවිදිවීමට මට අනුදනුව”යි එකල්හි ඒ දරුවන්ගේ මාපියෝ මේ හැම දරුවෝ මැ සමසඳැතියෝ කලණ අදහස්ඇතියෝ යැ යි අනුදන්හ. ඔහු මහණුන් වෙතැ එළැඹූ පැවිද්ද යැදහ. භික්ෂුහු ඔවුන් ඒවිදි කළහ, උපසපත් කළහ. ඔහු රෑ පසොස්සල්හි (අලුයම) නැඟිට හඬන්: “හඹු දෙව, බන් දෙව, කැයුතුදය දෙව”යි. භික්ෂුහු මෙසේ කීහු: ඇවැත්නි, පහන් වන තෙක් පොරොත්තු වවු, ඉදින් හඹුවන්නේ නම් පානය කරන්නහු යැ, ඉදින් බන් වන්නේ නම් වළඳන්නහු යැ, ඉදින් කැයුතුදය වන්නේ නම් කන්නහු යැ. ඉදින් හඹු හෝ බන් හෝ කැයුතුදය හෝ නො වන්නේ නම් පිටු පිණිස හැසිඳ වළඳන්නහු යැ යි. මෙසේ මහණුන් විසින් කියනු ලබන්නා වූ ඒ භික්ෂුහු “හඹු දෙව බන් දෙව කැයුතුදය දෙව”යි හඬන් මැ යි. සෙනසුනැ මල පැහැරීම ද කෙරෙහි. පුලුදිය පහකිරීම ද කෙරෙත්: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රෑ පසොස්සල්හි නැඟිට දරුහඬ අසා ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඇමැතුයේකැ කීමෙක් ද ආනන්ද, ඒ දරුහඬ යි. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් හට තෙල කරුණ දන්වී යැ.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා බික්සහන රෑස් කරවා මහණුන් පුරවුන් සේකැ: සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු දැනැ දැනැ උනුවිසිවස් ඇති පුභුලක්හු උපසපත් කරවද්ද යි. සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරඹුහ ... කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ දැනැදැනැ උනුවිසිවස් ඇති පුභුලක්හු උපසපත් කොළෝ ද යි. මහණෙනි, උනුවිසිවස් ඇති පුභුල් තෙමේ සිහිලස උණුසුම සාගිති පවස නො ඉවසන්නෙක් වෙයි. ඩැහැමැසි මදුරු වා හිරුරෑස් දිග්දැ පහස ද දුබැසි දුවදනා වදන්මහ ද සිරිඊ පිළිබැදි උපත් නො සිහිස හැකි බහල කියුණු රළු නො මිහිරි නො මනවචන දීවි හරන වෙයිනුදු නො ඉවසන සැහැවී ඇති වෙයි මහණෙනි, විසිවස් ඇති පුභුල් තෙමේ වනාහි සිහිලස උණුසුම ... ඉවසන්නෙක් වෙයි. ... දීවිහරන වෙයිනුදු ඉවසන සැහැවී වෙයි. මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු :

“යම මහණෙක් දැනැ දැනැ උනු විසිවස් පුභුලක්හු උපසපත් කරවා නම් ඒ පුද්ගල ද අනුපසපත් වූයේ වෙයි. ඒ භික්ෂුහු ද ගැරහිස යුක්තෝ යැ, ඒ උපාධ්‍යායයා කෙරෙහි මේ පවිතී ඇවැත් වේ” යි.

පාචිත්තයපාළි භික්ඛුච්ඡවෙසා

5. යො පනාති: යො යාදිතො -පෙ- භික්ඛුති-පෙ- අයං ඉමයමි. අපෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති. ජානාති නාම: සාම. වා ජානාති අපෙඤ්ඤ වා නසස ආරොවෙති, යො වා ආරොවෙති. උනව්සතිවෙසො නාම: අපසනච්ඡවෙසො.

උපසමපාදෙසසාමීති ගණං වා අචරියං වා පතං වා වීචරං වා පරියෙසති සීමං වා සමමනනති, ආපත්ති දුක්ඛටසස. ඤාත්තියා දුක්ඛට-ද්විභි කමමවාචාභි දුක්ඛටා. කමමවාචාපරියොසානෙ උපජ්ඣායස්ස ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. ගණස්ස ච ආචරියස්ස ච ආපත්ති දුක්ඛටසස.

උනව්සතිවෙසෙ උනව්සතිවෙසෙස ඤාදී උපසමපාදෙති ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. උනව්සතිවෙසෙ වෙමතිකො උපසමපාදෙති ආපත්ති දුක්ඛටසස. උනව්සතිවෙසෙ පරිපුණ්ණච්ඡව්සතිවෙසෙස ඤාදී උපසමපාදෙති අනාපත්ති.

පරිපුණ්ණච්ඡව්සතිවෙසෙ උනව්සතිවෙසෙස ඤාදී ආපත්ති දුක්ඛටසස පරිපුණ්ණච්ඡව්සතිවෙසෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටසස. පරිපුණ්ණච්ඡව්සතිවෙසෙ පරිපුණ්ණච්ඡව්සතිවෙසෙස ඤාදී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: උනව්සතිවෙසෙ. පරිපුණ්ණච්ඡව්සතිවෙසෙස ඤාදී උපසමපාදෙති, පරිපුණ්ණච්ඡව්සතිවෙසෙ. පරිපුණ්ණච්ඡව්සතිවෙසෙස ඤාදී උපසමපාදෙති, උමමනකස්ස ආදිකමමිකස්සාති

උනව්සතිවෙසෙසිකතාපදං පඤ්චමං.

6. 7. 6

ථෙයාසසුඤ්චිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො සපො රාජගහා පටියාලොකං ගහභුකාමො භෝති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තෙ මනුසෙස එතදවොච: “අභමායසමනොති සද්ධිං ගමිස්සාමි”ති. මයං ටො භනොත සුඛං. පරිහරිස්සාමාති. පජානාථාච්චියොති. අයෙසානුං ටො කමමිකා සපො කිර සුඛං. පරිහරියස්සති. තෙ මගෙහ පරිපුට්ඨිංසු. අථ ටො තෙ කමමිකා තං සසුං ගහෙතා අළුඤ්ඤිතා තං භික්ඛුං එතදවොච්චි; “කිස්ස තං භනොත ජාතං ථෙයාසසෙතන සද්ධිං ගට්ඨසිති පළිබුද්ධතා මුඤ්චිංසු. අථ ටො යො භික්ඛු සාවඤ්ඤං ගතතා භික්ඛුනං එතමසුං ආරොවෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අප්ඨව්ථා -පෙ- තෙ උජ්ඣායසති වියසති විපාවෙති;

1. පට්ඨපසාදි - සිච්ච සිච්චි
2. චේඤ්ඤාතා - චේතං.

5. යො පන: යම් යම්බදු හිතවු මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි. ජානාති නම: තෙමේ හෝ දැනී. අන්ත්‍ර හෝ ඔහුට ඇරොජන්. හෙතෙමේ හෝ ඇරොජයි. උනාවිසතිවසස නම: නො පත් වීසිවස් ඇතියේ යි.

උපසපන් කරවන්නෙමයි ගණයා හෝ ඇරක්ත්‍ර හෝ පයක් හෝ සිවුරක් හෝ සොයා නම් සීමාව හෝ සම්මත කෙරේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. සුජනියෙහි දුකුලායෙක් වෙයි. දෙකම් වදනින් දේ දුකුලායෙක් වෙයි. කම්වදන් අවසන්හි වත්හිමිහට පවිති ඇවැත් වෙයි. ගණයාහට ද ඇරහටද දුකුලා ඇවැත් වේ.

උනුවීසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි උනුවීසිවසැයි සන් ඇතියේ උපසපන් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උනුවීසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි විමති ඇතියේ උපසපන් කරවා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. උනු වීසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි පිරිපුන් වීසිවසැයි සන් ඇතියේ උපසපන් කරවා නම් ඇවැත් නැති.

පිරිපුන් වීසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි උනුවීසිවසැයි සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. පිරිපුන් වීසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. පිරිපුන් වීසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි පිරිපුන් වීසිවසැයි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

උනු වීසිවස් ඇතියක්ත්‍ර පිරිපුන් වීසිවසැයි සන් ඇතියේ උපසපන් කරවා නම්, පිරිපුන්වීසිවස් ඇතියක්ත්‍ර පිරිපුන් වීසිවසැයි සන් ඇතියේ උපසපන් කරවා නම් ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස් වැනි උනාවිසතිවසස ශික්ෂාපද යි

6. 7. 6

ටෙයාසකට ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේ-පිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙති. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා ගැල් සාත්තුදෙක් රජහහ නුවරින් පැසුළුදිගට යනු කැමැත්තේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ඒ මිනිසුන්හට මෙය කී යැ. "මමද ඇවතුන් සමඟ යන්නෙමැ"යි. ස්වාමීනි, ඇපි වනාහි සුවත් වළඟා යන්නමහ, ඇවැත්නි, දනුවයි. අයකැමියෝ වනාහි සාත්තුදෙක් සුවත් වළඟා යන්නේ යැ යි ඇසුහු. ඔවුහු මගෙහි නැඟී සිටියහ. ඉක්බිති ඒ කැමියෝ ඒ සාත්තුව ගෙනා අසිද එමහණහට මෙය කීහු: "කුමකට ස්වාමීනි, නුඹ වහන්ද දනාදනා සොරසාත්තුවක් සමඟ යනදා දැ යි වද දී මුදුහළහ. ඉක්බිති ඒ මහණ සැවැතට ගොස් මහණුන්හට තෙල කරුණ දන්වී යැ. යම් ඒ හික්ෂු කෙතෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්:

පාචිතියපාළි භික්ඛුච්ඡවෙතො

“කථං භී නාම භික්ඛු ජානං ථෙය්‍යසසෙත්ත සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජසීති”ති. -පෙ- සචචං කිරි තිං භික්ඛු ජානං ථෙය්‍යසසෙත්ත සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජසීති. සචචං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං භී නාම තිං මොසපුරිස ජානං ථෙය්‍යසසෙත්ත සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජසීති. නෙතං මොසපුරිස අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු ජානං ථෙය්‍යසසෙත්ත සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජෙජය්‍ය අනාමයො ගාමනතරමපි පාචිතිය”නති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසථී. අපෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති. ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති, අසෙඤ්ඤ වා තසස ආරොවෙතති, යො වා ආරොවෙති. ථෙය්‍යසසෙත්ත නාම: වොරා කකකමිමා වා භොහති අකතකමිමා වා, රාජානං වා ථෙය්‍යං ගච්ඡති සුඛං වා පච්චරතති. සද්ධිතති; එකතො. සංවිධායාති; ගච්ඡාම ආචුසො ගච්ඡාම භනෙතා, ගච්ඡාම භනෙත ගච්ඡාම ආචුසො. අජ්ජ වා භීයො වා පරෙ වා ගච්ඡාමාති සංවිදහති ආපත්ති දුක්ඛටසස. අනාමයො ගාමනතරමපිති: කුක්ඛුටසමපාදෙ ගාමෙ ගාමනතරෙ ආපත්ති පාචිතියසස. අගාමකෙ අරසෙඤ්ඤ අද්ධියොජනෙ අද්ධියොජනෙ ආපත්ති පාචිතියසස.

ථෙය්‍යසසෙත්ත ථෙය්‍යසසත්ථස ඤ්ඤි සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජති අනාමයො ගාමනතරමපි ආපත්ති පාචිතියසස. ථෙය්‍යසසෙත්ත වෙමතිකො සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජති අනාමයො ගාමනතරමපි ආපත්ති දුක්ඛටසස. ථෙය්‍යසසෙත්ත අථෙය්‍යසසත්ථස ඤ්ඤි සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජති අනාමයො ගාමනතරමපි අනාපත්ති.

භික්ඛු සංවිදහති න සංවිදහතති ආපත්ති දුක්ඛටසස. අථෙය්‍යසසෙත්ත ථෙය්‍යසසත්ථස ඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛටසස. අථෙය්‍යසසෙත්ත වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටසස. අථෙය්‍යසසෙත්ත අථෙය්‍යසසත්ථස ඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අසංවිදහිතවා ගච්ඡති මනුඤ්ඤා සංවිදහතති භික්ඛු න සංවිදහති, විසංඛ්‍යානෙතා ගච්ඡති, ආපදසු උමමනාකසස ආදිකමීකාසාති.

ථෙය්‍යසසත්ථසික්ඛාපදං ජට්ඨං.

“කෙසේ නම් මහණෙනි දැන දැන සොරසාක්කුවක් සමඟ බැණ ගෙනා එක් වැ අදන්මඟට පිළිපත්තේ” ද යි... සැබෑ ද මහණ, තෙපි දැන දැන සොරසාක්කුවක් සමඟ බැණගෙනා එක් වැ අදන්මඟට පිළිපත්තූ ද යි සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ. කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෙපි දැන දැන සොරසාක්කුවක් සමඟ බැණගෙනා එක් වැ අදන්මඟට පිළිපත්තූ ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ ධිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් දැන දැන සොරසාක්කුවක් සමඟ බැණගෙනා එක් වැ අදන්මඟට-යටත් පිරිසෙයින් අන් ගමකටදු පිළිපදනේ නම් පවිති වෙ” ය යි.

2. යො පන; යම් යම්බදු... හිකු... වෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ඛු යි. ජාතානී නම්: තෙමේ හෝ දැනී අන්හු හෝ මුහුට ඇරොජත්, හෙතෙමේ හෝ ඇරොජයි. ටෙයාසසඵ නම්. කළසොරකම් ඇත්තා වූ හෝ නො කළ සොරකම් ඇත්තා වූ හෝ සොරු වෙති. සොරකමට රජහු වෙතැ හෝ යෙති. සුංචත් හෝ පිළහා යෙත්. සද්ධිං: එක් වැ. සංචිධාය: යවු ඇවැත්නී, යම්ඟ ස්වාමීනී, යම්ඟ ස්වාමීනී, යම්ඟ ඇවැත්නී, අද හෝ හෙට හෝ අනිද්ද හෝ සම්ඟ යි සංචිධාන කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ. අනාමසො ගාමකතමපි: කුකුළුගමන් ඇති ගමෙහි නම් ගමකුරෙහි ගමකුරෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. ගමක් නො වන ආරණ්‍යයෙහි නම් අධියොදුනෙහි අධියොදුනෙහි පවිති ඇවැත් වෙ.

සොරසාක්කුවෙහි සොරසාක්කුසන් ඇතියේ බැණගෙනා එක් වැ අදන්මඟට යටත්පිරිසෙයින් අන් ගමකටදු පිළිපදනේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. සොරසාක්කුවෙහි වීමකි ඇතියේ බැණගෙනා එක් වැ අදන් මඟට යටත් පිරිසෙයින් අන්ගමකටදු පිළිපදනේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. සොර සාක්කුවෙහි නො සොරසාක්කුසන් ඇතියේ බැණගෙනා එක් වැ අදන්මඟට යටත් පිරිසෙයින් අන්ගමකටදු පිළිපදනේ නම් ඇවැත් නැති.

මහණ සංචිධාන කෙරේ නම් මිනිස්සු සංචිධාන නො කෙරෙත් නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො සොරසාක්කුයෙහි සොරසාක්කුයෙක යන සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො සොරසාක්කුයෙහි වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො සොරසාක්කුයෙහි නො සොරසාක්කුයෙක යන සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සංචිධාන නො කොට යේ නම්, මිනිස්සු සංචිධාන කෙරෙත් නම් මහණ සංචිධාන නො කෙරේ නම්, කාලච්ඡිදිකොතයෙන් යේ නම් ඇවැත් නො වෙ. ආපදවෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සවැනි ටෙයාසසඵ ධික්භාපද යි.

6. 7. 7

සංවිධානසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථො විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවස්ථො ගච්ඡන්තො අඤ්ඤතරෙන ගාමද්වාරෙන අතිකකමති. අඤ්ඤතරා ඉස්සී සාමීකෙන සභ හණ්ඩිනා ගාමිකො නිකඛිමීනා තං භික්ඛුං පසයිනා එතදචොච; “කභං භනෙන, අයො ගමීඤ්ඤාමී”ති. සාවස්ථො ටො අභං හභිනී ගමීඤ්ඤාමීති. අභමපයොන සද්ධිං ගමීඤ්ඤාමීති. එයායි හභිනීති. අථ ටො තඤ්ඤා ඉස්සීයා සාමීකො ගාමිකො නිකඛිමීනා මනුසෙසුපුඤ්ඤි, “අපයො, ඵචරුපිං ඉස්සීං පඤ්ඤයාථා”ති. එසා අයා, පඤ්ඤිතෙන සභ ගච්ඡතිති. අථ ටො සො පුරීසො අනුබන්ධිනා තං භික්ඛුං ගහෙනා ආකොටෙනා මුඤ්ඤී. අථ ටො සො භික්ඛු අඤ්ඤතරණී රුකඛමුලෙ පඬුපෙනෙතො නිසීදී. අථ ටො සා ඉස්සී තං පුරීසං එතදචොච; “නායොසා සො භික්ඛු මං නිසානෙසී. අපි ච අභමෙව තෙන භික්ඛුනා සද්ධිං ගච්ඡාමී. අකාරකො සො භික්ඛු ගච්ඡ නා මමාපෙභීති.” අථ ටො සො පුරීසො තං භික්ඛුං මමාපෙසී.

2. අථ ටො සො භික්ඛු සාවස්ථො ගතො භික්ඛුනං එතමන්ථං ආරොචෙසී. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාඨී ඛියනාඨී වීසාවෙතා, “කථං හි නාම භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමඤ්ඤං පච්චජ්ඤාමී”ති. -පෙ- සචමං කීර නං භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමඤ්ඤං පච්චජ්ඤාමීති. සචමං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම නං මොසපුරීස මාතුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමඤ්ඤං පච්චජ්ඤාමී. තෙනං මොසපුරීස අපච්චකතානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙයාථ:

“යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමඤ්ඤං පච්චජ්ඤාය අනතමයො ගාමනතරමි චාචිකතීය”නතී.

3. යො පනාඨී: යො යාදිසො... භික්ඛුඨී:...අයං ඉමස්සං අපෙඤ්ඤා අභිපොතො භික්ඛුඨී.

1. අපායො-මඡසං.

6. 7. 7

සංවිධාන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් තුවර ජේතවන නම් අනේ පිඬුසිටුහුගේ අරමිහි වැහිඳවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් කොසොල් දනව්වෙහි සිටැ සැවැතට යන්නේ එක්තරා ගම්දෙරක් ඉක්මවයි. එක්තරා ස්ත්‍රියක් තොමෝ සැමියා සමඟ ධබර කොට ගමන් නික්මැ එමහණ දකැ මෙය කිවු යැ. "ස්වාමීනි, ආයතියෝ කොහි වඩිත්" ද යි, බුහුන, මම වනාහි සැවැතට යන්නෙමි"යි. "මම ද ආයතියන් සමඟ යන්නෙමැ"යි. "එන්නැ බුහුනැ"යි. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රියගේ සැමියා ගමන් නික්මැ මිනිසුන් පිළිවිසි යැ. සගයෙති, මෙබදු ස්ත්‍රියක දක්නාහු දයි. ආයතිය, තෙල මාගම පැවිද්දකු සමඟ යේ යැ යි. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ ලුහුබැඳ එමහණ ගෙනැ අකොළා බුදුලී යැ. ඉක්බිති ඒ මහණ එක්තරා රුක්වුලෙකැ (තමාට ම) අවමන් කරමින් හුන්නේ යැ. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ ඒ පුරුෂයාට මෙය කිවු යැ. "ආයතී වූ මේ හික්ෂු තෙමේ මා ගෙනැ නො ආයේ යැ, වැළිදු මම මැ ඒ මහණහු සමඟ යමි. ඒ මේ මහණ අකාරක යැ. යා, එ මහණහු කමාකරව යි. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ එමහණහු කමා කැරවි.

2. ඉක්බිති ඒ මහණ සැවැතට ගොස් තෙල කරුණ මහණුන්හට දන්වී යැ. යම් ඒ හික්ෂු කෙතෙක් අපිය වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති. තුඟුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්; "කෙසේ නම් මහණෙක් මාගමක සමඟ බැණ ගෙනැ එක් වැ අදන්මහට පිළිපන්නේ" ද යි... සැබැ ද මහණ, තෙපි මාගමක සමඟ බැණගෙනැ එක් වැ අදන්මහට පිළිපන්නු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ. ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෙපි මාගමක සමඟ බැණගෙනැ එක් වැ අදන්මහට පිළි පන්නහු ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙකි මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් මාගමක සමඟ බැණ ගෙනැ එක්වැ අදන්මහට-යටත් පිරිසෙයින් අන්ගමකට දු-පිළිපදනේ නම් පවිති වේ" යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු ... හික්ෂු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

පාවිච්චිය පාළු හිතවු වීභවයා

මාතුගාමො නාම: මනුසසිඤ්ඤා න යකච්ඡි න පෙනී න තීරව්ජානගතා විඤ්ඤා පටිබලා සුභාසිතදුබ්භාසිතං දුමුත්ථොදුමුත්ථො ආජානිතුං.

සද්ධිනති: එකතො.

සංවිධායානි: ගව්ජාම හඟිනි, ගව්ජාම අයා, ගව්ජාම අයා, ගව්ජාම හඟිනි. අපච වා භීයො චා පරෙ වා ගව්ජාමානි සංවිදහනි ආපනති දුක්ඛවස්ස.

අනාමසො ගාමනතරමපීති: කුකකුටසමපාදෙ ගාමෙ ගාමනතරෙ ගාමනතරෙ ආපනති පාවිච්චියස්ස. අගාමකෙ අරමෙකඤ අඤ්ඤොජනෙ අඤ්ඤොජනෙ ආපනති පාවිච්චියස්ස.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤා සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජති අනාමසො ගාමනතරමපී ආපනති පාවිච්චියස්ස. මාතුගාමෙ වෙමතිකො සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජති අනාමසො ගාමනතරමපී ආපනති පාවිච්චියස්ස. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤා සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජති අනාමසො ගාමනතරමපී ආපනති පාවිච්චියස්ස.

හිතවු සංවිදහනි මාතුගාමො න සංවිදහනි ආපනති දුක්ඛවස්ස. යකච්ඡා වා පෙනියා වා පණ්ඩකෙන වා තීරව්ජානගතමනුස්සවීග්ගහිඤ්ඤා වා සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජති අනාමසො ගාමනතරමපී ආපනති දුක්ඛවස්ස.

අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛවස්ස. අමාතුගාමෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛවස්ස. අමාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤා අනාමසො.

අනාපකති: අසංවිදහිඤ්ඤා ගව්ජනි, මාතුගාමො සංවිදහනි හිතවු න සංවිදහනි, විසංචයනෙන ගව්ජනි, ආපදසු උමමනකකස ආදිකමමිකස්සානි.

සංවිධානසිකධාපදං සත්තමං.

මාකුගාම නම: ටීනිය ඉතිරි යැ. යකින්නක් නො වෙයි. ප්‍රෙතියක් නො වෙයි. කිරිසන් ගිය මාගමක් නො වේ. සුබැසි දුබැසි දුළුල් නො දුළුල් තෙළුල් දැන ගන්නට පිළිවන් දැනුමැකියා යි.

සඬිං: එක් වැ.

සංවිධාය: යම්හ බුහුන, යම්හ ආයතිය, යම්හ ආයතිය, යම්හ බුහුන, දැ හෝ හෙට හෝ අනිද්ද හෝ යම්හ යි සංවිධාන කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනාමසො ගාමනාකරමි; කුකුළුගමන් ඇති ගමෙහි නම් ගමකුරෙහි ගමකුරෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. ගමක් නො වන අරන්හි නම් අධි යොදුනෙහි අධි යොදුනෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

මාගම කෙරෙහි මාගමක යන සන් ඇතියේ බැණ ගෙනැ එක් වැ අදන් මහට යටත් පිරිසෙයින් අන්ගමකට දු-පිළිපදනේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි විමති ඇතියේ බැණගෙනැ එක් වැ අදන්මහට-යටතින් අන්ගමකට දු-පිළිපදනේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි නො මාගම යන් ඇතියේ බැණගෙනැ එක් වැ අදන්මහට, යටතින් අන්ගමකට දු, පිළිපදනේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මහණ සංවිධාන කෙරේ නම් මාගම සංවිධාන නො කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යකින්නක හෝ ප්‍රෙතියක හෝ පණ්ඩකයකු හෝ කිරිසන්ගිය මිනිය සිරිටි දරන ඉතිරියක හෝ සමහ බැණගෙනැ එක් වැ අදන්මහට-යටත්පිරිසෙයින් අන්ගමකට දු-පිළිපදනේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො මාගමිහි මාගමසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො මාගමිහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො මාගමිහි නො මාගමසන් ඇති යේ නම් ඇවැත් නැති.

සංවිධාන නො කොට යේ නම්, මාගම සංවිධාන කෙරේ නම් මහණ සංවිධාන නො කෙරේ නම්, කාලවිසඬිකෙනගෙන් යේ නම්, ආපදවෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

සන්වැති සංවිධාන ශික්ෂාපද යි

අරිට්ඨසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්සං චිහරති ඡේතවතො අනාරාධිතස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන අරිට්ඨස්ස නාම භික්ඛුතො ගඤ්ඛාධිපුබ්බස්ස ඵවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං භොති, “තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාධිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පථිසෙවතො නාලං අනතරායායාති”. අසෙසාසු ටො සම්බුද්ධා භික්ඛු “අරිට්ඨස්ස කීර නාම භික්ඛුතො ගඤ්ඛාධිපුබ්බස්ස ඵවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාධිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පථිසෙවතො නාලං අනතරායායාති”.

2. අථ ටො තෙ භික්ඛු යෙන අරිට්ඨො භික්ඛු ගඤ්ඛාධිපුබ්බො තෙත්ථපසඛිකමීසු. උපසඛිකමීකා අරිට්ඨො භික්ඛු. ගඤ්ඛාධිපුබ්බො ඵතදථොවුං; “සථිථි- කීර තෙ ආවුසො අරිට්ඨ, ඵවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං, තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාධිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පථිසෙවතො නාලං අනතරායායාති. ඵවං ඛා ටො අහං ආවුසො, භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාධිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පථිසෙවතො නාලං අනතරායායාති. මා ආවුසො අරිට්ඨ, ඵවං අවච. මා භගවතාං අඛොචිකමී. න භි සාධු භගවතො අඛොකමානං. න භි භගවා ඵවං ඵදෙය්‍ය, අනෙකපරියායෙන ආවුසො අරිට්ඨ, අනතරාධිකා ධම්මා අනතරාධිකා වුත්තා භගවතා අලංකාරී පන තෙ පථිසෙවතො අනතරායාය; අප්පසාද කාමා වුත්තා භගවතා බහුද්දකමා බහුපායාසා ආදීනථො ඵත්ථ භියෙය්‍යා, අට්ඨිකඛිලුපමා කාමා වුත්තා භගවතා බහුද්දකමා බහුපායාසා ආදීනථො ඵත්ථ භියෙය්‍යා, මංසපෙසුපමා කාමා වුත්තා භගවතා—පෙ— තීණුකකුපමා කාමා වුත්තා භගවතා— අඛොරකාසුපමා කාමා වුත්තා භගවතා— සුපිනකුපමා කාමා වුත්තා භගවතා— යාචිතකුපමා කාමා වුත්තා භගවතා— රුකඛඵලුපමා කාමා වුත්තා භගවතා— අසිසුත්ථුපමා කාමා වුත්තා භගවතා— සංඤ්ඤුපමා කාමා වුත්තා භගවතා— සප්පරිඵුපමා කාමා වුත්තා භගවතා බහුද්දකමා බහුපායාසා ආදීනථො ඵත්ථ භියෙය්‍යාති.

1. අඛොචිකමා, (කපමී)

6. 7. 8

අර්ථය ගිණිභාසදාය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් අනේ පිඬු පිඬුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙහෙකි. එසමයෙහි වනාහි ගිජුලිහිණියන් මැරූ කුලෙහි උපන් අර්ථය නම් මහණහට මෙබඳු ලමු දිවහයෙක් උපන්නේ වෙයි. "භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් මේ අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමි"යි. බොහෝ භික්ෂුහු ගිජුලිහිණියන් මැරූ කුලෙහි උපන් අර්ථය නම් මහණහට භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් මේ අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමැ යි මෙබඳු ලමු දිවහයෙක් උපනැයි ඇසුහු.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ගද්ධබාධිපුබ්බ (ගිජු ලිහිණියන් මැරූ කුලෙහි උපන්) අර්ථය නම් මහණහු වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹූ ගද්ධබාධිපුබ්බ අර්ථය නම් මහණහට මෙය කීහු. සැබෑ ද ඇවැත්නි අර්ථයයෙනි, භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමැ යි මෙබඳු ලාමක දෘෂ්ටියක් කොසට උපන්නේ ද? භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසෙයින් ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමි, ඇවැත්නි අර්ථයයෙනි, මෙසේ නහමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට නහමක් නුගුණ කියව, භාග්‍යවතුන් හට නුගුණකීම නො මනා මැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ නො වදරන සේක් මැ යි. ඇවැත්නි අර්ථයයෙනි, භාග්‍යවතුන් වීසින් නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි වදරන ලද යැ. තව ද ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස සමර්ථ වෙත් මැ යි. කාමයෝ අල්පාස්වාද ඇතියහ බොහෝ දුක් ඇතියහ බොහෝ දුඛි ආයාස ඇතියහ. මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඛි ආයාස ඇති කාමයෝ ඇටසැකිලි බන්දහ මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ මස් වැදූලි බන්දහ...භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ තණහුලක් බන්දහ...භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ අඟුරුවලක් බන්දහ...භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ සිහිනයක් බන්දහ ... භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ පිරුළින් අලදයක් බන්දහ...භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ රුක්පල බන්දහ...භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලදහ. කාමයෝ අසිසුනා බන්දහ... භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ ශක්තිගුල බන්දහ ... භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඛි ආයාස ඇති කාමයෝ සර්ප ගීර්ෂ බන්දහ. මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද්දේ යැ.

පාච්ඤානියමාලියා භික්ඛුච්ඡෙදයො

3. එවමයි මො අරිටො භික්ඛු ගඤ්ඛාධිප්පුටො භෙති භික්ඛුභි වුච්චමානො තථෙව තං පාපකං දිට්ඨිගතං ථාමසා පරාමසංඝ¹ අභිනිවිසං වොභරති. එවං ව්‍යාමො අභං ආවුසො, භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙ මෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අනතරාසායාති. යතො ච මො තෙ භික්ඛු නාසකඛිංසු අරිටො භික්ඛුං ගඤ්ඛාධිප්පුටො එතස්මා පාපකා දිට්ඨිගතා විවෙචෙතුං. අථ මො තෙ භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසංකම්පු. උපසංකම්පිණා භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

4. අථ මො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු-සංඝං සභභීපානෙණා අරිටො භික්ඛුං ගඤ්ඛාධිප්පුටො පටිපුච්ඡි. සච්චං කීර තෙ අරිටො, එවිරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උඤ්ඤං, තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී, යථා යෙමෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අනතරාසායාති. එවං ව්‍යාමො අභං භනෙත, භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී, යථා යෙමෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අනතරාසායාති. කස්ස ඤ්ඤා මො භාම සං මොසපුරීස, මයා එවං ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, නඤු මයා මොසපුරීස අනෙකපරියායෙන අනතරාසිකා ධම්මා අනතරාසිකා වුත්තා, අලඤ්චි පන තෙ පටිසෙවනො අනතරාසාය. අපට්ඨංසාද කාමා වුත්තා මයා බහුද්දංඛා බහුපායාසා ආදීනවො එසථ භියෙසා, අට්ඨකඛිඛුපමා කාමා වුත්තා මයා -පෙ- මංඝපෙසුපමා කාමා වුත්තා මයා- කිණුකකුපමා කාමා වුත්තා මයා- අභිසාරකාසුපමා කාමා වුත්තා මයා- සුපිනකුපමා කාමා වුත්තා මයා- යාචිතකුපමා කාමා වුත්තා මයා- ඉඤ්ඤාපමා කාමා වුත්තා මයා- අසිද්ධනුපමා කාමා වුත්තා මයා - සන්තසුපමා කාමා වුත්තා මයා - සපට්ඨිරුපමා කාමා වුත්තා මයා බහුද්දංඛා බහුපායාසා ආදීනවො එසථ භියෙසා.

1. පරාමාසා - මෙහෙ.

3. මෙසේ ද වනාහි ගද්ධබාධිපුතීඛ අර්ථය මහණ ඒ ගිණිපුන් වීසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම ඒ ලාමකදෘෂ්ටිය දැවීමේ අල්පා ගෙනා (එයට) බැඳුණෙනා බැවහර කෙරෙයි. “භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් මේ අන්තරායකර ධර්ම කෙතෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමැ”යි. ඒ ගිණිපුනු වනාහි ගිපුලිභිණියන් මැරූ කුලෙභි උපන් අර්ථය මහණහු තෙල ලමු දිවහයෙන් වෙන් කරන්නට යම් භයයකින් නොහැකිවුනු ද එකල්හි ඒ ගිණිපුනු භාග්‍යවතුන් වෙතා එළැඹියහ. එළැඹි භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වුනු.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා බික්සහන රැස්කරවා ගිපුලිභිණියන් මැරූ කුලෙභි උපන් අර්ථය මහණහු පිළිවුසු සේකැ. සැබෑ ද අර්ථයය, භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් මේ අන්තරාය කර ධර්ම කෙතෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමැ යි මෙබඳු ලමු දිවහයෙක් තාහට උපන්නේ ද යි. භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් මේ අන්තරායකර ධර්ම කෙතෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේයින් ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමි. හිස් පුරුෂය, තෙපි මා වීසින් කවරක්හට නම් එසේ ධර්මය දෙසන ලද යි දනිනු ද? හිස් පුරුෂය, මා වීසින් නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධර්මයේ අන්තරාය කරහ යි වදරන ලද්දහු නො වෙද්ද? තවද ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ නො වෙද්ද? කාමයෝ අල්පාස්වාදයහ. බොහෝ දුක් ඇතියහ. බොහෝ දුඛි ආයාස ඇතියහ. මෙහි ආදී නවය බෙහෙවැ යි මා වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ ඇටසැකිල්ලක් බන්දහ ... මා වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ මස් වැදුල්ලක් බන්දහ... මා වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ තණහුලක් බන්දහ ... මා වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ අඟුරුවලක් බන්දහ ... මා වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ සිහිනයක් බන්දහ මා වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ පිරුළු අළදයක් බන්දහ... මා වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ රුක්පල බන්දහ ... මා වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ අසිසුනා බන්දහ...මා වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ කේනිඉල බන්දහ ... මා වීසින් වදරන ලද. බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඛි ආයාස ඇති කාමයෝ සර්පභීර්ෂ බන්දහ මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි මා වීසින් වදරන ලද්දේ ය.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්ඡාදනො

5. අඵ ච පන තුං මොසපුරිය, අත්තනා දුක්ඛතෙන අමෙභ චෙව අබ්බවිඤ්ඤි, අත්තනාඤ්ඤි ඛණ්ඩි, ඛහුඤ්ඤි අපුඤ්ඤං පසච්ඤි, තං හි තෙ මොසපුරිය, හව්ඤ්ඤති දීභරත්තං අභිතාය දුක්ඛාය, නෙතං මොසපුරිය, අත්තසත්තනං වා පසාදය -පෙ- ඵචඤ්ඤි පන භික්ඛචෙව ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිඤ්ඤයාථ:

“යො පන භික්ඛු ඵචං වදෙයා, තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරායිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පථියෙවතො නාලං අනතරායායාති, යො භික්ඛු භික්ඛුභි ඵචම්සා වචනීයො, මා ආයස්මා ඵචං අචච, මා හගවතං අබ්බවික්ඛි, නහි සාධු හගවතො අබ්බකඛානං, නහි හගවා ඵචං වදෙයා, අනෙකපරියායෙන ආවුසො, අනතරායිකා ධම්මා අනතරායිකා වුත්තා හගවතා අලඤ්ඤි පන තෙ පථියෙවතො අනතරායායාති. ඵචඤ්ඤි පන යො භික්ඛු භික්ඛුභි වුච්චමානො තථෙව පගගඤ්ඤායා යො භික්ඛු භික්ඛුභි යාචතභියං සමනුභාසිතඤ්ඤා තස්ස පථිතීසසඤ්ඤාය, යාචතභියං චෙ සමනුභාසිතමානො තථපථි- නීසසඤ්ඤාය ඉච්චිතං කුසලං, නො චෙ පථිතීසසඤ්ඤාය පාච්ඤානිය”නති.

6. යො පනාති: යො යාදීසො -පෙ- භික්ඛුභි -පෙ- අයං ඉම්ඤ්ඤි අපෙඤ්ඤි අධිපෙඤ්ඤා භික්ඛුභි.

ඵචං වදෙයාති: තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී, යථා යෙමෙ අනතරායිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පථියෙවතො නාලං අනතරායායාති.

යො භික්ඛුභි: යො යො ඵචං වාදී භික්ඛු;

භික්ඛුභිති: අපෙඤ්ඤති භික්ඛුභි; යෙ පසත්තනි යෙ සුඤ්ඤනි තෙහි වත්තඤ්ඤා මා ආයස්මා ඵචං අචච මා හගවතං අබ්බවික්ඛි, නහි සාධු හගවතො අබ්බකඛානං නහි හගවා ඵචං වදෙයා, අනෙකපරියායෙන ආවුසො අනතරායිකා ධම්මා අනතරායිකා වුත්තා හගවතා, අලඤ්ඤි පන තෙ පථියෙවතො අනතරායායාති. දුක්ඛසම්චි වත්තඤ්ඤා තභියම්චි වත්තඤ්ඤා, සචෙ පථිතීසසඤ්ඤාති ඉච්චිතං කුසලං නො චෙ පථිතීසසඤ්ඤාති ආපනති දුක්ඛචස්ස. සුචා න වදනාහි ආපනති දුක්ඛචස්ස.

5. එතෙකුදු වුවත් භික්ෂු පුරුෂය, තෙපි තමා විසින් නපුරු කොට ගන්නා ලද දිවහයෙන් අපට ද නුගුණ කියව, තමා ද සාරු ගුණ ඇතියව, බොහෝ අකුසල් ද රැස් කරව, භික්ෂු පුරුෂය, එය බලත් තාහට දිගුරැස් අහිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේ යැ, භික්ෂු පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ.

“භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙතෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමැ යි යම් මහණෙක් මෙසේ කියන්නේ නම් ඒ මහණ මහණුන් විසින් ඇවැත්ති, මෙසේ නහමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට නහමක් නුගුණකියව භාග්‍යවතුන් හට නුගුණ කීම නො මැනැව්, භාග්‍යවත් තෙමේ මෙසේ නො මැ වදරන්නේ යැ, ඇවැත්ති නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද. ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ වෙත් මැ යි මෙසේ කිය යුත්තෙක් වන්නේ යැ. මෙසේ ද වනාහි ඒ මහණ මහණුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ මැ දඩි වැ ගන්නේ නම් ඒ මහණ මහණුන් විසින් ඒ දිවහය හැරැපීම පිණිස තුන්සල තෙක් සමනුභාසන කම් කළ යුත්තෙක් වෙයි. ඉදින් තුන්සල තෙක් සමනුභාසන කම් කරනු ලබන්නේ ඒ දිවහය හැරැපියන්නේ නම් මෙසේ තෙල හැරැපීම මැනැව්. ඉදින් නො හැරැපියන්නේ නම් පරිනි වේ” යයි.

6. යො සතා: යම්, යම්බදු ... භික්ඛු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

එවං වදෙයා: භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙතෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමැ යි.

යො භික්ඛු: යමෙක් මෙසේ කියන පුදු නම් ඒ මහණ තෙමේ;

භික්ඛුහි: අන් මහණුන් විසින්; යම් කෙතෙක් දකිත් නම් යම් කෙතෙක් අසත් නම් ඔවුන් විසින් ඇවැත්ති, මෙසේ නහමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට නහමක් නුගුණ කියව, භාග්‍යවතුන්හට නුගුණ කීම නො මැනැව්. භාග්‍යවත් තෙමේ මෙසේ නො වදරන්නා යැ, ඇවැත්ති, නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද. ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ වෙත් මැ යි කියයුත්තේ යැ. දෙවනවටදු කියයුත්තේ යැ. තෙවන වටදු කිය යුත්තේ යි. ඉදින් හැරැ පියා නම් මෙසේ තෙල හැරැපීම මැනැව්. ඉදින් නො හැරැපියා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අසා නො කියත් නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාවිසන්දපාළු හිනඛුච්චවෙහා

7. සො හිනඛු සඛ්ඛමඡ්ඛමයි ආකඛ්ඛීඛ්ඛා වහ්ඛවෙඛ්ඛා මා ආසඛ්ඛමා එච්ච. අච්ච, මා හගච්ඛනාං අඛ්ඛාච්ඛඛ්ඛී, න හි සාඛ්ඛු හගච්ඛනො අඛ්ඛසඛ්ඛනාං න හි හගච්ඛා එච්ච. වදෙඛ්ඛයා. අනෙකච්ඛරියාසෙන ආච්ඛුසො අනතරාඛ්ඛිකා ඛමමා අනතරාඛ්ඛිකා චුඛ්ඛනා හගච්ඛනා, අලඛ්ඛආ චන තෙ චච්චසෙච්ඛනො අනතරාඛ්ඛයාඛ්ඛී. දුඛියමයි වහ්ඛවෙඛ්ඛා කඛ්ඛියමයි වහ්ඛවෙඛ්ඛා, සචෙ චච්චිඛ්ඛසඡඛ්ඛී ඉචෙච්ඛඛං කුසලං, නො චෙ චච්චිඛ්ඛසඡඛ්ඛී ආච්ඛන් දුසඛ්ඛච්ඛස.

8. සො හිනඛු හිනඛුඛී සමචුඛාසිතචෙඛ්ඛා¹, එච්ඛආ චන හිනඛචෙ සමචුඛාසිතචෙඛ්ඛා. ඛාසෙන්න හිනඛුඛා චච්චලෙන සචෙඛ්ඛා ඛආචෙචතචෙඛ්ඛා.

“සුඛාකු මෙ හනෙත සචෙඛ්ඛා ඉඤ්ඤාමඤ්ඤ හිනඛුනො එච්චරූච-පාචකං දිච්ඛිගතං උච්චකං තචාභං හගච්ඛනා ඛමමං දෙසිතං ආඡානාචී යචා සෙ මෙ අනතරාඛ්ඛිකා ඛමමා චුඛ්ඛනා හගච්ඛනා තෙ චච්චසෙච්ඛනො නාලං අනතරාඛ්ඛයාඛ්ඛී. සො තං දිච්ඛී නඤ්චිඛ්ඛසඡඛ්ඛී, සදි සඛ්ඛසඤ්ඤ චඤ්ඤකලලං සචෙඛ්ඛා ඉඤ්ඤාමං හිනඛුං සමචුඛාසෙඛ්ඛයා තඤ්ඤා දිච්ඛියා චච්චිඛ්ඛසඤ්ඤාය, එසා ඛඤ්ඤා.

සුඛාකු මෙ හනෙත සචෙඛ්ඛා ඉඤ්ඤාමඤ්ඤ හිනඛුනො එච්චරූච-පාචකං දිච්ඛිගතං උච්චකං තචාභං හගච්ඛනා ඛමමා දෙසිතං ආඡානාචී යචා සෙ මෙ අනතරාඛ්ඛිකා ඛමමා චුඛ්ඛනා හගච්ඛනා තෙ චච්චසෙච්ඛනො නාලං අනතරාඛ්ඛයාඛ්ඛී. සො තං දිච්ඛී නඤ්චිඛ්ඛසඡඛ්ඛී, සචෙඛ්ඛා ඉඤ්ඤාමං හිනඛුං සමචුඛාසෙඛ්ඛී තඤ්ඤා දිච්ඛියා චච්චිඛ්ඛසඤ්ඤාය. යඤ්ඤායඤ්ඤො ඛමඛ්ඛී ඉඤ්ඤාමඤ්ඤ හිනඛුනො සමචුඛාසනා තඤ්ඤා දිච්ඛියා චච්චිඛ්ඛසඤ්ඤාය, සො කුඤ්ඤසඤ්ඤ යඤ්ඤ නඤ්ඤමඛ්ඛී සො භාසෙඛ්ඛයා, දුඛියමයි එතමඤ්ඤ වදචී -චෙ- තඛ්ඛියමයි එතමඤ්ඤ වදචී. සුඛාකු මෙ හනෙත සචෙඛ්ඛා ඉඤ්ඤාමඤ්ඤ හිනඛුනො එච්චරූච-පාචකං දිච්ඛිගතං උච්චකං තචාභං හගච්ඛනා ඛමමං දෙසිතං ආඡානාචී, යචා සෙමෙ අනතරාඛ්ඛිකා ඛමමා චුඛ්ඛනා හගච්ඛනා තෙ චච්චසෙච්ඛනො නාලං අනතරාඛ්ඛයාඛ්ඛී. සො තං දිච්ඛී නඤ්චිඛ්ඛසඡඛ්ඛී, සචෙඛ්ඛා ඉඤ්ඤාමං හිනඛුං සමචුඛාසෙඛ්ඛී තඤ්ඤා දිච්ඛියා චච්චිඛ්ඛසඤ්ඤාය. යඤ්ඤායඤ්ඤො ඛමඛ්ඛී ඉඤ්ඤාමඤ්ඤ හිනඛුනො සමචුඛාසනා තඤ්ඤා දිච්ඛියා චච්චිඛ්ඛසඤ්ඤාය සො කුඤ්ඤසඤ්ඤ යඤ්ඤ නඤ්ඤමඛ්ඛී සො භාසෙඛ්ඛයා.

සමචුඛචෙඛ්ඛා සචෙඛ්ඛන ඉඤ්ඤාමො හිනඛු තඤ්ඤා දිච්ඛියා චච්චිඛ්ඛසඤ්ඤාය. ඛමඛ්ඛී සඛ්ඛසඤ්ඤ තඤ්ඤා කුඤ්ඤී එච්චමෙඛ්ඛං ඛාරයාචී¹ කී.

1. සො හිනඛු සමචුඛාසිතචෙඛ්ඛා -- ච්චච.

7. ඒ මහණ සභමාද්ධ ඛහ ගෙනෑ ඇවැත්නි, මෙසේ නභමක් කියව භාගාවතුන්හට නභමක් කුලභ කියව, භාගාවතුන්හට කුලභ කීම නො මැනැවි. භාගාවත් තෙමේ මෙසේ නො මැ වදරන්තො යැ, ඇවැත්නි, තොයෙක් කරුණෙන් අත්තරායකර ධම්මෝ අත්තරායකරහ යි භාගාවතුන් විසින් වදරන ලද. ඒ ධම්මන් සෙටුනාහට අත්තරාය පිණිස සමර්ථ වෙන් මැ යි කිය යුත්තේ යැ, දෙවනවට දු කිය යුත්තේ යැ, තෙවනවට දු කිය යුත්තේ යි. ඉදින් හැරපියා නම් මෙසේ තෙල හැරපීම මැනැවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

8. ඒ මහණ මහණුන් විසින් සමනුභාසන කම් කළයුත්තේ යැ. මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, සමනුභාසන කම් කළයුත්තේ යැ, වාක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සධසයා දන්විය යුත්තේ යි.

ස්වාමීනි, සධසයා මවදන් අසාවා. මෙනම් ඇති මහණහට මෙබදු ලාමක දෘෂ්ටියෙක් උපන. "භාගාවතුන් විසින් යම් අත්තරායකර ධම් කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධම්මන් සෙටුනාහට අත්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාගාවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ"යි. හෙ ඒ දෘෂ්ටි නො හැරපියයි. ඉදින් සධසයාහට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සධසයා මෙනම් ඇති මහණහට ඒ දෘෂ්ටි හැරපීම පිණිස සමනුභාසන කර්ම කරන්නො යැ. මේ ඥප්තිය යි.

ස්වාමීනි, සධසයා මවදන් අසාවා. මෙනම් ඇති මහණහට මෙබදු ලාමක දෘෂ්ටියෙක් උපන, "භාගාවතුන් විසින් යම් අත්තරායකර ධම් කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධම්මන් සෙටුනාහට අත්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාගාවතුන් වදළ ධම්මය මම දනිමැ යි. හෙ ඒ දෘෂ්ටි නො හැරපිය යි. සධසයා මෙනම් ඇති මහණහට ඒ දෘෂ්ටි හැරපීම පිණිස සමනුභාසන කම් කරයි. මෙනම් ඇති මහණහුගේ ඒ දෘෂ්ටි හැරපීම පිණිස සමනුභාසන කම් යම් ආයුෂ්මත් නමක්හට රුස්තේ නම් හේ නිභඩ වන්නේ යැ, යමක්හට නො රුස්තේ නම් හේ කියන්නේ යි. දෙවනවට දු තෙල කරුණ. කියමි ... තෙවනවට දු තෙල කරුණ කියමි. වහන්ස, සධසයා මවදන් අසාවා. මෙනම් ඇති මහණහට මෙබදු ලාමක දෘෂ්ටියෙක් උපන. "භාගාවතුන් විසින් යම් අත්තරායකර ධම් කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධම්මන් සෙටුනාහට අත්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාගාවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ"යි. හෙ ඒ දෘෂ්ටි නො හැරපියයි. සධසයා මෙනම් ඇති මහණහට ඒ දෘෂ්ටි හැරපීම පිණිස සමනුභාසන කම් කරයි. මෙනම් ඇති මහණහුගේ ඒ දෘෂ්ටි හැරපීම පිණිස සමනුභාසන කම් යම් ආයුෂ්මත් නමක්හට රුස්තේ නම් හේ නිභඩ වන්නො යැ, යමක්හට නො රුස්තේ නම් හේ කියන්නේ යි.

සධසයා විසින් මෙනම් ඇති මහණ ඒ දෘෂ්ටි හැරපීම පිණිස සමනුභාසන කම් කරන ලද්දේ යැ. සධසයාට රුස්තේ යැ. එහෙයින් නිභඩ වන්නේ යි. මෙසේ මෙය දරමි.

පාර්තීයපාළි භික්ෂුවීහවෙසා

9. ඉදායා දුක්ඛං. ඒති කමමවාචාහි ඉච්ච දුක්ඛං, කමමවාචා පරියොසානෙ ආපත්ති පාර්තීයසං.

ධම්මකමෙම ධම්මකමමස ඤාදී නාසට්ඨිකසජ්ජති ආපත්ති පාර්තීයසං. ධම්මකමෙම වෙමතිකො නාසට්ඨිකසජ්ජති ආපත්ති පාර්තීයසං. ධම්මකමෙම අධම්මකමමස ඤාදී නාසට්ඨිකසජ්ජති ආපත්ති පාර්තීයසං.

අධම්මකමෙම ධම්මකමමස ඤාදී ආපත්ති දුක්ඛං. අධම්මකමෙම වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛං. අධම්මකමෙම අධම්මකමමස ඤාදී ආපත්ති දුක්ඛං.

අනාපත්ති: අසමනුභාසනාසං පට්ඨිකසජ්ජනාසං, උමමනකසං, ආදිකමමිකසාති.¹

අපිට්ඨිකඛාපදං අට්ඨමං.

6. 7. 9

උකම්පතසමෙහාගසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං වීහරති ජෙතවනෙ අනාච්ඡිකම්පසා ආරාමෙ. තෙන මො පන සමයෙන ජකම්පසා භික්ඛු ජානං තරාවාදීනා අපිට්ඨන භික්ඛුනා අකවානුධමෙමන නං දිට්ඨිං අපට්ඨිකසමෙමන සද්ධිං සමභුඤ්ඤාසභි සංවසභති සභාපි සෙයාං කපෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨනං -පෙ- තෙ උජ්ඣාසභි වියභති වීපාවෙතති: "කථං හි නාම ජකම්පසා භික්ඛු ජානං තරාවාදීනා අපිට්ඨන භික්ඛුනා අකවානුධමෙමන නං දිට්ඨිං අපට්ඨිකසමෙමන සද්ධිං සමභුඤ්ඤාසභි සංවසිකසභි සභාපි සෙයාං කපෙසසභති"ති -පෙ- සච්චං කිරි තුමෙහ භික්ඛවෙ, ජානං තරාවාදීනා අපිට්ඨන භික්ඛුනා අකවානුධමෙමන නං දිට්ඨිං අපට්ඨිකසමෙමන සද්ධිං සමභුඤ්ඤාසභි සංවසභති සභාපි සෙයාං කපෙපරාති. සච්චං භගවා. චිගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරීසා, ජානං තරාවාදීනා අපිට්ඨන භික්ඛුනා අකවානුධමෙමන නං දිට්ඨිං අපට්ඨිකසමෙමන සද්ධිං සමභුඤ්ඤාසභි සංවසිකසභි සභාපි සෙයාං කපෙසසභට්. තෙන මොසපුරීසා, අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙයාට්.

"යො පන භික්ඛු ජානං තරාවාදීනා භික්ඛුනා අකවානුධමෙමන නං දිට්ඨිං අපට්ඨිකසමෙමන සද්ධිං සමභුඤ්ඤාසභි සංවසෙයා වා සභවාසෙයාං කපෙසාය පාර්තීය"නති.

1. අදිකමමිකසාති පදං මථමපට්ඨිකමමිකමෙ න දිසානෙ.

9. අප්තියෙහි දුකුළායෙකි. දෙ කම් වදනින් දෙ දුකුළායෙකි. කම්වදන් අවසන්හි පවිති ඇවැත් වේ.

දහැමිකම්හි දහැමිකම්සන් ඇතියේ නො හැරියා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහැමිකම්හි වීමකි ඇතියේ නො හැරියා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහැමිකම්හි නො දහැමිකම්සන් ඇතියේ නො හැරියා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නො දහැමිකම්හි දහැමිකම්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දහැමිකම්හි වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දහැමිකම්හි නො දහැමිකම්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

සමනුභාසන කම් නො කළහුට, (ලබ්ධිය) හැරියන්තහුට උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

අටවැනි අර්ථය ශික්ෂාපද යි.

6. 7. 9

උක්කිකසමෙහාග ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් අනේ පිඬු පිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු එසේ මැ කියන ඒ ලබ්ධිය නො හළ ඔසාරණය නො කළ අර්ථය මහණහු සමඟ දනෑ දනෑ සම්භොග ද කෙරෙති, විනයකම් ද කෙරෙති, එක් වැ ගයනය ද කෙරෙත්. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුභුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු දනෑ දනෑ එසේ මැ කියන ඒ ලබ්ධිය නො හළ ඔසාරණය නො කළ අර්ථය මහණහු සමඟ සම්භොගත් කොළෝ ද විනයකම්ත් කොළෝ ද එක් වැ ගයනයත් කොළෝ" ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දනෑදනෑ එසේ මැ කියන ඒ ලබ්ධිය නො හළ ඔසාරණය නො කළ අර්ථය මහණහු සමඟ සම්භොගත් කරවු ද විනයකම්ත් කරවු ද එක් වැ ගයනයත් කරවු ද යි. සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් විහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි දනෑ දනෑ එසේ මැ කියන ඒ ලබ්ධිය නො හළ ඔසාරණය නො කළ අර්ථය මහණහු සමඟ සම්භොගත් කළහු ද විනයකම්ත් කළහු ද එක් වැ ගයනයත් කළහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා:

"යම් මහණෙක් දනෑ දනෑ එසේ මැ කියන ඒ දෘෂ්ටි නො හළ ඔසාරණය නො කළ මහණෙක්හු සමඟ සම්භොග කරන්නෝ නම් හෝ විනයකම් කරන්නෝ නම් හෝ එක් වැ ගයනය කරන්නෝ නම් හෝ පවිති වේ" යයි.

පාච්ඤාසාදි භික්ෂුවිභවෙඤා

2. යො පනාති: යො යාදිසො -ප- භික්ෂුති -ප- ,අයං ඉමංසීං අපෙ අධිසෙතො භික්ෂුති.

පනාති නාම; සාමං වා ජානාති, අසොඤ්ඤා වා කසස ආරොචෙතති. යො වා ආරොචෙති.

කරාචාදිනාති: කරාභං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙ මෙ අත්තරාසිතා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පච්චෙදෙතො නාලං අත්තරායායාති එවං වාදිතා.

අකවානුධම්මො නාම; උකච්ඤො අනොසාරිතො,

කං දිට්ඨිං අසාවිනිසොධොන සද්ධිතති එතං දිට්ඨිං අසාවිනිසොධොන සද්ධිං.

සමනුඤ්ජයා වාති: සමෙභොගො නාම දෙව සමෙභොගා ආචීස- සමෙභොගො ව ධම්මසමෙභොගො ව. ආචීසසමෙභොගො නාම: ආචීසං දෙති වා පතීගණ්ඨාති වා ආපතති පාච්ඤාසං. ධම්මසමෙභොගො නාම: උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා, පදෙන උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා පදෙ පදෙ ආපතති පාච්ඤාසං. අසබ්බරාය උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා අසබ්බරාය ආපතති පාච්ඤාසං.

සංවසෙයා වාති: උකච්ඤොතොන සද්ධිං උපොසථං වා පචාරණං වා සබ්බකම්මං වා කරොති ආපතති පාච්ඤාසං.

සහ වා සෙයාං කපෙසයාති: එකච්ඤොන උකච්ඤොන නිපොන භික්ෂු නිපජ්ජති ආපතති පාච්ඤාසං. භික්ෂු නිපොන උකච්ඤොන නිපජ්ජති ආපතති පාච්ඤාසං. උගො වා නිපජ්ජති ආපතති පාච්ඤාසං. උච්චභික්ඛා පුනාපුනං නිපජ්ජති ආපතති පාච්ඤාසං.

උකච්ඤොන උකච්ඤාකසඤ්ඤි සම්මුඤ්ඤති වා සංවසති වා සහ වා සෙයාං කපෙති ආපතති පාච්ඤාසං. උකච්ඤොන චෙමතිකො සම්මුඤ්ඤති වා සංවසති වා සහ වා සෙයාං කපෙති ආපතති දුක්ඛවත්තං. උකච්ඤොන අනුකච්ඤාකසඤ්ඤි සම්මුඤ්ඤති වා සංවසති වා සහ වා සෙයාං කපෙති අනාපතී.

2. යො පත; යම, යමිබදු ... හික්ඛු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහිලා අදහස් කරන ලද හික්ඛු යි.

ජානාති නම: තෙමේ හෝ දනී. අන්ත්‍ර හෝ ඔහුට ඇරොජන් හෙතෙමේ හෝ ඇරොජයි.

කථාවාදිනා: භාග්‍යවතුන් විසින් යම අන්තරායකර ධම් කෙතෙක් වදරන ලදහු නම ඒ ධම්යන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යමසේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමැ යි මෙසේ කියන්නාවූ;

අකථානුධම්ම නම: උකෙවතීකම් කරන ලදුයේ-ඕසාරණය නො කරන ලදුයේ යි.

කං දිට්ඨිං අපපටිතිසසධෙධන සද්ධිං; තෙල දෘෂ්ටි නො හැඳපියන ලදහු සමභ;

සමභුකෙක්ඝයා වා සම්භොග නම; සම්භොගයෝ දෙදෙනෙකි, ආචීස සම්භොගය ද ධම්ම සම්භොගය ද යි. ආචීසසම්භොග නම: ආචීස-යක් දේ නම හෝ පිළිගනී නම හෝ පවිති ඇවැත් වේ. ධම්මසම්භොග නම: උදෙසා නම හෝ උදෙසවා නම හෝ, පදයෙන් උදෙසා නම හෝ උදෙසවා නම හෝ පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. අක්ෂරයෙන් උදෙසා නම හෝ උදෙසවා නම හෝ අකුරෙහි අකුරෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

සංවසෙයා වා: උකෙවතීකම් කරන ලද්දක්හු සමභ පොභොය හෝ පවුරුණු හෝ සභකම් හෝ කෙරේ නම පවිති ඇවැත් වේ.

සභ වා සෙයාං කප්පෙයා: එක් සෙවින්තෙහි උක්ඛිත්තකයා හොත් කල්හි මභණ හොච් නම පවිති ඇවැත් වෙයි. මභණ හොත් කල්හි උක්ඛිත්තකයා හොච් නම පවිති ඇවැත් වෙයි. දෙදෙන ම හෝ හොච්ත් නම පවිති ඇවැත් වෙයි. නැඟිට පුන පුනා හොච්ත් නම පවිති ඇවැත් වේ.

උක්ඛිත්තකයා කෙරෙහි උකෙවතීකම් කළ සන් ඇතියේ සම්භොග කෙරේ නම හෝ විනයකම් කෙරේ නම හෝ එක් වැ ගයනය කෙරේ නම හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. උක්ඛිත්තකයා කෙරෙහි වීමනි ඇතියේ සම්භොග කෙරේ නම හෝ විනයකම් කෙරේ නම හෝ එක් වැ ගයනය කෙරේ නම හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උක්ඛිත්තකයා කෙරෙහි උකෙවතීකම් නො කළ සන් ඇතියේ සම්භොග කෙරේ නම හෝ විනයකම් කෙරේ නම හෝ එක් වැ ගයනය කෙරේ නම හෝ ඇවැත් නැති.

පාචිත්තය පාළු හි තබුවිහමෙයා

අනුකම්බනකෙ උකම්බනකස ඤාදී ආපනන් දුක්ඛටසස.
අනුකම්බනකෙ වෙමනිකො ආපනන් දුක්ඛටසස. අනුකම්බනකෙ
අනුකම්බනකස ඤාදී අනාපනන්.

අනාපනති: අනුකම්බනොති ජානාති, උකම්බනො ඔසාරිතොති
ජානාති, තං දිට්ඨිං පටිනිසසට්ඨොති ජානාති, උමමනකසස, ආදිකමම්කසසාති.

උකම්බනසමෙහාගසිකවාපදං නවමං.

6. 7. 10

කණ්ඩකසිකවාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවජ්ඣං චිහරති ජෙතවනෙ
අනාපසිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන කණ්ඩකසස
නාම සමණුද්දෙසසස ඵවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපසන්නං හොති,
“තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරායිකා
ධම්මො චුක්ඛා හගවතා තෙ පටීසෙවතො නාලං අනතරායායා”ති.
අපෙසාසු ඛො සඛෙහුලා හික්ඛු කණ්ඩකසස නාම කීර සමණුද්දෙසසස
ඵවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපසන්නං තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං
ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරායිකා ධම්මො චුක්ඛා හගවතා තෙ
පටීසෙවතො නාලං අනතරායායා”ති. අථ ඛො තෙ හික්ඛු යෙන කණ්ඩකො
සමණුද්දෙසො තෙහුපසඩාමීසු, උපසඩාමීත්වා කණ්ඩකං සමණුද්දෙසං
ඵතදවොචුං; “සඵවං කීර තෙ ආචුසො කණ්ඩක ඵවරුපං පාපකං
දිට්ඨිගතං උපසන්නං තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා
යෙ මෙ අනතරායිකා ධම්මො චුක්ඛා හගවතා තෙ පටීසෙවතො නාලං
අනතරායායා”ති. ඵවංඛාඛො අහං හනෙහ, හගවතා ධම්මං දෙසිතං
ආජානාමී යථා යෙ මෙ අනතරායිකා ධම්මො චුක්ඛා හගවතා තෙ
පටීසෙවතො නාලං අනතරායායා”ති.

2. මා ආචුසො කණ්ඩක, ඵවං අඵච මා හගවනං අබ්බාවිකම් න හි
සාධු හගවතො අබ්බසබ්බානං. න හි හගවා ඵවං වදෙය්‍ය අනෙකපරියොයෙන
ආචුසො කණ්ඩක, අනතරායිකා ධම්මො අනතරායිකා චුක්ඛා හගවතා
අඋඤ්ච පන තෙ පටීසෙවතො අනතරායාය, අපසක්ඛාදු කාමා චුක්ඛා හගවතා
බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවො ඵත්ථ හිමෙය්‍යා, අට්ඨිකඛිබ්බුපමා
කාමා චුක්ඛා හගවතා බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවො ඵත්ථ හිමෙය්‍යා -පෙ-

උකෙවනීකම් නො කළහු කෙරෙහි උකෙවනීකම් කළ සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උකෙවනී කම් නො කළහු කෙරෙහි විමනී ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උකෙවනීකම් නො කළහු කෙරෙහි උකෙවනීකම් නො කළ සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

උකෙවනීකම් නො කෙළෙකු යි දනී නම්, උකෙවනීකම් කරන ලදු වූ ඔසාරණය කරන ලද්දෙකුයි දනී නම්, ඒ දෘෂ්ටි හැරැපියන ලද්දෙකු යි දනී නම්, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට, ඇවැත් නැති.

නවවැනි උක්ඛිත්තසම්භොග ශික්ෂාපද යි.

6.7.10

කණ්ඩක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි කණ්ඩක නම් භෙරණහට මෙබඳු ලාමකදෘෂ්ටියක් උපන්නේ වෙයි. "භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් අන්තරායකර ධම් කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධම්යන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදල ධම්ය මම දනිමි"යි. බොහෝ තිත්ඉහු කණ්ඩක නම් භෙරණහට මෙබඳු ලාමකදෘෂ්ටියක් උපනැ යි ඇසුහු "භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් අන්තරායකර ධම් කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධම්යන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමි"යි. එකල්හි ඒ තිත්ඉහු කණ්ඩක භෙරණහු වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ කණ්ඩක භෙරණහට මෙය කීහු. සැබෑ ද ඇවැත් කණ්ඩකය, තොපට මෙබඳු ලාමක දෘෂ්ටියක් උපන්නේ ද? "භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් අන්තරායකර ධම් කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධම්යන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමි"යි. භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් අන්තරායකර ධම් කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසෙයින් ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමි.

2. ඇවැත් කණ්ඩකය, මෙසේ නහමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට නහමක් නුගුණ කියව, භාග්‍යවතුන්හට නුගුණ කීම නො මැනැවී. භාග්‍යවත් තෙමේ මෙසේ නො මැ වදරන්නේ යැ. ඇවැත්නි කණ්ඩකය, නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධම්යෝ අන්තරායකරහ යි භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලදහ. ඒ ධම්යන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ වෙත් මැයි. කාමයෝ අල්පාස්වාද ඇතියහ. බොහෝ දුක් ඇතියහ. බොහෝ දුඛි ආයාස ඇතියහ, මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඛි ආයාස ඇති කාමයෝ ඇට සාකිල්ලක් බන්දහ මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද...

පාචිත්තය පාළු හිතකු විභවෙයා

සප්තසිරුපමා කාමා වුත්තා හගවතා බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවො එත්ථ භියොනාති. එවමයි ටො කණ්ඩකො සමණුදෙද්දො තෙහි හිතකුහි වුච්චමානො තථෙච තං පාපකං දිට්ඨිගතං ටාමසා පරාමත්ත අභිනිවික්ඛ වොහරති, එවං ව්‍යාඛො අභං හනෙත, හගවතො ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී “යථා යෙ මෙ අත්තරායිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පච්චෙසවතො නාලං අත්තරායායා”ති.

3. යතො ව ටො තෙ හිතකු නාසකඛිංසු කණ්ඩකං සමණුදෙද්දො එත්ඛො පාපකා දිට්ඨිගතා විචෙවෙතුං. අථ ටො තෙ හිතකු යෙන හගවා තෙනුපස ව්‍යාමිංසු. උපපච්චමිත්ථා හගවතො එත්ඛං ආරොචෙසුං, අථ ටො හගවා එත්ඛං නිදනො එත්ඛං පකරණෙ හිතකුසංඛා සන්තිපාතෙත්ථා කණ්ඩකං සමණුදෙද්දො පච්චුච්ඡි. සච්චං කීර තෙ කණ්ඩක, එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපපන්නං, “තථාභං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අත්තරායිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පච්චෙසවතො නාලං අත්තරායායා”ති. එවං ව්‍යා ඛො අභමභනෙත, හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී. “යථා යෙමෙ අත්තරායිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පච්චෙසවතො නාලං අත්තරායායා”ති.

4. කත්ත නුඛො නාම තිං මොසපුරිස, මයා එවං ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි? නනු මයා මොසපුරිස, අනෙකපරියායෙන අත්තරායිකා ධම්මා අත්තරායිකා වුත්තා. අලංකාරි පන තෙ පච්චෙසවතො අත්තරායාය, අප්පසාද කාමා වුත්තා මයා බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවො එත්ථ භියොනා, අච්චිකම්බලුපමා කාමා වුත්තා මයා -පෙ-සප්තසිරුපමා කාමා වුත්තා මයා බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවො එත්ථ භියොනා, අථ ව පන තිං මොසපුරිස, අත්තනා දුග්ගහිතෙන අමෙහ චෙච අඛොච්චිකම්බ අත්තනාකම්බ ඛණ්ඩි බහුකම්බ අපුණ්ණං පසච්චි, තංහි තෙ මොසපුරිස, හවිසසති දීසරත්තං අභිතාය දුක්ඛාය. නෙතං මොසපුරිස අපපසන්නානා වා පසාදය -පෙ- විගරහිත්ථා ධම්මං කථං කත්ථා හිතකු ආමනෙතාසි, තෙන හි හිසබචෙ සචෙත්ථා කණ්ඩකං සමණුදෙද්දො නාසෙතු එවකම්බ පන හිසබචෙ නාසෙතච්චො. “අජ්ජතග්ගෙ තෙ ආවුසො කණ්ඩක, න චෙච යො හගවා සත්ථා අපදීසිතච්චො. යමිච වඤ්ඤා සමණුදෙද්දො උභන්ති හිතකුහි සද්ධිං දිරන්තතිරන්තං සහසෙයාං සාපි තෙ නත්ථී වර පරො වින්තානාති. අථ ටො සචෙත්ථා කණ්ඩකං සමණුදෙද්දො නාසෙති.

1. වුත්තාතිපදං මරණපට්ඨපච්චිතිවිචකෙ න දිසෙතෙ.
2. ව්‍යපිරෙ-මඡකං.

බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඛිආයාස ඇති කාමයෝ සර්ප ශීර්ෂ බන්දන. මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද. මෙසේ ද වනාහි කණ්ඩක හෙරණ ඒ භික්ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ මැ ඒ ලාමක දෘෂ්ටිය දුඛියේ අල්වාගෙනැ (එයට) බැසගෙනැ බැවහර කෙරෙයි. "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ"යි.

3. ඒ භික්ෂුහු කණ්ඩක හෙරණහු තෙල ලාමකදෘෂ්ටියෙන් වෙන් කරන්නට යම් හෙයකින් නො හැකිවුහු ද, එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දැන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා බික්සහන රැස් කරවා කණ්ඩක හෙරණහු පුළුවන් සේකැ. සැබෑ ද කණ්ඩකය තොපට මෙබඳු ලාමකදෘෂ්ටියක් උපන්නේ ද? "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනා හට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය දනිමැ"යි. භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද එසෙයින් ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමි.

4. භිස් පුරුෂය, තෙපි මා විසින් කවරක්හට නම් එසේ ධර්මය දෙසන ලදු යි දනිවු ද? භිස් පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකරධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි දෙසන ලද්දහු නො වෙද්ද? තව ද ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ නො වෙද්ද? කාමයෝ අල්පාස්වාද ඇතියහ. බොහෝ දුක් ඇතියහ. බොහෝ දුඛි ආයාස ඇතියහ. මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි මා විසින් දෙසන ලද යැ. කාමයෝ ඇටසැකිල්ලක් බන්දන යි මා විසින් දෙසන ලද... බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඛි ආයාස ඇති කාමයෝ සර්පශීර්ෂ බන්දන. මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි මා විසින් දෙසන ලද. එතෙකුදු වුවත් භිස් පුරුෂය, තෙපි තමා විසින් නපුරු කොට ගන්නා ලද දෘෂ්ටියෙන් අපට ද නුගුණ කියව, තමා ද සැරු ගුණ ඇතියව. බොහෝ පව ද රැස් කරහි. භිස් පුරුෂය, එය බලන් තොපට දිගුරැයක් අභිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේ යැ. භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... ...ගරහා දහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමැතු සේකැ. එකරුණෙන් මැ මහණෙනි, සධ්‍යතෙමේ කණ්ඩක හෙරණහු (දර්ශ්‍යධර්මනායනායෙන්) නසාවා. මෙසේ ද මහණෙනි, නැසිය යුත්තේ යි. "ඇවැත්නි කණ්ඩකය, අද පටන් කොට ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ තෙස ඤාස්තෘ යැ යි නොම කිය යුත්තේ යැ. අන් හෙරණහු මහණුන් සමඟ යම් දෙකුන්රැයක් එක් වැ ශයනාය ලබන් නම් ඒ එක් වැ ශයනද තට නැති, මමතා නැත්තව, බැහැර යා, නො දුක්මට යව"යි. ඉක්බිති සධ්‍ය තෙමේ කණ්ඩක හෙරණහු නැයි යැ.

සාච්ඡන්ද්‍යසාළි භික්ඛුච්ඡබ්බො

5. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡ්ඛේතියා භික්ඛු ජානං තථා නාසිතං කණටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙතතිපි උපට්ඨාපෙතතිපි සම්මුඤ්ජතතිපි සභාපි සෙය්‍යං කපෙපතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ජා-පෙ- තෙ උරුකායතති ධීයතති විපාවෙනති, "කථං හි නාම ඡ්ඛේතියා භික්ඛු ජානං තථා නාසිතං කණටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙසසතතිපි උපට්ඨාපෙසසතතිපි සම්මුඤ්ජතතිපි සභාපි සෙය්‍යං කපෙපසසතති"ති-පෙ- සථං. කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ, ජානං තථා නාසිතං කණටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙථාපි උපට්ඨාපෙථාපි සම්මුඤ්ජථාපි සභාපි සෙය්‍යං කපෙපථාති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා-පෙ-කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා, ජානං තථා නාසිතං කණටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙසසථාපි උපට්ඨාපෙසසථාපි සම්මුඤ්ජසථාපි සභාපි සෙය්‍යං කපෙපසථං. තෙනං මොසපුරිසා, අපසසනානං වා පසාදය -පෙ-ථවික්ඛි පන භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

"සමණුද්දෙසොපි වෙ ථවං වදෙය්‍යා, කථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අනතරායායාති. සො සමණුද්දෙසො භික්ඛුහි ථවමස්ස වචනීයො, මා ආවුසො සමණුද්දෙස, ථවං අච්ච මා හගවතාං අඛොච්ඡති න හි සාධු හගවතො අබහක්ඛානං. න හි හගවා ථවං වදෙය්‍යා. අනෙකපරියායෙන ආවුසො සමණුද්දෙස, අනතරාසිකා ධම්මා අනතරාසිකා වුත්තා හගවතා අලඤ්ච පන තෙ පටිසෙවතො අනතරායායාති. ථවඤ්ච පන සො සමණුද්දෙසො භික්ඛුහි වුච්චමානො තථෙච පග්ගණෙය්‍යා, සො සමණුද්දෙසො භික්ඛුහි ථවමස්ස වචනීයො. අජ්ඣකග්ගෙ තෙ ආවුසො සමණුද්දෙස, න වෙච සො හගවා සක්ඛා අපදිසිතබ්බො. යමපි වඤ්ඤාදු සමණුද්දෙසා උගන්ති භික්ඛුහි සද්ධිං දිරිසාතිරිතතං සහසෙය්‍යාං. යාපි තෙ නපී වර පරෙ විනාය්‍යාති. යො පන භික්ඛු ජානං තථා නාසිතං සමණුද්දෙසං උපලාපෙය්‍යා වා උපට්ඨාපෙය්‍යා වා සම්මුඤ්ජෙය්‍යා වා සහ වා සෙය්‍යං කපෙපය්‍යා සාච්ඡන්ද්‍ය"ති.

5. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු දනෑ දනෑ එසේ නසන ලද කණ්ඩක හෙරණහු නැළවීම ද කෙරෙති. උවටැන් කරවා ගැනීම ද කෙරෙති. සම්භොග ද කෙරෙති, එක් වෑ ශයනය ද කෙරෙති. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිහනි, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු දනෑ දනෑ එසේ නසන ලද කණ්ඩක හෙරණහු නැළවීමත් කොළෝ ද උවටැන් කරවා ගැනීමත් කොළෝ ද සම්භොගත් කොළෝ ද එක් වෑ ශයනයත් කොළෝ" දැ යි... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දනෑ දනෑ එසේ නසන ලද කණ්ඩක හෙරණහු නැළවීමත් කරවූ ද උවටැන් කරවා ගැනීමත් කරවූ ද සම්භොගත් කරවූද එක් වෑ ශයනයත් කරවූ දැ යි. සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි දනෑ දනෑ එසේ නසන ලද කණ්ඩක හෙරණහු නැළවීමත් කළහු ද උවටැන් කරවා ගැනීමත් කළහු ද සම්භොගත් කළහු ද එක් වෑ ශයනයත් කළහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

"හෙරණකුදු "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්ම මම දැනීමැ"යි මෙසේ කියන්නේ නම් ඒ හෙරණ මහණුන් විසින් "ඇවැත් හෙරණ, මෙසේ නහමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට නහමක් නුගුණ කියව, භාග්‍යවතුන්හට නුගුණකීම නො මැනෑවී, භාග්‍යවත් තෙමේ මෙසේ නො මෑ වදරන්නෙ යැ, ඇවැත් හෙරණ, නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද. ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස සමර්ථ වෙත් මෑ යි, මෙසේ කියයුත්තෙක් වන්නේ යැ. මෙසේ ද වනාහි ඒ හෙරණ මහණුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ මෑ දැඩි වෑ ගන්නේ නම් ඒ හෙරන මේ මහණුන් විසින් "ඇවැත්, හෙරණ, අද පටන් කොට ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ තාගේ ශාස්තෘ යැ යි නො මෑ කිය යුත්තේ යැ, අත් හෙරණෝ මහණුන් සමඟ යම් දෙනුන් රැයකුදු එක් වෑ ශයනය ලබත් නම් ඒ එක් වෑ ශයනය ද කොපට නැති. මමතා නැත්තව, බෑහැරැ යා, නො දක්මට යව යි මෙසේ කියයුත්තෙක් වන්නේ යැ. යම් මහණෙක් දනෑ දනෑ එසේ නසන ලද හෙරණක්හු නළවන්නේ නම් හෝ උවටැන් කරවා ගන්නේ නම් හෝ සම්භොග කරන්නේ නම් හෝ එක් වෑ ශයනය කරන්නේ නම් හෝ පවිති වේ" යයි.

පාච්ඤානික පාලි භික්ෂුවිභවෙහි

6. සමඤ්ඤාදායො නාම: සාමඤ්ඤාදායො වුළචති.

එවං වදෙය්‍යාති: තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා
යෙමෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවනො
නාලං අනතරාසායාති. සො සමඤ්ඤාදායොති: සො සො එවං වාදී
සමඤ්ඤාදායො;

භික්ෂුවිභව: අනෙකෙහි භික්ෂුවි. යෙ පසංඝාති යෙ සුඤ්ඤාති තෙහි
විතතබ්බො මා ආවුසො සමඤ්ඤාදාය, එවං අවච මා හගවතා
අබ්භාවිකම් න භි සාධු හගවතො අබ්භවන්තං න භි හගවා එවං
වදෙය්‍ය, අනෙකපරියායෙන ආවුසො සමඤ්ඤාදාය, අනතරාසිකා ධම්මා
අනතරාසිකා වුත්තා හගවතා අලංකාරි පන තෙ පටිසෙවනො
අනතරාසායාති. දුතියමි විතතබ්බො, තතියමි විතතබ්බො. -පෙ-සචෙ
පටිනිසංසුචති ඉච්චතං කුසලං, නො වෙ පටිනිසංසුචති සො
සමඤ්ඤාදායො භික්ෂුවි එවමික වචනියො: "අජිතග්ගෙ තෙ ආවුසො
සමඤ්ඤාදාය, න වෙච සො හගවා සත්ථ අපදිසිතබ්බො යමි වනෙක
සමඤ්ඤාදායා ලභහාති භික්ෂුවි සද්ධිං දිරන්තතිරන්තං සහසෙය්‍යං
සාපි තෙ නත්ථි වර පරෙ විතසාති.

යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුවි: -පෙ- අයං ඉමස්මිං
අපෙඨ අධිපෙපනො භික්ෂුවි.

ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති අනෙකෙහි වා තස්ස ආරොචෙහාති.
යො වා ආරොචෙති.

තථා නාසිතනාති: එවං නාසිතං.

සමඤ්ඤාදායො නාම: සාමඤ්ඤාදායො වුළචති,

උපලාපෙය්‍ය වාති: තස්ස පනතං වා චීවරං වා උදෙසං වා පරිපුට්ඨං
වා දක්ඛාමීති උපලාපෙති ආපනති පාච්ඤානියකං.

උපධ්‍යාපෙය්‍ය වාති: තස්ස වුඤ්ඤං වා මහනිකං වා දන්තකච්චං වා
මුඛොදකං වා යාදියති ආපනති පාච්ඤානියකං.

6. සමණුද්දෙස නම්: හෙරණු ඩි කියනු ලැබේ.

එවං වදෙයා; භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදල ධර්මය මම දනිමැ යි.

සො සමණුද්දෙසො: යමෙක් මෙසේ කියන සුදු නම් ඒ හෙරණු කෙමේ;

භික්ෂුහි; අන් මහණුන් වීසින්. යම් කෙනෙක් දකිත් නම් යම් කෙනෙක් අසත් නම් ඔවුන් වීසින් “ඇවැත් හෙරණු, මෙසේ නහමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට නහමක් නුගුණකියව, භාග්‍යවතුන්හට නුගුණ කීම නො මැනැවි. භාග්‍යවත් තෙමේ මෙසේ නො මැ වදරන්නේ යැ. ඇවැත් හෙරණු, නොයෙක් කරුණෙන් භාග්‍යවතුන් වීසින් අන්තරාය කරධර්මයේ අන්තරායකරහ ඩි වදරන ලද. ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ වෙත් මැ යි කියයුත්තේ යැ. දෙවනවට දු කියයුත්තේ යැ, තෙවනවට දු කිය යුත්තේ යි.....ඉදින් හැරැපියා නම් මෙසේ තෙල හැරැපීම මැනැවි. ඉදින් නො හැරැපියා නම් ඒ හෙරණු මහණුන් වීසින් “ඇවැත් හෙරණු, අද පටන් කොට ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ තොපගේ ශාස්තෘ යැ යි නො මැ කිය යුත්තේ ය, අන් හෙරණු මහණුන් සමඟ යම් දෙකුන් රැයකුදු එක් වැ ශයනය ලබත් නම් ඒ එක් වැ ශයනය ද නොපට නැති, මමතා නැත්තව, බැහැරැ යා, නො දක්මට යව යි.

යො පනා; යම්, යම්බදු ...හික්කු...මේ කෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්කු යි.

ජානාති නම්: තෙමේ හෝ දනී. අන්හු හෝ ඔහුට ඇරොජත්. හෙතෙමේ හෝ ඇරොජයි.

තථානාසිතං; එසේ නසන ලද;

සමණුද්දෙස නම්: හෙරණු ඩි කියනු ලැබේ.

උපලාපෙයා වා; ඔහට පාත්‍රයක් හෝ සිවුරක් හෝ උදෙසීමක් හෝ පිළිවිසීමක් හෝ දෙන්නෙමැ යි නළවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උපට්ඨාපෙයා වා; ඔහුගේ සුණු හෝ මැටි හෝ දහැටු හෝ මුඛ දෝනාදිය හෝ ඉවසා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාචිකියපාළි භික්ෂුවහලොගා

සමුද්දෙශය වානී: සමෙහාගො නාම: දො සමෙහාගා ආචීස සමෙහාගො ව ධමමසමෙහාගො ව. ආචීසසමෙහාගො නාම: ආචීසං දෙනි වා පතීගණානී වා ආපතනී පාචිකියසස. ධමමසමෙහාගො නාම: උද්දිසති වා උද්දිසාපෙනි වා, පදෙන උද්දිසති වා උද්දිසාපෙනි වා පදෙ පදෙ ආපතනී පාචිකියසස. අකඛරාය උද්දිසති වා උද්දිසාපෙනි වා අකඛරකඛරාය ආපතනී පාචිකියසස.

සහ වා සෙයං කපෙසයානී: එකවරුනො නාසිතකෙ සමඤ්ඤෙස නිපනො භික්ඛු නිපජ්ජති ආපතනී පාචිකියසස. භික්ඛු නිපනො නාසිතකො සමඤ්ඤෙසො නිපජ්ජති ආපතනී පාචිකියසස. උහො වා නිපජ්ජති ආපතනී පාචිකියසස. උට්ඨභිඤ්ඤා පුනපුනං නිපජ්ජති ආපතනී පාචිකියසස.

නාසිතකෙ නාසිතකසඤ්ඤී උපලාපෙනි වා උපට්ඨාපෙනි වා සමුද්දෙශනී වා සහ වා සෙයං කපෙති ආපතනී පාචිකියසස. නාසිතකෙ වෙමතිකො උපලාපෙනි වා උපට්ඨාපෙනි වා සමුද්දෙශනී වා සහ වා සෙයං කපෙති ආපතනී දුක්ඛංසක. නාසිතකෙ අනාසිතකසඤ්ඤී උපලාපෙනි වා උපට්ඨාපෙනි වා සමුද්දෙශනී වා සහ වා සෙයං කපෙති අනාපතනී.

අනාසිතකෙ නාසිතකසඤ්ඤී ආපතනී දුක්ඛංසක. අනාසිතකෙ වෙමතිකො ආපතනී දුක්ඛංසක. අනාසිතකෙ අනාසිතකසඤ්ඤී අනාපතනී.

අනාපතනී: අනාසිතකොති ජානාති, තං දිට්ඨිං පටිනිසංවෙයාති ජානාති, උමමනතකසස ආදිකමමකසසාති.

කණ්ටකසිකචාපදං දසමං.

සපපාණකවගෙහා සතතමො

තසසුද්දනං:-

- සඤ්චිච්චධසපාණං — උකෙකාටං දුට්ඨිඉප්පජාදනං,
- උනචීසතිසසඤ්චි — සංචීධානං අරීට්ඨකං,
- උකචීතනං කණ්ටකං වෙච — දසසිකචාපදං ඉමෙනි.

1. වසාඤ්ච - 83

සම්පූර්ණය වා: සම්භොග නම්; සම්භොගයෝ දෙදෙනෙකි. ආමිස සම්භොගය ද ධම්ම සම්භොගය ද යි. ආමිසසම්භොග නම්: ආමිසයක් දේ නම් හෝ පිළිගනී නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. ධම්ම සම්භොග නම් උදෙසා නම් හෝ උදෙසවා නම් හෝ පදයෙන් උදෙසා නම් හෝ උදෙසවා නම් හෝ පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. අක්ෂරයෙන් උදෙසා නම් හෝ උදෙසවා නම් හෝ අකුරෙහි අකුරෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

සහ වා සෙය්‍යං කප්පෙය්‍යා: එක් සෙවින්තෙහි නැසු හෙරණ්ණු හොත් කල්හි මහණ හෝ වී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මහණහු හොත් කල්හි නැසු හෙරණ හෝවී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දෙදෙන මු හෝ හෝවීත් නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නැතිට පුන පුනා හෝවීත් නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නැසුවහු කෙරෙහි නැසුණු සන් ඇතියේ නළවා නම් හෝ උවටැත් කරවා ගනී නම් හෝ සම්භොග කෙරේ නම් හෝ එක් වැ ගයනය කෙරේ නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. නැසුවහු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නළවා නම් හෝ උවටැත් කරවා ගනී නම් හෝ සම්භොග කෙරේ නම් හෝ එක් වැ ගයනය කෙරේ නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නැසුවහු කෙරෙහි නො නැසුණු සන් ඇතියේ නළවා නම් හෝ උවටැත් කරවා ගනී නම් හෝ සම්භොග කෙරේ නම් හෝ එක් වැ ගයනය කෙරේ නම් හෝ ඇවැත් නැති.

නො නැසුවහු කෙරෙහි නැසුණු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නැසුවහු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නැසුවහු කෙරෙහි නො නැසුණු සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නො නැසුවෙකු යි දනී නම්, ඒ දෘෂ්ටි හැරැපුවෙකු යි දනී නම්, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි කණ්ටකශික්ෂාපද යි
සප්තම සප්පාණක වර්ග යි.

එහි උදනය:

සඤ්චිට්ඨපාණ යැ සප්පාණක යැ උක්කොටන යැ දුට්ඨුල්ල යැ උනව්වියතිවය්ස යැ චේය්‍යසත්ථ යැ සංවිධාන යැ අරිට්ඨ යැ උක්ඛිත්තසම්භොග යැ කණ්ටක ය දූ යි මේ සිකපදයෝ දස දෙනෙකි.

6. 8. 1

සහධම්මකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමඛීයං විහරති සොසිතාරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ආයඤ්චා ජනෙනා අනාවාරං ආවරති. භික්ඛු ඵවමානංසු. “මා ආවුසො ජනන, ඵවරුපං අකාසි තෙනං කපපති”ති. යො ඵවං වදෙති. “න තාවාහං ආවුසො, ඵතඤ්චං සිකඛාපදෙ සිකඛීසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යතනං විනයධරං පරිපුච්ඡාමී”ති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනන් ඛීයනන් විපාවෙහති. “කථං හි නාම ආයඤ්චා ජනෙනා භික්ඛුහි සහධම්මකං වුච්චමානො ඵවං වකඛති, න තාවාහං ආවුසො ඵතඤ්චං සිකඛාපදෙ සිකඛීසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යතනං විනයධරං පරිපුච්ඡාමී”ති. -පෙ- සච්චං කීර නං ජනන, භික්ඛුහි සහධම්මකං වුච්චමානො ඵවං වදෙසී. “න තාවාහං ආවුසො, ඵතඤ්චං සිකඛාපදෙ සිකඛීසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යතනං විනයධරං පරිපුච්ඡාමී”ති. සච්චං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම නං මොසපුරීස, භික්ඛුහි සහධම්මකං වුච්චමානො ඵවං වකඛති, “න තාවාහං ආවුසො, ඵතඤ්චං සිකඛාපදෙ සිකඛීසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යතනං විනයධරං පරිපුච්ඡාමී”ති. තෙනං මොසපුරීස, අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්චං පන භික්ඛවෙ, ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුහි සහධම්මකං වුච්චමානො ඵවං වදෙය්‍ය න තාවාහං ආවුසො, ඵතඤ්චං සිකඛාපදෙ සිකඛීසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යතනං විනයධරං පරිපුච්ඡාමීති පාච්ඤානියං. සිකඛමානෙන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනා අඤ්ඤාතඛං පරිපුච්ඡිතඛං පරිපඤ්ඤිතඛං අයං තත් සාමීවී”ති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමඤ්චං අපෙඤ්චං අධිපෙඤ්චො භික්ඛුති.

භික්ඛුහිති: අඤ්ඤෙහි භික්ඛුහි.

සහධම්මකං නාම: යං භගවතා පඤ්ඤානං සිකඛාපදං ඵතං සහධම්මකං නාම. තෙන වුච්චමානො.

6. 8. 1

සහධම්මික ගික්ඝාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු කොසඹූ තුවර ඝොමිකාරාමයෙහි වැඩුවෙයෙහි. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් ඡන්තයෝ අනාවාරයෙහි හැසිරෙති. භික්ෂුහු මෙසේ කීහු. “ඇවැත්නි ඡන්තයෙනි, මෙබන්දක් නභමක් කරව, මෙය නො කැප” යැ යි. හේ මෙසේ කියයි. “ඇවැත්නි, මම යම්තාක් ව්‍යක්ත වූ විනයධර වූ අන් මහණක්හු පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්මෙන්නෙමි” යි.

2. යම ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ...හිහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ඡන්තයෝ භික්ෂූන් විසින් පැනවූ සිකපදයෙන් කියනු ලබන්නෝ මෙසේ කීහු ද “ඇවැත්නි, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත විනයධර අන් මහණක්හු පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්මෙන්නෙමි” යි...සැබෑ ද ඡන්තයෙනි, තෙපි භික්ෂූන් විසින් පැනවූ සිකපදයෙන් කියනු ලබන්නාහු මෙසේ කියා ද, “ඇවැත්නි, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත විනයධර අන් මහණක්හු පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්මෙන්නෙමි” යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, තෙපි භික්ෂූන් විසින් පැනවූ සිකපදයෙන් කියනු ලබන්නාහු මෙසේ කීහු ද? “ඇවැත්නි, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත විනයධර අන් මහණක්හු පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්මෙන්නෙමි” යි. භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසට:

“යම් මහණෙක් භික්ෂූන් විසින් පැනවූ සිකපදයෙන් කියනු ලබන්නෝ ඇවැත්නි, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත විනයධර අන් මහණක්හු පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්මෙන්නෙමි” යි මෙසේ කියන්නෝ නම් පවිත්‍ර වේ. මහණෙනි, භික්මෙන මහණහු විසින් දහසුතු යැ පිළිවිසිය යුතු යැ සිතිය යුතු යි. මේ එහි අනුධම්මා යි.”

3. යො පන: යම, යම්බදු... භික්ඛු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ඛුහි; අන්‍ය භික්ෂූන් විසින්;

සහධම්මික නම්: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද යම් සිකපදයෙක් වේ නම් මෙය සහධම්මික නම් වේ. එයින් කියනු ලබන්නෝ;

පාවිත්තිය පාළු හි තබුවිභවය

එවං වදෙයානි:¹ න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛියසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යත්තං විනයධරං පරිපුච්ඡාමීති පණ්ඩිතං ව්‍යත්තං මෙධාවිං බහුසත්තං ධම්මකථීකං පරිපුච්ඡාමීති භණ්ති ආපත්ති පාවිත්තියසං.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසංඤ්ඤී එවං වදෙති ආපත්ති පාවිත්තියසං. උපසම්පන්නෙ වෙමතිකො එවං වදෙති ආපත්ති පාවිත්තියසං. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤී එවං වදෙති ආපත්ති පාවිත්තියසං.

අපඤ්ඤානෙන න වුච්චමානො ඉදං න සලලොඛාය න ධුතාය² න පාසාදිකතාය න අපවයාය න විරියාරම්භාය සංවත්තනීති එවං වදෙති “න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛියසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යත්තං විනයධරං පණ්ඩිතං මෙධාවිං බහුසත්තං ධම්මකථීකං පරිපුච්ඡාමී”ති භණ්ති ආපත්ති දුක්ඛටසං.

අනුපසම්පන්නෙ පඤ්ඤානෙන වා අපඤ්ඤානෙන වා වුච්චමානො ඉදං න සලලොඛාය න ධුතාය න පාසාදිකතාය න අපවයාය න විරියාරම්භාය සංවත්තනීති එවං වදෙති, “න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛියසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යත්තං විනයධරං පණ්ඩිතං මෙධාවිං බහුසත්තං ධම්මකථීකං පරිපුච්ඡාමී”ති භණ්ති ආපත්ති දුක්ඛටසං.

අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටසං. අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටසං. අනුපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටසං.

- සිකඛමානෙනාති: සිකඛිතුකාමෙන.
- අඤ්ඤාතබ්බනාති: ජානිතබ්බං.
- පරිපුච්ඡිතබ්බනාති: ඉදං භගෙන කථං ඉමස්ස කථෙසුංනි.
- පරිපඤ්ඤිතබ්බනාති: විනෙන්තබ්බං තුලසිතබ්බං.
- අයං තස්ස සාමීචීති: අයං තස්ස අනුධම්මතා.
- අනාපතති: ජානියසාමී සිකඛියසාමීති භණ්ති උමමත්තකසං ආදිකමීකසසානි.

සහධම්මීකසිකඛාපදං පයමං.

1. මෙන වුච්චමානො එවං වදෙයා - මජ්ඣ.
 2. න ධුතායාය - මජ්ඣ.

එවං වදෙයා; ඇවුත්ති, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත වූ චිත්‍යධර වූ අන්‍ය භික්ෂුනමක් පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්මෙන්නෙ මැ යි. පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැති වූ බහුශ්‍රැත වූ ධර්මකර්මකයක්හු පිළිවිසිමැ යි බෙණේ නම් පවිති ඇවුත් වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවුත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවුත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවුත් වේ.

(ප්‍රඥ්ත ශික්ෂාපද තබා) සුත්‍රාහිධර්මයෙන් කියනු ලබන්නේ මෙය සලේ පැවුත්මට කෙලෙස් කැපීමට පැහැදුම් එළවීමට නිවනට වැරඳැඹුමට නො පවති යැ යි මෙසේ කියයි. ඇවුත්ති, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත වූ චිත්‍යධර වූ පණ්ඩිත වූ නුවණැති වූ බහුශ්‍රැත ධර්මකර්ම අන්‍ය භික්ෂුනමක් පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්මෙන්නෙ මැ යි බෙණේ නම් දුකුළා ඇවුත් වේ.

අනුපසපනක්හු විසින් පනවන ලද සිකපදයෙන් හෝ සුත්‍රාහි-ධර්මයෙන් හෝ කියනු ලබන්නේ මෙය සලේ පැවුත්මට කෙලෙස් කැපීමට පැහැදුම් එළවීමට නිවනට වැර ඳැඹුමට නො පවති යැ යි මෙසේ කියයි. "ඇවුත්ති, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත වූ චිත්‍යධර වූ පණ්ඩිත වූ නුවණැති බහුශ්‍රැත ධර්මකර්ම අන්‍ය භික්ෂුනමක් පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපද-යෙහි නො භික්මෙන්නෙමැ"යි බෙණේ නම් දුකුළා ඇවුත් වේ.

අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවුත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවුත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවුත් වේ.

සිකධර්මානෙත යනු: භික්මෙනු කැමැත්තහු විසින්;

අඤ්ඤාතබ්බං: දහයුතු යැ;

පටිපුට්ඨිකබ්බං යනු වහන්ස මෙය කෙසේ ද? මෙහි අර්ථය කුමක් ද යි.

පටිපඤ්ඤිකබ්බං යනු සිතිය යුතු යැ, තුලනය කළ යුතු යි,

අයං තඤ්ඤා සාමීචි යනු මේ එහි අනුධර්මය යි.

දන්තෙමී භික්මෙන්නෙමැ යි බෙණේ නම් ඇවුත් නැත. උමමන්තක හට, ආදිකම්මිකහට ඇවුත් නැති.

පළමුවැනි සහධර්මික ශික්ෂාපද යි.

6. 8. 2

විලෝම සිකාපද

1. තෙත සමයෙන් බුද්ධා හඟවා සාවකියා. ඒගර්ති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකසය ආරාමේ. තෙත බො පන සමයෙන් හඟවා භික්ෂුණ. අනෙකපරියායෙන් විනයකථා කළේනි විනයසස වණණ. භාසනි. විනයපරියතියා වණණ. භාසනි ආදිසස ආදිසස ආයසමනො උපාලියස වණණ. භාසනි. භික්ෂු “හඟවා බො අනෙකපරියායෙන් විනයකථා කළේනි විනයසස වණණ. භාසනි විනයපරියතියා වණණ. භාසනි ආදිසස ආදිසස ආයසමනො උපාලියස වණණ. භාසනි හඤ මය. ආවුසො ආයසමනො උපාලියස සනතිකෙ විනයං පරියාපුණමා”ති තෙධ බහු භික්ෂු ථෙරා ව නවා ව මජ්ඣිමා ව ආයසමනො උපාලියස සනතිකෙ විනයං පරියාපුණති.

2. අථ බො ජබ්බෙසියානං භික්ෂුණං එතදභොසි: “එතර්හි බො ආවුසො බහු භික්ෂු ථෙරා ව නවා ව මජ්ඣිමා ව ආයසමනො උපාලියස සනතිකෙ විනයං පරියාපුණතා සචෙ ඉමෙ විනයෙ පකතඤ්ඤෙනො හවිසසනති අමෙඤ යෙනිච්ඡකං යදිච්ඡකං යාවනිච්ඡකං¹ ආකඩ්ඪිසසනති පරිකඩ්ඪිසසනති, හඤ මය. ආවුසො විනයං විවණණමා”ති. අථ බො ජබ්බෙසියා භික්ෂු භික්ෂු උපසංකමිතා එවං වදෙහති: “කිං පනිමෙහි බුද්ධානුබුද්ධකෙහි සිකාපදෙහි උද්දෙධිති යාවදෙව කුකකුච්චාය විභෙසාය විලෝමය සංවත්තනති”ති.

3. යෙ තෙ භික්ෂු අපසිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙහති “කථං හි නාම ජබ්බෙසියා භික්ෂු විනයං විවණණසසනති”ති -පෙ- සච්චං කිර තුමෙඤ භික්ෂුවෙ, විනයං විවණණමාති. සච්චං හඟවා, විගර්හි බුද්ධා හඟවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙඤ මොසපුරියා විනයං විවණණසසථ. තෙනං මොසපුරියා, අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවිකඤ පන භික්ෂුවෙ, ඉමං සිකාපදං උද්දෙසයාථ :

“යො පන භික්ෂු පාතිමොකෙඛ උද්දෙසමානෙ එවං වදෙයා කිං පනිමෙහි බුද්ධානුබුද්ධකෙහි සිකාපදෙහි උද්දෙධිති යාවදෙව කුකකුච්චාය විභෙසාය විලෝමය සංවත්තනති සිකාපදවිවණණකෙ පාවිතනිය”නති.

1. ඉමසා වා - මජ්ඣං.

6. 8. 2

විලෙඛන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමහි වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භාග්‍යවත්හු නොයෙක් අයුරින් විනයකරා කෙරෙති, විනයෙහි ගුණ පවසති, විනය වනපොත් කිරීමෙහි අනුසස් පවසති, පුනපුනා ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ පවසත්. භික්ෂුහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නන් අයුරින් විනයකරාව කරන සේක, විනයෙහි ගුණ පවසන සේක, විනය වනපොත් කිරීමෙහි අනුසස් දෙසන සේක, පුනපුනා ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ පවසන සේක, එබැවින් ඇවැත්නි, ඇපි ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන්ගේ සමීපයෙහි විනය පිරිවහමහ’ යි කීහු. ස්ථවීර නවක මධ්‍යම ඒ බොහෝ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන් සමීපයෙහි විනය පිරිවහති.

2. එකල්හි සවග මහණුන්හට තෙල සිත විය: මෙකල්හි ඇවැත්නි, ස්ථවීර නවක මධ්‍යම බොහෝ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන් සමීපයෙහි විනය පිරිවහති. ඉදින් මොහු විනයෙහි දැනුමැතියෝ වන්නාහු නම් අප රිසිනෙනකට රිසියේ රිසිතාක් අදනාහ, ඔබ මොබ අදනාහ. එබැවින් ඇවැත්නි, ඇපි විනය ගරහමහ යි. එකල්හි සවග මහණු මහණුන් වෙතැ එළැඹූ මෙසේ කියත්: “මේ කුඩා ඉතා කුඩා සිකපද උදෙසීමෙන් කවර වැඩෙක් ද? හුදෙක් කුකුස් පිණිය වෙහෙස පිණිය සැක පිණිය වැටෙති යි.

3. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණු විනය ගරහත් ද යි...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි විනය ගරහවු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු” ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි විනය ගරහවු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, තෙල අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිය හෝ නො වෙයි...මෙසේද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි යම් මහණෙක් “මේ කුඩා අනුකුඩා සිකපද උදෙසීමෙන් කවර වැඩෙක් ද හුදෙක් කුකුස් පිණිය වෙහෙස පිණිය සැක පිණිය වැටෙති” යි මෙසේ කියන්නේ නම් සිකපද ගැරහීමෙහි පවිත්‍ර වේ” යි.

පාවිත්තිය පාළි භික්ෂුවිභවෙයා

4. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමස්සං අසෙ අධිපෙතො භික්ෂුති.

පාතිමොකෙට උද්දියසමානෙති: උද්දියනෙත වා උද්දියාපෙනෙත වා සජ්ඣායං වා කරොතෙත.

එවං වදෙයාහති: කිං පනිමෙති මුද්දනුමුද්දකෙති සිකඛාපදෙති උද්දිට්ඨෙති යාවදෙව කුකකුච්චාය විභෙසාය විලෙඛාය සංවත්තනති යෙ ඉමං පරියාපුණ්ණති තෙසං කුකකුච්චං හොති විභෙසා හොති විලෙඛා හොති. "යෙ ඉමං න පරියාපුණ්ණති තෙසං කුකකුච්චං න හොති විභෙසා න හොති විලෙඛා න හොති, අනුද්දිට්ඨං ඉදං වරං අනුග්ගහිතං ඉදං වරං අපරියාපුණ්ණං¹ ඉදං වරං, අධාරිතං ඉදං වරං විනයො වා අනාරධායකු, ඉමෙ වා භික්ෂු අපසකතඤ්ඤෙනා හොතතු"²ති උපසම්පන්නස්ස විනයං විචණ්ණෙති ආපත්ති පාවිත්තියස්ස.

5. උපසම්පනෙත උපසම්පන්නසඤ්ඤී විනයං විචණ්ණෙති ආපත්ති පාවිත්තියස්ස. උපසම්පනෙත වෙමතිකො විනයං විචණ්ණෙති ආපත්ති පාවිත්තියස්ස. උපසම්පනෙත අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී විනයං විචණ්ණෙති ආපත්ති පාවිත්තියස්ස.

6. අඤ්ඤං ධම්මං විචණ්ණෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නස්ස විනයං වා අඤ්ඤං වා ධම්මං විචණ්ණෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

7. අනුපසම්පනෙත උපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පනෙත වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පනෙත අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

8. අනාපතති: න විචණ්ණෙතුකාමො ඉඛ්ඤ තාව³ සුඤ්ඤානෙත වා ගාරායො වා අභිධම්මං වා පරියාපුණ්ණස්ස පච්ඡාපි විනයං පරියාපුණ්ණස්සිති භණ්ති උමචනකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

විලෙඛනසිකඛාපදං දුතියං.

1. අපරියාපුටි - මඡසං.
2. තිං - මඡසං.

4. යො පන යනු යම්; යම්බඳු ... හිකඩු යනු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථ යෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

පානිමොකෙඛ උද්දියසමානෙ යනු උදෙසන කල්හි හෝ උදෙසවන කල්හි හෝ හැදෑරීම කරන කල්හි හෝ,

එවං චදෙය්‍ය යනු උදෙසන ලද මේ කුඩා අනුකුඩා සිකපදවලින් කවර වැටෙක් ද? හුදෙක් කුකුස් පිණිස වෙහෙස පිණිස සැක පිණිස වැටෙති. යම් කෙනෙක් මෙය පිරිවහන් නම් ඔවුනට කුකුස් වෙයි. වෙහෙස වෙයි. සැක වෙයි. යම් කෙනෙක් මෙය නො පිරිවහන් නම් ඔවුනට කුකුස් නො වෙයි. වෙහෙස නො වෙයි. සැක නො වෙයි. මෙය නො උදෙසන ලද නම් මැනැවැ. මෙය නො ඉගෙන ගනු ලද නම් මැනැවැ, මෙය නො පිරිවහන ලද නම් මැනැවැ, මෙය නො දරන ලද නම් මැනැවි. විනය හෝ අකුරුධන් වේවා. මේ හික්ෂුහු හෝ නො දැනුමැතියෝ වෙන්ව යි උපසපනක්භට විනය ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්භු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ විනය ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්භු කෙරෙහි විමති ඇතියේ විනය ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්භු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ විනය ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අන් දහමක් ගරභා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භට විනය හෝ අන් දහමක් හෝ ගරභා නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්භු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

නො ගරභනු කැමැත්තේ දන් පළමු කොට සුත්‍රාන්තයන් හෝ ගාථා හෝ අභිධම්මය හෝ හදරව පසු වැ විනය ද හදරවයි බෙණේ නම් ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකභට ආදිකම්මකභට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි විලෝමත ශික්ෂාපද යි.

මොහන්තකඩාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථීයං වීභරතී ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජිබ්බණ්ඩියා භික්ඛු අනාවාරං ආචරිතො අඤ්ඤාණකෙන ආපනනාති ජානනතුති පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වදෙනති. “ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කීර ධම්මො සුඤ්ඤාගතො සුඤ්ඤාපරියාපනො අනවද්ධමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡතී”ති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායකති වීයතති විපාවෙනති. “කථං හි නාම ජිබ්බණ්ඩියා භික්ඛු පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වකඛන්ති: ‘ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කීර ධම්මො සුඤ්ඤාගතො සුඤ්ඤාපරියාපනො අනවද්ධමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡතී’ති. -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වදෙථ. ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කීර ධම්මො සුඤ්ඤාගතො සුඤ්ඤාපරියාපනො අනවද්ධමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡතී”ති. සච්චං භගවා. වීභරතී බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වකඛථ. “ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කීර ධම්මො සුඤ්ඤාගතො සුඤ්ඤාපරියාපනො අනවද්ධමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡතී”ති. තෙනං මොසපුරියා අප්පයනනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිස්සෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනවද්ධමාසං පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වදෙය්‍ය ඉදනෙව ඛො අහං ජානාමි අයමපි කීර ධම්මො සුඤ්ඤාගතො සුඤ්ඤාපරියාපනො අනවද්ධමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡතීති. තඤ්ඤෙව භික්ඛු අඤ්ඤෙඤ භික්ඛු ජානෙය්‍යුං නිසීනාසුඛං ඉමිනා භික්ඛුනා දච්ඡන්තිකඛතතුං පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ කො පන වාදෙ භියෙය්‍යා න ව තස්ස භික්ඛුනො අඤ්ඤාණකෙන මුත්ති අතට්ඨි යඤ්ච තස් ආපනතී. ආපනොනා තඤ්ච යථාධම්මො කාරෙතඛෙඛො උත්තරිං වස්ස මොහො ආරොපෙතඛෙඛො තස්ස තෙ ආවුසො අලාභා තස්ස තෙ දුලලද්ධං යං තං පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ න සාධුකං අධීක්ඛතො මනසිකරොසීති. ඉදං තස්මී. මොහන්තකෙ පාවිතතීය”න්ති.

1. අට්ඨිකතො - මඡසං.

මොහන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර අනෙපිඬු සිටුහුගේ ජෙනවන අරමිහි වැඩුවෙයෙහි. එසමයෙහි සවග මහණහු පනත් විකුම් කොට නො දැනීමෙන් අවන්හ යි දැනිත්වා යි පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මෙසේ කියත්; “මේ ශික්ෂාපදධම්මය ද විනය ශික්ෂායෙහි ආයේ යැ විනය ශික්ෂායෙහි ඇතුළත් යැ අධිමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණේ යි මෙ දැන් මැ ඇපි දනුම්හ”යි.

2. යම ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මේ ශික්ෂාපදධම්මය ද විනය ශික්ෂායෙහි ආයේ යැ විනය ශික්ෂායෙහි ඇතුළත් යැ අධිමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙයැ යි මෙ දැන් මැ ඇපි දනුම්හ යි මෙසේ කීහු”ද?...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මේ ශික්ෂාපද ධම්මය ද විනය ශික්ෂායෙහි ආයේ යැ විනය ශික්ෂායෙහි ඇතුළත් යැ අධිමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙයැ යි මෙ දැන් මැ ඇපි දනුම්හ යි මෙසේ කියවු ද? සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මේ ශික්ෂාපද ධම්මය ද විනය ශික්ෂායෙහි ආයේ යැ විනය ශික්ෂායෙහි ඇතුළත් යැ අධිමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙයැ යි මෙ දැන් මැ ඇපි දනුම්හ යි මෙසේ කියන්නහු ද හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු;

“යම් මහණෙක් අධිමසක් පාසා පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මෙසේ කියා නම්; “මෙ දහම ද විනයෙහි ආයේ විනයෙහි ඇතුළු වූයේ අධිමසක් පාසා උදෙසීමට ඒ ලැ යි මම දැන් මැ දනිමි”යි ඉදින් ඒ මහණ “මේ මහණහු දෙකුන් වරක් පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි හුන්විරු”යයි අන් මහණහු දන්නාහු නම් ඒ මහණහට නො දන්නමන් මිදීමක් නැති, බොහෝ වුව කවර කථා යැ? එහි ලා යම් මැ ඇවැතකට අවනේ නම් ඒ ඇවතින් ධර්ම වූ පරිද්දෙන් කැරවිය යුතු යැ. මත්තෙහි දු ඔහුට ඇවැත, යම් හෙයෙකින් තෙපි පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මොනවට වැඩ ඇති කොට මෙනෙහි නො කරවු ද (එහෙයින්) ඒ කොපට අලාභයහ. ඒ කොපට දුක් පිණිස ලද්දෙකැයි මෙසේ මොහය ආරොපණය කළ යුතු යැ, මොහනය කරන ඔහු කෙරෙහි මේ පවිති වේ” යයි.

පාචිතිය පාළු හිකවුච්භලෙහා

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිකවුති: -පෙ- අයං ඉමසීං අපෙ අධිපෙපතො හිකවුති.

අනවදධමාසනාති: අනුපොසාසීකං.

පාතිමොකෙඛ උද්දියමානෙති: උද්දියමානෙත.

එවං වදෙය්‍යාති: අනාවාරං ආචරිතා අඤ්ඤාණකෙන ආපනෙතාති ජානනතුති. පාතිමොකෙඛ උද්දියමානෙ එවං වදෙති “ඉදුනෙව ඛො අහං ජානාමී අයමි කිර ධලෙමා සුතනාගතො සුතනපරියාපනෙතො අනවදධමාසං උද්දියං ආගච්ඡති” ති ආපනාති දුක්ඛවසස.

4. කඤ්ඤවති: මොහෙතුකාමං හිකවුං අඤ්ඤා හිකවු ජානෙය්‍යං නිසික්ඛපුඛං ඉමිනා හිකවුනා දවනී කබ්භතුං පාතිමොකෙඛ උද්දියමානෙ කො පන වාදෙ හියො. න ච තස්ස හිකවුනො අඤ්ඤාණකෙන මුක්ඛ අසී. යඤ්ඤි තඤ්ඤ ආපනාති. ආපනෙතා තඤ්ඤි යථාධලෙමා කාරෙතඛෙඛා. උතතරිං වය්‍ය මොහො ආරොපෙතඛෙඛා. එවඤ්ඤි පන හිකවුචෙ ආරොපෙතඛෙඛා. ව්‍යතෙනන හිකවුනා පච්චලෙන සලෙඤ්ඤා ඤාපෙතඛෙඛා:

සුඤ්ඤාතු මෙ භතෙන සලෙඤ්ඤා අයං ඉක්ඛාමො හිකවු පාතිමොකෙඛ උද්දියමානෙ න සාධුකං අධිකතවා මනසි කරොති යදි සලිඤ්ඤා පනකකලුං සලෙඤ්ඤා ඉක්ඛාමසස හිකවුනො මොහං ආරොපෙය්‍යං එසා ඤාතාති.

සුඤ්ඤාතු මෙ භතෙන සලෙඤ්ඤා අයං ඉක්ඛාමො හිකවු පාතිමොකෙඛ උද්දියමානෙ න සාධුකං අධිකතවා මනසිකරොති සලෙඤ්ඤා ඉක්ඛාමසස හිකවුනො මොහං ආරොපෙති, යසසායඤ්ඤාතො ඛමති ඉක්ඛාමසස හිකවුනො මොහසස ආරොපනා යො තුඤ්ඤාසස යසස නකබමති යො භාසෙය්‍යා.

ආරොපිතො සලෙඤ්ඤා ඉක්ඛාමසස හිකවුනො මොහො, ඛමති සලිඤ්ඤා තඤ්ඤා තුඤ්ඤා එවමෙතං ධාරයාමීති.

අනාරොපිතෙ මොහෙ මොහෙති ආපනාති දුක්ඛවසස. ආරොපිතෙ මොහෙ මොහෙති ආපනාති පාචිතියසස,

3. යො පන යනු; යම්, යම්බදු...භික්ෂු යනු... මෙතෙමේ මේ අර්ථ-
යෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අනවධාමායා යනු: පොහොකිරීමක් (පාමොක් උදෙසීමක්) පාසා
පාතිමොක්ඛෙ උද්දිස්සම නෙ යනු; උදෙසන කල්හි;

එවං චදෙයා යනු: පනත් වීකුම් කොට නො දැනීමෙන් අවනැ යි
දැනිත්ව යි පාමොක් උදෙසන කල්හි “මේ ධම්මය ද විනයෙහි ආයේ යැ
විනයෙහි ඇතුළත් යැ අධිමයක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙයැයි මෙ දැන් මැ
මම දැනිමි” යි මෙසේ කියා නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

තසෙඛි යනු: මුළු කරනු කැමැති මහණහු - දෙකුත් වරක්
පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මේ මහණ හුන් විරු යයි” අන් මහණහු
දන්තාහු නම් ඒ මහණහට නො දැනීමෙන් මිදීමක් නැත, බොහෝ
වරෙකැ වුව කවර කථා යැ. එහි ලා යම් ඇවතකට අවනේ නම් එද
ධම් වූ පරිද්දෙන් කැරැවිය යුතු, මත්තෙහි දු ඔහට මොහය ආරොපණය
කළ යුත්තේ යි. මහණෙහි මෙසේ ආරොපණය කළ යුතු යැ, වාක්ත
වූ ප්‍රතිබල වූ මහණහු විසින් සධ්‍ය තෙමේ දැන්විය යුත්තේ යි.

වහන්ස, සධ්‍ය තෙමේ මවදන් අසාවා, මේ මෙනම් ඇති මහණ
පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මොනවට අර්ථවත් කොට මෙනෙහි
නො කෙරෙයි. ඉදින් සධ්‍යයාහට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සධ්‍ය
තෙමේ මෙනම් මහණහට මොහය ආරොපණය කරන්නේ යැ තෙල
භජ්ති යි.

වහන්ස, සධ්‍ය තෙමේ මවදන් අසාවා මේ මෙනම් මහණ පාමොක්
උදෙසනු ලබන කල්හි මොනොවට අර්ථවත් කොට මෙනෙහි නො-
කෙරෙයි. සධ්‍ය තෙමේ මෙනම් මහණහට මොහය ආරොපණය කරයි.
යම් ආයුෂ්මත්තමක්හට මෙනම් මහණහට මොහය ආරොපණය කිරීම
රුස්තේ නම් හේ නිහඩ වන්නේ යැ, යමක්හට නො රුස්තේ නම් හේ
කියන්නේ යැ.

සධ්‍යයා විසින් මෙනම් ඇති මහණහට මොහය ආරොපණය කරන
ලද්දේ යැ සංසයාහට රුස්තේ යැ එහෙයින් නිහඩ යැ, තෙල මෙසේ
දරමි යි.

මොහය ආරොපණය නො කළ කල්හි මුළු කෙරේ නම්
දුකුලා ඇවැත් වෙයි. මොහය ආරොපණය කළ කල්හි මුළු කෙරේ නම්
පවිති ඇවැත් වේ.

පාචිත්තයපාළි භික්ඛුච්චයෙයා

ධම්මකමෙම ධම්මකමෙමසඤ්ඤි මොහෙති ආපත්තී පාචිත්තියසස. අධම්මකමෙම වෙමතිකො මොහෙති ආපත්තී පාචිත්තියසස. ධම්මකමෙම අධම්මකමෙමසඤ්ඤි මොහෙති ආපත්තී පාචිත්තියසස.

අධම්මකමෙම ධම්මකමෙමසඤ්ඤි මොහෙති ආපත්තී දුක්ඛටසස. අධම්මකමෙම වෙමතිකො මොහෙති ආපත්තී දුක්ඛටසස. අධම්මකමෙම අධම්මකමෙමසඤ්ඤි ආපත්තී දුක්ඛටසස.

අනාපතති: න චිත්තාරන සුතං හොති, උනකද්විත්තකඛිතතුං චිත්තාරන සුතං හොති, න මොහෙතුකාමසස උමමනකසස ආදිකමමිකසසාති.

මොහනසිකධාපදං තතියං

6. 8. 4

පහාරසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං චිහරති ජෙතවනො අනාථසිංහේකසස ආරාමෙ. තෙන මො පන සමයෙන ජබ්බණියා භික්ඛු කුපිතො අනත්තමනා සත්තරසවණයානං භීසමුනං පහාරං දෙහති. තෙ රොදහති. භියමු එවමාහංසු: "තිස්ස තුමෙහ ආවුසො රොදො"ති. ඉමෙ ආවුසො ජබ්බණියා භික්ඛු කුපිතො අනත්තමනා අමාකං පහාරං දෙහතිති.

2. මෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨො -පෙ- තෙ උරුකියහති වීයහති චිපාමෙහති. "කථං හි නාම ජබ්බණියා භික්ඛු කුපිතො අනත්තමනා භික්ඛුනං පහාරං දසසතතිති -පෙ- සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ කුපිතො අනත්තමනා භික්ඛුනං පහාරං දෙදොති. සච්චං භගවා. චිහරති බුද්ධො භගවා-පෙ-"කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා කුපිතො අනත්තමනා භික්ඛුනං පහාරං දසසරං. තෙනං මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දියෙයොථ:

"මො පන භික්ඛු භික්ඛුසස කුපිතො අනත්තමනො පහාරං දදෙයො පාචිත්තිය"නති.

දහැමිකමහි දහැමිකමසන් ඇති යේ මුළා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහැමිකමහි විමති ඇතියේ මුළා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහැමිකමහි නොදහැමිකම සන් ඇතියේ මුළා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නො දහැමිකමහි දහැමිකමසන් ඇතියේ මුළා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දහැමිකමහි විමති ඇතියේ මුළා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දහැමිකමහි නො දහැමිකමසන් ඇතියේ මුළා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

විස්තර විසින් (සාමොක්) නො අසන ලද නම්, උනු දෙකුන් යළක් විස්තර විසින් අසන ලද නම් (ඇවැත් නො වේ) මුළා නො කරනු කැමැත්තහුට උමමත්තකහට ආදිකමිකහට ඇවැත් නැති.

තෙවැනි මොහන ශික්ෂාපද යි.

6. 8. 4

පහාර ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු කිපියෝ නොසියමන් ඇත්තෝ සතළොස්වගැ මහණුන්හට පහර දෙති. ඔහු හඬත්, හික්ෂුහු මෙසේ කීහු; “ඇවැත්නි, තෙපි කුමකට හඬවු” ද යි ඇවැත්නි, මේ සවග මහණෝ කිපි නොසියමන් වැ අපහට පහර දෙති යි.

2. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු කිපියෝ නොසියමන් වූවෝ මහණුන්හට පහර දුන්හු” ද යි.. සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි කිපියාහු නොසියමන් වූවාහු මහණුන්හට පහර දෙවු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි කිපියෝ නොසියමන් වූවෝ මහණුන්හට පහර දුන්නහු ද, හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රයත්තයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි; මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මහණක්හට කිපියේ නොසියමන් වූයේ පහර දෙන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

පාචිතියපාළි හිතවුන්ගේ

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හිකුන්ති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපො අධිපෙපතො හිකුන්ති.

හිකුන්තියාති: අඤ්ඤාස හිතවුන්.

කුපිතො අනත්තමනොති: අනභිරුද්ධා ආහතවිතො: ධීලජාතො.

පහාරං දදෙයාති: කායෙන වා කායපච්චිද්ධෙන වා නිසසංගිග්ගෙන වා අනත්තමයො උපලප්පකොනපි පහාරං දෙති ආපනති පාචිතියසීස.

උපසම්පන්නො උපසම්පන්නසංඤ්ඤි කුපිතො අනත්තමනො පහාරං දෙති ආපනති පාචිතියසීස. උපසම්පන්නො වෙමතිකො කුපිතො අනත්තමනො පහාරං දෙති ආපනති පාචිතියසීස. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤි කුපිතො අනත්තමනො පහාරං දෙති ආපනති පාචිතියසීස.

අනුපසම්පන්නසීස කුපිතො අනත්තමනො පහාරං දෙති ආපනති දුක්ඛට්ඨසීස. අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නසංඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛට්ඨසීස. අනුපසම්පන්නො වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨසීස. අනුපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛට්ඨසීස.

අනාපනති: කෙනවි විහෙඨියමානො මොක්ඛාධිජායො පහාරං දෙති, උම්මතකසීස ආදිකමමිකසීසාති.

පහාරසිකඛාපදං චතුසං.

6. 8. 5

තලසත්තිකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාමස්සියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකසීස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බංගිග්ගො හිකුන්ති කුපිතො අනත්තමනො සංකර්මපට්ඨසීසානං හිකුන්තං තලසත්තිකං උග්ගිතං. තෙ පහාරසම්පන්නො රොදනති. හිකුන්ති ඵලමාහංසු: 'කිංසු කුමෙහ ආච්චියො රොදතා'ති. ඉමෙ ආච්චියො ජබ්බංගිග්ගො හිකුන්ති කුපිතො අනත්තමනො අමසාකං තලසත්තිකං උග්ගිතං.

1. පහාරසම්පන්නො - මහං.

3. යො පන යනු යම්, යම්බඳු... හික්ෂු යනු... මෙතෙමේ මේ අර්ථ-
යෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

හික්ෂුසය යනු අන් මහණක්හට,

කුපිතො අනතමනො යනු නොසතුටු වූයේ ප්‍රතිසයෙන් ගැටුණු
සිත් ඇතියේ හටගත් පිළිසුහුල් ඇතියේ,

පහාරං දදෙයා යනු කයින් හෝ කය පිළිබඳදෙන් හෝ නිසැරි
යෙන් හෝ යටත් පිරිසෙයින් උපුල් පතිනුදු පහර දේ නම් පවිති ඇවැත්
වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ කීපියේ නො
සියමන් වූයේ පහර දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි
විමති ඇතියේ කීපියේ නොසියමන් වූයේ පහරදේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි.
උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ කීපියේ නොසියමන්
වූයේ පහර දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

5. අනුපසපනක්හට කීපියේ නොසියමන් වූයේ පහර දේ නම්
දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ
නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම්
දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ
නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

6. කිසිවකු විසිනුදු වෙහෙසනු ලබන්නේ මීදෙනු කැමැති වූ පහර
දේ නම් ඇවැත් නැත උම්මත්තකහට ආදීකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

සිවුවැනි පහාරශික්ෂාපද යි.

6. 8. 5

තලසන්නික ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර් ජෙතවන නම් වූ අනේ
පිඬු සිටුහුගේ අරමිති වැඩවෙසෙත්. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු
කීපියෝ නොසියමන්වුවෝ සතළොස්වගැ මහණුන්හට තලසැත් නහා
දක්වති. ඔහු පුරුදු පහර එතීයි භගනාහු හබති. හික්ෂුහු මෙයේ කීහු;
“ඇවැත්නි, තෙපි කුමකට හබවු”ද යි ඇවැත්නි, මේ සවග මහණෝ
කීපියෝ නොසියමන්වුවෝ අපහට තලසැත් නහා දක්වන්නාහ යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙතා

2. යෙ තෙ භික්ෂු අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනන් වීයනති විපාචෙතති. "කථං හි නාම ජබ්බභෙය්‍යා භික්ෂු කුපිතා අනන්තමනා භික්ෂුනා¹ තලසත්තකං උභේරිස්සතති"ති -පෙ- යච්චං කීර තුමෙහ භික්ෂුවෙ කුපිතා අනන්තමනා භික්ෂුනං තලසත්තකං උභේරිථා'ති යච්චං භගවා, විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරීසා කුපිතා අනන්තමනා භික්ෂුනං තලසත්තකං උභේරිස්සථ. නොකං මොසපුරීසා අංසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවණ්ඨ පන භික්ෂුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උඤ්ඤෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ෂු භික්ෂුසු කුපිතො අනන්තමනො තලසත්තකං උභේරෙය්‍ය පාචිත්තිය"තති.

3. යොපනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙඤ්ඤා අධිපොතො භික්ෂුති.

භික්ෂුසුයාති: අඤ්ඤාසු භික්ෂුසු.

කුපිතො අනන්තමනොති: අනභිරද්ධො අභතච්චෙතො චිලජාතො.

තලසත්තකං උභේරෙය්‍යාති: කායං වා කායපට්ඨිඤ්ඤං වා අනන්තමයො උපලපතොස්මි උච්චාරෙති ආපත්ති පාචිත්තියසු.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නාස ඤ්ඤී කුපිතො අනන්තමනො තලසත්තකං උභේරති ආපත්ති පාචිත්තියසු. උපසම්පන්නෙ වෙමතිකො කුපිතො අනන්තමනො තලසත්තකං උභේරති ආපත්ති පාචිත්තියසු. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නාස ඤ්ඤී කුපිතො අනන්තමනො තලසත්තකං උභේරති ආපත්ති පාචිත්තියසු.

අනුපසම්පන්නාස කුපිතො අනන්තමනො තලසත්තකං උභේරති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසු. අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නාස ඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසු. අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසු. අනුපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නාස ඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසු.

අනාපත්ති: තෙනච්චි විභෙදීයමානො මොක්ඛාධිපායො තලසත්තකං උභේරති, උච්චතතසු ආදිකම්මකසාති.

තලසත්තකසික්ඛාපදං පඤ්චමං.

1. ඤ්ඤාපට්ඨිඤ්ඤානං භික්ෂුනං - මජ්ඣං.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්ඵුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිත්ති, නුගුණ පවසති, දෙය් පතුරුවන්: "කෙයේ නම් සවග මහණහු කිපියෝ නො සියමන් වූවෝ මහණුන්හට තලසැත් නහා දක්වුහු" දැයි...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි කිපියාහු නො සියමන් වූවාහු මහණුන්හට තලසැත් නහා දක්වවු ද දැයි. සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු... කෙයේනම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි කිපියාහු නොසියමන්වූවාහු මහණුන්හට තලසැත් නහා දක්වවුහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි....මෙයේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් කිපියේ නො සියමන් වූයේ මහණක්හට තලසැත් නහන්නේ නම් පච්ඡි වේ" යයි.

3. යො පත: යම්, යම්බදු...භික්ඛු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ඛුස්ස: අත් මහණක්හට,

කුපිකො අනාතමනො: නො සතුටු වූයේ ප්‍රතිසයෙන් හැපුණු සිත් ඇතියේ හටගත් පිළසුහුල් ඇතියේ,

තලසත්තිකං උග්ගිරෙයා: කය හෝ කය පිළිබද්දක් හෝ යටත් පිරිසෙයින් උපුල්පතකුදු නහා දක්වා නම් පච්ඡි ඇවැත් වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ කිපියේ නො සියමන් වූයේ තලසැත් නහා දක්වා නම් පච්ඡි ඇවැත් වේ උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ කිපියේ නොසියමන් වූයේ තලසැත් නහා දක්වා නම් පච්ඡි ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ කිපියේ නොසියමන් වූයේ තලසැත් නහා දක්වා නම් පච්ඡි ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හට කිපියේ නොසියමන්වූයේ තලසැත් නහා දක්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

කිසිවකු විසිනුදු වෙහෙසනු ලබන්නේ මීදෙනු කැමැති වෑ තල සැත් නහා දක්වා නම් ඇවැත් නැහ, උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි තලසත්තික ශික්ෂාපද යි.

අමුලකසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙතති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ට්ඨා -පෙ- තෙ උප්ඛායකති වීයකති විපාවෙනති. 'කථං හි නාම ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙසතති'ති. -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙථා'ති. සච්චං හගවා. විහරති බුද්ධො හගවා -පෙ- 'කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරීසා භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙසථ. තෙනං මොසපුරීසා අපථසකතානං වා පසාදය -පෙ- ඵවණ්ණි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකතාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

'යො පන භික්ඛු භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙය්‍ය පාවිතතීය'නති.

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමී අපෙ අධිජෙතො භික්ඛුති.

භික්ඛුනති: අඤ්ඤං භික්ඛුං.

අමුලකං නාම: අදිට්ඨං අසුතං අපට්ට්ඨකිතං.

සඤ්ඤාදියෙසනාති: තෙරසකතං අඤ්ඤතරෙත.

අනුදාංසෙය්‍යාති: වොදෙති වා වොදපෙති වා ආපකති පාවිතතීයසස.

උපසමපනෙහ උපසමපනකසඤ්ඤාදී අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙති ආපකති පාවිතතීයසස. උපසමපනෙහ වෙමතිකො අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙති ආපකති පාවිතතීයසස. උපසමපනෙහ අනුපසමපනකසඤ්ඤාදී අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙති ආපකති පාවිතතීයසස.

6.8.6

අමුලක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් තුවඳු ජෙනවන නම් අනේ පිඩු සිටුහුගේ අරමිච් වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මහණක්හට අමුලක සධ්‍යාදියෙසෙකින් වොදනා කරති.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්ඵුවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, තුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු මහණක් හට අමුලක සධ්‍යාදියෙසෙකින් වොදනා කොළෝ"දු යි...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මහණක්හට අමුලක සධ්‍යාදියෙසෙකින් වොදනා කරවු දු යි, සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි මහණක්හට අමුලක සධ්‍යාදියෙසෙකින් වොදනා කළහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් මහණක්හට අමුල් සභවෙසෙසකින් වොදනා කරන්නේ නම් පවිති වේ" යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...වෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහිලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂු: අන් මහණක්හු,

අමුලක නම්: නො දන්නා ලද්ද යැ නො අසන ලද්ද යැ සැක නො කරන ලද්ද යි.

සධ්‍යාදියෙසෙන: තෙළෙස් සභවෙසෙසුන් අතුරෙන් එක්තරයෙකින්,

අනුද්ධංසෙයා: වොදනා කෙරේ නම් හෝ වොදනා කරවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්නන් ඇතියේ අමුල් සභවෙසෙසෙකින් වොදනා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ අමුල් සභවෙසෙසෙකින් වොදනා කරයි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්නන් ඇතියේ අමුල් සභවෙසෙසෙකින් වොදනා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සාපිතිය පාළු හිත බුච්භවෙතා

ආචාරවිපතකයා වා දිට්ඨිවිපතකයා වා අනුඤ්ඤාසෙති ආපතති දුක්ඛටසස. අනුපසම්පන්නං අනුඤ්ඤාසෙති ආපතති දුක්ඛටසස.

අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නසංඤ්ඤි ආපතති දුක්ඛටසස. අනුපසම්පන්නො චෙමතිකො ආපතති දුක්ඛටසස. අනුපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤි ආපතති දුක්ඛටසස.

අනාපතති: තථාසංඤ්ඤි චොදෙති චා චොදුපෙති වා, උච්චන්තකසස වා ආදිකම්මකසසාති.

අමුලකසිකඛාපදං ඡට්ඨමං.

6. 8. 7

සංකප්ඵලසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකපීයං වීහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙසියා හිතබු සකතරසවෙසියානං හිතබුතං සංකප්ඵල කුක්කුළිං උපදහතති: “භගවතා ආචුසො සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං ‘න උනචීසතිවසෙසා පුග්ගලො උපසම්පාදෙතඛො’ති තුමෙහ ව උනචීසතිවසසා උපසම්පන්නා කචචී නො තුමෙහ අනුපසම්පන්නා”ති. තෙ රොදහති, හිතබු ඵලමාහංසු “කිසස තුමෙහ ආචුසො රොදථා”ති. ඉමෙ ආචුසො ඡබ්බෙසියා හිතබු අමනාකං සංකප්ඵල කුක්කුළිං උපදහතති.

2. යෙ තෙ හිතබු අපසිච්ඡා -පෙ- තෙ උඤ්ඤාසනති වීයනති විපාලෙතති, “කථං හි නාම ඡබ්බෙසියා හිතබු හිතබුතං සංකප්ඵල කුක්කුළිං උපදහිත්තනති”ති -පෙ- සළචං කිර තුමෙහ හිතබුවෙ හිතබුතං සංකප්ඵල කුක්කුළිං උපදහථාති. සළචං භගවා. වීහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා හිතබුතං සංකප්ඵල කුක්කුළිං. උපදහිත්තථ, තෙතං මොසපුරියා අපසන්තනානං වා පසාදය -පෙ- ඵලඤ්ඤි පන හිතබුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හිතබු හිතබුසස සංකප්ඵල කුක්කුළිං උපදහෙයා ඉතිසස මුත්තාමපි අථාසු හවිසානිති ඵලදෙව පච්චයං කරිතො අනඤ්ඤා පාපිතිය”නති.

ආචාරවිපත්තියෙකින් හෝ දෘෂ්ටිවිපත්තියෙකින් හෝ වොදනා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භට වොදනා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්භු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

එසේ සභවෙසෙස් සන් ඇතියේ වොදනා කෙරේ නම් හෝ වොදනා කරවා නම් හෝ ඇවැත් නැත, උම්මත්තකයභට ආදිකම්මිකයභට ඇවැත් නැති.

සවැනි අමුලකශික්ෂාපද යි.

6. 8. 7

සංවිච්ච ශික්ෂාපදය

1. එයමයෙහි භාග්‍යාවත් බුදුහු සැවැත් තුවඳ ජෙතවන නම් අනේ පිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩෑ වෙසෙති. එයමයෙහි වනාහි සවග මහණහු සතළොස් වග මහණුන්භට දනෑ දනෑ කුකුස් උපදවති. “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් විඳන් උනුවීසිවස් ඇති පුගුල් තෙමේ උපසපන් නො කැරැවිය යුතු යැ යි සිකපදයෙක් පනවන ලදී. තෙපි දු උනුවීසිවස් ඇතියව්හු උපසපන් වුවහු යෑ. කිම, තෙපි අනුපසපන්හු”ද යි. ඔහු හඬන්. හික්ෂුහු මෙසේ කීහු; “කුමකට ඇවැත්නි, තෙපි හඬවු”ද යි. ඇවැත්නි, මේ සවග මහණහු අපට දනදනෑ කුකුස් උපදවතෑ යි.

2. යම් ඒ හික්ෂු කෙතෙක් අපිස් වුවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්; “කෙසේ නම් සවග මහණහු මහණුන්භට දනෑ දනෑ කුකුස් ඉපැදවුහු”ද යි...සැබෑද මහණෙහි, තෙපි මහණුන්භට දනෑ දනෑ කුකුස් උපදවවු ද යි, සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි මහණුන්භට දනෑ දනෑ කුකුස් ඉපැදවුවහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රයාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙහි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මහණුන්භට ‘මෙයින් මොහුට ඇසිල්ලකුදු නො පහසුවෙක් වන්නේ’ යෑ යි දෑත දෑතෑ අනෙකක් නො වෑ මෙය මෑ කරුණු කොට කුකුස් උපදවන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

පාච්ඤාසාදි භික්ෂුවිභවෙතා

3. යො පන්තී: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුනි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙස අධිපෙපනො භික්ෂුනි.

භික්ෂුසභානි: අඤ්ඤාසාදි භික්ෂුසභා.

සඤ්චිට්ඨානි: ජානතොතා සඤ්චානතොතො වෙච්චි අභිච්චරිච්චා විනිකංකමො.

කුකුච්චං උපදහෙයානි: උනාවිසතිවසෙසා මඤ්ඤා නිං උපසමපනො, විකාලෙ මඤ්ඤා තයා භුක්ඛං මජ්ඣං මඤ්ඤා තයා පිතං මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො මඤ්ඤා තයා නිසින්නානි කුකුච්චං උපදහති ආපනති පාච්ඤාසාදි.

ඵතදෙවපච්චයං කපිච්චා අනඤ්ඤානි: න අඤ්ඤා කොච්චි පච්චයො හොති කුකුච්චං උපදහිතුං.

උපසමපනො උපසමපනසඤ්ඤා සඤ්චිට්ච කුකුච්චං උපදහති ආපනති පාච්ඤාසාදි. උපසමපනො වෙමතිකො සඤ්චිට්ච කුකුච්චං උපදහති ආපනති පාච්ඤාසාදි. උපසමපනො අනුපසමපනසඤ්ඤා සඤ්චිට්ච කුකුච්චං උපදහති ආපනති පාච්ඤාසාදි.

අනුපසමපනසඤ්ඤා සඤ්චිට්ච කුකුච්චං උපදහති ආපනති දුක්ඛංකමංකං. අනුපසමපනො උපසමපනසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛංකමංකං. අනුපසමපනො වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛංකමංකං. අනුපසමපනො අනුපසමපනසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛංකමංකං.

අනාපනති: න කුකුච්චං උපදහිතුකාමො උනාවිසතිවසෙසා මඤ්ඤා නිං උපසමපනො විකාලෙ මඤ්ඤා තයා භුක්ඛං මජ්ඣං මඤ්ඤා තයා පිතං මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො මඤ්ඤා තයා නිසින්නා ඉඛිඛ ජානාහි මා තෙ පච්චා කුකුච්චං අහොසිති හංහති උමමන්තකසා ආදිකමමිකසානි.

සඤ්චිට්චසිකංකපදං සත්තමං.

3. යො පන: යම්, යම්බදු ..හික්ඛු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ඛු යි.

හික්ඛුසය: අත් මහණක්ඛට,

සඤ්ච්ච; දන්නේ මැනැවින් දන්නේ සිතා මෙහෙයා විකුම් කිරීම යි.

කුක්කුච්චං උපදහෙයා: තෙපි උත්ථිසිවස් ඇති වූ උපසපන් වුහු යි හභිමි. තොප විකල්භි වළදන ලදු යි හභිමි. තොප මත්පැන් බොන ලදු යි හභිමි. තොප තොරඹුරෙහි මාගමක හා හිනෑ යි හභිමෑ යි කුකුස් උපදවා නම් පවිති ඇවැත් වෙ.

එතදෙව පට්ඨයං කරිතො අනාඤ්ඤා: කුකුස් උපදවන්තට අත් කිසිදු කරුණක් නැති.

උපසපනක්ඛු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ දනෑ දනෑ කුකුස් උපදවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ඛු කෙරෙහි විමති ඇතියේ දනෑ දනෑ කුකුස් උපදවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ඛු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ දනෑ දනෑ කුකුස් උපදවා නම් පවිති ඇවැත් වෙ.

අනුපසපනක්ඛට දනෑ දනෑ කුකුස් උපදවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ඛු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ඛු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ඛු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ.

කුකුස් නො උපදවනු කැමැත්තේ "තෙපි උත්ථි වස් ඇති වූ උපසපන් වුහු යි හභිමි, තොප විකල්භි වළදන ලදු යි හභිමි, තොප මත් පැන් බොන ලදු යි හභිමි, තොප තොරඹුරෙහි මාගමක සමග හිනෑ යි හභිමි, එබැවින් දනුව, තොපට පසුවූ කුකුසෙක් නහමක් වෙව යි බෙණේ නම් ඇවැත් නෑන, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි සඤ්ච්ච ශික්ෂාපද යි.

උපසුක්ඛිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවකීයං වීහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකයා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං හණ්ඩනති.¹ පෙසලා භික්ඛු එවං වදෙතති: අලඤ්ඤො ඉමෙ ආවුසො ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු න සක්ඛා ඉමෙහි සහ හණ්ඩතුතති. ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු එවං වදෙතති. “කිසං තුමෙහ ආවුසො අමෙහ අලඤ්ඤාදෙන පාපෙපා”ති. කහං පන තුමෙහ ආවුසො අභ්‍යුප්පාති. මයං ආයසමන්තානං උපසුක්ඛිං තිට්ඨමහාති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අසුච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු භික්ඛුනං හණ්ඩනජාතානං කලහජාතානං විවාදපක්ඛානං උපසුක්ඛිං තිට්ඨිසංතති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුනං හණ්ඩනජාතානං කලහජාතානං විවාදපක්ඛානං උපසුක්ඛිං තිට්ඨමාති. සච්චං හගවා. වීහරති බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා භික්ඛුනං හණ්ඩනජාතානං කලහජාතානං විවාදපක්ඛානං උපසුක්ඛිං තිට්ඨිසංථං. තෙනං මොසපුරියා අසුසක්ඛානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤි පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුනං හණ්ඩනජාතානං කලහජාතානං විවාදපක්ඛානං උපසුක්ඛිං තිට්ඨියා යං ඉමෙ හණ්ඩනජාති කං සොසාමීති එතදෙව පච්චයං කච්චො අනඤ්ඤං පාවිතතිය”න්ති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙඨ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

භික්ඛුනානාති: අඤ්ඤසං භික්ඛුනං.

හණ්ඩනජාතානං කලහජාතානං විවාදපක්ඛානානාති: අධිකරණජාතානං

උපසුක්ඛිං තිට්ඨියානාති: ඉමෙසං සුඤ්ඤා වොදෙසසාමී සාරෙසසාමී පටිච්චොදෙසසාමී පටිසාරෙසසාමී මඛඤ්ඤාකරිසසාමීති ගච්ඡති ආපක්ඛි දුක්ඛචයං. යත්ථ ධීතො සුඤ්ඤාති ආපක්ඛි පාවිතතියං. පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො තුරිතො ගච්ඡති සොසාමීති ආපක්ඛි දුක්ඛචයං. යත්ථ ධීතො සුඤ්ඤාති ආපක්ඛි පාවිතතියං. පුරන්තො ගච්ඡන්තො ඕභීයති සොසාමීති ආපක්ඛි දුක්ඛචයං. යත්ථ ධීතො සුඤ්ඤාති ආපක්ඛි පාවිතතියං. භික්ඛුසං ධීතොකාසං වා නිසිද්ධොකාසං වා නිපද්ධොකාසං වා ආගහිට්ඨො මඤ්ඤන්තං උක්ඛාසිතඛං විජානාපෙතඛං නො වෙ උක්ඛාසෙය්‍ය වා විජානාපෙය්‍ය වා ආපක්ඛි පාවිතතියං.

1. හණ්ඩනති - මඤ්ඤ.

උපසයුතී ගික්භාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවැර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු ප්‍රියශීලී භික්ෂුන් සමඟ ධබර කෙරෙති. ප්‍රියශීලී භික්ෂුහු මෙසේ කියත්: “ඇවැත්නි මේ සවග මහණහු අලප්ථිහු යැ, මොවුන් සමඟ ධබර කරන්නට නොහැකි” යැ යි සවග මහණහු මෙසේ කියත්: “කුමකට ඇවැත්නි, තෙපි අප අලප්ථිවාදයෙන් පමුණුවුවු” ද යි ඇවැත්නි, තෙපි කොබ සිටැ ඇසුවහ ද යි. ඇපි ආයුෂ්මතුන්ගේ බස් ඇසෙන තන්හි සිටියමහ යි.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු හටගත් ධබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විරුද්ධවාදයට බැස ගත් මහණුන්ගේ බස් ඇසෙන තන්හි සිටියෝ” ද යි ...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි හටගත් ධබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විරුද්ධවාදයට බැසගත් මහණුන්ගේ බස් ඇසෙන තන්හි සිටිවු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ. කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි. තෙපි හටගත් ධබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදයට බැසගත් මහණුන්ගේ බස් ඇසෙන තන්හි සිටියහු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් හටගත් ධබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විරුද්ධ-වාදයට පැමිණි මහණුන්ගේ බස් ඇසෙන තන්හි මොහු යමක් බෙණෙත් නම් එය අසන්නොමැ’යි අනෙකක් නො වැ මෙය මැ කරුණු කොට සිටින්නේ නම් පවිති වෙ” යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුනා: අත් මහණුන්ගේ.

හණධනජානානං කලහජානානං විවාදපනනානං: හටගත් අධි-කරණ ඇතියවුන්ගේ.

උපසයුතීං තිටෙය්‍යා: මොවුන්ගේ බස් අසා වොදනා කරන්නෙමි සිහි කරවන්නෙමි නැවැතැ වොදනා කරන්නෙමි නැවැතැ සිහි කරවන්නෙමි මකු කරන්නෙමැ යි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙකැ සිටියේ අසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පසු වැ යන්නේ අසන්නොමැ යි යුහු වැ යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙක සිටියේ අසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පෙරවු වැ යන්නේ අසන්නොමැ යි පසුබසිමින් එලිඑලි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් කැනෙකැ සිටියේ අසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මහණක්හුගේ සිටි තැනට හෝ හුන් තැනට හෝ හොත් තැනට හෝ අවුත් මන්ත්‍රණය කරන්නහුට කැරිය යුතු යැ දැන්විය යුතු යැ. ඉදින් නොකාරන්නේ නම් හෝ නො දැන්වන්නේ නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඤායපාළි භික්ෂුවිභවෙතා

එතදෙව පට්ටයං කථිතා අනඤ්ඤානාති: න අදෙඤ්ඤා කොච්ච පච්චයො භොති උපසන්නිං තිට්ඨිතුං.

උපසම්පන්නො උපසම්පන්නසංඤ්ඤී උපසන්නිං තිට්ඨති ආපනති පාච්ඤායසං. උපසම්පන්නො වෙමතිකො උපසන්නිං තිට්ඨති ආපනති පාච්ඤායසං. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤී උපසන්නිං තිට්ඨති ආපනති පාච්ඤායසං.

අනුපසම්පන්නසං උපසන්නිං තිට්ඨති ආපනති දුක්ඛට්ඨසං. අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛට්ඨසං. අනුපසම්පන්නො වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨසං. අනුපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛට්ඨසං.

අනාපනති: ඉමෙසං සුඤ්ඤා ඔරම්ඤ්ඤාම් විරම්ඤ්ඤාම් චූපසම්ඤ්ඤාම් අනන්තා: පරිමොචෙඤ්ඤාම්ති ගච්ඡති උම්මසනකසස ආදිකම්මකසසාති.

උපසන්නිසිකඛාපදං අට්ඨමං.

6. 8. 9

කම්මපට්ඨාභනාසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙතවනේ අනාපච්චිණ්ඩිකසා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු අනාවාරං ආචරිතවා එකමෙකස්ස කමමෙ කඨිරමානෙ පටිකෙකාසභාති තෙන ඛො පන සමයෙන සඛේඤ්ඤා සනඤ්ඤිතො භොති කෙනවිදෙව කරුණියෙන. ජබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු විචරකම්මං කරොතංඤා එකස්ස ජන්දං අදංසු. අථ ඛො සඛේඤ්ඤා අයං ආචුසො ජබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු එකකො ආගතො හන්දස්ස මයං කම්මං කරොමාති තස්ස කම්මං අකාසී. අථ ඛො සො භික්ඛු යෙන ජබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු තෙනුපසඬකම්මි. ජබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු නං භික්ඛු එතදවොචුං. “කීං ආචුසො සඛේඤ්ඤා අකාසී”ති. සඛේඤ්ඤා මෙ ආචුසො කම්මං අකාසීති. න මයං ආචුසො එතදන්දාය ජන්දං අදම්ම තුඤ්ඤා කම්මං කරිස්සතීති. සචෙ ව මයං ජානෙය්‍යාම තුඤ්ඤා කම්මං කරිස්සතීති න මයං ජන්දං දදෙය්‍යාමාති.

1. චූපසමෙඤ්ඤාම් - ඩී 883

එතදෙව පවටයං කරිඛා අනඤ්ඤා; ඛස් ඇසෙන තන්හි සිටින්නට අන් කිසිදු කරුණක් නැත.

උපසපනක්භු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතිගේ ඛස් ඇසෙන තන්හි සිටී නම් පටිකී ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්භු කෙරෙහි වීමකී ඇතිගේ ඛස් ඇසෙන තන්හි සිටී නම් පටිකී ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්භු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතිගේ ඛස් ඇසෙන තන්හි සිටී නම් පටිකී ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්භුගේ ඛස් ඇසෙන තන්හි සිටී නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතිගේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භු කෙරෙහි වීමකී ඇතිගේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතිගේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

මොවුන්ගේ ඛස් අසා මීදෙන්තෙමී වළකින්නෙමී සන්හිදීන්තෙමී තමා හාත්පසින් මීදෙන්තෙමැ යි ගේ නම් ඇවැත් නැත, උම්මත්තකයභට ආදිකම්මිකයභට ඇවැත් නැති.

අටවැනි උපස්සුකී ශික්ෂාපද යි.

6. 8. 9

කම්මපට්ඨානන ශික්ෂාපදය

1. එසමගෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවරැ ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමගෙහි සවග මහණහු පනත් විකුම් කොට එකක් එකක්භට කම් කරනු ලබන කල්හි වළඟත්. එසමගෙහි වනාහි කිසියම් කරුණකින් සඩ්ධියා රැස්වුගේ වෙයි. සවග මහණහු සිවුරැකම් කරන්නෝ එකක්භට ජන්දය දුන්හු. එකල්හි සඩ්ධියා ඇවැත්නි, මේ සවග මහණ එකලා වැ පැමිණියේ යැ. එබැවින් ඇපි මොහුට කම් කරමහ යි ඔහට කර්ම කෙළේ යැ. එකල්හි එ මහණ සවග මහණුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. සවග මහණහු එ මහණභට මෙය කීහු. ඇවැත්නි, සඩ්ධියා කුමක් කෙළේ දැයි. ඇවැත්නි, සඩ්ධියා මාභට කම් කෙළේ යැ යි. ඇවැත්නි, ඇපි නොපට කම් කරන්නෝ යැ යි තෙල කරුණ සදහා ජන්දය නුදුම්භ. ඉදින් නොපට කම් කරන්නෝ යැයි ඇපි දන්නමෝ නම් ඇපි ජන්දය නො දෙමහ යි.

පාච්ඤානියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

2. යො තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති “කථං හි නාම ජබ්බකොසා භික්ඛු ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ඡා වීයනධම්මං ආපජ්ජන්තති”ති-පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ඡා වීයනධම්මං ආපජ්ජන්තති. සච්චං හගවා. විගරහි ඛුඤ්ඤා හගවා-පෙ-කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරීසා ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ඡා වීයනධම්මං ආපජ්ජන්තති. තෙනං මොසපුරීසා අප්පසන්නානං වා පසාදය-පෙ-ඵවණ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ඡා වීයනධම්මං ආපජ්ජන්තා පාච්ඤානිය”නති.

3. යො පනාති: යො යාදිමසා -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසම්. අපෙඤ්ඤා අධිපෙපතො භික්ඛුති.

ධම්මිකං නාම කම්මං: අපලොකනකම්මං ඤාණකම්මං ඤාණදුක්ඛිය කම්මං ඤාණවතුඤ්ඤාකම්මං ධම්මෙතං විනයෙන සත්ථුසාසනෙන කතං ඵතං ධම්මිකං නාම කම්මං, ඡන්දං දන්වා වීයති ආපත්ති පාච්ඤානියං.

ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසංඤ්ඤි ඡන්දං දන්වා වීයති ආපත්ති පාච්ඤානියං. ධම්මකම්මෙ වෙමතිකො ඡන්දං දන්වා වීයති ආපත්ති දුක්ඛකම්මං. ධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසංඤ්ඤි ඡන්දං දන්වා වීයති අනාපත්ති.

අධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසංඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛකම්මං. අධම්මකම්මෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛකම්මං. අධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසංඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අධම්මෙතං වා විඤ්ඤානං වා න කම්මාරහස්සං වා කතන්ති ජාතන්තො වීයති උමමත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

කම්මපට්ඨානනාසික්ඛාපදං නවමං.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, තුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු දහැමි කම්මනට ඡන්දය දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණියේ" දැ යි...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දහැමි කම්මනට ඡන්දය දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණෙවු දැ යි. සැබෑවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහුහ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි දහැමි කම්මනට ඡන්දය දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණියහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් දහැමි කම්මනට ඡන්දය දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණෙන්නේ නම් පවිති වෙ” යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු.. භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

ධම්මික කම්ම නම්: අපලොකන කම් යැ දෙප්ති කම් යැ දෙප්තිඤ්චිතිය කම් යැ, දෙප්තිවතුර්ථ කම් යි. ධම්මයන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් කරන ලද තෙල කම්මය ධම්මික නම් වෙයි. ඡන්දය දී ගරහා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

දහැමිකම්මි දහැමිකම්මසන් ඇතියේ ඡන්දය දී ගරහා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහැමිකම්මි විමති ඇතියේ ඡන්දය දී ගරහා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. දහැමිකම්මි නො දහැමි කම්මසන් ඇතියේ ඡන්දය දී ගරහා නම් ඇවැත් නැති.

නො දහැමිකම්මි දහැමිකම්මසන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නො දහැමිකම්මි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නො දහැමිකම්මි නො දහැමිකම්මසන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

අධ්ථමයෙන් හෝ වාග්‍රයෙන් හෝ කම්මාර්භ නොවනුවක්භට කම් කරන ලද යි දන්නේ ගරහා නම් (ඇවැත් නොවේ), උම්මක්කකයභට ආදිකම්මිකයභට ඇවැත් නැති.

නවවැනි කම්මපට්ටාහන ශික්ෂාපද යි.

ජන්දං අද්දඤාගමනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙනවනො අනාඨසිකඛාසං ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛේඛා සහතිපතීතො හොති කෙනවීදෙව කරණියෙන. ජබ්බග්ගියා භික්ඛු වීචරකම්මං කරොත්ථා එකස්ස ජන්දං අදංසු. අථ ඛො සඛේඛා යසසන්ධාය සහතිපතීතො තං කම්මං කරිස්සාමීති ඤාතං යපෙසි. අථ ඛො සො භික්ඛු එවමෙවීමෙ එකමෙකස්ස කම්මං කරොතති. කස්ස ඤාමෙක කම්මං කරිස්සාමාති ජන්දං අද්දඤා උට්ඨායාසනා පකකාමී.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අසීච්චා -පෙ- තෙ උඤ්ඤායනති ඛියනති විපාවෙනති "කථං භි නාම භික්ඛු සඛේඛ විනිවජ්ජකථාය වත්තමානාය ජන්දං අද්දඤා උට්ඨායාසනා පකකමීසති"ති -පෙ- සච්චං කීර භික්ඛු සඛේඛ විනිවජ්ජකථාය වත්තමානාය ජන්දං අද්දඤා උට්ඨායාසනා පකකමීසිති, සච්චං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං භි නාම ඤාමෙක මොසපුරිස සඛේඛ විනිවජ්ජකථාය වත්තමානාය ජන්දං අද්දඤා උට්ඨායාසනා පකකමීසසි. තෙනං මොසපුරිස අපසසන්ධානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උඤ්ඤෙය්‍යාමාථ:

"යො පන භික්ඛු සඛේඛ විනිවජ්ජකථාය වත්තමානාය ජන්දං අද්දඤා උට්ඨායාසනා පකකමෙය්‍ය පාවිත්තිය"තති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මී අපෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සඛේඛ විනිවජ්ජකථා නාම; ව්‍යජ්ඣ වා ආරොචිකං හොති අවිනිච්ඡිකං, ඤාතං වා යපිතා හොති කම්මවාචා වා විප්පකතා.¹

ජන්දං අද්දඤා උට්ඨායාසනා පකකමෙය්‍යාති: කථං ඉදං කම්මං ඤාතං අස්ස වග්ගං අස්ස නා කරෙය්‍යාති ගච්ඡති ආපනති දුක්ඛකථස්ස. පරිසාය භස්පාසං විජ්ඣන්තස්ස ආපනති දුක්ඛකථස්ස. විජ්ඣන්තො ආපනති පාවිත්තියස්ස.

ධම්මකමෙම ධම්මකමෙස ඤාදී ජන්දං අද්දඤා උට්ඨායාසනා පකකමති ආපනති පාවිත්තියස්ස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො ජන්දං අද්දඤා උට්ඨායාසනා පකකමති ආපනති දුක්ඛකථස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමෙස ඤාදී ජන්දං අද්දඤා උට්ඨායාසනා පකකමති අනාපනති.

1. විසංඝාතො හොති - මජ්ඣ.

ජන්දං අදකාගමන ගික්ඝාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙනවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සඩ්ධයා කිසියම් කරුණෙකින් රැස් වූයේ වෙයි. සවග මහණහු සිටුරුකම් කරන්නෝ එකක්හට ඡන්දය දුන්හ. එකල්හි සඩ්ධයා යමක්හු සඳහා රැස් වූයේ නම් ඒ කම්ය කරන්නෙමැ යි ඥප්තිය කැබි යෑ. එකල්හි ඒ මහණ මෙපරිද්දෙන් මැ මොහු එකක් එකක්හට කම් කෙරෙති. තෙපි කවරක්හට කම් කරන්නහු දැයි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට ගියේ යි.

2. යම් ඒ ගික්ඝු කෙනෙක් අපිස් වුවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් මහණෙක් සහමැද විනිශ්චය කථාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට ගියේ" දැ යි...සැබෑ ද මහණ තෝ සහමැද විනිශ්චයකථාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට යෙහි දැ යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෙපි සහ මැද විනිශ්චය කථාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට ගියහු ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන් ගේ ප්‍රසාදය. පිණිස හෝ නො වෙයි... මහණෙහි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් සහමැද විනිශ්චය කථාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට බැහැර යන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ" යැ යි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...හික්ඛු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ඝු යි.

සංඛ්‍යා විනිවිජයකථා නම්: වස්තුව ආරෝචනය කරන ලද්දේ හෝ විනිශ්චය නො කරන ලද්දේ හෝ වෙයි. ඥප්තිය තබන ලද හෝ කම්වදන් නො නිමියේ හෝ වෙයි.

ජන්දං අදකා උට්ඨායාසනා පක්කමෙයා: කෙසේ මේ කම්ය කොප්‍ය වන්නේ ද ව්‍යග්‍ර වන්නේ ද නො කරන්නේ දැ යි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිරිසෙන් අත්පස හරනාහට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. හළ කල්හි පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

දුහුම්කම්හි දුහුම්කම්සන් ඇතියේ ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට බැහැර යේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. දුහුම්කම්හි විමති ඇතියේ ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට බැහැර යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දුහුම්කම්හි නො දුහුම්කම්සන් ඇතියේ ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට බැහැර යේ නම් ඇවැත් නැති.

පාවිතයපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

5. අධම්මකමෙම ධම්මකම්මසංඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛකට්ඨක. අධම්මකමෙම වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛකට්ඨක. අධම්මකමෙම අධම්මකම්මසංඤ්ඤි ආපනතං.

6. අනාපනති: සංඛ්‍යාසංඝ භණ්ඩනං වා කලහො වා වීග්‍රහො වා වීවාදො වා භවිසසනීති ගවජනී. සංඛ්‍යාහෙදො වා සංඛ්‍යාරාජී වා භවිසසනීති ගවජනී අධම්මෙත වා වග්‍ගෙන වා න කම්මාරභසස වා කම්මං කරිසානීති ගවජනී, ගිලානො වා ගවජනී, ගිලානසංඝ කරණියෙන වා ගවජනී උච්චාරෙන වා පඤ්ඤාවෙන වා පිළිකො ගවජනී, න කම්මං කොපෙතුකාමො පුත පච්චාගමිසාමීති ගවජනී, උම්මතංකසංඝ ආදිකම්මකසානී.

ජන්දංඅදදවාගමනසිකංචාපදං දසමං

6. 8. 11

දබ්බසිකංචාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ වීහරති වෙථවනෙ කලන්දකනිවාපෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ආයසංචො දබ්බසංචො මලලපුකොතො සංඛ්‍යාසංඝ සෙනාසනාඤ්ච පඤ්ඤාපෙති භ්‍යතානී ව උද්දිසති. ටො වායසංචො දුබ්බලච්චරො භොති. තෙන ටො පන සමයෙන සංඛ්‍යාසංචො ඵකං වීවරං උපසංඝං භොති. අථ ටො සංඛ්‍යාසංචො වීවරං ආයසංචො දබ්බසංචො මලලපුතංඤ්ච අදසී. ජබ්බසංචො භික්ෂු උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙහති. “යරාසනච්චං භික්ෂු සංඛ්‍යාසංචො ලාභං පරිණාමෙතාති”ති.

2. යෙ තෙ භික්ෂු අපච්චරා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙහති කථං හි නාම ජබ්බසංචො භික්ෂු සමග්ගෙන සංඛ්‍යාසංචො වීවරං දන්වා පච්චා වීයනධම්මං ආපජ්ජෙසනාති -පෙ- සච්චං කිර තුමෙහ භික්ෂුවෙ සමග්ගෙන සංඛ්‍යාසංචො වීවරං දන්වා පච්චා වීයනධම්මං ආපජ්ජරාති, සච්චං භගවා වීහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා සමග්ගෙන සංඛ්‍යාසංචො වීවරං දන්වා පච්චා වීයනධම්මං ආපජ්ජෙසං. තෙන මොසපුරිසා අපසංඝානානං වා පසාදයා -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිකංචාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ෂු සමග්ගෙන සංඛ්‍යාසංචො වීවරං දන්වා පච්චා වීයනධම්මං ආපජ්ජෙය්‍යා යරාසනච්චං භික්ෂු සංඛ්‍යාසංචො ලාභං පරිණාමෙතාති භික්ෂු භවිසසනීති”නති,

නො දභූමිකම්භි දභූමිකම් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දභූමිකම්භි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දභූමිකම්භි නො දභූමිකම් සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සධ්දියාගේ භණ්ඩනයෙක් හෝ කලහයෙක් හෝ විග්‍රහයෙක් හෝ විරුද්ධවාදයෙක් හෝ වන්නේ යැ යි යේ නම්, සධ්දියෙදය හෝ සධ්දියරාජිය හෝ වන්නේ යැ යි යේ නම්, අධම්මයෙන් හෝ ව්‍යග්‍රයෙන් හෝ කම්භාර්ථ නොවනුවක්භට කම් කරන්නේ යැ යි හෝ යේ නම්, ගීලන් වැ හෝ යේ නම්, ගීලනක්භ්‍රගේ කළයුත්තෙකින් හෝ යේ නම්, මහවටනින් හෝ සුඵවටනින් හෝ පෙළෙනුයේ යේ නම් කම්ය කොප්‍ය කරනු කැමැත්තක් නැතියේ යළි පෙරළා එන්නොමැ යි යේ නම් (ඇවැත් නොවේ), උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි ඡන්දං අද්ද්‍යාගමන ඡික්ඝාපද යි.

6. 8. 11

දබ්බ ඡික්ඝාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුහුදු රජගහ නුවෙයි. කලන්දකතිවාස නම් වෙළඳන අරමිහි වැඩැ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් දබ්බ-මලලපුත්‍ර සධ්දියාහට යෙතසුනුදු පනවයි. බතුදු උදෙසයි. ඒ ආයුෂ්මත් තෙමේත් දුබ්බ සිවුරු ඇතියේ වෙයි. එසමයෙහි වනාහි සධ්දියාහට එක් සිවුරක් උපන්නේ වෙයි. එකල්හි සධ්දියා ඒ සිවුර ආයුෂ්මත් දබ්බ-මල්ල පුත්‍රයහට දුන්නේ යැ. එකල්හි සවග මහණහු ලමු කොට සිතති නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්: "භික්ෂුහු විශ්වස්ත පරිද්දෙන් සධ්දික ලාභය පිරිනමති යි.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය්ච්චාහු...මහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු සමග්‍ර සධ්දියා හා එක්වැ සිවුරු දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණියෝ ද"යි... සැබෑ ද මහණෙකි, තෙපි සමග්‍ර සධ්දියා හා එක්වැ සිවුරු දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණෙඬු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවකුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුහුදු ගැරහුහ. ...කෙසේ නම් භික්ෂු පුරුෂයෙකි, තෙපි සමග්‍ර සධ්දියා හා එක් වැ සිවුරු දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණියහු ද? භික්ෂු පුරුෂයෙකි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රයාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මහණෙකි, මේ සිකපදය මෙයේ උදෙසඬු:

"යම් මහණෙක් සමග්‍ර සධ්දියා හා එක් වැ සිවුරු දී භික්ෂුහු විශ්වස්තපරිද්දෙන් සධ්දිකලාභය පිරිණමත් යයි පසු වැ ගරහන බවට පැමිණේ නම් පවිති වේ"යයි.

පාවිත්‍රීයපාළි හි කටුවිභවෙගා

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හිකටුති: -පෙ- අයං ඉමංඤ්ඤං අසො අධිපෙපනො හිකටුති.

සමග්ගො නාම: සඛෙඤ්ඤා සමානාසංචාසකො සමානසීමායං ධීතො.

වීචරං නාම: ඡන්තං වීචරානං අඤ්ඤතරං වීචරං විකප්පනුපග පච්ඡමං.

අඤ්ඤාති: සයං දඤ්ඤා.

යථාසන්දුක්ඛං නාම: යථාමිත්තනා යථාසන්දිට්ඨතා යථාසම්භවනතා යථාසමානුපජ්ඣායකතා යථාසමානාවරියකතා.

සධිසිකං නාම: සධිසසස දින්නං ගොති පරිච්චන්තං.

ලාභො නාම: වීචරපිණ්ඩපාතසෙනාසනාභිලානපච්චයභෙසජ්ජ- පරිකඛාරා අත්තමයො චුණ්ණපිණ්ඩොපි දන්තකට්ඨමපි දසිකපුත්තමපි¹,

පච්ඡා වීයනධම්මං ආපජේය්‍යාති: උපසම්පන්නස්ස සඛෙඤ්ඤා සම්මතස්ස සෙනාසනපඤ්ඤාපකස්ස වා භක්ඛාදොදසකස්ස වා යාගුභාජකස්ස වා ඵලභාජකස්ස වා ඛජ්ජකභාජකස්ස වා අපමනකච්ඤජ්ජකස්ස වා වීචරං දින්නෙ වීයති ආපත්ති පාවිත්තීයස්ස.

ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤාදී වීචරං දින්නෙ වීයති ආපත්ති පාවිත්තීයස්ස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො වීචරං දින්නෙ වීයති ආපත්ති පාවිත්තීයස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤාදී වීචරං දින්නෙ වීයති ආපත්ති පාවිත්තීයස්ස.

අඤ්ඤං පරිකඛාරං දින්නෙ වීයති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං. උපසම්පන්නස්ස සඛෙඤ්ඤා අසම්මතස්ස සෙනාසනපඤ්ඤාපකස්ස වා භක්ඛාදොදසකස්ස වා යාගුභාජකස්ස වා ඵලභාජකස්ස වා ඛජ්ජකභාජකස්ස වා අපමනකච්ඤජ්ජකස්ස වා වීචරං වා අඤ්ඤං වා පරිකඛාරං දින්නෙ වීයති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං.

1. දසිකපුත්තමපි - 81

3. යො පන ; යම්, යම්බඳු ... හිකටු ... -මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

සමග්ග නම: සමානසංවාසක වූ සමාන සීමායෙහි සිටී සභීය තෙමේ යි.

විවර නම: සවැදෑරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා විකපුන් පොහෝනා පැසුර සිවුරක්.

දැඩා ; තෙමේ දී.

යථාසනච්ඡික නම: මිතුරුබව ඇති පරිදි දුටු මිතුරුබව ඇති පරිදි දැඩි මිතුරු බව ඇති පරිදි සමාන උපාධ්‍යාය බව ඇති පරිදි සමාන ඇදුරු බව ඇති පරිදි.

සභීයක නම: සහනට දෙන ලද්දක් පරිත්‍යක්තයෙක් වෙයි.

ලාභ නම: විවර යැ පිණිට්පාත යැ ශයනාසන යැ ණ්ලානප්‍රත්‍යය හෙහෙජ්‍යපරිඡිකාර යැ, යටත් පිරිසෙයින් සුණු පිඩු ද දැහැටු ද දහවලුහුය ද.

පච්ඡා ධියනධම්මං ආපජෙජයා ; සභීයයා විසින් සම්මත වූ උපසපන් වූ සෙනසුන් පනවන්තකුහට හෝ බත් උදෙසන්තකුහට හෝ හඹු බෙදන්තකුහට හෝ පලතුරු බෙදන්තකුහට හෝ කැවිලි බෙදන්තකුහට හෝ මදදූයක් බෙද ලන්තකුහට හෝ සිවුරක් දුන් කල්හි ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

දහුමිකමහි දහුමිකමසන් ඇතියේ සිවුරක් දුන් කල්හි ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහුමිකමහි විමති ඇතියේ සිවුරක් දුන් කල්හි ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහුමිකමහි නො දහුමිකමසන් ඇති යේ සිවුරක් දුන් කල්හි ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අන් පිරිකරක් දුන් කල්හි ගරභා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. සභීයයා විසින් සම්මත නො වූ උපසපන් වූ සෙනසුන් පනවන්තකුහට හෝ බත් උදෙසන්තකුහට හෝ හඹු බෙදන්තකුහට හෝ පලතුරු බෙදන්තකුහට හෝ කැවිලි බෙදන්තකුහට හෝ මද දූයක් බෙදලන්තකුහට හෝ සිවුරක් හෝ අන් පිරිකරක් හෝ දුන් කල්හි ගරභා නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

පාවිත්තියපාළි හිනඛුච්භවෙයා

අනුපසම්පනාසීය සවෙහන සමමතසීය වා අසමමතසීය වා සෙනාසනපඤ්ඤපකසීය වා භන්තූදෙදසකසීය වා යාගුභාජකසීය වා ඵලභාජකසීය වා ඛජ්ජකභාජකසීය වා අනුමනනකවිසසජ්ජකසීය වා වීචරං වා අඤ්ඤං වා පරිසාරං දිනෙන වීයති ආපත්ති දුක්කටසීය.

අධම්මකමෙම ධම්මකමෙමඤ්ඤී ආපත්ති දුක්කටසීය. අධම්මකමෙම මෙමතිකො ආපත්ති දුක්කටසීය. අධම්මකමෙම අධම්ම කම්මසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: පකතියා ඡන්ද දෙසා මොභා භයා කරොනනං කවජො තසීය දිනෙනන උද්ධාසි වීතිපානෙසති න සමො උපනෙසසතීති වීයති, උමමනකසය ආදිකමමිකසීයාති.

දබ්බසිකඛාපදං¹ ඵකාදසමං

6. 8. 12

පරිණාමනාසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජෙතවනෙ අනාථසිණ්ඩකසා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවඤ්ඤං අඤ්ඤන්තරස්ස පුගස්ස සඛ්ඤසං සච්චරභන්තං පටියන්තං භොතී, භොජෙත්වා විචරෙන අච්ඡාදෙසසාමාති. අථ ඛො ඡබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු යෙන සො පුගො තෙනුපසඤ්ඤමිංසු. උපසඤ්ඤමිත්වා තං පුගං ඵතදච්චාදුං: “දෙථාදුට්ඨො ඉමාති විචරාති ඉමෙසං භික්ඛුන”තති. න මයං භනෙන දසසාම අමනාකං සඛ්ඤස්ස අනුචස්සං² සච්චරභිකඛා පඤ්ඤන්තාති. ඛහු ආදුට්ඨො සඛ්ඤස්ස දසකා ඛහු සඛ්ඤස්ස භද්දානි³ ඉමෙ තුමෙහ නිසසාය තුමෙහ සමපසන්තා ඉධ විහරන්ති. තුමෙහ චෙ ඉමෙඨං න දසසථ අථ කො වරභි ඉමෙසං දසසති. දෙථාදුට්ඨො ඉමාති විචරාති ඉමෙසං භික්ඛුනානි. අථ ඛො සො පුගො ඡබ්බඤ්ඤියෙහි භික්ඛුනි නිජීළියමානො යථාපටියන්තං වීචරං ඡබ්බඤ්ඤියානං භික්ඛුනං දත්වා සඛ්ඤං භනෙනන පරිච්ඤි. යෙ තෙ භික්ඛු ජානනාති සඛ්ඤස්ස සච්චරභන්තං පටියන්තං න ච ජානනාති ඡබ්බඤ්ඤියානං භික්ඛුනං දිනන්තාති. තෙ ඵචමාභංසු “ඔණොජෙථාදුට්ඨො සඛ්ඤස්ස වීචර”තති. නත්ථ භනෙන යථාපටියන්තං වීචරං. අයතා ඡබ්බඤ්ඤියා අයතානං ඡබ්බඤ්ඤියානං පරිණාමෙසුනාති.

1. දුබ්බලසිකඛාපදං - මජ්ඣ.
2. අනුචස්සකං - ඩී.
3. භන්තා - මජ්ඣ.

සඬසයා වීසින් සම්මත වූ හෝ සම්මත නොවූ හෝ අනුප-
සභනක් වූ සෙනසුන් පනවන්නකුහට හෝ බත් උදෙසන්නකුහට හෝ හමු
බෙදන්නකුහට හෝ පලතුරු බෙදන්නකුහට හෝ කැවිලි බෙදන්නකුහට
හෝ මද දෑස් බෙදා ලන්නකුහට හෝ සිවුරක් හෝ අන් පිරිකරක් හෝ
දුන් කල්හි ගරහා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො දහැමිකමහි දහැමිකම සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත්
වෙයි. නොදහැමිකමහි විමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො
දහැමිකමහි නොදහැමිකම සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

ප්‍රකෘතියෙන් ඡන්දයෙන් ද්වේෂයෙන් මොහයෙන් හයෙන්
කරන්නහුට, ඔහුට දුන් දැයින් කවර වැඩෙක්ද, ලැබ ද නසාපියන්නේ යැ,
මොනවට නො එළවන්නේ යැ යි ගරහා නම් ඇවැත් නො වේ.
උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

එකොළොස්වැනි දබ්බ ශික්ෂාපද යි.

6. 8. 12

පරිණාමන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර පේතවන නම් අනේපිඬු
සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සැවැතැ එක්තරා
මුළුවක් වීසින් සහනට සිවුරු සහිත බතෙක් පිළියෙළ කරන ලද්දේ වෙයි.
වළඳවා සිවුරු පුදමහ යි. එකල්හි සවග මහණු ඒ මුළුව වෙතැ
එළැඹියහ. එළැඹූ එ මුළුවට මෙය කීහු: ඇවැත්නි, මේ සිවුරු මේ
මහණුන්හට දෙවයි. ස්වාමීනි, ඇපි නො දෙමහ. අප වීසින් අවුරුද්දක්
පාසා සහනට සිවුරු සහිත බතෙක් පනවන ලද්දේ වෙයි. ඇවැත්නි,
සහනට දසකයෝ බොහෝ යැ, සහනට ලාභමුඛයෝ බොහෝ යැ, මොහු
කොප නිසා කොප බලමින් මෙහි වෙසෙති ඉදින් තෙපි මොවුනට නො
දෙන්නහු නම් වැළි කවරෙක් මොවුනට දෙන්නේ ද? ඇවැත්නි, මේ
සිවුරු මේ මහණුන්හට දෙවු. එකල්හි ඒ මුළුව සවග මහණුන් වීසින්
පෙළනු ලබන්නේ පිළියෙළ කළ තාක් සිවුරු සවග මහණුන්හට දී සඬසයා
බකින් වැළඳවී යැ. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් සහනට සිවුරු සහිත බතෙක්
පිළියෙළ කරන ලද යි දනිද්ද, සවග මහණුන්හට දෙන ලද යි නො ද
දනිද්ද, ඔහු ඇවැත්නි, සහනට සිවුරු පුදව යි මෙයේ කීහු. නැත ස්වාමීනි,
සවග හිමිවරු පිළියෙළ කළ තාක් සිවුරු සවග හිමිවරුනට පිරිනැමවුහු යි.

පාචිතනියපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායසාඛී වීයකභී විපාවෙතභී “කථං හී නාම ජබ්බභෙසියා භික්ඛු ජානං සඛ්භිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙසසතභී” -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ ජානං සඛ්භිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙථානී, සච්චං භගවා, වීගරහී චුදෙධා භගවා -පෙ- කථං හී නාම තුමෙහ මොසපුරිසා ජානං සඛ්භිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙසසථං, නෙතං මොසපුරිසා අප්පසකතානං වා පසාදස්ස -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු ජානං සඛ්භිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙය්‍ය පාචිතනිය”නතී.

3. යො පනාතී: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුතී -පෙ- අයං ඉමස්මිං අඤ්ඤා අධිපෙපතො භික්ඛුතී.

ජානාතී නාම: සාමං වා ජානාතී අඤ්ඤා වා තස්ස ආරොචෙතභී යො වා ආරොචෙතී.

සඛ්භිකං නාම: සඛ්භස්ස දිත්තං භොතී පරිච්චිත්තං.

ලාභො නාම: වීචරපිණ්ඩපාතසෙතාසනගීලානපච්චයභෙසජ්ජං පරිසඛාරා අනාමයො චුණ්ණපිණ්ඩාපි දහනකථයමපි දසිකසුත්තමපි.

පරිණතං නාම: දස්සාම කරිය්‍යාමානී වාචා භික්ඛා භොතී තං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙතී ආපතනී පාචිතනියස්ස, පරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤී පුග්ගලස්ස පරිණාමෙතී ආපතනී පාචිතනියස්ස, පරිණතෙ වෙමනිකො පුග්ගලස්ස පරිණාමෙතී ආපතනී දුක්ඛචස්ස, පරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤී පුග්ගලස්ස පරිණාමෙතී අනාපතනී.

සඛ්භස්ස පරිණතං අඤ්ඤාසඛ්භස්ස වා වෙතියස්ස වා පරිණාමෙතී ආපතනී දුක්ඛචස්ස, වෙතියස්ස පරිණතං අඤ්ඤාවෙතියස්ස වා සඛ්භස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා පරිණාමෙතී ආපතනී දුක්ඛචස්ස, පුග්ගලස්ස පරිණතං අඤ්ඤාපුග්ගලස්ස වා සඛ්භස්ස වා ගණස්ස වා වෙතියස්ස වා පරිණාමෙතී ආපතනී දුක්ඛචස්ස, අපරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤී ආපතනී දුක්ඛචස්ස, අපරිණතෙ වෙමනිකො ආපතනී දුක්ඛචස්ස, අපරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤී අනාපතනී.

1. ගණස්සවානී පදං ම .ජ. සං. නදියසතෙ.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු පිරි නමන ලද සඬිසික ලාභය දැනැදැනැ පුහුලක්භට පිරිනැමුණු" දැ යි...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි පිරිනමන ලද සඬිසික ලාභය දැනැදැනැ පුහුලක්භට පිරිනමවු දැ යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි පිරිනමන ලද සඬිසික ලාභය දැන දැනැ පුහුලක්භට පිරිනැමුවහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්න යන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ මහණෙනි. මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් පිරිනමන ලද සඬිසික ලාභය දැනැ දැනැ පුහුලක්භට පිරිනමන්නේ නම් පවිති වෙ" යයි

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

ජානාති නම්: තෙමේ හෝ දනී. අන්හු හෝ ඔහුට ඇරොජන්-හෙතෙමේ හෝ ඇරොජයි.

සඬිසික නම්: සභනට දෙන ලද්දෙක් පරිත්‍යක්තයෙක් වෙයි.

ලාභ නම්: වීචර යැ පිණ්ඩපාත යැ ශයනාසන යැ භ්ලානප්‍රත්‍යාය මහෙෂජ්‍යාපරිෂකාර යැ. යටත් පිරිසෙයින් සුණුපිටු ද දහැබු ද දහටලුහුය ද,

පරිණත නම්: දෙමහ කරමහ යි වාක් බිඳින ලද වෙයි. ඵය පුහුලක්භට පිරිනමා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පිරිනැමුණෙහි පිරිනැමුණු සන් ඇතියේ පුහුලක්භට පිරිනමා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පිරිනැමුණෙහි වීමති ඇතියේ පුහුලක්භට පිරිනමා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිරිනැමුණෙහි නො පිරිනැමුණු සන් ඇතියේ පුහුලක්භට පිරිනමා නම් ඇවැත් නැති.

සභනට පිරිනැමුණක් අන් සභනට හෝ සැයට හෝ පිරිනමා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සැයට පිරිනැමුණක් අන්සැයකට හෝ සභනට හෝ ගණයට හෝ පුහුලක්භට හෝ පිරිනමා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පුහුලක්භට පිරිනැමුණක් අන් පුහුලක්භට හෝ සභනට හෝ ගණයට හෝ සැයට හෝ පිරිනමා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පිරිනැමුණෙහි පිරිනැමුණු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පිරිනැමුණෙහි වීමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පිරිනැමුණෙහි නො පිරි නැමුණු සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

පාවිච්චිය පාළු භික්ෂුවිභවණය

අන්‍යාපතනී: කප්‍ර දෙමාති පුළුඹයමානො යත්තු ඉභාකං දෙයාධමෙමා පරිභොගං වා ලභෙයා පටිසඤ්චාරං වා ලභෙයා චීරධීනීනො වා අසා යත් වා පන කුභාකං චිතං පසිදති කප්‍ර දෙරාති භණති ලභිතාකසස ආදිකමෙකසාති.

පරිණාමනසිකධාපදං ආදායමං

සහධමචීකවගෙහා අධධමො

කසුඤ්ජානං :

- සහධමච චීව ණණ්ණෙ - මොභාපනං පභාරකං
- තලසකති අච්චුලණෙ - සණ්චිච්ච ව උපසඤ්චි
- පටිබාහනඡන්දණෙ - දධ්මණෙ පරිණාමනණාති.

කොයට දෙමු ද යි පුළුල්වීයන ලබන්නේ යම් තැනෙකැ නොපගේ දිය යුතු වත් පරිභොග හෝ ලබන්නේ නම් පිළිසකර හෝ ලබන්නේ නම් කීරකල් පැවැත්මෙක් හෝ වන්නේ නම් යම් තැනෙකැ වනාහී නොපගේ සිත පහදී නම් හෝ එයට දෙව යි බෙණේ නම් ඇවැත් නො වේ, උමමත්තකයහට ආදිකමමිකයහට ඇවැත් නැති.

දෙළොස්වැනි පරිණාමන ශික්ෂාපද යි.

අෂටම සහධමමික වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

සහධමමික යැ විවර්ණ සංඛ්‍යාත විලේඛන යැ මොහන යැ පහාර යැ තලසත්තික යැ අමුලක යැ සඤ්චිච්ච යැ උපස්සුති යැ කම්ම පටිබාහන යැ ජන්දං අදත්ථා ගමන යැ දබ්බ යැ පරිණාමන සිබය ද යි.

රාජනේත්‍රසිරිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං වීභරතී ජෙතතිනො අනාරාමිණිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා පසෙනදී කොසලො උයානාපාලං ආණාපෙසි ගච්ඡ භණෙ උයානං සොධෙහි උයානං ගමීසාමානී.¹ එවං දෙවානී ඛො සො උයානාපාලො රඤ්ඤෙ පසෙනදීසං කොසලසං පටිසසුඤ්ඤා උයානං සොධෙතො අද්දස භගවතො අඤ්ඤතරණී. රුක්ඛවුලෙ නිසින්නං, දීඝවාන යෙන රාජා පසෙනදී කොසලො තෙනුපසඛිනමී, උපසඛිනමීඤ්ඤා රාජානං පසෙනදී. කොසලං එතදවොච: “සුඤ්ඤා ඤො උයානං අපි ච භගවා තත්ථ නිසින්නො”ති. හොතු භණෙ මයං භගවතො පඨිරුපාසිසාමානී.

2. අථ ඛො රාජා පසෙනදී කොසලො උයානං ගතො යෙන භගවා තෙනුපසඛිනමී. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො භගවතො පඨිරුපාසතො නිසින්නො හොති. අද්දසා ඛො රාජා පසෙනදී කොසලො තං උපාසකං භගවතො පඨිරුපාසතො නිසින්නං, දීඝවාන භීතො අට්ඨාසි. අථ ඛො රඤ්ඤෙ පසෙනදීසං කොසලසං එතදභොසි, නාරභතායං පුරියො පාපො හොතුං යථාභගවතො පඨිරුපාසතීති. යෙන භගවා තෙනුපසඛිනමී උපසඛිනමීඤ්ඤා භගවතො අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනො නිසීදි. අථ ඛො සො උපාසකො භගවතො ගාරවෙන රාජානං පසෙනදී. කොසලං නෙච අභිවාදෙසි න පච්චුට්ඨාසි. අථ ඛො රාජා පසෙනදී කොසලො අනත්තමනො අභොසි, “කථං හි නාමායං පුරියො මධි ආගතෙ නෙච අභිවාදෙසති න පච්චුට්ඨෙසති”ති. අථ ඛො භගවා රාජානං පසෙනදී. කොසලං අනත්තමනං විදිඤ්ඤා රාජානං පසෙනදී. කොසලං එතදවොච, “එසො ඛො මහාරාජ උපාසකො ඛුභුභුතො ආගතාගමො කාමෙසු වීතරාගො”ති.

3. අථ ඛො රඤ්ඤෙ පසෙනදීසං කොසලසං එතදභොසි, නාරභතායං උපාසකො ඔරකො හොතුං, භගවාපි ඉමසං වණණං භාසතීති. තං උපාසකං එතදවොච: “වදෙය්‍යාසි උපාසක යෙන අඤ්ඤා”ති. සුච්ඡු දෙවානී. අථ ඛො භගවා රාජානං පසෙනදී. කොසලං ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සච්චභංසෙසි, අථ ඛො රාජා පසෙනදී කොසලො භගවතා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙසි සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සමච්චභංසිතො උට්ඨායාසනා භගවතො අභිවාදෙඤ්ඤා පදකඤ්ඤා කඤ්ඤා පකකාමී.

1. මේයාමීඨ, 89.

රාජනොපුර ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙනවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙකි. එසමයෙහි වනාහි ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රාජ තෙමේ උයන්පල්ලාට 'යව කොලෙනි, උයනට යන්නෙමි උයන ශෝධනය කරව'යි අණ කෙළේ යැ. 'එසේ යැ දෙවයෙනි'යි ඒ උයන්පල් තෙමේ ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රාජයාහට පිළිවදන් දී උයන ශෝධනය කරන්නේ එක්තරා රුක්වුලෙකැ වැඩැහුන් භාග්‍යවතුන් දිවි. දැකූ ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රාජයා වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹූ ප්‍රසෙනජීන් කොඹලරාජයාට මෙය කී යැ. දෙවයෙනි, උයන ශෝධනය කරන ලදී. තවද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි වැඩැහුන් සෙයෙකැ යි. වේවා, බල, ඇපි භාග්‍යවතුන් පර්යුපාසන කරමිහ යි.

2. ඉක්බිති ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රාජ තෙමේ උයනට ගොස් භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා උච්ඡුවෙක් භාග්‍යවතුන් පර්යුපාසන කරමින් හුන්නේ වෙයි. ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රාජ තෙමේ භාග්‍යවතුන් ඇසිරිකරමින් හුන් ඒ උච්ඡුවා දිවි. දැකූ බියපත් වූ සිටියේ යි. එකල්හි ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රජහට මෙ සිත විය: මේ පුරුෂ තෙමේ යම් භයයකින් භාග්‍යවතුන් ඇසිරි කෙරේ ද, එහෙයින් ලාමක වන්නට නො සුදුස්සෙකැ යි භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්නේ යැ. එකල්හි ඒ උච්ඡු තෙමේ භාග්‍යවතුන්හට ගෞරවයෙන් ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රාජයා නො මැ වැන්දේ යැ. හුනස්නෙන් නො නැඟ සිටියේ යැ. එකල්හි ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රාජ තෙමේ නො සතුටු විය: "කෙසේ නම් මේ පුරුෂ තෙමේ මා ආ කල්හි නො මැ වැන්දේ ද? නො නැඟ සිටියේ" ද යි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රාජයා නො සතුටු වූවු දැනු ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රාජයාහට මෙය වදළසේ කැ. මහරජ තෙල උච්ඡු බහුශ්‍රැතයෙකැ ආගතාගමයෙකැ කාමයෙහි විතරාගයෙකැ යි.

3. ඉක්බිති ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රාජයාහට මෙ සිත විය: මේ උච්ඡු ලාමක වන්නට නො නිසි යැ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේන් මොහුගේ ගුණ වනනා සේකැ යි ඒ උච්ඡුවාට මෙය කී යැ: උච්ඡුව, යමෙකින් වැඩෙක් වේ නම් කියන්නෙහි යැ යි යහපති දෙවයෙනි යි (හේ කීය) එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රසෙනජීන් කොඹල රාජයාට දැහැමි කරායෙන් මොනවට කරුණු දැක්වූ සේකැ, මොනවට කරුණු ගැන්වූ සේකැ, මොන වට තෙද ගැන්වූ සේකැ, මොනවට සතුටු කැරවූ සේකි. එකල්හි ප්‍රසෙනජීන් කොඹලරාජ ගෙමේ භාග්‍යවතුන් විසින් දැහැමි කරායෙන් මොනවට කරුණු දැක්වන ලද්දේ මොනවට කරුණු ගන්වන ලද්දේ මොනවට තෙද ගන්වන ලද්දේ මොනවට සතුටු කරවන ලද්දේ හුනස්නෙන් නැඹිට භාග්‍යවතුන් සකසා වැද පැදකුණු කොට ඉවත් වූ ගියේ යි.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ඛුච්ඡවෙයා

4. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා පසෙනදි කොසලො උපරිපාසාද වරගතො භොති. අඤ්ඤා ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො තං උපාසකං රජීකාය ඡත්තපාඤ්ඤං ගච්ඡන්තං. දිස්වාන පඤ්ඤාසාපෙච්චා එතදවොච: “ඤ්ඤා කීර උපාසක ඛුඤ්ඤාතො ආගතාගමො, සාධු උපාසක අමනාකං ඉත්ථාගාරං ධම්මං වාචෙතී” ති. යමිංසාහං¹ දෙව ජානාමී අයතානං වාතසා, අයතාව දෙවස ඉත්ථාගාරං ධම්මං වාචෙසසනීති. අථ ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො සච්චං ඛො උපාසකො ආහානී යෙන හගවා තෙනුපසඛිකම්, උපසඛිකම්ඤ්ඤා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසීදෙතො ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො හගවන්තං එතදවොච: “සාධු හතෙත හගවා එකං භික්ඛුං ආණාපෙතු, යො අමනාකං ඉත්ථාගාරං ධම්මං වාචෙසසනී” ති. අථ ඛො හගවා රාජානං පසෙනදිං කොසලං ධම්මියා කථාය සද්දසෙසයි -පෙ- පදකම්ඤ්ඤං කත්වා පසුභාමී.

5. අථ ඛො හගවා ආයස්ථන්තං ආනන්දං ආමනෙසයි, තෙන භා'නන්ද රඤ්ඤා ඉත්ථාගාරං ධම්මං වාචෙතීති. එවං හතෙතති ඛො ආයස්ථා ආනන්දෙ භගවතො පටිසංඝත්වා කාලෙන කාලං පටිසිත්වා රඤ්ඤා ඉත්ථාගාරං ධම්මං වාචෙති. අථ ඛො ආයස්ථා ආනන්දෙ පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පත්තච්චරං ආදය යෙන රඤ්ඤා පසෙනදිස්ස කොසලස නිවෙසනං තෙනුපසඛිකම්, තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා පසෙනදි කොසලො මලලිකාය දෙවියා සඤ්ඤා සයනගතො භොති. අඤ්ඤා ඛො මලලිකා දෙවී ආයස්ථන්තං ආනන්දං දුරතොච ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන සභසා වුට්ඨාසි. පිතකමසං² දුසං පහස්සත්. අථ ඛො ආයස්ථා ආනන්දෙ තතොච පටිත්ථිකත්ථො ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛුතං එතමත්ථං ආරොචෙසි.

6. යෙ තෙ භික්ඛු අස්ථිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායහති වීයහති චිපාචෙහති. “කථං හි නාම ආයස්ථා ආනන්දෙ පුඛෙඛ අපට්ඨසංචිදිතො රඤ්ඤා අනෙතපුරං පටිසිසසනී” ති -පෙ-. සච්චං කීර ඤ්ඤා ආනන්ද පුඛෙඛ අපට්ඨසංචිදිතො රඤ්ඤා අනෙතපුරං පටිසිසනී. සච්චං හගවා. චීගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- කථං හි නාම ඤ්ඤා ආනන්ද පුඛෙඛ අපට්ඨසංචිදිතො රඤ්ඤා අනෙතපුරං පටිසිසසයි. තෙන ආනන්ද අපසසන්තානං වා පසාදය -පෙ- චීගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙසයි.

1. යමිංසාහං - අර්භං
2. පටිසංඝත්වා - පිඤ්ඤා
3. පිතකමසං - අර්භං

4. එසමයෙහි වනාහි ප්‍රසෙනරීන් කොඹලරාජ තෙමේ මතු මහල් කලයට පැමිණියේ වෙයි. ප්‍රසෙනරීන් කොඹල රාජ තෙමේ විවිදයෙහි කුඩගත් අත් ඇති වැ යන්නා වූ ඒ උවසුවා දීවී. දකැ කැඳවා මෙය කී යැ. උවසුව, තෙපි බහුශ්‍රැත වච ආගතාගම ඇත්තව, මැනැවැ උවසුව; අපගේ ඇතොවුරට බණ උගන්වව යි. දෙවයෙනි, මම යමක් දනිමි නම් එය ද ආයතියන් කරුණු කොට ගෙන වෙයි. ආයතියෝ මැ දෙවයන්ගේ ඇතොවුරට බණ උගන්වන්නාහ යි. එකල්හි ප්‍රසෙනරීන් කොඹල රාජ තෙමේ 'සැබැවක් මැ උවසු කියා යැ යි භාග්‍යාවතුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹි භාග්‍යාවතුන් සකසා වැද එකක්පසෙකැ හුන්නේ යැ. එකත් පසෙකැ හුන්නා මැ වූ ප්‍රසෙනරීන් කොඹලරාජ තෙමේ භාග්‍යාවතුන්හට මෙය කී යැ: ස්වාමීනි, යමෙක් අපගේ ඇතොවුරට ධර්මය උගන්වන්නේ නම් භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ එබඳු එක් මහණක්හු අණවන සේක් නම් මැනැවැ'යි. එකල්හි භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ ප්‍රසෙනරීන් කොඹල රාජයා දැහැමි කපායෙන් මොනවට කරුණු දක්වූසේකැ...පැදකුණු කොට ඉවත් වැ ගියේ යි.

5. ඉක්බිති භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඇමතු සේකැ. එසේ නම් ආනන්දයෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට බණ උගන්වවයි.එසේ යැ වහන්සැ යි ආයුෂ්මත් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යාවතුන් හට පිළිවදන් දී කලින් කල පිවිස රජහුගේ ඇතොවුරට බණ උගන්වති. එකල්හි ආයුෂ්මත් අනද තෙරණුවෝ පෙරවරු හැද පෙරෙවැ පායිවුරු ගෙනැ ප්‍රසෙනරීන් කොඹල රාජයාගේ මැදුරට එළැඹියහ. එසමයෙහි වනාහි පසේනදී කොසොල් රජ මල්ලිකා දෙවිය සමඟ ගයනාගත වූයේ වෙයි. මල්ලිකා දෙවී ආයුෂ්මත් අනද තෙරුන් දුරින් ම එනුවන් දකැ යුහු වැ නැගී සිටියා යැ. ඇයගේ රන්වන් සඵව ගිලිහිණ, එකල්හි ආයුෂ්මත් අනද තෙරණුවෝ එයින් මැ නැවැතී ආරාමයට ගොස් මහණුනාහට තෙල කරුණ දන්වූහ.

6. යම් මහණ කෙනෙක් අපිය වූවාහු... ඔහු ලමු කොට සිතති, තුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් පෙර නො දන්වාලූ ආයුෂ්මත් අනද තෙරණුවෝ රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසියාහු"ද යි... සැබැ ද ආනන්දයෙනි, තෙපි පෙර නො දන්වන ලද්දහු රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසියහු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යාවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ...කෙසේ නම් ආනන්දයෙනි, තෙපි පෙර නො දන්වන ලද්දහු රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසියහු ද? ආනන්දයෙනි, මෙය අප්‍රසන්න යන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...ගරහා දැහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමතුහු.

පාචිතකියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

7. දස ඉමෙ භික්ඛවෙ ආදීනවා රාජතෙතපුරපවෙසනෙ, කතමෙ දස: ඉධ භික්ඛවෙ රාජා මහෙසියා සද්ධිං නිපකොසා¹ හොති, තස්ස භික්ඛු පච්ඡති, මහෙසී වා භික්ඛුං දිස්වා සිතං පාතුකරොති, භික්ඛු වා මහෙසීං දිස්වා සිතං පාතුකරොති. තස්ස රඤ්ඤෙ ඵලං හොති. “අද්ධා ඉමෙසං කතං වා කරියතෙති වා”ති. අයං භික්ඛවෙ පටමො ආදීනවො රාජතෙතපුරපවෙසනෙ.

පුනච්චරං භික්ඛවෙ රාජා ඛුක්ඛිවෙට්ඨා ඛුක්ඛරණියො අඤ්ඤතරං ඉසීං ගන්තවා නසාරති, සා තෙන ගබ්භං ගණකාති², තස්ස රඤ්ඤෙ ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤෙ කොච්චි පච්ඡති, අඤ්ඤත්‍ර පඛඛච්ඡෙනෙ. සියා නු ඛො පඛඛච්ඡතස්ස කමම”හති, අයං භික්ඛවෙ ද්වතියො ආදීනවො රාජතෙතපුරපවෙසනෙ.

පුනච්චරං භික්ඛවෙ රඤ්ඤෙ අතෙතපුරෙ අඤ්ඤතරං රතනං නසාති. තස්ස රඤ්ඤෙ ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤෙ කොච්චි පච්ඡති, අඤ්ඤත්‍ර පඛඛච්ඡෙනෙ. සියා නු ඛො පඛඛච්ඡතස්ස කමම”හති, අයං භික්ඛවෙ තතියො ආදීනවො රාජතෙතපුරපවෙසනෙ.

පුනච්චරං භික්ඛවෙ රඤ්ඤෙ අතෙතපුරෙ අබ්ගන්තරා ගුඤ්ඤමන්තා ඛභිද්ධා සමෙහදං ගච්ඡන්ති. තස්ස රඤ්ඤෙ ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤෙ කොච්චි පච්ඡති, අඤ්ඤත්‍ර පඛඛච්ඡෙනෙ. සියා නු ඛො පඛඛච්ඡතස්ස කමම”හති, අයං භික්ඛවෙ චතුසො ආදීනවො රාජතෙතපුරපවෙසනෙ.

පුනච්චරං භික්ඛවෙ රඤ්ඤෙ අතෙතපුරෙ පුත්තො වා පිතරං පඤ්ඤති, පිතා වා පුත්තං පඤ්ඤති; තෙසං ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤෙ කොච්චි පච්ඡති, අඤ්ඤත්‍ර පඛඛච්ඡෙනෙ, සියා නු ඛො පඛඛච්ඡතස්ස කමම”හති, අයං භික්ඛවෙ පඤ්ඤමො ආදීනවො රාජතෙතපුරපවෙසනෙ.

පුනච්චරං භික්ඛවෙ රාජා නීවට්ඨානියං උචෙච ඤානෙ ඤපෙති, යෙසං තං අමනාපං තෙසං ඵලං හොති. “රාජා ඛො පඛඛච්ඡෙනෙ සංසලෙඤා, සියා නු ඛො පඛඛච්ඡතස්ස කමම”හති. අයං භික්ඛවෙ ජලෙඤා ආදීනවො රාජතෙතපුරපවෙසනෙ.

පුනච්චරං භික්ඛවෙ රාජා උච්චට්ඨානියං නීචෙ ඤානෙ ඤපෙති. යෙසං තං අමනාපං තෙසං ඵලං හොති. “රාජා ඛො පඛඛච්ඡෙනෙ සංසලෙඤා, සියා නු ඛො පඛඛච්ඡතස්ස කමම”හති. අයං භික්ඛවෙ සත්තමො ආදීනවො රාජතෙතපුරපවෙසනෙ.

1. නිපකොසා - මජ්ඣං.
2. ගණති - මජ්ඣං.

7. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ ආදීනවයෝ දස දෙනෙකි. කවර දස දෙනෙක් ද යත්: මෙහි මහණෙනි, රජ තෙමේ මෙහෙසිය සමඟ හොත්තේ වෙයි. එහි ඉහණෙක් පිවිසෙයි. මෙහෙසිය හෝ මහණු දැකූ සිතා පහළ කෙරෙයි. මහණ හෝ මෙහෙසිය දැකූ සිතා පහළ කෙරෙයි. එහි ලා රජහට මෙබඳු සිතෙක් වෙයි. එකැතින් මොවුන් විසින් ව්‍යතික්‍රම කරන ලදා යි හෝ කරන්නහු හෝ වෙකී යි. මහණෙනි, මේ රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි පළමුවන ආදීනව යි.

තවද මහණෙනි, බොහෝ කිස ඇති බොහෝ කරණි ඇති රජ තෙමේ එක්තරා ස්ත්‍රියක වෙතැ හොස් නො සිහි කෙරෙයි ඊ තොමෝ ඔහු කරණ කොට ගෙනෑ ගැබ ගනී. එහි ලා රජහට මෙසේ සිත් වෙයි. මෙහි පැවිද්දකු තබා අන් කිසිවෙක් නො පිවිසෙයි. පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ දෙවන ආදීනව යි.

තවද මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරෙහි එක්තරා මිණිරුවනෙක් තස්සි. එහිලා රජහට මෙසේ සිත් වෙයි. මෙහි පැවිද්දකු තබා අන් කිසිවෙක් නො පිවිසෙයි, පැවිද්දගේ කර්මයෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ තෙවන ආදීනව යි.

තවද මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරෙහි ඇතුළත්හි වූ සැහැවුණු රහස්සු පිටත්හි සම්භෙදයට යෙහි. එහි ලා රජහට මෙසේ සිත් වෙයි. මෙහි පැවිද්දකු තබා අන් කිසිවෙක් නො පිවිසෙයි. පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ සතරවන ආදීනව යි.

තවද මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරෙහි පුත්‍රයා හෝ පියහු (නාසන්තට) කැමැති වෙයි. පියා හෝ පුත්‍ර (නාසන්තට) කැමැති වෙයි. ඔවුනට මෙසේ සිත් වෙයි. මෙහි පැවිද්දකු තබා අන් කිසිවෙක් නො පිවිසෙයි. පැවිද්දගේ කර්මයෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ පස්වන ආදීනව යි.

තවද මහණෙනි, රජ තෙමේ පහත්තන්හි සිටියහු උසස් තන්හි තබයි. එය යම් කෙනකුන්හට නො මැනැව් නම් ඔවුන්ට මෙසේ සිත් වෙයි. රජ තෙමේ වනාහි පැවිද්දහු සමඟ හැනී සිටියේ යැ. පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ සවන ආදීනව යි.

තවද මහණෙනි, රජ තෙමේ උසස් තන්හි සිටියහු පහත් තන්හි තබයි. එය යම් කෙනකුන්හට නො මැනැව් නම් ඔවුනට මෙසේ සිත් වෙයි. රජ තෙමේ වනාහි පැවිද්දහු සමඟ හැනී සිටියේ යැ, පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ සත්වන ආදීනව යි.

සාථිකත්වය පාළු හිතවුන්ගේ සහය

පුතුවපරං. හිතවතෙහි රාජ්‍ය අකාලයේ සේනා උදෙසා රජයේ. සේනාංගනං අමනාපං තෙසං ඵලං භොති, "රාජ්‍ය භො පබ්බජිතො සංසඤ්ඤා සියා භු භො පබ්බජිතො කම්මි"නති. අයං හිතවතෙහි අද්වයො ආදිතො රාජකොපුරපච්චෙසනො.

පුතුවපරං. හිතවතෙහි රාජ්‍ය කාලයේ සේනා උදෙසා රජයේ අනන්තරාමිතො නිවන්තොපෙති, සේනාංගනං අමනාපං තෙසං ඵලං භොති, "රාජ්‍ය භො පබ්බජිතො සංසඤ්ඤා සියා භු භො පබ්බජිතො කම්මි"නති. අයං හිතවතෙහි නවයො ආදිතො රාජකොපුරපච්චෙසනො.

පුතුවපරං. හිතවතෙහි රජයේ රාජකොපුරං භවිසම්මං අසංසම්මං රජසම්මං රජනියාති¹ රුපසද්ධගඤ්ඤාපච්චෙසනො යාති න පබ්බජිතො සාරුප්පාති, අයං හිතවතෙහි දසයො ආදිතො රාජකොපුරපච්චෙසනො. ඉමං භො හිතවතෙහි දස ආදිතො රාජකොපුරපච්චෙසනො.

8. අඵ භො භගවා අයසම්මං ආනන්දං අනෙකපරියායෙන වීඨරහිතො දුභරතාය -පෙ- ඵලං පන හිතවතෙහි ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන හිතවු රජකොපුරං භවිසම්මං භවිසම්මං අනිකොපුරං රාජකො අනිකොපුරං පුබ්බං අපච්චෙසනො ඉද්ධං අනිකොපුරං පාච්චෙසනො"නති.

9. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිතවතෙහි: -පෙ- අයං ඉමං අපච්චෙසනො අධිපතො හිතවතෙහි.

චන්ද්‍රිකායො නාම: උභයො සුභයො භොති මානිකො ඵ පිතිකො ඵ සංසුඤ්ඤාගමිකො යාවසන්තො පිතාමහස්තො අකම්මො අනුපකුටො ජාතීවාදෙන.

චන්ද්‍රිකායො නාම: චන්ද්‍රිකායොගමිකො අධිපතො භොති.

1. රජනියාති - රජය.
2. චන්ද්‍රිකායො - නාම.
3. අනිකොපුරං - රජය.

තවද මහණෙනි, රජ තෙමේ නො කල්හි සෙන් (සුදයට) නඟා යවයි. එය යම් කෙනෙකුන්හට නො මැනැව් නම් ඔවුන්ට මෙසේ සිත් වෙයි: රජතෙමේ වනාහි පැවිද්දහු සමඟ හැනී සිටියේ යැ. පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිරිසීමෙහි මේ අටවැනි ආදීනව යි.

තවද මහණෙනි, රජතෙමේ කල්හි සෙන් නඟා යවා අතරමහින් නවත්වාලයි. එය යම් කෙනෙකුන්හට නො මැනැව් නම් ඔවුන්ට මෙසේ සිත් වෙයි. රජ තෙමේ වනාහි පැවිද්දහු සමඟ හැනී සිටියේ යැ. පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිරිසීමෙහි මේ නවවන ආදීනව යි.

තවද මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරෙහි ඇත්ගැවුම් අස්ගැවුම් රිය. ගැවුම් පැවිද්දහුට නො තිසි රාගයට කරුණු වූ රු හඬ ගඳ රස පහස්හු වෙති. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිරිසීමෙහි මේ දසවන ආදීනව යි. මහණෙනි, මොහු වනාහි රජහුගේ ඇතොවුරට පිරිසීමෙහි දස ආදීනවයෝ යි.

8. ඉන්බිකි භාග්ගවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණෙන් ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් ගරභා දුබර්ඛව පිණිය...මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් පෙර නොදන්වන ලද්දේ රජු නික්ම නොගිය කල්හි මෙහෙසිය නික්ම නො ගිය කල්හි මුදුනෙහි බියෙස් කළ ක්ෂේත්‍රිය රජකුගේ යහන් ගෙයි එළිපත ඉක්මවා නම් පවිති වෙ” යැ යි.

9. යො පන: යම්, යම්බදු...හික්ඛු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ඛු යි.

බක්ඛිය නම්- මවුපසින් හා පියපසින් හා දෙපසින් මොනවට දුනුයේ ද පිරිසිදු මවුකුස ඇතියේ ද සත්වන කුලපරම්පරා තෙක් පානිවැයෙන් බැහැර නො කරන ලද්දේ ද අවමන් නො කරන ලද්දේ ද වෙයි.

මුඛාවසිසත නම්: ක්ෂේත්‍රියාහිමෙකයන් අභිමික්ඛ වූයේ වෙයි.

සාවිතීයපාළි භික්ෂුවහවෙතා

අනිකඛනාරාජකෙති: රාජා සයනිසරා අනිසබනො හොති.

අනිහතරතනකෙති: මහෙසී සයනිසරා අනිසබනො හොති. උහො වා අනිසබනො හොතති.

සුබ්බ අපච්චිසංවිදිතොති: සුබ්බ අනිමනන්තො.¹

ඉන්ද්‍රචීලො නාම: සයනිසරස්ස උමමාරො වුච්චති.

සයනිසරං නාම: යඤ්ඤා කඤ්ඤා රඤ්ඤා සයනං පඤ්ඤානං හොති අන්තමසො යානිපාකාරපටීකඤ්ඤාමයි.

ඉන්ද්‍රචීලං අතිකකාමෙයානි: පයමං පාදං උමමාරං අතිකකාමෙති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. දුතියං පාදං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාචිත්ඤ්ජයස්ස.

අපච්චිසංවිදිතෙ අපච්චිසංවිදිතස්ස ඤ්ඤා ඉන්ද්‍රචීලං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාචිත්ඤ්ජයස්ස. අපච්චිසංවිදිතෙ වෙමතිකො ඉන්ද්‍රචීලං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාචිත්ඤ්ජයස්ස. අපච්චිසංවිදිතෙ පච්චිසංවිදිතස්ස ඤ්ඤා ඉන්ද්‍රචීලං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාචිත්ඤ්ජයස්ස.

පච්චිසංවිදිතෙ අපච්චිසංවිදිතස්ස ඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. පච්චිසංවිදිතෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. පච්චිසංවිදිතෙ පච්චිසංවිදිතස්ස ඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති පච්චිසංවිදිතෙ න ඛන්තො හොති, න ඛන්තොති-සෙකෙන අභිසිනො හොති, රාජා වා² සයනිසරා නිසබනො හොති-මහෙසී වා³ සයනිසරා නිසබනො හොති. උහො වා නිසබනො ව හොතති, න සයනිසරෙ උමමනකස්ස ආදිකමචීකස්සාති.

රාජනෙත්‍රසිකඛාපදං පයමිං.³

1. අනාමනෙත්‍ර-මඤ්ඤා.
2. වාචී පදං - මඤ්ඤා නාමයි.
3. අනෙත්‍ර සිකඛාපදං - මඤ්ඤා.

අනිකඛනාරාජකෙ: රජ තෙමේ යහන්ගෙයින් නො නික්මුණේ වෙයි.

අනිහතරතනකෙ: මෙහෙයී තොමෝ යහන් ගෙයින් නො නික්මුණී වෙයි. දෙදෙන මැ හෝ නො නික්මුණහු වෙත්.

සුබ්බෙ අපපට්ඨංචිදිකො: පෙඬ නිමන්ත්‍රණ නොකරන ලද්දේ,

ඉඤ්චිල නම: යහන් ගෙයි එළිපත කියනු ලැබෙයි.

සයනිසර නම: යම් කිසි තැනෙකැ රජහට යහනෙක් පනවන ලද වේ ද යටත්පිරිසෙයින් කඩකුරාවෙකින් වට කරන ලද්දෙකුත් වේ ද (එය යි).

ඉඤ්චිලං අතිකකාමෙයා: පළමු පිය එළිපත ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නො දන්වන ලද්දෙහි නො දන්වනලද සන් ඇතියේ එළිපත ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො දන්වනලද්දෙහි වීමනි ඇතියේ එළිපත ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො දන්වන ලද්දෙහි දන්වන ලද සන් ඇතියේ එළිපත ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

දන්වන ලද්දෙහි නො දන්වන ලද සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දන්වන ලද්දෙහි වීමනි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දන්වන ලද්දෙහි දන්වන ලද සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

දන්වන ලද්දෙහි, ක්ෂත්‍රියයෙක් නො වේ නම්, ක්ෂත්‍රියාභිෂෙක යෙන් අභිෂික්තයෙක් නො වේ නම්, රජතෙමේ හෝ යහන්ගෙයින් නික් මුණේ වේ නම්, මෙහෙයී තොමෝ හෝ යහන්ගෙයින් නික්මුණී වේ නම්, දෙදෙන මැ හෝ නික්මුණෝ වෙත් නම්, නො යහන්ගෙයි නම්, (ඇවැත්-නො වේ) උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

රත්නසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ඡේතවනො අනාචරිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අචිරවතියා නදියා නභායති. අඤ්ඤානරොපි බ්‍රාහ්මණො පඤ්ඤාසතානං ඵවිකං ඵලෙ නික්ඛිපිතො අචිරවතියා නදියා නභාසිතො වික්ඛරිතො අගමාසි. අථ ඛො සො භික්ඛු කස්සායං බ්‍රාහ්මණස්ස ඵවිකා මා ඉධ නසීති අග්ගභෙසි. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො සරිතො තුරිතතුරිතො* ආධාවිතො තං භික්ඛුං ඵතදවොච: අපි මෙ භො ඵවිකං පසෙසයායාසිති. හඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණාති අදුසි. අථ ඛො තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ඵතදභොසි. තෙන ණු ඛො අහං උපායෙන ඉමස්ස භික්ඛුනො පුණ්ණපතං න දදෙය්‍යතී. න මෙ භො පඤ්ඤාතාති සහස්සං මෙති පලිබුද්ධිතො වුඤ්ඤී.

2. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගණනාං භික්ඛුතං ඵතමඤ්ඤං ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ-තෙ උරුකායතී ධියනති විපාවෙනති, “කථං හි නාම භික්ඛු රතනං උග්ගභෙසීති”ති -පෙ-සච්චං කීර තිං භික්ඛු රතනං උග්ගභෙසීති. සච්චං භගවා. විහරඤ්ඤි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තිං මොසපුරිස රතනං උග්ගභෙසීති. තෙනං මොසපුරිස අපසසතානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු රතනං වා රත්නසමමතං වා උග්ගභෙසාය වා උග්ගභෙසාපෙය්‍ය වා පාවිතිය”තී.

ඵවඤ්ඤිදං භගවතා භික්ඛුතං සිකාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවඤ්ඤාං උසස්ථො භොති, මනුසො අලංකතපට්ඨයතො උයානං ගච්ඡතී. විසාඛාපි මිභාරමාතා අලංකතපට්ඨයතො උයානං ගමීසාමීති ගාමතො නික්ඛමීතො “කායාහං කච්ඡිකාමී උයානං ගණනාං යනතුනාහං භගවතං පඨිරුපාසෙය්‍ය”තී ආහරණං ඔවුඤ්ඤීතො උග්ගරාසධෙගන හණ්ඩිකං බන්ධිතො දුසියා අදුසි, “හඤ්ඤ ඡෙ ඉමං හණ්ඩිකං ගණනාමී”ති. අථ ඛො විසාඛා මිභාරමාතා යෙන භගවා තෙනුපසඛන්තී, උපසඛන්තීතො භගවතං අභිවාදෙතො ඵකමතං නිසීදී. ඵකමතං නිසීතං ඛො විසාඛං මිභාරමාතරං භගවා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙසී, සමාදපෙසී. සමුඤ්ඤාපෙසී සමච්ඡංසෙසී. අථ ඛො විසාඛා මිභාරමාතා භගවතා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤිතා සමාදපිතා සමුඤ්ඤාපිතා සමච්ඡංසිතා උච්චායාසනා භගවතං අභිවාදෙතො පදක්ඛිණං කතො පකතාමී. අථ ඛො සා දුසි තං හණ්ඩිකං වික්ඛරිතො අගමාසි. භික්ඛු පසීතො භගවතො ඵතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං තෙන හි භික්ඛවෙ උග්ගභෙසීතො නික්ඛිපරාති.

1. නභායනො - මචයං.
2. තුරිතො - මචයං.

රත්න ගිකපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර සේනවත නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙයෙකි. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් අවිරවනී නදියෙහි ස්නාන කෙරෙයි. එක්තරා බමුණෙකු පන්සියයෙකින් පිරි පියැල්ලක් ගොඩබිමැ බහා නබා අවිරවනී නදියෙහි නභා නොසිහි කොට ගියේ යැ. එකල්හි එ මහණ ඒ බමුණාගේ මේ පියැල්ල මෙහි නභමක් නසිව යි ගත්තේ යැ. එකල්හි ඒ බමුණා සිහි කොට වෙළෙච් වෙළෙච් වැ දිවැ අවුත් එමහණහට 'පින්වත, මාගේ පියැල්ල දක්නෙහි ද' යි මෙය කී යැ. ඉද බමණැයි දින. එකල්හි එ බමණහට මෙසිත විය; මම කිනම් උපායෙකින් මෙ මහණහට පූර්ණ පත්‍රය (සියයට පහ) නොදෙන්නෙමි ද යි. පින්වත, මාගේ පන්සියයෙක් නො වෙයි. මාගේ දහ සෙකැ යි වද දී මුදලී යැ.

2. ඉක්බිති ඒ මහණ ආරාමයට ගොස් මහණුන්හට තෙල කරුණ දන්වී යැ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් මහණෙක් රත්නයක් පිළිගත්තේ" ද යි ...සැබෑ ද මහණ, තෙපි රත්නයක් පිළි ගත්තු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, තෙපි රත්නයක් පිළිගත්තහු ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු.

"යම් මහණෙක් රත්නයක් හෝ රත්න සම්මතයක් හෝ ගත්තේ නම් හෝ ගත්වන්නේ නම් හෝ පවිත්‍ර වේ" යයි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි වනාහි සැවැතෙහි උත්සවයෙක් වෙයි. මිනිස්සු අබරණ ලා සැරසුණාහු උයනට යෙකි. විශාඛා මිඟාරමාතෘ තොමෝත් අබරණ ලා සැරසුණි උයනට යන්නෙමැ යි ගමින් කික්ම මම උයනට ගොස් කුමක් කෙරෙමි ද? යම් භෙයකින් මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පර්යාප්‍රසාසන කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ යි අබරණ මුද්‍රපියා උතුරු සඵවෙන් පොදියක් බැඳ "ඉද කෙල්ල! මේ පොදිය ගනුව" යි දැස්සට දින. ඉක්බිති විශාඛා මිඟාරමාතෘ තොමෝ භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියා යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැඳ එකත්පසෙකැ හුන්නී යැ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එකත් පසෙක හුන් මිඟාරමාතෘ වූ විසාඛාව දහැම් කථායෙන් මොනවට කරුණු දක්වූ සේකැ මොනවට කරුණු ගැන්වූ සේකැ, මොනවට තෙද ගැන්වූ සේකැ මොනවට සතුටු කැරවූ සේකි. ඉක්බිති මිඟාරමාතෘ විසාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් විසින් මොනවට කරුණු දක්වන ලදුවා මොනවට කරුණු ගත්වන ලදුවා මොනවට තෙද ගත්වන ලදුවා මොනවට සතුටු කරවන ලදුවා හුනස්නෙන් නැඟී භාග්‍යවතුන් සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ඉවත් වැ ගියා යැ. එකල්හි ඒ දැයි තොමෝ ඒ පොදිය නො සිහි කොට ගියා යැ. භික්ෂුහු දැකූ භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. එසේ නම් මහණෙනි, රැගෙනූ තැන්පත් කොට තබව යි.

පාචිකයාපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

4. අප් ඛො භගවා එතස්මී නිදනෙ එතස්මී පකරණෙ ධම්මී කපං කඤ්ඤා ආමනෙහසි. අනුජානාමී භික්ඛවෙව රතනං වා රතනසම්මතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා, උග්ගහෙතවා වා උග්ගහාපෙතවා වා නිකඤ්චිතුං යස්ස භවිස්සති සො භරිස්සතීති. එවස්ඤ්ඤා පන භික්ඛවෙව ඉමං සිඤ්ඤාපදං උද්දීපෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු රතනං වා රතනසම්මතං වා අඤ්ඤානු අජ්ඣාරාමා වා, අජ්ඣාවසථා වා උග්ගහෙතෙය්‍ය වා උග්ගහාපෙතෙය්‍ය වා පාචිකතියනති.

එවස්ඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනං සිඤ්ඤාපදං පඤ්ඤානං හොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන කාසිඤ්ඤා ජනපදෙසු අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස කම්මනනගාමො හොති, තෙන ච ගහපතීනා අනෙකවාසී ආණ්ණෙතා හොති, සවෙ භදන්තා ආගච්ඡතී හන්තං කරෙය්‍යාසීති. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛෙහුලා භික්ඛු කාසිඤ්ඤා ජනපදෙසු වාරිකං චරමානා යෙන අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස කම්මනනගාමො තෙනුපසඤ්ඤාමිසු. අද්දසා ඛො සො පුරිසො තෙ භික්ඛු දුරතොච ආගච්ඡනෙත, දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඤ්ඤාමී, උපසඤ්ඤාමීතවා තෙ. භික්ඛු අභිවාදෙතවා එතදවොච. අධිවාසෙහතු හනෙත අය්‍යා යවාතනාය ගහපතීනො හන්තහති. අධිවාසෙසු ඛො තෙ භික්ඛු තුණ්හිභාවෙන. අප් ඛො සො පුරිසො තස්සා රක්ඛයා අච්චයෙන පණ්ණං බාදනීයං හොජනීයං පටියාදපෙතවා කාලං ආරොචාපෙතවා අධ්‍යුලිමුද්දිකං ඔමුඤ්ඤාතවා තෙ භික්ඛු හනෙත පරිච්ඡිතවා අය්‍යා භුඤ්ඤාතවා ගච්ඡතතු, අහමි කම්මනනං ගම්භ්‍යාමීති අධ්‍යුලිමුද්දිකං වීසරිතවා අගමාසි. භික්ඛු පස්සිතවා සවෙ මයං ගම්භ්‍යාම නස්සිතතායං අධ්‍යුලිමුද්දිකාති තෙසුච අච්ඡංසු. අප් ඛො සො පුරිසො කම්මනනා ආගච්ඡනො තෙ භික්ඛු පස්සිතවා එතදවොච: “කීස භනෙත අය්‍යා ඉධෙච අච්ඡතී”ති. අප් ඛො තෙ භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස එතමඤ්ඤං ආරොචෙතවා යාවඤ්ඤං ගණ්ඨා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙසු. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසු.

6. අප් ඛො භගවා එතස්මී නිදනෙ එතස්මී පකරණෙ ධම්මී කපං කඤ්ඤා ආමනෙහසි. “අනුජානාමී භික්ඛවෙව රතනං වා රතනසම්මතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා උග්ගහෙතවා වා උග්ගහාපෙතවා වා නිකඤ්චිතුං යස්ස භවිස්සති සො භරිස්සතී”ති. එවස්ඤ්ඤා පන භික්ඛවෙව ඉමං සිඤ්ඤාපදං උද්දීපෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු රතනං වා රතනසම්මතං වා අඤ්ඤානු අජ්ඣාරාමා වා අජ්ඣාවසථා වා උග්ගහෙතෙය්‍ය වා උග්ගහාපෙතෙය්‍ය වා පාචිකතියං, රතනං වා පන භික්ඛුනා රතනසම්මතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා උග්ගහෙතවා වා උග්ගහාපෙතවා වා නිකඤ්චිතධං, යස්ස භවිස්සති සො භරිස්සතී. අයං තඤ්ඤා යාමිච්චිති.

1. උග්ගහාපෙතවා - භික්ඛු.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසර යෙහි ලා දූහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමැතුයේකැ. "මහණෙනි රත්න-යක් හෝ රත්නසම්මතයක් හෝ ඇතුළු අරමෙහි හෝ ඇතුළු අවසෙහි හෝ රැගෙනා හෝ ගන්වා ගෙනා හෝ 'මේ යමක්හුගේ වන්නේ නම් හේ ගෙනැයන්නේ යැ යි නභා තැබීමට අනුදනිමි.'" මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් රත්නයක් හෝ රත්නසම්මතයක් හෝ ඇතුළු අරම හෝ අවස හෝ තබා ගන්නේ නම් හෝ ගන්වන්නේ නම් හෝ පවිති වේ යැයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි වනාහි කාසි ජනපදයෙහි අනේපිඬු ගැහැවිහුගේ කමාන්ත ග්‍රාමයෙක් වෙයි. ඒ ගැහැවි විසිනුදු අතැවැයි අණවන ලද්දේ වෙයි, ඉදින් හිමිවරු පැමිණෙත් නම් බත් (පිළියෙළ) කරන්නෙහි ය යි, එසමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂුහු කාසි ජනපදයෙහි සැරිසරනුදෝ අනේපිඬු ගැහැවිහුගේ කමත්ගමට එළැඹියහ. ඒ පුරුෂ තෙමේ දුර දී මැ එන්නා වූ ඒ මහණුන් දිට. දකැ ඒ මහණුන් වෙතැ ඵළැඹියේ යැ. එළැඹැ ඒ මහණුන් යකසා වැද මෙය කී යැ. ස්වාමීනි, ආයාසයෝ සෙට දවස පිණිස ගැහැවිහුගේ බත ඉවසත්වයි. ඒ භික්ෂුහු තුෂ්ණිම-භාවයෙන් ඉවසුහ. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ එරැය ඇවැමෙන් කැ යුතු මුදිය යුතු පිණි දූය පිළියෙළ කරවා කල් දන්වා ඇඹිලිමුදුව මුදපියා ඒ මහණුන් බතින් වළඳවා ආයාසයෝ වළඳා නිමවා යෙත්වා මම ද කමතට යන්නෙමි යි ඇඹිලිමුදුව නො සිහි කොට ගියේ යැ. භික්ෂුහු දකැ ඉදින් ඇපි යන්නෙමු නම් මේ ඇඹිලිමුදුව නැසෙන්නේ යැ යි එහි මැ හුන්හු. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ කමතින් එන්නේ ඒ මහණුන් දකැ මෙයකී යැ. කුමකට ස්වාමීනි" ආයාසයෝ මෙහි මැ හිදිද්ද යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ඒ පුරුෂයහට තෙල කරුණ සැල කොට සැවැතට ගොස් මහණුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහු. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහු.

6. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දූහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමතු යේකැ. "මහණෙනි, ඇතුළු අරමෙහි හෝ ඇතුළුගෙහි හෝ රත්නයක් හෝ රත්න සම්මතයක් හෝ රැගෙනා හෝ ගන්වාගෙනා හෝ මේ යමක්හුගේ වන්නේ නම් හේ රැගෙන යන්නේ යැ යි නභා තැබීමට අනුදනිමි" මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් ඇතුළු අරම හෝ ඇතුළුගෙය හෝ හැර රත්නයක් හෝ රත්නසම්මතයක් හෝ ගන්නේ නම් හෝ ගන්වන්නේ නම් හෝ පවිති වේ. මහණහු විසින් ඇතුළු අරමෙහි හෝ ඇතුළුගෙයි හෝ රත්නයක් හෝ රත්නසම්මතයක් හෝ රැගෙන හෝ ගන්වා ගෙනා හෝ යමක්හුගේ වන්නේ නම් හේ ගෙනැයන්නේ යැ යි නභා තැබිය යුතු යි මේ එහි අනුධර්මතා යි.

පාචිතියපාළි භික්ෂුදිගබ්බො

7. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමුසීං අප්පෙ අධිප්පොතො භික්ෂුති.

රතනං නාම: මුත්තා මණි වෙච්චියො සංඝො සිලා පවාළං රජතං ජාතරූපං ලොභිතඝෙය්ඤා මයාරගලලං.

රතනසමමතං නාම: යං මනුස්සානං උපභොගපරිභොගං එතං රතනසමමතං නාම.

අඤ්ඤානු අර්ඤ්ඤාමා වා අර්ඤ්ඤාවසථා වාති: යපෙඤා අර්ඤ්ඤාරාමං අර්ඤ්ඤාවසථං.

අර්ඤ්ඤාරාමො නාම: පරික්ඛින්නස්ස ආරාමස්ස අනෙඤා ආරාමො. අපරික්ඛින්නස්ස උපවාපො.

අර්ඤ්ඤාවසථො නාම: පරික්ඛින්නස්ස ආවසථස්ස අනෙඤා ආවසථො. අපරික්ඛින්නස්ස උපවාපො.

උග්ගඝොසයාති: සයං ගණ්ඤාති, ආපත්ති පාචිතියස්ස.

උග්ගඝොපෙයාති: අඤ්ඤාං ගණ්ඤාපෙති ආපත්ති පාචිතියස්ස.

8. රතනං වා පන භික්ෂුනා රතනසමමතං වා අර්ඤ්ඤාරාමෙ වා අර්ඤ්ඤාවසථෙ වා උග්ගභෙඤා වා උග්ගභොපෙඤා වා නික්ඛිපිතඛිඤ්ඤා, රූපෙන වා නිමිත්තෙන වා සඤ්ඤාණං කඤ්ඤා නික්ඛිපිතා ආචික්ඛිතඛිඤ්ඤා යස්ස භණ්ඩං නට්ඨං යො ආගච්ඡති. සචෙ තස්ස ආගච්ඡති, යො චත්තඤ්ඤාආවුසො කිද්දිසං තෙ භණ්ඩංගි. සචෙ රූපෙන වා නිමිත්තෙන වා සමපාදෙති දුතඛිඤ්ඤා. නො වෙ සමපාදෙති විචිනාහි ආවුසොති චත්තඤ්ඤා. තම්ඤා ආවාසා පකකමනොතන යෙ තස්ස භොගාහි භික්ෂු පතිරූපා තෙසං භපෙත්ති නික්ඛිපිතා පකකමිතඛිඤ්ඤා. නො වෙ භොගාහි භික්ෂු පතිරූපා, යෙ තස්ස භොගාහි ගභපතිකා පතිරූපා තෙසං භපෙත්ති නික්ඛිපිතා පකකමිතඛිඤ්ඤා, අයං තස්ස සාමිච්ඡි අයං තස්ස අනුධම්මිකා.

අයං තස්ස සාමිච්ඡි අයං තස්ස අනුධම්මිකා.

අනාපකති: රතනං වා රතනසමමතං වා අර්ඤ්ඤාරාමෙ වා අර්ඤ්ඤාවසථෙ වා උග්ගභෙඤා වා උග්ගභොපෙඤා වා නික්ඛිපිති යස්ස භවිස්සති යො භවිස්සතිති. රතනසමමතං විස්සාසං ගණ්ඤාති, තාවකාලිකා ඉණ්ඤාති, පංසුකුලසඤ්ඤාස්ස, උමච්ඤ්ඤාස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

රතනසමමතං පදං දුතියං.

7. යො පත: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

රත්න නම: මුතු යැ මිණි යැ වෙරළමිණි යැ සක් යැ මුවන්සල යැ පබළු යැ රිදී යැ රන් යැ පියුමරාමිණි යැ මැයිපිටිගල් යැ.

රත්නසම්මත නම: යම් වතෙක් මිනිසුන්ගේ උපහොග පරිභොග නම් තෙලෙ රත්නසම්මත නම් වේ.

අඤ්ඤා අප්ඤ්ඤා වා අප්ඤ්ඤා වා: අධ්‍යායන අධ්‍යායන අධ්‍යායන අධ්‍යායන අධ්‍යායන නම පරික්ෂිත ආරාමයාගේ ඇතුළු අරම යැ, අපරික්ෂිතයාගේ උපවාරය යි. අධ්‍යායන නම: පරික්ෂිත ආවසරයාගේ ඇතුළු ආවාස යැ අපරික්ෂිතයාගේ උපවාරය යි.

උග්ගණ්ඨෙය්‍යා; තෙමේ ගනී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උග්ගණ්ඨාපෙය්‍යා; මෙරමා ලවා ගන්වා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

රත්නං වා පත භික්ෂුනා රත්නසම්මතං වා අප්ඤ්ඤාමෙ වා අප්ඤ්ඤාමෙ වා උග්ගණ්ඨෙය්‍යා වා උග්ගණ්ඨාපෙය්‍යා වා නික්ඛිපිතබ්බං;

රූපයෙන් හෝ නිමිත්තෙන් හෝ සලකුණු කොට නඟා තබා කිය යුතු යි : යමක්හුගේ බඩුවෙක් නටුවෙක් නම් හේ පැමිණෙව යි. ඉදින් එහි පැමිණේ නම් ඇවැත්නි, තොපගේ බඩුව කෙබඳු ද යි හේ කියයුත්තේ යි. ඉදින් රූපයෙන් හෝ නිමිත්තෙන් හෝ සම කොට කියා නම් දිය යුතු යි. ඉදින් සම කොට නොකියා නම් "ඇවැත්නි" සොයයි කිය යුත්තේ යි. ඒ අවධිත් ඉවත් වූ යන්තහු විසින් එහි යම් සුදුසු මඟණ කෙතෙක් වෙත් නම් ඔවුන්ගේ අතෙහි නඟා තබා ඉවත් වූ යා යුතු යි. ඉදින් සුදුසු මඟණ කෙතෙක් නො වෙත් නම් එහි සුදුසු යම් ගැහැවි කෙතෙක් වෙත් නම් ඔවුන්ගේ අතෙහි නඟා තබා ඉවත් වූ යා යුතු යි.

අයං තත්ථ සාමීච්චි: මේ එහි අනුධම්මා යි.

ඇතුළු අරමෙහි හෝ ඇතුළුගෙයි හෝ රත්නයක් හෝ රත්න සම්මතයක් හෝ රැගෙනැ හෝ ගන්වාගෙනැ හෝ යමක්හුගේ වන්තේ නම් හේ රැගෙන යන්නේ යැයි නඟා තබා නම්, රත්න සම්මතයක් විස්වස් වූ ගනී නම් නටුකැලී වූ ගනී නම් ඇවැත් නැති, පංසුකුල සඤ්ඤාසම උමමත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි රත්න ශික්ෂාපද යි

විකාලෙ ගාමපපවෙසනාසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බණ්ඩියා භික්ඛු විකාලෙ ගාමං පවිසිතො සභායං නිසීදිතො අනෙකච්ඡිතං තිරව්ජානකථං කථෙණ්ඨි, සෙය්‍යථීදං? රාජකථං වොරකථං මහාමහනකථං සෙනාකථං භයකථං සුඤ්ඤකථං අහනකථං පානකථං වස්තකථං සයනකථං මාලාකථං ගඤ්ඤකථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉක්ඛීකථං පුට්ඨකථං සුරකථං¹ විසිධාකථං කුමභට්ඨානකථං පුබ්බපෙතකථං නානස්තකථං ලොකස්ඛාසීකං සමුද්දස්ඛාසීකං ඉතිභවාභවකථං ඉති වා. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙණ්ඨි, “කථං හි නාම සමණො සක්ඛාපුක්ඛියා විකාලෙ ගාමං පවිසිතො සභායං නිසීදිතො අනෙකච්ඡිතං තිරව්ජානකථං කථෙණ්ඨි සෙය්‍යථීදං රාජකථං වොරකථං -පෙ-ඉතිභවාභවකථං ඉති වා. සෙය්‍යථාපි ගීඨි කාමගොගීනොති.

2. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානා වියනනානා විපාවෙණ්ඨානාං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙණ්ඨි, කථං හි නාම ජබ්බණ්ඩියා භික්ඛු විකාලෙ ගාමං පවිසිතො සභායං නිසීදිතො අනෙකච්ඡිතං තිරව්ජානකථං කථෙණ්ඨි, සෙය්‍යථීදං රාජකථං වොරකථං -පෙ- ඉතිභවාභවකථං ඉතිවාති. -පෙ- සචං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ විකාලෙ ගාමං පවිසිතො සභායං නිසීදිතො අනෙකච්ඡිතං තිරව්ජානකථං කථෙණ්ඨි, සෙය්‍යථීදං රාජකථං වොරකථං -පෙ- ඉතිභවාභවකථං ඉති වාති. සචං භගවා. විගරහී බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුට්ඨා විකාලෙ ගාමං පවිසිතො සභායං නිසීදිතො අනෙකච්ඡිතං තිරව්ජානකථං කථෙණ්ඨි, සෙය්‍යථීදං රාජකථං වොරකථං -පෙ- ඉතිභවාභවකථං ඉති වා. තෙනං මොසපුට්ඨා අප්පසකානානං වා පසාදය -පෙ- ඵවණ්ඨි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උඤ්ඤෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු විකාලෙ ගාමං පවිසෙය්‍ය පාවිතතියනති.

ඵවණ්ඨිදං භගවතා භික්ඛුනා සික්ඛාපදං පස්සෙතං හොති.

1. සුරාකථං - ඔච්චි ඔච්චි

විකාල ශාමසපවෙසන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිනි වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු විකාලයෙහි ගමට පිවිස සභායෙහි හිඳ නානා ප්‍රකාර වූ තීරශ්චිතකරා කියති. හේ මෙසේ යැ: රාජකරා යැ වොරකරා යැ මහාමාත්‍රකරා යැ සේනාකරා යැ භයකරා යැ යුද්ධකරා යැ අන්තකරා යැ පානකරා යැ වස්ත්‍රකරා යැ ශයනකරා යැ මාලාකරා යැ ගන්ධකරා යැ ඥාතිකරා යැ යානකරා යැ ග්‍රාමකරා යැ නිගමකරා යැ නගරකරා යැ ජනපදකරා යැ ස්ත්‍රීකරා යැ පුරුෂකරා යැ සුරකරා යැ විශිඛාකරා යැ කුම්භස්ථානකරා යැ පූර්වප්‍රෙනකරා යැ නානාත්වකරා යැ ලොකාඛ්‍යායිකා යැ සමුද්‍රාඛ්‍යායිකා යැ ඉතිහවාහවකරා යනාදී හු යැ. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවති: "කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ විකාලයෙහි ගමට පිවිස සභායෙහි හිඳ කාමභොගීගිහියන් මෙන් නානාප්‍රකාර වූ තීරශ්චිතකරා කීහුද? ඔහු මෙසේ යැ: රාජකරා යැ වොරකරා යැ...ඉතිහවාහවකරා යැ යනාදීහු යි.

2. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්:" කෙසේ නම් සවග මහණෝ විකාලයෙහි ගමට පිවිස සභායෙහි හිඳ නානා ප්‍රකාර වූ තීරශ්චිතකරා කීහු ද? හෙ මෙසේ යැ. රාජකරා යැ වොරකරා යැ ...ඉතිහවාහවකරා යැ යනාදීහු යැ. සැබෑ ද මහණෙනි. තෙපි විකාලයෙහි ගමට පිවිස සභායෙහි හිඳ නානාප්‍රකාර වූ තීරශ්චිතකරා කියවූ ද? හෙ මෙසේ යැ. රාජකරා යැ වොරකරා යැ...ඉතිහවාහවකරා යැ යනාදීහු යැ. සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි විකාලයෙහි ගමට පිවිස සභායෙහි හිඳ නානා ප්‍රකාර වූ තීරශ්චිත කරා කීවාහු ද? ඔහු මෙසේ යැ රාජකරා යැ වොරකරා යැ...ඉතිහවාහවකරා යැ යනාදීහු යැ. හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වේ යි.....මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

යම් මහණෙක් විකාලයෙහි ගම් වදනේ නම් පවිති වේ ය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් හික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිඤ්ඤා පාළි භික්ෂුවහමොකා

3. තෙන ටො පන සමයෙන සමඛුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවතීං ගච්ඡන්තා සායං අඤ්ඤතරං ගාමං උපගච්ඡංසු මනුස්සා තෙ භික්ඛු පස්සිතා එතදවොදුට්ඨා: “පච්ඤ්ඤා හතෙන”ති. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතා පච්ඤ්ඤාං විකාලෙ ගාමං පච්ඤ්ඤානි කුකකුච්චායනො න පාවිසී. වොරා තෙ භික්ඛු අච්ඡිද්දංසු. අථ ටො තෙ භික්ඛු සාවතීං ගන්තා භික්ඛුනා එතමස්ස ආරොවෙසුං භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං. අථ ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කරං කතා භික්ඛු ආමනොසී. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආපුට්ඨා විකාලෙ ගාමං පච්ඤ්ඤා” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු අනාපුට්ඨා විකාලෙ ගාමං පච්ඤ්ඤා පාවිඤ්ඤානි.

එවඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනා සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

4. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවතීං ගච්ඡන්තා සායං අඤ්ඤතරං ගාමං උපගච්ඡංසී. මනුස්සා තං භික්ඛුං පස්සිතා එතදවොදුට්ඨා: “පච්ඤ්ඤා හතෙන”ති. අථ ටො සො භික්ඛු හගවතා පච්ඤ්ඤාං අනාපුට්ඨා විකාලෙ ගාමං පච්ඤ්ඤානි කුකකුච්චායනො න පාවිසී. වොරා තං භික්ඛුං අච්ඡිද්දංසු. අථ ටො සො භික්ඛු සාවතීං ගන්තා භික්ඛුනා එතමස්ස ආරොවෙසී. භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං. අථ ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කරං කතා භික්ඛු ආමනොසී. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ සන්තං භික්ඛුං ආපුට්ඨා විකාලෙ ගාමං පච්ඤ්ඤා” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු සන්තං භික්ඛුං අනාපුට්ඨා විකාලෙ ගාමං පච්ඤ්ඤා පාවිඤ්ඤානි.

එවඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනා සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

5. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අභිනා දවෙයා භොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අභිං ආභරිසයාමීති ගාමං ගච්ඡති. අථ ටො සො භික්ඛු හගවතා පච්ඤ්ඤානං සන්තං භික්ඛුං අනාපුට්ඨා විකාලෙ ගාමං පච්ඤ්ඤානි කුකකුච්චායනො න පාවිසී. හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං. අථ ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කරං කතා භික්ඛු ආමනොසී, “අනුජානාමී භික්ඛවෙ තථාරූපෙ අච්චාසිකෙ කරණියෙ සන්තං භික්ඛුං අනාපුට්ඨා විකාලෙ ගාමං පච්ඤ්ඤා” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු සන්තං භික්ඛුං අනාපුට්ඨා විකාලෙ ගාමං පච්ඤ්ඤා අඤ්ඤානු තථාරූපා අච්චාසිකා කරණියා පාවිඤ්ඤානි.

3. එසමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල් දනව්වෙහි සිට සැවැතට යන්නාහු සවසැ එක්තරා ගමක් වෙත පැමිණියහ. මිනිස්සු ඒ මහණුන් දකූ තෙල කීහු: "වහන්ස, පිව්සෙනු මැනැවැ"යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු විකාලයෙහි ගම් වදනට භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද්ද යි කුකුසත්‍රුවෝ නො පිව්සියහ. සොරු ඒ මහණුන් අසිදගත්හ. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු සැවැතට ගොස් මහණුන්හට තෙල කරුණු දන්වූහ. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණු දන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමතුවේකැ. "මහණෙනි, පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනට අනුදැනිමි" මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් නො පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනේ නම් පවිති වෙ යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

4. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් කොසොල් දනව්වෙහි සිට සැවැතට යන්නේ සවසැ එක්තරා ගමකට පැමිණියේ යැ. මිනිස්සු එමහණ දක තෙල කීහු: "වහන්ස පිව්සන්නැ"යි එකල්හි ඒ මහණ නො පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනට භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද්ද යි කුකුසත්‍රුවෝ නො පිව්සියේ යැ. සොරු එ මහණහු අසිදගත්හ. එකල්හි ඒ මහණ සැවැතට ගොස් මහණුන්හට තෙල කරුණු දන්වී යැ. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණු දන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහිලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමතුවේකැ. "මහණෙනි ඇති මහණක්හු පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනට අනුදැනිමි" මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනේ නම් පවිති වෙ යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් සර්පයකු විසින් දෂ්ට කරන ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ගිනි ගෙනැ එන්නෙමැ යි ගමට යෙයි. එකල්හි ඒ මහණ ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගමට පිව්සෙන්නට භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද්ද යි කුකුසත්‍රුවෝ නො පිව්සියේ යැ. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණු දන්වූහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමතුවේකැ. "මහණෙනි, එබඳු අත්‍යාධික කායඛියක් ඇති කල්හි ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනට අනු දැනිමි" මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු

යම් මහණෙක් එබඳු අත්‍යාධික කායඛියක් තබා ඇති මහණක්හු නො පිළි විසැ විකාලයෙහි ගම් වදනේ නම් පවිති වෙ යයි.

පාචිත්තිය පාළු හික්කුච්චනවෙත

6. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හික්කුච්චි -පෙ- අයං ඉමසමී අපෙඤ්ඤා අධිපෙඤ්ඤා හික්කුච්චි.

සනෙතා නාම හික්කු: සකතා හොති ආපුච්චා පච්චිතුං.

අසනෙතා නාම හික්කු: න සකතා හොති ආපුච්චා පච්චිතුං.

චිකාලො නාම මඤ්ඤානිකො චිතිට්ඨො යො අරුණුග්ගමනා.

ගාමං පච්චෙසයානාති: පච්චිකුච්චනාසස ගාමසස පච්චෙසයං අභිකමනාසස ආපනති පාචිත්තියසස. අපච්චිකුච්චනාසස ගාමසස උපචාරං ඔකකමනාසස ආපනති පාචිත්තියසස.

අඤ්ඤානු තථාරූපා අච්චාධිකා කරුණියාති: යපෙඤ්ඤා තථාරූපං අච්චාධිකං කරුණියං.

චිකාලෙ චිකාලස ඤ්ඤා සනතං හික්කුං අනාපුච්චා ගාමං පච්චිති අඤ්ඤානු තථාරූපා අච්චාධිකා කරුණියා ආපනති පාචිත්තියසස. චිකාලෙ වෙමතිකො සනතං හික්කුං අනාපුච්චා ගාමං පච්චිති අඤ්ඤානු තථාරූපා අච්චාධිකා කරුණියා ආපනති පාචිත්තියසස. චිකාලෙ කාලස ඤ්ඤා සනතං හික්කුං අනාපුච්චා ගාමං පච්චිති අඤ්ඤානු තථාරූපා අච්චාධිකා කරුණියා ආපනති පාචිත්තියසස.

කාලෙ චිකාලස ඤ්ඤා ආපනති දුකකට්ඨස. කාලෙ වෙමතිකො ආපනති දුකකට්ඨස. කාලෙ කාලස ඤ්ඤා අනාපනති.

අනාපනති: තථාරූපෙ අච්චාධිකෙ කරුණියෙ සනතං හික්කුං ආපුච්චා පච්චිති, අසනතං හික්කුං අනාපුච්චා පච්චිති, අතඤ්ඤාමං ගච්චති, හික්කුච්චපසකයං ගච්චති, තිස්සියසෙයාං ගච්චති, පච්චිකමනං ගච්චති; ගාමෙන මග්ගො හොති, ආපදසු, උච්චනකසස, ආදිකමිකසසාති.

චිකාලො ගාමපච්චෙසනසිකචාපදං තතියං

1. චිකාල - මඤ්ඤා.

6. යො පන: යම්, යම්බඳු...භික්ෂු...මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සනාතභික්ෂු නම: පිළිවිසෑ පිවියෙන්නට සමර්ථ වෙයි;

අසනාත භික්ෂු නම: පිළිවිසෑ පිවියෙන්නට අසමර්ථ වෙයි;

විකාල නම: මද්දහන ඉක්මුණු කල්හි අරුණ නැඟීම දක්වා;

ගාමං පවියෙයා; පරික්ෂිප්ත ග්‍රාමයාගේ පරික්ෂෙපය ඉක්මවන්නාහට පවිති ඇවැත් වෙයි. අපරික්ෂිප්ත ග්‍රාමයාගේ උපචාරයට බස්නාහට පවිති ඇවැත් වේ.

අඤ්ඤත්‍ර කථාරූපා අව්වායිකා කරණියා: එබඳු අත්‍යායික කායඛ්‍යක් කබා;

විකල්හි විකල්සන් ඇතියේ එබඳු ඉක්මන් කටයුත්තක් කබා විද්‍යමාන මහණක්හු නො පිළිවිසෑ ගම් වදී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. විකල්හි විමති ඇතියේ එබඳු ඉක්මන් කටයුත්තක් කබා ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසෑ ගම් වදී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. විකල්හි කල්සන් ඇතියේ එබඳු ඉක්මන් කටයුත්තක් කබා ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසෑ ගම් වදී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

කල්හි විකල්සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි, කල්හි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. කල්හි කල්සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

එබඳු ඉක්මන් කටයුත්තක් ඇති කල්හි නම්, විද්‍යමාන මහණක්හු පිළිවිසෑ පිවියේ නම්, නැති මහණක්හු නො පිළිවිසෑ පිවියේ නම්, අන් අරම කට යේ නම්, මෙහෙණවරට යේ නම්, අන් තොටු සෙනසුනකට යේ නම්, දන් වලදන තැනට යේ නම්, ගමීන් මහ වේ නම් ඇවැත් නැති. ආපදවෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

තුන්වැනි විකාල ගාමපවෙසන ශික්ෂාපද යි

සුවිසරසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සකෙකසු විහරති කපිලවතුවසමී. නිශ්‍රොධාරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන දනතකාරෙන භික්ඛු පචාරිතා භොනාති යෙසං අයානං සුවිසරෙන අපො අභං සුවිසරෙනාති, තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙතති. යෙසං බුද්දකා සුවිසරා තෙ මහතෙක සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙතති, යෙසං මහත්තා සුවිසරා තෙ බුද්දකෙ සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙතති, අථ ටො යො දනතකාරො භික්ඛුතං බහු සුවිසරෙ කරොතො න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකායිකං භණ්ඩං කාතුං, අත්තනාපි න යාපෙති, පුත්තදුරාපිසස¹ කිලමනති. මනුසසා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති, “කථං හි නාම සමණං සකපුත්තියා න මත්තං ජාතිතා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙත්තනති. අයං ඉමෙයං බහු සුවිසරෙ කරොතො න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකායිකං භණ්ඩං කාතුං අත්තනාපි න යාපෙති පුත්තදුරාපිසස කිලමනති.

2. අපසාසු ටො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායත්තානං වියත්තානං විපාවෙනානානං. යෙ තෙ භික්ඛු අජිවජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති. “කථං හි නාම භික්ඛු න මත්තං ජාතිතා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙත්තනති”ති -පෙ- සච්චං කිරි භික්ඛවෙ භික්ඛු න මත්තං ජාතිතා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙත්තනති. සච්චං හගවා විහරති බුද්ධො හගවා-පෙ- කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුට්ඨා න මත්තං ජාතිතා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙත්තනති, තෙනං භික්ඛවෙ අපසසත්තානං වා පසාදය-පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකතාපදං උද්දිපෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු අට්ඨිමයං වා දනතමයං වා විසානමයං වා සුවිසරං කාරාපෙය්‍ය භෙදනකං පාවිකතියනති.

3. යො පනාති; යො යාදිටො -පෙ- භික්ඛුති; -පෙ- අයං ඉමසමී අපො අධිපෙපතො භික්ඛුති.

- අට්ඨි නාම: යං කිඤ්චි අට්ඨි.
- දනෙත්තා නාම: භත්ථිදනො වුච්චති.
- විසාණං නාම: යං කිඤ්චි විසාණං.

කාරාපෙය්‍යාති: කරොති වා කාරාපයති වා පයොගෙ ඥාකචං පටිලාභෙන භික්ඛිතා පාවිකියං දෙසෙතබ්බං

1. පුත්තදුරාපිසස කිලමනි - 8, 348.

සුවසර ශික්ෂාපදය

1 එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු භාක්‍ය ජනපදයෙහි කිලුල්වත්පුර කුහඞරමහි වැඩැවෙවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා දළකම්කරුවකු විසින් හික්ෂුහු පවරන ලද්දහු වෙති. යම් හිමි කෙනකුන්හට හිදිගුළායෙන් ප්‍රයෝජනයක් වේ නම් හිදිගුළායෙන් මම පවරමැ යි. එසමයෙහි වනාහි හික්ෂුහු බොහෝ හිදිගුළා විනවති. යම් කෙනකුන්හට කුඩා හිදිගුළා වෙන් නම් ඔහු මහත් හිදිගුළා විනවති. යම් කෙනකුන්හට මහත් හිදිගුළා වෙන් නම් ඔහු කුඩා හිදිගුළා විනවත්. එකල්හි ඒ දළකම්කරු තෙමේ මහණුන් හට බොහෝ හිදිගුළා කරනුයේ අන් විකිණිය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේත් නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝත් මිරිකෙත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ පමණ නො දනෑ බොහෝ හිදිගුළා විනවුහු'ද? මෙතෙමේ මොවුනට බොහෝ හිදිගුළා කරනුයේ අන් විකිණිය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේත් නො යැපෙයි. මොහුගේ අඹුදරුවෝත් මිරිකෙත්''යයි.

2. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ත්ති ශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්'' කෙසේ නම් හික්ෂුහු පමණ නො දනෑ බොහෝ හිදිගුළා විනවුහු ද යි...සැබෑ ද මහණෙහි හික්ෂුහු පමණ නො දනෑ බොහෝ හිදිගුළා විනවද්ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ...කෙසේ නම් මහණෙහි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ පමණ නො දනෑ බොහෝ හිදිගුළා විනවුහු ද? මහණෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙයේ ද මහණෙහි, මේ සිකපදය ලදෙසවු:

යම් මහණෙක් ඇටමුවා හෝ දළමුවා හෝ අංමුවා හෝ හිදිගුළාවක් කරවා නම් හෙදනක පවිති ඇවැත් වේ යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...හික්ඛු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

- අටයි නම්: යම් කිසි ඇටයෙක්;
- දත්ත නම්: ඇත්දතැයි කියනු ලැබේ.
- විසාණ නම්: යම් කිසි හඟෙක්;

කාරාපෙයා: කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝහි දුකුළා වෙයි. ලැබීමෙන් බිඳ පියා පවිති ඇවැත් දෙසිය යුතු.

පාචිත්තිය පාළු හිත බුච්චබොගා

අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියංසං.
අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියංසං
පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියංසං.
පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියංසං.

අඤ්ඤාසිත්තියාය කරොති වා කාරාපෙනි වා ආපත්ති දුක්ඛංසං.
අඤ්ඤාන කතං පටිලභිත්වා පටිභුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛංසං.

අනාපතති ගණධිකාය¹ අරණිකො, වීඨො², අඤ්ජනියා,
අඤ්ජනිසලාකාය, වාසිජට්ඨො, උදකපුඤ්ජනියා, උම්මත්තකංසං,
ආදිකම්මකංසංසාති.

සුවිසරසිකඛාපදං චතුසං.

6. 9. 5

මඤ්චසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවකීයං විහරති ජේතවනෙන
අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්දෙ
සක්ඛපුත්තො උචෙච මඤ්ඤා සයති. අථ ඛො හගවා සම්බුද්ධො හිතබුද්ධි
සද්ධිං සෙනාසනචාරිකං ආභිණ්ඤානො යෙනායස්මතො උපනන්දස්ස
සක්ඛපුත්තස්ස විහාරො තෙනුපසඛිනම්. අද්දසා ඛො ආයස්මා උපනන්දෙ
සක්ඛපුත්තො හගවන්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තං, දිඤ්චාන හගවන්තං
එතදචොච: ආගච්ඡතු මෙ හතෙත සයනං පසෙතුති. අථ ඛො හගවා
තතොච පටීනිච්ඡන්ත්වා හිතබුද්ධාමනෙතසි, ආයස්මො හිතබුද්ධො මොසපුරිසො
චෙදිතඛෙඛාති, අථ ඛො හගවා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්ඛපුත්තං.
අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුගරතාය -පෙ- එචඤ්ඤා පන හිතබුද්ධො
ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

නචං පන හිතබුද්ධා මඤ්චං වා පීඨං වා කාරයමානෙන අධ්වංගුලපාදකං
කාරෙතඛං සුගතඛුලෙන අඤ්ඤානු භෙට්ඨිමාය අට්ඨියා. තං
අතිකතාමයතො ජේදනකං පාචිත්තියන්ති.

1. ගණධිකාය-භ්‍යා.
2. වීඨො-මජ්ඣං, වීඨො, භ්‍යා.

තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුලා ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්ද ලැබ පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

ගණ්ඨියෙහි අරණියෙහි (ගිනිගානාදබ්බයෙහි) කාබාන් විටුයෙහි අඳුන් තලයෙහි, අඳුන් ලහයෙහි, වැදඬියෙහි, දියපිස්තෙහි ඇවැත් නැති. උම්මන්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති

සකරවැනි සුවිසර ඔක්කාපද යි.

6. 9. 5

මක්කා ඔක්කාපදය

1 එයමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙහි. එයමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍ර උස් හැඳෙකැ හොච්. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ මහණුන් සමඟ සෙනාසන වාරිකායෙහි ඇවිදිනා සේක් ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රගේ වෙහෙර වෙතැ එළැඹිසේකි. ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍ර දී මැ වඩනා වූ භාග්‍යවතුන් දුටුවේ යි. දකු භාග්‍යවතුන්හට මෙය කී යැ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩනා සේක්වා මාගේ යහන බලන සේක්ව යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එතැනින් මැ පෙරළා වැඩ මහණුන් ඇමැතු සේකැ. මහණෙනි ආශ්‍රයස්ථානයෙන් හිස් පුරුෂයා දකු යුත්තේ යි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය-පුත්‍රයහට නොයෙක් කරුණෙන් ගරභා දුබරබැව් පිණිස ...මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු,

"අළුත් හැඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන මහණහු විසින් හැඳවතෙහි යටැ කොටස තබා සුගත් අඟුලෙන් අඟුල් පා ඇති සේ කැරවිය යුතු යි. එය ඉක්මවන්නාහට ජෙදනක පවිති ඇවැත් වේ"යයි.

පාවිච්චිය පාළු හිතකුච්චනෙහි

2. නවං නාම: කරණං උපාදය වුච්චති.

මනෙඤ්චා නාම: ව්‍යාපාරො මනෙඤ්චා මසාරකො බුද්ධිකාබදො කුලීරපාදකො ආභවිච්චපාදකො.

පියං නාම: ව්‍යාපාරී පියානි මසාරකං බුද්ධිකාබදං කුලීරපාදකං ආභවිච්චපාදකං.

කාරයමානෙනානානි: කරොනෙතා වා කාරාපෙනෙතා වා.

අට්ඨධිඉඋපාදකං කාරෙතඛං සුගතධිඉලෙන අඤ්ඤානු හෙට්ඨිමාය අට්ඨිතානි යපෙනා හෙට්ඨිමං අට්ඨිතං. තං අනිකාමෙතවා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛටං. පටිලාභෙන ඡිද්ධිතවා පාවිච්චියං දෙසෙතඛං.

අත්තනා විපසකතං අත්තනා පටිඤ්ඤාසාපෙති ආපත්ති පාවිච්චියසීසං. අත්තනා විපසකතං පරෙහි පටිඤ්ඤාසාපෙති ආපත්ති පාවිච්චියසීසං. පරෙහි විපසකතං අත්තනා පටිඤ්ඤාසාපෙති ආපත්ති පාවිච්චියසීසං. පරෙහි විපසකතං පරෙහි පටිඤ්ඤාසාපෙති ආපත්ති පාවිච්චියසීසං.

අඤ්ඤාසීසත්වාය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස, අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතවා පටිභුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතනි: පමාණිකං කරොති, උනකං කරොති, අඤ්ඤාන කතං පමාණානිකතනං පටිලභිතවා ඡිද්ධිතවා පටිභුඤ්ජති, උමච්ඡානකසීසං, ආදිකමකසීසානි.

මනෙඤ්චාපදං පඤ්චමං¹

6. 9. 6

තුලොනදධිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුදො හගවා යාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාටපිණ්ඩිකසීසා ආරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකභියා හිතඤ්ච මඤ්චමිති පියමිති තුලොනදධං කාරාපෙනති. මනුසීසා විහාරවාටිකං ආභිණ්ඩනතා පසීතිවා උජ්ඣායකභි වීයතභි විපාවෙනති “කථං හි නාම සමණා සකාසුඤ්චායා මනෙඤ්චා පියමිති තුලොනදධං කාරාපෙනතනි, සෙයාරාපි හිභි කාමහොගිනොති.

1. මනෙඤ්චාපදං - මනෙඤ්චා.

2 නව නම: කිරීම නියා කියනු ලැබේ

මඤ්ච නම: මසාරක යැ බුන්දිකාබද්ධ යැ කුළීරපාදක යැ ආභවිච පාදක යැ යි සතර හැදෙකි

පිය නම: මසාරක යැ බුන්දිකාබද්ධ යැ කුළීරපාදක යැ ආංචවචපාදක යැ යි සතර පුටුවෙකි.

කාරයමානෙන්; කරන්නේ හෝ කරවන්නේ හෝ;

අධ්වංගුලපාදකං කාරෙතබ්බං සුගතධ්ගුලෙන අඤ්ඤත්ත භෙට්ඨි-
මාස අවනියා: යච හැදවන තබා; එය ඉක්මවා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම්
හෝ පියෝභි දුකුළා වේ. ලැබීමෙන් සිදු පවිති ඇවැත් දෙසිය යුතු

තමා විසින් නිමාම නොකරන ලද්ද තෙමේ නිමාම කෙරේ නම්
පවිති ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා
නිමාම කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම නො කරන
ලද්ද තෙමේ නිමාම කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින්
නිමාම නොකරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම කරවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත්
වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පිරිබෝ කෙරේ නම් දුකුළා
ඇවැත් වේ

පමණින් යුතු කොට කෙරේ නම්, උතු කොට කෙරේ නම්, මෙරමා
විසින් කරන ලද පමණ ඉක්මවුවක් ලැබ සිදු පිරිබෝ කෙරේ නම්, ඇවැත්
නැති. උම්මත්තකයහට, ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි මඤ්ච ශික්ෂාපද යි.

6. 9. 6

තුලෝනධ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු
සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙකි. එසමයෙහි වනාහී සවග මහණහු
හැඳ ද පුටුව ද පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කරවති. මිනිස්සු
විහාරවාසිකායෙහි ඇවිදිනාහු දකැ ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවයති,
දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාකාපුත්‍රීයයෝ කාමභෝගී ගීභියන්
මෙන් හැඳ ද පුටුව ද පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කැරැවුහු ද යි.

පාචිත්තිය පාළු භික්ෂුවීභවෙයා

2. අසොසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උරුකියන්තානං ධීයන්තානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උරුකියතති ධීයතති විපාවෙනාති, කථං හි නාම ඡබ්බකෙයා භික්ඛු මඤ්ඤි පීඨමි තුලොනඤ්ඤං කාරාපෙසසනාති - පෙ- සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ මඤ්ඤි පීඨමි තුලොනඤ්ඤං කාරාපෙපාති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා - පෙ - කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා මඤ්ඤි පීඨමි තුලොනඤ්ඤං කාරාපෙසසථ, නෙතං මොසපුරිසා අප්පසනානං වා පසාදය - පෙ - ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිඤ්ඤාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු මඤ්චං වා පීඨං වා තුලොනඤ්ඤං කාරාපෙය්‍යා උද්දලනකං පාචිත්තියනති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො - පෙ - භික්ඛුති: - පෙ - අයං ඉමස්මිං අපෙඨ අධිපෙසතො භික්ඛුති.

මඤ්චො නාම: වන්තාරො මඤ්චා මසාරකො බුද්ධිකාබ්ඤ්ඤා කුළීරපාදකො ආහවිච්චාදකො.

පීඨං නාම: වන්තාරී පීඨාති මසාරකං බුද්ධිකාබ්ඤ්ඤං කුළීරපාදකං ආහවිච්චාදකං.

තුලං නාම: තීණිතුලාති රුක්ඛතුලං ලතාතුලං පොටකීතුලං. කාරාපෙය්‍යාති කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ දුක්ඛං. පච්චාගෙන උද්දලෙතො පාචිත්තියං දෙසෙතබ්බං.

අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස, අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

අඤ්ඤාසුඤ්ඤාය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛංචස්ස, අඤ්ඤාන කතං පච්චිඤ්ඤා පරිභුක්ඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛංචස්ස.

අනාපත්ති: ආයොගෙ කායබ්ඤ්ඤානෙ අංසවච්චකො¹ පහ්‍යසුචිකාය පරිඤ්ඤාවනෙ බිච්චොහනං² කරොති, අඤ්ඤාන කතං පච්චිඤ්ඤා උද්දලෙතො පරිභුක්ඤ්ඤා, උමමනකස්ස ආදිකමමකස්සාති.

තුලොනඤ්ඤාසිඤ්ඤාපදං ඡට්ඨං.

1 අංසබ්ච්චකං - මජ්ඣං
2 බිච්චොහනං - මජ්ඣං

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තී ගබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු හැඳ ද පුටුව ද පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කැරවුහු ද? සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි හැඳ ද පුටුව ද පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කරවවු ද? සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරහු ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි හැඳ ද පුටුව ද පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කැරවුහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් හැඳක් හෝ පුටුවක් හෝ පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කරවන්නේ නම් විදූභීම් ඇති පවිති වේ යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු ... භික්ෂු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

මඤ්ච නම්: මසාරක යැ බුන්දිකාබද්ධ යැ කුළීරපාදක යැ ආභව්ව පාදක යැ යි සතර හැඳෙකි.

පීඨ නම්: මසාරක යැ බුන්ධිකාබද්ධ යැ කුළීරපාදක යැ ආභව්ව පාදක යැ යි සතර පුටුවෙකි.

තුල නම්: රුක් පුළුනැ ලියපුළුනැ තණපුළුනැ යි තුන් පුළුනෙකි.

කාරාපෙය්‍ය: කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝහි දුකුළා වේ. ලැබීමෙන් විදූ හෙළා පවිති දෙසිය යුතු යි.

තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පිරිබෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

ආයොගපට්ටයෙහි, කාබානෙහි, අංසවට්ටකයෙහි, පාත්‍රඵලිකා යෙහි, පෙරහනෙහි, මාටුලාවක් කෙරේ නම්, මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබූ විදූ හෙළා පිරිබෝ කෙරේ නම් ඇවැත් නැත, උම්මත්තකයහට ආදී කම්මකයහට ඇවැත් නැති.

සවැනි තුලොනඳි ශික්ෂාපද යි.

නිසිදනසිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන ඉුදෙධා හගවා සාවඪියං වීහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන හගවතා භික්ඛුනං නිසිදනං අනුඤ්ඤතං භොති. ජබ්බඝෙයා භික්ඛු හගවතා නිසිදනං අනුඤ්ඤාතභාති අපමාණිකාති නිසිදනාති ධාරෙතාති මඤ්ඤසපි පියසසපි පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලඬෙනාති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති වීයනාති විපාවෙනාති, කථං හි නාම ජබ්බඝෙයා භික්ඛු අපමාණිකාති නිසිදනාති ධාරෙසසනති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ අපමාණිකාති නිසිදනාති ධාරෙථාති. සච්චං හගවා, වීහරති ඉුදෙධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා අපමාණිකාති නිසිදනාති ධාරෙසසථං. තෙනං මොසපුරියා අපසසනතානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

නිසිදනං පන භික්ඛුනා කාරයමානෙන පමාණිකං කාරෙතබ්බං තඡ්ඡිදං පමාණං දීඝයො දෙච වීදඪියො සුගතවීදඪියා හිරියං දියධ්ඨං. තං අභිකතාමයතො ජෙදනං පාවිතතියනති.

ඵවඤ්ඤිදං හගවතා භික්ඛුනං සිකබාපදං පඤ්ඤතං භොති.

2. තෙන ටො පන සමයෙන ආයසමා උද්ධි මහාකායො භොති. යො හගවතො පුරතො නිසිදනං පඤ්ඤපෙඪා සමනතතො සමඤ්ඤ- මානො නිසිද්දි. අථ ටො හගවා ආයසමනං උද්ධි ඵතදවොච: කිසුහ නං උද්ධි නිසිදනං පඤ්ඤපෙඪා සමනතතො සමඤ්ඤපි සෙය්‍යාථාපි පුරාණා- සිකොපට්ඨාති. තථා හි පන හනො හගවතා භික්ඛුනං අභිබුද්දකං නිසිදනං අනුඤ්ඤනනාති. අථ ටො හගවා ඵතඤ්ඤං නිදනෙ ඵතඤ්ඤං පකරණෙ ධම්මං කථං කඪා භික්ඛු ආමනොසි “අනුජානාමී භික්ඛවෙ නිසිදනසස දසං වීදඪී” ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

නිසිදනං පන භික්ඛුනා කාරයමානෙන පමාණිකං කාරෙතබ්බං තඡ්ඡිදං පමාණං, දීඝයො දෙච වීදඪියො සුගතවීදඪියා. හිරියං දියධ්ඨං, දසා වීදඪී, තං අභිකතාමයතො ජෙදනං පාවිතතියනති.

1. නිසිදනං - ජෙසං
2. දසා - ඩි: ඩිච්චි

නිසිදන සිකපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙනවන නම් අනේ ඔවු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් විසින් මහණුන්හට නිසිදනයෙක් අනුදන්නා ලද්දේ වෙයි. සවග මහණහු භාග්‍යවතුන් විසින් නිසිදනය අනුදන්නා ලද යි පමණ ඉක්මවූ නිසිදනයන් ධරත්. හැදෙහි දු පුටුවෙහි දු ඉදිරියෙනුදු පස්සෙනුදු එල්බෙත්. යම් ඒ හික්කු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් සවග මහණහු පමණ ඉක්මවූ නිසිදනයන් ධරුවහු ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ නිසිදනයන් ධරවූ ද යි. සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුණ. ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ නිසිදනයන් දරුවහු ද? හිස් පුරුෂයෙනි මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස රෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

නිසිදනයක් කරවනු කැමැති මහණහු විසින් පමණින් යුතු කොට කැරැවිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ: දිගින් සුගත් වියකින් දෙවියනෙකැ සරසින් යෙළවියනෙකි. එය ඉක්මවන්නාහට ඡේදනක පාවික්තිය ඇවැත් වේ යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් හික්කුන්හට මෙ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

2. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උදයි මහත් සිරිපි ඇතියේ වෙයි. හේ භාග්‍යවතුන් පෙරටුයෙහි නිසිදනය සනවා භාත්පසින් අදිමින් හුන්නේ යැ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උදයිහට මෙය වදළ සේකැ. කුමකට තෙපි උදයි, නිසිදනය පනවා පැරැණි සොමමරකු මෙන් භාත්පසින් අදනෙහි දැ?යි. ස්වාමිනි, භාග්‍යවතුන් විසින් මහණුන්හට එබඳු ඉතා කුඩා නිසිදනයෙක් අනුදන්නා ලද්දේ මැ නු? ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා දහමී කථා කොට මහණුන් ඇමැතු සේකැ. "මහණෙනි, නිසිදනයාගේ දහවලු වියතක් අනුදනිමි." මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

නිසිදනයක් කරවනු කැමැති මහණහු විසින් පමණින් යුතු කොට කැරැවිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ දිගින් සුගත් වියකින් දෙවියනෙකැ සරසින් යෙළ වියනෙකැ, දහවලුව වියනෙකි. එය ඉක්මවන්නාහට ඡේදනක පවිති වේ යයි.

පාවිත්‍රියපාළු හිතබුද්ධියෙහි

3. නිසිදතං නාම: සදසං වුච්චති.

කාරයමානෙතානි: කරොනෙතා වා කාරාපෙනෙතා වා. පමාණිකං කාරතබ්බං. තත්‍රිදං පමාණං දීසමසා ඥෙ විදන්තියො සුගතවිදන්තියා තිරියං. දියධිතං, දසා විදන්තී නං අතිකකාමෙඤ්චා කරොති වා කාරාපෙනී වා පයොගෙ ඉක්කමං. පටිලාගෙන ඡිද්දිඤ්චා පාවිත්‍රියං දෙසෙතබ්බං.

අත්තනා විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙනී ආපත්ති පාවිත්‍රියසස අත්තනා විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙනී ආපත්ති පාවිත්‍රියසස, පරෙහි විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙනී ආපත්ති පාවිත්‍රියසස, පරෙහි විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙනී ආපත්ති පාවිත්‍රියසස.

අඤ්ඤසසඤ්ඤාය කරොති වා කාරාපෙනී වා ආපත්ති ඉක්කමසස. අඤ්ඤන කතං පටිලභිඤ්චා පරිභුඤ්ජනී ආපත්ති ඉක්කමසස.

අනාපකති: පමාණිකං කරොති, ඌනතං කරොති, අඤ්ඤන කතං පමාණාතිකනනං පටිලභිඤ්චා ඡිද්දිඤ්චා පරිභුඤ්ජනී, විතානං වා භුඤ්ජනං වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා බිලෙඛාහනං වා කරොති, උච්චතකසස, ආදිකමෙකසසාති.

නිසිදනසිකඛාපදං සතතමං.

6. 9. 8

කණ්ඩුපට්ඨජාදිසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්දධං හගවා සාවඤ්ජියං විහරති ජෙතවනෙ අනාටපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන මො පන සමයෙන හගවතා හිතබුද්ධං කණ්ඩුපට්ඨජාදි අනුඤ්ඤනා භොති. ඡබ්බෙතිසා හිතබුද්ධං හගවතා කණ්ඩුපට්ඨජාදි අනුඤ්ඤනාති අපමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨජාදියො ධාරෙතති, පුරතොපි පච්ඡතොපි ආකඛිද්දනතා ආභිණ්ඩනාති. යෙ තෙ හිතබුද්ධජාදි-පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනාති.

3. නිසිදන නම: දහවලු සහිතය කියනු ලැබේ.

කාරයමානෙනා: කරන්නේ හෝ කරවන්නේ හෝ, පමණින් යුතු කොට කැරවිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ. දිගින් සුගත් වියකින් දෙවියනෙකැ, සරසින් යෙළ විය නෙකැ, දහවලුව වියනෙකි. එය ඉක්මවා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝහි දුකුළා වේ. ලැබීමෙන් සිඳලා පවති දෙසිය යුතු යි.

තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පිරිබෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

පමණින් යුතු කොට කෙරේ නම් උනු කොට කෙරේ නම් මෙරමා විසින් කරන ලද පමණ ඉක්මවුවක් ලැබ සිඳලා පිරිබෝ කෙරේ නම්, වියනක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ කඩතුරුවක් හෝ බිස්සක් හෝ මාවුලාවක් හෝ කෙරේ නම්, ඇවැත් නැත. උම්මත්තකසහට ආදී කම්මකසහට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි නිසිදන ශික්ෂාපද යි.

6. 9. 8

කණ්ඩුපට්ඨාදි ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිවුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භාගාවතුන් විසින් මහණුන්හට කස්පිළියනෙක් අනුදන්නා ලද්දේ වෙයි. සවග මහණහු භාගාවතුන් විසින් කස්පිළියනෙක් අනුදන්නා ලද යි පමණ ඉක්මවූ කස් පිළියන් දරති. ඉදිරියෙනුදු පස්සෙනුදු අදිමින් ඇවිදිත්. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්:

පාචිකතියපාළි හිකඩුවිභවෙතා

“කථං හි නාම ඡන්ධනෙයා හිකඩු අපමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨජාදියො ධාරොක්ඛනතීති” -පෙ- සචං කීර තුමෙහ හිකඩුවෙ අපමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨජාදියො ධාරොපාති. සචං හගවා, වීගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොහපුරිසා අපමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨජාදියො ධාරොක්ඛරං. නෙතං මොහපුරිසා අපසක්ඛනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවණ්ණි පන හිකඩුවෙ ඉචං සිසබාපදං උද්දිභෙයාගාරං:

කණ්ඩුපට්ඨජාදිං පන හිකඩුනා කාරයමානෙන පමාණිකා කාරොක්ඛනා තත්ථිදං පමාණං, දීඝයො වතභොසා වීදඤ්චියො සුගතවීදඤ්චියා කිරියං දෙව වීදඤ්චියො තං අතිකකාමයතො ඡේදනකං පාචිකතියනති.

2. කණ්ඩුපට්ඨජාදි නාම: යක්ඛ අධොනාහි උඛතචාණුමණ්ණුලං කණ්ඩු වා පිලකා¹ වා අසභාවෝ² වා ථුලලකච්ඡු වා ආබාධො තක්ඛ පට්ඨජාදනකාය.

කාරයමානෙනාති: කරොනොතා වා කාරාපෙතොතා වා. පමාණිකා කාරොක්ඛනා: තත්ථිදං පමාණං දීඝයො වතභොසා වීදඤ්චියො සුගත වීදඤ්චියා කිරියං දෙව වීදඤ්චියො. තං අතිකකාමෙඤ්චා කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන ඡිඤ්චා පාචිකතියං දෙසෙතඛනං.

අනනනා විප්පකතං අනනනා පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස. අනනනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස. පරෙහි විප්පකතං අනනනා පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස.

අඤ්ඤාසස්සකාය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපතති දුක්ඛංස්ස. අඤ්ඤාන කතං පටිලභිඤ්චා පරිභුඤ්ඤති ආපතති දුක්ඛංස්ස.

අනාපතති: පමාණිකං කරොති, උනකං කරොති, අඤ්ඤාන කතං පමාණාතිකකනතං පටිලභිඤ්චා ඡිඤ්චා පරිභුඤ්ඤති, විතානං වා භුමමඤ්චරණං වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා බිච්චොගනං වා කරොති උමමතකසස්ස, ආදිකමමකසස්සාති.

කණ්ඩුපට්ඨජාදිසිකබාපදං අධයමං.

1. පිලකා - මජ්ඣං
2. අසභාවෝ - සීඝ්

“කෙසේ නම් සවග මහණහු පමණ ඉක්මවූ කස් පිළිසන් දරුහු ද යි ...සැබෑද මහණෙනි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ කස් පිළිසන් දරවූ ද යි. සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරඹූහ. ...කෙසේ නම් තිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ කස් පිළිසන් දරුවහු ද? තිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු;

කස්පිළිසනක් කරවනු කැමැති මහණහු විසින් පමණින් යුතු කොට කැරැවිය යුතු යැ. එහි මේ පමණ යැ දිගින් සුගත වියකින් සිවු වියනෙකැ. සරසින් දෙවියනෙකි. එය ඉක්මවන්නාහට ජේදනක පවිතීවේ යයි.

2. කණ්ඩුපට්ඨ ඡාදි නම්: යමක්හුගේ නැබෙන් යට දණමවලෙන් උඩ කැසිල්ලෙක් හෝ පොළෙක් හෝ මලවැනීමෙක් හෝ මහත් කස් ආබාධයෙක් හෝ වේ නම් ඒ ආබාධයාගේ වැසීම පිණිස.

කාරයමානෙත: කරන්නේ හෝ කරවන්නේ හෝ; පමණින් යුතු කොට කැරැවිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ දිගින් සුගත වියකින් සිවු වියනෙකැ. සරසින් දෙවියනෙකි. එය ඉක්මවා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝති දුකුළා වේ. ලැබීමෙන් සිදලා පවිති දෙසිය යුතු යි.

තමා විසින් නිමාම නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම කරවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙරමා සදහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පරිභොග කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

පමණින් යුතු කොට කෙරේ නම් උතු කොට කෙරේ නම් මෙරමා විසින් කරන ලද පමණ ඉක්මවූවක් ලැබ සිදලා පරිභොග කෙරේ නම් වියනක් හෝ බුච්ඡුතුරුණක් හෝ කඩතුරාවක් හෝ බිස්සක් හෝ මාවුලාවක් හෝ කෙරේ නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

අටවැනි කණ්ඩුපට්ඨාදි ශික්ෂාපද යි.

වසයිකසාවිකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨචිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛුනං වසයිකසාවිකා අනුඤ්ඤතා හොති. ඡබ්බණ්ඩියා භික්ඛු භගවතා වසයිකසාවිකා අනුඤ්ඤතාති අප්පමාණිකායො වසයිකසාවිකායො ධාරොනති පුරතොපි පච්ඡතොපි ආකඛ්ඨනතා ආභිණ්ඩතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති, “කථං හි නාම ඡබ්බණ්ඩියා භික්ඛු අප්පමාණිකායො වසයිකසාවිකායො ධාරොසනති”ති -පෙ- සචං කීර තුලෙන භික්ඛවෙ අප්පමාණිකායො වසයිකසාවිකායො ධාරොථාති. සචචං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙන මොසපුට්ඨො අප්පමාණිකායො වසයිකසාවිකායො ධාරොසථ. තෙනං මොසපුට්ඨො අප්පසනනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

වසයිකසාවිකං පන භික්ඛුනා කාරයමානෙන පමාණිකා කාරෙතඛො. තච්ඡිදං පමාණං දීසසො ඡවිද්ඤීයො සුගතවිද්ඤීයා තිරියං අඛ්ඨතෙය්‍යා. තං අතිකකාමෙඤ්චා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන ඡිඤ්ඤා පාවිතීයං දෙසෙතඛං.

2. වසයිකසාවිකා නාම: වසානසඤ්චා කුමාසඤ්චා.

කාරයමානෙනාති: කරොතෙනා වා කාරාපෙතො වා. පමාණිකා කාරෙතඛො. තච්ඡිදං පමාණං දීසසො ඡවිද්ඤීයො සුගතවිද්ඤීයා. තිරියං අඛ්ඨතෙය්‍යා. තං අතිකකාමෙඤ්චා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන ඡිඤ්ඤා පාවිතීයං දෙසෙතඛං.

අනනනා විප්පකතං අනනනා පරියොසාපෙති ආපතති පාවිතීයසං. අනනනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපතති පාවිතීයසං පරෙහි විප්පකතං අනනනා පරියොසාපෙති ආපතති පාවිතීයසං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපතති පාවිතීයසං.

අඤ්ඤසඤ්චාස කරොති වා කාරාපෙති වා ආපතති දුක්ඛංසං. අඤ්ඤන කතං පටිලභිඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤාති ආපතති දුක්ඛංසං.

වස්සිකසාටික ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යාවක් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේපිටු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙයෙහි. එසමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් විසින් මහණුන්හට වැසියළු අනුදන්තා ලද වෙයි. සවග මහණහු භාග්‍යවතුන් විසින් වැසියළු අනුදන්තා ලද යි පමණ ඉක්මවූ වැසියළු දරති. ඉදිරියෙහු පස්සෙහු අදිමින් ඇවිදිත්, යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු පමණ ඉක්මවූ වැසියළු දරාහු ද යි... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ වැසියළු දරවූ ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ වැසියළු දරුවහු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු;

වැසියළුවක් කරවනු කැමැති මහණහු විසින් පමණින් යුතු කොට කැරැවිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ, දිගින් සුගත්වියකින් සවියකෙකු, සරසින් යෙළ තුන්වියකෙකි. එය ඉක්මවන්නාහට සිඳැලීම ඇති පවිති වෙ යයි.

2. වස්සිකසාටිකා නම: වසන්ති සිවුමස පිරිබෝ පිණිස යැ,

කාරයමානෙන: කරන්නෝ හෝ කරවන්නෝ හෝ; පමණින් යුතු කොට කැරැවිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ: දිගින් සුගත්වියකින් සවියකෙකු, සරසින් යෙළ තුන්වියකෙකි. එය ඉක්මවා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝහි දුකුළා වේ. ලැබීමෙන් සිඳැලා පවිති දෙසිය යුතු යි.

තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මෙරමා විසින් නිමාම් නොකරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පිරිබෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාචිකාර්යපාළි හිතවු විභවෙහා

අනාපතී: පමාණිකං කරොති, උනකං කරොති අඤ්ඤාන කතං පමාණාතිකකතං පටිලභිතො ඡිද්දිතො පරිභුඤ්ජති, විතානං වා භුමමිකුරණං වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා බිලෙඛාහනං වා කරොති, උමමකසය, ආදිකමෙකසාති.

වසිකසාචිකසිකාපදං නවමං

6. 9. 10

නනදුකෙරසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාපමිණිකසස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ආයසො නනදු භගවතො මාභුච්ඡාපුනෙතො අභිරුපො හොති දසානියො පාසාදිකො වතුරධගුලොමකො භගවතො.¹ සො සුගතච්චරපමාණං චිචරං ධාරෙති: අද්දසංසු ටො ථෙරා හිසබ්බ ආයසමිතං නනදු දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිසවා භගවා ආගච්ඡති ආසනා උට්ඨභිතො² තෙ උපගතෙ සඤ්ජානිතො උරුකායනති වියනති විපාවනති. “කථං හි නාම ආයසො නනදු සුගතච්චරපමාණං චිචරං ධාරෙසති”ති. භගවතො ඵකමසං ආරොචෙසු. අථ ටො භගවා ආයසමිතං නනදු පටිපුඡ්ඡි, සච්චං කීර තං නනදු සුගතච්චරපමාණං චිචරං ධාරෙසිති, සච්චං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා. -පෙ- කථං හි නාම තං නනදු සුගතච්චරපමාණං චිචරං ධාරෙසසි තෙනං නනදු අසසනනනං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන හිකබ්බෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන හිකබ්බු සුගතච්චරපමාණං චිචරං කාරාපෙය්‍ය අතිරෙකං වා ජෙදනකං පාචිකාර්යං. තනුදං සුගතසා සුගතච්චරපමාණං, දිසසො භවච්චදස්ථියො සුගතච්චදස්ථියා කිරියං ඡච්චදස්ථියො ඉදං සුගතසා සුගතච්චරපමාණනති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිසබ්බති -පෙ- අයං ඉමසමි අතෙ අධිපෙතො හිසබ්බති.

සුගතච්චරං නාම: දිසසො නව ච්චදස්ථියො සුගතච්චදස්ථියා කිරියං ඡච්චදස්ථියො, කාරාපෙය්‍යාති: කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ දුකකථං පටිලාගෙන ඡිද්දිතො පාචිකාර්යං දෙසෙතධං.

1. භගවතො - මජ්ඣං,
2. උට්ඨාසනති - මජ්ඣං,
3. සුගතච්චරපමාණං - මජ්ඣං.

පමණින් යුතු කොට කෙරේ නම්, උතු කොට කෙරේ නම්, මෙරමා වීසින් කරන ලද පමණ ඉක්මවුණි ලැබ සිඳැලා පිරිබෝ කෙරේ නම්, වියනක් හෝ බුච්ඡුරුණක් හෝ කඩකුරාවක් හෝ බියසක් හෝ මාවුලාවක් හෝ කෙරේ නම් ඇවැත් නැති, උමමන්තකයහට ආදිකමමකයහට ඇවැත් නැති.

නවවැනි වශිකසාථික ශික්ෂාපද යි

6. 9. 10

නන්දසෞර ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු යැවැත්තුවර පේතවන නම් අනේ පිටු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භාගාවතුන් ගේ සුඵඵවගේ පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් නන්දසෞර තෙමේ වීශිෂ්ටරූප ඇතියේ දකුම්කලු වූයේ පැහැදුම් එළවනුයේ භාගාවතුන්හට සතරභලෙකින් මිටි වූයේ වෙයි. හේ සුගත්සිටුරූපමණ සිටුරක් දරයි. සථවීර භික්ෂුහු දුර දී මැ එන්නා වූ ආයුෂමත් නන්දසෞරහු දුටුහු දකු භාගාවතුන් වහන්සේ වඩනායේකැ යි හුනස්නෙන් නැතිට මිහු-වෙතැ එළැඹි කල්හි හැදිනැ ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ආයුෂමත් නන්දසෞර තෙමේ සුගත්-සිටුරූපමණ සිටුරක් දරී ද යි. භාගාවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වුහු. එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් නන්දසෞරහු පුඵඵත් යේකැ. යැබැ ද නන්දයෙහි, තෙපි සුගත්සිටුරූපමණ සිටුරක් දරවු ද යි. සැබැවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරභුහ.... කෙසේ නම් නන්දයෙහි, තෙපි සුගත්සිටුරූපමණ සිටුරක් දරුවනු ද? නන්දයෙහි මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් සුගත්සිටුරූපමණ හෝ අයිරා කොට හෝ සිටුරක් කරවන්නේ නම් ඡේදනක පවිති ඇවැත් වෙයි. එහි මේ සුගත්හුගේ සුගත්සිටුරෙහි පමණ යැ, දිගින් සුගත්වියතින් නවවිය-තෙකැ, සරසින් සවියතෙකි. මේ සුගතයන්ගේ සුගත්සිටුරෙහි පමණ යි.

2. යො පන: යම්, යම්බදු... භික්ෂු: මෙතෙමේ මේ අථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සුගතචීවර නම්: දිගින් සුගත්වියතින් නවවියතෙකැ, සරසින් සවියතෙකි.

කාරාපෙය්‍ය: කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝභී දුකුළා වේ. ලැබීමෙන් සිඳැලා පවිති දෙසිය යුතු යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡවෙහෙ

අත්තනා වීථපකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියසස. අත්තනා වීථපකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියසස. පරෙහි වීථපකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියසස. පරෙහි වීථපකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියසස.

අඤ්ඤාසකථාය කරොති වා කුරාපෙනි වා ආපත්ති ඉක්කටසස. අඤ්ඤාන කතං පටිලභීත්වා පරිභුඤ්ජති ආපත්ති ඉක්කටසස.

අනාපකච්ඡි: උනකං කරොති. අඤ්ඤාන කතං පටිලභීත්වා ජිඤ්ඤිත්වා පරිභුඤ්ජති, විතානං වා භුමමඤ්ජරණං වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා බිම්බොහනං වා කරොති, උමමහතකසස, ආදීකම්මකසසාති.

නනදසෙවරසිකඛාපදං දසමං.

රාජවග්ගො නවමො.

තප්පද්දන:

රඤ්ඤා ව රතනං සහං සුචිං මඤ්ඤාචි තුලිකං
තිසීදනඤ්ඤා කමඤ්ච ව වසීකං සුගතෙන වාති.

වග්ගද්දන :

මුසා භුතඤ්ච ඔවාදෙ භොජනං වෙලකෙන ව
සුරා සංඤ්ඤාකා ධම්මා රාජවග්ගෙන තෙ නව

උද්දිට්ඨා මො ආයසමනො දොනවුති පාචිත්තියා ධම්මො, තස්සායසමනෙ සුචජාමී, කච්චිසු පරිසුද්ධා, දුක්ඛසමි පුචජාමී කච්චිසු පරිසුද්ධා, තනියමි පුචජාමී කච්චිසු පරිසුද්ධා. පරිසුද්ධොසායසමනො තස්මා තුඤ්ඤී, එවමෙතං ධාරයාමීති.

බ්‍රිද්දකං සමත්තං.

1. රතනවග්ගො - මජ්ඣ, 2. පාචිත්තිය කඤ්ඤා නිවර්තනං - මජ්ඣ.

තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පිරිබෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

උනු කොට කෙරේ නම්, මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ සිඳුලා පිරිබෝ කෙරේ නම්, වියනක් හෝ බුමුකුරුණක් හෝ කඩකුරාවක් හෝ බිස්සක් හෝ මාවුලාවක් හෝ කෙරේ නම් ඇවැත් නැති, උමමනකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

දස වැනි නන්දසෝරශික්ෂාපද යි.

නවවන රාජවර්ගය යි.

එහි උදනය :

රාජනෙතසුර යැ රතන යැ (සන්ත) විකාලෙ ගාමජපවෙසන යැ සුවිසර යැ මණ්ඩ යැ තුලොනද්ධ යැ නිසීදන යැ කණ්ඩුපට්ඨිඡාදි යැ වස්සිකසාවික යැ [සුගතච්චරය නිසා පැන වූ] නන්දසෝර-සිවයෙන් ද යි. වර්ගය වේ.

වර්ගෝද්දනය :

මුසාවාද යැ භූතගාම යැ භීතඛුනොවාද යැ භොජන යැ අවෙ-ලකය සමඟ සුරාපාන යැ සපාණක යැ සහධම්මක යැ රාජවර්ගය සමඟ ඒ වර්ග නවයෙකි.

ආයුෂමත්ති, දෙඅනු පාවිත්තියධම්මයෝ උදෙසනලදහු මැ යි. එහි ලා ආයුෂමතුන් පුළුවුස්මි, කිම පිරිසුදුවහු ද? දෙවනවට දු පුළුවුස්මි, කිම පිරිසුදුවහු ද? තෙවනවට දු පුළුවුස්මි. කිම පිරිසුදුවහු ද? මෙහි ලා ආයුෂමත්තු පිරිසුදුහ. එහෙයින් නිභඩයහ. මෙසේ මෙය දරමි.

බුද්ධකය සමාපත යි.

පාට්‍රොලයනියකණ්ඩා

ඉමෙ මො පනායඤ්ඤනා වක්ඛාමො පාට්‍රොලයනියා ධම්මො උදෙසං ආගච්ඡන්ති.

7. 1

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා. සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන මො පන සමයෙන අඤ්ඤාකරා භික්ඛුනී සාවඤ්ඤාං පිණ්ඩාය වරිත්වා පටික්ඛමනකාලෙ අඤ්ඤාකරං භික්ඛුං පසීච්චා එතදවොච හඤ්ඤා භික්ඛං පතිගණ්හාභීති¹. සුච්ඡු හගීනීති සමබ්බව අඤ්ඤාහෙයි. සා උපකට්ඨ කාලෙ නාසකඤ්ඤා පිණ්ඩාය වරිතුං ජිනනහත්තා අහොයි. අරං මො සා භික්ඛුනී දුතියමපි දිවසං -පෙ- තනියමපි දිවසං සාවඤ්ඤාං පිණ්ඩාය වරිත්වා පටික්ඛමනකාලෙ නං භික්ඛුං පසීච්චා එතදවොච හඤ්ඤා භික්ඛං පතිගණ්හාභීති. සුච්ඡු හගීනීති සමබ්බව අඤ්ඤාහෙයි. සා උපකට්ඨ කාලෙ නාසකඤ්ඤා වරිතුං ජිනනහත්තා අහොයි.

2. අරං මො සා භික්ඛුනී චතුසෝ දිවසෙ රජීකාය පචෙධෙතති ගච්ඡති. සෙට්ඨි ගහපති රජෙන පටිපථං ආගච්ඡන්තො තං භික්ඛුනිං එතදවොච අපෙහයොති. සා ඔක්ඛමන්ති² තසෝච පරිපති. සෙට්ඨි ගහපති තං භික්ඛුනිං ඛමාපෙයි ඛමාහයො මයා නිපාතිතාති³ නාහං ගහපති තයා නිපාතිතා අපි ච අහමෙව දුබ්බලාති. කිංඤ්ඤා පන ඤා අයො දුබ්බලාති. අරං මො සා භික්ඛුනී සෙට්ඨිඤ්ඤා ගහපතිඤ්ඤා එතමඤ්ඤා ආරොචෙයි. සෙට්ඨි ගහපති තං භික්ඛුනිං සරං නොත්වා හොජෙත්වා උජ්ඣායති වියතී විපාචෙති “කථං හි නාම හදන්තා භික්ඛුනියා හස්තො ආමීසං පටිග්ගහෙසීති කිච්ඡලාහො මාතුගාමොති.”

3. අසේසාසු මො භික්ඛු තස්ස සෙට්ඨිඤ්ඤා ගහපතිඤ්ඤා උජ්ඣායනස්ස වියනනස්ස විපාචෙතනස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙතති “කථං හි නාම භික්ඛු භික්ඛුනියා හස්තො ආමීසං පටිග්ගහෙසීති”ති -පෙ- සච්චං කිර තුං භික්ඛු භික්ඛුනියා හස්තො ආමීසං පටිග්ගහෙසීති. සච්චං හගවා. ඤාතිකා තෙ භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාති. අඤ්ඤාතිකා හගවාති. අඤ්ඤාතකො මොසපුරිස අඤ්ඤාතිකාය නා ජානාති පතිරුපං වා අපතිරුපං වා සන්තං වා අසන්තං වා. කථං හි නාම ඤා මොසපුරිස අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා හස්තො ආමීසං පටිග්ගහෙසීති නොතං මොසපුරිස අපසන්නානාං වා පසාදය -පෙ- එච්ඡති පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

1. පටිග්ගහෙසීති - ඔඡයං.
2. වොක්ඛමන්ති - ඔඡයං.
3. මයාඤ්ඤා පාතිකාති - ඔඡයං.

පාට්‍රොනිය කාණ්ඩය

ආයුෂ්මන්ති, මේ සතර පාට්‍රොනිය ධර්මයෝ උදෙසීමට පැමිණෙත්.

7. 1

1. එසමයෙහි භාගාවත් ඉුහු සැවැත්තුවර 'ජේතවන' නම්වූ අනෙපිටුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩා වෙසෙති. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණක් සැවැත්තුවර පිටුසිහා ඇවිද පෙරළා එන කල්හි එක්තරා මහණක්හු දක මෙසේ කීව. "ආයතියෙහි, හික්ෂාව පිළිගනු මැනැවැ"යි "මැනැවැ නැහණියති" යි සියල්ල මැ ගත්තේ යැ. ඔ වේලා ආසන්න කල්හි පිටුසිහා යන්නට නො හැකි වූ, එහෙයින් මැ සුන්බන් වූ යැ. එකල්හි ඒ මෙහෙණ දෙවන දවස්හි දු කුන්වන දවස්හි දු සැවැත්තුවර පිටුසිහා ඇවිද පෙරළා එන කල්හි ඒ මහණහු දක තෙල කීව: "ආයතියෙහි හික්ෂාව පිළිගනුමැනැවැ"යි "මැනැවැ නැහණියති" යි සියල්ල මැ පිළිගත. ඔ වේලා ආසන්න කල්හි පිටුසිහා යන්නට නොහැකි වූවා සුන්බන් වූ යැ.

2. එසඳ ඒ මෙහෙණ සතරවන දවස්හි වීරියෙහි වෙවුළුමින් යෙයි. සිටුගැහැවියෙක් රථයෙකින් පෙරමහට එන්නේ ඒ මෙහෙණට මෙය කී: "පහව යා ආයතියෙහි"යි. ඔ බැහැරවන්නී එහි මැ ඇදුවැටුණා යැ. සිටුගැහැවි ඒ මෙහෙණ ක්ෂමා කරවී: "කමන්තැ ආයතියෙහි, මා විසින් හෙළනලයු යැ"යි "ගැහැවියෙහි, මම තොප විසින් නො හෙළන ලයුමු. වැළින් මම මැ දුබලයමු"යි. "ආයතියෙහි, තෙපි කවර හෙයින් දුර්වල වූ ද"යි. එකල්හි ඒ මෙහෙණ සිටු ගැහැවියහට තෙල කරුණ දැන්වූ. සිටුගැහැවි ඒ මෙහෙණ ගෙට පමුණුවා වළඳවා "කෙසේ නම් වහන්දැවරු මෙහෙණ අතින් ආමිෂ පිළිගන්නාහු ද, මාගම දුකසේ ආමිෂ ලබන්නී යැ"යි අවමන් කරයි. අගුණ කියයි, නුගුණ පතුරුවයි.

3. හික්ෂුහු අවමන් කරන අගුණ කියන නුගුණ පතුරුවන ඒ ගැහැවි සිටුහුගේ බස් ඇසුහ. යම් අල්පෙවිජ., හික්ෂු කෙනෙක් ඇද්ද ඔහු "කෙසේ නම් මහණ මෙහෙණක අතින් ආමිෂ පිළිගත්තේ ද" යි අවමන් කෙරෙහි අයුණු කියති නුගුණ පතුරුවති. සැබැව ද මහණ, තෙපි මෙහෙණක අතින් ආමිෂ පිළිගත්තේ ද" යි. සැබැව භාගාවතුන් වහන්සැ"යි. "මහණ, තොපගේ නැ මෙහෙණක්ද? නොනැ මෙහෙණක් ද? යි "නොනැ මෙහෙණක භාගාවතුන් වහන්සැ"යි. තුවිජ පුරුෂය, නොනැ මහණෙක් නොනැ මෙහෙණකගේ නිසි බව හෝ නොනිසි බව හෝ ඇති බව හෝ නැති බව හෝ නො දනියි. තුවිජ පුරුෂය, කෙසේ නම් තෙපි නොනැ මෙහෙණක අතින් ආමිෂ පිළිගත්තහු ද? තුවිජ පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ .. නො වෙයි. මහණෙහි, මෙසේත් මේ හික්ෂාපදය උදෙසවු:

පාවිච්චිය පාළු හිතවු වීභවෙහා

“යො පන හිතවු අඤ්ඤාතිකාය හිතවුනියා අනතරසරං පව්ට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙත්වා බාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජෙය්‍ය වා පටිදෙසෙතඛබං තෙන හිතවුනා, ගාරය්‍යං ආවුසො ඛම්මං ආපජජිං අසප්පායං පාවිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමී”ති.

4. යො පනාතී: යො යාදිසො -පෙ- හිතවුතී: -පෙ- අයං ඉමසජිං අත්ථ අධිපෙපතො හිතවුතී.

අඤ්ඤාතිකා නාම: මානිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිත්තමහගුභා අසම්භිද්ධා.

හිතවුනී නාම: උභතො සමෙක උපසම්පන්නා.

අනතරසරං නාම: රජීකා බ්‍රහ්මං සිංසාටකං සරං.

බාදනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි යාමකාලිකං සත්තාහ කාලිකං යාවච්චිකං යපෙත්වා අවිසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්චභොජනානි ඔදනො කුම්මාසො සතභු මට්ඨො මංසං, බාදිසසාමී භුඤ්ජිසසාමීති පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස, අලේකාභාලෙ අලේකාභාලෙ ආපත්ති පාවිදෙසනීයසීස.

අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤාදී අනතරසරං පව්ට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙත්වා බාදනී වා භුඤ්ජනී වා ආපත්ති පාවිදෙසනීයසා. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො අනතරසරං පව්ට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙත්වා බාදනී වා භුඤ්ජනී වා ආපත්ති පාවිදෙසනීයසා. අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤාදී අනතරසරං පව්ට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙත්වා බාදනී වා භුඤ්ජනී වා ආපත්ති පාවිදෙසනීයසීස.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ආභාරත්ථාය පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. අලේකාභාලෙ අලේකාභාලෙ ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස එකතො උපසම්පන්නාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදිසසාමී භුඤ්ජිසසාමීති පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. අලේකාභාලෙ අලේකාභාලෙ ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස.

“යම් මහණෙක් ඇතුළුගමට පිවිසි නොනැමෙහෙණක අතින් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්තේ නම් හෝ බුද්ධිතේ නම් හෝ ඒ මහණහු විසින්: ඇවැත්නි, අසත්ප්‍රාය වූ පාච්චේදසනීය වූ ගර්හනීය වූ ඇවැත්කට පැමිණියෙමි. එය පෙරළා දෙසමි”යි පෙරළා දෙසියයුතු,

4. යො පන යනු: යමෙක්, යම් බදුයෙක් ... භික්ෂු යනු: ... මේ තෙම මේ අස්ඵයෙහි ‘භික්ෂු’යි අභිප්‍රේතයි.

අඤ්ඤාතිකා නම්: මව්පසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්මුතු යුගය තෙක් අයම්බදා වූවා යි.

භික්ෂුනී නම්: උභතොසබ්භයා කෙරෙහි උපසපත් වූවා ය.

අනකරසර නම්: වීථි යැ විනිවිද නොගිය වීථි යැ සතරමංසන්ධි යැ කුලගේ යි.

බාදනීය නම්: පස්බොජුන: යාමකාලික යැ සත්තාහකාලික යැ යාවථිචික යැ යන මේ හැර සෙස්ස බාදනීය නම.

භොජනීය නම්: පස්බොජුන; ඔදන යැ කොමු යැ අත්පුණු යැ දියමස් යැ, ගොඩමස් යැ. ‘කම්’ යි ‘බුද්ධි’යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වේ.

නොනැමෙහෙණක යන සංඥා ඇති වැ ඇතුළුගමට වත් නොනැමෙහෙණක අතින් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ ‘පාච්චේදසනීය’ ඇවැත් වෙයි. විමක් ඇති වැ ඇතුළුගමට වත් නොනැමෙහෙණක අතින් කැයුතු හෝ බිදියයුතු දයක් සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් ‘පාච්චේදසනීය’ ඇවැත් වෙයි. නැමෙහෙණක යන සංඥා ඇති වැ ඇතුළුගමට වත් නොනැමෙහෙණක අතින් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ ‘පාච්චේදසනීය’ ඇවැත් වේ.

යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවථිචිකය ආහාර පිණිස පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි. භික්ෂුණින් කෙරෙහි උපසපත්මෙහෙණක අතින් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ ‘කම්’ යි ‘බුද්ධි’ යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

පාවිතනියොප්‍රී භික්ඛුච්ඡවෙනා

ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛටසස. ඤාතිකාය වෙමනිතො ආපනති දුක්ඛටසස ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනති: ඤාතිකාය, දූපෙති න දෙති උපනිකම්පිතාදෙති; අනකරා-රාමෙ, භික්ඛු නුපසසයෙ, නිකේයපෙය්‍යාය, පටිකකමනෙ, ගාමනො නිහරිතා දෙති, යාමකාලිකං සන්නාහකාලිකං යාවච්චිකං සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජාති දෙති, පි කම්මානාය, සාමණෙරාය උච්චනනකසස ආදිකම්මකසසාති.

පඨමපාවිදෙසනිය සිකඛාපදං.

7. 2

දුතියපාවිදෙසනිය සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඨවනෙ කලඤ්ඤනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුලෙසු නිමනනිතා භුඤ්ජති. ඡබ්බණියා භික්ඛුනියො ඡබ්බණියානං භික්ඛුනං වොසාසනනියො ධීතා භොනති. ඉධ සුපං දෙථ ඉධ ඔදනං දෙථාති ඡබ්බණියා භික්ඛු යාවදස් භුඤ්ජති. අඤ්ඤ භික්ඛු න විත්තරූපං ලභනති¹ යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චා -පෙ- තෙ උඡ්ඤායනති ථීයනති විපාවෙනති, “කථං හි නාම ඡබ්බණියා භික්ඛු භික්ඛුනියො වොසාසනනියො න නිවාරෙසසභ්භි”ති -පෙ- සම්මං කීර කුමෙභ භික්ඛවෙ භික්ඛුනියො වොසාසනනියො න නිවාරෙථාති සචම්. භගවා විගරහි. බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම කුමෙභ මොසපුරියා භික්ඛුනියො වොසාසනනියො න නිවාරෙසසථ. තෙනං මොසපුරියා අපසකනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පනෙව කුලෙසු නිමනනිතා භුඤ්ජති තත්‍ර වෙ සා භික්ඛුනි වොසාසමානරූපා ධීතා භොති “ඉධ සුපං දෙථ ඉධ ඔදනං දෙථා”ති. තෙහි භික්ඛුහි සා භික්ඛුනි අපසාදෙතඛිඛා. අපසකක තාව භගීනි, යාව භික්ඛු භුඤ්ජති. එකසසපි වෙ භික්ඛුනො නාපට්ඨනාපෙය්‍ය තං භික්ඛුනි. අපසාදෙභුං -අපසකක තාව භගීනි, යාව භික්ඛු භුඤ්ජති”ති. පටිදෙසෙතඛිඛං තෙහි භික්ඛුහි ගාරඤ්ඤා ආච්චසා ධම්මං ආපච්චිතා අඤ්ඤායං පාවිදෙසනියං තං පටි-දෙසෙමාති.

1. රාමස චෙති - ඡප්පං.

නැමෙහෙණක අතින් නොනැමෙහෙණක යන සංඥා ඇති වූ පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නැමෙහෙණක අතින් විමති ඇත්තේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නැමෙහෙණක අතින් නැමෙහෙණක යන සංඥා ඇත්තේ අනාපනති වේ.

අනාපනති: නැමෙහෙණක අතින් නම්, අනෙකකු ලවා දෙවවා නම් (නොමෝ) නොදේ නම්, සමීපයෙහි තබා දේ නම්, ආරාමය කුළදී, මෙහෙණවරෙහි, තීර්ථක අරමෙහි, පෙරළා ඊමෙහි, ගමන් බැහැර කොට දේ නම්, යාමකාලිකය සත්කාමකාලිකය යාවච්චිකය ප්‍රත්‍යය ඇති කල්හි වළදා යයි දේ නම් සිසකමානාවක භෙරණක අතින් ගනී නම් ඇවැත් නො වෙයි. උමතුච්චට ආදිකාරමිකභට ඇවැත් නැති.

පළමුවන පාච්චේදය යි.

7. 2

දෙවන පාච්චේදයේ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර කලඤ්ඤකතිවාස නම් වූ වෙළඳන විහාරයෙහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි භික්ෂුහු කුලයෙහි නිමන්ත්‍රණ කරන ලද්දහු වළඳති. සවග මෙහෙණහු මෙහි සුප දෙව මෙහි බත් දෙව යි සවග මහණනට වොසාසන (විධාන) කම් කරමින් සිටියාහු වෙති. සවග මහණහු ඇති තාක් වළඳති. අත්මහණහු සිත්සේ නො ලැබෙති. යම් අල්පෙව්ඪ භික්ෂු කෙනෙක් ... ඔහු අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති, නුගුණ පතුරුවති: "කෙසේ නම් සවගමහණහු වොසාසන කම් කරන මෙහෙණන් නො වළඟන්නාහු" ද යි. ... සැබෑද මහණෙහි, තෙපි වොසාසන කම් කරන මෙහෙණන් නො වළඟවු ලැ"යි සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුණ. ... කෙසේ නම් මොසපුරුෂයෙහි, තෙපි වොසාසන කම් කරන මෙහෙණන් නො වළඟවු ද? භික්ෂුරුෂයෙහි, කෙල අප්‍රසක්කයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙහි මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:

"මහණහු කුලයෙහි නිමන්ත්‍රණ කරනලද්දහු වළඳන් ද? ඉදින් එහි ඒ මෙහෙණ "මෙහි සුප දෙව මෙහි බත් දෙව"යි වොසාසන (විධාන) කම් කරන පියවින් සිටියා වේ ද, ඒ මහණන් විසින් ඒ මෙහෙණ "නැගණියනි, භික්ෂුන් වළඳනා තාක් පහව යා"යි පහකළුසුන්කී යැ. ඉදින් එක් මහණක්භට ද "නැගණියනි, භික්ෂුන් වළඳනා තාක් පහව යා"යි ඒ මෙහෙණ පහකරන්නට නො වැටහේ නම් ඒ මහණන් විසින් "ඇවැත්නි, ගැරහියයුතු අසත්ප්‍රාය වූ පාච්චේදයේ ඇවැත්කට පැමිණියමහ. එය යළි දෙසමහ"යි පිළිදෙසියයුතු"

පාච්ඤායාමය භික්ෂුවිභවෙයා

2. භික්ෂු පනොව කුලෙසු නිමනනිතා භුඤ්ජනනීති¹ කුලං නාම වක්ඛාරි කුලානි ඛත්තියකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙසසකුලං සුද්දකුලං

නිමනනිතා භුඤ්ජනනීති; පඤ්චනාං භොජනානං අඤ්ඤතරෙන භොජනෙන නිමනනිතා භුඤ්ජනනී.

භික්ෂුනී නාම: උභතො සට්ඨෙස උපසම්පන්නා.

වොසාසනනී නාම: යථාමිත්තනා යථාසංකීට්ඨතා යථාසම්භවනනා යථා සමානුප්පත්තියකතා යථාසමානාවරියකතා “ඉධ සුපං දෙථ ඉධ ඔදනං දෙථා”ති එසා වොසාසනනී නාම.

තෙහි භික්ෂුනීති: භුඤ්ජමානෙහි භික්ෂුහි.

සා භික්ෂුනීති: යා සා වොසාසනනී භික්ෂුනී. තෙහි භික්ෂුහි සා භික්ෂුනී අපසාදෙනබ්බා. ‘අපසකක නාව හගිනි යාව භික්ෂු භුඤ්ජනනී’ති එකසංඝි වෙ² භික්ෂුනො අනපසාදිතෙ³ බාදිසසාමී භුඤ්ජිතාං මීති පතිගණනාති ආපකති දුක්ඛටසං. අපේක්ඛාභාතර අපේක්ඛාභාතර ආපකති පාවිදෙසනීයසං.

උපසම්පන්නාය උපසම්පන්නසංඤ්ඤී වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපකති පාවිදෙසනීයසං. උපසම්පන්නාය වෙමතිකො වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපකති පාවිදෙසනීයසං. උපසම්පන්නාය අනුපසම්පන්න සංඤ්ඤී වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපකති පාවිදෙසනීයසං.

එකතො උපසම්පන්නාය වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපකති දුක්ඛටසං. අනුපසම්පන්නාය උපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපකති දුක්ඛටසං අනුපසම්පන්නාය වෙමතිකො ආපකති දුක්ඛටසං. අනුපසම්පන්නාය අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤී අනාපකති.

අනාපකතී: අත්තනො හත්තං දුපෙති න දෙති, අඤ්ඤසං⁴ හත්තං දෙති න දුපෙති, යං න දින්නං තං දුපෙති, යත් න දින්නං තත් දුපෙති, සබ්බෙසං සමකං දුපෙති, සීකම්මානාය⁵ වොසාසනී, සාමංගෙරාය⁶ වොසාසනී, පඤ්ච භොජනානි ධපෙතවා සබ්බත් අනාපකති උමමත්තකසං ආදිකමේකසසානී.

දුක්ඛ පාවිදෙසනීය සික්ඛාපදං.

-
- 1. භුඤ්ජනනී සිලු-මඡසං.
 - 2. එකසං වෙසි-මඡසං.
 - 3. අනපසාදිතො-මඡසං.
 - 4. අඤ්ඤසං-මඡසං.
 - 5. සීකම්මානා-මඡසං.
 - 6. සාමංගෙරී-මඡසං.

2 භික්ඛු පනෙව කුලෙසු නිමනනිතා භුඤ්ජනනී යනු: කුල නම් සතර කුලයෝ යි: කෘත්‍රියකුල යැ බ්‍රාහ්මණකුල යැ වෛශ්‍යකුල යැ ශුද්‍රකුල යි.

නිමනනිතා භුඤ්ජනනී යනු: පස් බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා බොජු-නොකින් නිමන්ත්‍රණ කරනලද්දහු වළදනී.

භික්ඛුනී නම: උභතොසඛ්‍යයා කෙරෙහි උපසපත් වුවා යි.

වොසාසනනී නම: මිතුරු බව ඇති සේ දුටුමිතුරුබව ඇති සේ දැඩි මිතුරුබව ඇති සේ සමානොපාධ්‍යායතා ඇති සේ සමානාවාසීතා ඇති සේ “මෙතන්හි සුප දෙව මෙතන්හි බත් දෙව” යි මෝ වොසාසනනී නම.

තෙහි භික්ඛුනි යනු: වළදනා භික්ඛුන් විසින්.

සා භික්ඛුනී යනු: ඒ වොසාසන කම් කරන මෙහෙණ යි. ඒ මහණුන් විසින් ඒ මෙහෙණ අපසාදන කළයුත්තී යැ: “නැහැණියනි භික්ඛුන් වළදනා තෘක් පභව යා” යි ඉදින් එකද මහණක්හු අප-සාදනා නො කළ කල්හි ‘කම්’ ‘බුද්ධි’ පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වේ.

‘උපසපනක’ යන සංඥා ඇත්තේ උපසපත් මෙහෙණ විධාන කරන කල්හි නො වළභා නම් පාට්දෙසනීය ඇවැත් වෙයි. විමනී ඇත්තේ උපසපත් මෙහෙණ විධාන කරන කල්හි නො වළභා නම් පාට්දෙසනීය ඇවැත් වෙයි. ‘අනුපසපනක’ යන සංඥා ඇත්තේ උපසපත් මෙහෙණ විධාන කරන කල්හි නො වළභා නම් පාට්දෙසනීය ඇවැත් වේ.

භික්ඛුණිසංසයා කෙරෙහි උපසපත් මෙහෙණ විධාන කරන කල්හි නො වළභා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපන ‘උපසපනක’ යන සංඥා ඇත්තේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපන (විධාන කරන කල්හි) විමනී ඇත්තේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපන (විධාන කරන කල්හි) ‘අනුපසපනක’ යන සංඥා ඇත්තේ ඇවැත් නැතී.

අනාපතනී: තමාගේ බත දෙවවා ද නො දේ ද, මෙරමාගේ බත දේ ද නො දෙවවා ද, යමක් නො දෙනලද නම් එය දෙවවා ද, යම් තැනක නො දෙන ලද නම් එහි දෙවවා ද, හැමට සම් වැ දෙවවා ද, සිතබ-මානාවට විධාන කෙරේ ද, හෙරණියට විධාන කෙරේ ද, පස්බොජුන් කබා හැමතන්හි ඇවැත් නැතී. උමතුදුවහුට ආදිකාර්මිකයාට ඇවැත් නැතී.

දෙවැනි පාට්දෙසනීය යි.

කතිය පාවිදෙසනිය සිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤා විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකසස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන සාවඤ්ඤා අසාදනරං කුලං උභතො පසනාං හොති සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති. යං තස්මිං කුලෙ උපපජ්ඣති පුරෙහන්තං වාදනියං වා භොජනියං වා තං සබ්බං භික්ඛූනං විසසජ්ජන්තා අපොකද අනසිතා අවජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති වියන්ති විපාවන්ති. "කරං භි නාම සමණා සත්තපුත්තියා න මහං ජානිත්වා පටිග්ගහෙස්සන්ති ඉමෙසං දන්තා අපොකද අනසිතා අවජන්ති"ති අස්සොසුං ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං වියන්තානං විපාවන්තානං. අරං ටො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

2. අරං ටො භගවා එතස්මිං නිදන්තෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ කරං කන්තා භික්ඛු ආමනෙසි "අනුජානාමී භික්ඛවෙ යං තං කුලං¹ සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති, එවරුපස්ස කුලස්ස ඤාතිද්දතියෙන කමමන පෙට්ඨසම්මුතිං දදුං" එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ දුතස්සා, ව්‍යඤ්ඤාන භික්ඛූනා පටිබලෙන සමෙස්සා ඤාපෙතට්ඨො.

3. සුණාකු මෙ භතෙන සමෙස්සා ඉස්සන්තාමං කුලං සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති. යදි සමෙස්ස පන්තකලං සමෙස්සා ඉස්සන්තාමස්ස කුලස්ස පෙට්ඨසම්මුතිං දදෙය්‍ය, එසා ඤාති.

සුණාකු මෙ භතෙන සමෙස්සා ඉස්සන්තාමං කුලං සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති. සමෙස්සා ඉස්සන්තාමස්ස කුලස්ස පෙට්ඨසම්මුතිං දෙති. යස්සායස්මිනො ධම්මි ඉස්සන්තාමස්ස කුලස්ස පෙට්ඨසම්මුතියා දන්තං, සො කුණ්භස්ස, යස්ස නස්මිති සො භාගෙය්‍ය.

දින්නා සමෙස්සන ඉස්සන්තාමස්ස කුලස්ස පෙට්ඨසම්මුතිං. ධම්මි සමෙස්ස, කස්මි කුණ්භී එවමෙතං ධාරයාමීති.

එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිපෙය්‍යාථ:

1. යං කුලං, මජ්ඣං

තුන්වැනි පාට්‍රොසනිය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් තුවර අනේපිඬුසිටුහු කරවා දුන් දෙදිරම්වෙහෙරෙහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි සැවැත් තුවර එක්තරා කුලයක් උවසු උවැසි දෙපසින් පහත් වූයේ වෙයි. සැදහැයෙන් වැඩෙයි, භොගයෙන් පිරිහෙයි. ඒ කුලයෙහි පෙරබත් වේලෙහි යම් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ උපදී ද එ හැම භික්ෂුනට වසදා (බෙද දී) ඇතැම් දවසෙක නිරාභාර වූ ද හිඳිති. මිනිස්සු අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති, නුගුණ පතුරුවති: "කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ පමණ නො දනෑ පිළිගන්නාහු ද මොවුනට දී ඇතැම් දවසෙක නිරාභාර වූ ද හිඳිති" යි. භික්ෂුහු අවමන් කරන නුගුණ කියන නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. එසඳ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ දන්වූහ.

2. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනයෙහි තෙල කරුණෙහි දහැමි කරා වදාරා භික්ෂුන් ඇමතු සේක: "මහණෙනි, යම් කුලයක් සැදහැයෙන් වැඩෙද භොගයෙන් පිරිහේ ද මෙවන් කුලයට සුඤ්ඤානිය කම්යෙන් 'සෙබසම්මුති' දෙන්නට අනුදනිමි" මහණෙනි මෙසේ දියයුතු යෑ, ප්‍රතිබල සම්පන්න ව්‍යක්ත මහණක්හු වීසිත් සංඛ්‍යා ඥාපන කළ (දන්වීය) යුත්තේ යැ.

3. "වහන්ස සංඛ්‍යා මාගේ වචන අසාවා. මෙ නම් කුලය සැදහැයෙන් වැඩෙයි, භොගයෙන් පිරිහෙයි. ඉදින් සංඛ්‍යාට ප්‍රාජ්‍යකාල වී නම් සංඛ්‍යා මෙ නම් කුලයට 'සෙබසම්මුති' දෙන්නේ යැ. මේ ඥාපනි යි.

වහන්ස, සංඛ්‍යා මාගේ වචන අසාවා. මෙ නම් කුලය සැදහැයෙන් වැඩෙයි. භොගයෙන් පිරිහෙයි. සංඛ්‍යා මෙ නම් කුලයට 'සෙබසම්මුති' දෙයි. යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුන්ට මෙ නම් කුලයට 'සෙබසම්මුති' දීම විධියෙයි නම්, ඒ ආයුෂ්මත් තුෂ්ණිමහුන වේවා. යමක්හට නො විසී යෙයි නම් හේ කියන්නේ යැ.

සංඛ්‍යා වීසිත් මෙ නම් කුලයට 'සෙබසම්මුති' දෙන ලදු. සංඛ්‍යාට විධියෙයි. එහෙයින් තුෂ්ණිමහුන වී. තෙල මෙසේ ධරමි" යි

මහණෙනි, මේ ශික්ෂාපදය මෙසේ උදෙසවු:

පාච්ඤානියාදි භික්ඛුට්ඨවංශයා

“යානි ඛො පන තානි සෙබ්බමමතානි කුලානි යො පන භික්ඛු තථාරූපෙසු සෙබ්බමමතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදෙයා වා භුඤ්ජෙයා වා පටිදෙසෙතබ්බං තෙන භික්ඛුතා: ගාරයාං ආවුසො ධම්මං ආපජජිං අසපපායං පාටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමී”ති.

එවඤ්චිදං හගවතා භික්ඛුතං සිකබාපදං පඤ්ඤානං භොති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවඤ්ඤාං උසසවො භොති. මනුස්සා භික්ඛු නිමනෙතො භොජෙතො. තමපි ඛො කුලං භික්ඛු නිමනෙතො. භික්ඛු කුසලවිමායනො නාධිවාසෙතො. පටිකඤ්ඤාං හගවතා සෙබ්බමමතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදිතුං භුඤ්ජිතුං”නති. තෙ උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති “කිනතුඛො නාම අභිභාකං ජීවිතෙන යං අයාං අභිභාකං න පතිගණ්හෙති”ති. අසේසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ධීයනානං විපාවෙනානං අප ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසු.

5. අපඛො හගවා එතසමීං නිදනෙ එතසමීං පකරණෙ ධම්මං කපං කතො භික්ඛු ආමනෙතො. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නිමනතිතෙන සෙබ්බමමතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදිතුං භුඤ්ජිතුං” එවඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දියෙයාම:

“යානි ඛො පන තානි සෙබ්බමමතානි කුලානි. යො පන භික්ඛු තථාරූපෙසු සෙබ්බමමතෙසු කුලෙසු පුබ්බෙ අනිමනතිතො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදෙයා වා භුඤ්ජෙයා වා පටිදෙසෙතබ්බං තෙන භික්ඛුතා ගාරයාං ආවුසො ධම්මං ආපජජිං අසපපායං පාටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමී”ති.

එවඤ්චිදං හගවතා භික්ඛුතං සිකබාපදං පඤ්ඤානං භොති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු තස්ස කුලස්ස කුලපභො භොති. අප ඛො සො භික්ඛු පුබ්බතභසමයං නිවාසෙතො පතථවිරං ආදය යෙන තං කුලං තෙතුවස ධම්මං. උප-ධම්මතො පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසීදි තෙන ඛො පන සමයෙන සො භික්ඛු ගීලාතො භොති. අප ඛො තෙ මනුස්සා තං භික්ඛුං එතදවොචුං භුඤ්ජප හනෙතො. අප ඛො සො භික්ඛු හගවතා “පටිකඤ්ඤාං අනි-මනතිතෙන සෙබ්බමමතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදිතුං භුඤ්ජිතුං”නති. කුසලවිමායනො න පටිග්ගහෙති. නාසකඤ්චි පිණ්ඩාය වරිතුං ජීනතභකො අභොසි. අප ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතො භික්ඛුතං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසි භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසු.

“යම් ‘සෙධසම්මත’ කුල කෙනෙක් ඇද්ද, යම් මහණෙක් එබඳු සෙධසම්මත කුලයෙහි බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන, කන්තේ නම් හෝ බුද්ධිතේ නම් හෝ ඒ මහණහු විසින් ඇවැත්නි, නොසරුප වූ පිළිදෙස්නී වූ ගැරඹිය යුතු ඇවැත්කට අවන්ම්, එය පිළිදෙස්ම’යි පිළිදෙස්සැ යුතු”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පනවන ලදී.

4. එසමයෙහි සැවැත්නුවර උත්සවයෙක් වෙයි. මිනිස්සු භික්ෂුන් නිමන්ත්‍රණ කොට වළඳවති. ඒ (සෙධසම්මත) කුලය ද භික්ෂුන් නිමන්ත්‍රණ කෙළේ යැ. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්තාහු “භාග්‍යවතුන් විසින් සෙධසම්මත කුලයෙහි බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්තට බුද්ධිතට ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්ද’යි නො ඉවසති. ඔහු අවමන් කෙරෙති, නුගුණ කියති, නුගුණ පතුරුවති: “යම් හෙයෙකින් ආයුධයෝ අපගේ නිමන්ත්‍රණ නො පිළිගනිත් නම් අපගේ ජීවිතයෙන් කවර අර්ථයක් ද’යි. භික්ෂුහු ඒ මිනිස්සුන් අවමන් කරනුවන් නුගුණ කියනුවන්, නුගුණ පතුරුවන්නගේ බස් ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ.

5. එසඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනායෙහි තෙල කරුණෙහි ලා දහැම් කථා කොට භික්ෂුන් ඇමැතුයේක: “මහණෙනි, නිමන්ත්‍රණ කරන ලදුවහු විසින් සෙධසම්මත කුලයෙහි බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්තට බුද්ධිතට අනුදනම්” මහණෙනි මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:

“යම් ඒ සෙධසම්මත කුල කෙනෙක් ඇද්ද යම් මහණෙක් එබඳු සෙධසම්මත කුලයෙහි පෙර නිමන්ත්‍රණ නො කරන ලද්දේ බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ ඒ මහණහු විසින්;” ඇවැත්නි, ගැරඹියැයුතු අසත්ප්‍රාය වූ පාට්‍රියෝගීය ඇවැත්කට පැමිණියෙම්. එය වෙන් කොට දෙසම්’යි. පාට්‍රියෝගීය කළ යුතු.

6. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ඒ කුලයට කුලපග වෙයි. එසඳ ඒ මහණ පෙරවරුයෙහි හැඳූපෙරවැ පාසිවුරු ගෙන ඒ කුලය කරා එළැඹියේ යැ, එළැඹූ පැනවූ අස්තෙහි හින. එසමයෙහි ඒ මහණ ගිලන් වෙයි. එසඳ ඒ මිනිස්සු ඒ මහණට තෙල කීහ: “වහන්ස ‘වළඳව’යි එසඳ ඒ මහණ භාග්‍යවතුන් විසින් “නිමන්ත්‍රණ නො කරන ලදහු විසින් සෙධසම්මත කුලයෙහි බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කනු බුද්ධි ප්‍රතික්ෂේපන යැ’යි කුකුස් කරනුයේ නො පිළිගත. පිඩුසිඟා යන්තට නො හැකි වී. සුන්බන් වී. ඉක්බිති එ මහණ අරමට ගොස් භික්ෂුන්ට තෙල කරුණ දුන්වී. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ.

පාච්ඤානියපාළි භික්ෂුචිතවේදයා

7. අථ චෝ භගවා ඵතසමී. නිදනො ඵතසමී. පකරණෙ ධම්මෙ. කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙසයි. "අනුජානාමී භික්ඛුවො භිලානෙන භික්ඛුනා සෙවසමිමනෙසු කුලෙසු චාදනීයං වා භොජනීයං වා සහසා පටිඤානෙතවා චාදිතුං භුඤ්ඤිතුං"

ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛුවො ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යානී චෝ පන කානී සෙවසමිතානී කුලානී, යො පන භික්ඛු කථාරුපෙසු සෙවසමිමනෙසු කුලෙසු පුබ්බෙ අනිමනනිතො අභිලානො චාදනීයං වා භොජනීයං වා සහසා පටිඤානෙතවා චාදෙය්‍ය වා භුඤ්ඤාය වා පටිදෙසෙතයිං. තෙන භික්ඛුනා: භාරයනං ආච්ඡෙයො ධම්මං ආපජ්ජිං අභ්‍යපායං පාච්දෙසනීයං තං පටිදෙසෙමී"ති.

8. යානී චෝ පන කානී සෙවසමිතානී කුලානීති: සෙවසමිමතං නාම කුලං යං කුලං සද්ධංය වඩ්ඪති භෙ:ගෙන භායති ඵවරුපෙසු කුසලසා ඤාතීද්දුතියෙන කලෙවන සෙවසමිමිති දීපනා භොති.

යො පනානි: යො යාදිගො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමී අනෙථ අධිපොතො භික්ඛුති.

කථාරුපෙසු සෙවසමිමනෙසු කුලෙසුති: ඵවරුපෙසු සෙවසමිමනෙසු කුලෙසු.

අනිමනනිතො නාම: අජ්ජතනාය වා සවාතනාය වා අනිමනනිතො සරුපවාරං ධක්ඛනෙන නිමනෙතනනී, ඵයො අනිමනනිතො නාම.

නිමනනිතො නාම: අජ්ජතනාය වා සවාතනාය වා නිමනනිතො සරුපවාරං අනොක්ඛනෙන නිමනෙතනනී, ඵයො නිමනනිතො නාම.

අභිලානො නාම: සකෙකාති පිණ්ඩාය වරිතුං.

භිලානො නාම: න සකෙකාති පිණ්ඩාය වරිතුං.

1. ධක්ඛනෙන නිමනෙතනී - ධ්මු ඉණං.

7. එසඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනායෙහි තෙල කරුණෙහි දහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමැතුපේක: "මහණෙනි, ඕලන් මහණහු විසින් සෙබසමමත කුලයෙහි බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්තට බුදින්නට අනුදනිමි." මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:

"යම් ඒ සෙබසමමත කුල කෙනෙක් ඇද්ද, යම් මහණෙක් එබඳු සෙබසමමත කුලයෙහි පෙර නිමන්ත්‍රණ නො කරන ලද්දේ නො ඕලන් වූයේ බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුදි නම් හෝ ඒ මහණහු විසින් 'ඇවැත්නි, ගැඹැහියැයුතු අසත්-ප්‍රාය වූ පාට්ඨෙසනීය ඇවැත්තට පැමිණියෙමි. එය වෙන් කොට දෙසමි"යි පට්ඨෙසනා කළයුතු.

8. යානි ඛො පන සෙබසමමකානි කුලානි යනු: සෙබසමමත කුල නම්: යම් කුලයක් ශ්‍රද්ධායෙන් වැවෙඬ ද, භොගයෙන් පිරිහේ ද, එබඳු කුලයට 'ඤ්ඤාසිද්ධිකිය' කම්යෙන් සෙබසමමුති දෙන ලද වෙයි.

'යො පන' යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ... 'හිකඛු' යනු: ... මේ තෙම මේ අතීයෙහි 'හිකඛු' යයි අදහස් කරනලද්දේ යැ.

තථාරුපෙසු සෙබසමමතෙසු කුලෙසු යනු: මෙබඳු වූ සෙබසමමත කුලයෙහි.

අනිමන්තික නම්: අද දවසට හෝ සෙට දවසට නිමන්ත්‍රණ නො කරන ලද්දේ යැ. ගෘහොපචාරයට බස්නා කල්හි නිමන්ත්‍රණ කෙරෙද්ද තෙල තැනැත්තේ අනිමන්තික නම් වෙයි.

නිමන්තික නම්: අද දවසට හෝ සෙට දවසට හෝ නිමන්ත්‍රණ කරන ලද්දේ යැ. ගෘහොපචාරයට නො පැමිණි කල්හි නිමන්ත්‍රණ කෙරෙද්ද තෙල තැනැත්තේ නිමන්තික නම් වේ.

අභිලාන නම්: පිඬුසිභා යන්නට හැකි වූයේ වෙයි.

භිලාන නම්: පිඬු සිභා යන්නට නො හැකි වූයේ ය.

පාචිතකියපාළි හිතවූවිභවෙතා

බාදනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි යාමකාලිකං සත්තාහ කාලිකං යාවච්චිකං යටපත්වා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි ඔදනො කුම්ඵාසො සත්ත ඵවෙජා මංසං. අනිමන්තිතො අභිලානො බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදිසසාමි භුඤ්චිසසාමිති පතිගණ්ඨානි ආපත්ති දුක්ඛටසස. අජෙක්ඛාභාගෙ අජෙක්ඛාභාගෙ ආපත්ති පාවිදෙසනීයසස.

සෙබසමමනෙ සෙබසමමතසඤ්ඤී අනිමන්තිතො අභිලානො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිඤ්ඤාහෙත්වා බාදති වා භුඤ්චති වා ආපත්ති පාවිදෙසනීයසස. සෙබසමමනෙ වෙමතිකො අනිමන්තිතො අභිලානො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිඤ්ඤාහෙත්වා බාදති වා භුඤ්චති වා ආපත්ති පාවිදෙසනීයසස. සෙබසමමනෙ අසෙබසමමතසඤ්ඤී අනිමන්තිතො අභිලානො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිඤ්ඤාහෙත්වා බාදති වා භුඤ්චති වා ආපත්ති පාවිදෙසනීයසස.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ආභාරත්ථාය පතිගණ්ඨානි ආපත්ති දුක්ඛටසස. අජෙක්ඛාභාගෙ අජෙක්ඛාභාගෙ ආපත්ති දුක්ඛටසස.

අසෙබසමමනෙ සෙබසමමතසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටසස. අසෙබසමමනෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටසස. අසෙබසමමනෙ අසෙබසමමතසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: නිමන්තිකසස, ගිලානසස, නිමන්තිකසස වා ගිලානසස වා, සෙසකං භුඤ්චති. අසෙඤ්ඤසං භීතවා තත් පඤ්ඤාතො භොති, සරතො නිහරිත්වා දෙනති, නිව්ච්චනෙත, පක්ඛිකෙ, උපොසථිකෙ, පාවිපදිකෙ, යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං සති පච්චයෙ පරිභුඤ්චති දෙනති, උමමත්තකසස ආදිකම්මිකසසානි.

තකිය පාවිදෙසනීයං.

බාදනීය නම: පඤ්චභොජනයෝ යි. යාමකාලිකය සත්තාභකාලිකය යාවච්චිකය තබා සෙස්ස බාදනීය නම.

භොජනීය නම: පඤ්චභොජනයෝ යැ. බත් යැ, කොමු යැ. අත්සුණු යැ. දියමස් යැ. ගොඩමස් යැ. නිමන්ත්රණ නො කරන ලද්දේ නො ගිලන් වූයේ බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ 'කම්'යි 'බුද්ධි'යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි පාච්ඤානීය ඇවැත් වේ.

සෙබසමමත කුලයෙහි සෙබසමමත යැ යන සංඥා ඇතියේ නිමන්ත්රණ නො කරන ලද වැ නො ගිලන් වූ බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්තේ නම් හෝ බුද්ධිතේ නම් හෝ පාච්ඤානීය ඇවැත් වෙයි. සෙබසමමතයෙහි වීමනි ඇතියේ නිමන්ත්රණ නො කරන ලද වැ නො ගිලන් වූ බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්තේ නම් හෝ බුද්ධිතේ නම් හෝ පාච්ඤානීය ඇවැත් වෙයි. සෙබසමමතයෙහි සෙබසමමතසංඥා නැතියේ නිමන්ත්රණ නො කරන ලද වැ නො ගිලන් වූ බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්තේ නම් හෝ බුද්ධිතේ නම් හෝ පාච්ඤානීය ඇවැත් වේ.

යාමකාලිකය සත්තාභකාලිකය යාවච්චිකය ආභාර පිණිස පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ.

අසෙබසමමතයෙහි සෙබසමමතසංඥා ඇතියේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අසෙබසමමතයෙහි වීමනි ඇතියේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අසෙබසමමතයෙහි අසෙබසමමතසංඥා ඇතියේ ඇවැත් නැති.

අනාපසාදි: නිමන්ත්රිතයාහට, ගිලනාහට, නිමන්ත්රිතයාගේ හෝ ගිලනාගේ හෝ ශෙෂය වළඳනුයේ නම් ඔහුට, එහි අන්‍යයන්ට හික්ෂා පනවන ලද වේ ද, ගෘහයෙන් බැහැර කොට දෙත් ද එහි නීතිබන්ති, ලභබන්ති, පක්ෂයට වරක් දෙන බන්ති, පොහෝබන්ති, පැළවියදවස් දෙන බන්ති, යාමකාලිකය සත්තාභකාලිකය යාවච්චිකය ප්‍රත්‍යය ඇති කල්හි වළඳා නම් දේ නම් ඔහුට; උමතුදුවහුට ආදී කාර්මිකයාට ඇවැත් නැති.

තුන්වැනි පාච්ඤානීය යි.

වතුන්පාවිදේසනීයසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සකෙකසු විහරති කපිල-
 වනද්වූසමී නිග්‍රොධාරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන සාකියදසකා
 අවිරුද්ධා භොනතී. සාකියානියො ඉවජන්ති ආරක්‍ෂකෙසු සෙනාසනෙසු
 හත්තං කාතුං. අසෙසාසු ඛො සාකියදසකා සාකියානියො කිර
 ආරක්‍ෂකෙසු සෙනාසනෙසු හත්තං කාතුකාමාති. තෙ මග්ගෙ පටිසුට්ඨිසු.
 සාකියානියො පභිනං බාදනීයං භොජනීයං ආදය ආරක්‍ෂකං සෙනාසනං
 අභමංසු. සාකියදසකා නිකඛමීතා සාකියානියො අච්ඡිද්දංසු ව දුසෙසුං ව.
 සාකියා නිකඛමීතා තෙ වොරෙ සහණ්ඛා¹ ගහෙතා උජ්ඣායනනී
 වියනතී විපාවෙනතී “කථං හි නාම හදන්තා ආරාමෙ වොරෙ
 පටිවසනෙ නාරොවෙසකනී”ති. අසෙසාසු ඛො හිකඛු තෙසං²
 සාකියානං උජ්ඣායනනානං වියනනානං විපාවෙනනානං -පෙ- අථ ඛො
 තෙ හිකඛු හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

2. අථ ඛො හගවා එකස්මි නිදනෙ එතස්මි පකරණෙ ධම්මං
 කථං කතා හිකඛු ආමනෙසි. තෙන හි හිකඛවෙ හිසඤ්ඤා සිතඛා-
 පදං පඤ්ඤපෙසසමී දස අත්ථසෙ පටිච්ච සබ්බසුච්ඡිකාය -පෙ-
 සද්ධමමට්ඨිතියා විනයානුග්‍රහණාය. එවිඤ්ඤි පන හිකඛවෙ ඉමං සිකඛා-
 පදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යානි ඛො පන තානි ආරක්‍ෂකානි සෙනාසනානි සාසදික
 සම්මතානි සපපට්ඨයානි. යො පන හිකඛු කථාරුපෙසු සෙනාස-
 නෙසු විහරතො පුබ්බෙ අපපට්ඨ-චිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා
 අජ්ඣාරාමෙ සහස්සා පටිග්ගහෙතා බාදෙය්‍යා වා භුඤ්ජෙය්‍යා වා
 පටිදෙසෙකඛං තෙන හිකඛුනා ගාරයහං ආවුසො ධම්මං ආපජ්ජිං
 අසප්පායං පාවිදේසනීයං කං පටිදෙසෙමී”ති.

එවිඤ්ඤිං හගවතා හිකඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤකං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්‍ෂකරො හිකඛු ආරක්‍ෂක-
 කෙසු සෙනාසනෙසු ගීලානො භොති. මනුසසා බාදනීයං භොජනීයං
 ආදය ආරක්‍ෂකං සෙනාසනං අභමංසු. අථ ඛො තෙ මනුසසා
 නං හිකඛුං එතදවොචුං භුඤ්ජෙථ හතෙනති. අථ ඛො සො හිකඛු හගවතා
 පටිකඛ්ඤා ආරක්‍ෂකෙසු සෙනාසනෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා
 සහස්සා පටිග්ගහෙතා බාදිතුං භුඤ්ජිතුං¹ හති කුකඛුවායනො න
 පටිග්ගහෙසි නාසකඛි පිණ්ඩාය වටිතුං ජිනනභවෙතො අභොසි. අථ ඛො
 සො හිකඛු හිකඛුනං එතමන් ආරොවෙසි. හිකඛු හගවතො
 එතමන් ආරොවෙසුං.

1. සහ හණ්ඛන - මජ්ඣං.
 2. තෙසංහි පදං මුලමුච්චිපට්ඨිසිවිවිකෙ න දිසා තෙ,

සතරවැනි පාට්‍රියෝවය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ශාක්‍යජනපදයෙහි කිඹුල්වත්පුර නිග්‍රොධාරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එසමයෙහි ශාක්‍ය-දසයෝ විරුද්ධ වූවාහු වෙති. සැහැකුල කාන්තාවෝ වනසෙනසුන්හි දනක් දෙනනට රිසි වෙති. “සැහැකුල කාන්තාවෝ වනසෙනසුන්හි දන් දෙනු රිසිවූහ උ’යි ශාක්‍යදසයෝ ඇසූහ. ඔහු මහ අවුරාසිටියහ. සැහැකුල කාන්තාවෝ ප්‍රණීත වූ බාද්‍ය භෝජ්‍ය ගෙන වනසෙනසුනට ගියහ. සැහැකුල මෙහෙකරුවෝ නික්ම සැහැකුල කාන්තාවන් පැහැර ගත්හ. දූෂණ ද නළහ. ශාක්‍යයෝ නික්ම ඒ බඩු සහිත භොරුන් අල්වාගෙන අවමන් කෙරෙති, නුගුණ කියති, නුගුණ පතුරුවති: “කියේ නම් වහන්දුවරු ආරමයෙහි සොරකු වසනා කල්හි ආරොචන නො කෙරෙත් ද”යි. භික්ෂුහු ඒ අවමන් කරන නුගුණ කියන නුගුණ පතුරුවන ශාක්‍යයන්ගේ බස් ඇසූහ. ... එසඳ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ.

2. එසඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනයෙහි තෙල කරුණෙහි දැනුම් කරා වදරා භික්ෂුන් ඇමතු සේක. එකරුණින් මහණෙනි, දසඅඤ්චි වශෙසයන් පිණිස භික්ෂුන්ට ශික්ෂාපද පනවන්නෙමි. සඛ්‍යා-යාගේ මනාබව පිණිස යැ ... සඤ්චිසථිතිය පිණිස යැ විනයට උපසංවිත පිණිස යි. මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:

“යම ඒ සැක සහිත යැ යි සම්මත වූ ප්‍රතිභය සහිත වූ වන සෙනසුන් කෙනෙක් ඇද්ද, යම මහණෙක් එබඳු සෙනසුන්හි වාස කරන්නේ පළමු නොදන්වා ගෙනෙන ලද බාද්‍යයක් හෝ භෝජ්‍යයක් හෝ ඇතුළුඅරමහි දී සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ ඒ මහණහු විසින්: ඇවැත්නි ගැඹුණියැසුතු අසත්ප්‍රාය වූ පාට්-රියෝවය ඇවැත්කට පැමිණියෙමි. එය වෙන් කොට දෙසමි” යි

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පනවන ලද වේ.

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වනසෙනසුන්හි ගීලන් වූයේ වෙයි. මිනිස්සු බාද්‍ය භෝජ්‍ය ගෙන වනසෙනසුනට ගියහ. එසඳ ඒ මිනිස්සු ඒ මහණහට තෙල කරුණ කීහ; “වහන්ස, වළඳව’යි. එසඳ ඒ මහණ භාග්‍යවතුන් විසින් වනසෙනසුන්හි දී බාද්‍යයක් හෝ භෝජ්‍යයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කනු බුද්ධි ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද්දේ කුකුස් කරන්නේ නොපිළිගත. පිඩුසිභායන්තට නොහැකි විය. සුන්බන් වී. ඉක්බිති ඒ මහණ, තෙල කරුණ මහණුන්ට ආරොචන කළේ. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

4. අට වෛ භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිකථං කඤ්ඤා භික්ෂු ආමනෙතයි. "අනුජානාමි භික්ෂවෙ භිලානෙන භික්ෂුනා ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු¹ බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙත්වා බාදිතුං භුඤ්ජිතුං" එවඤ්ඤා පන භික්ෂවෙ ඉමං සිකංචපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යානි වෛ පන තානි ආරඤ්ඤකානි සෙනාසනානි යාසංක සම්මතානි සප්පට්ඨයානි, යො පන භික්ෂු තථාරූපෙසු සෙනාසනෙසු විහරනෙතා පුබ්බෙ අපට්ඨසංවිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහස්වා පටිග්ගහෙත්වා අභිලානො බාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජෙය්‍ය වා පටිදෙසෙතබ්බං තෙන භික්ෂුනා: ගාරයහං ආචුසො ධම්මං ආපජ්ඣි අයධ්‍යායං පාටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමි"ති.

5. යානි වෛ පන තානි ආරඤ්ඤකානි සෙනාසනානීති: ආරඤ්ඤකං නාම: සෙනාසනං පඤ්චධනුසනිකං පච්ඡමං.

සාසඛකං නාම: ආරාමෙ වා² ආරාමුපවාරෙ වා වොරානානිච්චෙධාකාසො දිසත්ති භුතෙතාකාසො දිසත්ති ධීතොකාසො දිසත්ති නිසිනෙතාකාසො දිසත්ති නිපනෙතාකාසො දිසත්ති.

සප්පට්ඨයං නාම: ආරාමෙ වා ආරාමුපවාරෙ වා වොරෙහි මනුස්සා හතා දිසත්ති විලුත්තා දිසත්ති ආකොට්ඨා දිසත්ති.

යො පනාති; යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙ අධිපෙපතො භික්ෂුති.

තථාරූපෙසු සෙනාසනෙසුති: එවරූපෙසු සෙනාසනෙසු

අප්පට්ඨසංවිදිතං නාම: පඤ්චත්තං පට්ඨසංවිදිතං එතං අප්පට්ඨසංවිදිතං නාම. ආරාමං ආරාමුපවාරං යපෙත්වා පට්ඨසංවිදිතං එතස්මි³ අප්පට්ඨසංවිදිතං නාම.

1. පුබ්බෙ අප්පට්ඨසංවිදිතං - මජ්ඣං,
2. වානි පදං මරමමච්චසඛනිච්චෙත න දිසත්තෙ. 3. එතං - මජ්ඣං,

4. එසඳු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනායෙහි තෙල කාරණයෙහි දැහැමි කපා වදරා මහණුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, ගිලන් මහණහු විසින් ව්‍යාජවනසුන්හි දී කැපුණු දෑසක් හෝ බිදියැණුණු දෑසක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කනු බොනු අනුදැනීම” මහණෙනි මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“යම් ඒ සැක සහිත යෑ යි සම්මත වූ ප්‍රතිභය සහිත වූ ව්‍යාජවනසුන් කෙනෙක් ඇද්ද, යම් මහණෙක් එබඳු ව්‍යාජවනසුන්හි වාස කරන්නේ නො ගිලන් වෑ පළවූ නො දන්වා ගෙනෙන ලද කැපුණු දෑසක් හෝ බිදියැණුණු දෑසක් හෝ ඇතුළුඅරමිති දී සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ ඒ මහණහු විසින් ඇවැත්නි, ගැඹුණිය යුතු අසත්ප්‍රාය පාච්ඤානීය ඇවැත්කම පැමිණියෙමි. එය වෙන් කොට දෙසමි’යි පච්ඤානා කළයුතු” යි.

5. යානි බො පන කානි ආරක්ෂාකානි සෙනාසනානි යනු: ආරණ්‍යක සෙනාසන නම්: පශ්චිමය දුනු පන්සියයක් දුර වූයේ යි.

සාසධික නම්: ආරාමයෙහි හෝ ආරාමොපචාරයෙහි හෝ සොරුන් පිවිසි තැන් පැනෙයි. බන් බිදිතැන් පැනෙයි. සිටි තැන් පැනෙයි හුන්තැන් පැනෙයි. වැදගොත් තැන් පැනේ.

සප්පට්ඨය නම්: ආරාමයෙහි හෝ ආරාමොපචාරයෙහි හෝ සොරුන් විසින් මිනිස්සු නසනලද්දහු පැනෙති. වොලොගන්තාලද්දහු පැනෙති, පහර දෙන ලද්දහු පැනෙත්.

යොපන යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ... හිතඛු යනු: ... මේ තෙම මේ අතීයෙහි ‘හිතඛු’ යයි අදහස් කරන ලද්දේ යි.

තථාරූපෙසු සෙනාසනෙසු යනු: මෙබඳු සෙනාසුන්හි.

අසාට්ඨංචිදික නම්: පස් සහදුමින් අතුරෙන් කිසිවකු යවා දන්වනලද්දේ යෑ. තෙල අසාට්ඨංචිදික නම. ආරාමය ආරාමොපචාරය තබා (හැරපියා) (අතරමග දුටු හෝ ගමට පැමිණි මහණහට) දන්වන ලද්දේ යෑ. තෙල දන්වීම ද අසාට්ඨංචිදික නම.

පාච්ඤානිකයාගේ භික්ෂුවාදන

පටිසංචිදිතං නාම: යො කොච්ඡි ඉතී වා පුරිසො වා ආරාමං ආරාමුපවාරං ආභතඤා ආරොචෙති ඉක්කන්තාමසං කුලසංඝං භනෙත ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ආභරිසකතීති¹. සචෙ යාසංඝං භොති යාසංඝානි ආචිකතීතඛං. සචෙ සපට්ඨසං භොති සපට්ඨසංඝානි ආචිකතීතඛං. සචෙ භොතු භනෙත ආභරිසකතීති භණති. චොරා වකතඛං මනුසො ඉබුපවරනති අපසකපාති. යාගුයා පටිසංචිදිතෙ තසං පරිවාරො ආභරිසකතී එතං පටිසංචිදිතං නාම. භනෙත පටිසංචිදිතෙ තසං පරිවාරො ආභරිසකතී එතං පටිසංචිදිතං නාම. ඛාදනීයෙන පටිසංචිදිතෙ තසං පරිවාරො ආභරිසකතී එතං පටිසංචිදිතං නාම. කුලෙන පටිසංචිදිතෙ යො කුලං කුලෙ මනුසෙසං ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ආභරති එතං පටිසංචිදිතං නාම. භාමෙන පටිසංචිදිතෙ යො කුලං භාමෙ මනුසෙසං ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ආභරති එතං පටිසංචිදිතං නාම. පුගෙන පටිසංචිදිතෙ යො කුලං පුගෙ මනුසෙසං ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ආභරති එතං පටිසංචිදිතං නාම.

7. ඛාදනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි යාමකාලිකං සන්තාහකාලිකං යාවච්චිකං යපෙඤා අවසෙසං ඛාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි ඔදනො කුමමාසො සතතු මච්චො මංසං.

අජ්ඣාරාමො නාම: පරිකුට්ඨසංඝං ආරාමසං අනෙතො ආරාමො අපරිකුට්ඨසංඝං උපවාරො.

අභිලානො නාම: සකෙකානි පිණ්ඩාය වරිතුං.

භිලානො නාම: න සකෙකානි පිණ්ඩාය වරිතුං.

අපටිසංචිදිතං අභිලානො ඛාදිසංඝාමි භුඤ්ජිතොමිති පතිගණනාති ආපත්ති දුකකට්ඨං අපෙඤාභාගෙ අපෙඤාභාගෙ ආපත්ති පාටිදෙසනීයසං.

අපටිසංචිදිතෙ අපටිසංචිදිතසංඝෙඤි ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහස්වා පටිඤ්ඤානො අභිලානො ඛාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසං, අපටිසංචිදිතෙ චෙමතිකො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහස්වා පටිඤ්ඤානො ඛාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසං. අපටිසංචිදිතෙ පටිසංචිදිතසංඝෙඤි ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහස්වා පටිඤ්ඤානො අභිලානො ඛාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසං.

1. කුලසංඝානි ජදං 8000 ජෙට්ඨසංඝානිපිටකෙ භද්දිකෙ,
2. ආභරිසකතීති - මජ්ඣ.

පටිසංචිදිත නම: යම්කිසි ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ආරාමයට ආරාමොපචාරයට අවුත් වහන්ස, මෙනම් කුලයෙන් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ ගෙන එන්නේ යයි ආරොචන කෙරේ ද ඉදින් [ආරාමය] සැක සහිත වේ නම් 'සැක සහිත යැ කිවයුතු යැ. ඉදින් ප්‍රතිභය සහිත වේ නම් 'ප්‍රතිභය සහිත යැ' යි කිව යුතු යැ. ඉදින් වහන්ස වේවා, 'ගෙනෙන්න' යැ යි කියා ද 'මිනිස්සු මෙහි අසල හැසිරෙහි 'පහව යව' යි සොරුනට කිවයුතු යැ. කැඳින් ආරොචන කළ කල්හි එහි පරිවාර (කැවුම් බත් ආදිය) ගෙන එනු ලැබේ ද, තෙල පටිසංචිදිත නම. බාදායෙන් ආරොචන කළ කල්හි එහි පිරිවර ගෙන එනු ලැබේ ද, තෙල පටිසංචිදිත නම. කුලයක් විසින් ආරොචන කළ කල්හි එකුලයෙහි යම් මනුෂ්‍යයෙක් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ ගෙන ඒ ද, තෙල පටිසංචිදිත නම. ගමෙකින් ප්‍රතිසංවේදන කළ කල්හි එගම යම් මිනිසෙක් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ ගෙන ඒ ද, තෙල පටිසංචිදිත නම. සමාගමෙකින් ප්‍රතිසංචිදිත කල්හි එ සමාගමයෙහි යම් මිනිසෙක් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ ගෙන ඒ ද තෙල පටිසංචිදිත නම් වේ.

7. බාදනීය නම: පඤ්ඤා භොජනයෝ යි. යාවකාලිකය සන්නාහකාලිකය යාවච්චිකය තබා (හැර) සෙස්ස බාදනීය නම.

භොජනීය නම: පඤ්ඤා භොජනයෝ යි. බත් යැ කොමු යැ අත්සුණු යැ දියමස් යැ ගොඩමයි.

අඤ්ඤාරාම නම: පිරිකෙටි කරන ලද ආරාමයෙහි ඇතුළු අරම්. පිරිකෙටි නො කරනලද්දෙහි උපචාරය යි.

අභිලාන නම: පිටුසිභා යන්නට හැකි වූයේ ය.

භිලාන නම: පිටුසිභායන්නට නො හැකියේ ය.

නො ගිලන් වැ අප්පටිසංචිදිතය කම් බුද්ධි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාච්ඤාසනීය ඇවැත් වේ.

අප්පටිසංචිදිතයෙහි අප්පටිසංචිදිතසංඤා ඇති වැ බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ ආරාමය කුළ දී සියතින් පිළිගෙන නො ගිලන් වැ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පාච්ඤාසනීය ඇවැත් වෙයි. අප්පටිසංචිදිතයෙහි වීමකි ඇති වැ බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ ආරාමය කුළ දී සියතින් පිළිගෙන නො ගිලන් වැ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පාච්ඤාසනීය ඇවැත් වෙයි. අප්පටිසංචිදිතයෙහි පටිසංචිදිතසංඤා ඇති වැ බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ ආරාමය කුළ දී සියතින් පිළිගෙන නොගිලන් වැ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පාච්ඤාසනීය ඇවැත් වේ.

පාච්ඤානියපාළි ගීතමුද්භවෙහා

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ආහාරජාය පතිගණනානි
ආපහති දුක්ඛටසත්. අලේඛාභාලෙ අලේඛාභාලෙ ආපහති දුක්ඛටසත්.

පටිසංචිදිතෙ අපපටිසංචිදිතසඤ්ඤි ආපහති දුක්ඛටසත් පටිසංචිදිතෙ
වෙමතිකො ආපහති දුක්ඛටසත් පටිසංචිදිතෙ පටිසංචිදිතසඤ්ඤි ආනාපහති.

අනාපහති: පටිසංචිදිතෙ, ගිලානසස පටිසංචිදිතෙ වා ගිලානසස වා
සෙසකං භුඤ්ජති, බහාරාමෙ පටිගහභෙසා අනෙතා ආරාමෙ
පරිභුඤ්ජති, තත් ජාතකං මූලං වා තචං වා පහතං වා පුප්පං වා
ඵලං වා පරිභුඤ්ජති, යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං සති
පච්චයෙ පරිභුඤ්ජති උමමහතකසස අදිකමමිකසානි.

වතුපාච්ඤානියං.

කසපුදානා:

අඤ්ඤාතිකාය වොසාසං - සෙච ආරඤ්ඤාමෙතන ව,
පාච්ඤානියා වහ්නාරො - සම්බුද්ධෙන පකාසිතා,

උදදිංඛා වො ආයසමනෙතා වහ්නාරො පාච්ඤානියා
බමමා. තත්ථායසමනෙත පුච්ඡාමි කච්චිත් පරිසුද්ධා දුතියමපි පුච්ඡාමි
කච්චිත් පරිසුද්ධා තතියමපි පුච්ඡාමි කච්චිත් පරිසුද්ධා පරිසුද්ධාසා
යසමනො තසමා තුඤ්ඤි, ඵචමෙතං ධාරයාමීති.

පාච්ඤානියා නිට්ඨිතා¹.

1. පාච්ඤානියකඤ්ඤි නිට්ඨිතං - මජ්ඣ.

[7.4] පිටුවැනි පාට්දෙසනීය ශික්ෂාපදය

යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවච්චිකය ආහාර පිණිස පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ.

පටිසංවිදිතයෙහි අපටිසංවිදිතසංඥා ඇත්තේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පටිසංවිදිතයෙහි විමති ඇතියේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පටිසංවිදිතයෙහි පටිසංවිදිතසංඥා ඇතියේ ඇවැත් නැති.

අනාපකති: පටිසංවිදිතයෙහි, ශිලනාට පටිසංවිදිතයෙහි හෝ ශිලනාගේ හෝ අවයෙෂය වළඳා නම් අරමින් පිටත්හි පිළිගෙන ඇතුළු අරමිහි දී වළඳා නම්, ඒ අරමිහි උපන් මුල් හෝ පොකු හෝ පත් හෝ මල් හෝ පල හෝ වළඳා නම්, ප්‍රත්‍යය ඇති කල්හි යාමකාලිකය, සත්තාහකාලිකය යාවච්චිකය වළඳා නම් (ඔවුනට) උම්මත්තකයාට ආදිකාරම්කහට ඇවැත් නැති.

සතරවැනි පාට්දෙසනීය යි.

එහි උද්දනය:

නො නෑ මෙහෙණක අතින් ඇතුළුගම දී සියතින් බොජුන් පිළිගැනීමෙන් වූ ඇවැත් යෑ ඇතුළුගම මෙහෙණක මෙහෙයවද්දී වැළඳීමෙන් වූ ඇවැත් යෑ. සෙබසමමකකුලයෙහි සියතින් බොජුන් පිළිගෙන වැළඳීමෙන් වූ ඇවැත් යෑ. සාසභික සෙනසුන්හි සියතින් බොජුන් පිළිගෙන වැළඳීමෙන් වූ ඇවැත් යෑ යන මේ සතර පාට්දෙසනීය ශික්ෂාවෝ සම්බුදුරජුන් විසින් වදාරන ලදහ.

ඇවැත්නි, සතර පාට්දෙසනීයධම්මයෝ උදෙසන ලදහ. එහි ලා ආයුෂ්මකුන් පුළුවුස්මි, කීම පිරිසුදු වවු ද? දෙවනවට ද පුළුවුස්මි කීම පිරිසුදු වවු ද? තෙවන වට ද පුළුවුස්මි. කීම පිරිසුදු වවු ද? මෙහි ලා ආයුෂ්මත්භූ පරිශුද්ධයහ. එහෙයින් කුෂණිමභූත වවු, තෙල කරුණ මෙසේ ධරම'යි.

පාට්දෙසනීය ශික්ෂා නිමි.

සෙවියකණෙඩා

ඉමෙ බො පනායකමනෝ සෙවියා ධම්මා උදෙසං ආගච්ඡති.

8.1.1

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණධිකසස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බඝණියා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙනති. මනුසසා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති. ‘කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙසසනති සෙයාථාපි ගිඪිකාමහොගිනෝ’ති.

2. අසෙසාසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානාං වියනානාං විපාවෙනානාං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා --පෙ-- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති ‘කථං හි නාම ජබ්බඝණියා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙසසනති’ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කඤ්ඤා භික්ඛුසඤ්ඤං සඤ්ඤාපානෙඤ්ඤා ජබ්බඝණියෙ භික්ඛු පච්ඡුච්ඡි. සච්චං කිර තුලෙභ භික්ඛුවෙ පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙථාති. සච්චං භගවා. විගරති බුද්ධො භගවා--පෙ-- කථං හි නාම තුලෙභ මොසපුරියා පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙසසථං, තෙනං මොසපුරියා අයාසනානාං වා පයාදය--පෙ-- එවස්ඪි පන භික්ඛුවෙ ඉමං සි කඤ්ඤා උද්දියෙයාථ;

‘පරිමණදුලං නිවාසෙසසාමීති සිකඛා කරණියා’ති.

3. පරිමණදුලං නිවාසෙනධං නාභිමණදුලං ජාණුමණදුලං පච්ච්ඡාදෙනෙනන. යො අනාදරියං පච්ච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලලෙඛනා නිවාසෙනති, ආපක්ඛි දුක්ඛවස්ස.

අනාපක්ඛි: අසඤ්ච්ච; අසතියා, අජානානසස, ගිලානසස, ආපදසු උම්මානකසස ආදිකමමිකසසාති.

පස්මසිකඛාපදං.

1. ධම්මං කථං කඤ්ඤා, පාදොයං මරණිකවස්ඪිසිවනෙ න දියසතෙ

සෙවිය කාණ්ඩය

ආයුෂ්මත්ති, මේ සෙවියධර්මයේ උදෙසීමට පැමිණෙත්.

8. 1. 1

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවරැ ජෙනවන නම් වූ අනේපිඬුපිඬුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙයෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු ඉදිරිපසිනුදු පසුපසිනුදු එල්වමින් හදිත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතනී, නුගුණ පවසනී, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් යුමණශාකාපුත්‍රීයයෝ කාමභෝගී ගිහියන් මෙන් ඉදිරිපසිනුදු පසුපසිනිදු එල්වමින් හැන්දාහු''දූ යි.

2. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තීශබ්දය) ඇසුහු, යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙත් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතනී, නුගුණ පවසනී, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු ඉදිරිපසිනුදු පසුපසිනුදු එල්වනුවත් වැ හදනාහු''දූ යි, එකල්හි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දැන්වූහු. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා දහැමි කථා කොට හික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා සවග මහණුන් පිළිවිසුයේකැ'' සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි ඉදිරිපසිනුදු පසුපසිනුදු එල්වනුවත් වැ හදිවු දූ''යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... හිස් පුරුෂයෙනි, කෙසේ නම් තෙපි ඉදිරි පසිනුදු පසුපසිනුදු එල්වනුවත් වැ හැන්දහු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

"පිරිමවුලු කොට හදින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'' යි.

3. නැබමධල දණමධල වසන්තහු විසින් පිරිමවුලු කොට හැන්දයුතු යි, යමෙක් අනාදරීය පිණිස ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් හදී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකය හට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ගික්ෂාපද යි.

8. 1. 2

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු පුරතොපි පට්ඨතොපි ඔලලෙඛනා පාරුපතති -පෙ-

“පරිමණ්ඩලං පාරුපියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. පරිමණ්ඩලං පාරුපිතඛං උභො කණ්ණං සමං කඛා පාරුපනෙනා¹ යො අනාදරියං පට්ඨන පුරතො වා පට්ඨතො වා ඔලලෙඛිතෙනා පාරුපති ආපඤ්ඤා දුක්ඛට්ඨං.

අනාපඤ්ඤා: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනාසය, ගිලානාසය, ආපදසු, උම්මත්තකාසය ආදිකමමිකාසානි.

දුකියසිකඛාපදං.

8. 1. 3

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු කායං විචරීතො අනතරසරෙ ගට්ඨනති -පෙ-

“සුපට්ඨජනෙනා අනතරසරෙ ගමීයසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. සුපට්ඨජනෙනා අනතරසරෙ ගතතඛං. යො අනාදරියං පට්ඨන කායං විචරීතො අනතරසරෙ ගට්ඨති ආපඤ්ඤා දුක්ඛට්ඨං.

අනාපඤ්ඤා: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනාසය, ගිලානාසය, ආපදසු, උම්මත්තකාසය, ආදිකමමිකාසානි.

කතියසිකඛාපදං.

8. 1. 4

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු කායං විචරීතො අනතරසරෙ නිසීදනති -පෙ-

“සුපට්ඨජනෙනා අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. සුපට්ඨජනෙනා අනතරසරෙ නිසීදිතඛං. යො අනාදරියං පට්ඨන කායං විචරීතො අනතරසරෙ නිසීදති ආපඤ්ඤා දුක්ඛට්ඨං.

අනාපඤ්ඤා: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනාසය, ගිලානාසය, වාසුපගගාසය, ආපදසු, උම්මත්තකාසය, ආදිකමමිකාසානි.

චතුසුසිකඛාපදං.

1. පාරුපනෙහානාපදං. අරමුද්ධසංඛිතිවිච්චනෙ න දීක්ෂනෙ.

8. 1. 2

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර අනේපිඬුසිටුහුගේ ජෙතවන නම් අරමිහි වැඩුවෙයෙහි, එසමයෙහි සවග මහණහු ඉදිරිපසිනුදු පසුපසිනුදු එල්වමින් පොරවත්...

“පිරිමඩුලු කොට පොරවන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු”යි.

2. පොරවන්නහු විසින් දෙකොන සම කොට පිරිමඩුලු කොට පෙරවිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් පොරවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, ආපදයෙහි, උම්මත්තකභට, ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

ද්විතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 3

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙහි, එසමයෙහි සවග මහණහු කය විවර කොට ඇතුළුගමෙහි යෙත්...

“සුපිළියන් වෑ ඇතුළුගමෙහි යන්නෙමි යි හික්මියැයුතු”යි.

2. සුපිළියන් වූවහු විසින් ඇතුළුගමෙහි යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස කය විවර කොට ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, ආපදයෙහි, උම්මත්තකයභට, ආදිකම්මිකයභට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 4

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙහි. එසමයෙහි සවග මහණහු කය විවර කොට ඇතුළුගමෙහි හිඳිත්...

“සුපිළියන් වෑ ඇතුළුගමෙහි හිඳින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු”යි.

2. සුපිළියන් වූවහු විසින් ඇතුළුගමෙහි හිඳියැ යුතු. යමෙක් අනාදර නිසා කය විවර කොට ගෙනෑ අතුරුගෙයෙහි හිඳී නම් දුකුළා වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, වාසුපගතයභට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකභට, ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

චතුර්ථ ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 5

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බතේයා භික්ඛු හත්ථෙ පාදමෙ කීළාපෙතො අනාරාමෙ ගච්ඡති -පෙ-

“සුසංවුතො අනාරාමෙ ගමීයාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. සුසංවුතෙන අනාරාමෙ ගතඛබ්බං. යො අනාදරීයං පටිච්ච හත්ථං වා පාදං වා කීළාපෙතො අනාරාමෙ ගච්ඡති ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපක්ඛි: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනකස්ස, ගිලානස්ස, උමමනකස්ස, ආදීකමේකස්සාති.

පඤ්චම සිකඛාපදං.

8. 1. 6

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බතේයා භික්ඛු හත්ථෙ පාදමෙ කීළාපෙතො අනාරාමෙ නිසීදන්ති -පෙ-

“සුසංවුතො අනාරාමෙ නිසීදන්තාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. සුසංවුතෙන අනාරාමෙ නිසීදන්තඛබ්බං. යො අනාදරීයං පටිච්ච හත්ථං වා පාදං වා කීළාපෙතො අනාරාමෙ නිසීදති ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්ස.

3. අනාපක්ඛි: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනකස්ස, ගිලානස්ස, උමමනකස්ස, ආදීකමේකස්සාති.

ජට්ඨ සිකඛාපදං.

8. 1. 7

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බතේයා භික්ඛු තභං තභං ඔලොකෙතො අනාරාමෙ ගච්ඡති -පෙ-

“ඔක්ඛිතතචකපු අනාරාමෙ ගමීයාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. ඔක්ඛිතතචකපුනා අනාරාමෙ ගතඛබ්බං යුගමනං පෙකච්චෙතො. යො අනාදරීයං පටිච්ච තභං තභං ඔලොකෙතො අනාරාමෙ ගච්ඡති ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපක්ඛි: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනකස්ස, ගිලානස්ස, ආපදසු, උමමනකස්ස, ආදීකමේකස්සාති.

සත්තම සිකඛාපදං.

8. 1. 5

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු අත ද පා ද කෙළවමින් ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

“මොනවට සංවර වූ ඇතුළුගමෙහි යන්තෙමි යි හික්මියැ යුතු”යි.

2. මොනවට සංවර වූවහු විසින් ඇතුළුගමෙහි යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස අත හෝ පා හෝ කෙළවමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, උම්මත්තකයහට, ආදිකම්මිකයාට ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 6

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු අත ද පා ද කෙළවමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳිත් ...

“මොනවට සංවර වූ ඇතුළුගමෙහි හිඳින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු”යි.

2. මොනවට සංවර වූවහු විසින් ඇතුළුගමෙහි හිඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස අත හෝ පා හෝ කෙළවමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, උම්මත්තකයහට, ආදිකම්මිකයාට ඇවැත් නැති.

ෂ්ඨ ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 7

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු තැනෑ තැනෑ බලමින් ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

“යටු හෙළ ඇස් ඇති වූ ඇතුළුගමෙහි යන්තෙමි යි හික්මියැයුතු”යි.

2. වියදඬු පමණ බලන්නහු විසින් යටු හෙලූ ඇස් ඇති වූ ඇතුළුගමෙහි යා යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තැනෑ තැනෑ බලමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට ගිලනහුට, ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට, ආදිකම්මිකයාට ඇවැත් නැති.

සප්තම ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 8

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඔබ්බො පන සමයෙන ජබ්බෙණියා භිසංඛු තභං තභං ඔලොකෙතො අනතරසරෙ නිසීදන්තී -පෙ-

“ඔක්ඛිතතවකචු අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. ඔක්ඛිතතවකචුනා අනතරසරෙ නිසීදිතබ්බං සුගමකං පෙකඛිතෙතනා, යො අනාදරියං පච්චිච තභං තභං ඔලොකෙතො අනතරසරෙ නිසීදති ආපකති දුක්ඛටසං.

3. අනාපකති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසංඝ, භීලානසං, ආපදසු, උමමනකසං, ආදිකමමිකසාති.

අට්ඨමසිකඛාපදං.

8. 1. 9

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඔබ්බො පන සමයෙන ජබ්බෙණියා භිසංඛු උක්ඛිතකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්තී -පෙ-

“න උක්ඛිතකාය අනතරසරෙ ගමීයසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. න උක්ඛිතකාය අනතරසරෙ ගතනංඛං. යො අනාදරියං පච්චිච එකතො වා උභතො වා උක්ඛිපිතවා අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපකති දුක්ඛටසං.

අනාපකති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසංඝ, භීලානසං, ආපදසු, උමමනකසං ආදිකමමිකසාති.

නවමසිකඛාපදං.

8. 1. 10

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඔබ්බො පන සමයෙන ජබ්බෙණියා භිසංඛු උක්ඛිතකාය අනතරසරෙ නිසීදන්තී. -පෙ-

“න උක්ඛිතකාය අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. න උක්ඛිතකාය අනතරසරෙ නිසීදිතබ්බං. යො අනාදරියං පච්චිච එකතො වා උභතො වා උක්ඛිපිතවා අනතරසරෙ නිසීදති ආපකති දුක්ඛටසං.

අනාපකති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසංඝ, භීලානසං, වාසුපගගසං, ආපදසු, උමමනකසං, ආදිකමමිකසාති.

දසමසිකඛාපදං.

පරිමණිලවගො පටමො.

8. 1. 8

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙනවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙකි. එසමයෙහි සවග මහණහු තැනූ තැනූ බලමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳිත්...

“යට හෙළ ඇස් ඇති වූ ඇතුළුගමෙහි හිඳින්නෙමි යි හික්මියෑ යුතු”යි.

2. වියදවු පමණ බලන්නහු විසින් යටෑ හෙළ ඇස් ඇති වූ ඇතුළුගමෙහි හිඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තැනූ තැනූ බලමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, ආපදයෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

අජටම ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 9

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙනවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙකි. එසමයෙහි සවග මහණහු ඔසවන ලද සිටුරින් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

“ඔසවන ලද සිටුරෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි හික්මිය යුතු”යි.

2. ඔසවනලද සිටුරෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො යා යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස එක්පසින් හෝ දෙපසින් හෝ (සිටුර) ඔසවා ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

නවම ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 10

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙනවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙකි. එසමයෙහි සවග මහණහු ඔසවන ලද සිටුරෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි හිඳිත්...

“ඔසවනලද සිටුරෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි හික්මියයුතු”යි.

2. ඔසවන ලද සිටුරෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස එක්පසින් හෝ දෙපසින් හෝ (සිටුර) ඔසවා ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, වාසු-පගකයහට, ආපදවෙහි, ඇවැත් නැත. උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

පළමුවන පරිමණ්ඩල වර්ග යි.

8. 2. 1

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාටපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බණ්ඩියා ගීසඤ්ඤා මහාභසිතං භසන්තා අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

“න උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ ගමීය්සාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. න උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ ගන්තබ්බං. යො අනාදරියං පච්චිච මහාභසිතං භසන්තො අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච, අසතියා, අජානනස්ස, ගීලානස්ස, භසනීයස්මිං චත්ථස්මිං මිහිතමන්තං කරොති, ආපදස්ස, උමමන්තකස්ස, ආදිකමමකස්සාති.

පට්ඨම සිකඛාපදං.

8. 2. 2

1. සාවතීනිදනං - තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බණ්ඩියා ගීසඤ්ඤා මහාභසිතං භසන්තා අනතරසරෙ නිසීදන්ති -පෙ-

“න උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ නිසීදීය්සාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. න උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ නිසීදිතබ්බං. යො අනාදරියං පච්චිච මහාභසිතං භසන්තො අනතරසරෙ නිසීදති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච, අසතියා, අජානනස්ස, ගීලානස්ස, භසනීයස්මිං චත්ථස්මිං මිහිතමන්තං කරොති, ආපදස්ස, උමමන්තකස්ස ආදිකමමකස්සාති.

දුතිය සිකඛාපදං.

8. 2. 3

1. සාවතීනිදනං - තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බණ්ඩියා ගීසඤ්ඤා උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොන්තා අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

“අපසසද්දෙ අනතරසරෙ ගමීය්සාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. අපසසද්දෙන අනතරසරෙ ගන්තබ්බං. යො අනාදරියං පච්චිච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොන්තො අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච, අසතියා, අජානනස්ස, ගීලානස්ස, ආපදස්ස, උමමන්තකස්ස ආදිකමමකස්සාති.

තතිය සිකඛාපදං.

8. 2. 1

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු යැවැත් නුවර ජනවන නම් වූ අනෙපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු මහසිතා සෙමින් ඇතුළුගමෙහි යෙන් ...

“මහසිතායෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු”යි.

2. මහසිතායෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස මහසිතා සෙමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට සිතාසිය යුතු වස්තුවෙහි මදසිතා පමණක් කරන්නහුට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 2

1. ශ්‍රාවස්තීන්දන යි- එසමයෙහි සවග මහණහු මහසිතා සෙමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳින් ...

“මහසිතායෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු යැ”යි.

2. මහසිතායෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස මහසිතා සෙමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, සිතාසිය යුතු වස්තුවෙහි මදසිතා පමණක් කරන්නහුට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ද්විතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 3

1. ශ්‍රාවස්තීන්දන යි. එසමයෙහි සවග මහණහු උස්හඬ මහඬ කෙරෙමින් ඇතුළුගමෙහි යෙන් ...

“අල්පඛබ්ද ඇතියෙම ඇතුළුගමෙහි යන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු”යි.

2. අල්පඛබ්දයෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස උස්හඬ මහඬ කෙරෙමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 4

සාවස්තීන්දනං — තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොතො අනතරසරෙ නිසීදන්තී. —පෙ—

අපසසෙද්ද අනතරසරෙ නිසීද්දොමීති සිකඛා කරභියා'ති

අපසසෙද්දන අනතරසරෙ නිසීදිතබ්බං, යො අනාදරියං පටීච්ච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොතො අනතරසරෙ නිසීදති ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච —පෙ— ආදිකමමිකසාති

චතුස්ස සිකඛාපදං.

8. 2. 5

සාවස්තීන්දනං — තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු කායපච්චාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති කායං ඔලලෙඛන්තො —පෙ—

න කායපච්චාලකං අනතරසරෙ ගමියොමීති සිකඛා කරභියා'ති

න කායපච්චාලකං අනතරසරෙ ගතබ්බං, කායං පඤ්ඤාභවො ගතබ්බං, යො අනාදරියං පටීච්ච කායපච්චාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡති කායං ඔලලෙඛන්තො ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච —පෙ— ආදිකමමිකසාති.

පඤ්චම සිකඛාපදං.

8. 2. 6

1. සාවස්තීන්දනං.—තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු කායපච්චාලකං අනතරසරෙ නිසීදන්ති කායං ඔලලෙඛන්තො —පෙ—

න කායපච්චාලකං අනතරසරෙ නිසීද්දොමීති සිකඛා කරභියා'ති

න කායපච්චාලකං අනතරසරෙ නිසීදිතබ්බං, කායං පඤ්ඤාභවො නිසීදිතබ්බං, යො අනාදරියං පටීච්ච කායපච්චාලකං අනතරසරෙ නිසීදති කායං ඔලලෙඛන්තො ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනස්ස භිලානස්ස වාසුපගතස්ස ආපදස්ස උමමනකස්ස ආදිකමමිකසාති.

ජට්ඨ සිකඛාපදං.

8. 2. 4

ශ්‍රාවස්තීන්දන යි.— එසමයෙහි සවග මහණහු උස්හඩ මහහඩ කෙරෙමින් ඇතුළතමෙහි හිඳිත් ...

අල්පශබ්ද ඇතියෙම ඇතුළතමෙහි හිඳින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

අල්පශබ්දයෙන් යුතු වූ ඇතුළතමෙහි හිඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස උස්හඩ මහහඩ කෙරෙමින් ඇතුළතමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

වතුරට ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 5

ශ්‍රාවස්තීන්දන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු කය එල්වමින් කය සල සලා ඇතුළතමෙහි යෙත් ...

කය සලමින් ඇතුළතමෙහි නො යන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

කය සලමින් ඇතුළතමෙහි නො යා යුතු යි. කය නිසල කොට සෘජු වූ තබා යායුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස කය එල්වමින් කය සල සලා ඇතුළතමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

සඤ්චම ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 6

ශ්‍රාවස්තීන්දන යි.— එසමයෙහි සවග මහණහු කය එල්වමින් කය සල සලා ඇතුළතමෙහි හිඳිත් ...

කය සල සලා ඇතුළතමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

කය සලමින් ඇතුළතමෙහි නො හිඳියයුතු යි. කය නිසල කොට සෘජු වූ තබා හිඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස කය එල්වමින් කය සොලවමින් ඇතුළතමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගීලනහුට, වාසුපගතයහට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ඡේද ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 7

සාවතීනිදානං—තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු බාහුපචාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡති, බාහුං ඔලලෙඛනාං—පෙ-

න බාහුපචාලකං අනතරසරෙ ගමීසාමීති සිකං කරංඝියා'ති

න බාහුපචාලකං අනතරසරෙ ගතඛං. බාහුං පඤ්ඤාභවං ගතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච බාහුපචාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡති බාහුං ඔලලෙඛනාං ආපතී ඉක්ඛංසං.

අනාපතී: අසඤ්චිච්ච —පෙ— ආදිකමෙකසාති.

සත්තමසිකංපදං.

8. 2. 8

සාවතීනිදානං—තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු බාහුපචාලකං අනතරසරෙ නිසීදිනං බාහුං ඔලලෙඛනාං—පෙ-

න බාහුපචාලකං අනතරසරෙ නිසීදියාමීති සිකං කරංඝියා'ති

න බාහුපචාලකං අනතරසරෙ නිසීදිතඛං. බාහුං පඤ්ඤාභවං නිසීදිතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච බාහුපචාලකං අනතරසරෙ නිසීදිති බාහුං ඔලලෙඛනාං ආපතී ඉක්ඛංසං.

අනාපතී: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනස්ස, භිලානස්ස, වාසුපගෙස්ස, ආපදස්ස, උමෙඤ්ඤාස්ස ආදිකමෙකසාති.

අධ්මමසිකංපදං.

8. 2. 9

1. සාවතීනිදානං—තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු සිසපචාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡති සීසං ඔලලෙඛනාං—පෙ-

න සිසපචාලකං අනතරසරෙ ගමීසාමීති සිකං කරංඝියා'ති

2. න සිසපචාලකං අනතරසරෙ ගතඛං. සීසං පඤ්ඤාභවං ගතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච සිසපචාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡති සීසං ඔලලෙඛනාං ආපතී ඉක්ඛංසං.

3. අනාපතී: අසඤ්චිච්ච —පෙ— ආදිකමෙකසාති.

නවමසිකංපදං.

8. 2. 7

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි—එසමයෙහි සවග මහණහු බාහුව ඵල්වමින් බාහුව සල සලා ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

අත් සල සලා ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

බාහුව සලමින් ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. බාහුව නිසල කොට තබා යා යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස බාහුව ඵල්වමින් බාහුව සලමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මකහට ඇවැත් නැති.

සජනම ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 8

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි— එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු අත් ඵල්වමින් ඇතුළුගමෙහි හිදින් ...

අත් සල සලා ඇතුළුගමෙහි නො හිදින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

බාහුව සල සලා ඇතුළුගමෙහි නො හිදියයුතු යි. බාහුව නිසල කොට තබා හිදියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස බාහුව ඵල්වමින් බාහුව සලමින් ඇතුළුගමෙහි හිදී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, වාසුපගහට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මකහට ඇවැත් නැති.

අෂ්ටම ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 9

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි—එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු හිස ඵල්වමින් හිස සල සලා ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

හිස සල සලා ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු.

හිස සලමින් ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. හිස නිසල කොට සෘජු වූ තබා යා යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස හිස ඵල්වමින් හිස සලමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මකහට ඇවැත් නැති.

නවම ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 10

සාවස්තීන්දනං— තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බසභියා ගිනවුම් සියපව්‍යාලකං අනතරසරෙ නිසිදන්තී සියං ඔලමෙඛනනා -පෙ-

න සියපව්‍යාලකං අනතරසරෙ නිසිදියාමීති සිකධා කරණියා'ති.

න සියපව්‍යාලකං අනතරසරෙ නිසිදිතඛං. සියං පග්ගහෙත්වා නිසිදිතඛං. යො අනාදරියං පට්ඨව සියපව්‍යාලකං අනතරසරෙ නිසිදති සියං ඔලමෙඛනනා ආපනති දුක්ඛංසං.

අනාපනති : අස සුභිච්ච අසතියා අජානනසස ගිලානසස වාසුපග්ගසස ආපදසු උමමනතකසස ආදිකමෙකසසාති.

දසම සිකධාපදං.

උප්පග්ගිකවග්ගො දුතියො.

8. 2. 10

ශ්‍රාවස්තීන්දනා යි— එසමයෙහි සවග මහණහු හිස එල්වමින් හිස සල සලා ඇතුළුගමෙහි හිඳිත් ...

හිස සල සලා ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

හිස සල සලා ඇතුළුගමෙහි නො හිඳියයුතු යි. හිස නිසල කොට සෘජු වූ තබා හිඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස හිස එල්වමින් හිස සලමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, හිලනහුට, වාසුපගතහට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

දෙවන උප්පත්තික වර්ග යි.

8. 3. 1

තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණීකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු බම්බකතො අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

න බම්බකතො අනතරසරෙ ගමීසයාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

න බම්බකතෙන අනතරසරෙ ගන්තබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච ඵකතො වා උභතො වා බම්බං කථා අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති - අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමේකස්සාති

පට්ඨමසික්ඛාපදං.

8. 3. 2

සාවඤ්ඤාදානං- තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු බම්බකතො අනතරසරෙ නිසීදිහති -පෙ-

න බම්බකතො අනතරසරෙ නිසීදිසයාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

න බම්බකතෙන අනතරසරෙ නිසීදිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච ඵකතො වා උභතො වා බම්බං කථා අනතරසරෙ නිසීදති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනක්ඛස්ස ගිලානස්ස වාසු-පගනස්ස ආපදස්ස උමමතකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

දුතියසික්ඛාපදං.

8. 3. 3

සාවඤ්ඤාදානං- තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු සසීසං පාරුපිථා අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

න ඔගුණධීතො අනතරසරෙ ගමීසයාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

න ඔගුණධීතෙන අනතරසරෙ ගන්තබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච සසීසං පාරුපිථා අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමේකස්සාති

තතියසික්ඛාපදං.

8. 3. 1

එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් වූ, අනෙපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩූ වෙසෙහි. එසමයෙහි සවග මහණහු උතුළෙහි තැබූ අත් ඇතිවූ ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

උතුළෙහි තැබූ අත් ඇතියෙම ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

උතුළෙහි තැබූ අතින් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස එක් පසින් හෝ දෙපසින් හෝ උතුළෙහි අත් තබා ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 2

ශ්‍රාවස්තින්දන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු උතුළෙහි තැබූ අත් ඇති වූ ඇතුළුගමෙහි හිඳිත්.....

උතුළෙහි තැබූ අත් ඇතියෙම ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

උතුළෙහි තැබූ අත් ඇති වූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස එක් පසින් හෝ දෙ පසින් හෝ උතුළෙහි අත් තබා ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගීලනහුට වාසුපගතහට ආපදවෙහි, උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ද්විතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 3

ශ්‍රාවස්තින්දන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු හිස සහිත වූ පෙරෙවූ ඇතුළුගමෙහි යෙත්...

හිස වසා පෙරෙවූ ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

හිස වසා පෙරෙවූ ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස හිස වසා පෙරෙවූ ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

නොසිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 4

සාවඤ්ඤිතං—තෙන ඔවා පන සමයෙන ජබ්බෙතියා භික්ඛු සසියං පාරුපිට්ඨා අනතරසරෙ නිසීදන්තී -පෙ-

“න ඔඉඤ්ඤිතො අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

න ඔඉඤ්ඤිතො අනතරසරෙ නිසීදන්තං. යො අනාදරියං. පච්චිච්ච සසියං පාරුපිට්ඨා අනතරසරෙ නිසීදති ආපනති දුක්ඛංසං.

අනාපනති: අසඤ්චිච්ච අසනියා අජානනාසං ගිලානසං වාසුපගතසං ආපදසු උමච්චතකසං ආදිකමේකසාති.

චතුස්ස සික්ඛාපදං.

8. 3. 5

සාවඤ්ඤිතං—තෙන ඔවා පන සමයෙන ජබ්බෙතියා භික්ඛු උක්ඛුච්චකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

“න උක්ඛුච්චකාය අනතරසරෙ ගමියසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

න උක්ඛුච්චකාය අනතරසරෙ ගන්තං. යො අනාදරියං. පච්චිච්ච උක්ඛුච්චකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති ආපනති දුක්ඛංසං.

අනාපනති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමේකසං.

පඤ්චම සික්ඛාපදං.

8. 3. 6

සාවඤ්ඤිතං—තෙන ඔවා පන සමයෙන ජබ්බෙතියා භික්ඛු පලලඤ්ඤිකාය අනතරසරෙ නිසීදන්තී -පෙ-

“න පලලඤ්ඤිකාය අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

න පලලඤ්ඤිකාය අනතරසරෙ නිසීදන්තං. යො අනාදරියං. පච්චිච්ච භස්පලලඤ්ඤිකාය වා දුක්ඛපලලඤ්ඤිකාය වා අනතරසරෙ නිසීදති ආපනති දුක්ඛංසං.

අනාපනති: අසඤ්චිච්ච අසනියා අජානනාසං ගිලානසං වාසුපගතසං ආපදසු උමච්චතකසං ආදිකමේකසාති.

ඡට්ඨ සික්ඛාපදං.

8. 3. 4

ශ්‍රාවණිනිදන යි— එසමයෙහි සවග මහණහු නිස සහිත වූ පෙරෙ වූ ඇතුළුගමෙහි හිඳිත්...

නිස වසා පෙරෙවූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

නිස වසා පෙරෙවූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස නිස වසා පෙරෙවූ ඇතුළුගමෙහි හිඳි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට වාසුපගතහට ආපදවෙහි උමමනකහට ආදිකමමිකහට ඇවැත් නැති.

චතුරී ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 5

ශ්‍රාවණිනිදන යි— එසමයෙහි සවග මහණහු උඵලයෙන් ඇතුළු ගමෙහි යෙත්...

“ඇතුළුගමෙහි උඵලයෙන් නො යන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

උඵලයෙන් ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ඇතුළුගමෙහි උඵලයෙන් යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට...ආදිකමමිකහට ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 6

ශ්‍රාවණිනිදන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු අකවටු ඇවිළීමෙන් ඇතුළුගමෙහි...

“අකවටු ඇවිළීමෙන් ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

අකවටු ඇවිළීමෙන් ඇතුළුගමෙහි නො හිඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස අනිත් අකවටු ඇවිළීමෙන් හෝ පිළියෙන් අකවටු ඇවිළීමෙන් හෝ ඇතුළුගමෙහි හිඳි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට වාසුපගතහට ආපදයෙහි උමමනකහට ආදිකමමිකහට ඇවැත් නැති.

ෂ්‍යය ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 7

සාවඤ්චීද්දනං- තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බගඟ්ගියා භික්ඛු අසකකච්චං පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ජබ්බිකුකාමො විය -පෙ-

“සකකච්චං පිණ්ඩපාතං පටිගණනෙසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

සකකච්චං පිණ්ඩපාතො පටිගණනෙවෙධො. යො අනාදරියං පටිච්ච අසකකච්චං පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ජබ්බිකුකාමො විය ආපඤ්චී දුකකච්චස

අනාපඤ්චී ච්ච -පෙ- ආදිකමමිකසසාති.

සතතමසිකඛාපදං.

8. 3. 8

සාවඤ්චීද්දනං- තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බගඟ්ගියා භික්ඛු කභං තභං ඔලොකෙනනා පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ආකිරතෙනපි අතිකකමතෙනපි¹ න ජානනති -පෙ-

“පතතසඤ්ඤී පිණ්ඩපාතං පටිගණනෙසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

පතතසඤ්ඤීනා පිණ්ඩපාතො පටිගණනෙවෙධො. යො අනාදරියං පටිච්ච තභං තභං ඔලොකෙනනා පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ආපඤ්චී දුකකච්චස.

අනාපඤ්චී ච්ච -පෙ- ආදිකමමිකසසාති

අධ්වමසිකඛාපදං.

8. 3. 9

සාවඤ්චීද්දනං- තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බගඟ්ගියා භික්ඛු පිණ්ඩපාතං පටිගණනනා සුපඤ්ඤච ඛුං පටිගණනාති -පෙ-

“සමසුපකං පිණ්ඩපාතං පටිගණනෙසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

සුපෙය නාම: දෙඨ සුපා මුග්ගසුපො මාසසුපො භක්ඛාරියො. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො පටිගණනෙවෙධො. යො අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤච ඛුං පටිගණනාති ආපඤ්චී දුකකච්චස.

3. අනාපඤ්චී ච්ච, අසකියා, අජානනකසස, ගිලානකස, රසරසෙ, ඤානකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤසසජාය, අතතනො ධනෙන, ආපදසු උමමතකසස ආදිකමමිකසසාති.

නවමසිකඛාපදං.

1. අතිකකතෙනපි-මජ්ඣ.

8. 3. 7

ශ්‍රාවණිනිදන යි—එසමයෙහි සවග මහණහු බැහැර දමනු කැමැතියන් මෙන් නො සකසා (සිහි නො එළවා) පිටුවා පිළිගනිත්...

“සිහි එළවා පිටුවා පිළිගන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු”යි.

සකසා පිටුවා පිළිගතයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස බැහැර දමනු කැමැතියකු මෙන් නො සකසා පිටුවා පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නොසිතා කරන්නහුට... ආදිකමමකහට ඇවැත් නැති.

සප්තම ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 8

ශ්‍රාවණිනිදන යි—එසමයෙහි සවග මහණහු තැනෑ කැනෑ බලමින් පිටුවා පිළිගනිත්. (පිටුවා) දෙන කල්හි දු පිටුවා දී ඉක්ම යන කල්හි දු නො දනිත්...

“පාත්‍රගත සංඥි වූ පිටුවා පිළිගන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු”යි.

පාත්‍රගත සංඥා ඇතියහු විසින් පිටුවා පිළිගත යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තැනෑ කැනෑ බලමින් පිටුවා පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට... ආදිකමමකහට ඇවැත් නැති.

අෂටම ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 9

ශ්‍රාවණිනිදන යි—එසමයෙහි සවග මහණහු පිටුවා පිළිගන්නෝ සුභ මෑ බොහෝ කොට පිළිගනිත්...

“බක සතරවන කොටසින් නො වැඩි සුභ ඇති වූ පිණිඩපාතය පිළිගන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු”යි.

සුභ නම: අතින් ගෙන යා හැකි මුද්‍රාසුභ යෑ මාසසුභ යෑ යි සුභ දෙකෙකි. සමසුභක පිණිඩපාතය පිළිගත යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස සුභ මෑ බොහෝ කොට පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට, රසරසයෙහි නම්, නෑයන්ගෙන් නම්, පැවැරියන් ගෙන් නම්, අනෙකක්හු සඳහා නම්, තමසතු ධනයෙන් නම්, ආපදයෙහි උමමතකහට ආදිකමමකහට ඇවැත් නැති.

නවම ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 10

සාවකීන්දනං — තෙන ඛො පන සමයෙන ඡට්ඨකේයා භික්ඛු
ථුපිකතං පිණ්ඩපාතං පටිගණකාති —පෙ—

“සමතිත්තිකං පිණ්ඩපාතං පටිගගභෙත්තාමීති සිකඛා කර්ථේයා”ති

සමතිත්තියො පිණ්ඩපාතො පටිගගභෙතචෙට්ඨා. යො අනාදරීයං
පටිච්ච ථුපිකතං පිණ්ඩපාතං පටිගණකාති ආපතති දුක්ඛට්ඨසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනසං ආපදසු උමමනකසං
ආදිකමමකසංසාති.

දසම සිකඛාපදං.

ඛමහකතචග්ගො තතියො.

8. 3. 10

ශ්‍රාවස්තීන්ද්‍රා යි — එසමයෙහි සචග මහණහු තුඹක් මෙන් කොට පිඬුවා පිළිගනිත්...

“සමසේ පිරිහිය පිඬුවා පිළිගන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු”යි.

පයෙහි ඇතුළු මෝට්ටු සමසේ පිරිහිය පිඬුවා පිළිගත යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තුඹක් මෙන් කොට පිඬුවා පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ආපදයෙහි උමංකතභව ආදිකම්මකභව ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

කෙවන චම්පකත වර්ග යි.

8. 4. 1

තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙතවනෙ
අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ, තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු
අසකකළිචං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්ති අභුඤ්ජතුකාමා වීය -පෙ-

සකකළිචං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

සකකළිචං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතඛෙඛා, යො අනාදරියං පට්ඨෙව
අසකකළිචං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානානස්ස ගිලානස්ස ආපදසු
උමචතකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

පයමසිකඛාපදං.

8. 4. 2

සාවඤ්චීදනං- තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු
තභං තභං ඔලොකෙනෙතා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්ති ආකීරණොපි අතික්කං-
මනෙතපි න ජානෙති -පෙ-

පතකසඤ්ඤී පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

පතකසඤ්ඤීනා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතඛෙඛා, යො අනාදරියං
පට්ඨෙව තභං තභං ඔලොකෙනෙතා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජති ආපතති
දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමමිකස්සාති.

දුතියසිකඛාපදං.

8. 4. 3

සාවඤ්චීදනං- තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු තභං
තභං ඔමසිඛා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

සපදනං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

සපදනං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතඛෙඛා, යො අනාදරියං පට්ඨෙව තභං
තභං ඔමසිඛා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානානස්ස ගිලානස්ස
අඤ්ඤාසං දෙනෙතා ඔමසති, අඤ්ඤාභාජනෝ ආකීරණො ඔමසති,
උතතරිභවෙත, ආපදසු උමචතකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

තතියසිකඛාපදං.

2. අඤ්ඤාස භාජනෙ- මජ්ඣ.

8. 4. 1

එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතූ ජපතවන නම් වූ අනේපිඬු පිටුහුගේ අරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු නො වළඳනු කැමැත්තවුන් මෙන් නො සකස් කොට වළඳන්...

සකසා පිඬුවා වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

සිහි එළවා පිඬුවා වැළඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස නො සකසා පිඬුවා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ශීලනහුට ආපදවෙහි උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපද යි.

8. 4. 2

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි-- එසමයෙහි සවග මහණහු තැනූ තැනූ බලමින් පිඬුවා වළඳන්. (පිඬුවා) දෙන කල්හි දු (පිඬුවා දී) ඉක්ම යන කල්හි දු නො දනින්...

පාත්‍රගත සංඝී වූ පිඬුවා වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

පාත්‍රසංඝීහු විසින් පිඬුවා වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තැනූ තැනූ බලමින් පිඬුවා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට... ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ධ්වතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 4. 3

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි--එසමයෙහි සවග මහණහු තැනූ තැනූ පහසා පිඬුවා වළඳන්...

කමා දෙස පටන් පිළිවෙළින් පිඬුවා වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

අනුපිළිවෙළින් පිඬුවා වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තැනූ තැනූ පහසා පිඬුවා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නොදන්නහුට ශීලනහුට අනෙකක්හට දෙනුයේ පහසා නම්, අන්බදුනෙක්හි ලන්තේ පහසා නම්, අවුළපක් ගැනීමෙහි නම්, ඇවැත් නැත. ආපදවෙහි උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 4. 4

සාවඤ්ඤාදානං -- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤානතා සුපඤ්ඤාච ඛන්තං භුඤ්ඤානති -පෙ-

සමසුපකං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤානාමිති සිකංඛා කරණියා'ති.

සුපො නාම: දෙව සුපො මුඤ්ඤාසුපො මාසසුපො හත්ථාරියො. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො භුඤ්ඤානචෙට්ඨා. යො අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤාච ඛන්තං භුඤ්ඤාති ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපකති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකසස ගිලානසස රස- රභෙ ඤානකානං පචාරිතානං අනනො ධනෙන ආපදසු උමමනකසස ආදිකමමකසසාති.

චතුස්සිකංචාපදං.

8. 4. 5

සාවඤ්ඤාදානං -- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ධුපතො' ඔමග්ගිඤ්ඤා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤානති -පෙ-

න ධුපතො ඔමග්ගිඤ්ඤා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤානාමිති සිකංඛා කරණියා'ති.

න ධුපතො ඔමග්ගිඤ්ඤා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ඤානචෙට්ඨා. යො අනාදරියං පටිච්ච ධුපතො ඔමග්ගිඤ්ඤා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤාති ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපකති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකසස ගිලානසස පටිඤ්ඤානෙ සෙසෙ ඵකතො සංකඩ්ඤ්ඤා ඔමග්ගිඤ්ඤා භුඤ්ඤාති, ආපදසු උමමනකසස ආදිකමමකසසාති.

පඤ්චමසිකංචාපදං.

8. 4. 6

සාවඤ්ඤාදානං -- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු සුපමි ඛාඤ්ඤානමිති ඔදනෙන පටිච්චාදෙනති භීයොකමානං උපාදය -පෙ-

න සුපං වා ඛාඤ්ඤානං වා ඔදනෙන පටිච්චාදෙය්‍යාමි භීයොකමානං උපාදයාති සිකංඛා කරණියා'ති.

න සුපං වා ඛාඤ්ඤානං වා ඔදනෙන පටිච්චාදෙනචං භීයොකමානං උපාදය. යො අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා ඛාඤ්ඤානං වා ඔදනෙන පටිච්චාදෙති භීයොකමානං උපාදය ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපකති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකසස සාමිකා පටිච්චාදෙතා දෙනති. න භීයොකමානං උපාදය, ආපදසු උමමනකසස ආදිකමමකසසාති.

ඡට්ඨසිකංචාපදං.

3. ධුපතො - ඵපං.

8. 4. 4.

ශ්‍රාවස්තීන්දන යි--එසමයෙහි සවග මහණහු පිටුවා වළදන්නාහු සුභ මැ බොහෝ කොට වළදන්...

සමසුභක පිටුවා වළදන්නෙමි යි භික්ඛියා යුතු'යි.

සුභ නම; අතින් ගෙන යා හැකි මුද්ගසුභ යැ මාසසුභයැ යි සුභ දෙකෙකි. සමසුභක පිටුවා වැළදිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස සුභ මැ බොහෝ කොට වළදා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගීලනහුට රසරසයෙහි නම්, නැයන්ගෙන් නම්, පැවරුවන්ගෙන් නම්, තම සතු ධනයෙන් නම්, ඇවැත් නැත. උම්මන්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

වතුරි ගික්ඛාපද යි.

8. 4. 5.

ශ්‍රාවස්තීන්දන යි--එසමයෙහි සවග මහණහු බත මැදතුරෙන් හනා පිටුවා වළදන්...

බත මැදතුරෙන් හනා පිටුවා නො වළදන්නෙමි යි භික්ඛියා යුතු'යි.

මැදතුරෙන් . හනා පිටුවා නො වැළදියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස මැදතුරෙන් හනා පිටුවා වළදා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගීලනහුට ඉතිරි මද දූයෙහි නම්, එකට ඇද හනා වළදා නම්, ඇවැත් නැත. ආපදවෙහි උම්මන්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ගික්ඛාපද යි.

8. 4. 6.

ශ්‍රාවස්තීන්දන යි--එසමයෙහි සවග මහණහු වැඩියෙන් ලබනු කැමැත්ත නිසා සුභ ද බාඤ්ඤා ද බිහින් පිළිසන් කෙරෙත්...

වැඩියක් ලබනු කැමැත්ත නිසා සුභ හෝ බාඤ්ඤා හෝ බිහින් පිළිසන් නොකරන්නෙමි යි භික්ඛියා යුතු'යි.

වැඩියක් ලබනු කැමැත්ත නිසා සුභ හෝ බාඤ්ඤා හෝ බිහින් පිළිසන් නොකළ යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස වැඩියක් ලබනු කැමැත්ත නිසා සුභ හෝ බාඤ්ඤා හෝ බිහින් පිළිසන් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නොසිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට හිමියෝ පිළිසන් කොට දෙත් නම්, වැඩියක් ලබනු කැමැත්ත නැති කල්හි නම්, ඇවැත් නැත. ආපදවෙහි, උම්මන්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

මහසී ගික්ඛාපදයි.

8. 4. 7

1. සාවකීනිදනං— තෙන ඔබ පන සමයෙන ජබ්බගගියා හිතවු සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්තො විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාති. ඉන්ද්‍රියං උජ්ඣායනාති ඛියනාති විපාවෙනාති “කථං හි නාම සමණා සකා- පුත්තියා සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්තො විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාසසනාති කසස සමපනතං න මනාපං කසස සාදං න රුචමනී”ති.

2. අසෙසාසුං ඔබ හිතවු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං. විපාවෙනානං යෙ තෙ හිතවු අපට්ඨනං -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති ඛියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ජබ්බගගියා හිතවු සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්තො විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාසසනාති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ හිතවු භවෙ සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්තො විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාතී. සච්චං හගවා. විගරහී බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්තො විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාසුථං. තෙනං මොසපුරියා අපපසකතානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන හිතවු ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“න සුපං වා ඔදනං වා අත්තනො අත්තො විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාසසනාති සිකඛා කරණියං”ති

ඵවඤ්ඤා හගවතා හිතවුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති..

3. තෙන ඔබ පන සමයෙන හිතවු ගිලානා භොතනී. ගිලාන පුට්ඨකා හිතවු ගිලානෝ ඵතදවොචුං; “කච්චාචුසො ඛමනීයං කච්චී යාපනීයං”නති. පුඛෙඛ මයං ආචුසො සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්තො විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාම. තෙන නො ඵාසු භොති. ඉදනී පන හගවතා පටිකඛිතතභති කුකඤ්චායනතා න විඤ්ඤාපෙම තෙන නො න ඵාසු භොතීති. හිතවු හගවතො ඵතමසං ආරොචෙසුං. අථ ඔබ හගවා ඵතසමී නිදනෙ ඵතසමී පකරණෙ ධම්මං. කථං කඤා හිතවු ආමනෙතසි “අනුජානාමී හිතවු ගිලානෙන හිතවුනා සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්තො විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාතී” ඵවඤ්ඤා පන හිතවු ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ;

“න සුපං වා ඔදනං වා අගිලානො අත්තනො අත්තො විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාසසනාති සිකඛා කරණියා”ති

1. ගිලානෙ හිතවු - මජ්ඣං,
2. හිතවු පදං - මජ්ඣං න දීපාපෙ.

8. 4. 7

1. ශ්‍රාවස්තීනිදනා යි — එසමයෙහි සවග මහණහු සුප ද බන් ද තමා පිණිය විනවා ගෙනැ වළඳන්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාකාපුත්‍රයෝ සුප ද බන් ද තමා පිණිය විනවාගෙනැ වැළඳුහු ද? කවරක්භට මිහිරි නො මැනැවි ද? කවරක්භට රසය නො රැස්නේ ද” යි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ [අකීතීශබ්දය] ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපියවුවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු සුප ද බන් ද තමා පිණිය විනවාගෙනැ වැළඳුහු ද” යි.... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි සුප ද බන් ද තමා පිණිය විනවාගෙනැ වළඳවු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු.... හිස් පුරුෂයෙහි, කෙසේ නම් තෙපි සුප ද බන් ද තමා පිණිය විනවාගෙනැ වැළඳුහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිය හෝ නො වෙයි.... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“සුප හෝ බන් හෝ තමා පිණිය විනවාගෙනැ නො වළඳන්තො මැයි භික්ෂියා යුතු” යි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි භික්ෂුහු ගිලන්වුවෝ වෙති. ගිලනුන් පුළුවස්තා මහණහු ගිලනුන්ට මෙය කීහු. ඇවැත්ති, කිම ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? ඇවැත්ති, ඇපි පෙඳ සුප ද බන් ද තමා පිණිය විනවාගෙනැ වළඳමහ. එහෙයින් අපට පහසු වෙයි. දන් වූකලී භාග්‍යවතුන් විසින් පිළිකෙව් කරන ලදු යි කුකුසන්තමෝ නො විනවමහ. එහෙයින් අපට පහසු නො වෙයි. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහු. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කථා කොට භික්ෂුන් ඇමැතුසේකැ. “මහණෙනි; ගිලන් මහණහු විසින් සුප ද බන් ද තමා පිණිය විනවා ගෙනැ වළඳන්තට අනුදනිමි.” මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“නො ගිලන් වෑ සුප හෝ බන් හෝ තමා පිණිය විනවා ගෙනැ නො වළඳන්තෙමි යි භික්ෂියා යුතු” යි.

පාවිච්චියපාළි භික්ඛුවිභවෙයා

න සුඵ පා ඔදනං වා අභිලාභෙනා අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ඤිතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච සුඵ පා ඔදනං වා අභිලාභො අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ඤති ආපත්ති ඉක්කටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකස්ස භිලානස්ස ඤාතකානං පචාරිතානං අඤ්ඤස්සත්ථාය අත්තනො ධනෙන ආපදසු උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

සත්තමසිකඛාපදං.

8. 4. 8

සාවච්චිදුතං - තෙන චො පන සමයෙන ඡබ්බභෙයා භික්ඛු උජ්ඣානසඤ්ඤි පරෙසං පත්තං ඔලොකෙතති -පෙ-

න උජ්ඣානසඤ්ඤි පරෙසං පත්තං ඔලොකෙස්සාමිති සිකඛා කරභියා'ති.

න උජ්ඣානසඤ්ඤිනා පරෙසං පත්තො ඔලොකෙතචෙධා. යො අනාදරියං පටිච්ච උජ්ඣානසඤ්ඤි පරෙසං පත්තං ඔලොකෙති ආපත්ති ඉක්කටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකස්ස දස්සාමිති වා දූපෙස්සාමිති වා ඔලොකෙති න උජ්ඣානසඤ්ඤිස්ස ආපදසු උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

අට්ඨමසිකඛාපදං.

8. 4. 9

සාවච්චිදුතං - තෙන චො පන සමයෙන ඡබ්බභෙයා භික්ඛු මහත්තං කඛලං කරොගති -පෙ-

නාතිමහත්තං කඛලං කරියාමිති සිකඛා කරභියා'ති.

නාතිමහත්තො කඛලො කාතචෙධා. යො අනාදරියං පටිච්ච මහත්තං කඛලං කරොති ආපත්ති ඉක්කටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකස්ස අභිලානස්ස ඛජ්ජකෙ ඵලාඵලෙ උත්තරිභවෙයා ආපදසු උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

නවමසිකඛාපදං.

නො ගිලන් වූ සුභ හෝ බන් හෝ තමා පිණිස විනවා ගෙනා නො වැළඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස සුභ හෝ බන් හෝ නො ගිලන් වූ තමා පිණිස විනවාගෙනා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට, නැයන්ගෙන් නම්, පැවැරියන්ගෙන් නම්, අනෙකක්හු සඳහා නම්, තමසතු ධනයෙන් නම්, ඇවැත්, නැත ආපදයෙහි, උමමනකයහට ආදිකමම්කයහට ඇවැත් නැති.

සජ්ජම ගීක්ෂාපද යි.

8. 4. 8

1. ශ්‍රාවස්තිනීදන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු ලමු කොට සිතන සන් ඇති වූ අනුන්ගේ පාත්‍රය බලන්...

“කිපිසින් ඇති වූ අනුන් වළඳන පාත්‍රය නො බලන්නෙමි යි හික්මියෑ යුතු”යි.

2. කිපිසින් ඇති වූ අනුන් වළඳන පාත්‍රය නො බැලිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ලමු කොට සිතන සන් ඇතියේ අනුන්ගේ පාත්‍රය බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට දෙන්නෙමි යි හෝ දෙවන්නෙමි යි හෝ බලා නම්, ලමු කොට සිතන සන් නැත්තහුට ආපදවෙහි ඇවැත් නැත, උමමනකයහට ආදිකමම්කයහට ඇවැත් නැති.

අජ්ජම ගීක්ෂාපද යි.

8. 4. 9

ශ්‍රාවස්තිනීදන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු මහත් කොට බන්පිඩු කෙරෙත්...

ඉමහත් කොට බන් පිඩු නො කරන්නෙමි යි හික්මියෑ යුතු”යි.

ඉමහත් කොට බන්පිඩු නො කළ යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස මහත් කොට බන්පිඩු කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, කැවිලියෙහි, පලවැළයෙහි, අචුඵපත්හි; ආපදවෙහි ඇවැත් නැති. උමමනකයහට, ආදිකමම්කයහට ඇවැත් නැති.

නවම ගීක්ෂාපද යි.

8. 4. 10

සාවකීනිදනං—තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු දීසං
ආලොපං කරොන්ති -පෙ-

පරිමණධලං ආලොපං කරියසාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

පරිමණධලො ආලොපො කාතඛෙඛා. යො අනාදරියං පටිඵල
දීසං ආලොපං කරොති ආපඤ්ඤා දුක්ඛපසං.

අනාපඤ්ඤා : අසංකල්පිතව අසතියා අජානනසස හිලානසස
ඛේජ්ජකෙ ඵලාඵලෙ උත්තරිගගෙහ ආපදසු උම්මත්තකසස ආදිකමේකසසාති.

දසමසිකඛාපදං.

සත්තඵවවගෙහා චතුසො

8. 4. 10

1. ශ්‍රාවස්තීන්දන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු දිගැටි කොට බත්පිඩු කෙරෙත්....

පිරිමඩුලු කොට බත්පිඩු කරන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. පිරිමඩුලු කොට බත්පිඩු කළයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස දිගැටි කොට බත්පිඩු කෙරේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

3. නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, කැවිලියෙහි, පලවැළයෙහි, අවුරුපත්හි ආපදවෙහි ඇවැත් නැති. උම්මඤ්ඤකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

සතරවන සත්කවච වර්ග යි.

8. 5. 1

තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්චියං චිතර්ති ඡෙතවනො අනාචපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකේයා භික්ඛු අනාභටෙ කබලෙ මුඛද්ධාරං චීවරනී -පෙ-

න අනාභටෙ කබලෙ මුඛද්ධාරං චීවරියසාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

න අනාභටෙ කබලෙ මුඛද්ධාරං චීවරිතබ්බං. යො අනාදරියං පච්චිව අනාභටෙ කබලෙ මුඛද්ධාරං චීවරනී ආපනති දුක්ඛටස්ස.

අනාපනති: අසඤ්චිව -පෙ- ආදිකමේකස්සාති.

පයමසිකඛාපදං.

8. 5. 2

සාවච්චිදුතං -- තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකේයා භික්ඛු භුඤ්ජමානා සබ්බං භසුං මුඛෙ පකඛීපනී -පෙ-

න භුඤ්ජමානො සබ්බං භසුං මුඛෙ පකඛීපියසාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

න භුඤ්ජමානෙන සබ්බො භජො මුඛෙ පකඛීපිතඛෙබ්බො. යො අනාදරියං පච්චිව භුඤ්ජමානො සබ්බං භසුං මුඛෙ පකඛීපති ආපනති දුක්ඛටස්ස.

අනාපනති: අසඤ්චිව -පෙ- ආදිකමේකස්සාති.

දුතියසිකඛාපදං.

8. 5. 3

සාවච්චිදුතං -- තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකේයා භික්ඛු සකබලෙන මුඛෙන ඛ්‍යාහරනී -පෙ-

න සකබලෙන මුඛෙන ඛ්‍යාහරියසාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

න සකබලෙන මුඛෙන ඛ්‍යාහරිතබ්බං. යො අනාදරියං පච්චිව සකබලෙන මුඛෙන ඛ්‍යාහරනී ආපනති දුක්ඛටස්ස.

අනාපනති: අසඤ්චිව -පෙ- ආදිකමේකස්සාති

තතියසිකඛාපදං.

8. 5. 1

එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතෑ ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩෑ වෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු ආලොපය නො එළවූ කල්හි මුවදෙර විවෘත කෙරෙත්....

ආලොපය නො එළවූ කල්හි මුවදෙර විවෘත නො කරන්නෙමි යි හික්මියෑ යුතු'යි.

ආලොපය නො එළවූ කල්හි මුවදෙර විවෘත නො කළ යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ආලොපය නො එළවූ කල්හි මුවදෙර විවෘත කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 2

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ වළඳමින් මුළු අත මුවෙහි බහාලත්....

වළඳමින් මුළු අත මුවෙහි නො බහාලන්නෙමි යි හික්මියෑ යුතු'යි.

වළඳන්නහු වීසින් මුළු අත මුවෙහි නො බහා ලිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස වළඳමින් මුළු අත මුවෙහි බහා ලා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ද්විතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 3

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු ආලොපය සහිත මුළින් බෙණෙත්....

ආලොපය සහිත මුළින් නො බෙණන්නෙමි යි හික්මියෑ යුතු'යි.

ආලොපය සහිත මුළින් නො බිණිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ආලොපය සහිත මුළින් බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 4

සාවස්ථිතිදනං— තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බෙහියා භික්ඛු පිණ්ඩකෙඛපකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න පිණ්ඩකෙඛපකං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරුණියා.

න පිණ්ඩකෙඛපකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පට්ඨව පිණ්ඩකෙඛපකං භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිට්ව අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස ඛජ්ජකෙ ඵලාරලෙ ආපදස්ස උම්මතතකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

චතුස්සිකඛාපදං.

8. 5. 5

සාවස්ථිතිදනං— තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බෙහියා භික්ඛු කබ්ලාවච්චෙදකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න කබ්ලාවච්චෙදකං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරුණියා.

න කබ්ලාවච්චෙදකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පට්ඨව කබ්ලාවච්චෙදකං භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිට්ව, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ඛජ්ජකෙ, ඵලාරලෙ, උත්තරිහමෙහ, ආපදස්ස, උම්මතතකස්ස, ආදිකමේකස්සාති.

පඤ්චම සිකඛාපදං.

8. 5. 6

සාවස්ථිතිදනං— තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බෙහියා භික්ඛු අවගණ්ඛකාරකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න අවගණ්ඛකාරකං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරුණියා.

න අවගණ්ඛකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පට්ඨව ඵකතො වා උහතො වා ගණ්ඛං කජා භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිට්ව, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ඛජ්ජකෙ¹, ඵලාරලෙ, ආපදස්ස, උම්මතතකස්ස, ආදිකමේකස්සාති.

ඡට්ඨසිකඛාපදං.

1. ඛජ්ජකෙඡී පද්ධි -මජ්ඣනික නිකායෙහි.

8. 5. 4

ශ්‍රාවණිනිදන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු (චුට්ඨකුළුව) පිඩු දමා ගසමින් වළඳන්....

පිඩු මියෙහි දමා ගසමින් නො වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

පිඩු දමා ගසමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස පිඩු දමා ගසමින් වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට කැවිලියෙහි පලවැළෙහි ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

චතුර්ථ ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 5

ශ්‍රාවණිනිදන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු ආලොපය සිඳි සිඳි වළඳන්....

ආලොපය කඩ කඩා නො වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

ආලොපය සිඳි සිඳි නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ආලොපය සිඳි සිඳි වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට කැවිලියෙහි, පලවැළෙහි, අවුළුවන්හි, ආපදයෙහි, ඇවැත් නැති උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 6

ශ්‍රාවණිනිදන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු හකුපුරා ගෙනෑ වළඳන්....

පිඩු කොපුලෑ රැස්කොට නො වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

හකු පුරා ගෙනෑ නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස එක්පයින් හෝ දෙපයින් හෝ හකු පුරා ගෙනෑ වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට කැවිලියෙහි පලවැළෙහි ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ඡායා ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 7

සාවස්ථිනිදනං—නෙත ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු හස්ථනිද්ධනකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න හස්ථනිද්ධනකං භුඤ්ජියාසාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

න හස්ථනිද්ධනකං භුඤ්ජිතඛං. යො අනාදරියං පට්ඨවි හස්ථනිද්ධනකං භුඤ්ජන්ති ආපච්ඡන්ති දුක්ඛකට්ඨසා.

අනාපච්ඡන්ති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනකසස, ගිලානසස, කච්චරං ජබ්බග්ගෙනා හස්ථං නිද්ධනාති, ආපදසු, උමමනකසස, ආදි-කමමිකසසාති.

සත්තමසිකඛාපදං.

8. 5. 8

සාවස්ථිනිදනං—නෙත ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සිඤ්චාචකාරකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න සිඤ්චාචකාරකං භුඤ්ජියාසාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

න සිඤ්චාචකාරකං භුඤ්ජිතඛං. යො අනාදරියං පට්ඨවි සිඤ්චාචකාරකං භුඤ්ජන්ති ආපච්ඡන්ති දුක්ඛකට්ඨසා.

අනාපච්ඡන්ති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනකසස, ගිලානසස: කච්චරං ජබ්බග්ගෙනා සිඤ්චං ජබ්බියති,¹ ආපදසු, උමමනකසස, ආදි-කමමිකසසාති.

අචයමසිකඛාපදං.

8. 5. 9

සාවස්ථිනිදනං—නෙත ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජීවහානිච්ඡාරකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න ජීවහානිච්ඡාරකං භුඤ්ජියාසාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

න ජීවහානිච්ඡාරකං භුඤ්ජිතඛං. යො අනාදරියං පට්ඨවි ජීවහානිච්ඡාරකං භුඤ්ජන්ති ආපච්ඡන්ති දුක්ඛකට්ඨසා.

අනාපච්ඡන්ති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනකසස, ගිලානසස. ආපදසු, උමමනකසස, ආදිකමමිකසසාති.

නවමසිකඛාපදං.

1. ජබ්බග්ගියා - ජබ්බග්ගියා

8. 5. 7

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු අත් සල සලා වළඳන්....

අත් සලසලා නො වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

අත් සලසලා නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස අත් සලසලා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට කසළ ඉවත ලමින් අත ගසාදමා නම්, ආපද-යෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සජතම ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 8

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු බන්හුළු වීසුරුවමින් වළඳන්.

බන්හුළු ඉසා ඉසා නො වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

බන්හුළු වීසුරුවමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස බන්හුළු වීසුරුවමින් වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට කසළ ඉවතලමින් බන්හුළු ඉවත ලනු ලැබේ නම්, ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

අජටම ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 9

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු දිව නෙරනෙරා වළඳන් ...

දිව නෙරනෙරා නො වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

දිව නෙර නෙරා නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස දිව නෙර නෙරා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

නවම ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 10

1. සාවඤ්ඤිදනං- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බගේයා භික්ඛු
චුට්ඨකාරකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න චුට්ඨකාරකං භුඤ්ජන්ති සිකඛා කරංගියා'ති.

2. න චුට්ඨකාරකං භුඤ්ජන්ති. යො අනාදරියං පච්චිච
චුට්ඨකාරකං භුඤ්ජන්ති ආපනති දුක්ඛකට්ඨස.

3. අනාපනති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස,
ආපදසු, උමමනකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

දසමසිකඛාපදං.

කඛ්චුට්ඨො පඤ්චමො.

8. 5. 10

1. ශ්‍රාවස්තීන්ද්‍රන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු වසුවසු හඬ කෙරෙමින් වළඳති.

වසුවසු හඬ කෙරෙමින් නො වළඳන්නෙමි යි තික්ඪියැ යුතු'යි.

2. වසුවසු හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස වසු වසු හඬ කෙරෙමින් වළඳා නම දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

පස්වන කමළ වර්ග යි.

8. 6. 1

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසම්බියං විහරති සොසිතාරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන බ්‍රාහ්මණෙන සඛ්ඤ්ඤ පයොපානං පටියන්තං භොති. භික්ඛු සුරුසුරුකාරකං ධීරං පිට්ඨති. අඤ්ඤතරො නටපුබ්බකො භික්ඛු ඵවමාහ. "සබ්බායං මඤ්ඤ සමෙහා සීතීකතො"ති¹. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති "කථං හි නාම භික්ඛු සඛ්ඤං ආරබ්භ දචං කර්ඤ්ඤති"ති -පෙ- සච්චං කීර ත්ථං භික්ඛු සඛ්ඤං ආරබ්භ දචං අකාසීති. සච්චං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම ත්ථං මොසපුරිස සඛ්ඤං ආරබ්භ දචං කර්ඤ්ඤති. නෙතං මොසපුරිස අපසන්නතාං වා පසාදය -පෙ- විගරහිතො ධම්මං කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතයි. "න භික්ඛුවෙ බුද්ධං වා ධම්මං වා සඛ්ඤං වා ආරබ්භ දචො කාතබ්බො. යො කරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨයා"ති, අථ මො භගවා තං භික්ඛුං අනෙකපරියායෙන විගරහිතො දුභරතාය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

න සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජියසාමීති සික්ඛා කර්ඤ්ඤාති

2. න සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්චි සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජති ආපතති දුක්ඛට්ඨසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමේකස්සාති.

පස්මසික්ඛාපදං.

8. 6. 2

1. සාවඤ්චිදානං. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු හත්තීලෙලහකං භුඤ්ජන්ති. -පෙ-

න හත්තීලෙලහකං භුඤ්ජියසාමීති සික්ඛා කර්ඤ්ඤාති

2. න හත්තීලෙලහකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්චි හත්තීලෙලහකං භුඤ්ජති ආපතති දුක්ඛට්ඨසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ආපදසු, උම්මත්තකස්ස. ආදිකමේකස්සාති.

දුතියසික්ඛාපදං.

1. සබ්බායං - මජ්ඣං
2. සික්ඛකතොති - පිඬු

8. 6. 1

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු කොසඹූ තුවර සොම්කාරාම-
යෙහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි එක්තරා බමුණක්හු විසින් සහනට
කිරිපැනෙක් පිළියෙළ කරන ලද්දේ වෙයි. හික්ෂුහු සුරුසුරු හඬ
කෙරෙමින් කිරි බොත්. එක්තරා නළුවරු මහණෙක් මෙසේ කී යා:
මේ සියලු සධක තෙමේ ගීතයෙන් වෙවුළන ලද්දේ යැ යි හඟිමි යි.
යම් ඒ හික්ෂු කෙතෙක් අපිස් වූවෝ... ඔහු ලටු කොට සිකති,
නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත් “කෙසේ නම් මහණ තෙමේ
සහනු ඇඳබෑ කෙළිකවට කම් කෙළේ” දූ යි ... සැබෑ ද මහණ තෝ
සහනු ඇඳබෑ කෙළිකවට කම් කෙළෙහි දූ යි. සැබෑවූ භාගාවතුන්
වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් සුරුසය
තෝ සහනු ඇඳබෑ කෙළිකවටකම් කෙළෙහි ද? හිස් සුරුසය
මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... ගරභා
දහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමැතුහු. “මහණෙනි, බුදුන් හෝ
ධම්ම හෝ සධකයා හෝ ඇඳබෑ කෙළිකවටකම් නො කළයුතු යි.
යමෙක් කරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ඉක්බිති භාගාවතුන්
වහන්සේ එමහණහට නොයෙක් කරුණෙන් ගරභා දුබරබෑව පිණිස...
මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු:

සුරුසුරු හඬ කෙරෙමින් නො වළඳන්නෙමිහි හික්මියැ යුතු’යි

2. සුරුසුරු හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක්
අනාදරීය පිණිස සුරුසුරු හඬ කෙරෙමින් වළඳා නම් දුකුළා
ඇවැත් වේ.

නො සිකා කරන්නහුට ... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 2

1. ශ්‍රාවස්නිතිදන යි- එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ අත
ලොවමින් වළඳත් ...

අත ලොවමින් නො වළඳන්නෙමිහි හික්මියයුතු යැ’යි

2. අත ලොවමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරීය
පිණිස අත ලොවමින් වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිකා කරන්නහුට ... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ද්විතීය ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 3

1. සාවනීනිදානං — තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු පත්තනිලලෙහකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න පත්තනිලලෙහකං භුඤ්ජියසාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. න පත්තනිලලෙහකං භුඤ්ජනඛබං. යො අනාදරියං පට්ඨව පත්තනිලලෙහකං භුඤ්ජන්ති ආපඤ්ඤි දුක්ඛට්ඨසා.

අනාපඤ්ඤි: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනකසස, ගිලානසස, පට්ඨකතෙ සෙසෙ එකතො සංකඤ්ඤිනි නිලලෙහිනිවා භුඤ්ජන්ති, ආපදසු, උමමතකසස, ආදිකමේකසසාති.

කතියසික්ඛාපදං.

8. 6. 4

1. සාවනීනිදානං — තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ඔට්ඨනිලලෙහකං භුඤ්ජන්ති.-පෙ-

න ඔට්ඨනිලලෙහකං භුඤ්ජියසාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. න ඔට්ඨනිලලෙහකං භුඤ්ජනඛබං. යො අනාදරියං පට්ඨව ඔට්ඨනිලලෙහකං භුඤ්ජන්ති ආපඤ්ඤි දුක්ඛට්ඨසා.

අනාපඤ්ඤි: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමේකසසාති.

චතුස්සික්ඛාපදං.

8. 6. 3

1. ශ්‍රාවස්තීන්ද්‍රිත යි- එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ පාත්‍රය ලොවමින් වළඳත් ...

පාත්‍රය ලොවමින් නො වළඳන්නෙමයි හික්මියැ යුතු'යි.

2. පාත්‍රය ලොවමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස පාත්‍රය ලොවමින් වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට හිලනහුට මද දූයෙහි, ඉතීරියෙහි එක් කොට ඇඳ ලෙවැ වළඳා නම්, ඇවැත් නැති. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 4

1. ශ්‍රාවස්තීන්ද්‍රිත යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ තොල් ලොවමින් වළඳත් ...

තොල් ලොවමින් නො වළඳන්නෙමයි හික්මියැ යුතු'යි.

2. තොල් ලොවමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස තොල් ලොවමින් වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

වතුර්ග ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 5

1. තෙත සමයෙහි බුද්ධා හඟවා හඟගනු විහරනී සුංසුමාරගීරෙ භෙසකලාවනෙ මිගදයෙ. තෙත ධො පන සමයෙහි හිඤ්ඤා කොකනදෙ පාසාදෙ සාමීසෙන හඤ්ඤා පානීයරාලකං පටිගණකනී. මනුසා උජ්ඣායනනී වියනනී විපාවෙනනී "කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා සාමීසෙන හඤ්ඤා පානීයරාලකං පටිගණකනනී සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගීනො"නී.

2. අසොසානං ධො හිඤ්ඤා කෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනනානං වියනනානං විපාවෙනනානං යෙ තෙ හිඤ්ඤා අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනනී වියනනී විපාවෙනනී "කථං හි නාම හිඤ්ඤා සාමීසෙන හඤ්ඤා පානීයරාලකං පටිගණකනනී -පෙ- සච්චං කීර හිඤ්ඤා විඤ්ඤා සාමීසෙන හඤ්ඤා පානීයරාලකං පටිගණකනනී. සච්චං හඟවා. විගරහී බුද්ධා හඟවා -පෙ- කථං හි නාම තෙ හිඤ්ඤා මොසපුට්ඨියා සාමීසෙන හඤ්ඤා පානීයරාලකං පටිගණකනනී. තෙතං හිඤ්ඤා අරුසකනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන හිඤ්ඤා ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙයාරාපි :

න සාමීසෙන හඤ්ඤා පානීයරාලකං පටිගණකනනී සිකා කරණියා'නී.

3. න සාමීසෙන හඤ්ඤා පානීයරාලකො පටිගණකනනො. යො අනාරුපියං පටිච්ච සාමීසෙන හඤ්ඤා පානීයරාලකං පටිගණකනනී ආපකනී දුක්ඛට්ඨනං.

අනාපකනී: අසඤ්චිච්ච, අසනියා, අජානනසංඝ, ගීලානසංඝ, ධොවිසසාමීනී වා ධොවාපෙසසාමීනී වා පටිගණකනී, ආපදසු, උමමනකසංඝ, ආදිකමමකසංඝනී.

පඤ්ඤාමසිකාපදං.

8. 6. 6

1. තෙත සමයෙහි බුද්ධා හඟවා හඟගනු විහරනී සුංසුමාරගීරෙ භෙසකලාවනෙ මිගදයෙ. තෙත ධො පන සමයෙහි හිඤ්ඤා කොකනදෙ පාසාදෙ සසිසුකං පකාධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨෙතනී. මනුසා උජ්ඣායනනී වියනනී විපාවෙනනී. "කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා සසිසුකං පකාධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨෙතනනී සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගීනො"නී.

1. කොකනදෙ කපටි

8. 6. 5

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු හඟු ජනපදයෙහි සුංසුමාරගිරියෙහි භෙසකලාවන නම් මුඛ වෙතෙහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු කොකනද පහයෙහි ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගනිත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ කාමභොගී ගීහියන් මෙන් ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගත්තු ද යි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තිශබ්දය) ඇසුහු මැ යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත් “කෙසේ නම් භික්ෂුහු ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගත්තු” ද යි ... සැබෑද මහණෙනි භික්ෂුහු ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගනිද්දැයි. ඇබැවැ භාගාවතුන් වහන්ස. භාගාවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගත්තුද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසට:

ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව නො පිළිගන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

3. ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව නො පිළිගත යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට දෙවන්නෙමි යි හෝ දෙවවන්නෙමි යි හෝ පිළිගනී නම් ඇවැත් නැති. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ධර්මපදයි.

8. 6. 6

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු හඟු ජනපදයෙහි සුංසුමාරගිරියෙහි භෙසකලාවන නම් මුඛවෙතෙහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු කොකනද පහයෙහි ඛන්තුව සහිත පාදෙටු දිය ඇතුළතෙහි දමත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත් “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ කාමභොගී ගීහියන් මෙන් ඛන්තුව සහිත පාදෙටු දිය ඇතුළතෙහි දමුහු” ද යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

2. අපේක්ෂාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානානං වියතනානං විපාවේනානානං. යෙ තෙ භික්ඛු අජීව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනං වියනං විපාවේනං. "කථං හි නාම භික්ඛු සසිඤ්ඤං පතනොධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨෙසසනං නි -පෙ- සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු සසිඤ්ඤං පතනොධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨෙසනං. සච්චං හගවා. වීගර්හි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරියා සසිඤ්ඤං පතනොධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨෙසසනං. නොනං භික්ඛවෙ අප්පසනනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

න සසිඤ්ඤං පතනොධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨෙසසනං සික්ඛා කරණියා'ති.

3. න සසිඤ්ඤං පතනොධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨෙතඛං. යො අනාදුරියං පට්ඨෙව සසිඤ්ඤං පතනොධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨෙති ආපනං දුක්ඛං වෙ.

අනාපනං: අසඤ්චිච්ච, අසනියා, අජානනසං, ගිලානසං, උද්ධරිතො වා භික්ඛු වා පටිග්ගහෙ වා¹ නිගරිතො වා ජට්ඨෙති ආපදසු, උමමනකසං, ආදිකමෙකසානං.

ජට්ඨෙසසනං.

8. 6. 7

1. සාවඤ්ඤිතං- තෙන ඛො පන සමයෙන ජට්ඨෙග්ගියා භික්ඛු ජනපාණියං ධම්මං දෙසෙති. යෙ තෙ භික්ඛු අජීව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනං වියනං විපාවේනං. "කථං හි නාම ජට්ඨෙග්ගියා භික්ඛු ජනපාණියං ධම්මං දෙසෙසනං"ති -පෙ- සච්චං කිර කුමෙහ භික්ඛවෙ ජනපාණියං ධම්මං දෙසෙතං. සච්චං හගවා. වීගර්හි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම කුමෙහ මොසපුරියා ජනපාණියං ධම්මං දෙසෙසනං. නොනං මොසපුරියා අප්පසනනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

න ජනපාණියං ධම්මං දෙසෙසනං සික්ඛා කරණියා'ති.

ඵවඤ්චං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤනං භොති,

1. පටිග්ගහො - 881, 81

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනීශබ්දය) ඇසුහු මැ යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවති, “කෙසේ නම් භික්ෂුහු බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි දමුහු ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි භික්ෂුහු බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි දමද්ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් මහණෙනි ඒ හිස් පුරුෂයෝ බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි දමුහු ද? මහණෙනි මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු :

බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි නො දමන්නෙමි යි භික්ෂියැ යුතු’යි.

3. බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි නො දැමිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි දමාපියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට හිලනහුට උදුරා හෝ බිඳ හෝ පඩික්කමෙහි හෝ බැහැර කොට හෝ දමාපියා නම් ඇවැත් නැති. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකය හට ඇවැත් නැති.

මජ්ඣ ඉම්බාපදයි.

8. 6. 7

1. ශ්‍රාවස්තීනීදන යි - එසමයෙහි වනාහී සවග මහණෝ සත්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසත්. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවති: “කෙසේ නම් සවග මහණෝ සත්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසුහු’ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි සත්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසවූ ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි සත්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසවූහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

සත්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියැ යුතු’යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුවිභවෙයා

2. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ජනපාණියස ගිලානසස ධම්මං දෙසෙතුං කුක්ඛුච්චායනතා න දෙසෙහති.¹ මනුසසා උජ්ඣායනති ටියහති විපාවෙනති. "කථං හි නාම සමණා සකායුතතියා ජනපාණියස ගිලානසස ධම්මං න දෙසෙසසහති"ති. අසෙසාපුං ටො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනතානං ටියනතානං විපාවෙනතානං. අථ ටො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙට්ඨුං. අථ ටො භගවා එතස්මිං තිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං. කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතසි "අනුජානාමි භික්ඛවෙ ජනපාණියස ගිලානසස ධම්මං දෙසෙතුං". එවස්ඤ්ච පගා භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙසයාථ :

න ජනපාණියස අගිලානසස ධම්මං දෙසියසාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

3. ජනපං නාම: තීණි ජනානි සෙතචජනං කිලඤ්චජනං පණ්ණවජනං මණ්ඩල ඛදධං සලාකඛදධං.

ධම්මො නාම: බුද්ධභාසිතො සාවකභාසිතො ඉසිභාසිතො දෙවභාසිතො අනච්ඡපසංහිතො ධම්මුපසංහිතො.

දෙසෙසයාති: පදෙන දෙසෙති පදෙ පදෙ ආපතති දුක්ඛචයස. අකඛිරාය දෙසෙති අකඛිරකඛිරාය ආපතති දුක්ඛචයස.

න ජනපාණියස අගිලානසස ධම්මො දෙසෙතට්ඨො. යො අනාදරියං පටිච්ච ජනපාණියස අගිලානසස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛචයස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසා, ගිලානසස, ආපදසු, උච්චතාකසස, ආදිකමමකසසාති.

සතතමසික්ඛාපදං.

8. 6. 8

1. සාවඤ්චිදනං-- තෙන ටො පන සමයෙන ජඛබ්භෙයා භික්ඛු දණ්ඩපාණියස ධම්මං දෙසෙහති -පෙ-

න දණ්ඩපාණියස අගිලානසස ධම්මං දෙසියසාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. දණ්ඩා නාම: මජ්ඣමසස පුරියසස වතුභනෙජා දණ්ඩා. තතො උක්ඛට්ඨො අදණ්ඩා, ඔමතො අදණ්ඩා.

න දණ්ඩපාණියස අගිලානසස ධම්මො දෙසෙතට්ඨො. යො අනාදරියං පටිච්ච දණ්ඩපාණියස අගිලානසස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛචයස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමමකසසාති.

අට්ඨමසික්ඛාපදං.

1. කුක්ඛුච්චායනති - මජ්ඣං.

2. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු සත්ගත් අත් ඇති ගිලන්හට දහම් දෙසන්නට කුකුසනුවෝ නො දෙසත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යචුත්‍රියයෝ සත්ගත් අත් ඇති ගිලන්හට දහම් නො දෙසුහු” දී යි. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනීශබ්දය) ඇසුහු මැයි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දන්වුහු. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහමේ කථා කොට මහණුන් ඇමැතුයේකැ. “මහණෙනි, සත්ගත් අත් ඇති ගිලන්හට දහම් දෙසන්නට අනුදනිමි.” මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

සත්ගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියැ යුතු’යි.

3. ඡත්ත නම්: මඩුලුබැඳි ලහබැඳි සේසත යැ කළාල්සත යැ පත්සතැ යි සත් තුනෙකි.

ධම්ම නම්: බුද්ධභාෂිත යැ ශ්‍රාවකභාෂිත යැ සාමිභාෂිත යැ දෙවභාෂිත යැ අරරොපසංහිත යැ ධර්මාපසංහිත යි.

දෙසෙසා: පදයෙන් දෙසා නම් පෙදෙහි පෙදෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අක්ෂරයෙන් දෙසා නම් අකුරෙහි අකුරෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ.

සත්ගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස සත්ගත් අත් ඇති නො ගිලන් හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට ඇවැත් නැති. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකමික හට ඇවැත් නැති.

සප්තම ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 8

1. ශ්‍රාවස්තීනිදන යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ දඩුගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසත් ...

දඩුගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියැ යුතු’යි.

2. දණ්ඩ නම්: බලමැදුම් පිරිමනියක්සුගේ සිවුරියන් පමණ ඇති දඩු යි. ඉන් උකැටි වූයේ නො දඩ යි. ඔවු වූයේ නො දඩ යි.

දඩුගත් අත්ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස දඩුගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකමිකයහට ඇවැත් නැති.

අෂ්ටම ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 9

1. සාවච්චීනිදනං - තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභෙතියා ගීතචූ සසුපාඨිකස්ස ධම්මං දෙසෙතති -පෙ-

න සසුපාඨිකස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්සාමීති සිකධා කරභියා'ති.

2. සසුං නාම: එකතොධාරං උභතොධාරං පභරණං.

න සසුපාඨිකස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙධො. යො අනාදරියං පටිච්ච සසුපාඨිකස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපක්ඛි උක්ඛටස්ස.

අනාපක්ඛි: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

නවමසිකධාපදං.

8. 6. 10

සාවච්චීනිදනං - තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභෙතියා ගීතචූ ආයුධ- පාඨිකස්ස¹ ධම්මං දෙසෙතති -පෙ-

න ආයුධපාඨිකස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්සාමීති සිකධා කරභියා'ති.

2. ආයුධං නාම: වාපො කොදණ්ඩො.

න ආයුධපාඨිකස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙධො. යො අනාදරියං පටිච්ච ආයුධපාඨිකස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපක්ඛි උක්ඛටස්ස.

අනාපක්ඛි: අසඤ්චිච්ච, අපතියා, අජානනස්ස, ගීලානස්ස, ආපදුජු, උමමභතකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

දසමසිකධාපදං.

සුරුසුරුවග්ගො ඡට්ටො

1. ආයුධපාඨික, මජ්ඣ.

8. 6. 9

1. ශ්‍රාවස්තිනිදන යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ කඩු කාල්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසත් ...

කඩුකාල් ආදි ශක්‍ය ගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

2. සත්ඵ නම: එක් පසින් මුට්‍යාන ඇති දෙපසින් මුට්‍යාන ඇති අවි යැ.

කඩුකාල් ආදි ශක්‍ය ගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස කඩුකාල් ආදි ශක්‍ය ගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

නවම ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 10

1. ශ්‍රාවස්තිනිදන යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ අවිගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් දෙසත් ...

අවිගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

2. ආයුධ නම: දුනු යැ දුනුවෙසෙස් යැ.

අවිගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස අවිගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලන්හට ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

දගම ශික්ෂාපදයි.

සවන සුරුසුරු වර්ග යි.

8. 7. 1

1. තෙත සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගඤ්ඤාං භික්ඛු පාදුකාරුළුභස්ස ධම්මං දෙසෙතති. -පෙ-

න පාදුකාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න පාදුකාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤො, යො අනාදරියං පටිච්ච අකකන්තස්ස වා පටිච්චකස්ස වා ඔවුකකස්ස වා අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛංසස්ස.

අනාපතති: අස ඤ්චි ච්ච -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

පට්ඨසිකඛාපදං.

8. 7. 2

1. සාවඤ්ඤිදුතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගඤ්ඤාං භික්ඛු උපාභනාරුළුභස්ස ධම්මං දෙසෙතති. -පෙ-

න උපාභනාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න උපාභනාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤො, යො අනාදරියං පටිච්ච අකකන්තස්ස වා පටිච්චකස්ස වා ඔවුකකස්ස වා අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛංසස්ස.

3. අනාපතති: අස ඤ්චි ච්ච -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

දුතියසිකඛාපදං.

8. 7. 3

1. සාවඤ්ඤිදුතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගඤ්ඤාං භික්ඛු යානගතස්ස ධම්මං දෙසෙතති. -පෙ-

න යානගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. යානං නාම; වයං රජො සකං සඤ්චානිකා සිථිකා පාටඬති.

න යානගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤො, යො අනාදරියං පටිච්ච යානගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛංසස්ස.

අනාපතති: අස ඤ්චි ච්ච -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

තතියසිකඛාපදං.

8. 7. 1

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු ඇවැතූ ජෙනවන නම් අනේපිඬු සිවුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙයෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ පයැ ලු මිරිවැඩි ඇත්තාහට දහම් දෙසති ...

පයැ ලු මිරිවැඩි ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. පයැ ලු මිරිවැඩි ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ඇක්මවු හෝ ලාසිටි හෝ අඩක් ලාසිටි හෝ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 2

1 ශ්‍රාවස්තිනිදන යි- එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ පයැ ලු වහන් ඇත්තාහට දහම් දෙසත් ...

පයැ ලු වහන් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. පයැ ලු වහන් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ඇක්මවු හෝ ලාසිටි හෝ අඩක් ලාසිටි හෝ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

ද්විතීය ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 3

1. ශ්‍රාවස්තිනිදන යි- එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ යාන-යෙහි හුන්තාහට දහම් දෙසති ...

යානයෙහි හුන්තා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. යාන නම: වඤ්ඤා යැ රථ යැ ශකට යැ භාජනානුකූලා යැ සිව්කා යැ පාටඞ්ඤා යි.

යානයෙහි හුන්තා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස යානයෙහි හුන්තා වූ නො ගිලන් හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 4

1. සාවස්ථිදුතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බභතියා භික්ඛු සයනගතස්ස ධම්මං දෙසෙතති -පෙ-

න සයනගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්සාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. න සයනගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛා. යො අනාදරියං පට්ඨව් අනතමසො ඡමායපි නිපනනස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

3. අනාපතති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමම්කස්සාති.

චතුස්සික්ඛාපදං.

8. 7. 5

1. සාවස්ථිදුතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බභතියා භික්ඛු පලලස්ථිකාය නිසිතනස්ස ධම්මං දෙසෙතති -පෙ-

න පලලස්ථිකාය නිසිතනස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්සාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. න පලලස්ථිකාය නිසිතනස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛා යො අනාදරියං පට්ඨව් හත්පලලස්ථිකාය වා දුස්සපලලස්ථිකාය වා නිසිතනස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

3. අනාපතති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමම්කස්සාති.

පඤ්චමස්සික්ඛාපදං.

8. 7. 6

1. සාවස්ථිදුතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බභතියා භික්ඛු වෙධිතසීසස්ස ධම්මං දෙසෙතති -පෙ-

න වෙධිතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්සාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. වෙධිතසීසො නාම; කෙසන්තං න දුස්සාපෙතො වෙධිතො හොති.

න වෙධිතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛා. යො අනාදරියං පට්ඨව් වෙධිතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස;

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසනියා, අජානනස්ස, භිලානස්ස, කෙසන්තං විචරාපෙතො දෙසෙති, ආපදසු උම්මත්තකස්ස, ආදිකමම්කස්සාති.

ඡට්ඨස්සික්ඛාපදං.

8. 7. 4

1. ශ්‍රාවස්තීනිදනා යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ යහන්ති භොක්තෘහට දහම් දෙසන්....

යහන්ති භොක්තෘ වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

2. යහනෙහි භොක්තෘ වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස යටත් පිරිසෙයින් බිමෙහි දු භොක්තෘ වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

චතුර්ථ ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 5

1. ශ්‍රාවස්තීනිදනා යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ අකච්චු අචුච්චා හුන්තෘහට දහම් දෙසන්....

අකච්චු අචුච්චා හුන්තෘ වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු යැ'යි.

2. අකච්චු අචුච්චා හුන්තෘ වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස අත්අකච්චුවෙන් හෝ වත්අකච්චුවෙන් හෝ හුන්තෘ වූ නොගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 6

1. ශ්‍රාවස්තීනිදනා යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ භිස මතු වෙළා සිටියහුට දහම් දෙසන්....

භිස වෙළා සිටි නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

2. වෙයිකසීය නම: කෙස්කොන් නො දක්වාවෙළන ලදුයේ වෙයි.

භිස වෙළා සිටි නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස භිස වෙළා සිටි නොගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට කෙස්කොන් විවරවා දෙසා නම් ඇවැත් නැති; ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ෂ්ඨය ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 7

1. සාවඤ්ඤිනං - තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ඔගුණධීතසීසස්ස ධම්මං දෙසෙන්නී - ඉප-

න ඔගුණධීතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. ඔගුණධීතසීසො නාම: සසීසං පාරුතො වුච්චති.

3. න ඔගුණධීතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤා. යො අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණධීතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච. අසත්තියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, සීසං විචරාපෙඤා දෙසෙති, ආපදසු උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

සත්තමසීසධාපදං.

8. 7. 8

1. සාවඤ්ඤිනං - තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ඡමාය නිසීදිඤා ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නී. - ඉප-

න ඡමාය නිසීදිඤා ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. න ඡමාය නිසීදිඤා ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤා. යො අනාදරියං පටිච්ච ඡමාය නිසීදිඤා ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච - ඉප- ආදිකම්මකස්සාති.

අට්ඨමසීසධාපදං.

8. 7. 9

1. සාවඤ්ඤිනං - තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු නිවෙ ආසනෙ නිසීදිඤා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නී. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා - ඉප- තෙ උරුක්ඛායනභි ධීයනති විපාචෙන්නති. "කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු නිවෙ ආසනෙ නිසීදිඤා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙස්සන්ති" ති. - ඉප- සච්චං කිරි තුමෙහ භික්ඛුනිවෙ නිවෙ ආසනෙ නිසීදිඤා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙරාති. සච්චං හගවා. චිගරභි බුද්ධො හගවා. - ඉප- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරීසා නිවෙ ආසනෙ නිසීදිඤා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙස්සරං. නෙතං මොසපුරීසා අපසන්නානං වා පසාදය - ඉප- චිගරභිඤා ධම්මං කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙතසී.

8. 7. 7

1. ශ්‍රාවස්තිනිදනා යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ හිස වසා පෙරෙවියහට දහම් දෙසත්....

හිස වසා පෙරෙවී නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. ඔඟුණ්ඨිතසිය නම්: හිස සහිත පෙරෙවියේ කියනු ලැබෙයි.

හිස වසා පෙරෙවී නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස හිස වසා පෙරෙවී නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට හිස වීථර කරවා දෙසා නම්, ඇවැත් නැති. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සපතම ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 8

1. ශ්‍රාවස්තිනිදනා යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ බීමෙහි හිඳ අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසත්....

බීමැ හිඳ අස්නෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. බීමැ හිඳ අස්නෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස බීමැ හිඳ අස්නෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

අඡාසම ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 9

1. ශ්‍රාවස්තිනිදනා යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ මීටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසත්, යම් ඒ හිඤ්ඤ කෙනෙක් අපිය්චුවෝ.... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණෝ මීටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසුහු" ද යි. ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මීටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසවු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් චූදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි මීටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසවු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රයත්තයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... ගරහා දහුම් කපා කොට මහණුන් ඇමතුහු.

පාවිච්චියපාළි භික්ඛවිභවෙනා

2. භුතපුබ්බං භික්ඛවෙ ඛාරාණසියං අඤ්ඤතරසස ජපකසස පජාපතී ගබ්භීනී අභොසී. අථ ඛො භික්ඛවෙ සා ජපකී තං ජපකං එතදචොච. ගබ්භීනීමහි අයාපුඤ්ඤ ඉච්ඡාමී අඛං බාදිතු'න්ති. නත්ථී අභොමා¹ අකාලො අමබසාති. සවාහං² න උභියාමී මරීසසාමීති. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤඤ අභො ධුච්චලො භොති. අථ ඛො භික්ඛවෙ සො ජපකො යෙන යො අභො තෙනුපසඛසමී. උපසඛසමීත්වා තං අඛං අභිරුහිත්වා නිලීනො අච්ඡි.

3. අථ ඛො භික්ඛවෙ රාජා පුරොහිතෙන බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධිං යෙන සො අභො තෙනුපසඛසමී. උපසඛසමීත්වා උචෙච ආසනෙ නිසීදිත්වා මන්තං පරියාපුණාති. අථ ඛො භික්ඛවෙ තසස ජපකසස එතදභොසී. යාව අධමමකො අයං රාජා යත්‍ර හි නාම උචෙච ආසනෙ නිසීදිත්වා මන්තං පරියාපුණිසාති, අයඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණො අධමමකො යත්‍ර හි නාම නීචෙ ආසනෙ නිසීදිත්වා උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස මන්තං වාචෙඤ්ඤාති. අහඤ්ඤමහි අධමමකො යොහං ඉත්ථියා කාරණා රඤ්ඤඤ අඛං අච්චරාමී. සබ්බමීදං වමරීගතන්තා³ තඤ්ච පරිපති.

“උභො අත්ථං න ජානන්ති උභො ධමමං න පසසරෙ,
යො වායං මන්තං වාචෙති යො වාධමමතන'ධියති.

සාලීනං ඔදනො භුතෙනා සුච්චංසුපසෙවනො
තඤ්චා ධමමෙ න වන්තාමී ධමමො අරියෙහි වණ්ණිතො.

ධිරජුට්ඨි තං ධනලාභං යසලාභඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණ,
යා වුඤ්ඤ වීනිපාතෙන අධමමචරණෙන වා.

පරීබ්බජ මහාබ්‍රහ්මෙ පවන්තඤ්ඤපි පාණිනො
මා ත්ථං අධමමො ආචරිතො අඤ්චා කුමහමීවාහිදු'ති.

4. තදපි මෙ භික්ඛවෙ අමනාපා නීචෙ ආසනෙ නිසීදිත්වා උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස මන්තං වාචෙතුං. කිමබ්බ පන එතරහි න අමනාපා හවිසසති නීචෙ ආසනෙ නිසීදිත්වා උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස ධමමං දෙසෙතුං. තෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්තානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

න නීචෙ ආසනෙ නිසීදිත්වා උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස අභිලානසා ධමමං දෙසියසාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

5. න නීචෙ ආසනෙ නිසීදිත්වා උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස අභිලානසස ධමමො දෙසෙතඤ්ඤො. යො අනාදරියං පට්ඨෙච නීචෙ ආසනෙ නිසීදිත්වා උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස අභිලානසස ධමමං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛවසස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච -පෙ- ආදිකමමිකසසාති.

නවමසික්ඛාපදං.

1. අභො - මරසං,
2. සවෙ - මරසං,
3. වරීමංතං - මරසං.

2. මහණෙනි, පෙර වුවක් කියමි: බරණැස් නුවර එක්තරා සැබො-
ලක්භුගේ අඹුව ගැබ්නි වූ යැ. එකල්හි මහණෙනි, ඒ සැබොලී
නොමෝ ඒ සැබොලිහට මෙය කිවු යැ. 'හිමිසුත, ගැබ්නියක්
වෙමි, අඹ කන්තට කැමැත්තෙමු' යි, අඹ නැති. අඹ පිළිබඳ
කාලය නො වෙයි, ඉදින් මම නො ලබමි නම් මැරෙමි යි. එසමයෙහි
විනාහි රජහුගේ අඹරුක නිතිපල ඇතියේ වෙයි. එකල්හි
මහණෙනි, ඒ සැබොලී තෙමේ ඒ අඹරුක වෙතැ එළඹියේ යැ.
එළඹූ ඒ අඹරුකට නැහ සැහවී හුන්නේ යි.

3. ඉක්බිති මහණෙනි, රජ තෙමේ පෙරෙවී බමුණා සමඟ ඒ
අඹරුක වෙතැ එළඹියේ යැ. එළඹූ උස් අස්නෙහි හිඳ මන්ත්‍ර
පිරිවහයි. එකල්හි මහණෙනි, ඒ සැබොලිහට මෙ සිත විය.
යමෙක් උස් අස්නෙහි හිඳ මන්ත්‍ර පිරිවහා නම් මේ රජ තෙමේ
කැලෑ මෑ නො දහැමි යැ. යමෙක් මිටි අස්නෙහි හිඳ උස්
අස්නෙහි හුන්නාහට මන්ත්‍ර හදරවා නම් මේ බමුණු තෙමෙන් නො
දහැමි යැ. යම්බඳු මම අඹුවගේ කරුණෙන් රජහුගේ අඹ සොරකම්
කරමි නම් ඒ මමත් නො දහැමි වෙමි, මේ මුළු ලොව මෑ නො
දහැමිකමින් අවුල් වී යැ යි එහි මෑ වැටුණේ යි.

යමෙකුත් මොහුව මන්ත්‍ර හදරවා ද, යමෙකුත් අධම්යෙන්
හදරා ද මේ දෙදෙන මෑ අර්ථය නො දනිති, ධර්මය නො බලත්.

(මා විසින් රජහුගේ) පිරිසුදු රසමයවුළෙන් යුතු භැල්බත
වළඳන ලදී. එහෙයින් (බඩවියත තනා) ධම්යෙහි නො පවතිමි.
මේ ධම්ය ආයතියන් විසින් පසස්තා ලද යි (දැනිමි.)

බමුණ, (මෙසේ නො දහැමින් ලත්) තාගේ යශොලාභයට ද
ධනලාභයට ද (මතු) අවෘතී හෙත සේ අධම්වරණයෙන් (දැන්) පැවැති
දිවෙලට ද නිසු වෙවා.

මහබමුණ, (මෙදෙසින්) නැඹි යා, සෙසු සත්තු ද පිසති,
(කති.) හැසිරෙන ලද මේ අධර්මය තෙමේ තා ගලින් කළයක්
මෙන් නහමක් බිඳිවා.

4. එද දු මහණෙනි, මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට
මන්ත්‍ර හදරවනු මට මනාප නො වෙයි. මෙකල්හි විනාහි මිටි
අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසනු මනාප නො
වනු කියනුම කිම? මහණෙනි, මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය
පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන් හට
දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු යි.

5. මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන්හට
දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස මිටි අස්නෙහි
හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා
ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට. ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.
නවම ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 10

1. සාවඤ්ඤිදානං - තෙන චො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු ධීතා නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි. -පෙ-

න ධීතො නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න ධීතෙන නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතචෙබ්බා. යො අනාදරියං පටිච්ච ධීතො නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපනති දුක්ඛටස්ස.

3. අනාපනති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමම්ඤ්ඤාති.

දසමසිකඛාපදං.

8. 7. 11

1. සාවඤ්ඤිදානං - තෙන චො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තා පුරන්තො ගච්ඡන්තස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි. -පෙ-

න පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො පුරන්තො ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තෙන පුරන්තො ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතචෙබ්බා. යො අනාදරියං පටිච්ච පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො පුරන්තො ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපනති දුක්ඛටස්ස.

3. අනාපනති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමම්ඤ්ඤාති.

ඵකාදසමසිකඛාපදං.

8. 7. 12

1. සාවඤ්ඤිදානං - තෙන චො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු උපපටෙන ගච්ඡන්තා පටෙන ගච්ඡන්තස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි. -පෙ-

න උපපටෙන ගච්ඡන්තො පටෙන ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න උපපටෙන ගච්ඡන්තෙන පටෙන ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතචෙබ්බා. යො අනාදරියං පටිච්ච උපපටෙන ගච්ඡන්තො පටෙන ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපනති දුක්ඛටස්ස.

අනාපනති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමම්ඤ්ඤාති.

චාදසමසිකඛාපදං.

8. 7. 10

1. ශ්‍රාවස්තීන්දන යි — ඵසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ සිටියාහු හුන්නහුට දහම් දෙසත්....

සිටියෙම හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමී යි භික්ෂියා යුතු'යි.

2. සිටියහු විසින් හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස සිටියේ හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 11

1. ශ්‍රාවස්තීන්දන යි -- ඵසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ පසු වැ යන්නාහු පෙරටු වැ යන්නහුට දහම් දෙසත්....

පසු වැ යන්නෙම පෙරටු වැ යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමී යි භික්ෂියා යුතු'යි.

2. පසු වැ යන්නහු විසින් පෙරටු වැ යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස පසු වැ යන්නේ පෙරටු වැ යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට. ... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ඵකාදශ ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 12

1. ශ්‍රාවස්තීන්දන යි — ඵසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ නො මඟින් යන්නාහු මඟින් යන්නහුට දහම් දෙසත්....

නො මඟින් යන්නෙම මඟින් යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමී යි භික්ෂියා යුතු'යි.

2. නො මඟින් යන්නහු විසින් මඟින් යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස නො මඟින් යන්නේ මඟින් යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ද්වාදශ ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 13

1. සාවිකේයදනං - තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගීයා භික්ඛු ධීතා උච්චාරමි පසසාවමි කරොනති -ප-

න ධීතො අභිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා කරියොමිති සිකංඛා කරණියා'ති.

2. න ධීතෙන අභිලානෙන උච්චාරො වා පසසාවො වා කාතබ්බො, යො අනාදරියං පටිච්ච ධීතො අභිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා කරොති ආපතති දුක්ඛටසං.

අනාපතති: අසඤ්චිමි -ප- ආදිකම්මකසසාති.

තෙරසමසිකංඛාපදං.

8. 7. 14

1. සාවිකේයදනං - තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගීයා භික්ඛු හරිතෙ උච්චාරමි පසසාවමි ඛෙළමි කරොනති -ප-

න හරිතෙ අභිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා ඛෙළං වා කරියොමිති සිකංඛා කරණියා'ති.

2. න හරිතෙ අභිලානෙන උච්චාරො වා පසසාවො වා ඛෙළො වා කාතබ්බො, යො අනාදරියං පටිච්ච හරිතෙ අභිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා ඛෙළං වා කරොති ආපතති දුක්ඛටසං.

අනාපතති: අසඤ්චිමි, අසනියා, අජානනකසං, ගීලානකසං, අපහරිතෙ කතො හරිතං ඔසුරති, ආපදසු, උමච්චතකසං, ආදිකම්ම කසසාති.

වුද්දසමසිකංඛාපදං.

8. 7. 15

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවිකේයං වීහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිකේකසං ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගීයා භික්ඛු උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි ඛෙළමි කරොනති, මනුසො උජකායනති වියනති විපාවෙනති. "කපං හි නාම සමණා සකාසුකතියා උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි ඛෙළමි කරිසසනති සෙයාරාපි ගිහී කාම-හොගිතො'ති.

8. 7. 13

1. ශ්‍රාවස්තීන්දන යි— එසමයෙහි සවග මහණෝ සිටියාහු මහවටන ද සුඵවටන ද කෙරෙත්....

සිටියෙම් නො ගිලන් වූ මහවටන් හෝ සුඵවටන් හෝ නො කරන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

2. සිටියා වූ නො ගිලන්හු විසින් මහවටන් හෝ සුඵවටන් හෝ නො කළ යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස සිටියේ නො ගිලන් වූ මහවටන් හෝ සුඵවටන් හෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ත්‍රයොදශ ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 14

1. ශ්‍රාවස්තීන්දන යි — එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ නිල් තණ ආදියෙහි මහදියටනු ද සුඵදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කෙරෙත්....

නො ගිලන් වූයෙම් නිල්තණ ආදියෙහි මහදියටනු හෝ සුඵදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ නො කරන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

2. නො ගිලන්හු විසින් නිල් තණආදියෙහි මහදියටනු හෝ සුඵදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ නො කළ යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස නො ගිලන් වූ නිල් තණ ආදියෙහි මහදියටනු හෝ සුඵදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලන්හුට නො නිල්තණ ආදියෙහි කරන ලද දෑයෙක් නිල් තණ වතුරුවා නම්, ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

චතුර්දශ ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 15

1. එසමයෙහි භාගාවත් චූදුහු සැවැහැ ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිනි වැඩැවෙතෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ දියෙහි මහදියටනු ද සුඵදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කෙරෙත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යසුත්‍රීයයෝ කාමභෝගී ගිහියන් මෙන් දියෙහි මහදියටනු ද සුඵදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කොළෝ "ද යි.

පාවිච්චියපාළු හිතවූවිහගෙයා

2. අසේනාසුං බො හිතවූ මනසං මනුසසානං උජ්ඣායනතානං වියසතානං වීජාවෙනතානං. යෙ තෙ හිතවූ අජීව්ජා-පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති වීජාවෙනති "කථං හි නාම ඡබ්බගෙයා හිතවූ උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි බෙලමි කරිසසනති"ති. -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ හිතබවෙ උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි බෙලමි කරොථාති. සච්චං හගවා. වීගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි බෙලමි කරිසසථ. නෙතං මොසපුරිසා අස- සනතානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්චි පන හිතබවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

න උදකෙ උච්චාරං වා පසාචං වා බෙලං වා කරිසසාමිති සිකඛා කරභියා'ති.

එවිඤ්චිදං හගවතා හිතවූනං සිකඛාපදං පඤ්ඤකං ගොති.

3. තෙන බො පන සමයෙන ගීලානා හිතවූ උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි බෙලමි කාතුං කුකතුච්චායනති. හගවතො එතමස්ස ආරො- වෙසුං. අථ බො හගවා එතස්මී. නීදනෙ එතස්මී පකරණෙ ධමමං. කථං කථා හිතවූ ආමනෙති. "අනුජානාමි හිතබවෙ ගීලානෙන හිතවූනා උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි බෙලමි කාතුං" එවිඤ්චි පන හිතබවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

න උදකෙ අගීලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා බෙලං වා කරිසසාමිති සිකඛා කරභියා'ති.

4. න උදකෙ අගීලානෙන උච්චාරො වා පසසාවො වා බෙලො වා කාතබ්බො. යො අනාදරියං පච්චි උදකෙ අගීලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා බෙලං වා කරොති ආපති දුකකටසස.

අනාපති: අසඤ්චිච්චි, අසතියා, අජානනසස, ගීලානසස. ඊලෙ කතො උදකං ඔසරති, ආපදසු, උමමකකසස, චිකච්චිකසස වෙදනට්ඨසස, ආදිකමෙකසසාති.

පණ්ණරසම සිකඛාපදං.

පාදුකාවගො සතතමො

2. භික්ෂුහු උමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීතීකිඛබ්බදය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ.... ඔහු උමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: “කෙසේ නම් සවග මහණෝ දියෙහි මහදියටනු ද සුළුදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කොළෝ” ද යි. ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දියෙහි මහදියටනු ද සුළුදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කරවු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යාවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු. ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි දියෙහි මහදියටනු ද සුළුදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කළහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා:

දියෙහි මහදියටනු හෝ සුළුදියටනු හෝ කෙළගැසීම හෝ නො කරන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන උද්දේ වෙයි.

3 එයමයෙහි වනාහි ගිලන් වූ මහණෝ දියෙහි මහදියටනු ද සුළුදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කරන්නට කුකුසත්. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දැන්වූහු. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා දහමි කරා කොට මහණුන් ඇමතුසේකැ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණහු විසින් දියෙහි මහදියටනු ද සුළුදියටනු ද කෙළගැසීම ද කරන්නට අනුදනිමි” මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා:

නො ගිලන්වූයෙමි දියෙහි මහදියටනු හෝ සුළුදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ නො කරන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

4. නො ගිලන්හු විසින් දියෙහි මහදියටනු හෝ සුළුදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ නො කළයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස නො ගිලන් වූ දියෙහි මහදියටනු හෝ සුළුදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට ගොඩබිමැ කරන ලද දූයෙක් ජලය වතුරුවා නම්, ඇවැත් නැහ. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ක්ෂිප්තවිකායහට වේදනාර්භයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පඤ්චදශ ශික්ෂාපද යි.

යත්වන පාදුකාවභි යි.

උඤ්ඤා

‘පරිච්ඡේදං පටිච්ඡන්තං සුසංවුත්තොක්ඛිතවක්ඛිතා
උක්ඛිතඤ්ඤාචරණිකසංසද්දෙ තයො වෙච්ච පචාලනා

බලිත භිඤ්ඤාසීතා වෙච්ච කුට්ඨෙඤ්ඤාසීතාස ව,
සකකච්චං පත්තසංඤ්ඤා ව සමසුපසමතිකතිකං.

සකකච්චං පත්තසංඤ්ඤා ව සපදන සමසුපකං-
ථුපතො ව පටිච්ඡන්තං ඛිඤ්ඤාචරණිකසංසද්දෙතා.

න මහන්තං මඤ්ඤං ආචාරං සබ්බං භස්සං න බ්‍යාභරෙ,
උඤ්ඤාපො ජෙදනං ගඤ්ඤං ධුතං සිත්ථාවකාරනං.

ඵච්චානිච්චාරකං වෙච්ච චුළුසුරු පුරෙත ව,
භස්සො පත්තො ව භවෙධා ව සාමිසඤ්ඤා සසිත්තං.

ජන්තපාඤ්ඤාස සඤ්ඤාමං න දෙසෙතී නථාගතා,
ඉච්චෙච්ච දඤ්ඤාපාඤ්ඤාස සත්ථාසුඛපාඤ්ඤානං.

පාදුකොපාභනා වෙච්ච යාන සෙය්‍යගතස්ස ව,
පලලසීතා නිසින්නස්ස වෙච්චිතොගුණිතස්ස ව

ජමා නීවාසනෙ යානං පටිච්ඡන්තො උසරෙත ව.
ධීතකෙන න කාතඛං භරිතෙ උදකමභි වාති.

කෙසං වග්ගානං උඤ්ඤා

පරිච්ඡේදං උච්චාසි බලිතං සකකච්චවෙච්ච ව,
කඛ්ඤාසුරු සුරු වෙච්ච පාදුකෙන ව සත්තමාති.

පඤ්ඤානා අතිදෙවෙන ගොතමෙන යසසීතා,
සාවචක සිකඛිතස්ථාස පඤ්ඤාසතනි සෙඛියාති

උද්දිට්ඨා චො ආයඤ්ඤානො සෙඛියා ධම්මා. තස්ථායඤ්ඤානෙත
සුච්චාමි කච්චිත්ථ පරිසුඤ්ඤා. දුඛියමි සුච්චාමි කච්චිත්ථ පරිසුඤ්ඤා. තතියමි
සුච්චාමි කච්චිත්ථ පරිසුඤ්ඤා, පරිසුඤ්ඤාස්ථායඤ්ඤානො තස්සො තුඤ්ඤා
ඵච්චමෙතං ධාරයාමීති.

සෙඛියා

උද්දනය

පරිමණඛල යැ සුපච්චන්තන යැ සුසංවුත යැ ඔක්ඛිතචනඛු-
සිඛය සමඟ උක්ඛිත්තකාය යැ උජ්ජග්ගිකාය යැ අප්පසද්ද යැ
කායජපචාලක - බාහුජපචාලක - සිසජපචාලක යන තිදෙන ද,

බමභකත යැ ඔගුණධීත යැ උක්කුටිකාය යැ පලලඤ්ඤාය-
සිඛය සමඟ සකකච්ච යැ පහසඤ්ඤා යැ සමසුපක යැ සම-
තිත්තිකය ද,

සකකච්ච යැ පහසඤ්ඤා යැ සපදන යැ සමසුපක යැ ධුපතො
සිඛය ද පච්චන්තන යැ උජ්ජග්ගාසඤ්ඤාසිඛය සමඟ විඤ්ඤාත්තික ය ද.

නාතිමභනත යැ පරිමණඛල යැ මුඛදොර යැ සබ්බභස්ස යැ
බ්‍යාහරණ යැ පිණ්ඩුදොඛපක යැ කබලාවච්චෙදක යැ අචිගණ්ඛකාරක
යැ භස්සනිද්ධනක යැ සිස්ථාවකාරකය ද,

ජීවිභානිච්චාරක යැ චපුච්චුකාරක යැ සුරුසුරුකාරකය සමඟ
භස්සනිලොභක යැ පහනිලොභක යැ ඔච්චනිලොභක යැ සාමීය යැ
සසිස්සකය ද,

තථාගතචරයෝ ඡත්තපාණියභට සදහම් නො දෙසත්, දණ්ඩ-
පාණිභට ද සස්සපාණිභට ද ආයුධපාණිභට ද මෙසෙධින් මැ නො දෙසත්,

පාදුකා - උපාහනාරුච්චයභට ද යාන - සයනගතයභට ද පලලඤ්ඤා
නිසිතභයභට ද වෙධිත - ඔගුණධීතසිසයභට ද නො දෙසත්.

බිමැ භා මිටිඅස්නෙහි හුන්නහු විසින් ද සිටියහු විසින් ද පසු වැ
යන්නහු විසින් ද නො මඟින් යන්නහු විසින් ද දහම් නො දෙසිය
යුතු යැ. නිල්තණ ආදියෙහි භා දියෙහි (මළ මු අ) නො කළ යුතු යි.

ඒ වර්ගයන්ගේ උද්දනය :

පරිමණඛල යැ උජ්ජග්ගික යැ බමභකත යැ සකකච්ච යැ
කබල යැ සුරුසුරු යැ සත්චන පාදුකාවර්ගයෙන් ද යි.

අතිදෙව මු ගෞතම යගස්චින් විසින් ශ්‍රාවකයන් භික්ඛවත්‍ර
පිණිස පන්සැත්තැ සෙබිය ධර්මයෝ පනවන ලදහු යි.

ආයුෂ්මත්ති, සෙබියා ධර්මයෝ උදෙසන ලදහු. එහි ලා ආයුෂ්මතුන්
පුළුවස්මි, කිම පිරිසුදුවහු ද? දෙවනවටදු පුළුවස්මි, කිම පිරිසුදුවහු ද?
තෙවනවටදු පුළුවස්මි, කිම පිරිසුදුවහු ද? මෙහි ලා ආයුෂ්මත්තු
පිරිසුදුහ. එහෙයින් නිභධයභ. මෙසේ මෙය දරමි.

සෙබියධර්මයෝ යි.

පාචිකියපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

ඉමෙ ටො පනායඤ්ඤානො සත්ත අධිකරණසමථා ධම්මා උදෙසං ආගච්ඡන්ති.

1. උපනත්තපනතානං අධිකරණානං සමථාය චූපසමාය සමුච්චා-
විතයො දතඤ්ඤා, සතිවිතයො දතඤ්ඤා, අමුලුභවිතයො දතඤ්ඤා,
පච්ඤ්ඤා කාරෙතඤ්ඤා, යෙභ්බසාසිකා, තස්සපාපියාසිකා¹, තිණවජ්ජා-
රකොති.

2. උද්දිට්ඨා ටො ආයඤ්ඤානො සත්ත අධිකරණසමථා ධම්මා.
තත්ථායඤ්ඤානො පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ පරිසුඤ්ඤා. දුතියමපි පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ
පරිසුඤ්ඤා. තතියමපි පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ පරිසුඤ්ඤා. පරිසුඤ්ඤාතත්ථායඤ්ඤානො
තස්මිං තුණ්ඤි ඵච්චමෙතං ධාරයාමිති.

අධිකරණසමථා.

3. උද්දිට්ඨා ටො ආයඤ්ඤානො නිදනං, උද්දිට්ඨා චත්තාරො පාරාජිකා
ධම්මා. උද්දිට්ඨා තෙරස සඛ්ඛාදිසෙසා ධම්මා. උද්දිට්ඨා දෙව අනියතා
ධම්මා. උද්දිට්ඨා තිංස නිසසභගියා පාචිකියා ධම්මා. උද්දිට්ඨා ඉච්ච නචුත්ථි
පාචිකියා ධම්මා උද්දිට්ඨා චත්තාරො පාච්චෙසනියා ධම්මා. උද්දිට්ඨා
සෙවියා ධම්මා. උද්දිට්ඨා සත්ත අධිකරණසමථා ධම්මා. එත්තකං තස්ස
භගවතො සුත්තාගතං සුත්තපරියාපනතං අනච්ඤාමාසං උදෙසං
ආගච්ඡති, තත්ථ සඤ්ඤාභව සමඤ්ඤාති සමමොදමානෙති අච්චදමානෙති
සිකඛිතඤ්ඤාති.

භික්ෂුවිභවෙතො² නිට්ඨිකො.

1. තස්සපාපියසිකා - මජ්ඣ.
2. භාචිභවෙතො - මජ්ඣ.

ආයුෂ්මත්ති, මේ සජ්ඣ අධිකරණශමඵධම්මෝ උදෙසීමට පැමිණෙත්.

උපනුපත් (විවාදදී) අධිකරණයන්ගේ ශමනය පිණිස ව්‍යුපශමය පිණිස සම්මුඛාවිනය දියයුත්තේ යැ, සතිවිනය දියයුත්තේ යැ, අමුළ්භවිනය දියයුත්තේ යැ, ප්‍රතිඥායෙන් කැරැවිය යුතු යැ, යෙභ්‍යාසිකා යැ, තසසපාපියාසිකා යැ, තිණවතාරක යි.

ආයුෂ්මත්ති, සජ්ඣ අධිකරණශමඵධම්මෝ උදෙසන ලදහ. එහි ලා ආයුෂ්මතුන් පුරවුස්මී, කිම පිරිසුදුවහු ද? දෙවනවටදු පුරවුස්මී, කිම පිරිසුදුවහු ද? තෙවනවටදු පුරවුස්මී, කිම පිරිසුදුවහු ද? මෙහි ලා ආයුෂ්මත්තු පිරිසුදුහ. එහෙයින් නිහඬියහ. මෙසේ මෙය දරමී.

අධිකරණශමඵයෝ යි.

ආයුෂ්මත්ති, නිදනය උදෙසන ලදී. සතර පාරාජිකධම්මෝ උදෙසන ලදහ, තෙළෙස් සධ්‍යාදියෙස ධම්මෝ උදෙසන ලදහ. දෙ අනියත ධම්මෝ උදෙසන ලදහ. තිස් නිස්සග්ගියපාවිත්තිය ධම්මෝ උදෙසන ලදහ. දෙඅනු පාවිත්තිය ධම්මෝ උදෙසන ලදහ. සතර පාවිදෙසනීය ධර්මයෝ උදෙසන ලදහ. සෙවිය ධර්මයෝ උදෙසන ලදහ. සජ්ඣ අධිකරණශමඵ ධර්මයෝ උදෙසන ලදහ. ඒ භාග්‍යාවතුන්ගේ සුත්‍රසංඛ්‍යාත භික්ෂුවිහඬියෙහි ආවා වූ භික්ෂුවිහඬියට ඇතුළත් වූ මෙතෙක් (සිඛ) අඩමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙයි. සමභ වූ සතුටු වන විවාද නො කරන හැමදෙනා විසින් මැ එහි ලා භික්ෂියා යුතු යි.

භික්ෂුවිහඬිය නිමියේ යි.

ගාථාදීපාද සූචි

අධිවේගයො අංගමජජනො	158
උභො අසුං න ජානනභී	548
ධීරසුඤ්ඤා නං ධනලාභං	548
පටිබ්බජ මහාමුඤ්ඤම	548
මනාපමෙව භාසෙය්‍ය	16
සාලීනං ඔදනො භුක්කො	548

පාච්ඤානියපාලි

සඤ්ඤානාම සූචි

	පිටු අංක		පිටු අංක
	අ		ඝ
අඤ්ඤාප්ඵ	56, 100, 106, 142	සොසිතාරාම	110; 138, 306, 380
අච්චිකම්ම	304, 432		530
අනුරුඳ්ධ	60, 190		ච
අමනිකම්ම	300	චූලනෙත්ථ	190
අරිච්ච	300, 358	චූලපන්ථක	158
අනන්ත	190, 218		ඡ
අලච්චක	100, 142	ඡන්ත	110, 138, 306, 380
අලච්චි	56, 100, 106, 142	ඡක්ඛණියා	14, 52, 90, 128, 132, 146, 162, 168, 180, 184, 200
	උ		ඣ
උද්ධි	64, 176, 194, 336	ඡේතවිත	2, 4, 52, 60, 66 98, 120, 128, 132, 136 146, 158, 168, 172, 176
උපනන්ත	98, 328, 342		180, 184, 194, 200, 220
උපාලි	190		458, 460, 464, 472, 488
උපාලිදරක	346		490, 492, 494, 496, 504
	උ		542
කච්චානගොත්ත	18		ඤ
කච්චොරනීසා	190	ඤ්ඤාසිලා	14
කණ්ඩක	370	ඤ්ඤාද	316
කපිලවත්ථු	162		ඌ
කලන්තනිවාස	316	ඌලනෙත්ථ	190
කාණ	220		ඹ
කාණමාතා	220	ඹක්ඛමලපුත්ත	116, 412
කාසී	434	ඹච්චදත්ත	190, 204
කීර්තනීක	212		ඞ
කුට්ඨාරසාලා	212	ඞන්ත	460
කොකනද	534	ඞන්දිච්චාල	14
කොකාලික	190	ඞග්‍රොධාරාම	162, 446, 480
කොසලි	56, 110, 138, 298, 380, 530		
කොසල	60, 202		
	ඹ		
ඹක්ඛදේවිපුත්ත	190		
	ඪ		
ඪග්‍රොධගොත්ත	18		

සඤ්ඤානාම සූචි

	පිටු අංක		පිටු අංක
		ප	
පට්ඨාපලාක	224		වග්ගමුද්දනදී
පසෙනදිකොසල	304		වජ්ඣී
		ඛ	ව්‍යාපෙට්ඨගොක්ඛං
බද්ධිකාරාම	56		විසාධාමිභාරමානා
බාරාණසී	548		වෙසාලී
බිම්බිසාර	210, 316		වෙළුච්චන
		ඝ	116, 190, 204, 316, 468
භග්ග	312, 534		ඝ
භෙසකලාවන	312		සකක
		ච	162, 446, 480
මලලිකා	304		සත්තරසවකභියාභික්ඛු
මහාකට්ඨාන	190		සමුද්දාන
මහාකස්සින	190		සාමෙක
මහාචූඤ්ඤ	190		සාගත
මහාපජාපතීගොකමී	164		සාරිපුත්ත
මහාවන	212		සාවජ්ඣී
මාගධ	316		2, 14, 52, 60, 68,
මීගදය	312		98, 120, 124, 128, 132,
මෙක්ඛිය භුමමජක	116		136, 146, 158, 168, 172,
මොග්ගලලාන	190		176, 180, 184, 194, 200,
මොග්ගලලාන ගොත්ත	18		220, 458, 460, 464, 472,
		උ	488, 490, 492, 494, 496,
රාජගහ	116, 190, 204, 224,		504, 542, 552
	268, 316		සුංසුමාරගිර
රාහුල	56, 190		312, 534
රෙච්චන	190		භ
			භක්ඛ සකාසුත්ත
			2

පාවිච්චිය පාලි

විශෙෂ ගබ්ඳ සූචි

	අ		
		අඛානමග්ගං	186
අකවානුධමමො	366	අද්ධිකා	60
අකතකප්පං	326	අද්ධිංචං	4-6-8-10
අපෙක්ඛාපයා	20-44	අධිකරණසමථං	558
අක්ඛරක්ඛරාය	366	අධිවෙතපො	158
අකාරකො	354	අනතරසරං	466-490
අග්ගලට්ඨපනාය	140	අනතරාධිකා	358
අග්ගලෙ	326	අනධිවාසනජාතිකො	345
අග්ගිලානො	202-476-484	අනභිරඤ්ඛා	394
අඛ්ඛාරකාසුපමා	358	අනස්සාසකො	300
අභිගුලිපතොදකෙන	300	අනසිතා	472
අභිගුලිමුඤ්ඤා	434	අනාචාරං	306
අච්ච්චයො	62	අනාදරියං	306
අච්චලකො	254	අනාපුච්ඡං	120
අච්චාචාරං	344	අනික්ඛන්තරාජකෙ	428
අච්චාරාමෙ	434	අනිමිත්තංසමාපක්ඛං	82
අච්චාවයපෙ	434	අනීභසං	340
අච්චිකාචීරං	246	අනීභතරතනකෙ	428
අච්චිකාසප්ඵි	246	අනුපච්ඡජ්	128
අඤ්ඤානියා	446	අනුපසම්මපඤ්ඤා	52-98
අඤ්ඤවාදකං	110	අනුපොසථිකං	390
අඤ්ඤණකෙ	388	අනුචානෙ	328
අඤ්ඤතිකා	174-178	අනොසාරිනො	366
අට්ඨගරුධමමො	152	අසච්චිතිසසමෙධන	366
අට්ඨභිගුලපාදකං	448	අසච්චියංචීදිනො	482
අට්ඨිකංඛලුපමා	358	අසච්චිතිනො සමාධි	84
අට්ඨනෙයාගමාසා	318	අසච්චියංචීදිතං	420
අත්ථවසෙ	4	අසමත්තකච්චියජ්ජනං	118
අනිඛඤ්ඤා	16	අසමත්තකච්චියජ්ජනසස	114
අනිච්චකඤ්ඤාමාසං	32	අපවයසෙ	4
අනිච්චකඤ්ඤාච්චිතච්චියායෙ	140	අපච්චුඤ්ඤාච්චකං	328
අඛානගමනසමයො	210-320-322	අපඤ්ඤානොන	308-382
		අපරණණං	140

විගණ ගති ද සූචි

අපස සක	468
අඛණකානං	358
අඛණකං	14
අමනාපානං	348
අභිතං	4—6—8—10
අභිලභකෙන	398
අභිලභවිතයො	558
අයාවොසාවිකතනි	248
අයොපනො	332
අරණිකෙ	446
අල පච්චාදෙන	404
අවකණ්ණකං	20
අවගණ්ණකාරකං	524
අවඤ්ඤානං	16—18
අවගණ්ණක තතුකාමො	118
අවඤ්ඤානං	4—6—8—10
අවිඤ්ඤා-සුචිසච්ඡායං	68
අසනනිභිතපරිකාරකා	330
අසමමනො	152
අසුතං	4—6—8—10
අසුතසද්දං	428

ආ

ආච්චිකො	210
ආපසනිපරිපනන	100
ආපසනියො	18
ආබාධා	18
ආමලකපාළිතො	300
ආමීසහෙතු	168
ආයුධං	540
ආරොචෙය්‍ය	80
ආලොකසපධි	140
ආලොකං	520
ආවසච්චායාරං	80
ආවසච්චිකො	202
ආභවිචපාදකො	122—136—450

ඉ

ඉඛණ	164
ඉසාගාරං	424
ඉසී	52—484
ඉද්ධිපාද	80—82
ඉද්ධං	146—158
ඉද්ධිච්චා	428—430
ඉද්ධියානි	62
ඉසිභාසිකො	52—70—538

උ

උකතුචිකාය	506
උකචිතකාය	494
උකචිකො	308
උකෙබ්ධිතො	84—90
උග්ගො	308
උග්ගාචෙතුකාමො	114
උච්චධානියං	426
උච්චාරං	552
උච්චාරෙ	248
උජ්ඣග්ගිකාය	496
උජ්ඣායනකො	118
උජ්ඣසමයො	318
උකතරභුරණං	124
උකතරිභවෙක	518—520
උකතරිමතුසංධිකො	78
උදකදනිකපොනං	250
උදකච්චිකානි	322
උද්ධි-සු	120
උපරිගොප්චකෙ	304
උපසුකිං	404
උපාහනාරුභ්‍රහස්ස	542
උපාහනාරුභ්‍රහස්සකරානං	76
උපාපෙන	550
උපොසච්චිකෙ	220
උපකොසවෙක	154

විශේෂ ගවිද සූචි

	උ		කමිසමයො	320
උනෙකදඩමාසං	322		කමිසිං	18
උනෙවිසතිවසෙසා	350		කමුණාරහ	342—408
උහදනති	122		කමුණාරො	430
			කලාංගමානසා	348
	ඊ		කසකං	24
ඊකව්වසෙහ	366			
ඊකිසුට්ඨං	106			
ඊරණකතෙලං	206	ක		
ඊට්ටිභාසො	372		කාපොතිකා	298
			කායපච්චාලකං	498
	ඔ		කායච්චිතං	324
ඔකතීභවත්ථු	492—494		කාලසාමං	324
ඔකච්චිසීරා	62		කාසී	434
ඔගුණධීතසීයො	546		කාළකං	324
ඔසුභංගං	16—18			
ඔට්ටනිලෙලහකං	532			
ඔදකො	246—326	කි		
ඔදනියසුරා	300		කීර්ණපකතීභා	300
ඔදනො	254		කීලාසිකං	26
ඔමසවාදෙ	16		කීලීනෙතන	322
ඔමුභ්භසං	542		කීලෙසං	18
ඔරකං	212			
ඔරෙනකදඩමාසං	318			
ඔවට්ටො	154	කු		
	ක		කුසකුට්ටිං	404
			කුසකුට්ටසමච්චාතෙ	188—352
කසබ්බෙලො	344		කුට්ඨිකං	26
කසුභ්භිකං	306		කුමභකාරං	24
කස්ථලාය	306		කුමමාසො	254
කණ්ඨපට්ටිච්ඡාදි	454		කුලපට්ටිච්ඡායා	100
කණ්ඨකසපො	312		කුලං	470
කතපට්ටියොසිතං	140		කුලීරපාදකං	450
කඤ්චං	324		කුලීරපාදකො	122
කබ්බෙ	578—522		කුලුපභො	98
කබ්බෙච්චෙව්ච්ඡදකං	524		කුසග්ගෙතන	326
කමුච්චාචාරී	366		කුට්ටං	14

විශේෂ ශබ්ද-සූචි

කො		ගො	
කොටුරු	122	ගොවීරු	246
කොටුක	24—46	ගොණක	28
කොසියගොනන	18		
		ච	
ච		චණ්ඩාලං	20
චජ්ජකං	118—414	චජ්ජකාරකං	528
චමහකතො	504	චත්තකාරං	24
චාදනීයං	478—480		
		චී	
චී		චීලිමිකං	124
චීලජාතකා	394		
		චී	
චීයනකෙ	118	චීවරකාරසමයො	210—218
		චීවරදුනසමයො	210—218
		චීවරපච්චිංසො	172
චූ		චීවරං	174—178
චූඤ්ඤුචූඤ්ඤකෙහි	384		
චූංසනා	210	චේ	
		චේටකෙ	190
ච			
චණකං	24—346	චෝ	
චණකීකං	26	චෝරකනාතාරං	310
චඤ්ඤාබ්භිසුචේඛා	358		
චරහිතො	308	ඡ	
		ඡක්කපාණ්ඩසස	536
ඡී		ඡපකසස	548
ඡීලානපුච්ඡකා	314	ඡපකඤ්චවාචාහි	70
ඡීලානසමයො	210—218		
ඡීලානා	166	ඡී	
ඡීචීසමාරමෙහා	192	ඡීක්කහනොනා	256
ඡූ		ඡේ	
ඡූඤ්ඤමනා	426	ඡේකසමුත්තිං	472
ඡූළපිණ්ණං	304		
ඡූළාසචෝ	300	ඡ	
ඡෙ		ඡනාසරෙ	316
ඡෙරුකපච්ඡිකච්චිං	140	ඡචකණ්ණකං	20

විගණක ශබ්ද සූචි

	ජා		තෙ	
ජාති	16	තෙලසමපාකී		300
ජාලො	252		ඊ	
		ඊකිතෙ		316
ජීවිතානිවර්තකං	526		චූ	
		චූපිකතං		510
ජීවිතාවොරොපෙයතං	106		ඊඊ	
		ඊඊයතසමෙවත		350
ජොතිං	312		උ	
		උණඛපාණිසක		538
කුකුතිකුලානි	228	උණඛා		538
		උවා		12
		උසසිකඛපදීකො		328
ක සකං	306	උසිකසුඛතං		414
කට්ඨිකං	124		උ	
කලසකන්තං	394			
කහං	494	උරකසදෙඋ		348
			උ	
කාදිනො	158	උච්චධම්මිකානං		4
		උච්චියාසුඛපට්ඨිඛා		152
		උයමෙධා		318
කිංචපාරකො	558	උරකහිරකතං		372
කිංචුකකුපමා	358		උ	
කිප්පානං	348			
කීර්තිතකථං	438	උච්චිලං		98—344
කීර්තිතකතමනුසක		උනතිහතං		340
විගණකිප්පියා	356	උඛලච්චිවරො		412
කීලතෙලං	246	උඛලච්චිකරණං		324
		උහරකාය		4
		උරාගතානං		348
කුලොනඛද්ධ	448	උරුකතානං		348

විශේෂ ශබ්ද සූචි

	දෙ		නෙ
දෙදිවුහෙන	300	නෙසාදං	20
දෙවනා	106		
දෙසෙය්‍ය	70		
	දෙ		ප
දෙසපරිවුට්ඨිතං	28	පකඛිනෙ	220
ද්‍රවණ්‍යාඛතභුං	388	පව්‍යායමනෙ	218
ද්‍රවාරනොසා	140	පජ්ඣායනී	16
	ධ	පඤ්චගොජ්ඣානානී	220
ධනිට්ඨකං	16	පට්ඨිකුං	62
ධමොකථීකං	382	පටිභාණවිපතං	176
ධමො	52—538	පට්ඨිකකසස	542
	ධු	පටියාලොකං	350
ධුතාය	308	පටියඛාරං	420
ධුච්චලො	548	පචෙට්ඨා	176
	න	පච්චිකා	332
නට්ඨකමකා	530	පයච්චි	104
නට්ඨකමමං	102—320	පනනනලං	110
නභාපිතං	24	පනනනීලෙලභකං	532
නඤ්ඤාරං	24	පදසො	52
	භා	පදසොධමං	54
නාවං	16	පඬුපෙපනතා	354
නාවාභිරුහනසමයො	210	පමුට්ඨො	12
නාභාය	309	පයොපානං	530
නාසිතං	376	පරමපරහොපනං	218
	නි	පරිපනී	140
නිංඛෙධිභය්‍ය	134	පරිපාචෙති	192
නිවර්තනෙත	220	පරිපුච්ඡා	308
නිමනකිනො	476	පරිඛොජනො	254
නිසීදනං	332	පරිභණ්ඩ	326
නිහතාධිකරණං	340	පට්ඨිණ්ඩලං	488—490
	නි	පරියායො	158
නිවට්ඨානීය	426	පරිවාසං	98, 342
		පරිවෙණං	152, 322
		පරිවෙසනං	252
		පරිලාභසමයෙ	318
		පලොභීකාය	544

විෂයය ගබ්ද සූචි

පව්වෙට්ටි	16		ඵ	
පක්කාව	306, 552	ඵලභාජනං		118,414
පහාරසමුද්දානං	304	ඵලාසමාවා		300
			ඛ	
පාවිදෙසනීයා	464	බදරමිෂෙසන		214
පාවිපදික	220	බහුදුකඛ		350
පාදුකාරුලාභස	542	බහුසුතං		382
පාරිවට්ටනං	174	බහුපායාසා		358
			ඛ	
පිට්ඨපුරා	300	බාභීරාලෙපං		254
පිට්ඨිසමනාවසස	140	බාහුපඵලනං		500
පිණ්ඩපාතො	192			
පිණ්ඩුකොඛපකං	524	බිෂෙඛොභනං		456, 460,462
පිසාවකනභාරං	310			
			ච	
පියං	122	චුද්දිකාබදෙඤා		122, 450
		බ්‍යාභරනී		522
		චුභ්චරියං		152
			භ	
පුකකුසං	20	භණ්ඩනකතො		98
පුහගලික	124	භණ්ඩිකං		432
පුණ්ණපහනං	432	භහනපහන		98
පුපඵරවිභිකං	24	භහනපඵලියා		216
පුපඵාසමවා	300	භහනපඵපාටියා		212
පුබ්බි භුණං	140	භහනාධිපජායො		392
		භහනුදෙදුසකසස		414
		භද්දානී		416
			භ	
පුගසස	98, 200, 232, 416	භාරද්ධාජගොසනං		18
පුඵපුරා	300			
පුඵ.	224			
			භ	
පෙසකාරං	24	භිකුච්චියො		152
පෙසලා	14	භිකුච්චුපක්කයං		166
පෙසු ඥෙඤිං	42	භිකුච්චනොඵාදකං		152
		භිසි		122, 456, 460, 462
		භිංසාපියමානා		310

විශෙෂ ගබඩා පුස්තික

	අ		මෙ	
භූමිමාලිකාව	124, 456	මෙහෙයවීම		28
		මෙහෙයවීම		300
භූමිමාලිකාව	108		මො	
භූමිමාලිකාව	96	මොහොත්		4
		මොහොත්		158
භූමිමාලිකාව	478, 484	මොහොත්		388
		මොහොත්		28
		මොහොත්		390
මකරදනක	140		ය	
මකරදනක	300	ය		384
මකරදනක	300	ය		340
මකරදනක	300	ය		412
මකරදනක	122			
මකරදනක	446		ය	
මකරදනක	18	ය		118
මකරදනක	300	ය		414
මකරදනක	318	ය		358
මකරදනක	224	ය		542
මකරදනක	122, 450	ය		292, 478
මකරදනක	140	ය		468
මකරදනක	190	ය		232, 468, 478
මකරදනක	258	ය		384
මකරදනක	300			
			ය	
මානව	64	ය		384
මානව	140	ය		558
මානව	246		ර	
				306
මානව	408	ර		434
		ර		20
		ර		428
මානව	252	ර		12
මානව	246	ර		19

විශේෂ ගබඳ සූචි

	රා		විසාසාදනාං	252
රාගපරිපූර්ණිකාං	28		විතානාං	456
රාජභටා	324		විනයපරියක්ඛියං	384
			විනිවිජයකරාය	410
	රු		විලෙපනෙන	316
රුක්ඛඵලපමා	358		විවිඤ්ඤා	106
			විසංකෙනෙන	352
	රු		විසිඛනාපෙඤ්ඤා	312
රුපං	346		විගෙසකං	112
	ල		වි	
ලතාකම්භිං	140		විඥා	446
			විනවට්ඨකඛ්ඤා	316
	ලී		විතදෙසං	218
ලීඛාං	18		විතමොහං	28
	ලෙ		විතරාගං	28
ලෙචං	346		විසතිවඤ්ඤා	152
ලෙඛකා	24			
	ච		චෙ	
චචිතපරානං	348		චෙධිතපීඨෙසා	544
චචිතපරො	154		චෙණං	20
චයරො	48, 16		චෙමනිකො	121
චම්භනා	16		චෙභාසකුටී	136
චම්භිකො	308		චොසාසනභියො	468
චසසිකසාට්ඨිකා	458			
චසානෙලං	246		ස	
	චා		සංවිධාය	182
චාණිජං	24		සඛ්ඤාණිකාය	4
චානවුට්ඨිසම්මෙය	321		සඛ්ඤාහනනං	98
චාදකඛිනො	2		සඛ්ඤාහෙදෙ	344
චාලකනිකාරං	310		සඛ්ඤාරාජී	344
චාසිජපෙ	446		සඛ්ඤිකං	122
චාභසා	424		සඛ්ඤිකො විභාරො	126
			සංඝෝභනනිකං	98, 342
	චී		සත්තඛොරකම්මෙයා	82
චීකසනා	330		සත්තරසවණියං	300
චීකාලො	444		සත්තාභකාලිකං	232, 468, 478

විශේෂ ගඛද සූචි

සක්කිසුඤ්චමා	358	සා	
සක්ඛං	540	සාණිපාකාරං	456, 460, 462
සක්ඛගම්නීයො	182	සාණිපාකාරපරිකල්පිතං	438
සත්ථුසාසනෙනා	340	සාමනතා	250
සතිවීනයො	558	සාමීයෙන	534
සද්ධම්ම ට්ඨිතිසා	4	සාමීචිකම්මං	154
සද්ධාදෙයාං	98	සාස චිකං	182, 482
සදසං	452	සාසපතෙලං	245
සත්ථි ධිකාරකං	242	සි	
සසාවිභයං	482	සිකඛමානා	468, 470
සසාධිරුපමා	358	සිකඛමානාය	174, 328
සසාණකං	338	සිකඛමානෙන	380
සපදනං	512	සිකඛාපදවිච්ඡේදනානෙක	384
සඛබ්බංසුකුලීකො	248	සිකාචභාරකං	526
සඛබ්බපට්ඨි නතිමෙසු	324	සිසං	18
සඛබ්බපාසණධිකභවං	210		
සභණ්ඩො	324	සි	
සමපජානමුසා	2	සීසපචාලකං	500
සමොධො	128		
සමභාරසංසුභතා	300	සී	
සමාධිං	322	සුක්ඛචීඝට්ඨිං	98
සමානො	160	සුකරනතකං	332
සඤ්චුඛාවීනයො	558	සුඛසමාචාරා	346
සමනුභාසියමානො	362	සුඛසීලා	346
සමානච්ඡන්ද	348	සුගතචීවරං	460
සයනිසරා	438	සුගතචීරුඤ්චියා	458
සලලපනොතා	2	සුඛං	350
සලලචාරිය	308	සුභ්‍ය පරියාපනො	388
සලාකභනන	220	සුභ්‍යාගනො	388
සලාකාචුභ්‍යා	74	සුධාය	142
සච්චිකං	16	සුචරි ච්ඡනො	490
සසිකං	536	සුචිතකුපමා	358
සභජන	322	සුරුසුරුකාරකං	530
සභධම්මිකං	380	සුසංචුතො	492
සභජෙයාං	372	සුසිරකච්චිං	312

විශේෂ ගව්‍ය සූචි

	ස		හ
සුචිසරං	332	හස්සාසා	140
සුපසම්පානෙ	300	හස්නිඤ්ඤනකං	528
සුපො	508, 514, 516	හස්නිප්‍රෙභකං	350
		හන්ද	176
		හස්සධම්මෙ	304
		හස්සාධිප්පායො	302
	සෙ		
සෙදගගෙන	318		
සෙනාසනපඤ්ඤපකං	414		
සෙනාසනපඤ්ඤාපකස්ස	118		භී
සෙය්‍යා	58,64	භීය්‍යා	200
සෙය්‍යං	126	භීලීකං	16
	සො		භෙ
සොසිකං	26	භෙමන්තීකෙ	312